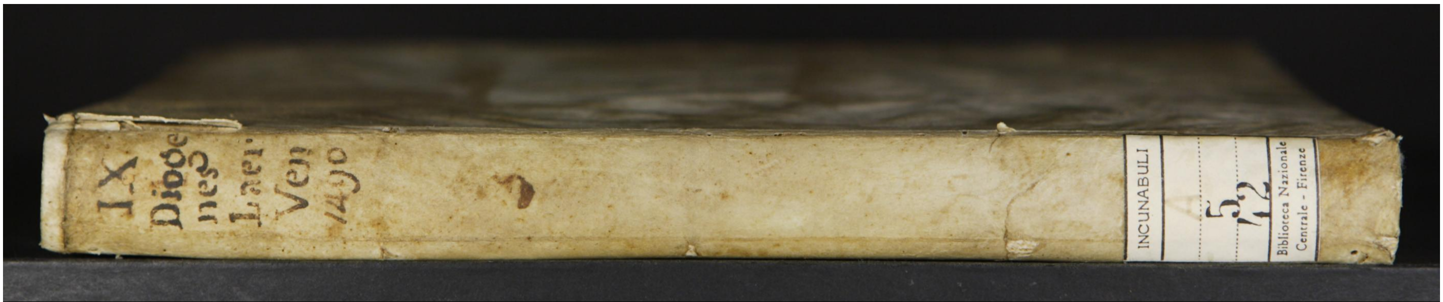

IX
Dioge
nes
Laer
Ven
1490
INCUNABULI
5
12
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

A. M. N.

N

Diogenis

XII

LAERT. DIOG.

1490.

IX

LAERTII de vit.
Philos. ven. 1490.

Diogenes laertius

De uita & moribus philosophorum

Benedictus brognolus generosis patriciis uenetis Laurētio georgio: Iacoboq; baduario salutem plurimam dicit.

TImonē ferūt optimi iuuenes cū ex eo Aratus quæsisset quonā pacto opa Homeri quæ sine mēda eēnt cōparare posset: respōdisse si i aliq̄ antiq̄ exēplaria īcidisset: nō aūt in ea quæ iā ab aliquo fuisset emēdata: q̄ uidelicet aggressi castigare ea uolumīa uolētes ipa corrigere deprauassēt. Hoc nescio an factū sit ut possit dici sup Diogene laertio: quē ut iussistis suscepi recognoscēdū. Nā p uiribꝰ qdē dedi opā ut ad eā ītegritatē ipsū reducerē q̄ traductus fuit: Sed ad huiuscemodi rē quæ pculdubio ē utilissima: opus ē etiā tum iudicio quodā non mediocri: qd' ex tenuitate doctrinæ meæ sentio q̄ in me sit exiguū: tū etiam aīo aliis curis uacuo: ac aliquāto spatio tpis: quæ ex lectiōibus meis & publicis & priuatis aliisq; occupationibus q̄ parce mihi tribuātur ut ipse taceā uos mihi testes estis: q optime nostis q̄ raro ac difficulter mihi unq̄ det ocioso esse. Sed utcūq; sit: quod ad me attinuit pro suscepti muneris officio illud arbitror me cōsecutū esse: ut nō aliter a fratre Ambrosio q e græco in latinū eum uertit: hoc enim maxime quæsitū est: traductus fuerit q̄ magistro Nicolao a me traditus fuit īprimēdus: exceptis tantūmodo epigrāmatibus & uersibus qbusdā: quos ab illo prætermissos cōponēdos curauimus eiq; addēdos. Neq; uero facile uidere potui quonāmodo honeste possem aut munus hoc quod ut susciperē rogabatis recusare: aut susceptum q̄ accuratissime liceret nō obire: uel ex cōi officio quo tenemur oēs si possumus aliquid utilitatis in mediū afferre: cū præsertim ad studia lraꝝ ptineret: quaꝝ laudes pluīs sunt ac maiores q̄ ut uerbis eas quispiā q̄tūuis disertus sit atq; eloquens satis pro dignitate cōplecti possit: si modo is sim qui ea in re quicq̄ conferre ualeam. Sed cum his rationibus facile adductus sim ut morē uobis gererem: illud tamen non dissimulabo: tantæ iocūditati mihi eē: uidere quæ fuerit uita uniuscuiusq; philosophi: quod diogenes dilucidissime tradidit: ut uel hac re sola facile potuerim psuaderi ut hunc libꝝ recognoscerē: nedū cū hac in re eadē opera & meæ possem & uestræ satisfacere uolūtati. quos p uris meritis tanti facio quāti quos plurimi. Nisi forte uacantes medicinæ cū legāt aliquod opus Hippocratis qui primus medēdi præcepta clarissime fert cōdidisse: aut Diocli carystii q fāma ætateq; secundus extitit: aut alicuius alius eius artis ac sciētiæ magri: flagrēt cupiditate iterdū ut sciāt quæ fuerit pria eoꝝ: q maiores: & reliq̄ quæ ad ipsoꝝ uitā ptineāt: Dediti studiis philosophiæ nihil moueant scire aliqd tale de Platone aut Aristotele aliisue philosophis: quoꝝ aliqd opus legāt: cū illi corporibus: hi aūt aīs q lōge nobiliores sūt & curādis & excolēdis īcubuerīt. Quid q̄ in hoc libro continetur etiam origo philosophiæ: ut aucta fuerit: ut ad summū pducta: quot partes habeat: & quas: cū sententiis uniuscuiusq; philosophi: & factis egregiis: atq; adeo ita ut hæc oīa tanq̄ in pictura pposita tibi liceat intueri. Ergo si a Diogene unū horū tantūmodo traditū esset non inuitus perlegerem: cū hæc oīa sit cōplexus nō libenter legā? Ego uero ipsum etiā libētissime & legi & lego: ex quo nō modo cognitionē multaꝝ reꝝ cōsequor quæ mihi sūmopere placent: uerū etiā copiā exemploꝝ qualia ex sūmis uiris in omni genere sciē

tiæ præstantibus haberi decet. Quod si nõ oĩa probanda sunt quæcunq3 tradi/
derint oẽs hi philosophi: mihi tamen iucundũ est uidere qui fuerint academici
q eliẽses: q italici philosophi & alii: itẽ qd unusqsq3 senserit: & cur: & ex erroribus
alioꝝ uidẽdis fit ut ueritatẽ melius ꝑcipiã & in ea ualidius etiam aĩus cõfirmet.
Quæ oĩa etiã aliis qcũq3 hũc libꝝ accurate ꝑlegerĩt nõ dubito cũ sũma iucũditate
euẽtura: cũ præsertim mẽdæ sublatæ fuerit & corruptões: qbus plerũq3 lectores
adeo grauiter offendunt ut uel eis solis a legẽdo ꝓrsus deterreant: & oĩa ita sint di
sticta ut ad ea ĩtelligẽda lecturis nulla difficultas sit futura. Vnũ tãmẽ uelĩ nemini
occultũ eẽ: etiã in græco quædã eẽ loca ubi aliqd desit: qbus exceptis nihil eẽ arbi/
tror qđ nõ recte sese hẽat. Accipietis ergo recognitionẽ nr̃am ea mẽte qua uobis
dat: & ita accipietis ut si nõ oĩbus partibus fuerit absoluta: nõ uolũtatẽ sed facul/
tatem defuisse existimetis. Valete. Venetiis pridie idus augusti. Mccccl xxv.

Fratris ambrosii in Diogenis laertii opus ad cosmam medicem epistola.

Voluenti mihi quædã græca uolumina uenit ad manus laertii dioge/
nis de philosophis ꝓlixũ opus. Id & si auctori plus ĩ legẽdo studii q̃ in
scribẽdo diligẽtiæ fuisse ex ipa lectõe depheẽderã: qa tamẽ uaria erat hi
storia: & plurima cognitu necessaria cõtinere uidebat: latinum facere
amicis maxime id fieri orãtibus statui. Quãq̃. n. sacris trãsferendis iã/
pridẽ studiũ oẽ tp̃sq3 deuouerã: atq3 id religionis ĩstituto magis consentaneũ: ab
hoc tamẽ ueluti curriculo modice deflectere ut studiosis morẽ gererẽ: haudq̃q̃
rephẽsibile existimaui: ĩmo hoc ipso labore meo fore ut xp̃ianæ pietatis & gra/
tiæ dignitas magis patesceret: ac ꝑ id fides ĩ deũ prõptior ac ardẽtior surgeret rõ
uerissima suadebat. Quãdo. n. ĩter illos q sapiẽtiæ sæcularis fuere prĩcipes: tãta de
deo rebusq3 & diuinis & humanis opinionũ cõcertatio est: ut seiuicem destruãt:
neq3 ubi cõsistas reperire possis: maiore ꝑfecto alacritate aĩus diuinæ dignitatis
amplectit grãm: atq3 ad fontẽ ueritatis accurrẽs ueteris squallorẽ miserat erro/
ris: & si enĩ apud illos sparsim ꝓbabilia quædã & ueritati cõsona ĩuenire est: mẽs
tamẽ tãta opinionũ uarietate fatigata libẽtius & gratius ĩtra cubicula ueritatis se
recipit: & diuinis libris ac lr̃is hauriẽdis maiori deĩceps desiderio ĩhiat: & ipa ta/
mẽ quæ apud nobiliores quosq3 philosophos de deo de cælo corporibusq3 cæle/
stibus: de natura reꝝ subtilr̃ ac uere disputata sunt ueritati xp̃ianæ maxime asti/
pulãt. Merebat. n. ꝑfecto tã egregia ĩdagãdæ ueritatis ĩtẽtio opa illa tã acris adeo
celebre studiũ sudoris sui fructu nõ usqueq̃q3 destitui: deo id ꝑmittente ut illoꝝ
quoq3 testimonio fides uera firmamẽtũ ac robur acciperet. Multa in his & dicta
grauiter & facta cõstãter ĩuenias: ut nõ mõ ex illoꝝ libris fidẽ ĩuiolabilis ueritas
capiat: ueꝝ exẽplis quoq3 religioni nostræ ĩcitamẽtũ uirtutis accedat: q̃ fœdũ. n.
q̃q3 plenũ dedecoris est si xp̃ianũ hoĩem & de deo suo pẽdẽtẽ: & cui æternæ uitæ
spes certa sit: uirtuti & cõtinẽtiæ dare operã pigeat: cũ gẽtiles uiros & a ueri cultu
dei ac religione lõge alienos: ꝓbitati modestiæ frugalitati cæterisq3 id genus ani
mi humani ornamẽtis ĩpẽsius studuisse cõperit. Pleraq3 exẽpla huiusce pene di/
xerĩ euãgelice ꝑfectioni proxima sunt: ut pudendũ uehementer & erubescendũ
sit: si id minus exhibeat christi: q̃ mundi philosophus: plusque in gẽtili pectore

possit amor gloriæ inanis: q̄ i animo christiano religiosæ pietatis affectus: His at
q̧ huiusmodi rōnibus facile mihi p̄suasū est: ut hoc traducēdi munus nō mō ut
iutile nō aspnarer: seu ut noxiū fugerē: sed cōtra penitus: ut cōmodū ac necessa/
riū cōstāter aggrederer. Nēpe si quē forte plus æquo eiusce hoīum admiratio ra
piat: eoꝝq̧ gesta nr̄atis philosophiæ præferre seu cōferre & exēplis uelit id qđ so
lū ferme timemus: is leuiter admonēdus erit solidā potius uirtutē: q̄ adumbratā
uirtutis imaginē admiret: &enī ipi quos stupet q̄ miserabili iterdū lapsu corru/
erit ex ipa lectōe docebit. Tibi itaq̧ Cosmæ uir humanissime & xp̄ianæ nobilita
tis decus: hoc opus dedicatū fuit: q & auctoritate tua iprimis nos ad illud ipulisti:
& gētilis ac nr̄æ philosophiæ pitissimus q̄ta sit utriusq̧ drīa & dignoscere facileq̧
& diiudicare ɔsueuisti: Neq̧ id mō: ueꝝ & de labore ipē nr̄o iudicabis: Eo. n. libē
tius de igeniolo nr̄o ferēdā tibi sn̄iam p̄mitto: quo maturitati grauitatiq̧ iudicii
cōiūcta beniuolētia singularis errata nr̄a faciliore donabit uenia: uerecūdiæq̧ cō
sulet nr̄æ: quæ sæuiorē cēsurā reformidās eūdē & cēsorē & p̄ronū hr̄e cupit. Sa
ne quoniā uersus plurimos & diuersos tū alienos tū suos auctor iterserit: quod
abhorrere uidet a grauitate historiæ: illos traducere cōsulto omisi: ita tamen ut
nihil deesse ex sensu necessario sim passus. Simul & rauca uox prolixam cātionē
ad quam nequaq̄ suffecisset declinauit: ne risum moueret audiētibus. Plura qui/
dem inserta sunt parum pudice: tum dicta tum facta & quæ pudorem exagitēt:
sed illa quoq̧ non omitti & lex interpretandi & uera suasit ratio. Sed satis ista su/
perius. Tu si qua superflua æstimaueris iure tuo resecabis. Vale.

Tabula seundum ordinem librorum.

Explicit tabula.

Laertii Diogenis uitæ & ſententiæ eorum qui in philoſophia probati fuerunt.

PHiloſophiam a barbaris initia ſumpſiſſe pleriq; au tumant. Namq; apud Perſas claruiſſe Magos: Babiloniis ſiue aſſyriis eius rei pricipes fuiſſe Chaldæos: Gymnoſophiſtas Indis. Celtis ſeu Gallis Druidas & qui Semnothei appellabant: qui ut ait Ariſtoteles ĩ Magico & Sotion in uigeſimotertio ſucceſſionis libro: q diuini humaniq; iuris peritiſſimi: ac prætere a religiōi maxie dediti fuerunt: Semnothei quoq; appellati ſunt: Phœnicē iſup fuiſſe Ochum & thraca Zamolxim: Libycūq; Atlātem. Ad hæc Egyptii Nili filiū fuiſſe Vulcanū: eumq; ipſū philoſophiæ aperuiſſe pricipia. Porro ipſius rei Antiſtites Sacerdotes ac prophetas appellari ſolitos. Ab hoc autem ad Alexādrū Macedonū regē fluxiſſe annos quadragita & octo milia octingētos ſexagintatres. Quo toto tēpore ſolis defectus contigiſſe trecētos ſeptuagintatres: Lunæ aūt octigētos trigitaduos. Enimuero a Magis quoꝝ pricipē fuiſſe Zozoaſtrem Perſen memoriæ proditū eſt: Hermodotus quidē Platonicus in libro de diſciplinis uſq; ad excidiū Troiæ annos qnq; milia cōputat: Xāthus uero Lydius a Zozoaſtre uſq; ad Xerxis tranſitū ſexcētos enumerat annos: Poſt eum autē magos plurimos ſibi inuicē ſucceſſiſſe Hoſtanas: Aſtropſychos: Gobryas atq; pazatas: donec ab Alexādro euerſū eſt Perſaꝝ regnū. Sed hi ꝓfecto dū neſciūt græcoꝝ recte facta inuētaq; Barbaris applicant. Ab iis nēpe non ſolū philoſophia: uerum idipſū quoq; hominū genus initio manauit. Deniq; Muſæo Athenæ: Thæbæ Lino inclytæ ſunt. Horū alterū Eumolpi filiū aſſerunt primū deorū generationē tradidiſſe: ſphæraq; iueniſſe: & ex uno fieri atq; in idipſum reſolui omnia dixiſſe. Hunc Phaleris obiſſe diem ibiq; ſepultum eſſe: inſcriptumq; ipſius tumulo Epigramma & genus illius & locum in quo ſepultus fuerit teſtari.

Eumolpi exanimem muſæum terra Phalerum
Continet hoc tumulo pignora cara patris.

Porro muſæi pater Eumolpidis apud athenienſes cognomen dedit. Linū uero Mercurio: Muſaq; Vrania genitū affirmāt: ſcripſiſſe aūt mūdi generationē: Solis item & Lunæ curſus: animaliūq; ac fructuū generatiōes notauiſſe. Deniq; in primo ſtatim uerſu operis ſui initia reꝝ altius repetēs cūcta ſimul nata memorauit. Quē ſecutus Anaxagoras: & ipſe ſimul facta oīa aſſeruit: eaq; mente accedēte cō poſita. Linū aūt in Euboia occubuiſſe ſagitta ab Apolline trāſfixum: Thæbiſq; ex urania muſa progenitū: ipſumq; itidē eius tumulo inciſum elogiū indicio eſt.

Candida purpureis redimitæ tempora ſertis
Thæbanum uraniæ continet urna linum.

Ita philoſophia nō a Barbaris ſed a Græcis initiū habuit: cuius & ipſum nomen Barbarā oīno refugit appellationē. Qui aūt illius iuentionem Barbaris aſſignāt: Orpheū quoq; Thraca in mediū aducūt philoſophū fuiſſe & eſſe antiquiſſimū

asseuerantes. Equidem is qui de diis talia cõmentatus est: an philosophus appellandus sit nescio. Videant certe qui ita uolunt quo sit cẽsendus nomine: qui diis cũcta hominũ uitia: & quæ raro a turpibus qbusq; flagiciosisq; hoibus gerũtur: impingit. Hũc autẽ a mulieribus discerptũ perisse fama est. Cæterũ ex eo epigrãmate quod in dio Macedoniæ insculptum est fulmine interisse cognoscitur: & illic sepultus a musis asseritur.

Orphea candenti transfixum fulmine tracem:
Cum curua aonides hic posuere lyra.

Exponũt etiã mores & ĩstituta singulorũ: qui Barbaros aiunt philosophiæ principes fuisse: Gymnosophistas ac Druidas obscure ac per sentẽtias philosophari: colendos deos: nihil mali faciẽdũ: & exercendã fortitudinẽ. Priores illos mortis quoq; esse cõtemptores Clitarchus asserit in duodecimo libro: Chaldæos circa Astronomiæ rationes prædictionesq; occupari: Magos deorũ insistere cultui: & præces illis ac uota & sacrificia quasi soli ab iis exaudiant̃ offerre: de deoꝶ substãtia & generatione disserere: quos itẽ ignẽ: terrã: & aquã eẽ: signa statuasq; repræhẽdere: & eoꝶ in primis qui mares esse deos ac fœminas dicunt errores improbare: de iustitia uerba facere: iniquũq; arbitrari atq; impiũ igni sepelire. Iustũ matri ac filiæ misceri: ut in uigesimo tertio libro ait Sotion. Diuinationẽ præterea prædictionẽq; exercere: sibi deos apparere asserentes: plenũ eẽ dæmonibus aera qui tenuiter ac ueluti ex euaporatione acutius cernẽtiũ luminibus influant: exteriorẽ cultũ & auri usũ ĩterdicere. His aũt uestis candida: lectus humus: esca olus: caseus panisq; cibarius est. Arũdine pro baculo utunt̃: cuius itẽ in sũmitate præfixum caseũ ori applicãtes mandũt. Magicæ illos diuinationis ignaros Aristoteles ait in libro quẽ ĩscripsit imagicũ & Dinon in qnto historiaꝶ libro: qui Zozoastrem quoq; ex interpretatione nois sui astrorũ asserit fuisse cultorẽ. Hoc ipsũ & Hermodorus tradit. ægyptiis uero antiqores eẽ Magos Aristoteles auctor est in primo de philosophia libro: duoq; iuxta illos esse principia: bonũ dæmonẽ & malũ dæmonẽ. Alteꝶ ex his Iouẽ & Horomasdẽ: alteꝶ Plutonẽ & Arimaniũ dici: quod Hermippus quoq; in primo de Magis ait. Eudoxus quoq; ĩ periodo: & Theopõpus octauo Philippicoꝶ li. Qui & reuicturos hoĩes iuxta magorũ sentẽtiã dicit ĩmortalesq; futuros: & quæ sũt oĩa illorũ precationibus durare. Ista Eudemus quoq; Rhodius tradit. Porro Hecatæus deos quoq; secundũ illũ esse genitos ait. Clearchus uero Solẽsis in libro de disciplina Gymnosophistas a Magis fluxisse asseuerat. Pleriq; & iudæos hoꝶ esse nepotes tradũt. Herodotũ præterea in ius uocant: mendaciiq; arguũt: qui Magorũ historiã scripsere. Neq;.n. iacula in solẽ ĩtorsisse Xerxẽ: ut ille ait: nec cõpedes mari ĩmisisse: ꝗ hi a Magis dii sunt traditi. Signa tamẽ & statuas ex disciplina a uita hunc merito delesse. ægyptiorũ autẽ huiusmodi philosophiã de diis ac pro iustitia dixere. Materiã principiũ fuisse reꝶ: ex ea deĩceps quattuor elementa discreta perfectasq; cumplures animantes. Solem ac Lunam deos esse. Alterumq; Osirim: alterã Isim appellatos. Figurate illos loqui per cãthaꝶ: & Draconẽ: Accipitrem aliaq; animalia: Manethus auctor

est in naturaliũ epitoma:& Hecatæus in primo de ægyptiorum philosophia libro. Statuas insuper & phana fabricari:q: ignorent effigiem dei:mũdum genitũ:mortaléq; & ad sphæræ similitudiné rotundũ.Stellas igné esse:quarum tẽperata cõmixtione cuncta super terrá nasci.Lunam deficere cum in terræ icidit umbram. Animam & perdurare & immigrare.Pluuias ex aeris cõuersionibus fieri.Ista & huiusmodi illos de rerum natura disserere Hecatæus & Aristagoras tradũt.De iustitia quoque leges cõstituere:quas ad mercuriũ referunt.Vtiles quasque & usui hoĩum accõmodatas animantes diuino honore prosecuti sunt.Asserunt & ipsi Geometriá:Astrologiá:& Arithmeticam se primos inuenisse.De inuentiõe tãte rei hactenus.Philosophiá uero pythagoras primũ appellauit:seque philosophũ cum Sicyone alloqueretur leonté Sicyomorũ Tyrãnũ siue Phliasiorũ ut ait Heraclides Ponticus in libro qué ĩscripserat περι τησ απνου:Nullũ enim hominũ sed solũ deum esse sapienté.Antea ergo sophia.i.sapientia dicta:quæ nunc philosophia dicitur:& qui hanc profitebant̃ sophi.i.sapientes appellati. Quicũque ad summá animi uirtuté excreuerãt:hos nũc honestiore uocabulo auctore Pythagora philosophos hoc est sapientiæ studiosos appellamus.Ipsi tamen sapiẽtes,Sophistæ itidem sunt dicti.Neque hi solũ:uerũ poetæ quoque Sophistarũ appellatione honorant̃.Deniq; cratinus in archilocho Homerum & Hesiodũ admirans ita illos uocat.Sapientes auté illi habiti sunt:Thales:Solon:Periãder:Cleobolus Chilon:Bias:Pittacus.His annumerãt plerique Anacharsim Schythá:Mysoné Chineum:Pherecydé Syrũ:Epimenidéque Cretensem.Addũt alii Pisistratum Tyrãnũ:& hi qdé sapiẽtes dicti.Enimuero philosophiæ duo fuere principia:unũ quod ab Anaximandro:alterũ quod a Pythagora fluxit. Anaximandri Thales præceptor fuit:Pythagoræ uero Pherecides.Appellatumque est id philosophiæ genus Ionicũ:quod Thales ex Ionia fuerit.Milesius quippe Anaximandrum instituit.Hoc aũt Italicũ:quod illius auctor Pythagoras in Italia ut plurimũ philosophatus sit.Desinit auté Ionica quidem in Clitomachũ Chrysippum & Theophrastum:Italica in Epicurum.Quippe Thaleti successit Anaximander:Anaximandro Anaximenes:Anaximeni Anaxagoras:Anaxagoræ Archelaus:ei uero Socrates:qui prior ethicem iuexit.Hunc uero tum Socratici reliqui:tum in primis Plato:qui ueterem Academiam instituit.Platoni Speusippus:& Xenocrates:ei Polemo:Polemoni Crantor & Crates:Cui Arcesilaus qui mediam induxit Academiam:Ei Lacydes qui nouam Academiam inuenit.Lacydi Carneades:eique Clitomachus:atque in hunc modum in Clitomachum desiit.Sic autem in Chrysippum:Socrati successit Antisthenes:Antistheni Diogenes Cynicus:ei uero Crates Thebanus:Crati Zeno Cittieus:Zenoni Cleantes:cui Chrysippus.In Theophrastum uero sic desiit.Platoni succedit Aristoteles:Aristoteli uero Theophrastus:& hũc quidem in modum Ionica philosophia desinit.Porro Italicæ hæc series fuit.Pherecydi Pythagoras:Pythagoræ Telauges filius successit. Ei Xenophanes cui Parmenides:huic Zeno Eleates:Leucippus Zenoni:Democritusque Leucippo:Democrito complures. Sed inter reliquos

reliquos Nausiphanes: Naucidesq; celebrantur. Eis uero suo ordine successit Epicurus. Philosophi aũt generalr̃ in duo genera distribuunt̃: alteri ex his dogmatici sunt dicti: quicunq; de rebus ueluti comprehẽsibilibus dissterũt. Alteri ephectici qui assensum cõtinẽt & de rebus ita disputãt: quasi cõprehẽdi non possint. Ex his plerïq; ingenii sui monumẽta reliquerũt. Alii nihil penitus scripsere. His ut qdã uolũt: Socrates annumerat̃: Stilpõ: itẽ Philippus: Menedemus: Pyrrho: Theodorus: Carneades: Bryso: Pythagoras: etiã secũdũ quosdã Aristochius: præter epistolas paucas. Alii sunt qui singula tantũ opuscula scripserũt: Melissus parmenides & Anaxagoras. Multa scripsit Zeno: plura Xenophanes: plura Democritus: Aristoteles plura: Epicurus plura: Chrysippus plura. Philosophorum alii a Ciuitatibus sunt appellati ut Elienses: Megarenses: Eretrici: & Cyrenaici. Quidam a locis: ut Academici: Stoici. Ab euẽtibus alii: ut pipatetici. Nõnulli a pbris: ut Cynici. Alii ab affectibus: ut Eudæmonici. Quidã ab elationis fastu ut q se Philalethes: idest ueritatis studiosos: siue Elẽcticos: & analogeticos uocãt. Sũt itẽ qui a præceptoribus sunt dicti: ut Socratici & Epicurei. Atq; alii quidẽ q de natura rerũ scripsere Physici. Alii quia circa mores potius se occuparũt Ethici. Cæteri a disserẽdo dialectici uocati sunt: hi scilicet qui uerborũ ac rationũ acumine impugnãt. Diuidit̃ autem philosophia in partes tres: Physicam: Ethicam & Dialecticã. Physicæ proprium est de mundo: & de his quæ sunt in eo disserere. Ethicæ uero de uita moribusq; tractare. Porro Dialecticæ ambarũ partiũ afferre rões. Sola usq; ad Archilaum physica uiguit. A Socrate ut dictũ est Ethica initium sumpsit: & a Zenone Eleate Dialectica. Ethicæ uero pars in sectas decẽ scindit̃: Academicã: Cyrenaicã: Eliacam: Megaricã: Cynicã: Eretricã: Dialeticã: Peripateticã: Stoicã: & Epicureã. Veteris Academiæ prĩceps fuit Plato: mediæ Arcesilaus: nouæ Lacydes: Cyrenaicæ Aristippus Cyræneus: Eliacæ Phædon Eliensis: Megaricæ Euclides Megarẽsis: Cynicæ Antisthenes Atheniẽsis: Eretricæ Menedemus Eretriẽsis: Dialecticæ Clitomachus Calcedonensis: Peripateticæ Aristoteles Stagerites: Stoicæ Zeno Cittieus. Porro Epicurea ab auctore ipso appellata est. Cæterũ Ippobotus in libro de sectis: nouem ait fuisse sectas atq; instituta: ex his Megaricam primo loco cõstituit: secundã Eretricã: tertio Cyrenaicã: quarto Epicureã: qnto Anniceriã: sexto Theodoriã: septimo Zenoniã eandemq; Stoicã: Octauo Academicam ueterem Nono Peripateticã. Cynicæ aũt & Eliacæ atq; Dialecticæ nullã mẽtionẽ facit. Ea uero quæ Pyrrhonia dicitur propter obscuritatem a plurimis repudiatur. Hãc ipsam tamẽ plerïq; secũdũ aliqd sectã esse dicũt: secũdum aliqd negãt. Eam deniq; sectã dici aiunt: quæ rationẽ aliquã iuxta id quod apparet & in promptu est sequitur aut sequi uidet̃. Secundũ quod & Scepticen nõ incõgrue sectã appellabimus. Verũ si sectam intelligimus appellationem ex his dogmatibus constantem quæ sibiipsis cõsentiãt: nõ iam appellabit̃ secta: neq; enim dogmata siue decreta habet. Ista de philosophiæ incunabulis: puectibus: partibus: sectisq; breuiter diximus. Quanq̃ & ante paululũ Eclectica quædã secta a Potamone Alexãdrino ĩuecta est Qui de singulis sectis quæq; sibi placuere selegit. Visum autem illi est: ut in institutione sua fatet̃: multiplex esse ueritatis examen: Alterũ scilicet a quo iudiciũ fiat

hoc est principale. Alterum per quod idest solertissimã ĩtimãq; imaginem. Initiaq; rerum oium materiãq; & qualitatẽ effectionẽq; ac locum ex quo scilicet & a quo & ubi & in quo. Finem uero ad quem cuncta referantur uitam esse ait omni uirtu/te perfectã: non absq; corporis naturalibus externisq; bonis. Sed iam de uiris ipsis cuiusmodi fuerint: dicendum: ac primum de thalete.

Thales Milesius.

THales itaq;: ut Herodotus: Duris: ac Democritus aiũt: pr̃e Examyo matre cleobulina ex Thelidarum familia: qui phoenicũ nobilissimi a Cadmo & Agenore originem ducũt: Platone quoq; teste natus: primusq; sapiẽs uocatus est: quo tp̃e Damasius Athenis princeps erat: sub quo septẽ quoq; sapiẽtes appellati sunt. Demetrius Phalereus in descriptione pricipũ meminit. Mileti aũt ciuis ĩscriptus est. Profectus cũ Nelaeo ex phoenice: cũ ille patrio solo excidisset: siue ut pluribus uisum est: ĩdigena Mile/sius & claro genere fuit. Post reipu. negotia sese ad cõtẽplãdã rerum naturã trãstulit. Sane iuxta quosdã nullũ ĩgenii sui monumẽtũ dereliq̃t. Nã quæ in eũ refert̃ nautica astrologia phoeci samii eẽ p̃hibet̃. Callimachus ĩuẽtorẽ fuisse minoris ursæ: ac notasse illius stellas tradit: qua phœnices nauigãt sic dicens uersibus iambicis.

Plaustri notasse dictus est minores
Stellas: quibus suum tenent tyrii cursum.

Secundũ quosdã duo sola cõscripsit: de cõuersione scilicet ex æquinoctio: cæte/ra facilia esse ad percipiendũ arbitratus. Putant̃ pleriq; primũ Astrologiæ secreta rimatũ: Solis defectus cõuersionesq; prædixisse: ut ait Eudemus in ea quam de Astrologia scripsit historia. Quocirca Xenophanẽ & Herodotũ illum maxime fuisse miratos. Idipsum autẽ Heraclitus Democritusq; testant̃. Sunt q̃ illũ ĩmortales animos primũ dixisse asseuerẽt: ex q̃bus est Chœrillus poeta: Primus & so/lis cursum a cõuersiõe in cõuersionẽ reppererit. Solisq; magnitudini Lunarẽ or/bem cõparatũ septingentesimã & uicesimã illius partẽ esse: prior ut quibusdam placet: dixit: primus etiã mensis ultimã triacada idest trigesimã uocauit: De natura quoq; prior ipse disseruit: inanimatis etiã animas illũ inesse putauisse Aristo/teles & Hippias auctores sũt coniicientẽ id ex magnete lapide & succino. Ab egy/ptiis uero percepta Geometriæ disciplina primũ descripsisse circuli triangulum rectis lateribus: & ĩmolasse bouẽ refert Pamphila: Alii Pythagorã dicũt ut apol/lodorus supputator. Porro quæ callimachus ait: Euphorbũ phrygem inuenisse scalena & trigona: quæq; ad lineæ speculationẽ pertinent ea iste auxit atq; propa/gauit. Cõstat illũ & reipublicæ cõmodis optime cõsuluisse. Nã cũ sotios milesios Croesus habere oraret: obstitit ille. Eaq; res postmodũ Cyro uictoria potito sa/lus ciuitatis fuit. Solitariã eũ ac priuatã uitã adamasse tradit Heraclides. Quidã uxorẽ duxisse filiũq; Cidistũ procreasse. Alii Cælibẽ p̃seuerasse: sororisq; filium sibi adoptasse ferũt: & cũ rogaret̃ cur filios nõ p̃crearet: q; filiorum amore nõ tene/retur: respõdisse. Vrgẽti matri ut se matrimonii uinculis astringeret: Adhuc in/tẽpestiuũ esse dixit. Emẽsa fere iuuẽta cũ sibi illa acrius ĩsisteret: Iam ĩquit intẽpe/stiuum est. Scribit autẽ Hieronymus rhodius in secũdo cõmentariorũ eum cũ

Thales fuit [pri]mus sapiens [...] inuenit ursa[m] [mino]rem ut ai[t]

Triacada.

nceipiū omni
m aqua est.
animatū
mundū ac dę
mib9 plenum.

uellet ostendere q̄ sit facile ditari præcognita futura ubertate conduxisse olearia: pecuniasque īnumeras sibi cōparasse. Principiū oīum aquā esse dixit: & animatū mūdū ac dæmonibus plenū. Anni tpa illorūque uicissitudines priorē īuenisse ferūt: eūq3 ī trecētos sexagītaqn q3 dies diuisisse. Nullo præceptore usus ē: nisi inqtū ægyptiis sacerdotibus eo ꝓfectus familiariter ihæsit. Porro Hieronymus mēsū ēe Pyramides umbrā asseruādo memoriæ tradidit: q̄do nobis æqua magnitudi ne sūt. thrasybulo quoq3 milesioꝝ Tyrāno: ut ait Minyes cōiūxit: Quæ uero de tripode a piscatoribus inuēto sapiētibusque a plebe milesioꝝ dedicato mēorāt: manifesta sūt. Aiūt. n. Ionicos adolescētes quosdā a piscatoribus milesiis; iactū rætis emisse: capto: deīde ex educto tripode orta cōtētio nō ante sedata ē: q̄ delphos a milesiis missū respōsumque a Deo est illius esse debere q̄ oēs sapiētia excelleret.

De tripode ex phœbo quæris milesia proles.

Huic tripodem addico cuius sapientia prima.

Datur ergo Thaleti: thalesq3 illū alii dat: & rursus alius alii: donec ad solonē uētū est. Qui deū primū eē sapiētia asserēs illū delphos misit. Ista callimachus in iābis aliter tradit accepta scilicet a Leādrio milesio: bathyclē enim quēpiā arcadē phialā reliqsse: atque mādasse dari sapienti primo: datāque thaleti ac ꝑ orbē rursum Thaleti: quam ille apollini didymæo misit: sic dicens secūdum callimachum.

Plæbem Regenti me thales nileo dat.

Clarum bis hoc qui iam secutus est donum.

Pedestris autē ōrō sic se habet thales exāmyi filius Milesius Apollini Delphinio græcoꝝ præmiū bis nactus. Qui aūt circūtulerat phialā bathyclis filius Therion uocabaƭ: ut eleusis ait ī libro de Achille: & Alexo: Myndus ī nono fabulosoꝝ. Eudoxus aūt cnidius Euāthesq3 milesius aiūt Crœsū amicū quēdā aureū poculū a rege accepisse: ut illud sapiētissimo græcoꝝ daret: ipsūq3 thaleti d̄disse: puenisseq3 ad Chilonē. Ei uero cū a pythio quæreret: qsnā esset se sapiētior: respōsū eē mysonē de quo suo loco dicemus. Hunc Eudoxus ꝓ Cleobulo: Plato ꝓ Periādro ponit. De ipso hæc respondit Apollo.

Te magis eē cano curis illustribus aptū: Aetheū quēdā generatū chene mysonē.

Qui autē pythiū rogauerat: anacharsis fuit. Dædachus Platonicus & Clearchus phialā a Crœso ad Pittacū missā atq3 ita ī urbē circūlatā ferūt. Andro uero in tripode argiuos ait uirtutis præmiū sapiētissimo græcoꝝ Tripoda cōstituisse: eūq3 Aristodemū spartiatā fuisse iudicatū: quē itē cōcessisse Chilōi meminit aristodemus. Alcæus quoq3 asserēs dictū illud apd' spartiatas celebre: pecuniæ uir: pauꝑ uero nemo bonus ē. Pleriq3 a Periādro ad Thrasybulū milesiorū tyrānū onustā nauē missā referūt. Ea uero cū circa eoꝝ mare naufragiū fecisset: inuētū post a piscatoribꝫ tripodē: q ea uehebaƭ. Phanodicus circa mare atticū reptū: atq in urbē d̄latū scribit: fcāq3 cōtentōe ex d̄creto publico Biāti missū: cām suo loco dicemus cū de biāte dicēdū erit. Alii a uulcāo fabre factū tradūt: ac ꝓ mūere Pelopi a d̄o datū: cū ille uxorē duceret: demū ad Menelaū puenisse: raptūq3 cū Helena ab Alexādro in eoꝝ mare fuisse iactatū: alācæna rixaꝝ cām fore asserēte. Post lapsū tpis cū qdā illic lebedii rætis iactū mercati eēnt: tripoda quoq3 fuisse cōphēsū: & cū exor

to cũ piſcatoribꝰ iurgio coũ aſcẽdiſſẽt:nihilq; ꝓficerẽt:miletũ q̃ erat metropolis eã rẽ detulerẽt.Miſſi a mileſiis legati q eã rẽ ꝯponerẽt:iſecto negotio reuerſi ſũt.Mi leſii ut ſe cõtẽpti uiderũt:aduerſus coos armis decernere ꝑgũt:plurimiſq; hĩc ĩde cadẽtibus:diuino oraculo reſpõſũ ẽ:ſapiẽtiſſimo dãdũ tripoda.Mox in Thaletẽ utræq; ꝑtes cõſẽſere.Hũc ille poſtmodũ didymæo deuouit apollini.Cois itaq; re ſpõſũ nõ ante qeturã cõtẽtionẽ q̃ aureũ tripoda uulcani opus ĩ mare iactatũ ex ur be educerẽt & ad eius uiri domũ ferrẽt:q præſẽtia & præterita & futura noſcet.

Non prius ionii metropeſque a marte recedent:
Quam tripos auratus: pelagus quẽ iecit in altum.
Mulciber:ex urbe emiſſus concedat ad ædes
Mox hominis:cuius ſit præſentia noſcere promptum
Quæ ſint quæ fuerint quæ mox uentura trahantur.

Mileſiis ut ſupra iã diximus reſpõſum uiro illi dãdũ q ſapiẽtia primus eẽt oĩum. ſed de his hactenus.Hermippus autẽ in uitis in hũc refert:qđ a qbuſdã de Socra te dicit.Aiebat.n.inqt:triũ maxime rerũ cã gr̃as ſe fortunæ agere.Primo q; ho mo nõ bælua:deĩde q; uir nõ mulier:tertio q; græcus natus eẽt nõ barbarus.Fer tur cũ domo exiret inſpiciendorũ ſiderũ cã:in ſubiectã ſcrobẽ ĩcidiſſe: petulanti que probro dictũ ab anu domeſtica:Qua rõne.o.Thales q̃ ĩ cælis ſũt cõprehẽſu rũ te arbitraris:q ea quæ ſũt ãte oculos uidere nõ uales? Aſtronomiæ ſane fuiſſe ſtudioſiſſimũ & Timõ ſciuit:q illũ ĩ ſilis eius rei laudat.Porro q̃ ab eo ſcripta ſĩt ad ducẽtos uerſus ꝑtigere lobõ Argiuus auctor ẽ:iſcriptoſq; imagini ipſius uerſus:

Hunc quæ nutriuit mileſia terra thaletem
Conſilio primum prodidit aſtrologum.

Mileti in ionia nutritum:Aſtrologumque fuiſſe:& eſſe antiquiſſimum ſapien tia teſtari.Quæ uero ipſius celebrentur iſta eſſe.

Non multa uerba ſigna ſunt bonæ mentis.
Quiddam legas tu qui ſapis ſequi clarum.
Solues enim uirum loquacium linguam.

Nõ multa uerba prudẽtis animi ĩdiciũ ſũt.Vnũ aliqd ſapiens diuina:unũ qppiã præclaꝝ elige:ſolues enĩ loq̃ciũ ĩfinitos ſermones uiroꝝ.Ferunt eius & iſtæ ſẽtẽ tiæ:antiqſſimũ eoꝝ quæ ſũt oĩum deus: ĩgenitũ enĩ:pulcherrimũ mũdus:a deo enĩ fcũs eſt:maximũ locus:capit.n.oĩa:ueloci ſſimũ mẽs:nã ꝑ uniuerſa diſcurrit: fortiſſimũ neceſſitas:cũcta.n.ſupat:ſapientiſſimũ tp̃s:ĩuenit nãque oĩa.Nihil ait mortẽ a uita differre.Tu uero ait qſpiã:q̃re nõ moreris? Quia nihil inqt differt. Sciſcitãti cuidã qd prius factũ eẽt nox an dies? nox ait una prius die.Interrogatus lateret ne deos hõ male operãs? ne cogitãs qdẽ inqt. Percõtãti adultero an iura ret ſe mĩme adulteraſſe?nõ eſt ait piuriũ adulterio deterius.Interrogatus qdnã eẽt difficile?ſe ĩqt ipm noſce.Quid ꝯtra facile?aliis moneri dixit:qd ſuauiſſimũ? frui inquit:quid deus? quod initio & fine caret:quid difficile uidiſſet? Tyran nũ inquit ſenem. Quo pacto aduerſæ fortunæ ictus quiſpiam ferat facillime? ſi inimicos ait uideat deterius affectos: quomodo optime ac iuſtiſſime uiue mus?ſi quæ in aliis reprehendimus:ait ipſi non faciamus : quiſnam fœlix ſit?

Debemus agr[atias] deo tribus causis. Quia homines nõ [bestiae] viri nõ muli[eres] Christiani non [ ] chr[istiani] sumus.

qui corpore inquit sanus: fortuna locuples: animoq; non ignauus aut iperitus é. Amicorum praesentiũ & absentiũ aeque memores debere esse ait. Non cõponere faciẽ: sed bonarum artiũ studiis animũ excolere praeclarum esse. Noli iquit ditari nequiter: neq; te in ius uocet sermo contra cõiunctos tibi ac sotios dictus. Quaecũq; ait stipẽdia parentibus intuleris: eadẽ ipse a filiis expecta. Nilũ ait excrescere quando etesiae quae contrariae sunt undas repellunt. Ortum primo anno trigesimaeqntae olympiadis Thalẽ Apollodorus i chronicis tradit: mortuũq; aetatis anno lxxviii. siue ut Sosicrates ait nonagesimo. Quiquagesima quippe & octaua olympiade esse defunctũ. Croesi uero fuisse tpibus: cui & pollicitus sit alyn fluuiũ sine ponte traiicere auersis undis. Fuisse & alios qnq; huius nominis uiros Demetrius magnesius in aequiuocis fatetur: Primũ rhetorẽ calantinianũ: Secundũ pictorẽ sicyoniũ: Megalophyen tertiũ: eũq; antiqssimũ ferme hesiodi: homeri: lycurgiq; tpibus: Quartũ cuius meminit Duris in libro de pictura: Quitũ iuniorẽ & obscurũ: cuius & Dionysius in criticis mentionẽ facit. Sapiẽs igit Thales obiit cũ certamen gymnicũ spectaret: aestu scilicet ac siti: & ifirmitate fatigatus iam uetulus: in cuius laudes extant Epigrammata.

Gymnicon aspiceret cum rursus agona thaletem:
 Traxisti e stadiis Iuppiter aelie.
Hunc laudo caelum proprius q duxeris ultra.
 Nõ poterat terris astra uidere senex.
Nempe hic exiguus tumulus: sed sydera scandit
 Gloria: sunt cuius haec monumenta thalae.

Huius illud est: nosce teipsum. Quod antisthenes in successiõibus ait fuisse phemonoes: Idq; sibi usurpasse Chilonem.

De septem sapientibus.

Hoc i loco generatim iporum faciẽda mẽtio est: quae nã fuerit de illis iter ueteres & qta discordia. Damon Cyrenaeus cũ de philosophis scriberet: oẽs isimulat & septem in primis. Anaximenes aũt oẽs ait poeticae magis fuisse studiosos. Dicaearchus neq; sapiẽtes neq; philosophos fuisse eos asserit: sed sensatos plane uiros: legũq; latores. Archetimus syracusanus illorum cũ cypselo cõgressũ scripsit: cui se quoq; interfuisse ait. Euphorus apud Croesum praeter unum thalẽ cõgressos tradit. Aiũt autẽ quidã & in panionio & corintho & delphis eos cõuenisse: illorũq; sentẽtias ponũt: que nã cuius sit exponẽtes ut illud: lacaedemonius fuit Chilo sapiens: qui haec ait: nihil nimis. Tpi cũcta adsunt bona. Magna & de illorum numero discordia est. Leãdrius enim pro Cleobulo & Mysone: Leophãtũ gorsiada lebediũ siue ephesiũ iserit. Epimenidẽq; cretensem. Plato autẽ in protagora Mysonẽ pro periãdro: ephorus pro mysone ponit Anacharsim. Alii Pythagorã adiiciũt. Porro Dicaearchus quatuor nobis cõsensu omniũ sapiẽtes tradit thalẽ: Biantẽ: Pittacũ atq; Solonẽ: tum sex alios noiat quorum ex numero tres eligit. Aristodemũ scilicet: Pamphilũ: Chilonẽ lacaedemoniũ: Cleobulũ: Anacharsim & periandrũ. Addũt quidã Acusilaũ Cabam siue Scabrã Argiuũ. Hermippus aũt in libro de sapiẽtibus decem & septem fuisse tradit:

n componere
ie. Sed bonarum
ium studiis
imũ excolere
larum est.

quorum ex numero ſeptem alii aliter eligant: ſic autem illos computat: primo loco ponit Solonem: tū Thalem: Pittacum: Biantem: Chilonem: Cleobulū: Periandrum: Anacharſim: Acuſilaū: Epimenidē: Leophantū: Pherecydē: Ariſtodemum: Pythagorā: Laſum charmātidæ ſeu Siſymbrini: ſiue ut Ariſtoxenus tradit chabrini filium: Hermioneū: Anaxagoram. Enimuero hippobotus ī deſcriptione philoſophorum hāc illoꝝ ſeriē exponit: primo Orpheū: deinde linū: tū Solonē: Periandrū: Anacharſim: Cleobulum: Myſonē: Thalē: Biantē: Pittacū: Epicharmū: & extrēo loco Pythagorā: Feruntꝰ & iſtæ Thaletis epiſtolæ. Thales pherecydi. Audio te primū Ioniū ꝗ̄ diuinis rebus apud græcos palā diſſerere parare. Verū iuſtiore fortaſſe ſentētia īter amicos ea quæ ſcripſeris leges: ꝗ̄ paſſim q buſcūqꝫ permittes nullo illis emolumento futura. Equidem ſi tibi gratū cognouero: uolo conſcius eoꝝ quæ ſcribis eſſe: ac ſi qdē iubes ad te mature proficiſcar: neqꝫ enim adeo amētes ac ſtolidi ſumus ego & Solon Athenienſis: ut cum nauigio cretam petierimus: uiſendi gratia: ægyptūqꝫ itidē penetrauerimus: ut iſtic ſacerdotibus & aſtronomis cōgrederemur: ad te nō pari ſtudio nauigaturi ſimus Veniet enim & Solon ipſe ſi annuas. Nanqꝫ tu loci illius amore detentus raro ī Ioniam tranſis: neqꝫ peregrinorum hominū deſiderio tangeris. Verum uni tantum ut ſpero ſcribendi negocio incūbis. At nos qui nihil ſcribimus: græciam aſiamqꝫ pagramus. Vale. Thales Solōi. Athenis ſi excedas: mileti ut equidem reor cōmodiſſime habitare poteris: ē enim ueſtra colonia: patieriſqꝫ dirum nihil. ꝙ ſi & apud Mileſeos execraris tyrannidē: æque enim ubique tyrānos infeſtos habes: At cū amicis nobiſcum ſcilicet uiuere erit iucundiſſimū. Scripſit ad te Bias ut prienam proficiſcaris. Eam tu urbem ſi gratius inhabitaueris: & ipſi eo ad te aduolabimus. Vale.

Solon Salaminius.

SOlon Execeſtidæ filius Salaminius primū quidem ipſam ſiſachtheā īuexit athenienſibus: ſic autem appellabatur corporum poſſeſſionū/que redemptio. plurimiꝰ quippe per ſummam inopiam fœneratoribus corpora ſua exponebant: ac ſuper his fœnerabantur. Cum igitur ſeptem ſibi talenta ex patrimonii ſui iure deberentur: ea prior indulſit: ac reliquos idem facere exemplo ſuo ꝓuocauit. Eaque lex ſiſachthea appellata ē: hoc illi id quod minime obſcurum eſt: fœlix iniciū fauſtūque fuit ad cæteras condendas leges: quas enumerare longiſſimū eſſet: minimeque neceſſariū cum illæ tabulis æreis inciſæ ſunt. Eſt autem id ipſius factum uel celeberrimum cum de proprietate ſalaminæ ipſius patriæ inter athenienſes & megarenſes ferme uſque ad interitum armis dimicatum eſſet: multiſque cladibus acceptis: capitale apud athenienſes eſſe cœpiſſet ſiquis legem de uindicanda inſula ferre auderet. Sollicitus Solon ne uel tacendo parum Reipu. conſuleret: uel conſulendo ſibi noceret: ſubitam ſibi dementiam ſimulat: cuius uenia non dicturus modo prohibita: ſed & facturus erat. Deformis habitu more uæcordium in publicum euolat: factoque concurſu hominum: quo magis conſilium diſſimulet: inſolitis ſibi uerſibus.

Mutata patria pholegandrius aut ſicinites
 Tunc ego dicebar: Atticus ante fui.
Certe hominum rumor ſubito uolitaret ad aures:
 Atticus hic hominum quis fugitur ſalamis.
Ad ſalamina graue expulſuri dedecus imus.
 Et conſerturi ſummimus arma manus.
Per præconé ſuadere populo cæpit quod uetabat. Oı̄umq; ita aı̄os cœpit: ut ad uerſus megaréſes bellum extēplo decernerent: inſulaq; deuictis hoſtibus atheni enſium fieret. Perſuaſit Atheniéſibus in thracia quoq; ſibi uendicare cherſone/ ſum: ac ne magis ui q̃ iure Salaminam poſſidere uideretur: effoſſis q̄buſdam tu mulis cadauera ad orientem ſolem conuerſa: qui athenienſibus ſepeliendi mos erat: oſtendit ſepulchra item ipſa ad orienté poſita: inſculptaq; ipſis paganorum noı̄a: quod quidé ꝓpriū Athenienſiū fuit. Aiunt pleriq; illū exinde Homeri ſcri pſiſſe cathalogum ab eo loco: ubi aiacé ex ſalamina duodecī duxiſſe naues ait.
Biſſenis ſalamine aiax cum nauibus ibat.
Cecropidum quo caſtra loco poſuere phalanges.
Ex eo iam tépore plæbis in ſe animos ita conuerterat: ut ſibi illum oēs percupi/ de regnare cuperent: Eis uero ille in tantum affuit: ut acquieſceret: ut auctore Soſicrate piſiſtratum quoq; ꝓpinquū ſuum: cū ſibi tyrannidem parare intelli/ geret: quantū in ſe fuit ꝓhibuerit: nam euocata cōtione ꝓfectus in publicū lori ca armatus & clypeo piſiſtrati inſidias & improbos conatus aperuit. Neq; id ſo/ lum: uerum & iuuare paratū ac pro libertate ſeſe pugnaturum aſſeuerauit: Viri inquiens Athenienſes aliis quidem ſapientior: aliis uero fortior ſum. Sapienti/ or enim illis ſum: q piſiſtratū iſtū non animaduertunt: fortiorq; his qui ſciūt il/ lum quidem: ſed metu reticent. Senatus uero q; ſtuderent piſiſtrato: inſanire il lum ꝓclamabat: At ille meā inquit inſaniā ciuibus breui tempus oſtendet q pi ſiſtratidæ eſſent: cum ueritas in lucem uenerit. Elegi auté ipſius de tyrānide pi/ ſiſtrati ſunt hi.
Vis niuis & pelagi tempeſtas nube creatur.
 Horrendū excutiunt ſydera clara ſonum.
Et cecidere uiris perſæpe potentibus urbes.
 Seruiuit ſoli neſcia plebs domino.
Iam uero piſiſtrato rerum potito minime obtéperans: ante curiam arma depo ſuit dicens illud: O patria tibi equidem uerbo & opere auxiliatus ſum: ī ægyptū nauigauit: atq; inde cyprium ꝓfectus: poſtremo ad cræſum peruenit: a quo in/ terrogatus quis nam ſibi fœlix uideretur: Telus inq̄t athenienſis & cleobis: & Bi to & cætera quæ ſunt in ore omnium. Aiunt quidā Crœſum cū ſe exquiſitiſſi/ me oı̄um ornamentorum genere compoſuiſſet: ſublimiq; in ſolio ſederet: inter rogaſſe eum an pulchrius unq̃ ſpectaculū uiderit: illūq; dixiſſe gallos gallinace/ os: faſianos: atq; pauones. Naturali enim eos flore & incredibili ſpecioſitate ue/ ſtiri. A crœſo deinde in Ciliciā ꝓfectus urbem condidit: atq; ex ſuo nomine So los appellauit: in qua paucos atheniéſium ſtatuit: qui tractu temporis cū patriā

uocem corrupiſſent:ſolœcizare dicti ſunt:& appellabantur hi quidem Solenſes qui Cyprii uero Solii. Cum uero piſiſtratũ in Tyrannide perſeuerare didiciſſet: iſta athenienſibus ſcripſit. Si quidem ꝑ ueſtrã uæcordiam dira toleratis:nihil in hac parte diis acceptum referatis:ipſi enim horum uobis cauſa eſtis:q pignora: ut duram ſeruitutem pateremini dediſtis. Veſtrum uero unuſquiſꝙ uulpis ue ſtigiis ĩcedit:Omnibus aũt una leuis & ſtolida mens eſt. Quippe uiri linguã ſer/ monẽꝙ uariũ & plenũ aſtutia & fallacia attẽditis:reꝝ exitũ cõſiderare neſcitis.

Triſtia commiſſæ luitis ſi præmia noxæ:
  Non uos in ſuperos concitet ira deos.
Nanꝙ uiros auxit ueſtri cuſtodia quondam
  Subdita qui nobis ſub iuga colla premunt.
Nam quiuis ueſtrum ſequitur ueſtigia ulpis.
  Mens ſtulta eſt uobis omnibus atꝙ leuis:
Linguam &enim aſpicitis hominum diuerſaꝙ uerba:
  Quod faciunt ſed non cernere uultis opus.

Hec ille. piſiſtratus aũt cum illius fugam didiciſſet:ſic ad eum ſcripſit:

Piſiſtratus Soloni ſalutem.

NEꝙ ſolus græcoꝝ tyrãnidẽ arripui:neꝙ mihi rem alienam uſurpaui Quippe genus a Cecrope duco:id enĩ mihi meo iure uẽdico qđ athe nienſes olim cũ iureiurando firmaſſent: codro illiuſꝙ genti præbitu ros:poſtmodũ abſtulerant. Ceterum in deos: uel in hoĩes nihil alias pecco. Leges quas ipſe atheniẽſibus dediſti:ſeruari atꝙ ſecundum eas uiuere iu beo:Et quidẽ melius ſeruãtur q̃ poſſẽt:ſi multitudinis ĩperio res agerẽt: ꝑmitto enim neminẽ iniuriam inferre:ac Tyrannus ego præter dignitatem & honorẽ nihil a plæbe differo:ſolis eis ſtipendiis cõtẽtus quæ iis quoꝙ qui ante me regna runt debebantur. Deniꝙ atheniẽſium ſinguli decimas frugum ſuarum ſeparãt non in uſus noſtros conſumendas:uerum ſacrificiis publicis cõmodiſꝙ cõmu nibus:& ſi quando bellum cõtra nos emerſerit in ſumptus deputandas. Tibi eq dem nihil ſuccenſeo ꝙ mentem meam conſiliũque detexeris: quippe id potius beniuolentia Ciuitatis q̃ mei odio detexiſti:ac præterea ꝙ ignorares cuiuſmodi ego Rex futurus eſſem:qui iuſti rectique tenax abs te factũ ſcio:id enim ſi didi/ ciſſes æquo aĩo & conatus meos forte toleraſſes:& te fugæ haudquaquam com miſiſſes. Redi igitur domum plena fide mihi & iniurato credens nihil ingratũ paſſurum a piſiſtrato Solonẽ. Noſti enim neminem etiã ex inimicoꝝ numero mali quippiã a me perpeſſum. Denique ſi placuerit frui noſtra amicitia:ĩter pri/ mos eris. Nihil enim in te fraudis infidelitatiſque conſpicio. ꝙ ſi aliter habitare athenis nolueris:pro arbitrio tuo id facies:tãtũ ne noſtri gratia patria excideris: Vale. Hæc Piſiſtratus. Solon aũt humanæ uitæ terminũ. lxx. annos eſſe ait. Vide tur autẽ id præclare ſtatuiſſe ſi quis parentes nõ enutrierit:is ignobilis & obſcu/ rus eſto:ſimiliter & qui patrimonii uerſuram fecerit:is itẽ ſectatum ociũ oĩbus accuſare uolentibus obnoxius eſto. Porro Lyſias in oratione quam cõtra Niciã ſcripſit:Draconẽ aſſerit eam ſcripſiſſe legẽ:Solonem que tuliſſe:eũ item q neqtie

ac flagitiis insignis esset tribunali publicisq; suggestis arcendum statuit. Athletarum quoq; preæmia castigata moderatione correxit: & ei quidem qui in olympia uicisset quigentas dragmas: qui uero in isthmia ei dari centum cōstituit: eademq; rōne in certaminibus cæteris. Esse enim incongruum hniusmodi honores modum desiderare: solūmodo eos qui in præliis occubuissent premiis esse illustrandos: quorum filios publice nutriendos erudiendosq; præcepit. Quo sane animati singuli fortiter ac strenue ī bellis dimicabant: sic polyzelus: sic cynægirus: sic callimachus: sic omnes qui in Marathonis expeditione pugnauerunt: sic præterea Armodius: Aristogitō: Miltiades: innumerabilesq; alii. Hi uero dū exercentur nimium præciosi sumptuosiq; athletæ: Et dum uincūt reipu. detrimento sunt: & cōtra patriam magis q̄ aduersus prouocatores coronantur: ac iuxta Euripidem cū senuerint palliis consumptis perit trama. Id preuidens Solon eos modice accepit. Præclare & illud statuit: curatorem cū pupillorū matre non inhabitare: cauitq; ne is fieret curator: ad quem post pupillorum obitū substātia spectaret. Illud item nō licere anulario: uenditi anuli seruare sigillū: & qui alteri unum oculum eruerit ei ambos erui debere: & que non posuisti: ne tollas. si quis secus faxit capitale esto. principem si ebrius deprehensus esset morte mulctandum. Homeri poemata ut ordine resarcirentur scripsit: ut esset uersuū sensuūq; consequētia. Magis ergo Solon q̄ pisistratus homerum illustrauit: ut ī qnto Megaricorum dieuchidas ait. Primus aūt trigesimā diē mensis ΕΝΗΝ ΚΑΙ ΝΕΑΝ appellauit: nouemq; principum numerū ad sententias dicendas prior instituit ut Apollodorus in secūdo de legislatoribus refert. Seditione aūt inter urbanos agrestesq; ac maritimos exorta: neutrarum se partiū fecit. Aiebat sermonē esse effigiem operis: Regem: qui esset fortissimus uiribus. leges araneaꝝ telis dicebat esse simillimas. illis quippe si quid leue & imbecillum inciderit: inuolui ab eis atq; contegi. Si quid maius aut grauius perrūpi ac perire. Sermonē quidem silentio: silentium uero tempore signari dicebat. Qui apud tyrānos possent: eos calculis quibus ī componendis rōnibus utimur comparare consueuerat. ut enim illi interdū maiorem numerum interdum minorem significant: ita & Tyrannos hoꝝ quenq; ꝓut libitum fuerit: aliquando illustrē & inclytū: aliquādo obscurum habere & ignobilem. Interrogatus cuius rei gratia contra parricidā legem non tulisset: q̄ desperasset ait hoc scelus: quo pacto item homines minime humana iura uiolarent: si sic doleant & afficiantur qui iniuriis non lacessunt: ut qui lacessuntur: satietatē ex diuitiis nasci: & ex satietate contumelias gigni. Athenienses uero ut dies secūdum lunæ cursum agerent monuit. Thespim tragœdias docere ꝓhibuit: inutilem eas falsiloquentiā uocans: ubi ergo seipsum pisistratus consternauit: inde ait ista pullularunt. Sunt autē eius monita quibus consulere solebat hominibus: ut ait apollodorus in libro de philosophorum sectis: huiusmodi uirtutē atq; ꝓbitatem iuramento fideliorem cense: mentiri noli: præclara studiose meditare: amicos cito noli acqrere: Quos aūt acquisieris reprobare caue. Tunc rege cū primū didiceris regi: cōsule nō quæ suauissima: sed quæ sūt optima: aīum ac rationem ducē sequere. Noli malis congredi. deos honora: pa/

rentes reuerere. Fertur & mimnermum increpaſſe cum ſcripſerit. lx. annum la/
talem eſſe: monuiſſeq; ut octogeſimum ſcriberet.

Sexdenos poſſunt annos deprendere fata.
  Et morbi curæ ſint procul atq; graues
At mihi ſi quiſq ſit par hunc tolle: tuiq;
  Si dixi ſimilem ſit procul inuidia.
Aſſereq; huc uicos huc te iuuet edere cantus:
  Octoginta annos prendere fata queunt.

Sunt item quæ metro celebrantur eius præcepta in hunc ſenſum.

  Ne forte qui tegant quod intus habebunt:
  Dum uoce te loquuntur ac tenent blanda
  Odium. memento ſingulos probe ſerues
  Ne lingua duplex ex atra ſonet mente.

Caute ſingulos obſerua: ne forte odiũ ĩ corde tegãt dũ blãda & arridẽti facie te al loquunt̃. Duplexq; illis lĩgua atra ex mẽte ſonet. Cõſtat eũ ſcripſiſſe leges: conciones quoq; & in ſe ipſum monita elegia. De Salamina item athenienſiumq; repu. ad quinq; mlia uerſuum Iambos quoq; & Epodos. Porro ipſius imagini in hũc ſenſum Epigramma ſcriptum eſt.

Quæ dudum rabidas medorum propulit iras:
Legiferum Solona pulchra tenet Salamis.

Floruit maxime circa q̃drageſimã & ſextã olympiadẽ: cuius tertio anno prĩceps Athenienſiũ fuit: ut ait Soſicrates: quo etiã tpe leges eis dedit. Obiit aũt in cypro ætatis ſuæ ãno octogeſimo: hoc ſuis mãdãs ut Salaminã eius oſſa trãſferrẽt: atq; ĩ cinerẽ ſoluta p ꝓuĩciã diſſeminarẽt: quocirca & cratinus ĩ deterioribus ipm ita loquentẽ facit: habito hãc ĩſulã: ut qdẽ fama eſt hominũ ſeminatus per oẽm aiacis urbẽ. Extat de illo & nr̃m epigrãma in epigrãmatũ libro: ubi & de ſapiẽtibus omnibus & doctrina præſtantibus uiris omni genere metrorum loquor.

Cypria defunctum cremauit flamma ſolonem.
  Sed diſperſa agris oſſa tenet Salamis.
Pulchre uexerunt animam ſuper æthera currus.
  Hic leges curas condidit ante leues.

Aiũt & hãc ipius fuiſſe ſniam. Nihil nimis: ipmq; refert dioſcorides ĩ cõmẽtariis cũ lachrymaret̃ ac lugeret defũctũ filiũ: diceretur q; ſibi a quodã at nihil ꝓficis: reſpõdiſſe at pp hoc ipm illachrymor qa nihil ꝓficio: ferũt̃ & iſtæ illius epiſtolæ.

Solon periandro.

SCribis tibi plurimos inſidiari. At tu ſi qdẽ oẽs e medio tuleris ne ſic q/dẽ ꝓficies: ĩſidiabit̃. n. tibi qſpiã ex his & quos minime ſuſpectos hẽs: parti ſibi qdẽ metuẽs: parti te rephẽdẽs q oĩa formides nihilo: nõ me tuas: parti itẽ ciuitati gratificari cupiẽs. Eſſet ergo optimũ abſtiere Tyrannide: ut cauſas omnis metus euaderes. q ſi tyrannidi inſiſtendum cenſes cõ/pares neceſſe eſt tibi externas uires: & peregrina auxilia urbanis uiribus maiora ut iam tibi nullus infeſtus ſit: & tu neminem extorrem agas. Vale.

Solon epimenidi.

NEq; leges meæ profecto Atheniensibus profuturæ multũ erant:neq; tu eis antiquatis ciuitati ulli fuisti emolumẽto.Deus enim ac latores legum nõ soli iuuare ciuitates possunt:sed q multitudinẽ agunt ĩ quãcuq; iniam uolũt.Hi enim si recte rem administrẽt: deus ac leges utiles sũt: sin aũt male:nihil prosunt:neq; sane meæ leges ac iura quæ scripsi quicq̃ ꝓfuerunt:sed qui illas transgressi sunt magna reip.ĩuexere detrimenta:q pisistrato ne tyrannidem inuaderet nõ obstiterunt:neq; uero futura prædicenti mihi fides habebaẽ.Illeq; fidelior estimabatur atheniensibus blandiens q̃ ego uera proloquens.Positis igitur armis pro curia his quidẽ qui pisistratum gestire tyrannidẽ nõ animaduerterunt:sapientiorem:eis uero qui libertatem reip.asserere metuerent fortiorem esse me dixi.Qui tamẽ Solonis uesaniã reprehendebant . tandẽ ita patriam cõtestatus excessi.O patria hic quidem Solon tibi opem ferre & facto & dicto promptus & paratus est.Cæteꝝ hisce & ĩsanire uideor:itaq; te desertã ꝓficiscor solus ex oĩbus pisistrati inimicus.Isti quippe illi & fauere & obsequi parati sunt.Nosti enim ꝓfecto hoĩem amice quãto ille astu:quo ingenio: qua arte tyrannidem inuaserit:nam cæpit qdem blande plæbẽ illicere:deinde sibi etiã uulnera inflixit:ac ꝓgressus in publicũ:eaq; se ab hostibus accepisse uociferans orabat q̃dringentos robustissimos iuuenes sibi custodes darẽt. At illi me quidẽ reluctante & reclamante uiros præbuerunt.Erant aũt hi armati ualidis fustibꝰ his itaq; stipatus statũ reip:euertit:dũq; illi spe ĩani pauperes ne sub mercede seruirẽt se liberare studẽt:oẽs una sub iugũ missi sũt:uniq; seruiũt pisistrato.

Solon pisistrato.

CRedo equidẽ nihil me abs te passurum mali:nã ante tyrãnidẽ tibi amicus eram:ne nũc quidẽ magis infensꝰ q̃ alius quilibet Atheniensium:qui tyrannidem nõ ament.siue aũt unius ĩperio regi: siue publice rem administrari illis utilius sit:ex sua quisq; sñia statuat. Certe tyrãnoꝝ te oĩum eẽ præstantissimũ fateor.Athenas aũt redire mihi utile nõ esse cognosco:ne quis me iuste reprehẽdat:si qui Atheniensibus dudũ rem publicam ex æquo administrãdã tradiderã:præsensq; oblatam mihi tyrãnidẽ sponte declinauerã:modo rediens factũ tuũ subita pænitẽtia ꝓbare uidear.

Solon Crœso.

AMplector mirifice tuam ĩ nos beniuolentiã:& ꝑ deos ĩmortales nisi apud me iampridẽ statuissem ibi sedẽ habere:ubi resp.sit libera: mallẽ apud te ĩ tuo regno uitã:q̃ athenis ducere:uiolẽter tyrãnidẽ exercẽte pisistrato.ueꝝ gratius illic exĩstituto nr̃o uiuimus:ubi sũt oĩbus æq̃ & cõmunia iura.ueniã tame ad te:ut tuo uel hospitio tãtisp fruar.

Chilo lacedæmonius.

CHilo lacedæmonius patre Damageto fuit. Hic scripsit elegiã uersus ferme ad ducentos.dicebat aũt futuroꝝ ꝓuidentiã rõne comprehendi posse ꝑ uirtute uiri.Indignãri fratri q; Ephorus ipse non fieret cũ ille fuisset:ego inq̃t pati iniurias scio:nõ tu: fuit aũt Epho

rus circa qnquagesimã & quintã olympiadem. Porro pamphila circa sextã ait: Primũq; ephoꝝ fuisse sub euthydemo auctore Sosicrate: primũq; instituisse ut ephori regibus adiũgerentur. Satyrus lycurgũ dixit. Hic ut herodotus i primo historiaꝝ libro refert: Hippocrati in olympia sacrificanti cũ feruere absq; ignis adminiculo lebetes cepissent: cõsuluit aut psistere celibẽ: uel si duxisset uxorem dimitteret: filiosq; necaret. fert & æsopũ iterrogasse qdnã faceret iuppiter: illũ/ q; respõdisse excelsa hũiliat: & humilia extollit. Rogatus quo differũt periti ab i/ peritis: bona iqt spe. qd sit difficile: arcana inqt reticere: & ociũ recte disponere: i iuriasq; tolerare posse. præcipiebat & hæc: linguã semp pcedẽ sed in conuiuio præ ferti cõtinẽdã: pximo nõ maledicendũ: alioquí audituros quæ nos mœrore cõ ficiant. Nemini intẽtandas minas: eẽ eni muliebre: prõptius ad amicoꝝ aduer/ sos casus q̃ ad secũdos successus accurrendũ: uxorẽ humilẽ apparatu modico du cendã: mortuo nõ maledicẽdũ: honorandã senectutẽ: obseruandũ seipsũ: dãnũ potius q̃ turpe lucꝝ eligendũ: id qppe semel tantũ angere hoc semp: elato secun dis rebus nõ arridendũ. fortẽ mansuetũ esse oportere: ut pximi nõ tã metuant: q̃ reuereant. Discendũ domui suæ rite preeẽ: linguã præire aĩo nõ pmittẽdã: supandã iracundiã: diuinationẽ nõ execrãdã: ĩpossibilia nõ appetẽda: i uia nõ fe/ stinandũ: inter loquẽdũ nõ agitandã manũ: esse eni uæcordiũ: obtẽperandũ legi bus: qetem adamandã: iter cæteras eius snias hæc maxime placuit q̃ dixerat la/ pideis cotibꝰ auꝝ examiari: & dare aptũ sui documẽtũ. Auro aũt bonoꝝ malo rũq; hoium mentẽ cuiusmodi sit cõprobari: Aiũt illũ cũ iã eẽt uetulus dixisse si bi nihil eẽ cõsciũ in tota uita ingrate fecisse: una tamẽ re se modice moueri: q; cũ semel inter amicos illi iudicandũ eẽt: neq; contra ius agere aliqd uellet: psuaserit amico iudiciũ a se puocare: ut sic utrunq;: legem scilicet amicũq; seruaret. maxi ma gloria præcipue apud grecos fuit q; de Cytheris insula laconiæ prædixerit. Nã cũ illius naturã situmq; didicisset: utinã inqt hæc nũq; fuisset: aut certe simul ac uisa ẽ submersa esset: præclare sane ac rite præuidit. Demaratus enim lacedæ mone fugiẽs Xerxi cõsuluerat in ea insula naues cõtinere: & pfecto i ditionẽ ho/ stiũ uenisset græcia si id regi psuasisset. Postmodũ uero Nicias bello pelopẽnesia co euersa isula: præsidiũ illic atheniẽsiũ statuit lacedæmoniosq; multis cladibus afflixit. erat in loquẽdo breuis: atq; ob eam rẽ Aristagoras milesius hũc loquẽ/ di morẽ Chiloniũ appellat. Senuerat iã circa qnquagesimã & primã olympiadẽ quo tpe uigebat Aesopus orator. Obiit aũt ut Hermippus ait pisæ: amplexus at que osculatus filiũ q; i olympia fuisset coronatus. Defunctũ asserunt in modica lætitia: & senii ĩbecilitate. Ipsique oẽs qui ad celebritatẽ cõuenerant honorificẽ/ tissime iusta persoluerũt: Est & in hũc nostrum epigramma.

Phosfore reddat polux tibi gratia: q; fert
 Chilonis natus tẽpora cincta pugil.
Serta uidens nati genitor si gaudia sũmat.
 Nõ mihi sic talis mors odiosa foret.

Ipsius itẽ imagini iscriptũ elogiũ primũ ex septẽ sapiẽtibꝰ claruisse sapiã testatur. Eius ẽ ea sniola: spõsiõi nõ deẽ iacturã: Breuis quoque epistola ipsius fert hmõi.

Chilo periandro salutem.

Iubes.uti militia uacem:extorrisq; agam:quasi tu in tuto futurus sis:atqui ego monarchæ uiro nec sua tuta esse puto:fœlicemq; eũ tyrannũ cẽseo cui in sua domo absq; sãguine cõtigerit mori.

Pittacus mithylenæus.

Pittacus mitylenæus hyrradio patre quem Thraca fuisse duris auctor est:hic una cũ Alcæi fratribus Melanchrum lesbi tyrannũ ꝓfligauit:Et cũ de agri Achillitidis possessione inter Athenienses & mitylenæos armis decerneretur:Imperator ipe exercitus cũ phrinone atheniensium duce q & pancratiastes & olympionices fuerat singulari certamine pugnare instituit.Ræte igitur clypeo tegẽs phrynonem eo dumnõ cauet inuoluit:ipsoq; perempto agrum seruauit.postmodum uero athenienses disceptasse cum mitylenæis de possessione agri:ipsumq; a Periãdro controuersiæ iudice atheniẽsibus adiudicatũ tradit Apollodorus in Chronicis. tunc igitur pittacum in summo honore mitylenenses habuere:eiq; principatũ tradiderunt:quem ille cum decem ãnis tenuisset & remp. præclaris ordinibus constituisset:seipsum sponte magistratu abdicauit.Decem inde alios superuixit annos:agrumque sibi a mytilenæis traditum sacrauit:qui nũc pittacus dicitur. Porro sosicrates partem ipsius abscidisse:dimidiũque plus toto dixisse testatur. Sed & cræso pecunias ad se mittente suscipere noluit duplo plura q̃ uellet se habere contestans.Defuncto enim fratre sine liberis hæreditatem ad se pertinere. Pamphila aũt i secũdo cõmentarioꝝ tyrrhæũ refert ipsius filium cũ sederet i tõstrina cumis:iniecta securi ab ærario fuisse necatum.A cumanis uero uictũ homicidã ad pittacũ missum:atque ab eo pœna fuisse absolutũ dicente cũ rem cognouisset indulgentiam pœnitẽtie esse præferẽdam.Heraclitus aũt Alcæum asserit habuisse captiuum:liberũque dimisisse:ueniãque supplicio meliorem dixisse.ebrios cum peccarent duplici incõmodo afficiendos per leges statuit ut cauerent temulentiam:abũdat quippe uino ĩsula.Ferunť eius istæ sententiæ.Perdifficile est bonum esse:cuius uersiculi & simonides meminit.Plato item ĩ ꝓtagora:necessitati nec deos reluctari:principatum uiros declarare.Interrogatus aliquãdo qd esset optimũ:quod ĩpresentiarum inqt occurrit bene agere. A crœso itẽ rogatus quodnã eẽt maximũ ĩperiũ:ligni inqt uarii legẽ.s.signãs.Dicebat autem & uictorias sine sanguine acqri:Phocaico itẽ dicenti quærendũ eẽ studiosũ ac frugi uirum: etiã si ualde inqt quæsieris nõ inuenies.Percũtantibus quidnã eẽt gratificũ:tẽpus ait:quid obscuꝝ:futuroꝝ euentus ĩquit:quid fidele:terra: quid cõtra infidum:mare ĩquit.Dicebat prudentiũ uirorũ eẽ: prius q̃ aduersa cõtingãt:ꝓuidere ne ueniant:fortiũ uero cũ illa cõtigerint æquo animo ferre. Quod ĩquit facere intẽdis noli prædicare:nã si facere nequeris rideberis.infœlicitatẽ nemini ĩpropaueris:ne iuste querimoniæ pateas.Depositũ cũ accepis:redde.Amico noli maledicere:ne inimico qdẽ:pietatẽ colas: frugi esto : pudicitiam ama:ueritati stude:fidẽ:peritiã:dexteritatẽ:sodalitiũ diligẽtiãque custodi. Quæ uero cecinit:maxime probanť:Hæc sũt sũpto arcu & iaculis sagittiferaque pha-

retra ĩpetendũ hoĩem nequaquã: Nã fidũ nihil lingua loqui prævalet: dũ cordi duplex alte ĩsedit sensus. fecit itẽ ad sexcentos elegios uersus & carptim de legibꝰ ad ciues. floruit maxime circa. xlii. olympiadẽ: mortuus est aũt sub Aristomene tertio anno. li. Olympiadis: cũ uixisset annos plusq̃. lxx. senio cõfectus: sepultũq; in lesbo mausoleo ipsius inscriptum epigrãma signat.

Condidit hoc tumulo lachrymis te pittace lesbos
 Sacra suis: obitu languida facta tuo.

Est eius illa sentẽtiola: tempus nosce. fuit & alter pittacus legifer: cuius & fauorinius ĩ primo cõmentarioꝝ: & demetrius in æquiuocis meminit: q & minor appellatus est. Fertur aũt sapiens ille cũ ab atarnete adulescente cõpelleret: ut moneret utra sibi ducenda esset uxor: duas quippe se expetere: alterã quidẽ opibus sibi & genere parem: alterã utraq; in re excellentẽ: bacillo senũ adminiculo elato admonuisse: ꝓgeret ad triuiũ ciuitatis: quo ludendi causa pueri cõueniunt: eosq; cõsuleret qd facto opus eẽt: sequereturq; illoꝝ monita. Sicq; factũ esse: Adulescẽtemq; illum puerorum uocibus admonitũ æqualem sibi duxisse. id factũ callimachus ĩ epigrammatibus uenustissime scribit.

Hospes atarnites rogitauit pittacon olim:
 Sic mytileneum hyrradioq; satum.
Magne senex geminæ cupiunt mihi nubere: quarum
 Et genere atq; opibus cõuenit una mihi.
Altera præcellit: quid præstat consule: dicq;:
 Vtra ex his potius sit capienda mihi.
Hic baculum tollens sic tela senilia dixit.
 Consilium pueri quod petis expedient:
Quis celer in gyrum iactatus uerbere turbo
 Assiduo latis uertitur in triuiis.
I: sequere illorum monitus. sic fatur ut ille
 Scitatur. referunt: tu tibi sume parem.
Quæ postq̃ audiuit monitis puerilibus hærens:
 A magnis hospes abstinuit thalamis.
Atq; parẽ paruas lætus traduxit ĩ ædes.
 Sic dion æqualem si sapis ipse cape.

Dionẽq; iridẽ admonet facere: parẽ. s. eligere: uidet autem ex affectu ista dixisse. Quippe nobiliorem ipse duxerat Draconis. s. penthili filii sororẽ quæ illi ĩmodice supba erat. Hũc alcæus Sarpodẽ & sarapũ uocat ꝙ latos pedes traheret: cheropadẽ aũt ꝙ uulnera in pedibus hẽret: quæ chœrades appellant. gabricũ ꝙ frustra ĩtumesceret: physconẽ uero & gastronẽ ꝙ pigui esset aq̃liculo: zophodorpiden quoq; ꝙ obtusã haberet oculoꝝ aciẽ. Agasyrtũ uero ꝙ obtrectatoribus pateret & sordidus eẽt. Huic exercitiũ fuit molẽdi tritici: ut Clearchus philosophꝰ testat. ẽ aũt eius breuis epistola hmõi: Pittacus Crœso. Iubes me ĩ Lydiã uenire ĩspectatuꝝ opes tuas. Ego & si illas minime aspexi: nihil ambigo Alyattis filium regũ oĩum eẽ opulẽtissimũ auroq; refertissimũ: neque uero ãplius qcq̃ habituri

ſumus:ſi ſardis ad te acceſſerimus. Auro.n.ipſi non indigemus contenti modico uitæ ſtipẽdio:qͣtũ ſatis ſit mihi & amicis. Veniã tamẽ ut tibi phumano & hoſpitali uiro familiaris efficiar. Vale.

Bias prienæus.

Biãti prienæo pr̃ fuit Teutamus:hũc Satyrus ſeptẽ reliqs prætulit:fuiſſe opulẽtũ plæriq; autumãt. Duris aduenã fuiſſe teſtat̃. Phanodicus uero captiuas eũ puellas redimiſſe meſſenias:ſibiq; in filias nutriſſe:ac poſtmodũ adiectis dotibus meſſenã parẽtibus illas remiſiſſe. Breui poſt tpe ĩuẽto ut diximus a piſcatoribꝫ aureo tripode:cui erat ĩſcriptũ ſapiẽti:Satyrus qdẽ puellas:alii uero ex qbus phanodicus ẽ:illaꝝ patrẽ ĩ cõtionẽ ueniſſe ait:Biãtẽq; expoſitis quæ ĩ ſe egiſſet appellaſſe ſapiẽtẽ:ſicq; tripoda ad eũ miſſũ:eo cõſpecto dixiſſe biãtẽ Apollinẽ eẽ ſapiẽtẽ:neq; illũ admiſiſſe: alii thebis herculi ſacraſſe referũt ꝙ eẽt prienæ thebanoꝝ colonia phanodico idipm aſſerẽte. Fert̃ cũ ab Alyatte priene ipſius pr̃ia obſideret̃:Biãtẽ ex ĩduſtria duos ſaginaſſe mulos:eoſq; ĩ caſtra ĩpuliſſe:eis cõſpectis obſtupuiſſe regem:ꝙ bruta quoq; aĩalia largas obſeſſoꝝ cõpias præferrẽt:ac de ſoluẽda obſidione cogitãtem explorãdi gr̃a nũciũ ĩ urbẽ dimiſiſſe:Biãtẽ cõſilio regis explorato magnos arenæ aceruos tritico opuiſſe hoĩq; oſtẽdiſſe:eo agnito regẽ cũ prienẽſibus pacẽ pcuſſiſſe:ex cõtinẽti regẽ Biãti ut ad ſe pgeret mãdaſſe:illũq; dixiſſe:eqdẽ rex cæpas edere æque ac flere iubeo. Fert̃ & ĩ cauſis orãdis ſũmus atq; acutiſſimus fuiſſe. Bonã tamẽ ĩ ptẽ dicẽdi uim exercere ſolitũ:Idq; d̃modicũ aleriũ ſignificaſſe:cũ diceret: Oratori prienæã cãm eſſe imitãdã Hipponactẽq; ſilr̃:q dũ laudare quẽpiã ſũmæ ĩtegritatis uellet:eũ biãte priẽſe ait cãs egiſſe præſtãtius. Morit̃ & ipẽ ĩ hũc modũ. cãm ꝓ amico dixerat iã uetulus:& cũ a dicẽdi labore qeuiſſet:caput ĩſinibus nepotis filii.ſ.filiæ feſſus reclinauit. Cũ uero aduerſarius itẽ poraſſet:iudiceſq; ſentẽtiam pro eo dixiſſent qui cauſæ ſuæ Biantem habuerat patronum:ſoluto iudicio:Nepotis in gremio efflauiſſe animam compertus eſt:ipſumque magnifice ſepeliuit Ciuitas:atque eius laudes tumulo inſcripſit.

Petra prienæum tegit hic commiſſa biantem:
   Ornamentum ingens qui fuit ioniis.
Eſt & noſtrum.
Petra bianta tegit ſtygias pyllenius undas:
   Quem duxit niueum tempora canicie.
Perpetuam noctem pueri dormiuit in ulnis:
   Dixerat ut ſocii credita iura ſibi.

Scripſit ãt de Ionia ad duo milia uerſus:quo.ſ.mõ fœlix eẽ poſſet. placuerũt eius iſtæ ĩprimis ſnĩæ:Ciuibus placere oĩbus ſtude:habet.n. id multũ gr̃æ: Cõtra uero faſtus ac ſupbia ſemp nocuit:& illud corpore qdẽ eẽ ualidũ naturæ munus ẽ. Porro quæ utilia ſint pr̃iæ dicere animi ac prudẽtiæ ꝓpriũ:pecuniaꝝ aũt copiã plurimis etiã forte obueniſſe:ĩfœlicẽ dicebat q ferre neqret ĩfœlicitatẽ:Morbũq; aĩæ ĩpoſſibilia amare & appetere:& aliena ĩcõmoda non meminiſſe. ĩterrogatus qdnã eẽt difficile? ferre inqt fortiter mutationẽ ĩ deterius reꝝ. nauigabat cũ ĩpiis aliquãdo:& cũ tota tẽpeſtate nauis qͣteret̃ fluctibus:illiq; deos ĩuocarẽt:ſilete in-

quit ne uos hinc illi nauigare sentiãt.pcuntanti ipso homini quid pietas?nihil re spõdit:cũq; ille silẽtii cãm sciscitaret:qa inqt de rebus nihil ad te ptinẽtibus quæris.rogatus qd eẽt dulce hoĩbus?spes ait.Malle se ĩter inimicos:q̃ inter amicos iudicare dicebat:Quippe ex amicis alteꝝ ꝓrsus futuꝝ inimicũ:ex inimicis aũt alteꝝ amicũ.forte ĩterrogatus qdnã faciẽs hõ delectaret?lucrãs inqt.dicebat uitæ tps ita metiẽdũ:q̃si & diu & paꝝ uicturi simus:ita amãdũ q̃si odio simus habituri:malos.n.eẽ quãplurimos.Sic aũt cõsulebat:Quodcũq; agere ĩstituis:cũctabũdus ac deliberabũdus arripe:Cæteꝝ in eo quod elegeris firmiter ꝑsiste.noli cito loqui:est.n.ĩsaniæ iudiciũ.prudẽtiã dilige.De diis ita ut sunt loquere.Indignũ hominẽ diuitiaꝝ gratia laudare noli:persuadẽs accipe non cogẽs.Quodcũq; boni egeris ad Deos refer.uiaticũ tibi ab adolescẽtia ad senectutẽ sapiẽtiã compara:ea quippe sola est certa ueraq; possessio.meminit Biãtis ut diximus etiã Hipponax: & igratus Heraclitus ipsum præcipue cõmẽdat his uerbis.priene oppidũ Biãtẽ tulit Teutami filiũ:cuius ẽ opinio illustrior q̃ cæteroꝝ:Et prienæi sacellũ ipsi dedicarũt:qđ teutoniũ dicit.eius ẽ snia plures mali sũt.

Cleobulus.

CLeobulus Euagoræ filius ex lindo siue ut duris auctor est ex caria fuit:eius genus plæriq; ad herculẽ referũt:Corporis uiribus ac spẽ fuisse ĩsignẽ:ægyptũq; ꝑcipiẽdæ philosophiæ gr̃a petiisse tradunt. Natãq; illi filiã Cleobulinã hexametroꝝ enigmatũ uatẽ:Cuius & Cratinus meminit in eiusdẽ noĩs poemate plurali ĩscribẽs numero:sed & mineruæ phanũ a danao cõstructũ illum ĩstaurasse aiũt. Scripsit ãt carmina obscurasq; snias ad tria milia uersuũ.Midæ quoq; mausoleo ĩscriptũ Epigrãma ab eo factũ:nõ desunt qui sentiãt ærea sum uirgo & cætera.

Aenea uirgo midæ celebri sum nixa sepulchro.
Alluit unda fluens & plurima germinat arbos.
Phœbus at exoriens & splendida luna refulget.
Flumina labuntur placidæ de montibus undæ
Littora commiscent:defleto hic marmore multum
Fulcta:midam moneo qui præterit esse sepultum.

Innituntur autem Simonidis testimonio:qui uituperare uidetur cur tantas laudes in eius statuam tanto uerborum strepitu congesserit: ut eã indeficientibus omnibus uernis floribus:solisque flammis:& auræ lunæ & æquoreis undis cõparauerit:ipsumque Cleobulum aperte fatuum appellabat.

Quis lindium cleobulon efferret laudans?
Fluminibus & uernis rosis obicientem
Flammæque solis aureæque lunæ
Marisque uorticibus columnas & robur.
Infra sunt quoniam cuncta cælestes diuos.
Lapides enim mortalium manus frangunt.
Hoc nempe consilium uiri est parum sani.

Vnde constat Homeri illud non esse:qui multis annis Midã præcessit ut aiunt. Fertur in commentariis pamphilæ ipsius huiusmodi enigma.

Est unus genitor: nati bona pignora bis sex.
Triginta cuiuis natæ: sed dispare forma.
Hæ niueæ aspectu: nigræque coloribus illæ:
Atque immortales omnes moriuntur ad unam.

Vnus pater est: isq; duodecim filios habet. eorũ singulis. xxx. sunt filiæ: pulchra specie & uaria: aliæ nãq; sunt cãdidæ: aliæ nigræ: ĩmortales uero sũt: & moriunt oẽs: est aũt annus. Sunt & istæ ex sentẽtiis illius celebres: ĩperitia in hoĩbus maiori ex parte dominat: & multitudo uerborũ. Sed tẽps sufficiet: sentire atq; sapere illustre aliqd & ĩclytũ stude inanis. Et ĩgratus ne sis: filias nuptui locari oportere ætate uirgines: sed prudẽtia & sensu mulieres: docẽs per id uirgines quoq; erudiẽdas eẽ: dicebat amicos beneficiis fouẽdos ut amiciores sint. inimicos aũt amicos faciẽdos. Cauẽdã. n. uituperationẽ amicorum: ĩsidiasq; inimicorum fugiẽdas. Illud itẽ anteq̃ domo qs exeat: quid acturus sit apud se ptractet. Rursus cum redierit: quid egerit recogitet: cõsulebatq; corpus rite exercẽdũ: audiẽdi magis q̃ loquẽdi studiosum esse oportere: itentũ studiis potius q̃ ĩperitũ: linguã habere laudabilẽ: ppriũ uirtutis esse alienũ a uitio: iniustitiã fugere: ciuitati ea cõsulẽda quæ sunt optima: uoluptatẽ frenãdã: ui nihil agẽdũ: erudiẽdos liberos: inimicitias soluẽdas cũ muliere neq; blãdiciis agẽdũ: neq; præsentibus extraneis iurgandũ. Illud qppe uecordiã: istud uesaniã significare. famulũ uino hilarẽ nõ puniendũ: uideri enim id demẽtis esse: uxorẽ sibi parẽ eligẽdã. Nã si clariorẽ te duxeris ĩquit: affines dominos habebis: iurgãtibus non ĩsultãdũ: inimicos quippe ex ea irrisione fieri: dũ secũda fortuna arridet superbire noli: aduersa perstrepente noli frangi: fortunæ mutationes fortiter perferre disce. obiit senex annorum. lxx. eiusq; laudes tumulo ĩscriptũ epigrãma cõtinet. Scripsit & ipse breuẽ epistolã Soloni sic. Cleobulus Soloni. Amici qdẽ tibi sũt pmulti: singulisq; domus est: uerum ego Soloni cõmodissimã fore ad ĩhabitãdũ lindũ cẽĩeo ciuitatem. s. liberã. Estq; insula maritima ubi si morari uolueris nihil a pisistrato mali formidabis: atq; ad te amici undiq; cõfluent. Vale.

Periander.

PEriandro corinthio cypselus pater fuit: ex heraclidarum gente: uxorem aũt lysidẽ duxit: quã ipse Melissam appellabat. Proclei epidaurensium Tyrãni: & Euristheneæ Aristocratis filiæ: sororisque Aristodemi filiã: qui ut ait Heraclides põticus in libro de prĩcipatu totius ferme Arcadiæ dominabant: duosque ex ea filios genuit Cypselum scilicet & lycophronẽ: alterum ex his iuniorẽ prudentẽ: maiorẽ natu stolidum. post aliquantũ tẽporis accensus ira missam sub gradibus prægnantẽ coniugem calcibus percussit ac necauit: pelicũ obtẽperando calumniis: quas tamen postmodũ igne cremauit: puerũque lycophrona matri ploratu iusta soluentem abdicauit: atque in corcyram agi præcepit. iam uero uicinus senio illum ut ei Tyrannidem per manus daret: ad se arcessiri iussit. Eius explorato consilio cercyrẽses iuuenem ĩteremerunt: hoc ille comperto furiis succensus eorum liberos ad alyattem absciđẽdos misit: Cum aũt nauis appropiquasset Samo: iunoni uota facientes a Samiis seruati sunt: quod ille ubi didicit: mœrore confectus excessit e ui-

ta annos natus ferme.lxxx.Sosicrates eū ante Crœsum obisse diem asserit.lx.& uno annis ante quadragesimam & nonam olympiadem.Hūc herodotus in primo historiarum Thrasybuli milesiorum Tyranni hospitē fuisse ait. Aristippus autem in primo de antiquis delitiis libro hæc de illo refert:matrem eius crateā illius amore feruentem & clam congredi solitam:illo non inuito tantoque flagitio acquiescente:quod ubi agnitum est:dolens se fuisse deprehensum:grauius iam ciuibus instabat. Porro Ephorus in historia uouisse illum tradit: si olympia quadriga uicisset:auream statuam deo sacraturum:uictoria uero potitum & auri inopem quadā celebritate populari mulieribus procedentibus ornatis:mūdum ademisse muliebrem atque ita donarium misisse asserunt.illū cum sepulchrum suum ignorari uellet:tale quippiam molitum:duobus iuuenibus uiam quandam ostendisse: ac iussisse noctu per illam incederent: eumque qui prior occurrisset interimerēt ac sepelirent:postque illos quattuor alios misisse:qui eos necarent ac sepulturæ traderent.Rursus contra eos misisse plures:itidemque ut facerent imperasse:sicque ipsum primis obuium occisum esse:enimuero Corinthii Cenotaphium illius uersibus illustrarunt.

Et sophia & nummis periandrum terra corinthus
 Præstantem attæo continet Alma sinu.

Nostrum quoque in illum epigramma est.

Ne tibi iam doleat si non optata sequaris.
 Omnibus at gaude quæ tribuere dei.
Mœstitia stygias periander cessit ad umbras
 Quod non perfecit impia uota dolens.

Huius illud est:nihil pecuniarum gratia agēdum.Oportere enim modo qui honestus sit nō lucrari:scripsit & ὑποθήκας ad duo milia uersuū Dicebat his qui tuto regnare uellent:summa ope nitendū ut beniuolētia non armis stiparētur. Rogatus aliquādo cur in tyrānide persisteret?quia inquit & spōte & inuitū cedere æque periculosum est;Dixit & hæc:bona quies est:ac piculosa temeritas:turpe lucrū:popularis dominatus tyrānide præstātior est:uoluptates corruptibiles sunt:honores imortales.Inter secūdas res esto moderatus:iter aduersas prudēs: amicis & fœlicibus & ifœlicibus eūdē te præbe.Quotcūque pollicitus fueris serua:iter loquēdū caue ne secreta pnuncies:nō peccātes modo:uerū & peccare gestiētes puni.Primus hic armatis circūseptus icessit:magistratūque ad tyrannidē trāstulit:neque in urbe degere uolētes permittebat:ut ephorus & Aristoteles tradunt.fuit aūt circa trigesimam octauam olympiadem:exercuitque tyrannidem annos quadraginta.Porro Sotion atque Heraclides & Pamphilia in quinto cōmentariorum duos aiunt fuisse periandros:Tyrannum alterum:alterum uero sapientem:eumque ampraciotem:hoc ipsum neanthes quoque Cyzicenus ait: patrueles sibi inuicem fuisse:& quidem Aristoteles Corinthium asserit fuisse sapientem:Plato negat:ipsius & hoc est.exercitatio totum ualet.uoluit & isthmū quoque perfodere:feruntur duæ istius epistolæ huiusmodi.

Periander Sapientibus.

Rates multas ago Pythio apollini q in unum coactos epistolæ meæ repperũt: ipsæq; Corihũ ut confido pducent: expecto itaq; uos: certe ipsi uidebit s q̃ maxĩe populariter cõgrediar. Sicut igit ãno præterito Sardis ĩ lydiã uenistis: ita nũc oro ne pigeat ad me quoq; proficisci Corinthi Tyrannũ. Videbũt enĩ uos & grate qdem Corithii periandri domũ adeuntes.

Periander procleo.

NObis quidẽ nõ ex sñia fuit uxoris scelus: tu aũt spõte filio igrato si qd egeris iniuriosus es. Aut igitur ĩmanitatẽ in filiũ cõpesce: aut ego illi opem ferã: nã & ipse satis diu pœnas dedit.

Thrasybulus Periãdro.

PRæconi quidẽ tuo nihil dissimulaui: sed ipsũ ĩ segetẽ ĩducẽs eminentiores spicas bacillo feriẽs decutiebã subsequẽte illo: tibiq; si interrogueris referet quicqd uel uiderit uel audierit a me: & tu ergo sic facito: Si qdẽ tyrãnidem tuto tenere cupis atq; ĩ ea roborari: Ciuitatis prĩcipes tolle: siue illi amici: siue inimici uideant: qppe tyranno amici quoq; sæpe suspecti sunt.

Anacharsis.

ANacharsis Scytha Gnuri quidem filius: Caduidi uero scytharũ regis frater: matre græca fuit: quamobrẽ duarũ quoq; liguarũ peritus erat scripsit aũt & de scytharũ legibus: & de his quæ apud græcos legitima & solẽnia sunt ad castigatiorẽ ac uiliorẽ uictũ: itemq; de re bellica ad nonigentos uersus. Præstitit prouerbii occasionẽ eo q esset audax & constãs in dicẽdo: ut q eius constãtiam imitaret: scythicũ dicendi genus diceret imitatus: Eũ Sosicrates athẽas cõcessisse q̃dragesima & septima olympiade sub Eucrate prĩcipe tradidit. Porro Hermippus Solonis iuisse domũ: & cuidã ex familia iussisse nũciaret ei anacharsim adesse p foribus: ut illius conspectu & hospitio si fieri posset frueret: puerũ ĩtus hæc nũciasse soloni: eiusq; iussu hæc illi renũciasse: ĩ ppriis regionibus hospites fieri: Ad hæc introgressũ dixisse Anacharsin: mõ se esse ĩ patria: atq; ad se ptinere hospites facere: eam uiri dexteritatẽ admiratũ Solonẽ continuo illũ admisisse & arctissimis amicitiæ uinculis sibi deuixisse. Post aliquãtulũ tpis regressum ĩ scytbiã cum patrias leges ĩmutare uellet: græcasq; toto adnisu niteret ĩducere: in uenationis studiis a fratre sagitta pcussũ interisse: dicentẽ sermonis & disciplinæ gratia se ex græcia seruatũ: p inuidiã in domo & patria perisse. Quidã græco ritu sacrificantẽ occisum tradũt. Est & nostrum in illum epigramma:

Suadebat Scythicas errans anacharsis in oras
  Moribus hoc omnes uiuere cæcropidum.
Verba leuis nondum modulata sub ore tenentem
  Hũc ĩmortales traxit arundo deos.

Huius illud dictũ memorat: uitẽ uuas tris ferre: primã uoluptatis: secũdã ebrietatis: tertiã mœroris. Mirari se dixit quomõ apud græcos artifices certarẽt: iudicarẽtq; q opifices nõ eẽnt. Rogatus quo pacto qs abstemius fieret: si turpes inqt ebriosorũ motus sibi ante oculos ponat. Mirari itẽ dicebat qd sit quãobrẽ græci

aduersus eos:q̄ iniuriis lacessunt legē ferētes: athletas cū seīuicē feriūt honorāt. Cū didicisset q̄tuor digitos nauis eē crassitudinē:tātū inqt morti ꝑpiqui sunt q nauigāt. Oleū uæsaniæ pharmacū dixit:ꝙ eo iuncti athletæ cōtra se iuicē magis isaniant. Quō inqt q mētiri uetant:ī cauponū tabernis apte mentiunt. Admirari dixit cur græci initio conuiuii paruis calicibus uterēt:ubi uero saturati essent maiorib poculis biberēt. Inscribit aūt ipsius imaginib ligua uētre pudēdis cōtinēdū ē. rogatus an ī scythia sint tibiæ? ne uites qdē īqt. ꝑcontāti quænā eēt securior nauis? ea īqt quæ in portū uenerit. Istud quoq; se apud græcos mirabile uidisse referebat:ꝙ fumū ī montib relinquerēt:ligna ī urbē conueherēt. iterrogāti utrꝝ plures sint uiui q̄ mortui? nauigātes īqt utra ī pte cōstituis. exprobrāti sibi attico ꝙ scytha eēt:at mihi qdē ait ꝑbro ē pr̄ia:sed pr̄iæ tu. rogatus q̄dnā esset hoīb bonū ac malū? līguā īqt. Melius aiebat ē amicū unum egregiū q̄ gregarios multos possidere. Forꝝ ad fallendū iuicē atq; ad dādas auaritiæ manus destinātū locū dicebat. Ab adolescēte cōuiua passus cōtumeliā: Adolescēs inqt:si modo cū iuuenis es uinū nō fers. quādo senueris aquā feres. Inuenit ut quidā uolūt ad uitæ usū anchorā:& figuli rotā. Scripsit & hāc epistolā. Anacharsis Crœso.

EGo lydorꝝ rex ī græciā adueni:græcorꝝ mores & studia & instituta ꝑcepturus. Auro aūt nihil egeo:satisq; mihi ē ad scythas reuerti meliorē atq; doctiorē. Pergā tamē ad te Sardis:plurimi faciēs tibi familiarem & amicum fieri.

Myson.

MYsō Strymonis filius:ut ait Sosicrates cheneus genere Hermippo auctore tradit a uico œtaoico siue laconico sic dictus : numerat q; inter septē sapiētes. Aiūt eius patrē tyrannū fuisse. fert a quodā pythiā cū ab Anacharside quæreret q̄snā se eēt sapiētior? respondisse ut d̄ Chilone prædiximus ī Thaletis uita œtæū quēdā mysonē cheneū se sapientiorē eē hoc illū oraculo sollicitatū ī uicū peruenisse:eūq; reppisse æstate stiuā aratro aptantē:ac dixisse:Atqui o Myson nō aratro uacandi nūc tps ē:illumq; respōdisse satis tempestiuū ad illud parandū. Alii oraculū illud nō œtæum:sed eteum dixisse autumant: inquiruntq; quid sit eteus?parmenides quidē pagū eē laconicæ unde fuerit Myson. Sosicrates aūt in successionibus patre eteū: m̄re cheneum fuisse tradit. Euthyphron heraclidis pontici filius cretē se asserit:eē enim cretæ oppidū etean. anaxilaus arcadē tradit:meminit ipsius & hipponax dicens & myso quē uirorꝝ oīum sapiētissimū Apollo prædicauit. Aristoxenus ī uaria historia hūc ab Apemāti & Timōis morib nō multū absuisse testisē:exosos qppe habuisse mortales:deniq; deprehensū lacedæmone solū ī solitudīe ridere:cū ab eo rogaret q subito se dephēderat:cur nemīe præsente rideret? at ob hoc ipm rideo dixisse. ex hoc hītū ignobilē ꝙ nō ex urbe:sed ex uico eoq; obscuro natus eēt:obque eā ignobilitatē quæ ipsius sūt a plerisque Pisistrato Tyrāno applicari: Aristoxenus itē auctor ē præter Platonē phūm. Meminit qppe illius ī ꝑtogora illū ꝑ piādro cōstituēs. Dicebat aūt nō ex uerbis res:sed ex rebus uerba eē inqrēda:neque ꝑpter uerba res perfici:sed rerꝝ grā uerba cōsumari. Defunctus ē autē ætatis anno. lxxvii. Epimenides.

Epimenides ut ait Theopōpus: aliique cōplures p̄rem habuit Phæstium: alii Dosiadē: alii Agesarchū tradunt. Cretensis genere: gnoso uico oriūdus effigiē īmutasse p̄hibet̄. Missus enī aliquādo a patre ut ouē rure deferret: meridiano tēpore diuertit ex itinere: atq; in spelūca ubi se iactarat: quinquagita & septē annos p̄petuo sopore acqeuit. Dehinc somno excitatus quæsiuit ouē: putabat se enī paꝝ obdormisse: quā cū nō īuenisset: ī agrū reuertit. Cū uero reꝝ oīum faciē immutatā cerneret: agrūque ī alterius ius cōcessisse: stupore attonitus: & cūctabundus rediit ī oppidū: ibi cū domū suā uellet īgredi: quisnā eēt īterrogatus: uixque agnitus a iuniore fratre iā uetulo oēm ex illo didicit rei ueritatē. Porro illius fama p̄ græciā uolante deo eē carissimus existimatus ē. Vnde & Athenienses cū aliquādo peste laborarēt: responso a Pythia accepto urbē expiari oportere: Niciā nicerati filiū misere epimenidēque ex creta aduocarunt: profectus aūt olympiade xxvii. lustrauit urbē pestēque repressit hoc mō. Sūpsit oues nigro & candido uellere: duxitque in ariū pagū: atque inde quo uellent abire p̄misit: his qui illas seq̄bantur mandās ubicūque illæ accubuissent: singulas mactare propicio deo: atque ī hūc modū qeuit lues. Ex eo iā hodieque p̄ atheniensiū pagos aras sine nomine īueniri certū ē: In eius quæ tūc facta est expiationis memoriā. Alii causā dixisse pestis celoniū scelus: liberationēque signasse: atque iō mortuos duos adolescētes cratinū & lysinniū: sicque cladē quieuisse. Athenienses ea p̄nicie liberi Talentū sibi decernūt: & nauim quæ illū ī cretā reueheret: ueꝝ ille pecunia repudiata amicitiā & societatē Atheniēsiū & gnossioꝝ īpetrauit: reuersusque domum paruo post tempore migrauit ex uita: ætatis suæ anno cētesimoquīquagesimo septimo: ut ait phaslgo ī libro de lōgæuis: sicut aūt Cretēses tradūt ducentesimo nonagesimo nono: sicut uero Xenophanes Colophonius audisse se dixit cētesimo q̄nquagesimo q̄rto. Scripsit aūt curetū & Corybantū generationē & theogoniā ad q̄nque milia uersuū. Argus quoque ædificationē & Iasonis in colchos nauigationē ad sex milia & quingentos uersus. Scripsit & carptī de sacrificiis & ciuilitate cretensiū: ac præterea de Minoe & Rhadamātho ad q̄tuor milia uersuū. Cōstruxit & apud Athenienses phanū uerendoꝝ deoꝝ ut ait Lobon argiuus ī libro de poetis. fert̄ ēt primus domus atque agros expiasse: delubraq; fabricasse. Sūt q̄ illū nō obdormisse: sed ad t̄ps excessisse asseuerēt ītētū. s. radicibus cædēdis. Extat ipsius ad Solonē cōditorē legū epistola ciuilitatē cōtinēs: quā mīos cretēsibꝫ tradidit. Sed demetrius magnesius ī libro de poetis: ac scriptoribꝫ æq̄uocis: epistolā ut recētē neque cretēsi: sed attica locutiōe: ipsaque nō satis antiq̄ scriptā arguere nitit̄: sit illa sane recēs ut uult ipse: ego & aliā ipsius epistolā reppi ī hunc modū.

Epimenides Soloni.

Confide o amice: si. n. uel seruire assuetis uel nō bene īstitutis Atheniensibus pisistratus immineret: imperium p̄fecto diuturnū habuisset. Cæterum uiros haud sane malos aut ignauos seruire cōpulit: sed eos qui indicii Solonis memores tabescūt: neque sub tyrānide diutius eē tolerabunt. Veꝝ & si pisistratus ciuitatem occu-

parit:non tamen ad illius liberos iperium spero deducendum.Est eni i pdifficile hominibus liberis præclarisq; institutis legibus sub seruitute durare.Tu autem noli quæso uagus agi:sed in cretam uenire ad nos matura:ubi tyrānus nullus cuiq̄ molestus ē.aperta uia est.Aderunt certe plurimi illi in festi:tibi amicissimi: nulla ergo ratio est:cur aliquid molestiæ pati pertimescas.hic ē textus epistolæ. Quidam Demetrio auctore tradūt accipere solitū a nymphis cibum : eūq; itra bouis ungulam conditū seruare:paulatimq; inde sumere:nullaq; exinde egesti one indigere:neq; uisum unq̄ edere.meminit huius & Timæus in secūda. Sunt item qui dicant cretenses illi sacrificia offerre:quasi deo.Aiunt & præsciendi fu- isse peritissimū.Deniq; cū apud Athenienses munichiam uidisset: ignorare eos dixisse quātarum cladiū causa locus ille futurus esset:quod si scirent dētibus illū discerpturos.hæc aūt prædixit multis ante temporibus.fertur & primus esse se æacum dixisse:lacedæmoniisq; prædixisse captiuitatem quā passuri erant ab ar chadibus:ac seipsum reuiuiscere sæpe simulasse.theopompus aūt ī mirabilibus refert epimenidis cū nympharū templū exædificaret uocem e cælo lapsam non nymphis:sed ioui dedicandū.Cretensibus item prænūciasse belli exitum:quod inter archades & lacedæmonios agebatur:eū quem prædiximus:quo i bello de serti ab Orchomeniis lacedæmonii in ius hostiū concessere:senuisse illum intra tot dies:quot obdormisset annos.Non desunt qui asseuerent:& hoc enim theo pompus ait hunc a cretensibus curetem appellari solitū.Myronianus in simili- bus auctor ē:corpus eius penes se lacedæmonii obseruant respōso quodam ad- moniti ut refert Sosibius laco.fuerunt alii duo epimēides genealogiæ scilicet as- sertor:& tertius qui dorice rhodi historiam scripsit.

Pherecydes.

PHerecydes Badis filius syrus ut in successionibus alexāder tradit:Pit taci auditor fuit.Eum Theopompus asserit primum oīum de natura & de diis græcis scripsisse.plurima de illo & stupenda memorant.De ambulantem enim secus littus psamiū:cū intuitus fuisset nauem ple nis uelis currētem: post paulum mergendam prædixisse:sicq; ut dixerat se inspe ctante contigisse.Haustam rursus aquam ex puteo cū biberet: post diem tertiū terræmotū futurum prædicasse:atq; ita factum esse.cū denuo Messanam ascen disset in olympiā perilao hospiti consuluisse:cū tota familia inde migrare matu raret:neglexisse illum:messanamq; paulo post captam ab hostibus fuisse.lacedæ moniis solitū dicere neq; aurum neq; argentū honorandū ut Theopompus ī mi rabilibus scribit.præcepisse hoc sibi in somnis Herculem : quē & eadem nocte. regibus pherecydi ut optemperarent iussisse.sunt qui Pythagoræ ista applicent Tradit Hermippus illū:cum inter ephesios atq; magnesios uigeret bellum:cupe retq; ephesios uincere. quendā ex prætereuntibus interrogasse:unde esset:& cū se ille ephesiū dixisset:adiecisse:Trahe me per crura & in agro magnesio pone:ci uibusq; tuis adnuncia ut parta uictoria me in eo loco sepeliant : adiecitq; se esse pherecydē.hæc ubi ille ciuibus renunciauit magna eos uictoriæ incessit spes.Po stridie uero cōmisso prælio magnesios fundunt: uictoresq; pherecyden ex uita

migrasse cōperiūt: quē etiā sepeliētes magnifice honorauerūt. Quidā ꝓfectū del phos e mōte Corycio seipm deiecisse aiūt: deliqꝫ sepultū eē. Alii a pediculis cōsū ptum obisse diē tradunt. Aristoxenus uero cū de pythagora eiusqꝫ familiaribus scriberet: refert illū cū a pythagora q uisitādi grā aduenerat: ut sese hr̄et iterroga tus eēt: digitū imisisse ꝑ ianuā ac dixisse apte ispice. ea postmodū dictio apud stu diosos: deteriorē in partem semp accipit. Qui aūt ea melioribus in rebus utunt: peccāt: dicebatqꝫ deos mēsā thyoton uocare. Porro Andron ephestius duos tra dit fuisse pherecydes syros: Astrologū alteꝝ: alteꝝ Theologū Badis filium: cuius pythagoras studiosus fuerit. Eratosthenes unū tantūmō syꝝ: alteꝝ Atheniēsem genealogū fuisse asserit. seruat hactenus pherecydis syri quem scripsit libellus de reꝝ pricipio: cuius initiū iest: iuppiter qdem atqꝫ tp̄s & tellus erāt semp: terrenæ aūt nomē fuit terræ: postq̄ ipi iuppiter præmiū dedit: seruat & heliotropiū i syra isula. Refert aūt duris i secūdo sacroꝝ iscriptū eius tumulo epigramma illustre.

In me finitur sapientia tota: quid autem
Si plus pythagoræ nostro dicas: quia primus
Græcorum in populis non mentior ista locutus.

Ion autem chius de ipso ait.

Hic uelut ornatus uirtutibus atqꝫ pudore:
 Et dulcem uitam non habet exanimis.
Sic iam pythagoræ sapientia summa. uirorum
 Cunctorum mentes uidit & edidicit.

Est & nostrum sic se habens
Carmine pherecratio.
Insignis pherecydes
Syros quem parit olim:
Turpes in pedicillos
Permutasse priorem
Formam dicitur: atqꝫ
Magnetum in regionem
Se iussisse trahi: quo
Inferret generosis
Pœnas ciuibus audax
Ingentes. ephesi nam
Oraclum fuerat quod
Solus nouerat ipse
Mandans hoc moriturus:
Cedens sic apud illos.
Verum est hoc igitur: uir
Si uiuens sapiensqꝫ
Quædam est utilitas: ac
Certe quādo nihilqꝫ ē. Aliorūqꝫ i eū ferunt epigrāmata. Fuit aūt circa. lviiii. olym piadē: Est eius quoqꝫ ad thaletē huiusmodi epistola. Pherecydes Thaleti.

BEne moriaris:cũ tibi fatalis dies ſupuenerit:morbus me ĩuaſerat cũ tuas accepi lr̃as:pediculis operiebar totus & rigore angebar fe/ bris.Mãdaui itaq; qbuſdã ex familiaribus ut cũ me ſepelierĩt:ad te ꝑferãt quæ ſcripſi.Tu aũt ſi qdẽ ea ꝓbaueris cũ ſapiẽtibus reliqs ita legẽda demũ trades:ſin aũt ĩprobaueris nolite edere:mihi cer/ te nec dũ ſatis placebãt.Eſt ibi qdẽ nõ certa reꝝ fides:neq;.n.id recipi neq; qd ſit ueꝝ me ſcire ꝓfeſſus ſũ:forte quædã de theologia reſeraui:cætera ĩtelligere opor tet:oĩa qppe ſignifico potius:q̃ apio.Morbo aũt diebus ſingulis ĩualeſcente:neq; medicoꝝ quẽpiã:neq; amicoꝝ penitus admitto.Cæteꝝ aſſiſtẽtibus ꝓ foribus & ĩterrogãtibus quo ĩ ſtatu ſim:digito ꝑ hoſtii clauſtra dimiſſo:q̃ ſim lãgore fatiga tus oſtẽdi:admonuiq; ut poſtridie cõueniãt ad ſolẽnes pherecydis inferias.Vale.

Atq; hi ſunt qdẽ appellati ſapiẽtes:qbus pleriq; piſiſtratũ etiã tyrãnũ aggregãt.Veniendum uero iam ad philoſophos ac primo inchoãdum ab Ionica philoſophia cuius principem thaletem fuiſſe memorauimus Anaximandri præceptorem.

Laertii Diogenis Liber ſecundus.

ANaximãdro mileſio Praxiades Pr̃ fuit.huius ẽ illd̃.prĩcipiũ & elemẽtũ ĩmẽſũ hoc & ĩſinitũ eẽ nõ tamẽ definiẽs aera & aquã:aut aliud qppiã:& partes qdẽ eius ĩmutari:totũ uero ĩmutabile durare:medio loco terrã cẽtri ĩſtar cõſtitutã globoſãq; eẽ & rotũdã:lunã falſo lucere lumine ſplẽdoreq; a ſole mutuari:Solẽq; terræ æq̃re magnitudinẽ & eẽ puriſſimum ignẽ.Primus ãt γνωμονα ĩuenit ipſumq; lacedæ/mone ĩ loco captãdæ umbræ idoneo ſtatuit:quo.ſ.utait Phauorinus ĩ oĩmoda hiſtoria cõuerſiones ſolis & æqnoctia notaret:horoſcopia quoq; fabricatus ẽ:ac primus terræ mariſq; circuitus d̃ſcripſit:& ſphærã ĩſup cõſtruxit.Quænã uera ſibi uiſa ſint ſũmatĩ ꝓut memoriæ occurrit expoſuit Apollodorus Atheniẽſis:q illũ & ĩ chrõicis ait ſcd̃o ãno.lviii.olympiadis ãnũ egiſſe ætatis.lxiiii.ac paulopoſt obiſſe diẽ:floruiſſe aũt maxĩe ſub Polycrate Samioꝝ Tyrãno:aiũt eũ canẽtẽ a pueris irriſũ:eoq; cõperto dixiſſe canẽdũ ergo pueroꝝ cã modulatius.Fuit & alius Anaximãder hiſtoricus & ipſe mileſius Ionicus ſcriptor.

Anaximenes.

ANaximenes Euryſtrati filius mileſius Anaximãdri auditor fuit.Quidã & Parmenidẽ audiſſe aſſeꝛt.Hic ĩitiũ dixit aera & ĩſinitũ:moueri ſidera nõ ſupra terrã:ſed circa terrã:uſus ẽ aũt Ionica locutõe ſimplici & mĩme fucata.lxiii.olympiade natũ eẽ:atq; eo ãno quo ſardis capta ſit obiſſe diẽ Apollodorus tradit.Fuerunt & alii duo lãpſaceni ipius noĩs:orator unus:alter hiſtoricus q oratoris nepos Alexãdri geſta ꝯſcripſit.Extat philoſophi Anaxamenis epiſtola:huiuſmodi.Anaxamenes Pythagoræ.Thales ab ætatis flo re ad ſenectutem per ſtudia uirtutis humanitatiſque peruectus inclita morte de fungitur.Is cum ut conſueuerat una cum ancillula ſidera inſpecturus atrio do/ mus matutinus exiſſet:ĩmemor ut ſeſe loci ſitus haberet:dũ æthera ſecurus ex/ plorat in ſubiectam foueam cecidit:Mileſii ſideꝝ obſeruatoris hũc finẽ tradũt.

16

Cæterum nos liberiq; nostri tāti uiri iugiter meminimus:atq; in illius maxime doctrina acqescimus:initiūq; sermonis nostri Thaletē semper īstituimus:itēq; alia.
Anaximenes Pythagoræ. Cōsultus nobis egisti ut quietus uiueres:qui ex Samo Crotonē cōmigrasti:nēpe.n.æacidæ aliisq; īfesti sunt:milesiisq; tyrāni dominantur. Medorum itē rex nobis acriter īminet:nisi uelimus esse tributarii:at cōsilii nō fuerit Ionas pro libertate oīum cū medis dimicare. Nā si bellū aduersus illos ieamus nulla nobis spes salutis est. Quonā igit᷑ animo possit Anaximenes cæli secreta rimari:cui iugis aut mortis aut seruitutis incūbit metus? Atq tu Crotoniatis atq; italis cæteris in amore ac studio es:pergūtq; ad te & ex Sicilia studiosi quiq;.

Anaxagoras.

ANaxagoras hegesibulo siue eubulo pr̄e Clazomenius anaximenis fuit īprimis studiosus. Primus hic materiæ quā hylē appellāt mētē adiecit in prīcipio operis sui sic scribēs:oīa simul erāt:deīde accessit mens eaq; composuit. q̄obrem & mens siue animus dicitur. Timon hoc ipsum de anaxagora fatetur:in sillis dixisse scilicet mentem cōfusis primo rebus accessisse omniaq; compegisse simulatq; ordinasse.

Fertur anaxagoras mentem fortissimus heros
Ipsi mens quoniam coniungens omnia moxq;
Vna compegit ueteri pugnantia lite.

Hic nō mō generis gloria & opibus:uerum animi quoq; magnitudine clarissimus fuit. Quippe cū cūctū p̄rimoniū suis spōte cōcessit:nā cū ab eis īsimularet᷑ neglīgētiæ:qd ergo inqt:nō ne uos ista curatis? Demū ab eis ꝓfectus ad speculādā rerum naturā se cōtulit rei &.p.& priuate oīno negligēs:adeo ut cuidā se ita compellāti nulla ne tibi p̄riæ cura est? dixerit mihi uero p̄riæ cura & qdē summa est:digitū in cælū itendēs. Fert᷑ in xerxis trāsitu annū ætatis uigesimū egisse uixisseq; annos lxii. Apollodorus in chronicis floruisse eum septuagesima olympiade:septuagesimæq; octauæ primo āno defecisse refert. Philosophari Athenis ceperat sub Callia.xx.ætatis anno ut Demetrius phalerius in descriptōe prīcipum refert:ubi & xxx.annos cōmoratū tradūt. Dicebat Solē candēs ferrum esse:ac penitus ignitū:& pelopōneso maiorē. Alii hoc ad Tātalū referūt:lunā habitacula in se hr̄e & colles & ualles:initia rerum similitudines hr̄e partiū. Vt enim ex minutissimis arenis aurum cōstet:ita & ex paruis similiū partiū corporibus hoc totū esse cōpositū:mētēq; initiū motus:& grauia corpora īferiorē locū ut terrā:leuia superiorē optinuisse:ut ignē:mediū aeri atq; humori distributū. Ita enim & [illegible] per terræ latitudinē mare subsistere humoribus a sole in uaporē cōuersis. Side[illegible] a principio qdem turbato:& cōfuso motu ferri solita. Ita secūdū terræ uerticē eū qui semper apparet polū fuisse:postmodū uero īclinationē accepisse:lacteū orbē reflexū esse solaris luminis nō ītermicātibus Astris:cometas errātiū stellarum esse cōuentū flāmas ex se emittētiū:eosq; qui σπινθηρεσ dicūtur ueluti scintillas ab aere uibrari:uētos fieri cū aer a sole tenuat᷑:tonitrus nubiū esse collisionē:coruscatiōes cōfricationē itidē nubiū:terræmotus successionē aeris in terrā. Animātes primo ex humore & calore terraque manasse:postmodū ex īuicē natas esse:mares a dextris:

fœminasq́ a sinistris. Aiūt illū prædixisse eū qui circa ægis fluuios cōtigit lapidis lapsū: quē ex sole casuꝝ dixerit: eaq́ rōne īductū Euripidē ipsius discipulū: solē in phaethōte aureā glebā appellasse. Profectū quoq́ in olympiā sereno & lucēte Cælo sedisse pellicea īdutū ueste: quasi breui eruptura pluuia: sicq́ cōtigisse. pcōtanti an lampsaceni mōtes mare essent aliquādo futuri: dixisse ferūt: ita sane nisi tps defecerit. Rogatus cuius rei causa natus esset: & īspiciēdi īquit cæli & solis & lunæ: Dicēti cuidā Atheniēsibus priuatus es: non ego illis ait: sed illi me. cū uidisset mausoli sepulchrū: monumētū inqt præciosū & lapidibus ornatū diuitiaꝝ imago est. īdignāti homini ac moleste ferenti: q̄ in alieno solo moreretur: bono inqt esto animo: Idē. n. undiq́ in īfernū descensus est. uidet aūt ut fauorinus in oīmoda historia testat: Primus homeri poema de uirtute & iustitia cōpositū eē dixisse: multūq́ metrodoꝝ lapsacenū familiarē suū ad eā opinionē contulisse. Quē in his etiā quæ ad naturæ historiā attinēt cōstat poetæ fuisse īprimis studiosū. Primus aūt Anaxagoras etiā libꝝ ab se scriptū edidit. enīuero sub prīcipe dimylo cecidisse de cælo lapidē: Anaxagorāq́ tū dixisse cælū omne ex lapidibus esse cōpositū: ac uehemēti circuitu cōstare: alias continuo sūma ui īpetus lapsuꝝ Silenus in primo historiaꝝ auctor est: uaria de huius dānatiōe referunt. Nā in successione philosophoꝝ tradit Sotion a cleone īpietatis accusatū: q̄ solē cādētē dixerit laminā ac penitus ignitā. Defensum aūt a pericle discipulo qnq́ talētis mulctatū: exilioq́ dānatū fuisse. Porro satyrus in uitis a Thucydide accusatū qui cōtraria pericli in reipublicæ administratōē sentiret: neq́ īpietatis modo: ueꝝ & pditōis absenteq́ morti addictū: & cū illi renunciata esset & dānatio sua & filioꝝ mors: ad alteꝝ dixisse iāpridē aduersū illos atq́ se ex æquo naturā tulisse sniam: ad alterū sciebā me genuisse mortales. Alii hoc ad Solonē referūt: alii ad Xenophontē. Hūc aūt manibus etiā ppriis sepelisse liberos Demetrius phalereus in libro de senectute testat. Hermippus in uitis carcere inclusū addictūq́ morti tradidit. Periclē uero pcōtatū an illius uitā in aliquo criminaret: cū nullū ei crimē īpigi cōperisset dixisse atqui ego discipulus istius sum. Nolite igit iniqs calūniis īducti illū pdere: ueꝝ mihi potius obtēperate libeꝝq́ abire pmittete: sicq́ factū eē. Hāc tamē illū iniuriā ægre tulisse: ac spōte īde discessisse. Veꝝ enim Hieronymus in secūdo cōmētarioꝝ Periclē asserit illū adduxisse in iudiciū: īcertis gressibus nutātē: & præ nimia ægritudine cōfectū macie misericordiaq́ iudicū: potius q̄ q̄ innocens fuerit īuētus: relaxatū esse: tamē uaria de ipsius dānatione īter auctores minime obscuros habet opinio: nec defuere qui existimarent illū democrito īfestū fuisse: q̄ ab illo minime fuerit defensus. lāpsacū postea pfectus illic diē suū obiit: ubi rogātibus eum principibus ciuitatis nun quid fieri mandaret: iussisse ferunt ut pueri quotannis quo mēse defecisset: ludere permitterētur: seruariq́ hactenus eam cōsuetudinem. Defuncto igitur lampsaceni honorifice iusta persoluerūt: eiusq́ tumulum epigrāmate illustrauerunt. Fuere tres & alii eodē nomine in quoꝝ nullo fuere omnia. Veꝝ Primus quidē orator de isocratis disciplina ueniens. Statuarius alius: cuius meminit Antigonus. Tertius grāmaticus zenodoti discipulus.

Archelaus.

ARchelaus Atheniensis siue milesius patrem habuit Apollodoꝝ:siue
ut qdā scripsere:Mydoné:Anaxagoræq; discipulus:& Socratis magi/
ster fuit.Primus hic ex Ionia physicā philosophiā Athenas īuexit:&
appellatus est physicus q; in eū philosophia desierit naturalis:Socra/
te ethicen ītroducente:qq̄ ne hic qdē ethicæ rudis fuisse uideať:nāq;
de legibus philosophatus est:& de honesto & æquo.Porro Socrates q; hæc ab il/
lo sumpta ꝓpagauerit īuenisse putatus est.Duas eē generatōis cās asserebat:cali/
dum & frigidū:aīalia de limo nata:iustūq; & turpe nō natura constare:sed lege:
hac aūt rōne nitebať liquētē calore aquā ubi ignis īflāmať ardoribus terrā effice/
re:ubi uero circūfluit:aerē gignere:atq; ideo illā qdē ab aere:hūc aūt ab ignis leui
faciliq; motu cōtineri:gigni uero aīalia ex terræ calore:quæ limū lacti simillimū
ad escā emanauerit:sic & hoīes natos:primusq; uocē aera ꝑcussū deffiniuit:mare
in cōcauis per humū ueluti collatū cōsistere dixit:maximūq; sideꝝ solē:& omne
hoc īfinitū appellauit.Fuerūt & tres alii eiusdē nominis:primus Chorographus:
qui oēm ab alexādro ꝑagratā terrā descripsit:alius q quæ naturæ sūt ꝓpria uersu
ꝑdidit:tertius orator q & artē oratoriā scripsit.

Socrates.

SOcrates sophronisco prē lapidario:mrē phænareta obstetrice natus:
sicut & plato in theæteto meminit:Atheniēsis pria:pago alopecensis
fuit.nō defuerūt qui illū iuuasse euripidē existimauerit.Vnde mæsilo
chus ait phrygibꝰ nouo euripidis poemati & socratē ligna mistrasse.

Euripidis recens phryges est fabula
Sarmenta cui supponit & socrates prudens.

Ac rursus Euripides socratis ut socii & adiutoris meminit.

Tumores socratis noueras ligatores
Et callias:tu grauis & sentis sic magnum.
Mihi licet:Socrates enim certe causa.

Aristophanes quoq; hoc ipsum in nephelis tradit:hunc asserēs euripidem fuisse
qui Tragœdias scripserit eloquentiæ sapientiæq; plenissimas.

Sapientiæ Euripides agens tragœdias
Plenissimas hic est celebresq; multum.

Cum igiť Anaxagoræ secundū quosdā auditor fuisset & damonis ut Alexander
in successionibus ait:post eius dānationē ad Archelaum se physicū cōtulit:cuius
& pædica fuisse scribit Aristoxenus.Porro duris seruisse illum ait & sculpsisse la/
pides:opusque illius esse gratias:quæ sunt in arce uestitas plærique asserūt:unde
illum & timon ī sillis & sculptorem lapidum dixerit:& græcorum uatem præte
rea uaffrum & oratorem uarium subatticūq; simulatorem appellarit.

Lege loquens uaffer rhetor lapidumq; politor
Græcorum uatesq; subatticus & simulator
Deriuauit ab his monstrans certissima uerba

Erat quippe in oratoria sicut etiā idomeneus refert prōptus atq; acer:sed eū tyrā
ni.xxx.dicēdi artē ut ait Xenophon:docere uetuerūt.Carpiť & ab Aristophane:
ut qui deteriorē rōnē meliorē faceret.primus qppe ut fauorinus in oīmoda scri

bit historia: cum Aeschine discipulo oratoriæ campos aperuit. Idomeneo idipsu in libris quos de Socraticis scripsit asserente: primusq; de uitæ ratione disseruit: ac primus philosophorum damnatus moritur. Ait autem Aristoxenus Spinthari filius pecunias illum ex ministerio suo ad necessarium uictum congregare solitum. Cæterum critonem eum ab emendicanda quottidiana stipe atq; ab officinæ subduxisse ministerio gratiam animi ipsius admiratum: eiq; se i disciplinam dedisse Demetrius Bizantius auctor est. Animaduertens autem naturalis speculationis fructum nullum esse: eamq; ad officia uitæ nihil esse necessariã iuexit primus ethicem: deq; illa & in officinis & in publico quottidie philosophans: ea potius inquirenda hortabatur: quæ mores instruerent: & quorum usus nobis domi esset necessarius. Illic enim Homeri testimonio bonum nobis malumque nasci. Sæpe uero inter loquendum agente id orationis uæhementia iactare digitos solebat: & crines uellere: ita ut a plerisq; rideretur: habereturq; despectui: quæ tamẽ omnia ferebat æquo animo. Vnde & cum fuisset a quodam calce percussus: admirantibus illius tolerãtiam dixit: quid enim si me asinus calce impetisset nũ illi diem dixissem? Hæc demetrius. Pereginatione uero illi opus non fuit quemadmodum plurimis: nisi in quantum militauit: sed semper eodem in loco manens: contentus cum familiaribus ac studiosis disputabat: nitebaturq; summo ingenii acumine non tam illos ex sententia refellere: q̃ ipse quid uerum esset inuenire. Fertur cum eurypides ei legendum Heracliti opusculum dedisset: rogaretq; quid sibi uideretur dixisse: ea quidem quæ itellexi fortia sunt: puto item & quæ non intellexi: uerum delio id narratore aliquo indiget. Cura illi decens fuit corporeæ exercitationis: eratq; præclari habitus. Deniq; in amphipolim armatam militiam secutus est: atq; prælio cõmisso circa delum lapsum equo xenophõtẽ apprehendit atq; seruauit. Confugientibus atheniensibus cæteris ipse lento passu abibat: sæpe clam retrospiciẽs & ulcisci obseruans siquis ense ipos inuadere tẽtasset. Militauit & in potideã per mare. Nam pedibus minime licebat obsistente bello: quo tempore nocte tota in uno habitu permãsisse tradunt. Et cum i ea expeditione fortissime pugnasset ac uicisset: uictoriam alcibiadi sponte concessisse: quem a Socrate amatum Aristippus i quarto de ãtiquis delitiis testatur: Ion autem chius iuuenẽ cum archelao samũ insamo peregrinatum uenisse tradit. Aristoteles & pythonem profectum ait. Isthmum quoque Fauorinus in primo cõmentariorum adisse refert. Erat aũt constantis animi inuicteque sententiæ: & imprimis popularis dominationis studiosus: quod cum ex aliis constat: tum ex eo maxime q; iubentibus qui cum Critia erant nobilibus: leõtẽ Salaminium illustrem & opulentum uirum ad se deduci perimendum haudquaq̃ cessit. solusque aduersus. x. potẽtissimos duces sententias ferre ausus est: & cum libere quo uellet abire e carcere liceret noluit: & plorantes sæuere increpauit: pulcherrimosq; sermones illos uinctus ꝓsecutus ẽ. Frugi item erat & continẽs. Refert Pamphila i septimo commentariorum cum alcibiades grandem illi aream ad construendam domnm largiretur dixisse: an uero si calciamentis mihi opus eẽt: corium dares ut calceos mihi ipse conficerem: atqui ridiculus essem si acci

perem. Sæpe cū eorum quæ publice uendebant multitudinē intueret: secū ista uoluebat: q̄ multis ipse nō egeo: ac semp habebat in ore iambos illos: quibus argentū & purpura & cætera id genus tragædis potius q̄ usui uitæ necessaria docent. Tarchelaū præterea Macedonē & scopā Crānonium: Eurylochūq; lariseū aspernatus est alto aīo: cū neq; ab eis missas pecunias accepit: neq; ad eos ipse ꝓficisci uoluit. Adeo aūt parce ac tēperate uixit ut cū Athenas lues sæpenumero uastaret: solus ipse nūq̄ ægrotauerit. duas illum uxores duxisse: priorem xantippen ex qua lāproclē genuerat: secūdam Myrtonē Aristidis illius iusti filiā quam & sine dote acceperit: quæq; sibi sophrōiscū menexenūq; peperit Aristoteles auctorē. Alii Myrtonē prius duxisse: plerique utrasq; simul habuisse tradūt: ex quibus & Satyrus ē & Hieronymus Rhodius. quippe Athenienses cū Bellis ac lue ciuibus exhaustā ciuitatē reparare sobolemq; propagare uellent decreuisse referunt: uti urbanā quidē unā uxorem ciues ducerent: liceret aūt & ex altera ꝓcreare liberos: Idque tū & Socratē fecisse. magna uero mentis altitudine carpentes se atque obiurgātes cōtēnebat. In facilitate quoque uictus maxime gloriabat: mercedēque a nullo exigebat. Dicebat aūt qui suauissime comederet eum minime obsonio egere: & qui cū uoluptate biberet: eū quod præsens nō sit poculum nō quærere nec expectare: eūque diis maxime propinquū: qui minimis egeat. Hoc si quis uelit a Comicis doceri poterit: Qui ꝑfecto illū dum uituperare quærunt laudāt. Aristophanes denique sic illū agit: O preclare sapientiæ amator homo q̄ iuste Athenis beatus alibique uiuis: sic memor es & curis plenus ī estque animo erūna: neque fatigaris aut stās aut sedens: sed ne alges quidē multū dolēs: neque prādere cupis uinoque & edacitate abstines: aliisque īhonestis. porroque Amepsias palliatū illū inducēs sic ait. Socrates paucoꝝ optime uiroꝝ multorūque uanissime & ipse ad nos pergis: patiēsque es: undē tibi palliū hybernū: hoc īcōmodum per coriarii cōtingit malignitatē. Hic tametsi esuriens assentari nūq̄ passus es: Cæterum ipsius rei q̄ semper inimicus fuerit: utque magno & alto animo fœdam istam adulationē præteruectus sit: Aristophanes itidē accedat testis in hāc sententiam elatus fastu uias teris oculoque innuis & discalciatus pergis: pluraque toleras atque īter nos uultus grauitatē ac reuerētiā seruas. Cūque hoc uitæ instituto degeret: interdum tamē ipsi congruens uenustiore habitu amiciebat: ut in Platonis symposio ad agathonē pergens: æqu a illi & hortandi & dehortandi facultas fuit. Denique theætetū cū de disciplina dissereret: ut ait Plato: mirifice īmutatū diuinūque ferme remisit. Eutyphrona qui patri diē dixerat: quædam de iustitia & pietate loquens ab instituto reuocauit. Lysidē aūt hortando maxime moralē fecerat. Erat enī illi ingenium ad eliciendos ex rebus sermones accōmodatū. Lamproclem item filiū ī matrem īmitem ac ferum: ut ait Xenophon: suadendo ad reuerentiā: reduxit. Glauconē præterea Platonis fratrem ad rem publicā accedere uolētē: ꝓposito retraxit: q̄ is rudis eēt ignarusque rerum. Itē ut refert Xenophon: Charmidē econtra quia eēt maxīe idoneus: ad capessendam īcitauit. Iphicrati quoque duci animos adiecit: cū ostendisset ei gallos gallinaceos Carii midæ corā callia pēnis ac rostro dimicantes: ipsumque glaconides

ciuitati acquirere optabat:non secus ac fasianum auem aut pauonem. Dicebat aũt facile cuiuis esse quæq; habet mira proloqui:Amicos aũt quot possideat no minare difficilimũ:tantã in eis obseruãdis iesse negligentiã.Euclidẽ uero cũ uide/ ret forensiũ causaꝝ ĩprimis studiosũ: O ĩquit Euclide Sophistis quidẽ uti pote/ ris:nõ aũt hominibus. Inutile enim arbitrabat̃ ac turpe hisce dare operã:sicut & Plato in euthydeno testat̃.Dederat illi charmides domesticos pueros:ut ab eis domũ deduceretur:sed noluit ille suscipere.Sunt qui dicãt illũ Alcibiadis eximiã formã aspernatũ.uacationẽ ut possessionũ oĩum pulcherrimã laudabat:& in ea iucundissime acquiescebat:ut in sympofio testatur Xenophon.Dicebat & unicũ esse bonũ sciam:malũ econtra unicũ ĩscitiã:opes atq; nobilitatẽ non solũ nihil in se habere honestatis:ueꝝ & malũ omne ex eis oboriri. Deniq; cũ dixisset ei qui/ dam Antisthenẽ matre esse threicia:Tu ne ĩquit arbitrabaris ex duobus atheni/ ensibus adeo insignẽ uiꝝ natũ? Phædonẽ quoq; captiuitatis necessitate quæstui turpi expositũ critoni redimendũ præcepit:spectatũq; philosophũ fecit:sed & fi/ dibus canere didicit:quãdo illi opportunũ fuit:minime ĩprobũ seu pudendũ di/ cens:quod quisq; nesciat:discere. Sæpius itẽ saltabat eam exercitationẽ plurimũ ad tuendã bonã ualitudinẽ cõducere existimãs:sicuti & Xenophon in sympofio testatur. Asserebat & dæmoniũ sibi futura præsignare:ac bene ĩcipere paruũ nõ esse:sed maximũ:& scire se nihil præter hoc ipsum quid nesciret:eos itẽ qui præ/ cocia multi emerẽt desperare aiebat se ad maturitatis tempus peruẽturos.Roga tus aliquãdo quæ nã sit iuuenis uirtus:nihil nimis ĩquit:geometriæ eousq; dan/ dam operã monebat: quoad quisq; possit terrã mẽsura accipere & dare. Euripi/ de uero de uirtute ita disserẽte:ut diceret præclaꝝ esse temere hãc dimittere:sur gens egressus est ridiculũ esse dicẽs mãcipiũ si non ĩueniat̃:dignũ ĩquisitione iu/ dicare:uirtutẽ uero passim perire permittere.Interrogatus utꝝ melius esset uxo rem ducere nec ne? utrũuis hoꝝ ĩquit egeris pœnitẽtia ĩcesset.admirari dicebat cur hi qui lapidea signa sculperẽt summa ope niterent̃:ut lapis homini q̃ simili/ mus euadat:se ipsos curare negligerent ne similes lapidibus & uideantur:& sint. Hortabat̃ & iuuenes:se iugiter in speculo ĩ tuerent̃:ut si quidẽ formosi essent:di gni ea specie fierẽt:sin aũt deformes eam deformitatẽ eruditione ꝓtegerent.Cũ uocasset ad cœnã diuites:& xantippẽ modici puderet apparatus:bono ĩquit esto animo:Nã si quidẽ modesti erũt frugi mẽsã haudquaq̃ aspernabunt̃:sin aũt itẽ/ perãtes nulla nobis de hisce cura erit.Aiebat alios hoĩes uiuere ut ederẽt:se ideo edere ut uiueret. Ad hæc uulgus ignobile & ĩperitã amplectentẽ plebẽ idẽ ferme facere dicebat:ac si quis singulos nũmos reprobaret:cõgestũ ex hisce cumulũ ut ꝓbabilẽ susciperet. Cum sibi dixisset Aeschĩes:pauper sum & aliud habeo nihil: me ipm aũt tibi do: an uero tu ĩquit nõ animaduertis q̃ mihi maxima tradis.In dignãti cuidam cur despiceretur:cum summa reꝝ.xxx.sibi arripuissent:ergo ne/ inquit pœnitet te.Referẽti ꝙ illum Atheniẽses mori decreuissent:& natura illos inquit.Hoc alii ad anaxagorã referũt:dicẽte sibi uxore iniuste morieris:an tu in/ quit iuste malles? cũ in somnis quendã sibi ista dicentẽ audisset:Tertia tephthie tempestas læta locabit:Ait ad Aeschinem post diem tertiũ se morituꝝ:qua die

cicutā bibiturus erat. Apollodorus ei palliū præciosum obtulit ut in illo more/ ret: & ille quid inqt: num palliū meū uiuenti congruū fuit: Vita functo nō cōue niet: nūcianti sibi quendā se maledictis īcessere: bene ait loqui non didicit. Cum disruptam pallii sui partem uertisset Antisthenes & īspectandā oībus dedisset: aspicio īquit p scissurā pallii tuam uanitaté: Dicenti cuidā nō ne tibi ille maledi/ cit: nō inqt: mihi enim ista nō adsunt. Dicebat expedire se ipsum ex industria co micis exponere. Nā si quidem ea dixerit quæ ī nobis corrigenda sint emēdabūt: Sin alias nihil ad nos. Xanthippe cum in eū prius conuicia & maledicta iaculata eēt: Postmodū uero & sordidis aqs psudisset: nō ne īquit dicebā Xanthippē to/ nantē quādoqȝ pluiturā. dicenti Alcibiadi nō eē tolerabilē xantippem adeo mo/ rosā: Atqui ait ego ita hisce iā pridē assuetus sū: ac si iugiter sonū trochleaꝝ hau/ riā: an uero tu nō toleras clamore pstrepentes anseres: illo dicēte at mihi oua pul losqȝ pariūt: & mihi ait xātippe filios gignit. Cū palliū illa sibi in platea sustulisset monerentqȝ familiares iniuriā manu conserta ulcisceret: Præclare inqt ut nobis corrixantibus quisqȝ uestꝝ acclamare pgat Eia Socrates Eia xanthippe. asperio ris īgenii uxori ita cōgrediendū monebat: ut equis animosis equites: Cæteꝝ si/ cut illis cū hosce subegerint: reliqui facile cedūt: ita & mihi post xanthippes usū: reliquoꝝ mortaliū facilis toleratio obueniet. Ista & huiusmodi gerēs quottidie & dicens: pythiæ testimonio laudatus ē: quæ chærephonti id oraculū edidit: qd in oīum ore ē: quo. s. mortaliū oīum Socrates sapiētissimus prædicaret: ex quo magna ī illum inuidia conflata ē: praetereaqȝ qꝫ eos qui se ipsos magnificarent & æstimarēt quasi stolidos & īsensatos arguisset: eoꝝ ex numero anytus ē: sicut in menone plato ait: is enī a Socrate rideri se nō ferēs: primū quidē aristophanē ad uersus illū īuexit atqȝ ī eius maledicta ꝓuocauit. Postmodū uero melitū etiam induxit: ut illi crimē īpietatis adolescentiūqȝ corruptiones obiiceret. Et melitus quidē ad iudices illū accusauit: sn̄iam uero Polyeuctus dixit: ut ait Fauorinus in oīmoda historia: orōnem Polycrates sophista scripsit: ut Hermippus refert siue ut quidā uolūt anytus: præparauit aūt oīa Lycon orator. porro Antisthenes in philosophoꝝ successionibꝫ: & ī apologia Plato tris illū accusasse tradūt: Anytū Lyconē ac Melitū: Anytū quidē opificū ciuiliūqȝ partes tuentē: Lyconē oratorū Melitū uero poetarum qꝫ eos oīs carperet Socrates. Fauorinus ī prīo cōmētari oꝝ uerā nō eē Policratis ī Socratem orationem tradit: quod ī ea facta sit mētio muroꝝ a Conone īstauratoꝝ: id uero factū constat sexto anno post mortē So/ cratis: sic aūt se habet. Enimuero causæ ipsius cōiuratio hoc mō gesta ē. Seruat enim hactenus īquit fauorinus ī metro. Accusauit melitus meliti filius pittheus Socratē Sophronisci filiū alopecēsem de hisce criminibus: iura uiolat Socrates: quos ex maioꝝ īstituto suscepit Ciuitas deos eē nō æstimās. Alia uero noua dæ monia īducēs. Cōtra ius & fas iuuenes corrūpit: pœna illi mors. Phūs uero cum sibi lysias quā ꝓ se scripserat apologiā recitasset: bona īquit & præclara ē orō ly/ sia: mihi tamen minus congruit. Erat enim illa plurimū iudicialis: q̄ ut phō con uenire uideret. Percōtanti lysiæ cur si bona eēt nō sibi ꝯgrueret orō: non ne inqt & indumenta & calciamenta speciosa eē possent: neqȝ tamē mihi conuenire: Cū

uero iudicium ageret:ascendisse platonem i suggestũ refert iustus tiberiensis in stémate,ac dixisse:minor natu cũ sim uiri athenienses his oibus q tribunal ascé/derũt:iterpellatũq; a iudicibus reclamantibus descende.Dãnatus igit est iudicũ ducentis.lxxx.& una sententiis.Tractantibusq; inter se iudicibus:quid illũ poti us conueniret pati an pendere:uigiti & quinq; dragmas soluturum se dixit:q̃q eubulides cétum eé pollicitum dixerit.Verum tumultuantibus iudicibus:eoꝝ iquit gr̃a quæ a me gesta sunt:censeo me in prytaneo publice ali. Tum illi adie/ctis aliis.lxxx.sententiis morte illum damnant:& continuo coniectus in uincu/la post paucos dies uenenum bibit:multa prius de imortalitate animorum: ac præclara disserens:quæ i phædone Plato digessit. pæana quoq; illum scripsisse pleriq; autumant:cuius est initium:Delie apollo salue:simulq; Diana pueri glo riosi.porro Dionysodorus pæana illius non esse memorat.fecit & æsopiam fa/bulam non multum composite:cuius initium est:Aesopus hæc retulit & cæte ra:atq; i hunc modum Socrates excessit e uita.Atheniensibus eius facti tantum pœnitentiæ icessit mox:ut palæstras & gymnasia clauderent & alios quidé exi/lio:Melitum uero morte dãnarent.socratem aerea imagine publice honoraue re:quam a lysippo perfectam i urbis celeberrimo loco statuerunt .Anytũ ipsa die reuertentem Heracletæ exterminarunt:passi sunt hæc athenienses non mo do i socrate:uerum & i aliis uiris illustribus permultis.Nanq; ut ait Heraclides homerum ueluti insanientem dragmis.l.mulctarunt:tyrtæumq; mentis im/potem dixerunt:& astydamantem primum ex ludo æschyli sapientissimũ ae/rea imagine honorauerunt:Eis Euripides quoq; id exprobrat in Palamede ino cuáq; musam isectatos clamans.Enimuero philochorus Euripidem ãte Socra tem obiisse tradit.Nascitur Socrates ut ait Apollodorus i chronicis sub apsephi one septuagesimæ & septime olympiadis anno quarto Thargeliõis mésis sexta: quo die lustrãt Athenienses Ciuitatem Dianãq; natã Delii tradũt.moritur pri/mo anno nonagesimæ quintæ olympiadis.lxx.etatis anno.eadé ferme Deme/trius Phalerius ait.Sunt qui sexagenarium obiisse referant:uterq; uero Socra/tes & Euripides Anaxagoræ auditores fuere.Porro Euripides primo anno.lxx. olympiadis sub calliade ortus est: Videtur aũt mihi socrates & de naturalibus disseruisse:quãdo quidé & de ꝓuidétia plerũq; disputat:ut Xenophon ait:& cer te cũ de moralibus tantũmodo uerba eũ fecisse asseueret.Sed & plato in Apolo gia mentioné Anaxagoræ faciens alioꝝq; physicoꝝ:quæ Socrates negat:de his dicere ipse comprobatur:& qdem cum sua omnia socrati semper attribuat.Re fert Aristoteles magum quédam ex Syria profectum Athenas Socratem plu/ribus i rebus repræhendisse:uiolentãq; illi morté futurã prædixisse.

Est nostrum i illum epigramma istius modi.

Nũc bibe:nam uere sapienté dixit Apollo.

Socrates illustris & deus est sophia.

Ciuibus igratis data sunt tibi dira uenena.

Ast illi hauserũt protinus ore tuo.

Bibe nũc illustris Socrates:Cecinit nã uer̃ sapiétéq; dixit d̃us:at d̃us sapia.Nã ue

nenū qdē a ciuib9 īgratis accepisti: sed id illi tuo ore ebiberūt. Fuit eis ut refert Aristoteles ī tertio đ poetica: cū Antiocho lēnio & Antiphōte cōtētio quēadmodū & Pythagoræ cū Cydōe & Onata: uiuētiq; Homero cū Sagari: uita fūcto cū Xenophāe memorato colophōio: Hesiodo itē uiuēti cū cercope: defūcto cū xenophāe memorato: Pindaro cū Amphimene coo: thaleti cū Pherecyde: Biantiq; cū Salyro Prienæo: Pittaco cum Antimenide: & alceo Anaxagoræ cū Sosibio: Simonideq; cum Timocreonte. Sed enim ex his qui successere socrati appellanturq; socratici: nobilissimi sunt plato: Xenophō & Antisthenes: Ex his uero qui decem dicūtur: clarissimi fuerunt quatuor Aeschines: Phædō: Euclides: & Aristippus: primo igit̄ dicendū de Xenophonte: deinceps de Aristhene inter Cynicos: tū de socraticis: atq; ita demū de platone q & decē sectaꝶ princeps est: primāq; academiā ipse cōstituit. Hic ergo successiōis ē modus. fuit & alius socrates historicus q argos diligenter descripsit: alius item peripateticus Bithynus atq; alius poeta epigrāmatū: & alius Cous qui deoꝶ precationes inuo cationesq; conscripsit.

Xenophon.

Enophō Grylli filius athenienſis: pago archieus fuit. Erat aūt uerecundus: & ultra q̄ dici possit speciosus. Aiunt eū cū Socratem ī angiporto quodam habuisset obuium: Porrecto ab eo baculo transire ꝓhibitum: ꝓcōctanti uero ubi nam uenirent quæ humanis usib9 accōmodata sunt: singula: cū ille respondisset: rursus ubi nam boni ac ꝓbi hoīes fierent rogare perrexit. Ad hæc hærente illo dixisse ei Socratem: sequere igit̄ & disce: ex eo socratis auditor factus primus oīum quæ dicebātur notis excepta in publicū ædidit cōmentaria inscribēs: primusq; philosophorum scripsit historiā. Hūc adamasse cliniā Aristippus in quarto de antiqs delitiis meminit atq; ad eū hæc dixisse. Nam nūc ego cliniam gratius intueor: q̄ cætera oīa quæ sunt inter homines speciosa & quæ sunt dulcia hoībus: cecusq; mallem ad cætera fieri dū unici cliniæ cōspectu fuerer. Angor noctu & ī sōnis ꝙ illū non uideo: diei ac soli gratias ingentes ago ꝙ cliniæ mihi faciem reuelant. In Cyri amicitiā hoc mō uenit: erat illi familiaris qdam ꝓxenus noīe: Boetius genere: discipulus Gorgiæ leontini cyroq; cognitus & carus: is apud Cyrum Sardis morabat̄. Scripsit aūt Xenophōti æpistolam athenas accersēs illum & Cyro amicum fieri suadens: hanc ille Socrati ostēdit: consiliūq; flagitabat. Eum ille delphos misit: in ea re dei consilio usuꝶ. Paruit Xenophon: ꝓfectusq; ad eū: rogat nō pergere ad Cyrū debeat nec ne: sed quo pacto ire: qua in re Socrates illū & si modice ī simulabat: ꝓficisci tamē monuit. ubi aūt ad cyꝶ uenerat: ita se illi insinuauit: ut nō minus illi amicus carusq; fuerit q̄ ꝓxenus: & alia quidē oīa quæ ī ascensu Cyri ac descensu cōtingere nobis ipse diligentissime tradidit. Inimicitias aūt aduersus Menonē pharsaliū grauissimas exercuit: q fuerat ascensus tempore Peregrini militis ductor: cui īter cætera maledicta & illud obiecit maioribus illo se usum amasiis. Apollōidi itē cuidā exprobrauit: pforatis eē eū auribus dicens: post ascēsū uero & pōticas clades fœderaq; a Seutho odrysoꝶ rege uiolata: se in asiā contulit ad Agesilaū lacedæmonioꝶ regē: Ciriq; milites illi sub mercede præstitit:

ac se illi penitus deuouit:amicissim usq; fuit.Qu o tẽpore q; laconicas partes tu
eri uideret:exilio dãnatus ab atheniensibus ẽ.ꝓfectus deĩde ephesum dimidiũ
auri quod secũ tulerat Megabyzo Dyanæ sacerdoti seruandũ tradit quoad re/
uerteret:Sin autem statuã ex eo cõfectam deo consecrare iubet.ex dimidio reli/
quo donaria ĩ Delphos misit:inde cum Agesilao in græciam ad bellum contra
thebanos ꝓfectus ẽ lacedæmoniis cõmeatum illi supeditantibus.Hinc iã omis/
so Agesilao in agꝝ heleæ scilluntem uenit ab urbe paruo spacio disseparatum.
Sequebãtur aũt illum & Muliercula Philesia noĩe:ut refert Demetrius magne/
sius:& duo liberi Gryllus ac Diodorus ut ait Demarchus ĩ libro de repudio ad
uersus Xenophontem:qui etiã gemini uocati sunt.Adueniẽte uero Megabyzo
sub occasione publicæ festiuitatis receptis pecuniis prædiũ emit & deæ cõsecra/
uit: qđ amnis iterfluit Selenus ephesino fluuio æquiuocus.Hinc iã uenatiõib;
ĩstabat:amicis cõuiuia faciens historiasq; conscribẽs.Refert Demarchus lacedæ
monios illi domũ agrũq; dedisse.Philopidã præterea Spartiatam aiunt ad eum
illuc dono misisse Mãcipia ex dardãia captiua abducta:ipsumq; arbitrio suo il/
la disposuisse quo tẽpore helienses ĩ scillũta cũ exercitu profectos lacædemoniis
remorãtibus agrum cepisse.Tum uero Xenophõtis liberi cum paucis seruis clã
se subducentes in lepræũ concessere.Xenophon quoq; ipse in elim primo:post/
modũ in lepræum ad filios uenit:atq; inde cum illis Corinthũ ꝓfectus illic po/
stea domiciliũ habuit.Interea cũ decreuissent athenienses afflictis lacedæmoni/
orum rebus opitulari:filios athenas militaturos ꝓ lacedæmoniis mittit : apud
Spartanos qppe ĩstituti fuerãt ut refert Diocles ĩ uitis philosophoꝝ:ex ea pugna
diodorus nullo præclaro facinore illustris euasit:eiq; filius ex fratris noĩe fuit
Porro gryllus iter equites fortissime dimicans:erat aũt ea pugna circa mantiniã
honesta morte defungit̃ magr̃o eqtũ Cephisodoro:& Impatore exercitus Age/
silao:ut ait Ephorus in quinto & uicesimo historiaꝝ libro:ĩ ea dimicatiõe epa/
minondas thebanoꝝ dux cecidit.Fert̃ Xenophõ coronatus sacrificasse:& cum
filiũ corruisse didicisset:coronã deposuisse:ubi uero acriter pugnantem oppetis/
se cõperit:eã rursus capiti ĩposuisse.Sũt qui illũ ne lacrymatũ qdẽ dicãt solumq;
dixisse:sciebã me gẽuisse mortalẽ.Refert Aristoteles Grylli laudes:& epitaphia
tũc inumeros scripsisse:partim ut eius uirtus celebris fieret:partĩ itẽ ut pr̃i gra
tificarent̃.Socratẽ itẽ Grylli laudes cõscripsisse Hermippus testis est in libro de
uita Theoprasti.Timon eũ ut solet:carpit.Hæc uita Xenophontis fuit.florebat
maxime q̃rto ãno nonagesimæ & q̃rte olympiadis:ascenditq; cũ Cyro sub prĩ
cipe Xenæneto ãno uno ãte Socratis mortẽ.Obiit aũt ut ait Stesiclides atheniẽ
sis ĩ descriptõe prĩcipũ & olympionicũ ãno primo centesime qnte olympiadis
sub prĩcipe callide mede sub quo & Philippus Amyntæ filius macedonius re/
gnabat.Obiit corĩthi ut ait Demetrius magnesius:ad maturã iam ꝓuectus sene
ctutẽ:uir ꝑfecto cũ ĩ cæteris prestãs & bonus:tũ equoꝝ uenationisq; ac discipli/
næ militaris ĩ primis studiosus:ut ex libris suis ĩtelligi dat̃.Religiosus præterea
& sacrificiis ĩtẽtus:ex eoq; fibras diiudicat̃ doctus & Socratẽ ad unguẽ imitatus.
Scripsit aũt q̃dragita libros: aliis aliter eos diuidẽtibus ascensũ Cyri cuius ꝑ sin

gulos libros:non autem totius operis prohemium fecit:Cyri instructionem:cy
ri pædiã:græcas res & cõmẽtaria symposiũq;:& œconomicũ:& de equestri:& de
uenatõe.Hirppachiũ præterea & Socratis Apologiã & de feminibus. Hieronem
quoq; siue Tyrãnicũ:Agesilaũq;:& Atheniẽsiũ ac lacedæmonio℞ ciuilitatẽ:quã
nõ esse Xenophõtis demetrius Magnesius testat̃.fert & Thucydidis libros eate/
nus latẽtes cũ subducere posset:ipse prior in eius uiri gloriã in lucẽ dedisse.Appel
labat̃ aũt musa attica:pro dulcedine eloquii & incredibili facilitate.Quocirca &
se inuicem ipse ac Plato emulabantur:ut suo loco cum ad Platonem uenerimus
dicemus.Sunt autem & in hunc nobis epigrammata sic se habentia.

Non solum ad persas Xenophontem ascendere cyrrus
Fecit:at ille iouis siquis agat repetit
Namq; suæ ostendens doctrinæ dogmata græca.
Socrati atq; bonum quam meminit sophia.
Aliud ut mortuus est.
Cecropis & cranei Xenophon si ciuibus actus
In exilium es:amici gratia cyrri
Hospitis excepit:sed te studiosa corinthus.
Sic placeat illic & manere nouisti.

Inueni alibi claruisse illũ circa octogesimã & nonã olympiadẽ una cũ Socraticis
cæteris.Istrus aũt asserit illũ ex decreto eubuli exulasse:eiusdẽq; postea sñia redis/
se.Septẽ uero fuere Xenophõtes:primus hic ipse:secũdus Atheniẽsis pythostrati
illius frater:q theseidos poema cõposuit:q ĩter cætera Epaminõdæ quoq; uitã cõ
scripsit:ac Pelopidæ:tertius Cous medicus:q̃rtus q Hãnibalis historiã scripsit:qn
tus q ꝓdigia fabulosa cõmẽtus ẽ:sextus parius sculptor egregius:septimus anti/
quæ comœdiæ poeta.

Aeschines.

AEschines charini lucanicas uẽdẽtis siue ut uolũt lysamæ filius Atheni
ensis a puero miræ Indolis:laborũq; patiẽtissimus fuit. Quocirca &
a Socrate nunq̃ discessit:atq; ideo Socrates de illo dicere solebat:solus
nos honorare nouit Aeschines.Hũc Idomeneus tradit in carcere fu/
gã Socrati suadere tẽtasse:non Critonẽ:ue℞ Platonẽ cũ amicior esset
Aristippo Critoni uerba illa accõmodasse.uocatur in ius Aeschines:& ĩprimis a
menedemo eretriẽse:quod Socratis noĩe dialogos cõplures ĩuexerit:quos a xan/
thippe se accepisse memorabat:ex qbus illi sunt qui uocant̃ acephali nimiũ flacci
di nec Socraticã robustitatẽ aut copiã præ se ferẽtes:eos tamẽ Aeschinis non esse
peristratus ephesius asserit.Sed & plures ex septenario illo numero perseus refert
pasiphõtis eretrici eẽ:atq; ab eo aeschinis ĩsertos libris.Antisthenes quoq; paruũ
Cy℞:& minorẽ Herculẽ:& Alcibiadẽ cætero℞q; libros ab eo fuisse compilatos.
Sũt aũt Aeschinis dialogi qui socraticũ exprimũt morẽ septẽ isti:primus Milcia/
des:ideo quodãmodo ĩbecilior est:deĩde callias:tũ Axiochus:Aspasia:alcibiades
Telauges:& Rinon.aiũt ipm ĩopia adactũ uenisse in Siciliã ad dionysium;atq; a
Platone despectũ ab Aristippo fuisse illi cõmẽdatũ:ibiq; ꝓlatis dialogis quibusdã
accepisse munera:demũ Athenas reuertisse:ibiq; minime philosophari ausum

ꝙ illic Platonis & Ariſtippi eſſet clariſſimum nomen: auditores ſibi ſub merce/
de quæſiuiſſe: deĩde in defenſionẽ ĩnocẽtium ſe ad ſcribẽdas orõnes iudiciales cõ
uertiſſe: atq; ideo Timonẽ de illo dixiſſe referũt: ꝙ in pſuadẽdo potẽs fuerit. Aiũt
illi dixiſſe Socratẽ cũ; præmeret̃ ĩopia ut a ſeipſo uſuras exigeret ſibi ſubducendo
cibaria. Huius dialogos Ariſtippus etiã ſuſpectos habuit. Deniq; dũ eos Megaris
legeret reprehẽdiſſe ferũt: ac dixiſſe unde tibi iſta latro? refert Polycritus mẽdeſi
us in primo de dionyſio uixiſſe illũ cũ Tyrãno iugiter quoad tyrãnide exciderit:
& uſq; ad Dionis in Syracuſas reditũ: cũ illo afferẽs & Carcinũ comicũ fuiſſe. fert̃
& eius ad dionyſiũ epiſtola. Erat aũt ĩ arte oratoria maxime exercitatus ut ex ea
oratione quã pro defenſione pr̃is Phæacis magiſtri Militũ ſcripſit: & ex eo ꝙ gor
giã leontinũ imitatus eſt maxime cõſtat. Scripſit aũt & lyſias orationẽ cõtra illũ:
quã ĩſcripſit de calũnia. Ex quibus profecto liquet oratorẽ præcipuũ fuiſſe: erat
ei & familiaris quidã Ariſtoteles noĩe cognomẽto mythus. Panætius oĩum So/
craticoꝝ ueros eẽ dialogos cẽſet: Platonis: Xenophõtis: Antiſthenis: Aeſchinis:
de phædonis tantũ & euclidis ambigit: cæteros dãnat. octo aũt fuerũt hoc noĩe:
primus hic ipſe: ſcd̃us q artẽ oratoriã ſcripſit: tertius orator Demoſthenis æmu
lus: q̃rtus Arcadia pfectus Socratiſq; diſcipulus: q̃ntus Mitylenæus: quẽ & flagel
lũ oratoꝝ uocabãt: ſextus neapolitanus Academicus philoſophus melãdii rho/
dii diſcipulus idẽq; pædica: ſeptimus mileſius ciuilis ſcriptor: octauus ſtatuarius.

Ariſtippus.

ARiſtippus genere Cyrenaicus fuit: pfectũ uero Athẽas Socratis fa/
ma pcitũ Aeſchines tradidit. Is ut ait phãias pipateticus eteſius pri/
mus Socraticoꝝ mercedẽ exegit: & quæſtu phãtus ẽ: magr̃oq; pe/
cunias mittebat: cui cũ aliquãdo. xx. minas miſiſſet: ille eas cõtinuo
remiſit aſſrẽẽs deũ id ſibi nõ pmittere. Diſplicebat id q̃ppe ſocrati: Xenophõ quo
q; aduerſus eũ ĩfeſto fuit aĩo. Quocirca & libꝝ contra uoluptatẽ ĩ Ariſtippũ ſcri
pſit aſſertorẽ uoluptatis: eãq; Socrati diſputationẽ aſſignauit. Theodorus quoq;
ĩ libro de ſectis illũ cõuitiis agit: & Plato ĩ libro de aĩa ſicut ĩ aliis memorauimus.
Erat aũt ei ĩgeniũ facile: & cõgruere loco tpi pſonæ nouerat: oẽmq; cõueniẽtiæ ſi
mulare rõnẽ. Quãobrẽ & dionyſio plus cæteris pbabat̃: qa ad oẽ qd̃ emergeret
bene affectus inſtructuſq; uideret̃. Nã ut pcipiebat præſẽtiũ uoluptatẽ: ita ut ab/
ſẽtibus frueret̃ nõ laborabat. Vnde & diogenes ipm regiũ appellabat canẽ: eũq; ti
mon ut nimis delicatũ acriter mordet. aiũt illũ aliquando iuſſiſſe pdicẽ q̃nq̃gita
drachmis emi: Tãtũ luxuriæ grauiter ferẽte quodã reſpõdiſſe: Tu iſtã obolo non
emeres: & cũ annuiſſet ille: mihi uero ĩqt q̃nq̃gita drachmæ tãtũ ualẽt. Tres for/
moſas meretrices ei ĩ cõſpectũ dari aliquãdo dionyſius iuſſit: eũq; quã ex illis uel
let eligere: Tũ ille tres ſimul abduxit: dicẽs neq; paridi tutũ fuiſſe ꝙ e unã ptulerit
cæteris. Eas igit̃ ad ueſtibulũ uſq; deduxit ac dimiſit: adeo erat & ĩ ligẽdo & ĩcõ/
tẽnẽdo facilis: Iõq; ſtratonẽ ſiue ut alii uolũt Platonẽ ad eũ dixiſſe tradũt: Tibi ſo
li & chlamydẽ & pãnũ ferre datũ ẽ. cõſputus a dionyſio modice tulit: eã ĩiuriã cũ
q̃dã ægre ferret: piſcatores ĩqt ut gobiũ rapiãt: mari patiũt̃ aſpgi: & ego ut balenũ
accipiã: nõ patiar excreatõe reſpgi? Prætereũtẽ quãdoq; Diogenes olera abluens

obiurgauit & dixit: Ista tu si parare tibi didicisses: Tyrannoꝝ aulas non adeo fœ/
dus assentator adires. Tu uero ait ille: si quidē conuersari cum hominibus scires:
olera profecto nō lauisses. Interrogatus quidnā sibi ex philosophiæ studiis quæ/
sisset: Posse īquit oībus fidēter loqui. Cum ꝓbro sibi daret ꝙ præciose & exquisi
tissime uiueret: si uituperādū ait hoc esset: in celebritatibus deoꝝ profecto nō fie
ret. Rogatus aliquādo quid habēt amplius philosophi: si omnes īquit leges inte/
reāt similiter uiuemus. Percontanti dionysio cuius rei gratia philosophi diuitū
limina terūt: philosophoꝝ uero diuites nō ita: ꝙ illi īquit sciūt quibus īdigēt: isti
nesciūt. Interrogatus quo differāt docti ab īdoctis? quo īquit domiti equi ab ido
mitis. Ingressus aliquādo meretricis cellulā: cū erubesceret quidā ex his qui cū eo
erāt adulescētibus: nō īquit īgredi sed egredi nō posse turpe est. Cum a quodā sibi
ꝓpositū esset Enigma & ut solueret īportune ab eo ipso qui ꝓposuerat requiret:
quid īquit O stolide uis ut soluā: quod etiā īuolutū nobis negotia præbet? Meli/
us esse dicebat mēdicū euadere q̃ īperitū. Illic enim pecuniis: hic humanitate īdi/
getur. Cū aliquādo cōuitiis ageretur abibat: īsectatore uero prosequēte ac dicēte
cur fugis? quoniā īquit maledicēdi tu potestatē habes: ego nō audiēdi. Indignāti
cuidā ac dicenti cur philosophos cerneret semper obsidere diuitū fores: & medi/
ci inquit languentiū ianuas frequētant. Non tamen ideo quispiā īfirmari mallet
q̃ mederi. Corīthū nauigabat aliquādo & cum tēpestate iactaretur turbari cæpe
rat: in ea perturbatione cuidam īsultanti ac dicenti: Nos īperiti non metuimus:
uos philosophi cur trepidatis? non enim inquit de eadē aut simili anima utrisq̧
nostrum cura & metus īcumbit. glorianti cuidā quod multa didicisset: ait sicuti
non hi qui plurima comedunt & exercētur melius ualēt q̃ qui sumūt necessaria:
ita non qui plurima: sed qui utilia legerunt studiosi habendi sunt & eruditi. ora/
tori qui causam pro se dixerat & uicerat: sciscitanti quid te adiuuit Socrates? hoc
inquit ut oratio quā pro me & de me habuisti: uera sit? Aretam filiam præclaris
monitis instituebat docens esse nimietatis contēptricē. Rogatus a quodā quonā
melior euasurus esset filius si erudiretur: & si nulla īquit alia in re cærte uel in the
atro non sedebit lapis super lapide. cum sibi quidam commendasset filium: quin
gentas postulauit Dragmas: cui ille cū diceret tanti emere mancipiū ualeo: Eme
inquit & habebis duo. Pecuniam se ab amicis accipere dicebat: non ut ipse utere/
tur sed ut scirent illi quas ad res pecunis uti conueniat: Probro illi semel obiicien
tibus cur in causa propria conduxerit rhetorem: atqui inquit & cocum dum cœ
nam facio conduco. cogente aliquādo dionysio ut aliquid ex philosophia loque
retur: ridiculū ait est: si quidē me ut loquar interrogas & quādo loqui oporteat
ipse me doces. Ad hæc īdignatus dionysius extremū oīum fecit accumbere. Sed
ille illustrem īquit hūc locum fieri & apparere uoluisti. Gloriabatur quidam ac
sibi applaudebat de natandi peritia: ad quem ille non erubescis inquit in his quæ
delphinis propria sunt gloriari. Interrogatus quid differat sapiens ab insipiente:
mitte ait ambos nudos ad incognitos & disces. Exultanti cuidam ꝙ multum bi
bens non inebriaretur: hoc inquit etiā mulus facit. Ad eum qui ꝙ meretrici co/
habitaret arguebat: Dic age inquit nunquid differat eam domū accipere q̃ mul/

ti aliquãdo inhabitauerint: aut quam nemo: Negãte illo quid inquit: Num dif-
ferre putas ea naui ferri in qua innumeri sæpe nauigauerit siue in qua nullus?
Minime inquit ille: nũ ergo inquit differt: utri mulieri cogrediare ei ne quæ mul
tis fuerit exposita: an ei quæ nullis? Culpatus cur ex socratis disciplina ueniés pe
cuniã acciperet: & merito inquit: Nã Socrates cũ sibi plærique mitterét triticũ:
& uinũ: paucis ĩ suos usus reseruatis: remittebat reliqua: habuit qppe ille penua-
rios Atheniẽsium principes: Ego aũt Eutychidé emptitiũ seruum. Vtebatur &
Laide meretrice ut refert sotion in secundo successionum libro: qua ex re cum
sugillaret a plurimis habere se Laidẽ respondit non a Laide se haberi: Nam con-
tinere se a uoluptatibus neque eis manus dare præclarũ eẽ: non earum sibi usum
interdicere. Exprobrantem sibi lautiores & delicatos cibos hac ratione compe
scuit: tu inqt ista tribus obolis non emeres? Fatẽte illo: nõ tam igitur ĩquit ego
uoluptati studeo q̃ tu auaritie. ostendebat ei simus dionysii quæstor magnifice
instructas ædes & pauiméta præciosa: Erat autem phryx: tũ ille sputa quáma-
xime potuit ei in faciẽ cõiecit: Indignante illo nõ habui inqt opportuniorem lo
cum. Charondæ siue ut quidam uolunt phædoni interroganti quisnam eẽt un
guentis delibitus: ego ĩquit ĩfœlix & me ĩfœlicior Persarũ rex. Cæterum uide ne
ut cæteræ animantes ppterea nihil sui iuris amittunt: sic nec homo quidẽ. Ma
li uero male pereant Cynædi: qui unguenta præciosa nobis exprobrãt. Platone
magnifici illum apparatus & præciose suppellectilis ĩsimuláte: Num ait bonus
tibi dionysius uidetur? fatente illo: atqui uiuit inquit ille quam ego magnificen
tius. Nullo igitur impedimento ẽ ad bene uiuendum lautior uictus. Interroga-
tus quomõ Socrates obisset diem? utinam inquit sic ego. Intrauit ad illum ali-
quando Sophista Polyzenus intuitusque mulieres compositas & magnifice in
structum cõuiuium accusare luxum eiusmodi cæpit: Continuit se ille modice.
ac demum potes ne inquit hodie nobiscum esse? Et cũ ille annuisset? cur ergo ĩ-
quit quereris? népe. n. certum ẽ te nõ delicatiorẽ mensam accusare sed sumptũ.
Gestabat eius famulus ĩ itinere pecuniam: & cũ premeretur onere: effunde ait
quod nimis ẽ: & fer ea quæ præuales. testatur id Bion cũ aliquádo nauigaret di
dicissetque nauẽ eẽ pyraticam: acceptum aurum numerabat: deinde quasi ĩpru
déti & ĩuito lapsum e manibus iactauit in mare: ingemuitque grauiter. Sunt q
illum & hæc dixisse memorent: melius est ut hæc ab Aristippo: q̃ aristippus p-
pter ista pereat. Interroganti dionysio ad qd uenisset? ut ĩquit quæ habeo ĩpar-
tiar: quæ non hẽo accipiã. Alii sic eũ respondisse referunt. quando sapĩa egebam
Adii Socratẽ: nũc pecuniarum egens ad te ueni. Arguebat maxime hoĩes q̃ ĩ au
ctiõibus qdem uasa ĩspicerent: uitam uero ne qcq̃ probarẽt. hoc alii diogenis fu
ĩsse uolunt. Iusserat aliquando dionysius ĩ conuiuio ut singuli ĩ ueste purpurea
saltarent: id Plato renuit dicens non posse ĩduere fœmĩeam uestem. Súptã ue-
ro Aristippus se ĩduit. & cũ saltare ĩciperet: proprie prompteque dixit: Et inter
bacchanalia pudicus nõ corrumpitur: Orabat aliquando pro amico dionysium
& cũ repelleretur ad pedes eius corruit: id factum cum argueret quispiam non
ego inquit in culpa sum: sed dionysius qui aures habet ĩpedibus. morabatur in

asia:& cũ ab Artapherne satrapa fuisset cõprehensus:interrogatus a quodam an
ibi cõsideret:quasi uero inquit O stulte magis unq̃ fidẽs fuerim q̃ mõ sum. Allo
cuturus Arthapherne eos q liberalibus ĩbuti disciplinis phiam neglexissent Pe/
nelopes aiebat procis eẽ simillimos:illos enim & Melãtho & polydoram & ancil
las alias cũctaq; potius habere q̃ dominæ suæ nuptias sperare potuisse. Simile q
dam & aristo dixisse fert. Vlyxem quippe cũ descẽdisset ĩ infernũ mortuos fere
uidisse oẽs:allocutũq; eẽ:Reginam uero ipsam ne uidere qdem potuisse. Aristip
pus uero rogatus quænam iuuenes oporteat discere:ea inqt quæ uiris usui futu
ra sunt. Exprobranti cuidã cur a Socrate ad dionysium se cõtulisset:atqui ĩquit
ad Socratem disciplinæ indigẽs pfectus sum:Ad dyonisium aũt pecũiæ egenus
ueni. Multas iam pecunias consecuto cũ diceret Socrates unde tibi tam multa:Il
le inqt unde & tibi pauca. Dicẽte sibi scorto ex te cõcipio:Nõ inqt hoc magis no/
sti:q̃ si p spinas dẽsissimas pgens dicere posses ista me pupugit. Causante quodã
cur filiũ quasi non ex se natũ piiceret:An uero ĩquit ignoramus & pituitam &
pediculos ex nobis gigni:quæ tamẽ uelut inutilia q̃longissime piicimus. Cum a
dionysio pecuniã ipse:Plato librꝝ accepisset:Insimulante se quodam ego inqt pe
cuniis ĩdigeo:Plato libris. pcontãti cuius rei grã se dionysius argueret:eius ait cu
ius illũ arguũt cæteri. postulabat pecuniam a dionysio:& ille dixisti inqt nõ ege/
re sapientem. Da ĩquit ille & postea de his quæramus:& cũ dedisset:uides ne ait
me nõ indigere. Dicẽte ad eum Dionysio qui.n.ad tyrannũ pficiscit illius est ser
uus q̃uis liber fuerit. Nõ ẽ inqt seruus si liber uenit:hoc diocles fert de uita phi/
losophoꝝ libro. Alii Platonem id dixisse tradũt. Iratus Aeschini nõ multo post
redibimus ait ĩ gratiã:neq; delirare desistemus. Nũ expectabis quoad quispiam
de nobis scurra loquat ad Calicẽ? Et ille grato inqt aĩo:Memẽto ergo ait Aristip
pus q ad te cũ maior essem natu prior accessi: Et Aeschines recte ĩquit p Iuno/
nem dixisti:nã me multo pfecto melior es:ego enĩ inimiciciaꝝ:Tu amicitiæ pri
ceps fuisti:Et ista quidẽ de illo referũt. Fuerũt aũt aristippi quatuor:primus iste
de quo nobis sermo ẽ:Secũdus q Arcadiæ historiã scripsit:Tertius qui q a ma/
tre doctus eẽt Metrodidactos dictus est prioris nepos filiæ.s.filius Quartus ex
noua Academia pfectus:Huius aũt Cyrenaici philosophi libri isti memorant
tres historiæ lybicæ libri ad dionysium missi:Dialogi.xxv. Alii quidẽ attica:Alii
uero dorica locutioue scripti. Sunt aũt hi Artabazus ad naufragos:ad fugitiuos:
ad pauperẽ:ad laidẽ:ad poꝝ:ad laidẽ:Itẽ de speculo Hermias.in somniũ ad eum
q præerat poculo. philomelus ad domesticos:ad ĩcrepantes cur uetustũ uinum
scortaq; possideret. Ad uituparãtes q magnifice instrueret mẽsam. Epistola ad
Aretẽ filiã:ad eũ qui seipsum exercebat in olympia ĩterrogatio:alia ĩterrogatio
chria necessitas ad dionysium:alia de imagine:alia de dionysii filia ad eũ qui ar/
bitrabat se cõtẽptui & ignominie haberi:ad eũ qui cõsulere moliebat. Pleriq; il
lum & diatribaꝝ sex libros explicuisse asserunt. Alii penitus scripsisse negãt: ex
qbus ẽ Sosicrates rhodius. Porro & Sotion ĩ secũdo & panætius hæc illũ scripsis
se referunt uidelicet de disciplina de uirtute exhortatorius artabazus naufragii
fugitiui diatribaꝝ libri. vi. necessitatum libri tres ad laidẽ. ad poꝝ. ad socratẽ de-

fortuna. Finẽ uero declarauit lenẽ motũ ad sensum emanantẽ: Age uero quoniã ipsius uitam descripsimus: Nunc eos qui ab illo fluxere Cyrenaicos suo ordine ꝓsequamur: Ex his alii quidem hegesiacos annicerios alii: alii Theodorios seipsos appellauere. Sed & illos nihilominus qui a phedone manarunt: ex quibus Eretricos nobilissimos dixere. Sic aũt illorum seriẽ recẽseamus. Aristippum audiuit aretæ filia & æthiops Ptholomæus & Cyrenæus antipater. Aretæ uero auditor fuit Aristippus metrodidactos cognominatus. eius uero Theodorus prio Atheos deĩde theos appellatus ẽ. Antipatrũ Epitimedes Cyræneus audiuit. eius paræbates auditor fuit: paræbatis Hegesias qui pisithanatos ẽ dictus & aniceris: a quo plato redẽptus ẽ. At enĩ qui Aristippi ĩstituta seruauere: & ab illo Cyrenaici sunt appellati hisce opinionibus utunť. Duas perturbationes ponũt dolorem & uoluptatẽ: uoluptatẽ lenẽ motũ: dolorem uero asperum motum appellantes: nihil differre a uoluptate uoluntatẽ: neq; plus altera mulcere alteram: atq; illã quidẽ cũctas animantes adsciscere: hũc aũt aspernari. Voluptatem autẽ corporis intelligunt: quã & finem eẽ dicunt: ut ẽt Panætius ĩ libro de sectis tradit: nõ eam quæ ĩ statu sit: & doloris priuatione cõsistit: & ueluti a turbatione oĩ quietem agit: quam suscepit Epicurus finemq; constituit. Videtur aũt eis finis a beata uita differre: finẽ quippe eẽ particularem uoluptatem: beatã aũt uitã siue fœlicitatẽ uoluptatũ particularium constare cõuentu: quibus & præteritæ connumerantur & futuræ: Particularẽ quoq; uoluptatẽ ꝓpter se eligendam: felicitatem uero nõ propter se ipsam: sed ꝓpter particulares uoluptates expetẽdam. Testimonio nobis eẽ finem habendã uoluptatẽ: ꝙ a pueris hãc nobis natura cõciliauerit ẽt absq; iudicio rationis: & cũ illa fruimur: nihil amplius inquirimus ꝙq; nihil æque ad dolorem naturaliter fugimus: uoluptatem præterea bonum eẽ ẽt si a turpissimis ꝓueniat rebus: ut ait Hippobotus ĩ libro de sectis. Et si enĩ fœda sit actio: uoluptatem tamẽ per se ipsam eligendã eẽ bonũque existimandã. Porro illa doloris amotio quam tuetur epicurus eis non uideť uoluptas eẽ: neq; priuatio uoluptatis dolor: utraq; enim eẽ in motu cõstituta: cũ nõ sit motus doloris uoluptatisq; priuatio. Quippe doloris illa uacatio ueluti dormiẽtis status ẽ: posse quosdam aiunt uoluptatem minime appetere ꝑ animi ꝑuersionem nõ tamẽ oẽs animi uoluptates ac dolores ĩ corporeis uoluptatibus & doloribꝰ fieri. Quippe ꝗlibet simplici ex patriæ ꝓsꝑitate siue priuata fœlicitate gaudium gigni. Immo ne ex memoria quidẽ seu expectatione bonoꝝ uoluptatẽ ꝑfici dicunt quod placet epicuro. Nã tꝑe motũ animi effluere: ne solo ꝗdẽ uisu uel auditu uoluptates cõstare posse: quãdo & eos qui lamẽta imitanť: grate ac libenter audimus: ueras autem lamentationes ĩgrate atque iniocunde. Porro priuationem huiusmodi aut uoluptatis aut doloris medios status appellabant: Longe tamen eẽ præstantiores corporum ꝗ̃ animorum uoluptates: deterioresq; corporis ꝗ̃ animi angores: quocirca & his peccantes magis cruciari. Durius quippe dolere: lætari uero familiarius & gratius arbitrabantur: Quo circa & maior illis erat corporis cura ꝗ̃ animi: Vnde cum inde quoque constet eligendam uoluptatem: pleraque tamen quæ sunt efficientia quarundam uoluptatũ cum

sint molesta sæpe aduersari: ut difficillima eis uideat̃ uoluptatum cõgeries: quæ
btám uitá efficere nõ possit. placet aũt eis neq; sapienté semp̃ in uoluptate uiuere
neq; rursus ĩsipienté semp̃ in dolore: ue℞ maiore ex parte sic utrunq; affici. Satis
aũt esse siq̃s uel per uná ĩcidenté uoluptaté suauiter afficiat̃: prudentiá q̃dé bonũ
eẽ asserũt: nõ aũt ꝑpter se ipsam appetẽdá: sed eo℞ gr̃a quæ nobis ex illa ꝑueniũt:
amicũ necessitatis causa amplectẽdũ. Ná & corporis partes q̃ diu adsũt adamari:
uirtutes q̃sdá stultis & cões esse: corporis exercitationé cõferre ad uirtuté capessẽ
dá: sapienté nunq̃ ĩuidia tẽtandũ: neq; cupiditati neq; supstitiõi nunq̃ cessu℞. Ista
.n. ex iani opinione contigere: metu tamé & dolore pulsandũ. Id q̃ppe naturalr̃ fi
eri: diuitias præterea uoluptates efficere: neq; per se appetẽdas: pturbatões ité cõ
prehẽdi posse dicebãt: nõ aũt etiá ex q̃bus fiũt. Naturaliũ re℞ inq̃sitionẽ omitte-
bãt: q̃ cõprehẽdi nõ posse manifeste colligerẽt. Logicé ꝑpter sũmũ eius usũ attige
bãt. Enimuero meleagri sñia est in secũdo de opinionibus: & clitomachi ĩ primo
de sectis eos & physicá & dialecticá æque aspernari: posse .n. & apte dicere: ac ex-
tra supstitioné esse: mortisq; metũ effugere: qui rõné bono℞ malo℞q; didicerit.
Nihilq; natura iustũ esse aut honestũ uel turpe: sed cõsuetudine ac lege. Vir tamẽ
bonus nihil agit neq̃ter ob ĩminẽtia dãna: opinionesq; ĩfaustas euitãdas: esse aũt
sapienté ꝑpositũ eis ad ꝑfectũ qui uel in philosophia uel ĩ cæteris bonis & hone
stis artibus nõ satis ꝑmouerũt. Aiũt & dolore affici aliũ alio magis: sensusq; non
semp̃ uera renũciare. Verũenim hi qui dicunt̃ hegesiaci eãdé sane de uoluptate ac
dolore seruauere sñiam. præterea neq; gr̃am esse aliq̃d: neq; amicitiá: neq; bene-
ficẽtiá: q̃ ista nõ per se ipsa appetamus: sed usus ac necessitatis gr̃a: ac ꝑpter eos: q̃
si sint: illa nec subsistere q̃dé. esse aũt ĩpossibile accumulate contingere btám uitá.
Corpus q̃ppe morbis multis passionibusq; obsideri: aĩam uero corpori cõpati: &
una turbari. cõplura ité quæ speremus a fortuna ĩpediri. ꝑpter ista igit̃ atq; hu-
iusmodi btám uitá nõ posse subsistere. Vitá præterea ac morté eligẽdá. natura ité
suaue atque insuaue nihil opinabant̃: cæte℞ ꝑpter re℞ uel raritaté uel nouitaté
uel satietaté lætari alios: alios angi: diuitias uel pauptaté nihil ad uoluptatis uale-
re rõné: neque .n. aliter ea uoluptate diuites q̃ pauperes affici. Seruituté æque at-
que libertaté nobilitaté atque ignobilitaté gloriá uel ignominiá nihil differre ad
uoluptatis modũ: atque ĩsipiẽti q̃dé expedire si uiuat. Id uero sapiẽti ĩdifferés esse.
Sapienté sui ipsius gr̃a cũcta factu℞: Aliũ q̃ppe nemine æque ac se dignũ arbitra-
ri: quálibet .n. ĩgẽtia uideat̃ ab eo cõsecutus: nõ tamé eo℞ quæ ipse præstiterit: me
rita æq̃re. Tollebãt & sensus: ut qui certá nõ ĩferrẽt motioné: qui irrõnabilr̃ age-
re cũcta uiderent̃: eo℞ peccata ueniá dicebãt ꝑmereri: neque .n. spõte peccare sed
aliq̃ pturbatõe coactos. Nõ odio queq̃ habitu℞ sed potius eruditu℞. Sapiẽté. nõ
adeo in bono℞ electioné ĩhæsu℞ ut in malo℞ fuga finé cõstituẽdo: ut neque in
labore neque in dolore uiuat̃. Id q̃ppe illis esse partũ qui circa efficiẽtia uoluptatũ
neutrá ĩ parté ĩclinatores sunt. Porro annicerii ĩ cæteris ab istis nõ dissentiũt: Re-
liquũt aũt amicitiá ĩ uita & gr̃am: honoréque aduersus parẽtes & pro p̃ria præ-
cla℞ aliquod facinus. Quocirca q̃uis molestias sapiẽs ac negocia subeat: nihilomi
nus beate uictu℞ & si minimũ uoluptatis illi suppetierit: Amicique fœlicitatem

non per se appetendam:neq; enim proximi patere sensui:neq; enim satis esse in
rõnem momenti ut confidere possimus:& multorum opinione celsiores euadere
oportere:denuo bene cõsuescere:propter iolitã & isitã nobis affectioné uiciosam
amicũ non ppter usum ac necessitaté solũmodo suscipiendũ q̃ profecto si desint
nõ erit ille aduersandus:Verum etiã propter isitã beniuolentiã:cuius gratia dolores
quoq; eé subeũdos:q̃uis.n.finé i uoluptate cõstituãt angãturq; si illa priuari cõti
gat:spõte tamé sustinédos dolores uolũt p sũmo i amicũ studio affcũq; singulari

Theodori.

QVi aũt Theodorii sunt appellati a Theodoro qué prædiximus traxere cognomen:eiusq; decretis usi sunt.porro Theodorus ipse oẽs de diis opiniones sustulit.Deniq; librũ ipsius de diis iscriptũ offendimus nõ cõténendũ:ex quo & Epicurus cõplura sumpsisse asserũt. Audiuit aũt annicerid́é dionysiũq; dialecticũ ut ait Antisthenes in philosophorum successionibus.Finé opinatus est gaudiũ & mœroré:Alterum cõstare prudétia:alterum uero iprudentia:bonã esse prudentiã atq; iusticiã:mala uero cõtrarios habitus:media uoluptaté & doloré.Sustulit & amicitiam q̃ ẽa neq; isipientibus adsit neq; sapientibus:in illis enim sublato usu amicitiã quoq; euanescere:Sapiétes uero cum sibi ipsis sufficiant amicis nõ idigere.probabile dicebat prudenté uirum nõ se ipsum pro patria periculis exponere:neq; enim pro isipientiũ cõmodis amittendã esse prudentiã:esseq; patriã mundũ:furto quoq; & adulterio & sacrilegio cum tépestiuũ erit daturum munus sapienté:Nihil quippe horum turpe per naturã esse:sed auferatur de hisce uulgaris opinio quæ & stultorum iperitorũq; plebecula cõflata est sapienté publicæ absq; ullo depræhésionis rubore scortis cõgressurum: Agebatque istiusmodi argutiis:nonne mulier litteris istructa utilis erit:quia litterata est? assentiebat̃:& puer itidé & adolescés utilis erit:quia litteraturã callet? Ita sane:Et mulier igit̃ utilis est qa pulchra erit:Et puer & adolescés utilis pfecto erit:qa formosus est:Cõcedebat̃.Et puer igit̃ & adolescés pulcher ad hoc erit pfecto utilis ad quod formosus natus est:Assentiebat̃.est aũt utilis ut ei congrediamur:Quibus cõcessis iferebat:Si qs itaque utat̃ eiusmodi cõgressione:quãdo id utile est nõ peccabit:Neque igit̃ si utat̃ pulchritudine dũ id utile est peccat. His igit̃ atque huiusmodi iterrogatiũculis auditores capiebat. Videt̃ aũt idcirco appellatus deus q̃ cũ illũ stilpo percõtatus esset:putas ne theodore te id esse quod diceris? atque ille fateret̃:Deus ergo iquit es? id cũ ille grate accepisset:Subridens ait atqui O fatue ea ratione & cornicé te esse fatereris:& alia huiusmodi inumera.Cum assideret aliquando Theodorus Euryclidi hierophãtæ:Dic mihi ait Euryclides qui nam sunt qui circa mysteria ipii sunt:cum respõdisset ille:eos eiusce criminis reos teneri:qui ea nec dum initiatis aperirét:& tu ergo iquit ipius es:q̃ ista nõdũ initiatis pandis. Parum aũt abfuit:qn periclitaret̃:ille abduci in auriũpagũ nisi eũ Demetrius phalereus eruisset.Ambicrates uero i libro de uiris illustribus ait illũ dãnatũ uenenũq; bibisse.Cũ uero apud Ptolemæũ lagi filiũ moraret̃ Legatus aliquãdo ad Lysimachũ ab illo missus est:magna uero fiducia utenti ait Lysimachus,Dic mihi Theodore non ne tu Athenis excidisti? Et ille iquit:Nam

me Atheniensiũ Ciuitas ferre non ualens: nõ secus ac semele dionysium expulit. rursus dicenti Lysimacho: Caue ne ulterius ad nos ꝓficiscare: non inqt reuertar nisi me mittat Ptolemæus. Aderat mythrus lysimachi dispensator: is cũ diceret uideris nõ solum deos uerũ & reges ignorare: quo pacto illos ignoro: quãdoqdẽ te diis inimicũ puto. ferť cũ aliquãdo corynthũ uenisset: magna discipulorũ turba comitatus: & metrocles cynicus scandicas siluestre olus abluens ei diceret: at o sophista nequaq̃ multis discipulis egeres si olera dilueres: dixisse & tu si cũ hominibus cõuersari didicisses: profecto istis oleribus non uterere. Simile quidam ut suo loco diximus de diogene & Aristippo memorať. huiusmodi theodori fuisse uitã ac doctrinam cõperimus. Demũ uero cyrenẽ ꝓfectus apud mariũ cũ grãdi honore diutius uixit: ubi cum primũ eiicerenť: nõ ilepidum quiddam dixisse ferť. Male inqt facitis uiri Cyrenaici: q me ex libya ĩ græciam exulem agitis. Fuerunt aũt theodori uigĩti: Primus Samius rhœci filius q consuluit carbones fundamẽtis ephesini tẽpli subiici. Nã cũ humidus esset locus carbones ait omissa ligni natura soliditatẽ accepisse humori iuiolabilem: Secũdus Cyrenaicus geometra: cuius & Plato auditor fuit: Tertius hic ipse philosophus: Quartus cuius ferť libellus de uocis exercitatione: Quintus qui de legislatoribus scripsit: a terpãdro initiũ sumẽs: Sextus stoicus: Septimus qui romanas res cõscripsit: Octauus syracusanus qui de re militari scripsit. Nonus Bizãtius in causis ciuilibus clarus: Decimus similiter cuius & Aristotiles in oratorũ epitonie mentionem facit: Vndecimus Thebanus sculptor: Duodecimus pictor: cuius & polemo meminit: Tertius decimus Atheniẽsis pictor: de quo menodotus scribit: Quartus decimus ephesius pictor cuius theophães in libro de pictura meminit: Quĩtus decimus epigrãmatũ poeta: Sextus decimus diu de poetis scripsit: Septimus decimus medicus Athenei discipulus: Octauus decimus Chius philosophus stoicus: Nonus decimus milesius & ipse philosopbus Stoicus: Vicesimus tragædiarũ scriptor.

Phædon.

PHædon eliẽsis nobili ex familia cũ patria una cõprehensus coactus ẽ intra cellulã infami se quæstui addicere. Adiecto tamẽ ostiolo Socratis cõtubernio magistroq; fruebať: quoad ipsum alcybiades seu crito socrate monente redimeret: ex eo iam liberaliter philosophabať. hũc Hieronymus ĩ libro de assensu retinẽdo seruum fuisse asseuerat. Scripsit aũt dialogos de quibus nihil dubitabať Zopyrũ & Simonẽ: De nicia controuersia est: Medũ quem æschinis eẽ pleriq; tradunt: Alii uero polymeni: Anthimachũ siue senes & de hoc ãbigiť: Scythicos sermones etiã quidã æschinis eẽ asseuerant. Successor aũt eius fuit plistanus eliensis: & ab eo tertius menedemus eretricus Asclepiades q; ph liasius a stilpõe diriuãtes atq; ad hos usq; eliaci sũt appellati: A menedẽo aũt eretriaci de quo postea dicemus: idcirco q & ipse sectæ princeps atq; auctor fuerit.

Euclides.

EVclides a megaris oppido quod Isthmo adiacet siue iuxta quosdam gelous: ut ĩ successionibus tradit alexãder ꝑmenidis librorũ ĩprimis studiosus fuit. Ab eo megarici denoĩati sunt q postea eristici postre-

mo dialectici dicti sunt.s.quos ita prius dionysius cartaginensis idcirco appellauit:q interrogando ac respōdēdo sermones librosq cōponerent. Ad hūc ait Hermodorus post Socratis mortē uenisse Platonē ac phōs reliquos metu atrocitatis tyrānorum cōpulsos. hic bonū eē unū definiuit multis noībus celebre: Aliquādo eni hoc dici prudētia:quandoq deū:alias mentē appellari:& huiusmodi cætera. Quæ bono aduersa uiderent sustulit:ea ne eē qdē dicēs:utebaturq pbationibus:nō his quæ p assūptiones:sed quæ p conclusiones fiunt. Disputationē itē quæ fit p similitudinē sustulit dicens illā sane aut ex similibus cōsistere aut ex dissimilibus:& si ex similibus cōsistit:circa ipsa potius:q quibus sunt similia uersari orōnem debere: Sin aūt ex dissimilibus superuacaneā eē cōparationē. idcirco igit & timon illū una cū cæteris Socraticis mordet nullius sibi horum curā eē dicens nō phædonis:nō alterius cuiuspiam:neq euclidis q megarensibus cōtētionis rabiē iuexit. Dialogos aūt cōscripsit sex lampriam:æschinē:phœnicem:Critonem Alcybiadem: Amatorium. Porro ex euclidis successione est & eubulides milesius qui & plurimos in dialectica modos rōnesq interrogandi tradidit mētientem.s.& delitescentē & electram & inuolutum & soritē & corneam caluū & istum non defuit ex comicis qui carperet.

Eubulides contumeliosus corneam
Interrogans falsis īanibus uerbis:
Inter & rhetores recessit hic uersans:
Demosthenis rhouistomilithram habens.

Videtur demosthenes hunc audiuisse:& cum. ρ. litteram pnunciare uix posset: emendasse iugi exercitio. Neq item obscurum est eubulidem aduersus Aristotelem inimico animo fuisse:eumq in plurimis reprehendisse:inter cæteros uero qui ex eubulidis ludo manauerant: Alexinus eliensis fuit uir acer & contentionis uiribus ac neruis clarus:unde & elenxinus cognominatus ē. Maxime aūt zenoni infestus erat. Hunc ait hermippus ex elide in olympū pfectū ibiq philosophatū. Discipulis aūt rogantibus cur illic moraretur dixisse:uelle sectam instituere:quā olympiacam uocatum iri. Illos uero cum rerum omnium penuria & præterea isalubri loco affligerentur ab eo recessisse:iamq alexinū solum ac desertum uno tantum famulo comite ibi remoratum: postea dum nataret in alpheo flumine arundinis acumine punctum uita excessisse:& ē in ipsū nostrum epigrāma ita se habens.

Non erat igitur inanis illa fabula.
Miser pedem quidam natans q transfixit.
Clauo grauis.n.uir anaalpheum
Fixus calamo obiit Alexinus transiens.

Scripsit non solum aduersum zenonem uerum & alios complures libros & ad ephorum historicum. Ex eubulidis disciplina & euphantus fuit olympius qui temporis sui conscripsit historiam. Scripsit: & tragœdias plurimas quibus in certaminibus maxime probatus fuit:& præceptor antigoni regis ad quem etiam librum de regno scripsit perutilem atque laudatissimum: uitam uero se

nectute finiuit: fuerunt & alii complures auditores eubulidis: īter quos & apollonius cronus & diodorus: amenii filius iaseus & ipse cognominatus cronus: de quo & callimachus ī epigrāmatibus in hunc sensum loquit. Ipse hic parietes ita inscribebat Cronus ē sapiens: erat & iste dialecticus: primusq; īuenisse a quibusdam existimatus ē inuolutū & corneum differendi genus. Hic apud ptolomæum Soterē cōmorans cum a Stilpone sermones quosdam dialecticos interrogatus extemplo nequisset exoluere: a rege īcrepitus cronusq; ī iurgio uocatus cōuiuium deseruit: egressusq; libꝝ de ea ꝓpositione conscripsit: uitāq; mærore finiuit: est ī ipsum nr̄um epigrāma ī hunc modū.

Crone diodore quis dolore dæmonum
Te corripuit in tartarum ut te ieceris.
Stilponis haud soluens enigmaticos uersus:
Cronus es repertus extra.ρ.&.κ.certe.

Fluxit & ab Euclide Ichthyas metalli filius uir illustris: ad quem Diogenes Cynicus dialogum scripsit. Clinomachus item thurius q primus de ꝓloqis & predicamentis & cæteris huiusmodi scripsit: & Stilpo megarensis clarissimus philosophus de quo nunc dicendum est.

Stilpo megarensis.

STilpo megarensis eius oppidi quod ī græcia ē audiuit quosdā ex Euclidis familia. Alii ipsius euclidis auditorem tradūt: Thrasymachi etiam corinthii illius q ichthyæ familiaris erat: ut ait heraclides. In tantum uero & īuentione & eloquentia & sapīa præcessit alios: ut parū absuerit quin oīs græcia ī illum intenta in Megara trāsisse diceretur. De eo philippus megaricus ita ferme retulit a Theophrasto qdem metrodorus illum speculationis studiosum & timagoram geloum auulsit: Ab aristotele aūt Cyrenaico clitarchū & simmam: Porro a dialecticis pæoniū qdem ab Aristide: diphilum aūt bosporianum euphanti & myrmecem exæneti filium: qui ad se arguendū uenerāt utrosq; sui studiosos habuit. Præter hos itaq; phrasidemum peripateticum physicumq; peritissimū ad se adtraxit: alcimūq; oratorem oīum q in grætia tum florebant ī arte oratoria eminentissimum. Cratē qui īsup & cōplures alios ī sua retia induxit: phœnicēq; zenonem ī suum auditorium subductum aliis cum cæteris admisit. Erat præterea maxime ciuilis: ac preter uxorem quā duxerat: nicarete etiā pellice utebaᵗ: ut honetor ait: filiāq; paꝝ pudicam genuit: quam duxit Simmias Syracusanus necessarius suus. Hæc dū lasciuius uiueret: Stilponiq; a quodam renūciatum esset eam sibi probro eē: nō īqt ista maiori mihi ꝓbro ē quā ego illi ornamento. suscepit hūc honorifice ut aiunt & ptolemæus Soter cū megara ipsius urbē uictor obtinuisset: ac tradita sibi pecunia oraret ut ī ægyptum secū nauigaret: Tum ille pecuniæ modicū suscepit eamq; ꝑfectionē renuens ī æginam cōtendit: quoad ille remearet. Demetrius quoq; antigoni filius: cū cæpisset megara domum illi reseruari cūctāq; direptā substantiam restitui curauit. Vbi cū ea quæ amiserat ut in scriptis sibi traderet moneret: nihil ille suum se ꝑdidisse respondit: quippe doctrinam & eruditionem sibi ade

misse neminē: reliquaq; sibi esse & eloquentiā & disciplinā: atq; illū erga morta/
les beneficiētiæ admonuit tāta oīonis ui: ut rex illius iam studiosus, psus audi/
ditor fieret. Aiunt illū ita quēdam de phidiæ minerua cōpellasse. Num inqt Mi
nerua iouis filia deus ē: cū uero annuisset ille dixisse: at ista nō iouis sed phidiæ ē:
cōcedebat: Nō ergo īquit ipsa dea ē. Qua ex re cū ī auriumpagū pertractus fuis/
set: nihil inficiatū referūt: imo recte se locutum asseruisse. Nō enim deū esse sed
deam: deos quippe mares eē. Areopagitas tamē nihilo placatiores factos iussisse
cōtinuo ipsum urbe excedere: quo etiam tempore theodorꝝ cognomento deū
iurgio dixisse. Vnde hoc nouerat Stilpo? Num amota palla ipsius īspexerat? erat
iste pfecto audacissimus: uerꝝ Stilpo uir cōpositissimus & maxime facetus: De/
niq; cū rogasset illum crates an dii præcationibus ac diuinis honoribus gaude/
ant: noli me inquit o fatue in uia de hisce rogare: sed solum rogare ac seorsū: hoc
ipsum & Bionē interrogatū an sint dii dixisse tradunt: ne turbam a me auertas
execrabilis senex? Fuit Stilponi īgenium simplex: neq; ulla simulatiōe fucatum:
ita ut īperite quoq; cōcioni se accōmodare nullo negotio posset. Crate deniq; cy
nico semel ad id quod fuerat interrogatus nō respōdēte sed crepitū uētris emit
tente: sciebā īquit te oīa potius q̄ quæ deceret locuturꝝ. Caricā illi aliquādo inter
rogatiūculāq; proposuerat. Eam uero ille statim comedit: & cū diceret illi stilpo
hercules caricā perdidi: nō solū inquit caricā: sed & īterrogatiūculam: cuius hæc
ara fuit. Rursus cū uidisset hyeme cratem adustum o crates īqt uideris mihi no
uo īdigere pallio ueste. s. & animo: ad hanc eius uocem rubore suffusum ita ī il/
lum lusisse cratē: At qui ego stilponē megaris uidi grauiter angi: Vbi tiphœi uete
res dixere cubile: hic ille se iuuenū magna glomerante corona: litibus intētus uir
tutis tradidit umbrā. fert athenis hoīum ita ī se studia uertisse: ut ex officinis ad
eū confluerent uisendū. Vbi cū sibi quidā diceret: admirant te o stilpo ueluti be
luā: minime īquit ille sed uelut hoīem uerꝝ. Cæterꝝ cū eēt disputator acerrimus
species quoq; tollebat: dicebatq; qui hoīem diceret neminem eē: neq; enim hūc
aut hūc dicere. Quid enim hūc magis q̄ hunc? nō igit hunc. rursusq; olus quod
ostendit nō ē: olus enī ante mille annos fuit: nō ē igit hoc olus. Fert cū crati col/
loqueret īter loquēdū festinasse pisces emere: cū eum ille retinere uellet: ac dice/
ret sermonē relinquis: minime inquit: sed sermonē habeo & te derelinquo. Ser/
moq̄ppe manet: piscis aūt uenūdabit nisi festinauero. ferunt ipsius dialogi no/
uem nō satis gratiæ habētes: Moschus Aristippus siue Callias Ptolemæus Chæ
recrates Metrocles Anaximenes Epigenes ad filiam suā. Aristoteles. huius audi
torem fuisse Zenonem stoicorꝝ pricipem Heraclides refert: Senē uero defecis/
se: Hermippus testis ē hausto prius mero ut citius moreret. reprehensus ē a So
philo comico ī comædia quæ īscribitur gamos: est aūt in hunc Stilponem me/
garensem nostrum epigramma.

Cognoscis aūt forsitan senectutem.
Postea iugum sustulit inexpugnabile
Morbus: sed uinū inuenit mali currus
Magis bonum aurigam potus enim agitauit.

Crito Atheniensis.

CRito Atheniensis unus oīum maxime eximio quodā amore Socrati affectus ē atq; eius ita curā egit ut nūq̄ aliq̄d ex his que sunt ad usum necessaria sibi deesse pateret: ipsius quoq; liberi Socratis auditores fuere Critobolus Hermogenes Ctesippus Epigenes. Crito igit dialogos decē & septem scripsit qui uno continēt codice ita īscriptos nō bonos fieri discendo: qd sit plus habere: Quid sit idoneū siue ciuile: de honesto: de deo: Quid sit male facere: de fertilitate: de lege: de arte: de cōgressu de sapīa: protagoras siue ciuilis: de lrīs: de poetica: de honesto: de discēdo: de sciēdo siue de scīa: Quid sit scire.

Simon atheniensis.

SImon Atheniēsis coriarius: quotiens ad eius officinam perrexisset Socrates atq; differeret oīa quæ meminisse poterat notabat. Vnde & ipsius dialogos scyticos appellāt: q̄ īter huiusmodi opifices sint habiti. Sunt aūt numero trigīta tres q uno itidē codice cōprehendūtur: de diis: de bono: de honesto: quid sit pulchꝝ: & hōestū: de iusto duo: de uirtute q̄ doceri nō possit: de fortitudine siue uirilitate tres: de lege: de popularitate: de honore: de pœsi: de bona passione: de amore: de philosophia: de scīa: de musica: de pœsi: quid sit pulchꝝ: de disciplina: de disserendo: de iudicio: de eo quod ē: de numero: de diligētia: de operādo: de auaro: de iactantia: de honesto: alīi aūt de cōsulendo: de rōne siue de aptitudine: de maleficiētia. Fertur hic primus oīum socraticos sermones disseruisse. Cum aūt pericles polliceret si ad se pgeret: cuncta illi se necessaria exhibituꝝ: fidutiā īquit uēdere consilii nō fuerit. fuit & alius Simon q scripsit artē rhetoricā: alius itē medicus Seleuci & uicanoris necessarius atq; alius quidā sculptor.

Glaucon Atheniensis.

g Laucon Atheniēsis nouem itidē ī codice uno scripsit dialogos Phedylum: Euripidem: Amyntichū: Euthiam: Lysithedē: Aristophanem: Cephalū: Anaxiphemū: Menexenū. ferunt eius & alii. xxxii. sed sui non sunt.

Simmias Thebanus.

SImmias Thebanus fuit: & huius ferūtur dialogi. xxiii. uno codice īclusi: de sapīa: de rōcinatione: de musica: de uersibus: de fortitudīe: de philosophia: de ueritate: de lrīs: de doctrina: de arte: de regimīe: de decoro: qd eligendū qd ue fugiēdū sit: de amico: de scīa: de aīa: đ beneuiuēdo: đ possibili: đ pecūiis: đ uita: qd sit honestū: de diligentia: de amore.

Cebes Thebanus.

CEbes & ipse Thebanus scripsit dialogos tris q īscribūtur pinax: septima: phrynicus.

Menedemus.

MEnedemus phænodis ex ludo Clisthenisq;: ex familia Theopropidaꝝ filius fuit uiri sane nobilis: sed architecti ac paupis: Alii tabernaculoꝝ sutorē fuisse tradūt: & utraq; didicisse menedemū. Quo circa cū scripsisset decretū quoddā reprehēsū ab alexinio quodam quod. s. nō cōueniret sapiēti neq; tabernaculū neq; decretū scribere

Missus aũt ab eretriensibus ĩ megara presidio futurus cõtendit ad platonem in academiã inq; illius retia nõ ĩuitus ĩcidit deseruitq; militiam: Cœterũ asclepiade phliasio ad se illũ ptrahẽte megaris apud Stilponẽ fuit: eiusq; ambo auditores fuere: ĩde nauigantes elidẽ Anchypilo & moscho phædonis discipulis congressi sunt: atq; hactenus ut supra cũ de phedone loqueremur dictũ ẽ: heliaci appellabant. Postmodũ uero ab eius patria de quo nũc sermo ẽ eretrici uocati sunt. Cõstat menedemũ honestate ac grauitate fuisse celebrẽ: q̃ ex re cratẽ quoq; sic in illum iocatũ: phliasiũq; asclepiadẽ taurumq; eretriũ. Timõ itẽ elato supercilio cũ dicturus assurgeret fuisse illũ notat. Adeo aũt ea grauitate ĩsignis fuit ut cũ eurylochus chassandreus ab antigono accerseret una cũ cleippide ciziceo adulescente abnuerit. Metuere. n. ne id menedemns persentiat: Erat. n. sũmæ & in obiurgãdo grauitatis atque p̃cipuæ auctoritatis. Denique cũ adolescẽs in illum motu temerario ferret: dixit qdẽ nihil: cæterũ sumpta festuca pingebat ĩ pauimẽto traiecti figurã: dũ ĩterim spectantibus oĩbus adulescens insigni contumelia notari se ĩtelligens abscessit. Hierocles ĩ piræo sub amphiarao illũ obtũdebat & cũ plurima de eretriæ loqueret excidio: nihil aliud locutus ẽ: sed solummodo rogauit ad quid eũ antigonus traiicit. Audacter exulanti adultero ignoras ĩquit nõ modo brasicæ succũ inesse iocũdum sed & raphano: clamanti adulescentulo & uociferanti uide ĩquit an aliquid retro dum nescis habeas. Consultanti antigono an luxuriosum adiret cõuiuiũ: hoc illi solũ renũciari iussit: Memento regis te eẽ filiũ. fatuo quodã sibi minime necessariũ dicente ĩterrogauit an ullam haberet: & cũ ille multa se hẽre prædia dixisset: pge ĩquit & illorũ curã gere: ne & illa negligenter curãdo pdere contingat & amittere simplicẽ urbanitatẽ: Sciscitãti cuidã an uxor esset ducẽda sapiẽti? num ego ĩquit tibi sapiens uideor? Et cũ annuisset ille: at ego ait duxi. Dicẽte quodã cõplura eẽ bona: percõtari illorũ numerũ pgit: & an putet plura eẽ q̃ centum. Sæpius dolebat q luxuriosa cõuiuia magnificũq; apparatũ nequiret afferre. uocatus uero semel ad cœnã intuensque lautissimis cibis diuitẽ mẽsam nihil locutus ẽ: sed tacitus eã luxuriã coarguit dũ solas oleas ĩ cibũ sumpsit: huius denique seueritatis causa parũ abfuit quin ĩ cypro apud nicareõtẽ periclitaret cum Asclepiade socio: nã cum eos rex ad mẽstruã celebritatem euocasset sicut & philosophos cæteros: Menedemũ dixisse ferũt. Si quidẽ honesta ẽ huismodi uirorũ cõgregatio: quottidie sunt festa celebranda: sin alias: supflue quoque modo celebrãt. Ad hæc tyrãnus cũ ita occurrisset hanc diẽ habere se celebrem ut negotiis omissis philosophis congredi liceret: ille Seuerius adhuc in snĩa perstitit: ostendẽs ex sacrificio oportere omne tẽpus: philosophos audire. Quid plura nisi a tibicine admoniti ac melo musico cõuenti fuissent: forsitã perissent. Vnde cũ in naui iactarent fluctibus Asclepiadẽ dixisse ferũt. Tibicinis peritã modulationem seipsos seruasse: Menedemi uero confidentiam perdidisse. Erat aũt ut fertur & simplici ĩ docendo apparatu: neque ĩ schola ullũ circa illũ ut fieri solet ordinẽ uidisses. Nõ subsellia erant per gyrũ disposita: non aliud quippiam: sed ut singulis aut sedere aut stare aut ambulare libitum erat in eum continuo transibat habitum. Alias tamẽ gloriæ auidum ignominiæque-

notari metuentem fuisse tradunt. Adeo ut cum prius Architecto suam ipse atque asclepiades nauaret operã: & ille super tecta lutũ ferre cerneretur nudus is si quẽ aspiceret prætereuntẽ occultaretur: Postea uero quã ad rẽpub. accessit: ita erat anxius atque sollicitus ut cũ aliquãdo thura poneret: extra thurribulũ miserit. Circũsteterat illũ crates aliquãdo: quod ciuilia negotia subisset probro illi dabat. Tum ille quibusdã præcepit ut ductũ carceri icluderẽt. Ille nihilominus prætereũtẽ obseruabat: respiciẽsque agamemnoniũ & hegesipolim uocabat. erat aũt clam & in supstitionẽ pronior. Denique mãducauerat aliquãdo per ignorãtiã in taberna meritoria piectas carnes cũ asclepiade: id cũ animaduertisset nausea palloribusque turbabatur: donec illũ asclepiades seuerius obiurgãs nõ carnes diceret eiusce mutatõis causam esse: sed præsumptã de illis fatuã opinionẽ. alias magnanimus fuit uir & plane liberalis. Corporis in eo iã senis habitus & status durabat: qui erat in iuuene. athletæ istar firmus ualidus atque adustus. Species ei pinguis & attrita fuit mediocrisque proceritas ut ex ea cõstat imagine quæ eretriæ in ueteri stadio hactenus cernitur. Est enim ueluti ex idustria ita sculpta ut cunctã fere nuditatẽ corporis præferat. Erat præterea in suscipiẽdis amicis omni officio deditus: & quia parum salubris erat eretria: cõuiuia sæpe iter poetas musicosque celebrabat. Amabat Aratũ & Lycophronẽ Tragicũ poetã Antagorãque Rhodiũ: sed maxime oium studebat Homero: Deĩde etiã Lyricis. deĩceps Sophocli: atque Achæo iter Satyros ueluti secũdas partes: æschylo aũt primas semp dabat. Vnde & aduersus eos qui cõtra in repu. sentirẽt: ita ferebat. capit ergo & ab ĩfirmis celer: aquilãque breui testudo uincit. Hæc aũt achaei sunt ex omphale Satyrica. peccãt igit qui illũ nihil præter euripidis medeã legisse dicũt. quã iter sicyonii neophronis poemata legũt. Magistros Platonẽ & Xenocratẽ prætereaque paræbaten cyrenaicũ aspnabatur. Stilponẽ solũ admirabat: de quo dũ aliquãdo iterrogaret nihil aliud dixit nisi liberalis est. erat illi ĩgeniũ uariũ & callidũ atque in cõponẽdo ita orationem accõmodabat: ut neque quo uellet emergere prospiceretur: atque ideo illi difficile occurreret. Versabat oia ĩfinitãque orõnis copiã fundebat: Accerrimus item in cõtentionibus erat: ut in successionibus tradit antisthenes: atque huiusmodi rogatiũculis compellare solebat. Alterum quã alterum est alterum: ita sane. alterum est aũt prodesse: quod bonum: cõcedebatur: non igitur prodesse bonũ est. Tollebat & proloquia negantia: affirmãtia uero ponebat simpliciaque. Ex his maxime probans quæ simplicia non sunt auferebat ea & cõiuncta & cõplexa dicens. Scribit Heraclides decretis quidẽ eum fuisse platonicũ: dialecticen aũt eum fuisse aspernatũ. Denique sciscitãti se alexino an adhuc patrẽ cædere desisset atque illũ dixisse: neque cædi: neque desii. addẽte illo oportere ambiguitatẽ solui ita uel non dicẽdo: ridiculũ iquit est uestras leges sequi cũ liceat in portis reluctari & contra ascẽdere. Cum Bion diu uos studiose ac diligenter isectaretur: mortuos illũ iugulare dixit: Alio rursus dicente maximũ esse bonũ oibus quæ quisque cupiat frui: multo inquit maius est ea solum quæ deceat: cupere. Refert antigonus carystius eum nihil scripsisse neque composuisse: ita ne dogma quodlibet asserere. Porro in quæstionibus inquit ita pugnax erat: ut nõ prius discederet: quam in eius oculis ardentis spiritus indicia deprehenderentur. Verum enim

cum in uerbis esset huiusmodi: factis tamen erat placidissimus. Deniq; cum ale/xino plurimū illuderet & obiurgaret grauiter: fouit tamen illū beneficiis. Nam ipsius coniugē ex delphis chalcidē usq; deduxit itineris furta latrociniaq; metuē/tem. amicicias pie sancteq; tuebatur: ut ex ea quæ illi cū asclepiade fuit cōiunctōe cōstat: quæ profecto adeo īsignis erat: ut nihil a pyladis distaret beniuolētia. Ve℞ maior natu erat asclepiades ita ut poeta ipse: menedemus histrio diceretur. Fert archepolis tria milia illis designasse & cū orta esset amica cōtentio quis secūdo loco acciperet neut℞ accepisse. Vxores quoq; ambos duxisse fama est: menedemū matrē: Asclepiadē filiā: & cum defuncta esset uxor asclepiadis: menedemi cæpisse coniugē: illūq; quod reipu. præesset aliā duxisse nobilē & locupletē: nihilominus quoniā cōmunis eis erat domus rei familiaris administrationē priori uxori permisisse: Igitur asclepiades ante illū uita excessit eretriæ iam longæuus: cū una diu memorabili beniuolentiæ suauitate uixissent. Fertur post aliquātum tēporis cū asclepiadis amasius ad conuiuiū uenisset: arcerētq; illū ianuis adulescentes: menedemū iussisse ītroduci: ac dixisse Asclepiades etiam sepultus ei ianuas aperit. erant aūt qui ambos fouerāt Hipponicus macedo & agetor lamieus. Ex his alter utriq; triginta minas largitus: hipponicus uero menedemo duo milia drachma℞ in filia℞ dotem. Duxerat aūt ut ait Heraclides ex oropia uxores tris. Porro cōuiuia in hunc modū faciebat: prius ipse cum duobus aut tribus prādebat dum dies in uesperā uergeret: Tum uero uocabat quispiā eos qui aduenerant & ipsos iā cœ/natos. Itaq; si qui citius uenissent: percontabantur exeuntes quid esset appositū: ac recens id esset nec ne: & si quidē uel olusculū uel salsiusculū quidpiā audissent: recedebant: Sin uero carnes: īgrediebātur. Lectulis æstate psiathos: hyeme uerue cum pelles superponebant. Porro puluinar sibi afferri oportebat. poculum quod circū agebatur cotula maius non erat. Bellaria illis fabæ ac lupini: Interdū uero & pyra uel mala punica & huiusmodi cum matura tum præcocia sæpe & caricæ. Ea omnia memorat Lycophron in Satyra quam inscripsit menedemum: philo/sophi conscribens laudes: quorum quædam huiusmodi quoque sunt.

Circundatur paruus calix ad mensuram.
Vt ex breui conuiuio sic est ipsis
Modesta studiosis eragema sermo audendi.

Primo igit̄ cōtēptui haberi cæpit: canisq; ab eretriēsibus ac delirus appellari. Post modū uero ī sūma administratōe oīum fuit: adeo ut ciuitatis quoq; gubernacula sibi traderent: legatiōibusque crebris & Ptolæmeū & lysimachū: prætereaque ad demetriū functus ubique honoratus est: Cūque illi ciuitas ducēta quotannis talēta psolueret qnquagīta remisit: apud quē accusatus ꝙ q̄si traderet Ptolemæo ciuitatē se per epistolā purgauit cuius hoc initiū est. Menedemus demetrio regi salutē. Audio tibi de nobis plurima fuisse narrata. per eā illū admōet cauere unū ex his qui sibi eēnt infensi: deschylū nomine: Constat illum ad demetriū ꝓ oro/po grauissime legatione functum: ut Euphantus quoque in historiis meminit Erat eius ī primis studiosus antigonus: seque ipsius discipulū esse prædicabat: & cum barbaros fudisset circa Lysimachiam decretum ei scripsit simplex atque ab

Assentatione alienum: Cuius initium est. Duces & cõsilii primores dixerũt: quo/niam Antigonus Rex prælio domitis barbaris aduenit in Eliã: eiq; prospere cũ/cta succedũt uisũ est senatui ac plebi. Hoꝝ igitur gratia & præterea propter sũmã cum illo amiciciã quod illi ciuitatẽ proderet: suspectus habitus insimulãte se ari stodemo clam exiit atq; oropi moratus est in amphiaraifano: Ibi cum perissent aurei calices ut hermippus ait Cõmuni boetioꝝ decreto loco migrare iussus est: Inde profectus mærens & patriã clanculo ĩgressus uxorẽ ac filias sumens se ad an tigonũ contulit: ibiq; uitã mœrore terminauit. Refert heraclides his omnino cõ traria: Nam illũ senatus prĩcipẽ eretriã a tyrannis sæpe liberasse: demetrii uiribus fretum. Non igitur antigono prodidisse ciuitatẽ sed falsam subisse calũniã. Profe ctumq; ad antigonũ cũ ut patriã e seruitute eriperet: illũ ĩducere non posset septẽ dies totos cibo abstinuisse atq; ex animi dolore uita excessisse. Similia huic & an/tigonus carystius refert. Soli aũt perseo ĩexorabile ĩdixit bellum. Haud enim ob/scuꝝ erat antigonũ cum menedemi gratia eretriensibus rempu. uoluisset restitu ere ab eo fuisse prohibitum. Quocirca in conuiuio menedemus in illum acriter inuectus inter cætera sic ait: Atqui iste quidem philosophus est: sed uir omnium qui sunt aut fuerũt uel futuri sunt: profecto nequissimus. Moritur autem ut era clides ait: septuagesimum & quartum agens ætatis annum.

In eius autem laudem nos quoque ita scripsimus.

Audita menedeme tua mihi mors ut sponte
Mortuus es in septem diebus nihil edens.
Operatus opus post heretricum tamen mollem.
Pusillaminitas properauit profecto.

Et hi quidem socratici & qui ab eis sunt. Trãseundum autem est ad platonẽ qui incæpit academiam & ad eos qui ab ipso sunt quot fuerunt eloquentes.

Laertii Diogenis de uitis philosophorum liber tertius.

Plato.

Plato aristone patre & matre perictiõa: siue potona Atheniẽsis natus ẽ. Mater a Solone genus duxit: So lonis qppe frater dropides critiã genuit: cuius filius calæschrus critiæ q unus fuit ex trigĩta: glauconisq; pater extitit: ab eo charmides & pictõe geniti sunt: atq; ex ea & Aristone plato sextus a Solone nascit̃. Porro solõ ad neleũ & neptunũ genus refert: Aristo nẽ quoq; p̃rem a Codro melãthi filio originẽ duce re tradũt: q a neptuno itidẽ sanguinẽ trahere trasilo teste memorant̃. Eniuero speusippus in libro q pla tonis de cœna ĩscribit̃: & clearchus ĩ laudatõe plato nis & anaxides ĩ secũda de philosophis libro asserũt athẽis celebre eẽ aristonẽ pictõe cũ eẽt speciosissima cõgredi conatũ eẽ. Veꝝ fuisse illius conatus irritos: uidisseq; in sõnis apollinẽ: atq; ab eo uisũ mũdã a iugali co/pula quoad pareret uxorem seruasse. Nascit̃ autẽ plato: ut Apollodorus testat̃ in

chronicis: octogesima octaua olympiade thargilionis septima: qua. s. die natum apollinē delii autumāt. Morit aūt ut Hermippus tradit: primo anno centesimæ octauæ olympiadis in nuptiis discūbēs: octogesimū & primū ætatis agens annū. Neāthes octogita quattuor annoꝝ defecisse scribit. Est igit Isocrate minor natu annis sex: Ille qppe sub Lysimacho: plato sub amynio ē ortus: sub quo & Pericles diē obiit. Erat aūt pago collyteus ut refert antileo in secūdo de tpibus. natus est secūdū quosdā in ægina in phidiadis domo eius qui thaletis filius fuit: ut fauorinus ait in oīmoda historia: pre ipsius cū cæteris misso ut agrū sortiret: Athenasque reuerso quādo a lacædemoniis qui æginēsibus opē tulerāt expulsi sūt: ludos quoqꝫ magnificos athenis adhibuit dio est sumptus suppeditāte: ut ait athenodorus in octauo deābulationū libro. Fres hūit adimāthū & glauconē: sororēqꝫ potonā: de qua speusippus nascit: lrasqꝫ apud dionysiū didicit: cuius & in anterastis meminit: Exercitatusqꝫ est apud aristonē argiuū palæstritā: a quo & plato ꝑ egregio corporis hitu cognominatus est. Cū prius Ariscodes ex aui noīe uocatus eēt: ut in successionibus tradit Alexāder. Sūt qui ob orōnis ubertatē & mirā latitudinē sic appellatū putēt: siue q̄ ampla fuerit frōte ut neāthes scribit. Nec desūt qui i isthmo palæstra se exercuisse uelit: sicut & dicæarchus in primo de uitis. picturæ quoqꝫ fuisse studiosū ac poemata scripsisse primo qdē dithyrābos: deinde melos & tragœdias. Vox illi gracilis fuit ut ait timotheus Athēiēsis i libro de uitis. Fert & socrates uidisse per sōniū oloris pullū sibi i gremio plumescere: q cōtinuo exortis pēnis expāsis alis in altū aduolās suauissimos cātus ediderit: Postridie cū plato sibi a pre cōmēdatus eēt hūc cygnū quē uiderat dixisse. Philosophari cœperat primitus in academia: īde se in ortū qui iuxta colonū est cōtulit: ut Alexāder in successionibus scripsit heraclitū adducēs testē. Demū cū tragicū certamē eēt initurus ante dionysiacū theatrū audito socrate igni poemata exussit dicēs: Hic uulcane plato tua īdiget ope. hic annū uicesimū ætatis agēs socratē audiuit. Illo decedēte cratilo heracliti discipulo & hermogeni parmenidis philosophiā tuēti aurē accōmodauit. Deīde cū eēt annoꝝ duo de trigīta ut ait hermodorus megara se ad euclidē cū aliis socraticis cōtulit. Hic cyrenē ꝓfectus theodoꝝ mathematicū audiuit: atqꝫ īde in italiā ad pythagoreos philolaū atque eurytū cōcessit: Ab his se in ægyptū ad ꝓphetas sacerdotesque recepit: quo & euripidē aiunt una secū ꝓfectū eē: atque ibi morbo cōprehensū a sacerdotibus marina curatōe fuisse absolutū: q̄ ex re postmodum dixerit inundat mare cuncta uirorum mala. Sed iuxta homerum ægyptios mortales oēs medicos esse. Decreuerat Plato magis etiam cōgredi: ueꝝ propter asiæ bella proposito desistit. Regressus uero Athenas i academia cōmorabatur. Est aūt locus i suburbano nemorosus: a quodam heroe academo noīe sic appellatus: sicut & eupolis in astrateutis memorat dicens umbrosis incursibus academi dei. Sed & timon in platonē loquēs prīcipē illū fuisse asserit & suauitate orationis & copia oīum qui academiæ icolerent florca rura. Antea enim per e scribebat ecademia. philosophus isocrate amico utebatur. Enimuero praxiphanes quādā cōscripsit īter eos habitā de poetis scholā: cū in rure platonis hospitio frueretur isocrates. Ter illū militasse Aristoxenus auctor est primo in ta

Mortuus ē Plato octogesimū et primū etatis agens annū

A quo fit cognominatus Plato, prius n. Ariscodes dictus

Plato picture ac poematis studiosus

Socrates Platonis preceptor

Inundat mare cuncta uirorum mala

nagram:secũdo ĩ corinthũ:tertio in delũ ubi & uictoria potitus sit. Miscuit hera cliteo℞ pythagoreorũq; ac socratico℞ rões: atq; in his quidẽ quæ sensibus sub iacent heracliti partes tuebatur. Porro in his quæ ad intelligentiã ptinent pytha gore acqescebat:in rebus aũt ciuilibus socratẽ suum maxime amplectebat̃: atq; ita in unũ corpus triplicẽ philosophiæ cõpegit rõnem. Aiunt quidã ex quibus sa tyrus ẽ dioni illum scripsisse in siciliam uti tres libros pythagoreos sibi emeret a philolao centũ minis. Erat enim satis abũdans pecuniis acceptis a dionysio plus q̃ octoginta talẽtis: Sicut enim honetor scribit in libro cuius ẽ titulus:an pecuni osum oporteat eẽ sapientẽ: Multũ sibi epicharmus cõtulit comicus:cuius & plu rima cõpilauit:ut Alcimus in eis libris quos ad amyntã scripsit quatuor nume ro meminit. Eo℞ in primo ita loquit̃: Cõstat aũt & platonẽ cõplura sibi de epi charmi libris assumere. Id ita inspiciendũ ẽ. sensibile asserit plato quod aut ĩ qua litate aut ĩ q̃titate nunq̃ ꝑsistat:sed diffluat semꝑ atq; ĩmutet̃: Veluti si nume℞ ex quibuslibet tuleris: Ea neq; æqualia neq; aliqua neq; q̃ta neq; q̃lia erũt. Porro ista sũt quo℞ semꝑ generatio ẽ:nũq̃ uero substãtia. Intelligibile illud cui nihil uel accedit uel decedit. Hoc aũt sempiterno℞ natura ẽ:quam similẽ atq; eandẽ sem per eẽ cõtingit. Atq; epicharmus de sensibilibus atq; ĩtelligibilibus in hãc sñiam expresse loqtur. addit præterea alcimus. Aiũt aũt & ista sapiẽtes aĩam alia quidẽ sentire ꝑ corpus puta uidẽdo atq; audiẽdo:alia uero ipsã ꝑ se ipsam aĩaduertere nullo corporis officio utentẽ. Quocirca eo℞ quæ sũt alia sensibus ꝑcipi:alia ĩtel ligentiæ rõne cõpræhendi. Eo℞ gratia plato quoq; oportere dicebat eos qui cu perẽt re℞ initia colligere:ipsas primũ spẽs:quas ideas uocat secũdum se ipsas di stribuere:puta similitudinẽ & monadem & multitudinẽ atq; magnitudinẽ sta tũq; & motũ: Secũdo ipsum ꝑ se ipsum honestum ac bonũ atq; iustũ atq; huius modi cætera subiicere: Tertio cõspicere quæque sunt adinuicẽ ideæ: puta sciam aut magnitudinẽ siue dominationẽ simul: & illud cogitare:ea quæ sũt apud nos ex illo℞ participatione eis æquiuoca fieri. Exempli causa iusta eẽ quæq; iusto cõ municãt:honesta quæ honesto: Est aũt unaquæq; spẽs æterna: ac præterea ĩtelli gentia oĩ ꝑturbatiõe uacua. Quocirca & ideas ĩ natura uelut exẽplaria dixit sub sistere: Alia his eẽ similia quæque maxima ad ista℞ similitudinẽ consistent. Epi charmus igitur de bono atque ideis ita differit. Ergo ne tibia℞ cãtus res aliq̃ ẽ? Ita sane. hõ igit̃ ipse cantus ẽ:nihil minus age uideamus. Tibicẽ aliqs homo ne ti bi uidetur nec ne? homo ꝓfecto. Nõne igitur idẽ tibi uidet̃ de bono? aliud esse bonũ aliud rem? siquidem secũdum se ipsum quisque illud didicerit iam bonus efficiet̃: queãdmodum qui tibiarum cantũ didicerit tibicẽ: qui saltare saltator: qui complecti complexor merito dicitur: atque in hunc modum de cæteris qui ea didicerit: non ars ipsa sed artifex uocatur. Plato in opinione de ideis ait: Siqui dem est memoria ideas in his quæ sunt existere: ꝙ memoria quietæ cuiusque rei ac manentis sit. Manere autem præter ideas nihil: quo enim inquit modo seruarentur animantes nisi & ideã attigissent: & præterea naturalem mentẽ ac cepissẽt. Meminerũt autem similitudinis & pabuli cuiusmodi illis ẽ optime cal lentes ꝙ sit animalibus omnibus insita similitudinis intelligentia: Quocirca &

quæ ſũt eiuſdẽ generis ſẽtiũt. Porro Epicharmus ita fermeait: Sapĩa nõ ĩ uno tã tum cõſiſtit: ſed quæ uiuunt oĩa notionẽ quoq; habent: & enim gallina ſi aduer tere uolueris: nõ parit uiuentes pullos: ſed oua prius ĩcubat & calorem animat. Hæc aũt ſapĩa ut ſeſe habet natura nouit ſola: Ab ea quippe eruditur: ac rurſum nihil ꝓfecto mireꝝ ſi ita loquar: & placere eas ſibi & mutuo foueri ac uideri præ/ clara. Nã & canis cani uidet̃ eẽ pulcherrimum: & boui bos: & aſinus aſino: ſuſq; item ſui uidẽtur uenuſtate præſtare. Iſta & huiuſmodi quatuor libris compin/ git Alcimus admonens quãtum emolumenti Plato ex epicharmo ſibi cõſciue rit. Quod ãt neq; Epicharmus ipſe hoc ignorauerit ex iis cõiicere licet quæ præ ſagiens ac ueluti diuinans fore imitatorem ſui ſic fere locutus ẽ: ut aũt ego puto ĩmo ꝓ comperto habeo meaꝝ adhuc erit memoria reꝝ meorũq; ſermonũ: eiſ q; quiſpiã acceptis metro ſoluto quo nũc cõſtant coloreq; adiecto purpurã uenu ſtate uerboꝝ cõponet: inuictuſq; ipſe alios facile ſuperabit. Videt̃ plato ſophro/ nis quoq; mimographi libros antea neglectos primus Ahenas inuexiſſe geſtũq; ex eis acq̃ſiſſe: quos itẽ ſub eius capite fuiſſe repertos. Ter aũt nauigauit in ſiciliã: primo quidẽ ut ĩſulã cratereſq; uideret: quo & tẽpore dionyſius hermocratis fi lius tyrãnus ĩpulit ut ſecũ loqueretur: ubi cũ ille de tyrãnide diſſereret dicẽs nõ id præſtare: quod ſibi ſoli eſſet utile: niſi uirtute & excelleret: offẽſum tyrãnum atq; iratũ dixiſſe aiunt: Verba tua ocioſoꝝ ſenũ ſunt: & ille & tua inq̃t tyrãnidem ſapiũt. Ad hæc indignatum tyrãnum primo q̃dem necare illũ uoluiſſe: deinde uero a dione & ariſtomene exoratum id minime feciſſe: ueꝝ pollidi Lacedæmo nio q per id temporis legatus ad ſe uenerat eum tradidiſſe ut uenũdaret̃. Eum ille ĩ æginam adductum uẽdidit. Quo tẽpore charmander charmandridis fili us eũ mortis reũ eſſe accuſauit: iuxta promulgatam enim apud eos legem capi/ tale erat: ſi quis Athenienſium eam inſulam adiſſet: atq; ipſe eam legem tulerat: ut fauorinus memorat in oĩmoda hiſtoria: Ceteꝝ cũ a quodam fuiſſet allega/ tum diſciplinæ gr̃a philoſophũ eo aſcendiſſe: abſolutũ dimiſerũt. Aſſerunt pleri q; illũ & ĩ cõcione adductũ: ubi cũ obſeruaret̃ nihil penitus locutũ fuiſſe: prom/ pto quidẽ aĩo quicq̃d contĩgeret excipere paratũ: Illos eum minime q̃dem occi dendũ ſed ſolũmodo uendendũ captiuoꝝ more decreuiſſe. Aderat forte anni/ ceris cyrenaicus: Is eum uigĩti minis ſiue ut alii uolũt triginta redemit: remiſit/ que Athenas ad amicos. Illi extemplo pecuniam anniceridi reſtituendam cura uerũt. Sed hanc ille oĩno accipere noluit: aſſerẽs nõ eos ſolos dignos eẽ quibus Plato curæ eẽt. Alii dionẽ eam miſiſſe pecuniam dicũt: illũq; eã nulla rõne admi ſiſſe. Sed hortulũ quoque in academia ſibi cõparaſſe: pollidẽ uero a chabria ſu/ peratũ: & poſtmodũ ĩ elice fuiſſe ſubmerſum. fama ẽ dæmonio ſibi nũciãte iſta illũ philoſophi gratia ꝑpeti: ut & fauorinus ĩ primo cõmentariorum meminit: nõ tamẽ quieuit dionyſius: ueꝝ cũ didiciſſet quæ illi cõtigiſſent: ſcripſit plato/ ni orãs ne ĩ ſe maledicta ĩtorqueret: Ad quem ille ſcripſit: nõ ſibi tantũ ſupereſſe ocii ut dionyſii meminiſſet. Secũdo ꝓfectus eſt ad iuniorẽ dionyſiũ poſtulans terrã atque homines: qui iuxta cõſtitutam ab eo rempub. uiuerẽt. Id ille q̃q̃ pol licitus implere detrectauit: nec abſuit ſecũdum quoſdam ſuſpicio illum magno

ſui periculo dioni & theotæ perſuadere tentaſſe :illoꝝq; erexiſſe animos ad libe/
randã ĩſulã.Quo tpe Archytas Pythagoreus ſcripta ad dionyſiũ epiſtola pur ga/
uit illũ a ſuſpitione:atq; ereptũ Athenas remiſit.Eſt aũt epiſtola huiuſmodi: Ar
chytas dionyſio ſalutẽ.Miſimus oẽs platonis neceſſarii Lamiſcũ & Photidã uiꝝ
illũ abs te recepturi iure antiquæ noſtræ amicitiæ.Recte igitur feceris ſi memine
ris quãto a nobis ſtudio efflagitaſti platonis ad te aduẽtũ:nos aũt illũ uenire hor/
taremur:factuꝝ te ſpondentes oĩa:illũq; libere accedere & abire permiſſuꝝ.Me/
mor eſto igitur quãti illius aduentũ feceris:utq; illo in tẽpore plus cæteris ama/
ueris:ꝙ ſi qua orta ſimultas eſt:humanius te agere cõuenit illũq; nobis reſtituere
illæſum.Hæc enim faciẽs iuſtitiã coles:nobiſq; gratificaberis.Tertio acceſſit dio
nẽ recõciliaturus dionyſio:ſed cũ id optinere nequiuiſſet ĩfecto negocio ad p̃riam
redüt.Vbi ad rẽpub.accedere quidẽ noluit:q̃uis maxime ciuilis eſſet:ut ex his cõ
ſtat quæ ſcripſit.Ratio aũt cur abſtinuerit a publicis negotiis illa imprimis fuit:
quod plebs aliis ſenioribus aſſueſecerat. Refert pãphila in.xxv.cõmẽtarioꝝ ar/
cadas ac Thebanos cõdita ciuitate honeſte magnitudinis rogaſſe illũ ut eã rẽpu.
ĩſtrueret:quos cũ ille didiciſſet æqualitatẽ ſectari nolle:ꝓfectũ non eſſe.Fertur &
chabriã ducẽ reũ mortis ſecutus cũ id ciuiũ nemo tẽtare uoluiſſet:quãdo & arcẽ
cũ chabria aſcẽdenti crobylus ſycophãta cõuiciatus dixit alteri opẽ laturus acce/
dis:quaſi uero neſcias & tibi deberi ſocratis uenenũ:Ad quẽ ille:& quãdo pro pa
tria militabã pericula pertuli:& modo amici gratia ne deſim officio perlibenter
me p̃iculis expono.Primus hic ut Fauorinus ait in octauo oĩmodæ hiſtoriæ dia
logos ĩtroduxit:primuſq; inq̃ſitiõis modũ per reſolutionẽ leodãti thaſio ĩduxit:
& primus ĩ philoſophia noĩauit antipodas & elemẽtũ & dialecticã & poemata &
prælõgũ in numero:Extremoꝝq; planã ſupficiẽ ac dei ꝓuidẽtiã.Primuſq; philo
ſophoꝝ orõni Lyſiæ cephali filii cõtradixit ipſã ad uerbũ exponẽs ĩ phædro:pri/
muſq; grãmaticæ uim ſpeculatus eſt.Cũq; primus oĩbus fere q̃ ante ſe fuerãt cõ/
tradixerit:quæri ſolet:cur democriti mẽtionẽ non fecerit.Refert anthes cyzice/
nus hũc cũ in olympia aliquãdo deſcẽdiſſet græcoꝝ ĩ ſe oĩum ora cõuertiſſe:quo
etiã tpe dioni cõgreſſũ aduerſus dionyſiũ bellare ĩſtituẽti.Porro in primo cõmẽ
tarioꝝ fauorini fert̃ Mithridatẽ perſaꝝ regẽ platonis ſtatuã in academia locaſſe
ita ĩſcriptã.Mithridates rohdobati filius pſes muſis imaginẽ platonis dicauit ſi/
lanionis opus.Tradit heraclides iuuenẽ platonẽ adeo fuiſſe uerecũdũ:adeo cõpo
ſitũ ut nunq̃ ridere niſi modice depræhenſus ſit.Cũ tamen eſſet eiuſmodi:ne ſic
quidem comicoꝝ conuicia effugit.Theopõpus deniq; in autochare ſic ait: Vnũ
enim eſt nullũ:duo autẽ uix unũ eſt:ut ait plato. Anaxandrides quoq; in theſeo:
quãdo ſtulticias uorabat ſicut plato:ſed timon ita illũ agit quoad effinxit plato fu
cata miracula callens Alexis meropidi tẽpeſtiua uenis:ut ego ambigens ſupra in/
fraq; deambulans:uelut plato ſapiens nihil ĩueni:cruraq; defatigor:& in ancylio
ne.Dicis de quibus neſcis æque ac plato currẽs:noſceſq; Lytrũ atq; cepe.Amphis
amphicrati atqui bonũ quodcũq; tandẽ eſt quo tu fruiturus es.huius cauſa mi/
nus noui equidẽ mi domine q̃ illud platonis bonũ:Attende ergo endeximide q̃
ſane plato nihil noſti niſi mœrere tantũ uelut cochlea elato ſeuere ſupercilio.Cra

tinus in pseudypo bolimeo.homo es constat:& habes animam iuxta platonem. ignoro equidem habere tamen arbitror. Alexis olympiodoro. Corpus quidem meū mortale siccum est: imortale uero ad aerem extulit hæc non platonis schola: Idē in parasito:& cum platone seorsum delirat. Irridet eū & anaxilas in botrilione & circe & diuitibus. Aristippus aūt in quarto de antiquis delitiis asserit eum adolescentē quēdā asterē nomine: cum quo & astrologiæ uacauerit: amasse dionem etiā quē prædiximus. alii phedrū quoq; adamasse referunt amorisq; illius indicio esse epigrammata in illos ab ipso ut ait composita inspiciam.

O utinam cælum fierem dum sydera cernis
Stella mea: ut multo lumine te aspicerem.
Item aliud. iam dudum sydus lucebas uiuentibus matutinum.
Nunc hesperus fulges uita functus mortuis.
Iam dudum uiuis fulgebas lucifer: at nunc
Defunctus luces hesperus exanimis.

In dionem uero lachrymas quidem hecube atque iliadibus mulieribus. fata dudum genitis dedere: at tibi dion post gestas præclaras res dæmones effusas sustulere spes. iaces ecce in patria spaciosa carissimus ciuibus. O meum in te animum qui excitasti dion hoc illius tumulo inscriptum: syracusis tradunt Alexim. insuper amasse fertur & phædrum ut prædictum est: Inque illos itidem eius constare epigramma.

Nunc quoniam nihil est quoquo se uerterit omnis.
  Solum q; pulcher uisus alexis ait.
Spiritus os canibus quid monstras? flereque cogis.
  Posterius phædrum non ita perdidimus.

Archæanassa quoque colophonia usum esse: quam ex eius constat epigrammate fuisse meretricem.

Archæanassa iacet meretrix colophonis in ore.
  Illius ægrotæ sedit acerbus amor.
O miseri duxit quos sors inimica uagantes.
  In tam crudelem lumina ferre rogum.

Agathonem itidem uenustæ formæ mulierem & in eam quoque lasciua illius feruntur epigrammata.

Suauia dans agathoni animam ipse in labra tenebam.
  Aegra at enim properans tanq̄ abitura fuit.
Malo ego te ferio cape si sum gratus amator.
  Et me participem uirginitatis habe.
Sin fieri dubitas hoc ipsum mente reuolue:
  Suscipiens formæ q̄ breue tempus inest.
Malum ego: me mittit qui te succenditur unus.
  Annue xanthippe linquit utrunq; decor.

Aiunt & illud ī eretriēses sagena cōprehensos epigrāma ipius esse.

Eubee nunc gens sed eramus erethrica: fusi

Condimur a nostri nos regione procul.
Aliaque nonnulla.
Pieridas cypris cyprim ue corasia amorem
Concelebrat uobis:ast ego cinctus ero.
Ad uenerem pulchram musæ ioca tolle præcamur.
Aliger heu nobis non uolat iste puer.
Deposuit laqueos:aurum uir nactus:at aurum
Non nactus laqueis tristia colla ligat.

At uero molon hostili aduersus illũ animo nõ id ait esse mirãdũ:si dionysius co
rithi:sed si plato esset in sicilia. Videt̃ & Xenophon haudquaq̃ grata & amica in
illũ fuisse uolũtate:deniq; ueluti cõtentionis studio similia scripsere Symposiũ:
Socratis defensioné:cõmẽtaria moralia:Ad hæc ille de repub.hic Cyri scripsit isã
tiã:quã in suis legibus plato fictã dixit:neque enim eiusmodi fuisse cyꝝ.Tũ am/
bo cũ Socraté semp habeãt in ore:nusq̃ repies sui iuicẽ fecisse mẽtioné.Semel tã/
tũ Xenophon Platonis meminit in tertio cõmẽtarioꝝ.Fertur & Antisthenes cũ
eoꝝ quæ scripserat qdã recitare uellet orasse illũ ut adesset recitãti. Et cũ roganti
cuiusmodi id esset:libri eius titulũ explicuisset de eo.s.quod non sit cõtradicere:
Tu ergo iquit de hoc ipso quõ scribis:& cũ doceret contra suã uenire sniam:scri/
psit aduersus platoné dialogũ sathoné illũ iscribẽs.Ex eo iã alienis animis in se iui
cé fuere.Aiũt socraté cũ platonis Lysidé audisset recitari proh dii imortales dixis
se q̃ multa de me mẽtit̃ adolescẽs.Scripsit qppe nõ pauca uir ille quæ socrates nõ
dixit.Fuit illi & aduersus aristippũ haud obscura simultas.Deniq; in libro de aĩa
illũ isimulat:Cur abfuerit moriẽti socrati:cũ in ægina uicino.s.atticæ loco per id
tpis moratus sit.Erat illi cũ æschine quoque ut fert̃ socratis auditore cõtentio.
eũ qppe cũ dionysio se facile isinuaret egẽsque reꝝ oĩum ad eũ ꝓfectus esset:a pla
tone despectũ:atque ab aristippo fuisse cõmẽdatũ.Porro sermones quos critoné
fecit in carcere loquẽtem cũ socrati cõsuleret fugã: Aeschinis fuisse tradit idome
neus:Illi uero a platone tũ huius odio tũ grã ipsius attributos.Sui uero nusq̃ li/
broꝝ suoꝝ Plato mẽtioné fecisse dephẽdit̃ præterq̃ i libro de imortalitate aioꝝ
& i socratis defensione idque tenuiter.Enimuero stili ipsius genus iter poema &
ꝓsam orõné mediũ ait Aristoteles fluere.Hũc solũ platoni assedisse quodã loco
fauorinus ait:Cũ librũ de aĩa recitaret:reliquos oẽs surrexisse.Plerique autumãt
philippũ opuntiũ ipsius leges eatenus in cæra trãscripsisse:huius & epinonida eẽ
aiunt.Euphorion ac panætius initiũ libroꝝ de repub.sæpius iuẽtũ iuersum atq;
imutatũ dixere.eã ipsius rẽp.aristoxenus totã ferme in ꝓtagoræ cõtradictõibus
asserit scriptã.phædrũ primo illũ scripsisse fama est.Habet qppe quæstio illa nõ
nihil iuuenile.Porro dicæarchus totũ id scribẽdi genus:ut graue ac molestũ car/
pit.Platoné tradũt cũ uidisset quẽdã aleis ludẽté arguisse & cũ ille q̃ me in paruis
rephẽdis diceret respõdisse: At est cõsuetudo nõ modica.Rogatus an ipsius mo/
numẽta sicuti superioꝝ futura essent:Primũ inqt congrere oportet nomen:Tũ
plurima suppeditabũt.Ingresso aliquãdo Xenochrati cæde inqt hũc pueꝝ.Nam
ipse q̃ iratus sim nequeo. Cuidam ité seruoꝝ delinquenti iam iquit uerberibus

te concidissem nisi iratus essem. Cum equo insedisset continuo descendit: dicens
uereri ne equi ferocitate raperetur. ebriis cõsulere solitus erat ut in spæculo stu-
diose intuerent: eiusmodi statim a fœditate discessuros. potare usq; ad ebrietatẽ
nusq̃ decere monebat præterq̃ in diebus festis idultoris uini dei. Sõnus itẽ imo-
dicus illi displicebat. In legibus deniq; ait: Dormiẽs aũt nemo illius prætii est. ue-
ritatẽ auditu suauiorẽ oĩbus quæ dicerentur. Alii uera loqui iucundius oĩbus di
xisse putant. sic aũt & de ueritate dixit in legibus: præclaꝝ quiddam est ueritas o
hospes atq; durabile: Veꝝ id persuadere non facile uidetur. Optabat isuper me-
moriã sui uel in amicis uel in libris relinqui. Iocis & ipse utebatur plurimũ. Mo-
ritur eo quo diximus modo tertiodecimo philippi regis anno: & fauorinus i ter
tio cõmentarioꝝ refert: a quo & icrepitũ fuisse illũ theopõpus auctor est. Miro-
nianus in similibus ait philonẽ meminisse prouerbii de platonis pediculis: qua-
si sic ille defecerit: Sepultusq; est i academia ubi plurimũ tẽpus philosophatus fu
erat. Vnde & quæ ab eo fluxit secta academica ẽ appellata. Corpus eius elatũ ho-
norifice & ab his qui eo cõuenerãt conditũ. Eiusmodi fuit ipsius testamentum.
hæc legauit plato atq; disposuit hephæstiadeũ fundũ cui ab aquilone uicina uia
est quæ ducit a tẽplo cephisiadũ: ab austro heraclæũ hephæstiadũ: ab ortu solis
archestratus phrearius: ab occasu Philippus chalidensis. Hunc aũt nemini licitũ
sicaut uẽdere aut cõmutare: sed sit adimãti filii: Enerisiadũq; fundũ quem emi a
Calimacho cui ab aquilone uicinus est Eurymedõ: Myrrhinusius ab austro: ab
occasu cephissus. Argẽti minas tres: argenteã phialam appendentẽ dragmas cen
tum sexagintaquinq;: Cymbium ponderis dragmaꝝ quadragitaquinq;: Anulũ
aureũ: & iaurẽ aureũ: utraq; dragmas quattuor: & tris obolos pendẽtia Euclides
Latomus mihi debet minas tres: Dianam dimitto liberam: famulos reliquo ty-
chonem hyctã apollinidẽ & dionysium. supellectilẽ & uasa scripta quoꝝ habet
exemplar demetrius. Nulli aũt quicq̃ debeo. Curatores erunt sosthenes. speusip
pus. demetrius. hegias. eurimedon. callimachus atque trasippus: hoc testamenti
ipsius exemplar. Sepulchrum eius compluribus illustre epigrammatibus.

Mortales cunctos excedens moribus æquis:
Diuus aristocles hoc iacet in tumulo.
Si sophiæ quisq̃ præconia magna secutus:
Hic sibi multa tulit liuor & omnis abest. &aliud.
Occulit hic corpus diuini terra platonis:
At superas sedes spiritus ipse tenet.
Aristone sati procul hunc diuina uidentem:
Longe habitans seruat uir bonus atque colit. &aliud.
Quid monumenta super uolucrum tegina uolasti.
Tu mihi dic superum quam ue tuare domum?
Astra petens animæ sum clara platonis imago.
Progenitum terra corpus at actis habet. est & nostrum.
En animas hominum quonam curasset apollo:
Lustrasset si non oppida græca plato.

Corporibus medicans huic & æpidaurius ægris
  Filius.ut ſapiens & animæque plato.
Occidit ut titan epydaurion:atque platonem
  Protulit:hunc animæ:corporis hunc medicum.
Coniugia at ſeparans petiit quam condidit urbem.
  Inque ſolo magni ponitur inde iouis.

Diſcipuli fuere Speuſippus atheniẽſis:Xenocrates chalcedonius:Ariſtoteles ſta/
girites:Philippus opũtius:Heſtiæus perithius:dion Syracuſanus:Amyclus He
racleotes.Eraſtus & coriſcus ſcepſii.Timolaus cyzicenus:Eueon lãpſacenus:Pi/
thon:& Heraclides ænii:Hippothales & calippus atheniẽſes:demetrius amphi/
polites:heraclides ponticus:& cõplures alii:Cum his & mulieres duæ Laſthenia
mãtinea & Axiothea phliaſia:quæ ut dicæarchus auctor eſt uirili utebanť ueſte.
Theophraſtũ item illius fuiſſe auditorẽ quidã referũt & hyperidẽ oratorẽ:chla/
mæleon & lycurgũ ait polemo & demoſthenẽ ſcribit ipſius fuiſſe ſtudioſũ.Sabi
nus item ĩneſiſtratũ thaſiũ ĩ quarto de medicatione libro:& eſt id quidẽ oĩno ue
riſimile:Veꝝ enimuero cum platonis ĩprimis ſtudioſa ſis:Idq; haud ſane iniuria
philoſophiq; ſummi dogma peculiari quodã amore ac ſtudio præcæteris ĩdaga
re pergas:operæ præciũ exiſtimaui & ſermonũ illius naturã & dialogoꝝ ordinẽ
& perſuaſionis aut ĩductionis uim ꝓ uiribus ueluti per elemẽta capitulaq; dige/
rere:uti ne quæ de illius uita collegimus:dogmata quoq; ſiue decreta deſideren/
tur:alias quippe iuxta ꝓuerbiũ noctuã athenas:ſi ea quæ per ſpecies diſtribuunť
enarrare cõmiſerimus.Dialogos itaq; primũ Zenonẽ eleatẽ ſcripſiſſe ferũt.Ari/
ſtoteles in primo de poetis Alexamenũ ſtyreum ſiue teium ſicut & fauorinus in
cõmẽtariis tradit.Ceteꝝ Plato meo quidẽ iudicio id genus expoliuit eatenus ru
de atq; perfecit.Ita non ſolũ ornatæ & expolitæ orationis:ueꝝ & ipſius ĩuentõis
digniſſime ſibi primatũ uendicat.Eſt aũt dialogus ex ĩterrogatione & reſponſio/
ne cõpoſitus de ea re quæ uel philoſophiã uel reipublicæ partes attigat:cũ decẽti
& congrua expreſſione perſonaꝝ quæ aſſumuntur:accurataq; cõpoſitione uer/
boꝝ.Dialectica eſt diſputandi ars per quã aliquid aut ꝓbamus aut ĩprobamus
ex ĩterrogatione itidẽ:& reſponſione diſſerentũ. Enimuero platonicæ orationis
geminus ſtilus eſt uterq; ſummus:Alter ex his ĩſtituit atque imbuit appellatur
ὑφηγήτικοσ:id eſt ĩtroductiuus:alter in ĩquirẽdo uerſatur.diciť ꝗ.ζητητικοσ.
indagatiuus ſcilicet primus ille in duo diſtinguitur genera:alteꝝ in ſpeculatione
conſiſtit:alteꝝ in actione:primũ in naturale ac rõnale:ſecundũ in mortale ac ci/
uile diuiditur.Porro ſecũdus ille æque in duas ſpecies ſcinditur:prima quæ exer
ceť uocaturq; gymnaſtica.ſecunda in ceraminibus eſt & agoniſtica diciť.gymna
ſticæ itidẽ bipartita diuiſio eſt:altera uelut ĩcunabula exercitationis fouet:uoca/
turq; Maeeutica:altera iam ſuis uiribus nitiť tentatq; quid poſſit:& Piraſtica di
citur:Agoniſticæ itẽ eſt bipartita diſtictio:alia demonſtrationi inſeruit:& Endi/
ctica uocať:alia uertit orationẽ & Anatreptica diciť:Neq; ſane nos fugit pleroſ/
q; platonis dialogos aliter ac nos diſtiguere.Dicũt ex his alios dramaticos:quod
quaſi poema uideantur imitari:Alios quod narrationi ĩſeruiant diegematicos:

mixtos alios appellant. Sed ea sane distinctio dialogorum scænæ q̃ philosophorum
scholæ uidetur accõmodatior. Sũt ex his quidã physicã tuẽtes partẽ ut Timæus:
Logicẽ ut politicus: cratylus: parmenides: & sophista. Sũt qui moralẽ asserũt: ut
apologia: criton: phædon: phedrus: symposiũ: menexenus: clitophon: epistolæ:
philebus: hipparchus & ansterastæ: ciuilẽ respublica: leges: minos: epinomis &
antláticus. Mæeuticã astruũt alcibiades duo: theages: lysis: laches: pirasticã: menõ
ion: carmides theatetus: endicticã ꝓtagoras. Anatrepticam euthydemus: hippiæ
duo: gorgias. De dialogo quid nam sit: & quæ nã sint eius differentiæ hactenus.
Quoniã uero ĩfinita cõtentio est aliis dicẽtibus ipsum dogmata ĩferre: aliis negã
tibus: age de his quoq; uideamus. Dogmatistæ ꝓpriũ est dogma afferre: sicut &
legiferi leges ĩstituere. Porro dogmata siue decreta ĩdifferẽter uocant᷑: & quæ opi
namur & opinio ipsa. Quod opinamur ꝓpositio est. Opinio aũt suspicatio ipsa
siue opinatio. Plato igit᷑ quæ pceperat ea exponit: quæ uero sũt falsa coarguit. De
rebus ĩcertis assensionem retinet: atq; de his quidem quæ ipse opinatur quat-
tuor ĩducit psonas differentes socratẽ: timæũ: atheniẽsẽ hospitẽ: peregrinũ Ele-
atẽ: Sũt aũt peregrini nõ ut quidam opinantur plato & parmenides: sed figmen
ta sine noĩe sunt. Deniq; socratis atq; timæi uerba dũ loquitur decreta ĩfert pla-
to: Qui mendacii coarguantur ĩducit thrasymachũ calliclẽ: Polũ: gorgiam: pro-
tagorã: hippiã: atq; euthydemũ: & huiusmodi cæteros: at uero cũ ꝓbationibus
& argumenti conclusionibus locus est: plurimũ utit᷑ inductione: eaq; non unica
sed biptita. Est. n. inductio oratio ex ueris quibusdã simile sibi uerũ ꝓprie colli-
gẽs atq; ĩferẽs: Eius sũt spẽs duæ quæ ex cõtrario fit: & quæ ex cõsequẽti. Quæ
igitur ex contrario fit eiusmõi ẽ: ut ĩterrogãti circa oẽm respõsionẽ cõtrariã ĩfe-
rat᷑: Vt exẽpli causa pater meus aut alius est q̃ pater tuus aut idẽ. Si igit᷑ alius ẽ pr̃
meus q̃ pr̃ tuus: cũ sit alius q̃ pr̃ nõ erit pr̃. Si idẽ ẽ q pater meus: idem existẽs qui
pater meus: meus erit pater. & rursus si aĩal hõ est lapis aut lignũ erit: Nõ ẽ aũt la
pis aut lignũ. Aĩatus quippe est: & ex se ipso mouet᷑: aĩal igitur ẽ. Si aũt aĩal ẽ aĩal
uero & canis & bos erit: & hõ aĩal & canis & bos. hac igit᷑ inductionis specie quæ
per aduersationẽ fit: ubi rixæ locus est utit᷑ Plato nõ ad afferendũ dogma sed ad
refellẽdũ quod falsũ fuisset obiectũ: Est & alia ipsius spẽs quæ p consequẽs & ea
duplex: altera quidẽ id quod ĩ parte quæritur p id quod ẽ in parte demõstrat: al
tera quod uniuersaliter per id quod ĩ parte est ꝓbat: prior illa oratorum: sequẽs
dialecticorũ ẽ. Quærit᷑ ĩ primo an iste occiderit. Argumẽtũ est eo tpe reptũ eẽ cæ
de cruentũ: ẽ ãt ut diximus oratorũ ea spẽs. Quippe rhetoricæ uis & officiũ ẽ cir
ca particularia: nõ circa uniuersalia uersari. Quærit. n. nõ de iure ipo uerũ de par
ticularibus iustis. Reliq̃ uero dialecticorũ: ꝓbat᷑ quippe uniuersũ per partes: pu
ta quærit᷑ an sit ĩmortalis aĩa: & an ex mortuis uiuentes sint qđ ĩ libro de anima
ꝓbat᷑ p uniuersale quoddã: quod cõtraria ex cõtrariis fiant. Idq; ipm uniuersale
ex quibusdã particularibus cõficitur: ut puta somnus ex uigilia: itemque maius
ex minore & econtra. Hac autem specie utebatur ad asserenda quæ percepisset.
Nam ut olim in tragœdia prius quidem chorus solus agebat. Postmodum uero
thespis unũ ĩuẽit histrionẽ: ut chorus ĩterdũ reqesceret. Secũdũ postea. Eschylus

adiecit & tertiũ ſophodes. Atq; in hunc modũ tragœdia cõſummata ẽ: ita & phi
loſophiæ rõ dudũ circa uná tantũ phyſicæ ſpém uertebat: Acceſſit ſocrates & ſo
litarie eatenus philoſophiæ adiecit ethicẽ. Tertiá plato dialecticẽ addidit: & cõſũ
mato philoſophie operi extremã manũ & culmẽ appoſuit. Thraſylus aũt aſſerit
illum iuxta tragicũ q̃driloquiũ dialogos ſuos edidiſſe. Tragœdi quippe quattu/
or poematibus certabant dionyſiis: Leneis: Panathenæis chytris. Erat ât quartũ
poema ſatyricũ: porro quattuor poemata quadriloquia appellabát. Sunt igitur
oẽs eius dialogi de qbus nihil ambigitur quĩquagita ſex: reſp. in decem diuidit li
bros: quam & apud ꝓtagoram totam ferme inueniri ĩ cõtradictionibus tradit fa
uorinus ĩ ſecũdo oĩmodæ hiſtoriæ: Leges in. xii. diuidunt. Sũt aũt huiuſmodi q̃
driloquia nouem numero legibus uno uolumine: & reip. libris ĩ uno itidẽ ĩclu/
ſis: Primũ igit quadriloquiũ ponit quod cõem hypotheſin habere uideat: oſtẽ/
dere qdẽ uolẽs cuiuſmodi eẽ debeat uita philoſophi: duplicìq; in libris ſingulis ĩ
ſcriptione utit: Altera ex noĩe: ex re altera ĩpoſita. huius quadrilogi quæ prima
ẽ ĩ capite ponit eutyphrõ ſiue de ſanctitate ſiue iuſticia. Eſt aũt ipſe dialogus tẽta
tiuus. hũc ſeqtur ſocratis defenſio. moralis. Tertio loco crito ſiue de eo quod agẽ
dum ẽ: moralis. Quarto phædon ſiue de aĩa: moralis: In ſecũdo præponit craty
lus ſiue de rectitudine noĩum: logicæ partes agẽs. theætetus ſiue de diſciplina. tẽ
tatiuus. Sophiſta ſiue de eo quod ẽ: Logicus: politicus ſiue de regno. logicus. In di
ſtributione tertia ponit primo loco Parmenides ſiue de idæis: logicus. Secundo
philebus ſiue de uoluptate. moralis. Tum ſympoſium ſiue de bono. moralis. Po
ſtremo phædrus ſiue de amore: moralis. In quarto præponitur alcibiades pri/
mus ſiue de hominis natura μαιεύτικοσ de obſtetricia. Alcibiades ſecundus ſi/
ue de oratione obſtetricius. hippercus ſiue de lucri ſtudio: moralis. Quintæ pre
fertur in capite theages ſiue de philoſophia obſtetricius. ac deinceps charmides
ſiue de frugalitate tentatiuus. Laches ſiue de fortitudine: obſtetritius. Lyſis ſi/
ue de amicitia. obſtetritius. Sextæ princeps eſt Euthydemus ſiue contentio/
ſus anatrepticus. Tum ꝓtagoras ſeu ſophiſtæ: endicticus. Gorgias ſiue de rheto
rica anatrepticus. Menon ſiue de uirtute. tẽtatiuus. Septimæ præponũtur hip/
piæ duo: de honeſto prior: ſequẽs de mẽdacio ambo exhortatius. Ion ſiue de ilia
de. tentatiuus. Menexenus ſiue epitaphius moralis. Octauæ primũ ſibi locũ uen
dicat clitophon ſiue ĩductiuus. moralis. tũ reſpub. ſiue de iure ciuili. Timæus ſi/
ue de natura. phyſicus. critias attractiuus ſeu antláticus. moralis. Nonæ preſidet
minos ſiue de lege: ciuilis: Leges ſiue de ferẽda lege: ciuilis. Epinomis ſiue noctur
nus cõuentus ſiue philoſophus: ciuilis: epiſtolæ tredecim morales quibus præ/
ponebat. ευΔιαγειν. Epicurus autẽ εὐπράττειν. Cleõ uero χαίρειν. Ex his una
eſt ad ariſtodemũ: ad archytã duæ. ad dionyſium quatuor: ad hermiam & era/
ſtũ & coriſcũ una: ad leodamantẽ una: ad ꝑdicá una: ad dionis neceſſarios duæ.
Eſt aũt huiuſmodi iuxta thraſylum librorum illius diſtinctio: Cui pleriq; accedũt.
Alii aũt ex qbus & ariſtophães grãmaticus ẽ ĩ triloqa eius dialogos ita diſtribu/
unt: primá ponũt cui præſit reſp. timæus: critias: Secũdam cui ſophiſta politicus
cratylus: In tertia leges ſtatuũt: minoem: & epinomida: In q̃rta theaetetũ: euthy

phrona:defensionē:In quīta phædonē:critonē:epistolas. Cætera singula & sine ordine ponūt. Incipiūt quidā ut prædiximus a rep. Alii a maiore alcibiade:pleri q̄ aūt a theage: Alii ab eutyphrone:nōnulli a clitophōte: Quidam a timeo:alii a phædro. Sūt itē q a theaeteto īcipiant. Sūt itē q a defensione: Ex his aūt dialogis q platoni īscribūtur: hi sine ulla cōtrouersia adulteri sunt: Midō siue hippostrophus:erixias siue erasistratus:alcyon:acephelus siue sisyphus:axiochus:phæaces demodocus:chelidō. Septima epimenides. ex his alcyon leōtis cuiusdā esse fert: ut fauorinus ī qnto cōmentarioꝝ refert. Enī uero noībus utit̄ uariis:uti ne illius opa impitis & rudibus cōspicua sint: ꝓprie tamē sapiam eē arbitrat̄ eaꝝ reꝝ quæ ītelligentia cōprehendūtur:& ītelligibiles dicuntur & quæ uere sunt:sciam quā de deo ait aīamq̄ a corpore disiūctā. Proprie uero sapiam & philosophiā uocat appetitionē quādam ac desideriū diuinæ sapiētiæ. Cōiter apud ipsum sapia dicit̄ ēt oīs peritia. Vt cū uerbi grā: Sapientē uocat artificē: Vtit̄ & eisdē sæpe nominibus ī significandis uariis rebus. deniq̄ apud illū: etiam ꝓ simplici ponit̄ sicut & apud euripidē. Vtit̄ eo plato quandoq̄ & ꝓ pulchro & honesto:aliquando ꝓ paruo. Sæpe uero & uariis noībus utit̄ ī eadē significatione. Nāq̄ idæā & speciē noīat & genus & exēplar & initiū & causam. Vtit̄ & cōtrariis uocibus ut idē significent. Deniq̄ sensibile & quod ē & quod nō ē dicit esse qdē ꝓpter generationem:nō eē aūt ꝓpter assiduā mutatioē. Idæam itidē appellat quod neq̄ mouet̄ neq̄ manet & idē & unū & multa. Idē uero & ī plurimis facere solitus ē. Est aūt libroꝝ eius triplex expositio: Primo enī docere oportet eoꝝ quæ dicūtur unūquodq̄ qd sit. Deinde cuiusq̄ rei grā dictū sit: Vtꝝ ex pricipali intētione an uero ī similitudinis parte siue ad dogmatū assertionē siue ad refellendū cōtra dissentē. Tertio uero an recte dictū sit. Veꝝ enī quoniam ipsius libris & notæ quædam apponunt̄: Age de his quoq̄ pauca loquamur. X lrā ad dictiones ac figuras assumit̄: ꝑrsusq̄ ad platonicā consuetudinē x dupliciter ad dogmata opiniones q̄. x. pūctis undiq̄ illustre ad electiores quasq̄ snīas ornatusq̄ uerboꝝ apponit̄. Duabus ex ꝑtibus pūcto apposito ad quorūdam emēdationes adhibet̄. x. obelus tū pūctus ad īania quæq̄ & uilia iugulanda præponit̄. Antisigma. xi. cū punctis ad usus duplices scripturæq̄ trāslationes adhibet̄ Ceraunium. xi. ad philosophiæ īstitutionē assumit̄. Asteriscus ad cōuenientiā dogmatū. obelus ad īprobationē. Sūt igit̄ huiusmodi notæ: hicq̄ libroꝝ numerus ut antigonus & carystius ī libro quem nuꝑ de xenone edidit refert. Ea siquis dignoscere ante uoluisset mercedē his q docerēt pendebat. Quæ illi uisa sunt eiusmodi fuere: īmortalem eē aīam: & de corporibus ad corpa ꝑpetuis uicibus migrare: eiusq̄ initiū cōstare numeris: Corpis pricipiū geometriæ itē cōstare rōne: Diffiniebat eā ideā esse penitus remoti spūs se ipsā mouentē & motū præstātē corpori & eē triptitā: Rationalē ipsius partē sitā ī capite: irascibilē in corde: cōcupiscibilē ī umblico & iecore cōsistere. Cōtinere itē ex medio semꝑ corpus ꝑ gyꝝ atq̄ ex elemētis cōstare: diuisāq̄ secūdū harmoniæ īterualla duos orbes efficere ꝯiūctos. Ex his īteriorē circulū ī sex alios scindi: septē reliquos circulos facere. Eūq̄ iuxta diametꝝ ad leuā ītrīsecus hēre sedē: Alteꝝ uero secūdū latus ad dexterā. Iōq̄ ipm obtīere q̄

sit unicus. Alterꝝ quippe īterius in pluris esse diuisum: atq; hunc ipsius: illos alteri us eē dicēs: hāc qdē animi: illā uero uniuersi eē motionē errātiūq; sydeꝝ motus. Cū aūt ita se habeat ea que ex medio sit scissio sibi ad extrema cōgruēs atq; cōiun cta nosse quæq; sunt atq; aptare eo ꝙ in se ipsa per harmoniā elementa habeat: & opinionē qdē fieri secūdū alterius circulū se subrigētē: sciam uero secundū aliū q sit eiusdē. duo oīno esse reꝝ pricipia Deū atq; materiā. Illū & mentē & cām appel lauit. Esse aūt materiā īformē & īfinitā: ex ea cōcretōes fieri: eā cū aliquādo teme re & inordinate moueret̄: a deo in locū unū coactā ꝙ ordinē temeritati præstare cōsuerit. Porro huiusmodi eēntiā in q̄ttuor elemēta cōuersam ignē aquā aerē ter rā. Ex his mūdū ipm & quæq; in eo sunt nasci: solā terrā ait īmutabilē cām eē pu tans figuraꝝ ipsius ex qbus constet dr̄iam. Alioꝝ qppe figuras eiusdē generis di/ cit. Cōposita enim oīa ex uno oblōgo triāgulo. Terræ uero ꝓpriā eē figurā. Ignis deníq; elementū esse pyramidē: aeris quod octaedrū dicit: aquæ icosaedrū: terræ aūt cubū. Quocirca neq; terrā in ista mutari neq; in terrā ista cōuerti. Nō aūt suis locis discreta esse singula: ꝙ circūferētia cōstrigens & ad mediū cogēs parua cōpo nit: Eaq; quæ maiora discernit: Atq; ideo cū spēs mutēt & loca mutare. Mundū unū esse genitū. nā & sensibilis est adeo cōditus. Aīatūq; esse: ꝙ præstātius regat quod aīatū est q̄ si careret aīa: Huiusmodiq; opificiū supremæ causæ subiectum: unūq; cōditū fuisse: nō īfinitū ꝙ etiam exēplar ad quod creatus fuerit unicū sit. Esse aūt ad sphæræ similitudinē rotundū: quod cōditoris ea quoq; figura sit. Illū qppe cæteras cōtinere animātes: hunc aūt oīum figuras. læuē itidē & absq; ullo ꝑ gyꝝ īstrumēto ꝙ huiusmodi nullus sibi usus sit. Immortalem præterea durare mundū eo ꝙ non dissoluat̄ in deū: Ac totius generatōis cām esse deū ꝙ summū bonū ipse sit auctorq; bonoꝝ: porro cæli generatōis auctorē ipm deū. Eius qppe quod sit in rebus cōditis pulcherrimū eū esse cōditorē: quē ītelligibiliū oīum cō stet esse præstātissimū. Itaq; quoniā huiusmodi deus est: cælū uero præstātissimo illi simile est: quoniā pulcherrimū cernit̄: nulli cræaturæ erit simile sed deo soli. Cōstare uero mundū ex igne aqua aere & terra. Ex igne qdē ut uisibilis sit: ex ter/ ra ut solidus: ex aqua & aere ut ꝓportōe nō uacet. nāq; solidoꝝ uis duobus maxi me mediis ꝓportionē sumit: ut unū fiat hoc totū. Ex oibus aūt ut ꝑfectum atq; īmortale sit: Tēpusq; sempiterni imaginē fuisse: idq; semꝑ manere. Cæli aūt mo/ tum tp̄s esse: Noctē quippe ac diē & mēsem & huiusmodi cætera esse tp̄is partes. Idcirco absq; mundi natura nō cōstare tp̄s: Simul enim atq; cōditus fuerit & tp̄s illi affuisse. Porro ad tp̄is generationē & solē & lunā & errantia facta: Vt uero ho/ raꝝ manifestus & certus esset numerus: animātesque numeri nō eēnt exortes ac cēdisse solis radios deū: lunā supra eminentē terre circulum ferri: solē ꝓpiquius huic orbi affigi: in suꝑioribus uaga sydera ferri: esse ꝓrsus aīatū: qa sit aīato motui deuīctū & alligatū: ut aūt ꝑficeret̄ hic mundus eētque similis ītelligibili animāti alioꝝ quoque aīaliū cōditā eē naturā. Quoniā igit̄ ille habebat: cælū quoque ut h̄ret opeprætiū fuisse. Deos ergo esse ut plurimū igneos Esse aūt & reliq̄ genera aīantiū tria uolatile: aq̄tile: terrestre. Terrā esse antiqssimā oīum q essent in cælo deoꝝ. fuisse aūt cōditā ut diei noctisque tēpora & uices uariaret; eā cum media sit

circa medium moueri: quoniam uero causæ inquit duæ sunt alia quidem con/
stātiā ac firmitatē esse: alia uero necessaria ex causa creata dicēdū. Sunt aūt ista aer
ignis humus humor: quæ qdē nō exacte erāt elemēta sed ad ꝑcipiēdū apta. Hæc
aūt ex triāgulis cōstare cōpositis atque in ipsos dissolui: esse aūt ipsoꝝ elemēta &
porrectū triāgulū & æqlateꝝ. Initia igiť & causas reꝝ esse duo quæ prædiximus:
quoꝝ exēplar esse deū ac materiā. Id uero īforme esse necessario sicut & alia per/
ceptioni accōmodata. Hoꝝ aūt causam ex necessitate esse: quippe perceptis quo/
dāmodo idæis essentias gignere ac ꝑ potētiæ dissimilitudinē moueri: motuque
suo quæ mouenť ex ea ecōtra mouere. Porro ista qdē primo inrōnabili & īordi/
nato motu agitari: ac ubi spēs exhiberi cœpta debitū ordinē & modū ex deo ac/
cepisse. Causas. n. & ante cæli creationē duas fuisse. Tertiā uero generationē: eas ta
mē ꝑobscuras uestigiaque dūtaxat & īcōpositas: & eis itidē ꝑfecto mūdo accessis
se ordinē: ex oībus uero quæ subsisterēt corporibus factū eē cælū opinať: & deū
sicut & materiā īcorporalē esse. Sic enim & corruptōe & ꝑturbatione nulla oīno
tēptari idæas ut prædiximus causas q̄sdā atque prīcipia ponit ut huiusmodi sint
quæ natura cōsistūt q̄lia & ipsa sunt. Enimuero de bonis ac malis ita disserebat.
finē esse deo similē fieri. Virtutē sufficere qdē ad bene beateque uiuēdū. cæteꝝ ī/
strumētis īdigere corporis bonis: robore: sanitate: ītegritate sensuū: & cæteris id
genus: exterioribus itidē puta opibus: claritudine: gloria & huiusmodi cæteris:
ea & si nō affuerit nihilominus tamē beatum fore sapiētē. Accessuꝝ itē ad rēpu.
uxorē ductuꝝ: legesque positas non præuaricatuꝝ. Latuꝝ īsuꝑ p̄riæ suæ q̄tū po/
tuerit cōmodas leges: Idque nisi ꝑ summā plebis d̄riam operā suā reipu. iudicarit
īutilē fore. Arbitrať & deos humana cernere atque curare & dæmones esse: no/
tionēque honesti primus declarauit: quæ a laudabili & rōnabili utilique & deco
ro & cōgruo nō discerneret. ea oīa id qđ ꝑ naturā sit cōsequēs ac ꝑ cōfesso hēať at
tigere. Disseruit de rōne & rectitudine noīum: atque adeo rite respōdēdi & īter/
rogādi sciam prior ipe cōstituit & affatī usus. Porro ī dialogis diuinā quoque iu/
stitiā legē arbitratus ē: ut ad recte operādū potētius ꝑsuaderet: ne post mortē re/
cte pœnas īprobi luerēt. Quocirca eū plærique fabulosum putauere ꝙ eiusmodi
narratiões īterdū suis scriptis interserit: ut ꝑ obscuꝝ modum ꝙ ista post mortē
sic se habeāt admōiti mortales iura uiolare ꝑtimescāt: atq; ī hūc modū ille opina
tus ē istaq; ei placuere. Distribuebat autē ut ait Aristoteles humana bona tripl̄r:
alia qppe ī aīa: alia ī corꝑe: alia extrīsecus cōstare asseuerās: puta iustitiā prudētiā
fortitudinē frugalitatē & cætera id genus in aīo ponebat: pulchritudinē & ha/
bitū præclaꝝ sanitatē & fortitudinē ī corꝑe: amicos aūt & p̄riæ fœlicitatē atque
diuitias inter exteriora numerabat. Bonoꝝ igitur tria eē genera alia ī aīa: alia in
corpore: alia extrīsecus. Tres itē eē amiciciæ spēs naturalē aliā: aliā socialē: atque
aliā hospitalē. naturalē qua parentes naturæ īstictu liberis afficiunť: cognatique
alterutrꝝ diligunt: Eā uero in cæteras quoque aīantes eē diffusā. Socialē siue so/
dalitiā quā sine ullo cōsanguinitatis uīculo sola consuetudo conciliat: cuiusmo/
di Piladis & Orestis fuisse memoratur: Hospitalē qua ex cōmendatione uel litte
ris hospitibus iungimur. Addunt plerique quarto loco & amatoriā ciuilitatē

identidem in species quinq3 distinxit:aliam popularem:aliam quam optimates agát.tertiá quæ diffundat̃ in paucos.regiá q̃rtá:qntá tyránicá.Popularem rẽpub. in eis esse ciuitatibus ĩ qbus ad ĩperiũ multitudinis agit̃ res:eiusq3 nutu magistra tus eligunt̃:& ꝑ illius arbitrio ponunt̃ leges:Aristocraticá ubi neq3 diuites neq3 pauperes neq3 nobilitate uel gloria illustres dominant̃:ue℞ soli qui sunt in ciui/ tate optimi rem administrãt. Oligarchiá quãdo a censibus magistratus eligunt̃. sunt enim pauciores pauperibus.Regnũ bifariá scindi:Aliud enim secundũ legẽ: Aliud secundũ genus esse:secũdũ legẽ cõstare Carthaginẽsiũ regnũ:Annale qppe esse:Lacedæmonio℞ uero macedonũ secundũ genus:habent.n.regni stirpẽ aliq̃. Tyránidẽ dici cum ĩpulsi & ui adacti ciues iugũ dominationis uiolenter admit/ tunt.Iustitiæ subĩde tria esse genera:aliud circa deos:aliud circa hoĩes:aliud circa defunctos uersari:Nam & qui sacrificia secundũ leges faciunt:sacra℞q3 re℞ curá habent:religiosi circa deos ac pii sunt.Qui uero mutua depositaq3 restituũt iusti erga hoĩes sunt:qui aũt uita functis iusta persoluunt tertiá illá iustitiæ partẽ exe/ quuntur.Disciplinæ similiter tris esse species.Aliá quidẽ in actione consistere & practicen dici:Aliá ex operis effectu cõstare & appellari effectricẽ.Tertiá specula/ tioni studere & theoriticen uocari:& ædiũ quidẽ nauiũq3 structurá ad effectricẽ illá pertinere:Videre quippe in promptu est opus cõsũmatũ.Ciuilitatẽ uero & ti bia℞ cantus pulsusq3 citharæ & huiusmodi cætera practice subesse.Neq3.n.con/ sũmato actu quippiá remanet quod oculis subiectum sit.Cæte℞ in ipso actu uis oĩs est.Itaq3 alius tibiis alius fidibus canit:alius rẽp.gerit.Porro geometria & har monia & astrologia sub ĩtelligentiá cadũt & speculationi tantũmodo ĩseruiunt: Neq3 enim uel agũt uel efficiũt quicq̃. Sed geometra quidẽ sollerter ut sese habẽt adinuicẽ lineæ:harmoniacus phthongos: idest sonos rõne diiudicat:astrologus sydera cõtẽplat̃ atq3 cælũ. Medicinæ itẽ qnq3 species esse.aliá qppe dici medicabi/ lem quæ morbis medicamẽti potione subueniat:aliá chirurgicá quæ sectione & ustione curet:tertiá quæ sola uictus rõne & ordine arceat ægritudines:appellari/ q3 diæticen:quartá quæ ex celeri discretione morbo℞ succurrat ægris:uocariq3 νοσογνωμονικην.i.morbo℞ rõnẽ mentẽ:qntá adiutricẽ dici quod strenuo au xilio doloribus cõtinuo liberet.Legis itẽ geminá esse distributionẽ:alterá scriptá: ĩscriptá alterá.priorẽ illá esse ciuilem:quæ uero ĩscripta uocatur eam a natura & usu proficisci:puta nudũ in fo℞ pergere:Femineaq3 uti ueste nulla scripta lege ꝓ/ hibetur.sola id ĩscripta:naturalisq3 uetat lex.Orationẽ quinaria diuisione distin gui.Esse enim eius aliud genus:quo utuntur in concionibus hi qui administrãt rẽpub.idq3 ciuile appellari:Aliud quo utunt̃ oratores demõstrationi ĩseruiẽtes: dum uel laudãt uel uituperant uel accusant quẽpiá.Esse uero id genus oratoriũ. Tertiũ quo priuati ĩuicẽ colloquuntur diciq3 priuatũ. Quartũ quo breui rogan tes atq3 respõdentes ĩterrogãtibus utunt̃:uocariq3 id genus dialecticum. Quĩto quo artifices dum de sua arte disserũt:loquunt̃ appellariq3 id artificiosum. Mu/ sicæ tris esse diuisiones.ex his aliá uoce sola cõstare.ut cantũ:aliam uoce simul & manu:ut cũ neruo℞ pulsibus oris modulatione concinimus.tertiá solis mani/ bus perfici:ut cũ silente oris organo cythará percutimus.Nobilitatẽ quattuor in

ſpecies diuidi: Quippe qui claris bonis iuſtiſq; maioribus fuerint exorti eos nobiles ꝓfecto eſſe: quoq; item parētes potentes ac pricipes fuere: eos itidē nobiles dici. Tertio deīceps loco uocari nobiles quoq; ſint aui fama & opinione celebres: quā uerbi gratia uel ex bellicis rebus præclare geſtis uel ex certaminū coronis reportauerint. quartū eſſe nobilitatis genus idq; præſtantiſſimum: cum quis per ſe animi ingenuitate & magnitudine excellit. Hūc enim ꝓfecto ueraciter appellari nobilē: cui nō aliena: ſed ſua uirtus ad nobilitatē opituletur. Pulchritudinē itē in tria genera diſtīgui: aliā quippe eſſe laudabilē: ut formoſam faciē: aliam quoque uſui deſeruire: ut īſtrumentū & domū: ea quippe præterq̄ q; ſpecioſa ſunt: uſibus noſtris accōmodata ſunt. tertiā legibus ſtudiiſque conſtare: eāque humanæ uitæ cōmodis maxime cōſulere. Animæ tres itidē partes eſſe: aliā enim rōnalē: aliā cōcupiſcibilē: iraſcibilē tertiā. rōnalē ſedē eſſe cōſilii cogitationis & huiuſmodi reliquoq;: concupiſcibilē eſſe appetēdi cibi uel cōgreſſus & ſimiliū cauſam: iraſcibilē uero cnfidētiæ uoluptatis doloris & iracūdiæ auctorē eſſe. Perfectæ cōſumatæque uirtutis eſſe ſpecies quattuor: primā prudētiā: ſecūdā iuſtitiā: fortitudinē tertiā: quartā tēperātiā. Ex his prudentiā recte agēdoq; cauſam eſſe: iuſticiā uero īter cōſortia & humanæ uitæ cōmercia nō uiolādi iuris auctorē. Fortitudinē aūt nē īter pericula & terrores a iuſtitiæ tenore deuiemus efficere. porro tēperantiam nos ad frenādas cōcupiſcētias: ut a nulla uoluptate ſubigamur honeſteque uiuamus ſua nobis lege præſcribere. Principatus itē quinariā eſſe diſtributionē. Aliū quippe eſſe legitimū: naturalē aliū: aliū ſecundū cōſuetudinē: quartū ſecundū genus: qntū uiolentū. Denique magiſtratus ciuitatū ſi eligant̄ a ciuibus ſecundū legē pricipant̄. per naturā uero mares ubique gentiū nō modo īter hoies ueq; inter animantes quoque fœminis præſunt. ex conſuetudine uero & pædagogi pueris. & magiſtri diſcipulis īperāt. per genus aūt Lacedæmonū reges dominant̄. fluxit enim a gēte aliqua apud eos regnū. Eodē modo & apud macedones reges īperāt. qppe & illic regnū ex genere īſtitutū eſt: porro qui coactis ac per ſummam uim īpulſis ciuibus īuitis regnāt huiuſmodi per uim dominant̄. hæc qnaria prīcipatus diſtributio. Oratoriæ ſex ſpecies tradit. Nā quotiens iuſſerit orator bellū arripere & auxiliū contra aliquē ferre: id genus uocat̄ adhortatio. Cū uero gētē agere neque bellare neque opē ferre monuerit: appellat̄ ea ſpēs dehortatio. Tertia ſubīde ſpēs cū qs ſe a quolibet iniuriis affectū & cōplura īcōmoda ꝑpeſſū docuerit: eiuſmodi uero uocatur accuſatio. Quarta ſpecies defenſio dicitur: cum ſcilicet is qui accuſat̄ ſe neque uiolaſſe ius neque aliud quicq̄ temere & nequiter egiſſe ꝓbarit. Quinta deīceps ſpēs: cū qs bene & cōmode dixerit: honeſtūque ac bonū prædicauerit eaque laus ſiue laudatio dicit̄. Sexta deīde cū turpe ac malū docuerit: & hac uituperatio pōt appellari. Recte dicere in quattuor ſcindit: primū enim quid dicere oportet obſeruādū monet: ſecundo q̄ multa dicere: tertio ad quos: quarto quādo ſit dicendum. ea igitur oportet dicere quæ utilia futura ſint & dicēti & auditoribus. Modū etiam ſeruare in dicendo conuenit: ut neque nimis multa neque pauciora q̄ ſatis eſt dicant̄: adhibenda & perſonaq; rō: ut ſiq̄dem ad peccantes ſeniores dicendū ſit: Verba illi ætati cōgrua loq̄mur: ſin uero

ad iuniores uerba faciẽda sint: maiore auctoritate utamur ĩ dicẽdo. Tps itẽ dicẽ di obseruãdum: ut neq; prius neq; posterius: q̃ rõ exigit dicat: Alioqn pfecto ui/ tium nõ effugiet: q secus faxit. Beneficẽtia q̃drifariã ipso auctore diuidit: Aut.n. pecuniis: aut corpib9: aut disciplinis: aut uerbis beneficiũ praestari. Ac pecuniis q dẽ beneficiũ cõstat: cũ qs egenos ut inopia liberent pecuniis iuuat. Corpibus res tãta agit: cũ se mutuo fouent hoĩes & ab iniuria caedẽtiũq; petulantia manu iuicẽ uẽdicãt. Porro q disciplinis liberalib9 ĩbuũt uel medicinae arte subueniũt uel bõi aliqd docẽt: tertio illo beneficẽtiae genere utunt. At cũ in iudiciũ q̃spiã ĩgressus p amico dixerit: eũq; ui orõnis adiuuerit: hic beneficẽtiae munus uerbis expleuit. Finẽ itidẽ rex̃ q̃driptitũ docet: Quippe res aut secũdũ leges finẽ accipiunt: ut cũ decretũ aliquod lege firmat & ĩplet: aut secũdũ naturã finis rebus accedit. Nãq; & dies & annus & ãni tpa naturali lege decedũt. Aut secũdũ artẽ finis obuẽit. Ar chitectus arte cõsumat aedificium: & nauiũ fabricator arte itidẽ pficit nauẽ: aut fortuito finis cõtingit: ut cũ secus ac putabamus & praeter opinionẽ aliqd accidit Aut igit legitimus ẽ rex̃ finis: aut naturalis: aut arte ɔstat: aut forte. Potentiã idẽ tidẽ q̃tuor ĩ spẽs diuidit. aliã qppe eẽ q̃ cogitare aĩo & opinari possumus: aliam q̃ corpe ualemus & pgere & accipe & dare & caetera id genus: tertiã qua uel pecu/ niax̃ copia uel multitudine militũ potẽtes dicunt: Vnde & magna potẽtia polle re dr̃ rex: quartã potẽtiae distributionẽ: qua & facere ac pati bene & male possũ/ mus. Nã & ĩfirmari & erudiri & cõualescere ualemus & huiusmodi oĩa: Primã itaq; potentiae spẽm cõstare aĩo: secundam corpore: tertiã exercitu atq; pecuniis: quartã ĩ faciendo atq; patiẽdo. Humanitatẽ itidẽ triplicẽ inducit: aliã qppe p salu ationẽ fieri: ut cũ forte obuiũ quẽlibet humaniter quis salutat: & dextrã porri/ gẽs comiter excipit: Aliã eẽ eius spẽm: cũ ĩ casus uarios erũnasq; iactato qs opem clemẽter ĩpendit: Tertiũ eius genus quo coenas & cõuiuia ĩter se hoĩes celebrãt. Aut igit salutatiõis officio aut ope & auxilio: aut cõuiuio frequẽtiq; cõgressu cõ stare humanitatẽ. Foelicitatẽ quĩquepartitã diffinit. Primã eius partẽ bene cõsu/ lere: Secũdã sensibus & bona ualitudine corporis uigere: Tertiã ĩ rebus gerendis fortunatũ eẽ: Quartã gloria & claritudine apud hoĩes excellere: Quĩtam pecuni is rebusq; caeteris ad oẽs usus hũanitatis affluere. Primũ illud ex eruditione mul tarũq; rex̃ peritia & expimẽto cõtingere: sequẽs ex corporis mẽbris accidere: ut si qs uidet oculis: audit auribus: narium praeterea & oris sensu uiget & ĩtegritate mẽbrox̃: quae sensuũ ĩstrumẽta sunt: Tertiũ inde puenire: si quis quod agere in tẽdit ita aegerit: ut decet sapiẽtẽ & strẽnuũ uix̃: quartũ illud. s. gloriae celebritatẽ ex opiniõe bonitatis emanare: Postremũ rex̃ affluentia ẽ: cũ cui ad uitae usus ita suppeditat pecuniarũ copia: ut & amicos fouere beneficio & large ac liberaliter cũcta necessaria submĩstrare ualeat. Porro cui haec suppetãt oĩa eũ pfecte foelicẽ ac beatũ eẽ. Artes trifariã diuidit: primã ĩ effection e ferri & metallox̃ materiaq; caedẽda cõstituit: q ista q̃si praepet: Secũda ex his cõficiat aliqd: puta ex ferro aera rius arma fabricat: ex lignis faber tibias & lyras facit. Tertia ĩ usu eax̃ rex̃ est. qp pe eq̃stris frenis utit: armis bellica: musica tibiis & lyra. Bonũ ĩ q̃tuor genera di/ uidit: Prĩo bonũ dicimus habere uirtutẽ: Secũdo uirtutẽ ipsã & iusticiã dicimus

bonũ: Tertio cibos & cõmodã exercitationẽ ac medicamẽta: Quarto demũ loco bonũ dicimus tibiarũ cãtũ histrionicã atque poetã. Eorũ quæ sunt quædã dicimus mala: bona alia: alia neutra. Ex his mala eẽ quæ semp nocere possunt ut est iudicii rõnisq3 priuatio: demẽtia: iniquitas & huiusmodi cætera: Bona quæ his cõtraria sũt: Media quæ neutrã ptẽ tueñ: deãbulatio: sessio cibique pceptio: quæ oĩno neque pdesse possũt neque obesse: ea uero neque bona eẽ neque mala. Optima legũ moderatio ĩ tria diuidiñ: Primo si sint leges præclaræ & optimæ: Secũdo si ciues eas leges quæ ita latæ fuerunt oĩ studio obseruẽt: Tertio si iuxta cõsuetudĩes ac studia quorũlibet positis legibus bene respub. administreñ. Est igiñ prima ps eiusce moderationis: ut sint leges optimæ: Secũda ut ĩtra illas maneatur: Tertia ut præclaris cõsuetudinibus studiisque uiuañ. Cõtraria huic laudabili legũ moderationi iniqtas ĩ tria itidẽ scidiñ: aliud ex his ẽ si sint leges pessimæ peregrinisque & ciuib9 noxiæ. Aliud si his quæ sunt: minime obtẽpeñ. Tertio si nulla oĩno sit lex. Cõtraria trifariã ita diuiduñ: puta bona malis cõtraria dicimus: ut ius iniustitiæ: sapiam ĩsipiẽtiæ & huiusmodi cætera. Mala aũt malis cõtraria sunt: ut pdigalitas auaritiæ & iniusta pœna iniustæ ĩpunitati & cætera id genus mala malis cõtraria sunt. Porro leuia grauibus: tardis uelocia: & nigra candidis: ut alteris neutra. Cõtrariorũ igiñ partim ut bona malis cõtraria sunt: parti ut mala malis: parti ut neutra alteris media ↄtraria dicuñ. Bonorũ tria sũt genera: alia enĩ ex his hẽri: alia participari: alia subsistere: pria illa sũt quæ eẽ possunt: ut ẽ iustitia & sanitas: sequẽtia quæ hẽri qdẽ nequnt: eorũ tamẽ eẽ participes possumus puta bonũ ipsum hẽre possibile nõ est: neque tamẽ ẽ ĩpossibile illius pticipatione frui. Substãtialia uero quæ neque participationẽ admittũt: neque hẽre possibile ẽ: sed eẽ oportet: ut pbũ eẽ & iustũ eẽ bonũ ẽ. ea uero neque hẽre neque pticipare licet sed sufficere ut probum eẽ & iustũ eẽ. Et hæc bonorũ ẽ distributio. Consilium itidẽ tripartitum ẽ. Aliud qppe a præterito. Aliud a futuro. Aliud a presẽti tpe sumiñ. præteritum tps exẽpla suppeditat: dũ attẽdiñ qd cur quæque gẽs passa sit ut caueamus: aut qd prudẽter ægerit: ut imitemur: ut pote qd passi sint Lacedæmonii dũ cõsidunt. Præsẽs rẽ ipsã quæ ĩ manib9 ẽ: cõsiderare admõet: puta debiles muros: hoĩes timidos: annonæ caritatẽ & cætera hmõi. Futurũ pspicere suadet: uti neqd fiat temere: hẽndã bonæ opiniõis rõnẽ: ut non eẽ uiolandas suspitionibus legationes: ne gr̃a gloriã honestatis amittat. Vox ĩ duo diuidiñ. est enĩ aĩata alia: alia inaĩata. Aĩata qdẽ aĩantium: Inanimata uero sonorũ atque crepituum. Porro aĩata bifariã scidiñ: Est enĩ altera lr̃ata: altera illiterãta: Litterata ut hoĩum: illiterata ut aĩalium. Eorũ quæ sunt alia diuidua: alia indiuidua dicimus. Diuiduorũ uero alia sunt similium partium: alia dissimilium. Atque ĩdiuidua quidẽ sũt quæque diuisionẽ nõ admittũt: & simplicia sunt: neque ex aliquo cõposita: ut monadẽ: punctũ ac sonũ: ĩdiuidue dicimus: Diuidua quæque sunt ex aliquo composita: ut syllabæ & cõsonãtiæ & animantes & aqua & aurum. Similiũ partiũ sunt quæ ex similibus componũtur: neq3 totũ a parte nisi multitudine differt: puta aqua atque aurũ & cætera huiusmodi. Dissimiliũ partium dicimus quæque ex dissimilibus cõstant: ut ẽ domus & huiusmodi cætera: Eorum

quæ sunt alia per se:alia uero ad aliqd dicũtur.Et ea quidẽ p se dicimus:quæ nul la ĩterpretatione ut ĩtelligant̃ ĩdigẽt.Eiusmodi sunt hõ: equus & aĩalia reliqua: nihil enĩ hoꝝ ĩterpretatione ĩdiget.Ea uero ad aliud dicũtur:que ĩterpretatiõe quadamegẽt:ut ẽ maius aliquo & aliquo celerius & melius & huiusmodi reli/ qua. Nãque & maius minore maius est:& celerius aliquo ẽ celerius: & in hunc modum cætera:Ita & priora diuidebat secũdũ Aristotelẽ.Fuit aũt & alius Plato philosophus Rhodius panætii discipulus:ut ait seleucus grãmaticus in primo de philosophia libro:& alius peripateticus de aristotelis ludo:& alius praxipha/ nis discipulus:& alius poeta priscæ comœdiæ.

Laertii Diogenis. Liber quartus.

Speusippus Atheniensis.

Q Væ de platone dicẽda erãt ꝓ uiribus diximus:qd de eo uiro singuli sẽsissent studiose ĩ unũ corpus colligentes. Successit aũt ei Speusippus eurymedontis filius Atheniensis: Pago myrrhinusius & platonis ex sorore natus. Octo aũt annos scholæ platonicæ magister fuit:a cẽtesima octaua olym/ piade initiũ sumẽs: Gratiarũq; signa in schola col locauit:quæ fuit a platone ĩ academia cõstructa. ꝑstitit ãt ĩtra platõis dogmata:& si moribus eius/ modi nõ fuit.Nãque & iracũdus erat:& uolupta/ tibꝫ dederat manus.Denique aiũt illũ ira cõcita/ tũ:Catuliũ ĩ puteũ iecisse: uoluptateque delinitũ ĩ macedoniã ad cassãdri nuptias ꝓfectũ eẽ.Fert̃ & platonis discipulas lastheniã mãtiniacã:& axiotheã phliasiã ipm quoque audiuis se.Quo ẽt tpe dionysius ita ad illũ mordaciter scribẽs ait:& ex arcade discipula tua phiam discerere possumus.Et plato quidẽ gratis sua limia terẽtes docebat: Tu uero tributa exigis:& a uolẽtibꝫ ac nolẽtibꝫ accipis.Primus hic:ut ait diodo rus ĩ prĩo cõmẽtarioꝝ ĩ disciplinis qd eẽt cõe uestigauit:Easque q̃tũ fieri poterat sibi ĩuicẽ iũxit atq; fœderauit.Prius itẽ quæ ab Isocrate dicebãt̃ arcana edidit:ut cæneus r̃fert:ac prius quo pacto ex graciliorıbꝫ lignis capacia & ĩ uẽtrẽ tumẽtia uascula fierẽt ĩuẽit.Cũ uero iã paralysi corpus illi oẽ resolutũ ferme eẽt:accersito Xenocrate orauit ut sibi ĩ docẽdo succederet. Aiũt illũ cũ uehiculo ferret̃ ĩ Aca demiã:obuiũ habuisse diogenẽ:& cũ illi salue dixisset:Hoc ab eo respõsũ accepis se:At tu neq̃q̃ salue:q eiusmõi cũ sis uiuere susties.Demũ uero mæror̃ ĩpulsũ:cũ iã senio ꝯfectus eẽt mortẽ sibi spõte cõsciuisse.Porro Plutarchus ĩ uita Sylle ac lysãdri pediculis efferuescẽtibꝫ illũ interisse ait. Erat enĩ corpe fragili ut ait Tio theus ĩ libro de uitis.hic ad diuitẽ amãtẽ deformẽ mulierẽ ait: Quid tibi istac opus ẽ:ego tibi decẽ talentis formosiorem ĩueniam. Reliqt autẽ complura cõ/ mentaria & dialogos plurimos:ĩter quos & aristippus cyrenæus est:de diuiti/ is unũ:de uoluptate unũ:de iusticia unũ:de philosophia unũ:de amicitia unũ: de diis unum:philosophus unũ:ad Cephalum unum:cephalus unum: Clino/

machus siue Lysias unũ: Ciuis unũ: de aĩa unum: Cõmentarioꝝ ad Gyllũ unũ: Aristippus unũ: Repræhensio artiũ unum. ὑπομνηματικοί Dialogi artificiales unũ: Dialogi eaꝝ reꝝ quæ sunt ĩ quaq; re similes decẽ: Diuisiones & argumenta ad similia: De generibus & speciebus exẽplarioꝝ: ad Amartyrum: Platonis laudes: Epistolæ ad Dionem Dionysium Philippũ: de legis sanctione: Mathæmaticus mãdrobulus: Lysias: diffinitiones. Cõmentarioꝝ ordines: uersus plurimos: Ad hũc Symonides scribit hystorias in quibus Dionis ac Bionis gesta signauerat: Eius libros Aristotelem tribus talẽtis emisse Fauorinus in secũdo cõmentarioꝝ auctor ẽ. Fuit & alter Speusippus medicus E rophileus Alexandrinus.

Xenocrates Chalcedonius.

X Enocrates Agathenoris filius chalcedonius a primis ferme annis Platonis auditor fuit: Eiq; in Siciliam ꝓficiscenti comes itineris adhæsit. Erat aũt hæbes ingenio ac tardus: adeo ut cũ illũ Plato Aristoteli conferret: alteꝝ freno: alteꝝ diceret egere calcaribus. Illudq; cui equo: quẽ asinũ iungo: alioquin seuero semꝑ ac serio habitu & ore perdurabat: ita ut sæpe ad illũ Plato diceret Xenocrates gratiis sacra fac. Vixit aũt ut plurimũ in academia. Si quando uero ad urbẽ ꝓfecturus eẽt: turbas oĩs tumultuosoꝝ ac impudicoꝝ eius obseruare transitũ solitas tradũt eius inqetandi gratia phryaen deniq; nobile scortum illum aliquando tẽtauisse: cũ uidelicet a quibusdam dedita opera insectaretur ab eo ĩtra ædiculã admissam humanitatis causa: Cũq; solus illic & unicus lectulus eẽt oranti lectuli ipsius partẽ cõcessisse. Demũ cum multa ne quicq; orasset infecto opere ꝑfectam eẽ: ac dixisse pcontantibus se non a uiro sed a statua exire. Quidã uero discipulos Laidẽ illi iniecisse in lectulũ tradunt: Illũq; adeo fuisse continentem ut cũ se ad libidinẽ ĩcitari præsensisset: & secare & urere uerenda sæpe pateref. Tanta uero illius uerbis fides habebatur: ut cum iniurati nullius testimoniũ admitteref: huic soli remiserint Atheniẽses iusiurãdũ. Erat præterea maxime frugi ita ut cũ illi Alexãder magnam pecũiæ summã misisset: sublatis solum tribus milibus atticis reliquũ remiserit dicẽs illi opus esse pluribus: qui plures enutriret. Ab antipatro quoq; sibi missam pecuniam nõ suscepisse mironianus ĩ similibus testaf. Corona quoq; aurea donatũ premio. s. imo dice potationis ab his qui se continebãt apud Dionysiũ: cũ ide esset ꝓfectus: eam ante Mercuriũ deposuisse: ubi floreas etiam coronas põere solitus erat. Missum illũ cũ cæteris legatũ ad Philippũ fama ẽ: Ac reliquos qdẽ donis emollitos & cõuiuia celebrasse & cũ illo sæpe in colloquiũ uenisse: eũ uero hoꝝ neutrum fecisse: Neq; enĩ illũ ideo Philippus admiserat. Quo circa & Athenas reuersos legatos dixisse: Frustra Xenocratẽ secũ iuisse: & cũ illi parata iam eẽt mulcta cõperto ex illo ut sese res hr̃et: monẽte tũc maxime reipub. curã hẽdã: Quippe philippum cæteros donis corrupisse: se uero nulla rõne ĩclinare ad suũ cõsẽsum posse puidisse. Ea ex re duplici honore honestatũ asserunt. Philippũ quoq; postmodũ dixisse solũ Xenocratẽ ex oĩbus qui ad se uenerant legatis munera spreuisse. Ad antipatrũ quoq; legatõe sũctus ut qui ex Atheniẽsibus ĩ bello Lamiaco capti fuerant redderet: ab eo ĩuitatus ad cœnã: hisce ad illũ metro uerbis usus est.

Quis prius o circe: premerent si corda pudores:
Inter uina piger posset recubare dapesq;:
Quá sotios ex oī ereptos clade uideret.

Quibus doceret non se prius conuiuio exurrectuꝝ: q̄ quod petebat īpetrasset: Amicosq; ac ciues absolutos uideret: eius hanc dexteritatem ille perlibenter amplexus oés continuo absoluit ac remisit. Cú aliquando passer accipitri futurus præda se ī eius sinū recepisset: operuit ac fouit dicés nō oportere supplicé ꝑdere. Cū a Bione obiurgaret: nō tibi inqt respōdebo equidé: Ná neq; tragœdia comœdiá cū ab eo lacesit respōsione dignat. Ad eū qui neq; musica: neq; geometria neq; astronomia īstructus ludū suū frequentare cupiebat: pge inqt: adminiculis.n. philosophiæ cares. Alii sic dixisse ferūt: Apud me enī uellus nō mollit. Cū platoni Dionysius diceret caput tibi quispiá tollet: aderat hic & suū ostendens nullus inquit id prius q̄ istud abscidet. Aiūt Antipatro Athenas ꝓfecto & se salutanti nō antea respōdisse: q̄ cœptam finiret orōnem. Porro gloriæ & fastus ī primis cōtéptor fuit: ac sæpe īterdiu meditationi īseruiebat atq; unam silentio distribuebat horam. Scripsit aūt plurima: admonitionesq; & uersus. Ea fere ista sunt: de natura libros sex: de philosophia sex: de uitiis unū: arcadé unū: de optimo unū: de puero unū: de cōtinétia unum: de utili unū: de libero unū: de morte unū: de uolūtario unū: de amicitia duos: de scribédo unū: de memoria unū: de modestia unū: de cōtrario duo: de fœlicitate duo: de médacio unū: Calliclem unū: de prudétia duo: Oeconōicū unū: de frugalitate unū: de uiribus legis unū: de rep. unū: De sanctitate unū: q; uirtus tradi possit unū: de eo quod é unū: de fato unū: đ ꝑturbationibus unū: de uitis unū: de cōcordia unū: de discipulis duo: de iusticia unū: de uirtute duo: de speciebus unū: de uoluptate duo: de aīa duo: de scīa unū: politicum unū: de uita unum: de fortitudine unū: de uno unum: de ideis unū: de arte unū: de diis duo: de aīa duo: de scīa unum: ciuilé unum: de scientificis unū: de philosophia unum: de permenide unū: archædemus siue de iustitia unū: de bono unū: de his quæ circa menté sunt octo: Solutio eoꝝ quæ accidūt orōni unū: De physice uel de his quæ de physicæ rōne audiūtur sex: capitula unū: de generibus & specibus unū: Pythagorica unū: Solutiones duo: diuisiones octo: positionū libros xxxiii. de rōne differendi libros. xiiii. post hæc libros. xv. & alios. xvi. de discipulis eoꝝ quæ circa distinctioné uersari possunt libros noué: eoꝝ quæ circa mentem sunt alios libros. iiii. eoꝝ quæ circa disciplinas uersant libros sex: De his quæ circa menté libros duos: alios de geometris libros quiq;: Cōmentarioꝝ unū: Contrarioꝝ unū: de numeris unū: numeroꝝ speculatio unū: de interuallis unum: de his quæ ī astrologia uersant libros sex: & eleméta: Ad alexandrū: đ regno libros q̄tuor: ad Arybā: ad ephæstioné: de geometria duo: uersus. iiii. ducéti trigita nouem. Eū tamé: cū tátus ac talis eét: Atheniéses aliquando uédiderūt ut eo mō in exilio positus frágeret: eū demetrius phalerius emit & utriq; succurrit. Xenocrati enī libertaté restituit: Atheniensibus uero īposita illi uiro ab urbe trāsmigratione satisfecit. hoc ait myronianus amastriacus in primo historicoꝝ similium capituloꝝ: Successit aūt Speusippo scholáq; tenuit anno. xxv. Docere aūt cœpe

rat ſub Lyſimacho centeſimæ decimæ olympiadis anno ſecundo. Moritur no-
ctu cũ in ſartaginẽ forte offendiſſet ætatis annũ agens octogeſimũ ſecundũ nos:
De eo ſic diximus.

Vas ubi Xenocrates nõ cautus iniuit ahenum:
Sæuaq; ſub ꝓpria uulnera fronte tulit:
Altius o clamans animam ſpirauit in auras.
Heu heu uir magnis omnibus aptus erat.

Fuerunt & alii quiq; eiuſdem nõis: prior antiquiſſimus huius philoſophi ciuis ac ꝓpinquus. fert̃ eius orõ quæ inſcribitur arſinoetica de Arſinoe defuncta: alius philoſophus Elegiæ ſcriptor nõ ſatis probatus. Ita enim ſe habet res ut poetæ q-dem ſi ꝓſa oratione ſcribere uelint efficiant. Qui uero pedeſtri oratione ſcribe-re conſueuerũt: ſi poeticæ ſibi partes uindicare uelint nõ conſequant̃. Id ex eo li-quet quod alteꝝ naturæ: artis alteꝝ opus eſt: Alius Statuarius fuit: Poſtremus Ariſtoxeno teſte odas conſcripſit.

Polemo Athenienſis.

POlemo Phloſtrati filius Athenienſis: Pago Oeetheus oriũdus: cũ eẽt adoleſcens: adeo ĩpudicus ac lubricus fuit: ut pecunias circumferret quo paratior eẽt & inſtructior ad uoluptates ĩplendas: eas itidem in uiis & angiportis occuleret. In academia quoq; iuxta colũnam quandam reperta ẽ pecunia ab eo illic in uſus ſimiles recondita. Aliquando uero ex condito cũ ſodalibus ebrius & coronatus Xenocratis irrupit ſcholam: Quo ille nihil aduerſus eam quam cæperat orationem ardentius quoque proſecutus eſt. Erat autem ſermo de pudicicia: ea illius oratione ſenſim impurus adoleſcens ſe ipſum collegit: atque ita ut induſtria & ſtudio cæteros uinceret: eiq; ĩ ſchola re-genda ſuccederet: cẽteſima ſextadecima olympiade docere inchoans. Refert Antigonus caryſtius in uitis patrẽ eius fuiſſe primarium ciuitatis: equoſq; iugales nutrire ſolitũ: Fugiſſeq; iudiciũ polemonẽ ab uxore nequitiæ inſimulatum: ꝙ adoleſcentibus congrederetur. Tantam uero inter ipſa philoſophandi principia oris atq; habitus aſſumpſiſſe cõſtantiam ut idem ſemper permaneret uocemq; nunq̃ immutaret. Quibus ex rebus crantorem quoq; ſui ĩ primis ſtudioſum fecit. Deniq; a cane laceſſitus dum ſurã morſu diſcerperet ne expalluit quidem: tumultuq; in ciuitate excitato percontatus quidnam contigiſſet ĩmobilis ꝑſti-tit. In theatris quoq; nulla miſeratiõe mouebat̃. Nicoſtrato enim qui cognominabatur Clytẽneſtra poetæ quiddam ſibi cratiq; recitãte illoq; in affectũ cõmi-ſerationis tranſlato: hic ita perſeuerauit: ac ſi non audiuiſſet. Eiuſmodi autem profecto fuit qualem deſcribit Melanthius pictor in libris de pictura: ait enim oportere contumaciam quandam atque duritiã operibus & moribus ex æquo moderari. Polemo autem dicebat oportere in rebus exerceri: non in dialecticis: ſpeculationibus uti ne breuem quandam artem ſorbentes atque meditantes: dum in rogationibus admirationi habentur affectu ſibiipſis repugnarent. Erat igit̃ urbanus adiũcta ſeuera cõſtãtia: Idq; fugiebat quod de Euripide ſcribit Ariſtophanes acidũ eũ atq; aſpeꝝ uocãs: Neq; uero ſedẽs dicebat cũ rogaret̃: ſed ambulãs. Itaq; ꝓpter ſummum ꝓbitatis ſtudium ĩ ciuitate honorabatur maxime

post deambulationem quiescebat in hortulo iuxta quē discipuli constructis bre uibus tuguriis ꝓpe scholā exhedrāq; habitabāt. Videt aūt Polemo Xenocratē in cūctis æmulatus: eūq; amasse Aristippus in q̄rto de antiquis delitiis refert. semꝑ deniq; illius īnocētiā & siccitatē Polemo in ore habebat: īduerat illius quoq; gra uitatē ueluti doricus q̄dā in musica modus. erat autē & sophoclis in primis stu/ diosus atq; in illis maxime locis ubi iuxta comicū canis q̄dā molossicus secū una poemata fecisse uidebatur: & ubi iuxta phrynicum non elatus aut turbidus sed mitis incedit atque placidus. Dicebat igitur Homerum quidem epicum esse Sopholem: Homerum uero sophoclem tragicum. Obiit iam uetulus ex phthisi: reliquitque opuscula plurima: nostrumque est de eo carmen.

Non audis hominum tristem polemona dolorem
Teximus: hic morbi quem posuere graues.
Non polemon saxo tegitur: sed inane cadauer
Hoc ad clara uolans astra reliquit humum.

Crates Atheniensis.

CRates Atheniensis p̄re Antigene ortus pago thriasius fuit auditor simul amatorq; Polemonis illiusq; successor scholæ. ita uero sibi ꝑ ꝑfuere īuicē ut nō mō uiuētes eadē sint studia secuti: uerū ad ultimā fere respirationē alterutrꝶ similes fuerīt: & mortui eodē sepulchro sint cōditi. Vnde & antagoras ambos uersu laudauit in hāc sn̄iam.

Hoc tumulo cratē ac polemonē cōditos fatere qui trāsis o hospes uiros cōsensu aīoꝶ præcipuos: quoꝶ diuino ex ore doctrina manauit sacra: uitæq; mundicies Sapiētiæ adiūcta ueris certisque ꝑsuadēs dogmatibus ornauit sæculū. hic & Ar/ cesilaū cū ad eos a Theophrasto diuerteret dixisse ferūt: illos deos eē aliquos aut aurei sæculi reliq̄as. Erant enim īgenio minime uulgari aut multitudinis fauori/ bus dedito: Sed quod de Dionysodoro tibicine fert: illis cōuenientissime aptari pōt: quē aliquādo dixisse tradūt & exultātē atque gloriātē quod nihil ex suis pul sibus neque intrieris neque ad fontē unq̄ audiuisset: sicut Ismenii. Cœnare apud Crātorē solitū refert Antigonus cōcorditer ambobus Arcesilao etiā adiecto ui/ uētibus. habitasse itē Arcesilaū una & Crātorē Polemonēque una cum Crate & Lyside quodā ex ciuibus. Erat autē inq̄t amator ut prædictū est: Polemonis q̄dē Crates: Crātoris aūt Arcesilaus. moriēs aūt Crates ut apollodorus in tertio cro/ nicoꝶ ait libros reliq̄t alios q̄dē philosophicos: De comœdia alios: Orōnes itē po pulares alias & de legatiōibus alias. habuit & discipulos sane memorabiles: hoꝶ ex numero fuit Arcesilaus auditor suus de quo in cōsequētibus dicemus: & Biō itē horistenites ac postremo theodorus: a quo secta theodorica denominata est: de quo itē suo loco dicemus. Decē uero fuerūt Crates: Primus antiquæ comœ/ diæ poeta. Secūdus orator trallianus de Isocratis familia. Tertius ualloꝶ effossor qui cū alexādro militauit. Quartus cynicus de quo postea dicemus. Quītus phi losophus peripateticus. Sextus academicus quem prædiximus. Septimus malo/ tes grammaticus. Octauus qui geometrica scripsit. Nonus poeta epigrammatū. Decimus transensis academicus philosophus.

Crantor solensis.

CRator solēsis cū apud suos hret in gloria cōcessit athenas: ibiq; Xenocratis auditor Polemonisq; socius in discēdo fuit. Reliqt aūt cōmētaria ad.xxx. uersuū milia: Ex eis quædā Arcesilao nō desūt q ap plicēt. Fert cū iterrogatus eēt cuius rei grā ita se Polemoni addixisset: respōdisse: qa illo nunq neq; acutius neq; grauius audisset loquētē. Is cū infirmatus eēt i asclepianū secessit: ibiq; deābulabat: continuo ad eū illuc undiq; cōfluxere discipuli existimātes illū nō morbi causa: sed q ibi scholā uellet istituere eo cōcessisse. Aderat tū illic & Arcesilaus uolēs ab illo se ad Polemonē conferre quāq amatore suo: sicuti cū ad Arcesilaū uenerimus dicemus: qua ex re nō solū nihil succēsuit: sed ipse quoq; cū sanus factus esset se ad audiēdū polemonē cōtulit: atq; īde multū illi & gloriæ & laudis accessit. Fert & substātiā Arcesilao reliquisse talētorū duodecim: Et cū ab eo rogaret ubi nā sepeliri uellet: dixisse terræ in caris uisceribus abscōdi placet. Poemata quoq; scripsisse dicitur: eaq; signata a nullo in Mineruæ fano in patrio solo condidisse. Theatetus quoq; poeta illū laudans & uiris & musis fuisse in primis gratū canit: atq; sub ipsam senectutem cum defecisset: humo conditum: illic tranquillo æuo frui.

Tarda senecta tulit haud ultra uiuere crantor.
Complacuit musis complacuitque uiris.
Exanimem sed terra uirum tu suscipe sacrum.
Sit placidusque illic ut quoque uiuus erat.

Admirabat Crātor præcæteris Homerū & Euripidē dicēs: opusū eē & īdustriæ plenū pprietate seruata tragice simul & misericorditer scribere: pferebatq; uersiculū ex Bellerophōte. Hei mihi quid ita mortales passi sumus. Antagorā quoque poetam ferunt ut Crantoris ferri huiusmodi: Crantoris item in laudē uersus referri in Antagoram fama.

O mihi mens esset celebrem: quæ luserat olim
Progeniem diuum: canerem nam carmine curas
Nunc æternorum: natos quot in æquore lati
Oceani regina erebi nox edidit alto:
Cypridis & terra genitos: sortem que malignam
Ventorum. sed deinde uirum bona: duplicis atque
Nostra tuum canerent naturæ carmina corpus.

Erat autem & nominibus fingendis acer. Tragœdum deniq; dixit infractam habere uocem: & cortice plenā: & Theophrasti quæstiones ostreis conscriptas esse. Laudatur eius maxime liber quem de luctu edidit. Obiit ante polemonē & Cratem aquæ intercutis morbo. Est & nostrum epigramma in hanc sententiam.

Inundauit & te crantor pessimus morbus.
Et sic descendisti in magnum plutonis abyssum
Et tu qui illic nunc gaudes.
Sermonum uidua stetit tuorum autem
Academia: & soli patria tua.

Arcesilaus.

ARcesilaus Seuthi siue scythi filius sicut Apollodorus in tertio chroni coꝝ ait: pitanaeus ex æolide primus mediã iuexit Academiã negatiões cõtinés ꝓpter sermonũ cõtrarietates: Primusq; in utrãq; disserere parté aggressus est, idq; orõnis genus quod Plato tradiderat: ꝑ interrogationé ac respõsioné ex umbra ĩ certamé ac puluerẽ prior eduxit. Crãtori uero in hũc modũ cõgressus est. Quartus erat ex fratribus: qui illi duo erãt ex eodẽ pr̃e duoq; eadẽ ex mr̃e generati. Ex his alter qui eodẽ ex pr̃e maior natu erat Pylades: qui uero ex mr̃e Mœreas dicebat̃: qq; eius curator erat. Audiuit itaq; pricipio qdẽ Autolycũ mathematicũ ciué suũ ante q̃ ꝓficisceret̃ athenas: qui cum sardis quoq; prexit. Deĩde Xanthũ atheniẽsem quoq; musicũ: post qué Theophrasti auditor fuit. Tum demũ in academiã se ad Crantorem cõtulit. Mœreas enim qué prædiximus frater illũ ad oratoriã ediscẽdã hortabat̃: sed illũ philosophiæ iã amor cæperat. Eo amore flagranté Crãtor amator suus Euripidis ex Andromeda uersiculo ꝑcõtari ꝑgit. Num gr̃as habebis: si te seruarim uirgo? cui ille sequentia respõdit. Duc age me hospes: & ancillãaut coniugẽ ut uoles habe. Ex hoc iam pariter ambo morabantur. Aegre tulisse Theophrastum aiunt illius recessum: ac dixisse. Quam ingeniosus promptusq; adolescens e schola discessit. Nãq; cum esset in dicendo grauissimus: atque in scribendo satis exercitatus: poeticæ quoq; operam dedit. Feruntur eius epigrammata in Attalum.

Pergamus haud armis sed equis quoq; clara per orbem
 Dicitur a pisa quam coluere dei.
Ex Ioue si fas est mortali dicere mentem
 Rursus erit multo concelebrata magis.

Atq; Menodorum Eudami filium unum ex condiscipulis amantem.

Hinc distat phrygia est longe sacra hinc thyatera
 O Menodore tua patria cadauada.
Aequalesq; uiæ ducunt acheronta nephandum
 Virorum ut acer undiq; permensurat.
Hoc tibi sed tumulum accurata condidit arte
 Eudemus omnibus qui tibi amicior.

Amplectebat̃ Homeꝝ maxime ex oĩbus: cuius adeo studiosus erat: ut semꝑ ante somnũ eius aliqd legeret. Mane quoq; cũ surgeret dicens se ad amasiũ pergere: ne ab eo legendo ĩpediret̃. Pindaꝝ quoq; dicebat esse ĩprimis idoneũ ĩplere uocẽ: uerboꝝq; ac noĩum copiã præbere. Stilũ etiã ionicũ expressit cũ esset iunior. Hipponici itẽ geometræ auditor fuit: in quẽ cũ esset alias hebes & obtusus: & hiscẽs: artis tamẽ ĩtelligẽtia ualeret: iocatus est dicẽs hianti sibi geometriã in os aduolauisse: cũ etiã dementẽ aliquãdo effectũ domi secũ habuit: atq; tã diu illius curam egit: quoad redderet̃ sensui. Crateaũt uita functo scholã tenuit: cedẽte sibi socratide quodã. Nullũ uero libꝝ scripsisse ferũt: q; æque de oĩbus retineret assẽsum. Alii dephẽsum dũ quædã emẽdaret tradũt: eos tamẽ ipsos alii nõ edidisse: alii flãmis tradidisse aiunt. In honore summo Platonem habuit: librosq; illius studio

se lectitabat. Sũt qui Pyrrhonem quoq; imitatum asseuerent. Dialecticæ quoq; fuit nõ iperitus: eretricorũq; sermones ac rõnes calluit. Vnde & de illo ab Aristo-ne dicebať. Ante Plato: retro Pyrrho: mediusq; Diodorus. Timon etiã de illo sic locutus est. habẽs nãq; Menedemũ plũbũ i sinibus ponet: seu Pyrrhonẽ penitus carneũ: siue Diodorũ. Erat aũt ꝓloqis abũde utens & cõstrictus atque in locutõe ambiguus. Ac præterea obiurgator cõsidẽs multum atque audax: quod Timon quoque signauit: qui illius increpando uehementiam uno uersiculo expressit.

Oblitus nescis iuuenum dum cuncta reprendis.

Vnde & adolescẽte quodã audacius q̃ par erat: loquẽte: nullus nẽ inqt hunc talo excipiet. Cũ retulisset ad eũ qdã uitiose cõcludens: nõ uideri altero alterũ maius: ne decẽ inquit digitorũ lõgitudo senorũ longitudine. Emone quodã chio cũ esset deformis formosum se arbitrãte ac iugiter chlamidẽ præciosam iduẽte: ac rogã te num illi sapiẽs amaturus uidereť ait utrũ. neq; enim si ita qspiã fuerit pulcher ut tu: neque si ita speciose induať ut tu. Cum uero ab ipudico ita agereť cui forte isensa erat eius grauitas: licet ne te rogare o uenerãda an silere: sit ait. Quid mihi o mulier aspera nec cõsueta loqueris? Verboso cuidã ignauo ocia sua ꝑturbanti: iprobe inqt & ipudice loqui seruorũ filii cõsueuerũt. Loquaci itidem se obtũdẽti nimio uerborũ strepitu: graui inqt nutrice caruisti. Quibusdã uero nihil respon-debat. Fœneratore quodã ac dicendi studioso quiddã se ignorare dicente: Latent enim inquit & uentorũ transitus auem: nisi cũ adsit foetus. Sũpta sunt aũt ista ex Enomao Sophoclis. Alexinũ quẽdam dialecticũ Alexini quædã cõmode ac pro merito enarrare non ualentẽ: quid Philoxenus aduersus lateritios operarios egis set admonuit. Ille enim cũ hos carmẽ suũ male cãtantes offendisset: lateres illorũ cõculcare cœpit ac dicere. Vos mea corrũpitis: ego uestra dissipabo. Ferebat gra-uiter si qs itempestiue disciplinas liberales arripuisset. Naturaliter autem quo-dãmodo in disserendo utebatur hoc uerbo arbitror equidem: & non assentie-tur istis ille eum ex nomine appellans: idque discipulorum quoque plurimi imi tabantur: neque id solum uerũ & rhetoricen eius omnẽque dicendi modum ac figuram in se nitebantur exprimere. erat aũt illi inuentionis præcipua fœlicitas. Rite item ac facile occurrere obiectis: orationisque ambitum ad id quod erat propositũ referre: atque omni se tẽpori accõmodare mirifice callebat. Magna il-li præterea ultra omnes cæteros erat persuadendi quæ uellet acrimonia. Qui-bus ex rebus factum est: ut ad eum audiendũ confluerẽt plurimi: & quidẽ cum illius imodico acumine offenderentur. Quod tamen illi ipsi æquo animo ac li-benter tolerabant. erat enim uir bonus ualde: suosque auditores bona spe ple-nos emittebat. erat illi summa facilitas i cõmunicandis rebus suis: atque ad ferẽ da beneficia prõptus occurrebat: latere quoque grãm omni studio quærebat: fa stũ eiusmodi maxime exhorrẽs. Denique igressus aliquãdo ad Ctesibium ægro tum uidensque inopia rerũ angustari: plenũ nũmis sacculũ clam eius puluio sub iecit. Quo ille inuento Arcesilai inquit hic ludus est. Sed & alias mille ad eum so lidos misit: Archiã uero arcadẽ eumeni cõmendans ut magna dignitate fruere tur effecit. Liberalis quoque admodũ fuit: ipsãque liberalitatẽ suam argẽteis in-

primis uasis præferebat:atq̃ cũ Archecratis & Callicratis apparatu cõtendẽs:aurea quoq̃ uasa ĩ studio habuit:plurimisque ea subministrabat:qbus & conuiuia & cænas faciebant. Accepat ab eo qdam ad suscipiendos amicos argẽtea uasa. cũ uero is egenus eẽt non repetiit. Aiunt alii de ĩdustria hæc illũ utẽda dedisse:& cũ ea ille redderet:quia paup erat:illi largitũ fuisse. Erat quidẽ illi & ĩ pitane substantia ex qua sibi Pylades frater suppeditabat ad uitæ usus. Sed & Eumenes Philetæri filius ipsum largissimis frequẽtibusq̃ illustrabat dõis. Quocirca & huic soli præter cæteros studebat reges. Cũ aũt Antigono pleriq̃ obsequerent̃:illiusq̃ domũ salutandi cã frequẽtarẽt:ipse quietẽ agebat nolens ĩ illius notitiam incidere. Hieroclis itẽ amicitiis ĩprimis fruebatur:q munychiã possidebat & piræũ. Itaq̃ diebus festis semp descendere ad eũ consueuerat:& cũ ab eo quoq̃ ut Antigonũ salutatũ pergeret ĩduceret̃ nõ acqeuit:sed ad usq̃ illius ianuas pfectus retro rediit. Post naualẽ uero antigoni pugnã plurimis illũ adeuntibus epistolasq̃ p cõsolatione scribẽtibus tacuit ipse. Attamen pro pr̃ia legatione ad Antigonũ ĩ demetriadem functus absq̃ effectu rediit. Oẽ igitur tẽpus uixit ĩ academia:reipu. negocia fugiẽs & cõsilia dãnans. Interdũ & athenis in piræo morabat̃ ex tẽpore dicens. Hierocle enĩ ut diximus utebat̃ familiariter:unde & a plerisq̃ carpebatur. Magnificentia præterea excellens:qd enĩ rectius dici potest q̃ alter Aristippus. Cœnas cũ similibus sæpe celebrabat:ipseq̃ ad illos pficiscebat̃. Theodote itẽ ac Philete eliẽsibus scortis palã cõgrediebat̃:detrahẽtibus aũt Aristippi ĩstituta recensebat. Adolescentibus itẽ maxime studebat:eratq̃ in amorẽ pnus. Vnde illũ Ariston chius stoichus corruptorẽ iuuenũ disertũq̃ ĩpudicũ & temerariũ appellans accusabat. Nãq̃ & Demetriũ cũ is Cyrenẽ nauigasset:amasse plurimũ dicitur:& Myrleanũ leocharẽ:de quo & ad comessantes dixisse se quidẽ aperire uelle:illũ aũt phibere. Hunc amabãt & Demochares lachetis & Pythocles beselii filius. Quos ille cũ deprehendisset:cedere se tolerãdo dixit. Præterea carpebant eũ & obiurgabãt ii quos diximus:ut uulgo addictum gloriæq̃ studiosum. Maxime aũt illũ apud Hieronymũ pipateticũ uexabãt:cũ amicos cogeret ad natalẽ diem Alcyonei Antigoni filii:quã die pecunias plurimas ĩ sũptus quotãnis mittebat Antiganus. Vbi cũ deuitaret ĩter pocula disserere: Aridelo pponẽti sibi quiddam quod speculatione indigeret:orãtiq̃ ut sup illo dissereret:dixisse fertur. At hoc ipsum ĩ primis philosophiæ propriũ ẽ:cuiusq̃ rei tẽpus scire. In id aũt quod turbæ addictus culpabat̃:& Timõitidẽ suo ut solet cursu coarguit. Cũ tamẽ eẽt eiusmodi :ita moderatus & fastus fugiẽs erat:ut discipulos moneret & alios audire:& cũ adolescẽs qdã chius ex ludo suo Hieronymi quẽ prædiximus scholã plus sibi placere significasset:ipse manu apprehensũ ad illũ duxit: philosophoq̃ commendauit admonẽs seruare ordinis ac disciplinæ grauitatẽ. Perlepidum & hoc illius dictũ memorat̃. Percõtanti enĩ cur ex disciplinis aliis plæriq̃ ad sectã epicureã trãsirẽt:ex epicureis uero nullus se ad cæteras cõferret:ait:quia ex uiris quidẽ galli fiũt:ex gallis uiri nunq̃. Cũ uero iã esset morti pximus:sua oĩa Pyladi fratri legauit:q̃ is illũ chiũ clã mœrea atq̃ inde athenas deduxerat. Nunq̃ uero aut uxorem duxit aut filios genuit. Tria testamẽta conscripsit. Ex his unum

eretriæ penes Amphicritum deposuit: secũdum athenis apud quẽdam ex ami/cis: Tertium domũ ad Thaumasiã quẽdam necessarium suum misit orans ut illud seruaret: ad quem ita etiam scripsit. Arcesilaus Thaumasiæ salutẽ. Testamenta mea Diogeni tradidi ad te perferẽda. Quia enim sæpius ægroto: & corpe non rite ualeo: testamentum conficere placuit: ut si quid cõtingat inopinatũ: sine tua iniuria pficiscar ex uita: qui unus ex oĩbus maxime me affectu psecutus es: fidissimus aũt oĩum q hic sunt cũ mihi semper fueris: diligenter ea seruare stude: tũ pter ætatẽ: tum pter necessitudinẽ. Cura igitur memor q̃ntũ tuæ fidei cõmittam: ut quod apud te totum deponã q̃tum in te ẽ: id moliri: ut negocia mea honeste disposita sint. Posita sunt aũt ista athenis apud quendam ex amicis: & eretriæ penes Amphicritũ: Obiit ut Hermippus ait: cũ merum immodice hausisset: ac per id offendisset septuagesimo & quinto ætatis anno: susceptusque est ab atheniensibus ut nemo alius.

Quid uini tantum dic Arcesilae bibisti:
  Extra sis mentem lapsus ut ipse tuam?
Non tam te miseror q mortuus: at quia musas
  Tu potus nimio læseris e calice.

Fuerũt & tres alii arcesilai: primus poeta priscæ comœdiæ: secũdus elegiæ poeta: tertius sculptor: in quem & Simonides hoc scripsit epigrãma. Signũ hoc dianæ est: Ducentæ enim merces eius dragmæ: Artifex elaborauit Palladis manib Dignus Arcesilaus Aristodici filius. Predictus aũt philosophus ut ait Apollodorus ĩ chronicis floruit maxime circa centesimam & uigesimã Olympiadem.

Bion Boristhenites.

BIon genere quidẽ boristhenites fuit. Quibus uero sit ortus parentibus: & quibus ex rebus ad philosophiam se contulerit: ipse Antigono aperuit. Cũ enim ille sciscitaretur quisnam: unde: ubi illius esset patria atq parentes: sentiens se uituperatum esse apud regem atq ideo sic locutũ ad illũ ait. Pater quidẽ meus libertus fuit cubito se tergens. Significabat aũt illum succidiã & lardum uẽdere. Boristhenites genere non habens faciẽ: sed in facie scripturam acerbissimi domini: mater autẽ quam huiusmodi ducere potuit. Deinde pater nescio quid in rem publicanoꝝ cõmittens cũ tota domo uenundatus est. Me adulescentulum haud ignauũ uel ingratũ orator qdam emit. Is moriens mihi oĩa reliquit. Ego tabulas ipsius exurens cunctasq conscindens athenas concessi: ibiq philosophatus sum. Hoc mihi genus ẽ: ista pgenies: ista habui quæ de me dicerẽ. Desinant igit Perseus ac philonides ea historiæ tradere: me aũt ex me ipso intuere: & erat sane Bion alias uersatili ingenio: & sophista callidus: puerq circa philosophiã se exercere uolentibus occasionẽ præbuerat. In quibusdam uero lenis & lympidus fastuque perfrui ualens. Cõplura aũt reliquit cõmentaria: sed & sentẽtias utiles & graues: ut illud. Cũ sibi probro daret: q adolescẽtẽ nõ sibi uendicasset. nõ eni inqt possibile ẽ mollẽ caseũ hamo attrahere. Interrogatus aliquando quisnã anxietate maiore detinet? Ille inqt q se maxime cupit esse fœlicem &

quietũ. Rogatus an ducẽda esset uxor? refert enĩ & ad hũc istud: si quidẽ ait tur-
pẽ duxeris: pœnã hẽbis: sin aũt formosam cõis erit. Senectutẽ malorꝝ oĩum por
tum asserebat: siquidem ad ipsam cũcta confugere: gloriam annorꝝ eẽ matrem:
pulchritudinẽ alienũ bonũ: diuitias neruos rerꝝ. Ad eũ q fundos suos uorauerat:
Terra inqt Amphiaraũ absorbuit: sed terrã tu. Magnũ aiebat malũ eẽ ferre non
posse malũ. Arguebat eos q hoĩes quasi sine sensu eẽnt exurerent: eosq̃ ueluti sẽ
su præditos adurerent. Dicebat aũt iugiter optabilius eẽ speciem alteri largiri su
am: q̃ alienam petulanter ãbire. Corpore quippe atq̃ aĩo lædi q id fecisset. Sed &
Socratẽ in ius uocabat dicẽs. Nã siquidẽ alcibiade uti potuit & abstinuit: inanis
fuit: sin uero nõ ualuit: nihil magnũ fecit. Facilẽ eẽ dicebat ad ĩfernũ uiam: clau-
sis enĩ oculis illuc iri. Alcibiadẽ culpans dicebat illũ dum eẽt adulescens uiros ab
uxoribus: iuuenẽ uero uxores a uiris abduxisse. Rhodi atheniensibus ad orato-
riam se exercẽtibus philosophiã ipse docebat. Causante quodam cur ita faceret.
Frumenta inqt attuli: & ordeũ uendo. Dicebat eos qui essent ĩ inferno magis ꝑ-
fecto cruciandos: si ĩtegris q̃ si ꝑforatis uasis aquas ferrent. Orãte se uerboso quo
dã ut sibi opẽ ferret: satis ĩquit tibi faciã: si q precent̃ ꝑ te ad me miseris: ipse quo
que nõ ueneris. Nauigans cũ pessimis hoĩbus in latrones ĩcidit. Dicentibus illis
ꝑibimus si agnoscamur: at ego ĩquit nisi agnoscamur. elationem eẽ asserebat ꝑ-
fectus ĩpedimentum. Ad diuitẽ auarꝝ non inqt hic substantiã possidet: sed ab ea
ipse possidet̃. Tenaces itaq̃ aiebat opũ ut suarꝝ hr̃e curã: uerꝝ ex eis ut ex aliẽis ni
hil cape utilitatis. Fortitudine inquit cũ sumus iuuenes utimur: at cũ senescere ĩ
cipimus prudentia uigemus. Tantũ uero prudentiã a uirtutibus cæteris differre
asserebat: q̃ntũ uisũ ab aliis sẽsibus. Aiebat nõ eẽ exprobrandã senectutẽ quippe
ad quã oẽs ꝑuenire cupimus. Inuido cuidã subtristi nescio ĩqt utrꝝ tibi malũ: an
alteri bonũ cõtigerit. Impietatẽ pessimã eẽ dicebat cõtubernalem fiduciæ: in ser-
uitutẽ enĩ uirꝝ redigit: quãtũ libet ille ore audax ac liber sit. Amicos q̃lescũq̃ sint
oportere seruari: ne uideamur uel malis uti: uel deuitare bonos. Is in principio
quidẽ academiæ ĩstituta aspernabat̃: quo tẽpore Cratis auditor erat: deinde Cy
nicũ elegit ĩstitutũ sũpto pallio & pera. Nã quid illũ aliud ad eã animi constantiã
traduxit. Demũ uero se ad theodoria trãstulit: Theodori athei auditorium fre-
quẽtans: q oĩ orõnis genere uti solebat ĩ dicẽdo. Post hũc uero Theophrastũ peri
pateticũ audiuit. Erat aũt & spectaculorꝝ studiosus: risumq̃ mouere auditoribꝰ
maxime ꝑitus grauibus noĩbus aduersum res utens. Quia uero orõnem suam
oĩ dicẽdi genere tẽperauerat: aiunt Eratosthenẽ dixisse de illo. Primus oĩum Bi
on philosophiã uario orõnis flore uestiuit. Erat illi itẽ & faciendis uersibus ige-
niũ præcipue accomodatũ. Eius sunt illa. O pater archyta & cætera. Sed oĩno &
musicã & geometriã ꝑ ludo habuit. Apparatus quoq̃ magnifici ac preciosi erat
studiosus: atq̃ ideo ex urbe ĩ urbẽ sæpe migrabat. Sæpe sibi ex arte moliebatur.
Rhodi deniq̃ nautis ꝑsuasit ut sũpta scholari ueste se sequerent̃. cũq̃ his ĩgressus
gymnasiũ cõspicuus fuit. consueuit & adolescẽtes sibi adoptare: ut eis & ad uolu
ptatẽ abuteret̃: & ab eorꝝ beniuolentia ꝓtegeret̃. Sed & sui uehementer amãs fu
it: semperq̃ illud sibi ĩ ore erat: amicorꝝ cuncta coĩa sunt. Idcirco & nemo illius

discipulus iscribit: cũ tot habuerit sui auditores. Quosdam uero ad impudentiã prouexit. Vnde & Butio unus ex familiaribus suis aliquando ad Menedemum dixisse fertur. Equidem o Menedeme noctu Bioni coniũgor: nihilque idignum mihi passus uideor. Multa etiam scelestius cõgredientibus colloquebat. Hoc ãt ex impii Theodori disciplina hauserat. Postremo incidens i malam ualitudinẽ: ut dixerunt q erant ex chalcide: illic eni & uitã finiuit: ligaturas suscipe inductus ẽ: & pœnitentiam agere super his quæ peccarat in deũ. Eorũ uero inopia quibus infirmorũ cura erat dire cruciatus ẽ quoad Antigonus duos illi famulos misit. secutusque est eum in sella ut fauorinus tradit in oĩmoda historia: sed hic quoque uita excessit. Illũ nos ita accusati sumus. Biona boristhenitem refert scythica tellus dixisse: audimus deos q̃ uere nihil sint. Ac siqdem id dogma tueri persti tisset merito dicendus eẽt sensisse ut uisum eẽt: & si male uisum esset: tamen at nũc longo morbo tabescẽs ac mori ptimescẽs qui deos nõ esse dixerat: fanũque nõ uiderat: mortalibus quique illudebat uiris dum diis imolarẽt: non mõ gratis super ararũ ac mensæ nidore deorũ hostiis admouit nares: nec modo peccaui dixit: uetera diluite: sed & anui collũ facile porrexit excantandum brachiaque ligaturis persuasus deuinxit: rhamnũque & lauri ramũ ianuæ iposuit: cuncta p peti magis q̃ mori paratus. Stultus qui mercede cupiit deum redimere: q̃si tunc dii essent: cũ illos Bion æstimare uellet. Ergo nequicquã sentiens cum lẽbus erat carbo totus tendẽsque manũ ita ferme ait. Salue inquit Pluto salue. Decem uero Biones fuere. Primus qui pherecydi syro cõtemporaneus fuit: cuius duo ferunt libri: est autem proconnesius. Secũdus syracusanus qui artes rhetoricas cõscripsit. Tertius hic ipse. Quartus ex Democriti familia & mathematicus Abderites q attice scripsit & ionice. Hic prior esse dixit regiões q̃sdã ubi eẽt sex mensiũ nox & totidem dies. Quintus solensis q conscripsit æthiopica. Sextus rhetoricus cuius ferunt libri nouẽ musarum iscripti. Septimus lyricus poeta. Octauus Milesius sculptor: cuius & Polemo meminit. Nonus poeta tragicus ex his qui tarsici dicuntur. Decimus itidem sculptor clazomenius siue chius: cuius & hipponax meminit.

Lacydes cyrenæus.

LAcydes Alexandri filius cyrenæus nouæ academiæ princeps Arcesilaique successor fuit: uir eximiæ seueritatis: habuitque instituti sui non paucos æmulos. Fuit ab adolescentia summe studiosus: & pauper quidem: sed gratus admodum: atque in sermone iocundus. Aiunt eum & circa rem familiarem dulcissime se habuisse: cum ex penu promere quicq̃ uoluisset obsignato aditu rursus annulum per foramen i tus iaciebat: ut nihil inde ex reconditis rebus tolleretur. Id cum animaduertissent famuli resignabant quæ signata erant: & quæ uoluissent inde tollebant: ac deinde annulum in porticum per rimam immitebant. Idque cum sæpe facerẽt nunq̃ deprehendi potuerunt. Lacydes igitur academiæ scholã habebat in orto: quẽ Attalus rex fieri curauerat: lacydiũq; ab ipo appellatus est: solusque ex omni memoria iuuenis phocensibus Telecli & Euandro scholam tradidit. Porro.

Euandro successit Hesgesinus pergamenus: a quo Carneades. Lepidum uero illud ad Lacydē refert. Attalo. n. denique illum ad se accersente dixisse fert imagines ꝓcul esse ītuēdas. Sero aūt geometriæ dāti operā ait quispiā certe ne nūc tps certe ne nūc quidē? Obiit aūt cū scholā regere cœpisset: quarto anno centesimæ trigesimæ quartæ olympiadis uigīti & sex annis in scholæ regimīe consūptis. Mortuus ē aūt ex palysi quā ex īmodica potatōe īcurrerat: & nos de illo ita cecinimus

Fama tui Lacyde nota est ꝗ & ipse lieum
　Exceptum stygias traxeris usque domos.
Planum est ꝗ Bacchus penetrat cum corpora multus
　Soluit ea: idcirco nil satus est bromius.

Carneades.

CArneades Epicomi siue ut Alexāder in successionibus tradit Philocomi filius cyrenæus: hic stoicoꝝ & Chrysippi libris diligētissime plectis eis modice reluctabat: adeoque id uerecūde faciebat: ut id sæpius diceret: nisi Chrysippus eēt: nō essem ego. Fuit aūt uehemēter studiosus: porro physicæ minus curā habuit: ethicæ se magis deuouit. Quocirca & cæsariē & ungues nutriebat præcipua ītentione studioꝝ. Adeo aūt in philosophia uiguit: tātūque sibi in ea neruoꝝ cōparauit: ut oratores quoque ī ipsis scholis ad eū audiēdū ꝑgerēt. Erat aūt illi & uox maxima & præcipue sonora: adeo ut gymnasii princeps ad illū mitteret: ac ne ita clamaret admoneret. Ad quē ille. Da uocis modū inqt. Et ille sapiētissime sane cōgrueque respondit. Modū enim habes ait auditores. Acriter aūt īuehebat atque in quæstionibus erat īsuperabilis. Cœnas aūt ob causas prædictas iam declinabat. Hic aliquādo cū Mentor bithynus discipulus atque auditor suus pellicē suā adamaret: ut Fauorinus refert in oīmoda historia: īter dicēdū ita in illū iocatus est. Versat hic senex qdā īanis futilis Mentori corpore atque uoce simillimus: eū hac schola abdicari placet. At ille cōtinuo exurgēs ītulit hæc illi dixere: cōcite isti surrexerūt. Durius aūt uidet circa finē uersatus esse cū sæpius diceret quæ cōstituit natura & cōpegit ea & dissoluet. Cū aūt didicisset Antipatrum ueneno hausto defunctū & ipse īcitatus est ad audēdū cōtra mortē: aitque suis. Date igit & mihi. Qui cū dicerent qd? ait mulsū. Defuncto aūt illo defectionē lunæ factā aiūt: ut cōpati sibi uideri possit. Pulcherrimū post solē sydus refert Apollodorus in chronicis humanis eū excessisse rebus olympiadis cētesimæ sexagesimæ secūdæ anno q̄rto: cū uixisset annos octoginta qnque. Ferunt eius epistolæ ad Ariathem cappadociæ regem. Reliqua ipsius conscripsere discipuli: ipse enim nihil reliquit. est autem & in hunc nostrum epigramma logadico & archabuleo metro.

Quid me carneade: quid me musa uis arguere?
Indocilis qui nihil uidit quod metuerat mori.
Quando & phthisicum olim habens pessimum morbum
Noluit solutionem habere: sed audiens ꝗ uenenum
Antipatrus bibens extinctus est: date igitur
Inquit aliquid & mihi bibere.

Quid tamen? quid date mulsum ualdeque
Habuit prompta hæc natura continens me:
Et dissoluetur iam:& hic quidem nihil minus
Cessit sub terram:dicebat autem plura
Mala lucra habentem ire ad Plutonem.
Fert̃ ei lumina calligine offendi solita:ipso nihil aduertẽte:iubereq; solitũ puero lucernã accẽdere:quã ille cũ ĩtulisset:ac diceret attuli:respõdere cõsuesse lege igit̃. Huiusce alii complures fuere discipuli:sed excelluit oĩbus Clitomachus:de quo etiã subsequẽter dicẽdũ.Fuit & alius Carneades elegiæ poeta paꝝ ꝓbatus.

Clitomachus.

Clitomachus carthaginensis patriaq; lĩgua Asdrubal appellabat̃:in qua etiã apud suos philosophari cõsueuerat.Athenas aũt cõtendit quadragita annos natus:audiuitq; Carneadẽ.Eius ille ĩdustriã animaduertẽs litteras doceri fecit:ac studiose ĩbuit uiꝝ.Ad tantũ aũt peritiæ ꝓuectus est:ut ultra q̃dragita uolumina scripserit successeritq; Carneadi: cuius etiam dicta maxime ĩllustrauit litteris.Versatus est aũt in tribus maxime sectis:academicoꝝ scilicet peripateticoꝝ atq; stoicoꝝ.Porro academicos ita fere lacessit Timon neq; academicoꝝ latiloquentiæ inutilis.Hactenus de academicis:qui a Platone fluxete diximus:ueniendũ iam ad peripateticos:& eos a Platone uenientes:quorum fuit princeps Aristoteles:& primo de ipso dicendum.

Laertii Diogenis liber quintus.

Aristoteles.

Aristoteles nicomachi Phæstiadisq; filius stagirites fuit.Porro Nicomachus a Nicomacho Macaonis filio Aesculapiiq; nepote originẽ duxit:ut Hermippus in eo libro quẽ de Aristotele scripsit tradit:erat q; carus ĩprimis Amyntæ macedonũ regi medicine & amicitiæ gr̃a.Hic ĩter oĩs Platonis discipulos maxime excelluit: uoceque gracili ut Timotheus atheniensis in libro de uitis refert:& exilibus cruribus paruisq; oculis fuit:ueste ĩsigni & annulis ac tõsura utẽs.Natus est aũt illi & filius Nicomachus ex Herpylide pellice:ut Thimotheus ait.Recessit a Platone dũ adhuc supuiueret. Vnde dixisse illũ tradũt.Aristoteles in nos recalcitrauit non secus atq; in mr̃em puli geniti.Refert Hermippus in uitis cũ atheniẽsiũ legatus ad Philippũ ꝓfectus esset Aristoteles:academicæ scholæ præfectũ fuisse Xenocratẽ.Cũ uero reuersus eẽt:scholãq; sub alio uidisset:elegisse in lycio peripatũ: illicq; usq; ad ũctionẽ deambulãdo cũ discipulis philosophari solitũ:atq; ideo peripateticũ appellatũ esse. Alii idcirco sic uocatũ asserũt.q̃ ex ægritudĩe cõualescẽti ac deãbulãti Alexandro assistẽs quædã disserere soleret.Vbi uero iam plures esse cœperãt:sedẽs docebat dicẽs turpe esse reticere: Xenocratẽ uero loq; pmittere.ad ꝓpositã quæstionẽ discipulos una exercebat simul & oratoriam docens.Deinde ad Hermiã eunuchũ

profectus est Atarnensium tyrãnum:quem alii quidem pædicã ipsius fuisse tradunt. Alii uero sibi affinitate iũctũ:tradita ei filia siue nepte:ut refert Demetrius magnesius in libris de poetis ac scriptoribus æquocis:qui & Eubuli seruum Hermiã fuisse ait bithyniũ genere:quẽ & dominũ suũ enecasse. Porro Aristippus in primo de antiqs deliciis libro Aristotelẽ ait Hermiæ pellicẽ adamasse:quã ille cũ sibi pmisisset:duxisse eã & gaudio elatũ imolasse mulieri:ut atheniẽses Eleusinæ Cereri Hermiæq3: pæana sctipsisse qui ευΔοκ hoc est itus scriptus est. Hic iam in macedonia apud Philippũ uixisse:Atq3 ab eo Alexandrũ filiũ erudiẽdũ accepisse: petisseq3 ĩstaurari solũ patriũ a Philippo uersũ. Id ubi ĩpetrasset dedisse illis leges In schola quoq3 leges tulit imitãdo Xenocratẽ:ut decẽdialẽ pricipẽ facerẽt. Vbi uero Alexãdro ĩstituẽdo satis uisus est nauasse operã:eũq3 sibi deuixisse:cõmẽdato illi cognato Callisthene Olynthio athenas concessit. Eũ audacius q̃ par erat alloquentẽ regẽ & minime illi obsequẽtẽ ab ipso ĩcrepitũ asserũt:uersu admonẽte:ni talia loq desisteret:mature pituꝝ. quod & factũ est. Nãq3 Hermolao in Alexãdrũ ĩsidiaꝝ socius fuisse dephẽsus cauea ferrea circũduci pædore atq3 squallore obsitus leoni postremo obiectus est:sicq3 excessit e uita. Enimuero Aristoteles athenas pfectus:cũ illic tredecim annis docuisset:clã in chalcidẽ concessit:q2 ab Eurimedõte hierophãta ĩpietatis accusatus eẽt:siue ut Fauorinus ait in oĩmoda historia a Demophilo:q2 hymnũ ĩ eũ quẽ prædiximus Hermiã scripserit:Epigrãmaq3 statuæ quæ in delphis est nouũ ĩciderit. Improbe peremit Persa sagittarius.

Rex persæ flexis transmittere spicula docti
Arcubus:ast ausus ius uiolare sacrum:
Perdidit hunc astu diro certamine uictor
Vsus fallacis credulitate uiri.

Hic uero ut ait Eumolus ĩ qnto historiaꝝ aconitũ bibens mortuus ẽ septuagesimo ætatis anno. Idẽ uero refert ipm Platoni trigita annoꝝ se ĩ disciplinã dedisse: sed profecto fallitur. Namque septimo decimo ætatis anno Platonem audire cœpit. Est autem hymnus huiusmodi. Virtus laboriosa mortalibus uitæ profecto præclara & cætera.

Virtus difficilis maximus & labor
Humano generi nobilis: optima
Tu uenatio uitæ
Es mortalibus omnibus.
Nam propter speciem tuam uirgo mori
Nimirum celebris casus & inclyta
Est in græcia:& altis
Se præstare laboribus.
Talem tu iacis in pectora nobilem
Fructum:perpetuo tempore qui manet.
Auro tu melior:tu es somno & genitoribus.
Lædæ cum pueris amphitrionides
Causa uirgo tui tristia duraque

Passi:multa tulerunt
Gestis dum tribuunt opus.
Et desideriis eacides tui
Aiaxque in stygias incolumis domos
Descendere tyranni
Exorabilis haud quidem
Formæ causa tuæ uirgoque atarnai
Phœbeo miserum lumine filium
Priuauit carmine certe
Quo semper celebrabitur
Ipsum mnemosine progenitæ canens
Sacræ pierides laudibus & Iouem
Augent quæ quoque xenion
Cordis firmaque præmia.

Primã hunc orõnẽ iudicialẽ pro seipso scripsisse:cũ huius criminis argueret.Fauorinus in oĩmoda historia auctor est ac dixisse athenis pyꝝ super pyro ficumq́ super fico senescere.Ait aũt Apollodorus in chronicis natũ illũ anno primo nonagesimæ nonæ olimpiadis:perrexisseque ad Platonem septimo decimo ætatis anno:annosque uiginti apud eum fuisse commoratum.Tum uero uenisse mitylenen principe Eubulo quarto anno centesimæ octauæ Olympiadis.Verum Platone primo anno functo uita sub Theophilo profectum esse ad Hermiam:mansisseque annos tres:sub Pythodoto autem se contulisse ad Philippum secũdo anno centesimæ nonæ Olympiadis Alexandro quintum decimum iam annũ ætatis agente:Athenas uero concessisse secundo anno centesime undecime Olimpiadis:atq́ in lycio tredecim annos docuisse:ac demum perrexisse chalcidem tertio anno centesimæ quartæ decimæ Olympiadis:morboque perisse:cum esset annorum ferme sexaginta trium:quo etiam tempore Demosthenes in calabris defunctus sit sub Philocle.Fertur autem ob Calisthenis insidias in Alexandrum infensum fuisse regi:illumque ad eum contristandum Anaximenem extulisse:ac misisse Xenocrati dona.Obiurgauit eum epigrãmate Theocritus chius:ut ait Ambrion in libro de Theocriti uita:in hunc sensum.Hermiæ eunuchi simul atque eubuli serui Mausoleum struxit uanus Aristoteles.Timõ quoque sic illum agit.Neque Aristoteles uaniloquiis miserandis.Hæc uita philosophi fuit.Cæterum nos ipsius quoque testamenta legimus in hunc ferme modum.Bene quidem ac rite erit.Quod si quid contigerit:ita legauit Aristoteles.Curatorem quidem omnium & per omnia iussit esse antipatrum.Quoad uero Nicanor adolescat:curatores ac tutores instituit Aristomenem.Timarchum.Hipparchũ.Cliotelem & Theophrastũ si uoluerit:ac si possibile fuerit:filioꝝ & Herpylidis reꝝq́ omnium.Cumque puella fuerit matura uiro tradi illam Nicanori.Sin uero puellæ quippiam contigerit: quod absit: uitaque prius q̃ connubio iungatur: siue etiam postquã nupserit ante q̃ filios procreet:excesserit:Nicanor dominus esto: ut & de puero & de cæteris digne nobis ac se disponat. Curet autem Nicanor

46

& de puella & de puero Nicomacho: nihil ut illis desit: patris ac fratris una in plens munus. Quod si Nicanori quidpiã cõtigerit: quod absit: siue priusq̃ puellã duxerit: siue postq̃ duxerit: nundũ filiis natis: quæ quidẽ ille ĩstituerit ea rata sun to. Sin autẽ uoluerit & Thophrastus puellæ curã hẽat. Sin alias curatores habito cũ Antipatro cõsilio: & de puella & de puero disponãt: ut eis uidebit optimũ. Cu ram aũt habeãt tutores & Nicanoris mei & Herpylidis memores: nãq; erga me studiosa plurimũ fuit cæterorũq; oĩum: & si uirũ accipe uoluerit curẽt: ne ĩdigne nobis locetur. Deniq; illi præter ea quæ antea acceperat de nr̃a substantia talen tũ argenti tresq; si uoluerit famulas & ancillã quã hẽt & pyreũ puerũ. At si quidẽ in chalcide hĩtare uoluerit: hospitiũ quod penes ortũ ẽ: sin aũt ĩ stagiris paternã domũ. Vtrũ uero horũ maluerit: studeãt p̄curatores domũ ita necessaria supelle ctile ĩstruere: ut & sibi honeste & Herpylidi sufficienter ĩstructa uideat. Curæ sit aũt Nicanori & Mirmecẽ puerũ nõ indigne nobis ad suos referri cũ eius quas ce pimus facultatibus. Sit aũt & Ambracida libera: cũq; puella uiro tradet: quigen/ tas illi dragmas ancillãq; quam habeat dari iubeo. Sed & thalæ præter ancyllam quã hẽt emptã dragmis mille: & ancillulam. Simo quoq; absq; priore pecunia in puerũ aliũ siue puerũ emi siue pecuniã dari. Tachonẽ eẽ liberũ cũ puella nupserit. Philonẽq; & Olympiũ eiusq; filiolũ. Porro eorũ q̃ mihi famulant puerorũ nullũ uenire uolo: sed hæredes eis uti. Cũ uero adulti erunt p̄ merito dimitti liberos uolo. Curent itẽ ut consument quæ Grillioni sunt traditæ exsculpendæ imagi nes. Vbi uero p̄fectæ erũt: suis ĩponant locis. Nicanoris quoq; ac p̄xeni quã scul/ pẽdã cogitabã matrisq; Nicanoris. Arimnesti uero quæ p̄fecta ẽ suo statuat lo/ co: ut sit ipsius monumẽtũ: quia sine liberis defunctus ẽ. Matris quoq; nr̃æ Cere rem ĩ nemea locet aut ubicũq; uidebitur. Vbi uero tumulũ fecerit: ibi & Pythia/ dis sublata ossa cõdat: sicut ipsa præcepit sistat: & seruari nicanoris uotũ quod p̄ illo uouimus aĩalia lapidea cubitorũ quattuor Ioui seruatori ac Mineruæ serua trici ĩ stagiris. Hæc testamentorũ ipsius series fuit. Fert aũt ollas plurimas reptas eẽ Lyconẽq; dicere illũ ĩ pelui calentis olei lauari solitũ oleũq; uenũdare. Quidã utrem calentis olei stomacho illũ ĩponere cõsueuisse tradũt: & cũ se ad quiescen dum cõponeret: æreã spæram tenere ĩ manu patella subiecta eo cõsilio: ut cũ dor mientis manu excussa spæra in subditũ æreũ uas incidisset sono illius excitus ex urgeret. Eius eẽ præclaras istas snĩas legimus. Interrogatus quidnã mendaces lu crarẽtur: ut cũ uera inquit dixerint: non illis credat. Cũ sibi probro daret: q̃ neq̃ homini misericorditer tulisset opẽ: non inquit mores miseratus sum: sed homi nem. Amicis ac discipulis iugiter ista consueuerat dicere ubicunque moraretur. Aspectus quidem a continenti aere lumen accipit: animus autem a disciplinis li beralibus. Sæpenumero cum in athenienses inueheretur aiebat illos frumenta & leges ĩuenisse: uerũ frumentis quidem uti: non autem legibus. Studiorũ libe/ raliũ amaras radices: fructus autem dulces eẽ asserebat. Rogatus qnam cito cõ/ senesceret: gratia inquit. Quid sit spes: uigilantis ait insomniũ. Diogene sibi cari/ cam dante cogitans nisi accipet usum eẽ meditatum sumens Diogenem usum ait cum carica usum perdidisse. Rursus ab eo porrectam accipiens atque pue/

rili more in sublime eleuãs cũ dixisset magnus Diogenes eã illi reddidit. Tria dicebat pueris esse necessaria: ingeniũ: exercitationẽ: disciplinã. Audierat aliquãdo se a quodã maledictis eẽ lacessitũ: Tũ ille absentẽ ĩquit etiã uerberet. Dicebat pulchritudinẽ plus q̃ epistolas oẽs ualere ad cõmendationẽ. Plerique Diogenem ita statuisse asserunt: ipsum aũt donũ formæ dixisse: Socratẽ uero modici tẽporis tyrãnidem: Platonẽ naturæ priuilegiũ: Theophrastũ tacitã deceptionẽ: Theocritũ uero eburneũ detrimentũ: Carneadẽ regnũ solitariũ. Rogatus quo differrent docti ab idoctis: quo ĩquit uiuẽtes a mortuis. Eruditionẽ dicebat inter prospera eẽ ornamentũ: inter aduersa refugiũ. Parẽtes qui liberos erudiendos curassẽt lõge honorabiliores eẽ his qui solũ genuissent: hos enĩ uiuendi tãtum: illos etiã bene beateq; uiuẽdi auctores eẽ. Gloriãti cuidã q; magnæ eẽt urbis ciuis: noli ĩquit hoc attendere: sed an dignus sis magna & illustri patria ĩspice. Rogatus qd sit amicus: una ĩquit aĩa in duobus corporibus hitans. Hominũ plerosq; dicebat ita eẽ pcos ac si semp uicturos: alios tã pdigos ac si continuo morituros. Percontanti cur honesta forma præstãtibus diutius cõgredimur: cæci ĩqt huiusce interrogatio ẽ. Rogatus qd ex philosophia lucratus fuisset: hoc ĩquit ut iniussus ea faciã: quæ pleriq; per legũ metũ operant̃. Interrogatus quo pacto discipuli egregie pficerent: Si excellẽtiores ait psequẽtes tardiores nõ attendant. Loquaci homini cũ illũ ĩprobe probris multis obtudisset dicenti: num te satis obtudi? Hercules inqt nõ tibi aĩum intẽdi. Causanti cur stipẽ nõ bono hoĩ dedisset. Fert̃ enim sic nõ inqt hoĩ dedi sed humanitati. Rogatus erga amicos quales eẽ debeamus: quales ĩquit eos erga nos esse optamus. Iustitiam dicebat uirtutẽ animi cuique secundum merita distribuentem. Disciplinam optimũ eẽ dicebat uiaticũ ad senectutẽ. Refert fauorinus in secundo cõmentarioꝝ illum crebro dicere solitũ: o amici amicus nemo: & ista quidem ad illũ referunt̃. Cõscripsit aũt & complura uolumina: quæ ut summa ingenii illius uis ac præcipua circa oẽ orationis genus exercitatio clarius eluceat: subnectenda necessario existimaui. De iustitia libros quattuor. De poetis tres. De philosophia tres. Politici duo. De rhethorica gryllus unum. Nerithus unum. Sophista unum. Menexenus unũ. Amatorius unum. Symposium unum. De diuitiis unum. Exhortatioũm unum. de anima unum. De orõne unum. De nobilitate unum. De uoluptate unũ. Alexãder siue de colonis unum. De regno unum. De doctrina unum. De bono tres. De Platonis legibus tres. De republica duos. De œconomicis unũ. De amicitia unum. Quid sit pati siue passũ esse unũ. De disciplinis unũ. De his quæ in contentionẽ cadũt duos. Solutiones eoꝝ quæ in contentionem ueniunt quattuor. Diuisiones sophisticæ quattuor. De cõtrariis unum. De speciebus & generibus unum. de propriis unum. Cõmẽtarioꝝ epicherematicoꝝ tres. Propositiones de uirtute tres. Obiectiones unum. De his quæ tot modis dicunt̃ siue secundum ppositum quinque. De elementis tres. de scĩa unum. de perturbationibus iræ unum. Moralium quattuor. de principio unum. Diuisiones. xvii. diuisibilium unum. de interrogatiõe & respõsione duo. de motu unum. Propositiones unũ. Propositiões contẽtiosæ quattuor. Syllogismi unum. Prioꝝ analyticoꝝ nouem. Po

sterioꝝ analyticorũ maioꝝ duo. De quæstionibus ad disciplinã ptinẽtibꝫ octo. de meliore unũ. de idæa unũ. Termini topicoꝝ septẽ. Syllogismoꝝ duo. Syllogisticoꝝ & diffinitiones unũ. De elegibili & accidẽti unum. Ante locos unũ. Topicoꝝ ad diffinitiones duo. Perturbationũ unum. Diuisibilium unũ. Mathematicus unũ. Diffinitiones tredecim. Epicherematũ duo. de uoluptate unũ. Propositionũ unum. de uoluntario unũ. de pulchro unũ. Quæstiones epicherematicæ xxv. Quæstiones de amicitia duo. Quæstiones de aĩa unũ. Polyticoꝝ duo. Politicæ auditionis sicut Theophrasti octo. de iustis duo. Artiũ collectio duo. Artis rhetoricæ duo. Ars unũ. Alia ars duo. Methodicũ unum. Ars Theodecti collectionis unum. Artis poeticæ libros duos. Enthymemata rhetorica. de magnitudine unũ. Enthymematũ diuisiones unũ. De dictiõe duo. de cõsilio unũ. Collectionis duo. de natura tres. Physicon unũ. de Archytæ philosophia tres. de Speusippi Xenocratisq; philosophia unũ. Ex Timæi Archyteq; disciplinis sumpta unũ. Aduersus Melissi dicta unũ. Aduersus Alcmæonis dicta unũ. Ad pythagoricos unũ. Aduersus Gorgiã unũ. Aduersus Xenocratis opa unũ. Aduersus Zenonis scita unũ. de pythagoricis unũ. de aĩalibus nouẽ. Anatomoꝝ octo: Electio anatomoꝝ unum. De cõpositis animalibus unũ. de fabulosis aĩalibus unum. de nõ gignẽdo unũ. de plantis duo: Physiognomicõ unũ. Medicinalia duos. de monade unũ: Signa tẽpestatũ unũ. Astronomicõ unũ: Speculatiuus perspectiuus unum: de motu unum: de musica unũ: Memoriale unũ: Homericaꝝ ambiguitatũ sex. Poetica unũ: Naturalium secũdum elementa trigintaocto: Inspectoꝝ ꝓbleumatum duos. Liberalium disciplinaꝝ duos. Mechanicus unum: Probleumatũ ex Democrito sex: de lapide unum: Parabolæ unum: Inordiata. xii. Exposita per genus. xiiii. Iura unum. Olympionicæ unum: Pythionicæ musices unum: Pythicus unũ: Pythionicoꝝ argumenta unum. Dionysiæ uictoriæ unum: de tragœdiis unũ: Doctrine unum: Prouerbia unum: Lex cõmendationis unum: Legũ q̃tuor: Prædicamentorum unũ: de interprætatione unum: Resp. urbium. clviii. Seorsumq; ad Philippũ de populari paucorumq; & optimatium & tyrãnorum dominatu: Epistolæ ad Philippum selymbrioꝝ: Epistolæ ad Alexandrum q̃ttuor: Ad Antipatrum nouẽ: Ad Mẽtorem unum. Ad aristonem unũ: ad Olympiadẽ unũ: ad Ephæstionem unum. Ad Themistagoram unũ: ad Philoxenũ unũ: ad Democritũ uersus quoꝝ initium ẽ: Sancte deũ: Elegiæ quaꝝ ẽ initium: Formosæ mr̃is filia: Fiũt uersus oẽs. ccccxlv. cclxx. Hec libroꝝ illius series: hic numerus ẽ: in quibus q̃d agat summatim exponendum ẽ. Duplicem eẽ philosophiæ rõnem: alteram uersari circa actus: appellariq; practicẽ. alterã ĩ intelligentia & speculatione consistere: & theoriticẽ dici: Ad actionem pertinere ethicen & politicen: q̃ ĩ parte tum de publica: tũ de familiari re agi. Ad intelligentiam physicẽ logicẽque referri. Porro logicẽ ĩstrumentũ eẽ exactissimum eius cum geminã destinationem ꝓpositũque subiecisset: uerisimile. sac ueꝝ ad utrãque duaꝝ maxime rerum uiribus nitit: Nãque ad uerissimile seu ꝓbabile oratoria & dialectica. Ad uerum aũt analytica & philosophia usus est: nihil oĩno omittens eorũ: quæ uel ad ĩuentionem uel ad iudicium uel etiã ad usum pertinerent. Enimuero ad

inuentionis adminicula atque ad eas res quæ speculationi & arti īseruiunt propositionum multitudiné tradidit: ex quibus quæstiones ꝓbabiliū epicherematum elicere affati licet. Porro ad iudicandum analytica priora & posteriora conscripsit: prioribus assūptionum iudicia pmittens: posterioribus collectionis examen tradens. Cæterum ad iudicandum ea quæ sub certamé cadunt: quæque in interrogatione uersant: & cōtentione sophisticoꝝ argumentoꝝ: atque syllogismis atque his similibus. Veritatis uero iudicium eaꝝ quidé quæ secūdū phantasiam sunt actionum sensum diffiniuit. Moralium uero ubi de re publica ac domestica ubi de legibus agitur métem. Finem aūt unum exposuit uirtutis usum in uita pfecta. Fœlicitatē ait plenitudinem ex tribus maxime bonis constantem: eis. s. quæ in animo sunt: quæ & priora uiribus appellat: eis quæ ad corpus attinent: ut sunt bona ualitudo: fortitudo: pulchritudo: cæteraque his similia secūdo ī loco habitis: atque his quæ extrinsecus ueniunt diuitiis. s. nobilitate & claritudine atque in hunc modū cæteris quibus tertiū locum assignauit. Virtuté ad beatam uitā sibi minime sufficere dixit: qppe corporalibus bonis exterioribusque īdigere: miserū atque infœlicé fore sapienté siue doloribus afficiatur: siue īopia: & cæteris huiusmodi incōmodis prematur. Vitiū aūt ad miseriam atque ī fœlicé uitā sufficere quantūlibet corporis affluat bonis. Virtutes ait non se inuicem sequi: fieri enī posse ut prudens quispiam ac iustus idéque intéperans atque incontinens sit. Sapientem quidé nō perturbationibus penitus uacare ueꝝ perturbari modice dixit: Amicitiā æquitatem esse diffiniuit reciprocæ beniuolentiæ. eius tres species esse tradidit. Esse quippe aliā cognatiōis: amatoriā aliam: tertiamque hospitalé. Amoré nō modo congressionis uerum & philosophiæ esse: amaturum quoque sapienté: atque accessurum ad rempu. ducturumque uxorem & cum rege una uictuꝝ: tribusque generibus uitæ constitutis: primo quod in speculatione: sequenti quod in actu: & tertio quod in uoluptate consistit. Speculatiuum genus semper prætulit. Liberales disciplinas ad apprehensionem uirtutis multū conferre sensit. In descriptione reꝝ naturalium præter cæteros rationé maxime secutus ē: adeo ut minimaꝝ quarūque reꝝ reddiderit cās: unde & naturaliū cōmentarioꝝ cōplura scripsit uolumina. Deū sicut & Plato īcorporalem diffiniuit: eiusque ꝓuidentiam ad cælestia usque ptigere: ipsum uero immobilé eē. Porro terrēa oīa ad cælestiū cōgruētiā ordinēque dispōit. Preter elemēta ista q̄ttuor: eē & qntū aliud: ex quo cælestia ɔsistāt: eiusque motū qppe orbicularé eē uariū. Aīam ité īcorpeā: primāque eē ētelechiā: Corpis nēpe naturalis & orgāici potētia uitā hēntis. Est āt ea iuxta illū duplex. Entelechiā uero appellat cuius sit spés quædā īcorporea. Altera ex his qdē scd̄m potētiā: ut ē Mercurius ī cæra īformis qdé sed idōeus ad pcipiēda lineamēta: sicut itē ī aere statua. Scd̄m uero hītum entelechia dicit consūmatæ ac pfectæ Mercurii statuæ. Naturalis aūt corpis dixit: nā sunt corpora alia qdē manu & arte elaborata: ut sunt quæ ab artificibus fiūt: puta turris atque nauis. Alia uero sic a natura ꝓdeūt ut arbores: & aīaliū corpa. Porro orgāici dixit: hoc ē ad aliqd pati & cōditi: ut ē ad uidendū oculus; aurisque ad audiendū. Virtute autem uitam habentis utputa in se ipso.

Virtute autem uel potentia minus est q̃ secundum actionem. Secundum actio-
nem aũt ut uigilãs hr̃e aĩam dicit᷑. Secũdũ habitum aũt ut dormiẽs. Vt igit᷑ & hic
ĩtelligat᷑ adiecit potẽtia plurima & alia de plurimis in hũc modũ philosophatus
est: quæ plõgũ esset numerare. Cũctis enim ĩ rebus summo studio atq; ĩdustria
fuit: ĩuẽtõĩsq; ĩcredibili copia uiguit: ut ex his quæ supra annotauimus ipsius uo-
luminibus cõstat: quæ ad q̃drĩgẽtoꝝ numeꝝ fere pueniũt: de qbus. s. nihil ambi
git᷑. Nã sunt & alia cõplura quæ ipsius ĩscribunt᷑ uolumina atq; sentẽtiæ. Veꝝ. n.
octo fuere Aristoteles. Primus hic ipse. Secũdus qui athenis rẽpu. administrauit
cuius etiã iudiciales legunt᷑ plenæ gr̃a & elegãtia orones. Tertius qui in iliadẽ Ho
meri scripsit. Quartus siculus orator qui ad panegyricũ Isocracis rescripsit. Qui-
tus q cognominatus est Mythus Aeschinis socratici necessarius. Sextus cyrenai-
cus q de poetica scripsit. Septimus pedotriba cuius meminit Aristoxenus in Pla
tonis uita: Octauus grãmaticus obscurus & ignobilis: cuius de pleonasmo ars le
gitur. Huius autem stagiritæ philosophi complures quidem fuere discipuli. Sed
omnibus maxime excelluit Theophastus: de quo modo dicendum est.

Theophrastus eresius.

THeophrastus melãti eresius ut Athenodorus in octauo deambula
tionũ ait Fulionis filius: primo q̃dẽ in p̃ria leucippi ciuis sui auditor
fuit. Inde cũ Platonẽ audisset: se ad Atistotelẽ cõtulit. Eo itẽ in chal-
cidẽ ꝑfecto illi in scholæ regimine successit: Olympiade. cxiiii. Fert᷑
ipsius quoq; seruus Põpylus noĩe philosophus fuisse: ut refert Maronianus ma
strianus in primo similiũ historicoꝝ capituloꝝ. Fuit aũt Theophrastus uir sum
mæ prudẽtiæ studiiq; singularis: atq; ut scribit Pãphila in. xxxii. cõmentarioꝝ li-
bro: Menãdrũ ipse comicũ ĩstituit. Erat itẽ beneficus ĩprimis & maxime affabilis:
eũ Cassander suscepit: Ptolomeusq; ad illum misit. Adeo aũt atheniẽsibus acce-
ptus fuit: ut cũ illũ Agnonides ĩpietatis accusare ausus esset: paꝝ abfuerit: qn ipse
ob eã rẽ crimẽ ip̃m in se retorqueret. Pergebãt ad illũ audiendũ discipuli ad duo
milia. Hic in epistola ad Phaniã pipateticũ iter cætera de iudicio quoq; ista locu
tus est. Nedũ. n. frequẽtiã celebrẽ: ueꝝ ne cõsessum q̃dẽ facilem cuiusmodi q̃spiã
accipere uult. Porro recitatões emendatõis auctores sunt. Differre aũt cuncta at-
que negligere nõ iam ferũt ætates. In ea epistola scholasticũ noĩat. Cũ tamen esset
huiusmodi secessit ad modicũ & ipse & philosophatiões reliq̃t. Quippe Sopho-
cles Amphiclidæ filius legem tulerat uti ne q̃s philosophoꝝ præesset scholæ ni-
si id senatus ac plebs decreuisset. Qui secus faceret capitale esset. Veꝝ sequenti an
no denuo reuersi sunt: cũ a Phillone Sophocli dies dictus esset. Quo tpe atheniẽ-
ses ea lege abrogata Sophoclem talentis q̃nque mulctarũt: decreuerũtque philo-
sophis reditũ: ut & Theophrastus remaneret: scholãque ut antea regeret. Eũ cũ
antea Tyrtamo illi nomen esset: ob diuinã elocutionem Aristoteles Theophra-
stũ appellauit. Cuius & filium Nicomachum magister licet amauit: ut Aristip-
pus in q̃rto de antiquis deliciis meminit. Fertur Aristoteles de Theophrasto &
Calisthene idem quod de se & Xenocrate Plato ut prædiximus dixerat dixisse:
q; hic scilicet ꝑ excellenti acumine igenii cuncta facillime assequeretur & expone

ret. Ille contra tardus & obtusus esset ingenio: hunc freno illum egere calcaribus Dicit & priuatim ortũ post Aristotelis discessum possedisse: Demetrio Phalerio familiari suo in hoc sibi cooperãte. Nobiles sunt & huius sunt illæ sentẽtiæ: Citius credendũ dicebat iferni equo ꝗ uerbo incõposito. Ad illũ qui in cõuiuio penitus tacebat: si qdẽ inqt iperitus es prudẽter facis: sin uero peritus stolide. Habebat & illud semp̱ i ore Sũptus præciosissimus tp̃s est. Obiit senex ætatis anno. lxxxv. cum modice a labore quieuisset: in quem etiam est nostrum epigramma.

Non arcum frangi sapientis posse remissum
  Vana hæc nullius uerba fuere uiri.
Dum fuit intento Theophrastus corpore uixit.
  Corpora sed postꝗ fessa remisit obit.

Aiũt illũ cum rogaret a discipulis num quippiã illis mãdare uellet dixisse: nihil quidẽ quod iperaret se habere nisi ꝙ multa dulcia gloriæ obtẽtu uita mentitur. Nos uero cũ uiuere icipimus tũc morimur: nihil enim est ianius amore gloriæ: sed este fœlices uerbũqꝫ istud aut omittite: grãdis enim labor est: aut illi itendite: magna. n. ide gloria ꝓuenit. Porro uitæ uanitas amplior ꝗ utilitas est. Veꝝ mihi quidẽ nõ iam qd agendũ sit: cõsulere suppetit: uos aũt qd faciendũ erit deliberabitis. Ista dicentẽ exhalasse aiam tradũt. Eũ uero ut fama est: athenienses pedibus oẽs ꝓsecuti publice honorauerũt. Refert Fauorinus illũ iam uetulũ lectica circũ ferri solitũ idqꝫ dicere hermippũ: eũqꝫ id ex Arcesilai pitanei historia sũpsisse iter ea uerba quæ ad Lacydẽ cyrenẽsem habuit. Reliqt aũt & ipse ingenii sui cõplura monumẽta: & ip̃a aũt dignissima sũ arbitratus quæ adnotarẽ. Sũt aũt ista: prioꝝ analyticoꝝ tres: posterioꝝ analyticoꝝ septẽ. de solutione syllogismoꝝ unũ. Analyticoꝝ epitome unũ. Deductoꝝ locoꝝ duo. Speculationis eoꝝ quæ circa contentiosam orationẽ uersant. de sensibus unũ. Ad anaxagorã unum. de anaxagora unũ. de anaximene unũ. de archelao unũ. de salenitro aluminis unũ. de his quæ durant in lapides duo. de idiuisibilibus lineis unum. Auditionis duo. de uentis unũ. Virtutũ differẽtiæ unũ. de regno unũ. de regis instituto unũ. de uitis tres. de senectute unũ. de democriti astrologia unũ. de his quæ in sublimi fiunt unũ. de imaginibus unũ. de succis cute & carnibus unũ. de diacosmo unum. de hominibus unũ. Dictoꝝ diogenis collectio unũ. Diffinitionũ tres. Amatorius unũ. Alius de amore unũ. de fœlicitate unũ. de speciebus duo. de caducis unũ. de afflatõe dei unum. de empedocle unũ. de epicherematibus. xviii. Controuersiaꝝ tres. de uolũtario unũ. Abbreuiatio reipu. Platonis duo. de diuersitate animalium uocis eiusdẽ generis unũ. de his quæ subito apparẽt unũ. de his quæ morsui & uulneri patent unũ. de animalibus quæqꝫ iuidere dicũtur unũ. de his quæ in sicco morantur unũ. de his quæ colores imutãt unũ. de his quæ latibula & fossas faciunt unũ. de animalibus septẽ. de uoluptate sicut Aristoteles unũ. Alius de uoluptate unũ. Quæstiones. xxiiii. de calido & frigido unũ. de uertigine & obtenebratione unũ. de sudore unũ. de affirmatione & negatione unum. Calisthene siue de luctu unũ. de laboribus unũ. de motu tres. de lapidibus unũ. de pestilẽtiis unũ. de examinatione unũ. Megaricus unũ. de atra bile unũ. de metallis duo. de melle unũ.

de metrodori collectis de æreis duo.de ebrietate unum. Legum secundum ele/
menta.xxiiii.Legum epitome.x.Ad diffinitiones unum.de odoribus unum.de
uino & oleo primarum propositionum.xviii.Legiferorum tres.Politicon sex.Poli/
ticon ad tempora quattuor.Ciuilium consuetudinũ quattuor:de optima repu.
unum.Problematum collectionis quinque.de prouerbiis unum.de concretioni/
bus & liquefactionibus unum.de igne duo.de spiritibus unum.de paralysi unũ.
de suffocatione unum.de amentia unum.de passionibus unum.de notis unum.
Sophismatum duo.de syllogismorum solutione unum.Topicorum duo.de cruci/
atu duo.de pilis unum.de tyrannide unum.de aqua tres.de somno & insomniis
unum.de amicitia tres.de liberalitate duo.de natura tres.de naturalibus.xviii.de
naturalium abbreuiatione duo.Naturalium octo.Aduersus physicos unum.de
naturalibus historiis decem.Naturalium causarum octo.de humoribus quinque.
de mendacio uoluptatis unum.de anima quæstio una.de ĩdubitata fide unum.
De simplicibus dubitationibus unum.Harmonicon unum.de uirtute unum.
Occasiones siue contradictiones unum.de negatione unum.de sentẽtia unum.
de gelio unum.Alias de ridiculo unũ.Meridianorum duo.Diuisiones duæ.de diffe
rentiis unum.de iniuriis unum.de laude unum.de peritia unũ.Epistolarum tres.
de fortuitis animalibus unum.de selectione unum.Laudes deorum unum.de so/
lemnitatibns unum.de fœlicitate unum.De enthymematibus unum.de inuen
tis duo.Scholarum moralium unum.Morales figuræ unum.de tumultu unũ.
de historia unum.de iudicio syllogismorum unum.de mari unum.de assenta/
tione unum.Ad Cassandrum de regno unum.de comœdia unum.de meteoris
unum.de dictione unum.Verborum collectio unum.Solutiones unum.de mu
sica tres.Naturalium opinionum.xvii.Naturaliũ epitome unum.de gratia unũ.
Morales figuræ unum.de falso & uero unum.Historia eorum quæ de deo dicũ
tur sex.de diis tres.de mensuris unum.Megacles unum.de legibus unum.de ini
quis legibus unum.Xenocraticorum collectæ unum.Confabulationis unum.
de iuramento unum.Oratoria præcepta unũ.de diuitiis unum.de poetica unũ.
Problemata ciuilia naturalia amatoria moralia unum.Prouerbiorum unum.Pro/
blematum collectio unum.de problematibus natutalibus unum.de exemplari
unum.de propositione & narratione unum.de poetica alias unum.de sapienti/
bus unum.de cõsilio unum.de soloecismis unũ.de arte oratoria unũ.de artibus
oratoriis species septem.de simulationibus unum.Commentariorum aristote/
licorum siue theophrasticorum septem.Historicorum geometricorum quattu
or.Epitome Aristotelis.de animalibus sex.de diis epicherematũ duo.Quæstio/
nes tres.de regno duo.de causis unum.de democrito unum.de calumnia unũ.
de generatione unum.de animalium prudẽtia & more unum.de motu duo.de
uisu quattuor.Ad terminos duo.de eo quod est dari unum.de maiore & mino/
re unum.de musicis unum.de diuina fœlicitate unum.Ad eos qui erant ex aca/
demia unum.Exhortatorius unum.Quo pacto ciuitates optime inhabitentur
unum.Commentaria unum.de riuo qui erat in sicilia unum.de concessis unũ.
Qui sint modi sciendi unum.de falso tres.Anteropica unũ.Ad Eschylum unũ.

Astrologicæ historiæ sex. Arithmeticarum historiarum de augmento unũ. Acicharus unum. de iudicialibus orationibus unum. Epistolæ ad Asticreõtem Phaniam & Nicanorem. de pietate unum. Euiadis unum. de temporibus duo. de suis orationibus unũ. de liberis educandis unũ. Alius differens de eadẽ re unum. de disciplina siue de uirtutibus siue frugalitate unũ. Exhortatorius unũ: de numeris unũ. Diffinitiones de dictione syllogismoꝝ unũ. de cælo unũ. Politici duo. de natura unũ. de fructibus & de animalibus: quæ fiunt uersus. ccxxxii. dcccccl. Tanta ab hoc uolumina elaborata sunt. Legi autẽ & ipsius testamentũ in hæc uerba. Bene quidẽ ac rite ualebimus: cæteꝝ & si quid secus contigerit ista dispono. Domesticã omnẽ suppellectilẽ Melanti & Pancreonti Leontis filiis trado. Porro ex his quæ ab Hipparcho suppeditata sunt: ista mihi fieri uolo: quæ circa scholã sũt atq; spectacula perfici: uel si quid circa ea in melius possit ornari. Dehinc Aristotelis imaginẽ eo in tẽplo collocari: ac donaria reliqua quæq; antea in tẽplo erãt. Deĩde porticũ quæ secundũ scholã erat exædificari priore nõ deteriorẽ: tabulasq; in quibus orbis situs est in iferiore porticu reponi: arã quoq; cõstrui ita ut neq; pfectio neq; honestas desideret. Volo aũt & nicomachi imaginẽ æqualẽ pfici. Opus quidẽ Praxiteli iniũctũ est. Reliqua uero ĩpendia ab eo fieri. Statui aũt illã iubeo ubicũq; illis uisum fuerit quibus cura erit reꝝ cæteraꝝ: quiq; testamento inscripti sunt. Ac de tẽplo quidẽ ac donariis in hunc modũ statuo: Fundũ uero quẽ stagiris habemus Callio lego: librosq; omnis Neleo. Hortũ autẽ & deambulationẽ ædesq; oẽs horto adiacẽtes amicis lego: qq; uoluerit ĩ eo una uacare litteris: atq; simul philosophari: quãdoquidẽ possibile nõ est hoĩbus oĩbus semp adesse: ea tamẽ lege ut neq; illũ alienẽt: neq; ut ꝓpriũ quisq̃ possideat: sed ueluti sacrũ qddã coĩter ab oĩbus possideat: quiq; se iuicẽ amice ac familiariter utant̃ sicuti cõgruũ ac iustum est. Sint autẽ qui illo coĩter utent̃ Hipparchus Neleus Crato Callinus Demotimus Demaratus Callisthenes Melantes Pancreon & Nicippus: licere aũt si philosophari uelit & Aristoteli Midiæ Pythiadisq; filio horũq; esse pticipem. Ipsiusq; curã diligentissime habere maiores natu: ut q̃ maxime ad philosophiã ĩstituatur: nosq; sepelire ĩ horti parte quæ eis maxime uidebitur: nihil superfluũ circa funus tumulũue faciendo. Vt autem dictum est post ea quæ circa nos cõtigerint: cum fanũ & monumẽtum & hortum & ambulatorium reparata & refecta erunt: una & Pompilũ hunc qui illũ habitat ea curare uolo: aliarumq; reꝝ quã prius curã habere illiusq; cõmodis prospicere qui ista habent. Pompilo aũt threptæ dudũ liberis qui magno nobis usui fuerũt: si quid antea a nobis præstitũ est: & quæque illi acquisierunt: & quæ nunc illis ab Hipparcho dari constitui dragmas duo milia tuto ac firmiter hæc illis possidenda censeo: sicut & ipsis Melantæ & Pancreonti sæpius dixi: cũctaq; mihi annuerũt. Do aũt illis & somatalẽ & ancillã: ex pueris aũt Molonem quidẽ & Cimonem & Parmeontem iam nũc liberos dimitto. Manem uero & Calliam cum annos quattuor in horto perseuerauerint cooperãtes: & sine peccato iuẽti fuerĩt: liberos dimitti iubeo. Domesticæ uero suppellectilis cum põpilo q̃tum uisum fuerit auctoribus sufficere datum fuerit: quod reliquũ erit uẽnire Demotimo cariona do: donacemq; neleo.

Euboũ uenũdari placet. Dabit aũt Hipperchus Callino dragmas tria milia. Me/lanti uero & Pancreonti nisi Hipparchũ intueremur & antea nobis fuisse peruti lẽ: & nunc in suis rebus magnũ pertulisse naufragiũ: mandaremus ꝓfecto ea cũ Melanto & Pácreonte pagere. Quoniam uero nõ illi facile fore aĩaduerti cũ illis una exeq: cõmodiusq3 illis eẽ: arbitratus sũ si qd ab Hippcho cõstitutũ acceperit. Dabit aũt Hipperchus Melanto & Pancreonti utriq3 talentũ: daturus & curato ribus ad ea quæ in testamento scripta sunt perficienda sumptus necessarios suis quosq3 temporibus. Quæ cũ impleuerit oĩa absolutus erit ac liber a debito oĩ & oĩbusquæ contraxerat mecũ instrumentis. ꝙ si quid meo nomine Hippercho in chalcide ꝓuenit emolumenti: hoc totum eius erit. Curatores aũt eaꝝ rerum qnæ testamento inscriptæ sunt: hi erunt. Hipparchus Neleus Strato Callinus Demotimus Calisthenes Ctesarchus. Porro testamenti exẽplaria Theophrasti annulo signata apud Begesiam condita sunt. Hipparchi testes Calippus Pellane us Philomelus Euonymeus Lysander Hybæus Philon Alopecensis. Testamen tum alteꝝ accepit Olympiodorus. Testes idem fuere. Alterum accepit Adiman tus. Tulit autem Androsthenes filius. Testes Aimnestus Cleobuli filius Lysistra tus Phidonis Thasius Strato Arcesilai lampsacenus. Thesippus thesippi a figulis. Dioscorides Dionisii epitephisius. Hæc series testamentoꝝ illius fuit. Sũt qui di cant Erasistratũ medicũ huius fuisse auditorem: & fortasse uerum est. Successit aũt illius scholæ Straton.

Strato lampsacenus.

STrato Arcesilai filius lãpsacenus cuius in testamento mentionem fa cit Theophrastus: uir eloquentissimus fuit. Physicus aũt idcirco ap/pelatus ẽ ꝙ in ea speculatione præ cæteris diligentissime uersatus sit. Fuit aũt & præceptor ptolomæi philadelphi: a quo talentis. lxxx. do tum aiunt. Enimuero scholam regere ĩcepit ut Apollodorus ĩ chro/nicis refert Olympiade. cxxiii. eãq3 annos duos de uigĩti tenuit. Feruntur eius de regno libri tres: de iustitia tres: de bono tres: de diis tres: de magistratibus tres si ue duos: de uitis unum: de fœlicitate unum: de regia philosophia: de fortitudĩe: de inani: de cælo: de spiritu: de natura humana: de generatione animalium: de cõ cubitu: de somno: de insomniis: de uisu: de sensu: de uoluptate: de coloribus: de morbis: de iudiciis: de uiribꝰ: de metallicis machinis: de fame: de obtemperatio nibus: de leui & graui: de afflatione: de tẽpore: de cibo & ĩcremẽto: de aĩalibus ꝺ quibus dubitaꝛ: de fabulosis aĩalibus: de causis: ambiguoꝝ solutio: locoꝝ prin/cipia: de accidẽti: de termino uel diffinitiõe: Quid sit magis & minus: de iniusto: de priore & posteriore: Inuentorum elenchi duo: de cõmentariis ambigiꝛ: epi/stolæ quaꝝ ẽ initium Strato Arsinoe salutẽ. ccccl. Hunc aiunt adeo fuisse tenuẽ: ut sine sensu moreretꝛ: in quẽ hoc scripsimus epigramma.

Corpus erat tenuis si non oracla fuissent:
Stratonem dico: genuit quem lampsacus olim:
Semper & in morbos cũ decertaret inertes
Mortuus est latitans: mortem nec sensit acerbam.

Fuerunt aũt Stratões octo. Primus Isocratis auditor. Secundus hic ipse. Tertius medicus Erasistrati discipulus: siue ut quidã aiũt alumnus. Quartus historicus Philippi & Persei q aduersus romanos pugnauerũt gestoꝶ scriptor. Sextus poeta epigrãmatum. Septimus antiquus medicus: ut ait Aristoteles. Octauus pipateticus qui uixit alexandriæ. Porro physici istius ferunt testamenta in hũc modum. Ista si quid patiar dispono. Ea quidẽ quæ domui sunt Lãpyrioni & Arcesilao relíquo oĩa. Porro ex pecunia quã athenis hẽo: primũ quidẽ curatores iusta & quæ post funus fieri solenne ẽ diligẽter curabũt: nihil neq͂ supflue neq͂ inliberaliter agẽtes. Erunt aũt testamenti curatores Olympicus. Aristides. Mnesigenes. Hippocrates. Epicrates. Gorgylus. Diocles. Lycõ Athanes. Scholã qdẽ Lyconi relíquo. Nanq͂ alii sunt uel seniores uel occupati. Recte aũt faciẽt reliqui: si hoc ipsum suo iudicio firmauerint. Libros illi oĩs præterq͂ quos ipsi scripsimus relíquo: uasa etiã oĩa cõuiuii stramentaq͂ & calices. Dent aũt Epicrati curatores dragmas quĩgentas & unũ ex pueris quẽcũq͂ Arcesilaus iudicabit. Primũ qdem Lãpyrion & Arcesilaus pacta tollant: que ꝓ Hiræo Daippus statuit: nihilq͂ debeat neq͂ Lãpyrioni neq͂ Lãpyrionis hæredibus: Sed liber sit ab oĩ chirographo. Dentq͂ sibi curatores dragmas quĩgentas: & ex pueris unũ quẽcũq͂ probarit Arcesilaus: ut is q nobiscũ multũ laborauit: magnoq͂ nobis usui fuit: hẽat unde uiuere honeste possit. Diophantũ præterea dimitto liberꝶ & Dioclẽ & Abum. Simiam aũt Arcesilao reddo: Sed & Dromonẽ liberꝶ relíquo. Vbi uero Arcesilaus aduenerit cõputet Hiræus cũ Olympico & Epicrate cæterisq͂ curatoribus funeris aliorũq͂ solẽniũ sumptus. Quod aũt pecuniæ reliquũ erit: accipiat Arcesilaus ab Olympico nihil ei molestus existens per tẽpora & ãnos. Tollat aũt & pacta Arcesilaus quæ cõposuit Strato cũ Olympico: & Aminia cõdita penes Philocratẽ Tisameni filiũ. Monumentũ uero faciãt: ut uidebit Arcesilao & Olympico & Lyconi. Atq͂ hic quidem ut fert testamenti illius textus fuit: sicut ipsũ collegit Aristolpsius necessarius. Cæteꝶ Strato ipse sicut & supra declaratum ẽ: uir insignis & maxime amplectendus fuit ĩ oĩ orõnis genere uersatus: sed physicæ maxime studiis excellens: quod genus & antiquius ẽ & multorum præclara ingenia exercuit. Successit huic Lycon.

Lycon troadensis.

LYcon Astyanactis filius troadensis uir eloquens educandis instituendisq͂ pueris maxime idoneus fuit. Aiebat enĩ adiũgi necessario pueris pudorẽ & laudis studium uelut equis calcar atq͂ frenũ. Porro ipsius elocutio & ĩterpretationis copia hinc apparet. Ait enĩ in uirginem pauperẽ hoc mõ. Graue onus est patri puella præ dotis ĩopia excurrens in flore ætatis. Vnde & Antigonũ de illo hoc dixisse ferunt: possibile nõ eẽ suaueolentiam mali atque grãm aliorsum trãsferri: sed in ipso hoĩe ueluti ĩ arbore singula quæ dicerent oportere inspici. Cæteꝶ quia in dicendo erat suauissimus: icirco quidã ẽt ipsius noĩ gãma lrãm adiciebant: ut eẽt Glycõ: quod dulcedinem sonat. Porro ĩ descrĩbẽdo dissimilis erat sibi. In hos uero qui quoniã dum tẽpus esset nõ didicerãt pœnitẽtia macerabant idque reuocare cupiebant: in hũc mo

dũ iocabatᷣ. Dicebat itaq̃ quærentes: pœnitẽtiã q̃ uanam ostendẽtes uoto ĩpossi bili se ipsos arguere. Qui aũt uellent: merito aiebat excidisse rõne: ueluti distor/cta regula naturam recti examinantes: seu faciẽ perturbata aqua uel speculo per uerso: & ad forensem quidẽ coronã cõplures ꝓficisci: uerꝫ ad olympiacã aut pau cos aut neminẽ. Sæpe atheniẽsibus consulens magno illis emolumẽto fuit. Erat uero mũdissimus habitu: adeo ut uestiũ incredibili mollicie ac nitore uteretᷣ: ut Hermippus refert: sed exercitatissimus ac robusto corpore effectus ẽ: oẽmq̃ ath letarꝫ habitum præseferebat cũ auctore Antigono carystio antea fractiori & gra ciliori esset corpore. Quocirca & ĩ patria luctatus fertᷣ more patrio: atq̃ pilæ lu/do exercuisse. Erat autem Attalo & Eumeni ĩ primis carus atq̃ ĩter paucos ami cissimus: q̃ & illũ sæpenumero regia magnificentia donabant. Tẽtauit & Antio/chus illum habere apud se: sed spe sua destitutus est. Adeo aũt inimicus erat Híe ronymo peripatetico: ut solus anniuersario die ad illum nõ ꝓficisceretᷣ: de quo ĩ Arcesilai uita diximus. Porro scholæ principatũ tenuit annos. xliiii. Cũ illũ sibi successorẽ in testamẽto Strato reliq̃sset: olympiade. cxxvii. Pãthoedi quoq̃ diale ctici auditor fuit. Obiit aũt annos natus. lxxiiii. fessus podagræ morbo: in quẽ nostrum est epigramma.

Prætereunda mihi non sunt & fata Lyconis:
 Fecerat infirmum quem ualitudo pedes.
Nanq̃ pedẽ alterius semper cum nixus adiret:
 Tam longam miror nocte uolasse uiam.

Fuerunt & alii Lycones. Primus pythagoricus. Secũdus hic ipse. Tertius uersifi/cator. Quartus epigrãmatum poeta. huius quoq̃ philosophi testamẽtũ huiusce rep imus. Ista eqdẽ dispono de rebus meis. Siquidẽ hunc morbũ ferre nequiue/ro: ea qdẽ quæ domi sunt oĩa Astyanacti & Lyconi fratribus do: atq̃ ex his op/portune reddendũ censeo: quæq̃ athenis possedi a quouis sumpta siue exacta & quæq̃ in funere cæterisq̃ solẽnibus ĩpensa fuerint. Quæ uero in urbe & ægia ha beo: Lyconi præcipue do: q̃ is nomẽ ferat nostrꝫ: mecũq̃ diutissime atq̃ gratissi me sit cõmoratus: sicut dignum erat: quippe qui filii tenebat locũ. Porro peripa tũ amicis ac necessariis linquo Bulloni Callino Aristoni Amphiõi Lycõi Pitho ni Aristomacho Heraclio Lycomedi Lyconi fratrueli. Præficiant aũt ipsi quẽ/cũq̃ pmansurꝫ ĩ schola maximeq̃ utilẽ futurꝫ existimauerint: eis uero cõsentiãt & reliq familiares: & mei & loci gratia. Cæterꝫ funus & adustio curæ erit Buloni & Callino & amicis cæteris: uti ne illiberalis neu superflua sit. Eas uero quæ mi/hi erãt ĩ ægina ptes post discessum meũ diuidat Lycon adulesentibus in usũ olei ut ex eo & mei & eius q me honorauerit: cõgrua memoria sit: statuãq̃ nostrãl o cet eo loco ubi cõuenienter stare eã ꝓspexerit. Coopereᷣ una aũt & Diophantus & Heraclides Demetrii filius. Ex his aũt quæ in urbe sunt: reddat Lycon oĩbus quã prædixi præsens post ipsius discessum: sequantᷣ aũt Bulõ & Callinus: & quæ cũq̃ ĩ funere ac solẽnibus cæteris ĩpensa fuerint: Tollatque ea ex his rebus dome sticis quæ ambobus cõiter a me relicta sunt. Honoret itẽ & medicos Pasithemĩ & Midiã dignos ꝓfecto magno & honore & præcio ob summã ĩ me diligentiã &

arte. Lego & Callino filio patheras duas: uxorique illius gemas bullas tapetasq; alterum uillosum: alterum purum: & pistroma & duo puluinaria quae sunt ex omnibus que reliq sunt optima: & quantu ad honoris rationem: ne istorum quide obliti ui deamur. De his aut q mihi seruierut: sic statuo. Demetrio quide ia diu libero redeptionis praeciu remitto: & quinque minas do: & palliu & tunica: ut q mecum diu & multu laborauit: honeste uita degere possit. Critoni aut chalcedonensi similiter redeptionis praecia relaxo: & minas quattuor ite dari iubeo. Micruque liberum dimitto: eum Lyco nutriat: & annos sex ab hoc tpe deinceps erudiat. Charete similiter dimitto liberum: nutriatque illu Lycon: duasque illi minas do: & libros meos relictos: eos uero q necdu editi sunt Callino ut illos edat diligeter do. Sed & syro libero minas qtuor lego: & menodora do: & si quid mihi debet relaxo. Hilarae ite quinque minas & tapete uillosum & duos puluinos & peristroma & lectu quecuque uoluerit. Libera ite dimitto Micri matte & Noemonem & Dione & Theone & Euphranore & Hermia: & Agathone ubi biennii tepus ipleuerit dimitti liberum iubeo: & lecticarios: Ophelione quoque & possidonium cu annos quattuor pegerit: itidem liberari uolo. Demetrio praeterea & Tritoni & Syro singulis lectu & stragula ueste ex residuis relinquo ut Lyconi couenire ui debit. Ista illis erunt ex me qui pfecto ostenderut q sollicite sibi comissa pegerit. De sepultura uero uidebit Lycon siue me hic siue domi sepelire maluerit. Certo eni mihi psuasu est illu quid coueniat honestuque sit: nil segnius cernere q nos. Cu uero disposuerit & ipleuerit haec oia: rata sit illi eorum quae hic sunt oium largitio. Testes Callinus Hermioneus Aristo Chius Euphronius Paeaniesis. Adeo aut sapienter ille gessit oia quaeque ptinent ad eruditione & studia humanitatis ut ad testameta quoque sua nihilominus diligetia prudetiaque pertenderit: ita ut in ea quoque parte sit studiose imitandus.

Demetrius phalereus.

Demetrius Phaostrati filius phalereus auditor qde fuit Theophrasti. Caeterum cu apud atheniéses cocionaret: urbi praefuit anos dece: aereisque statuis honoratus e trecetis sexagita: quarum plures eqstres erat & i curribus seu bigis stabat summoque studio ferme itra. ccc dies. cosumatae erat. Coepisse aut repu. admistrare quo tpe Harpalus Alexadru fugies athenas uenit: Demetrius Magnesius i aequocis testat. Diu at atq; praeclare rem administrauit. Nanque & redditibus & aedificiis ciuitatem auxit: & quide cu genere satis illustris no eet: Erat eni ut Fauorinus i prio comentariorum ait: ex canois familia: uerum urbanae ac nobili lamiae amicae: ut ide ait i prio: cogrediebat: Sed & a Cleone sese ppessu ee i secudo tradit. Porro Didymus in symposiis ipm & Charito blepharo & Lapetone a meretrice qda appellatu ait: Fert cu alexadriae amisisset oculos: a serapi illos rursus recepisse. Quocirca & paeanas qui nucusque canut fecisse. Verum cu apud atheniéses clarissimus eet: sic quoque & ipe ab ea quae cuncta consumit inuidia tentatus est. Quippe insidias passus a quibusdam mortis sententiam absens excepit. Non tamen eius corpore potiti sut: uerum ipsius deiicientes imagines erugine ex industria foedatas alias quidem uendiderunt: alias summerserunt: aliasque in frusta conciderunt. Quippe

& hoc fertur. Vna autem sola in arce seruata est. Fecisse autẽ hoc athenienses Demetrio iubẽte rege Fauorinus auctor est in oĩmoda historia. Sed & ĩperii ipsius ĩdicia ut Fauorinus idẽ ait uiolarũt. Enimuero Hermippus eum tradit post Cassandri necẽ Antigoni metu se ad Ptolæmeũ soterẽ cõtulisse: multũq; illic tẽporis moratũ iter cætera consuluisse regi: filiis quos ex Euridice susceperat ĩpartiri regnũ: Illo nõ obtẽperãte sed ei quẽ ex Beronice genuerat diadema tradẽte: ab hoc ipso post pris mortẽ fuisse asseruatũ ĩ ꝓuicia quoad aliqd de illo statuisset. Hic iã ille mœstior uixit: ac ueluti dormitans ab aspide manũ morsus ex uita migrauit sepultusq; est ĩ busirite regione ꝓpe diospolim. Ei quoq; nos fecimus epigrãma.

Ore uenena ferens Demetrion abstulit aspis:
 Luminibus cuius lux tenebrosa micat.

Porro Heraclides in epitome successionũ sotionis Ptolæmeũ ait Philadelpho cõcedere uoluisse regnũ: illũq; ꝓhibuisse dicẽdo: si alteri dederis: ipse non habebis. Cũ uero accusaret athenis menãder comicus: Fert quippe & hoc: paꝝ abfuit qn capitis exciperet sñiam: ob aliud nihil nisi ꝙ amicus huius esset. Purgauit aũt eũ Telesphorus Demetrii gener. Veꝝ enim libroꝝ multitudine ac uersuũ numero oẽs ferme sui tpis peripateticos trãscẽdit doctissimus atq; pitissimus oĩum. Sũt aũt ipsius monumẽta partim historica: partim politica: de poetis alia: alia rhetorica: cõtionũ ac legationũ sed & orationũ æsopiaꝝ collectiões & cõplura alia. Sũt aũt de legibus atheniẽsiũ libri qnq;: de ciuibus atheniẽsibus duo: de ducẽdo populo duo. de repu. duo. de legibus unum. de rhetorica duo. de re militari duo. de iliade duo. de odyssea q̃ttuor. Ptolæmeus unũ. Amatorius unũ. Phædõdas unũ. Mædon unũ. Clæon unũ. Socrates unũ. Aristomachus unũ. Artaxerxes unum. Homericus unũ. Aristides unũ. Aristomachus unũ. Exhortatorius unum. Pro repu. unũ. de decẽnali tpe unũ. de Ionibus unũ. de legatione unũ. de fide unũ. de gratia unũ. de fortuna unũ. de magnificẽtia unũ. de legibus unũ. de nuptiis unũ. de trabe unũ. de pace unũ. de studiis unũ. de tẽpore unũ. Dionysius unũ. Chalcidicus unũ. Atheniensiũ incursio unũ. de antiphane unũ. Prohœmiũ historicum unum. Epistolæ unũ. Cõcio iurata unũ. de senectute unũ. Iura unum. Aesopiaꝝ unum. de usu unum. Porro stilus ipse philosophicus oratorio robore uiribusq; ꝑmixtus. Hic ubi cõperit athenienses imagines suas euertisse: At inqt uirtutẽ illi nõ euerterũt: cuius gratia illas erexerãt. Aiebat nõ esse paruũ aut negligẽdũ mẽbrũ supcilia: posse enim uitã oẽm obscurare. Nõmodo diuitias cæcas asserebat: ueꝝ & illaꝝ auctorẽ fortunã. Quãtũq; in bello posset ferꝝ: tãtũ in repu. eloquentiã ualere. Cũ uidisset aliquãdo iuuenẽ luxuriosũ: ecce inquit quadrata statua habẽs syrma: uentrẽ: pudẽda: barbã. Hominũ fastu turgidoꝝ aiebat circũcidi oportere altitudinẽ sensumq; relinquere. Iuuenes asserebat oportere domi qdẽ parentes: in itineribus aũt occursantes: in solitudine uero se ipsos uereri. Amicos dicebat secũdis in rebus adesse aduocatos: in calamitatibus aũt sua spõte atq; iuocatos. Fuerũt aũt Demetrii memorabiles uiginti. Primus calcedonius orator thrasymacho antiquior. Secundus hic ipse. Tertius byzãtius peripateticus. Quartus qui cognominatus est graphicus. i. scriptorius: apertus atq; ad disserendum faci

lis: ideq; ipse pictor. Quintus aspendius Apollonii solensis discipulus. Sextus Cal lantianus qui de asia & europa scripsit libros uigiti. Septimus bizantius qui. xiii. libris gallorum ex europa in asiã trãsitũ: & octo aliis Antiochi & Ptolæmei gesta: hi/ byeq; sub ipsis administrationẽ cõscripsit. Octauus sophista qui moratus alexã/ driæ artes oratorias scripsit. Nonus adremetinus grãmaticus Ixion appellatus q Iunonẽ in aliquo iniuriis affecisse uideret. Decimus cyrenæus grãmaticus cogno mento stãnus uir sane memorabilis. Vndecimus scepsius uir diues ac nobilis ac ĩprimis studiosus. Hic etiã Metrodorum ciuẽ promouit. Duodecimus grãmaticus erythræus ciuis scriptus in mno. Tredecimus bythinius Diphyli stoici filius di scipulusq; Panætii Rhodii. Quatuordecimus orator smyrnæus: atq; isti qdem prosa orone scripserũt. Poetæ aũt hi. Primus qui comœdiã scripsit. Secundus epi/ cus poeta: cuius illa sola habentur quæ aduersus inuidos scripsit.

Concupit exanimem quoq; uiuum spreuerat olim
  Dat tumulus lites & simulachra uiris.

Tertius ex tharso satyricus. Quartus iambicus amarus uir. Quĩtus sculptor: cu ius Polemo meminit. Sextus erithræus uarius scriptor qui historicos & orato/ rios conscripsit libros.

Heraclides ponticus.

HEraclides Euthyphronis filius heracleotes ex põto uir diues athenas cõcessit: Ibiq; primũ qdẽ Speusippo se i disciplinã: ddit: pythagoreorũ q; auditor fuit: Platonẽq; imitari studẽs: postremo ut Sotion i succes/ sionibus ait: Aristotelẽ audiuit. Hic mollioris uestis usum habuit: tu mẽtiq; fuit corpore: adeo ut illũ attici nõ iam ponticũ: sed põpicũ uocarẽt. Porro incessu mitis erat & uerẽdus. Feruntur ingenii illius monumenta præclara atq; optima: Dialogi: quorum morales de iustitia tres: unũq; de tẽperantia: de pietate ac fortitudine: cõmuniterq; de uirtute unũ. de fœlicitate unũ. de principio unũ. de legibus unũ. deq; similibus de nominibus unũ. Pacta unũ. Inuitus amatorius & Clinias unũ. Naturales uero de mẽte: de anima: seorsumq; de anima: & de natu/ ra & imaginibus seu simulacris. Aduersus Democritũ de cœlis unũ. De his quæ sunt apud inferos: de uitis duo. de causis morborum unũ. de bono unũ. Aduersus Zenonẽ. i. aduersus Metronẽ unũ. Grãmatici uero de Homeri. & Hesiodi æta/ te duo. de Archiloco & homero duo. Musici uero de his quæ sunt apud Euripi dẽ & Sophoclẽ reperiunt duo. de musica duo. Solutionũ homericarum duo. Theo rematicus unũ. de tribus tragœdiis unũ. Figuræ unũ. de poetica & poetis unum. de cõiectura unũ. de præscientia προοπτικον unũ. Heracliti expõnes qttuor: In Democritũ expõnes unũ. Solutionũ quæ in cõtẽtionẽ ueniunt duo. Proloqum unũ. de spẽbus unũ. Solutiões unũ. Monita ad Dionysiũ unũ. Rhetorici duo. de oratoris officio siue protagoras. Historici de pythagoreis & de iuẽtis. Ex his alia q/ dẽ comice finxit: sicuti de uoluptate & de pudicitia. Alia tragice: sicuti de his quæ sunt apud ĩferos & de pietate & de potestate. Obseruat aũt sæpenumero & me/ diocritatẽ in dicẽdo quãdã: ueluti philosophis & ducibus ciuibusq; iuris adiui/ cẽ loquẽtibus. Extãt illius scripta & de geometria & de dialectica. Est autẽ i omni

genere orationis uarius & dictione distinctus: maximamq; habet capiendi animos atq; oblectādi uim. Sūt qui asserāt illū & patriam a tyrāno liberasse: eo scilicet necato: Vt ait Demetrius magnesius ī homonymis qui de illo tale aliquid tradit Nutrisse eum a iuuentute draconē: & cū iam moriturus esset: iussisse cuidā ex necessariis ut eius corpus occuleret: draconēq; supponeret lectulo: ut putaretur ad deos migrasse: factūq; est ut ille mādauerat. Interea cū Heraclidē efferrent ciues: atq; laudibus psequerent: audito clamore draco ex uestibus pdiit: pturbauitq; plurimos. Postmodū uero aperta sunt omnia: uisusq; est Heraclides: non qualis putari uoluit: sed qualis erat. Est & in hunc nostrum epigramma.

Clarus Heraclide uoluisti uiuere fama
 Omnibus extinctus q; draco uiuus eras.
Es male mentitus: fallens fuit aspera serpens
 Bellua: non sapiens tu fera capta iaces.

Hæc hippobotus quoq; ait. Cæteꝝ Hermippus heracleotas tradit cū fames uastaret puinciā īcōmodi absolutionē ex pythia quæsisse. Porro heraclidē theoros & quā memorauimus pythiam quoq; corrupisse pecuniis: ut dicerēt tūc demū eos leuādos īcōmodis: si & uiuū heraclidē Euthyphronis filiū aurea corona honorarēt: & uita functū ut heroem uenerarent. At ubi oraculū delatū est: nihil illos qui hanc scenā finxerant inde esse lucratos. Cōtinuo enim coronatū in theatro heraclidē stupidum amentēq; factū esse: theoros uero deuolutos iterisse: pythiamq; ipsa hora cum ascēdisset in aditū draconis morsu cōtinuo eflasse aiam: Atq; ista quidē de ipsius fine. Tradit aūt Aristoxenus musicus illū tragœdias etiā scripsisse thespidisq; illas prænotasse titulo. Climaeleon quoque ait illum sua furatū de homero & hesiodo scripsisse. Autodorus quoq; epicureus illū arguit eis cōtradicens quæ ille de iustitia scripsit. Insuper & Dionysius metathemenus aut spintarus ut quidā uolunt parthenopæum scribens Sophocli īscripsit. Ille ita credens in aliquo suoꝝ opeꝝ eius testimoniis ueluti sophoclis utitur. Id sentiens illo negante & non credente misit ex exēplari uidendos uersus: & ita se per omnia habebat. Amabat aūt iste Dionysium. Veꝝ ille neq; ita fidem accōmodans forte aiebat: & casu fieri posse: ut ita se haberet. rursus ad illū scripsit Dionysius: & hæc profecto comperies senex. Simia non capitur laqueo: capitur quidem: postq; tēpus capitur: & ad hæc heraclides litteras ignorat: nec de eo erubescit. Fuerūt aūt quatuordecim heraclides. Primus hic ipse. Secūdus cōciuis huius qui pyrrichas nugasque composuit. Tertius cumanus qui persica quinq; libris absoluit. Quartus cumanus orator qui artes rhetoricas scripsit. Quintus callicianus siue alexādrinus qui ex libris successionem explicauit: orationemque lembeuticam: Vnde & lembus uocabatur. Sextus alexandrinus persicarū proprietatum scriptor. Septimus dialecticus bargyleites qui contra epicurum scribit. Octauus medicus icesius. Nonus medicus tarentinus empericus. Decimus poeticus qui præcepta conscripsit. Vndecimus sculptor phocensis. Duodecimus argutus epigrammatū poeta. Tredecimus magnesius qui scripsit mitridatica. Quatuordecimus qui conscripsit de astrologia.

Laertii Diogenis de uitis philosophorum liber sextus.

Antisthenes antisthenis atheniensis.

ANtisthenes Antisthenis filius atheniensis fuit. Dice
batur autem non esse indigena. Quod cū sibi pro/
bro daretur: dixisse fertur: & deum mater phrygia
est: uidebatur enim illius mater ex thracia. Vnde cū
in tanagrensi pugna fortiter egisset: auctor fuit so/
crati ut diceret ex duobus atheniēsibus ita fortem
nunq̄ natum esse. Ipse quoque atheniensibus ꝙ in/
digenæ essent gloriātibus exprobrans dicebat: illos
cocleis nihilo nobiliores. Hic initio quidem Gorgi
am audiuit oratorem. Vnde & in dialogis oratoriū
dicendi genus exprimit: maximeq; in ueritate & in exhortando. Hermippus au
tem ait illum in celebritate Isthmia uituperare ac laudibus efferre solitum athe/
nienses thebanos & lacedæmonios: deinde id uitasse intuentem plurimos ex ur
bibus confluere. Postmodum Socrati sese addixit: in tātumq; cum illo profecit:
ut moneret discipulos ut sui sub Socrate essent condiscipuli: Commoransq; in
pyreo quotidie. xl. stadiis emensis audiebat Socratem: a quo & tolerantiam addi
scens tranquillitatisq; illius imitator effectus: cynicam prior sectam inchoauit:
princepsq; in ea fuit. Quodq; labor bonum esset: magni Herculis ac Cyri exem
plo suadebat: id a græcis: hoc a barbaris mutuās. Primusq; diffiniuit sermonem
dicens. Sermo est qui quid quidq; sit aut fuerit exprimit. Dicebatq; iugiter insa/
nia potius q̄ uoluptate corripiar: & illud oportet eiusmodi ꝓpīquare mulieribus
quæ gratias habeāt. Pōtico aūt adulescēti cum se illi in disciplinā dare uellet: roga
retq; quanā re sibi opus esset: Libro inquit nouo & stilo nouo nouaque tabella:
animū. s. significās. Interrogāti cuiusmodi uxorē duceret. Si inquit formosam du
xeris cōem habiturus es: si deformē pœnā. Cū audisset Platonē aliquādo sibi ma
ledicere. Regiū inquit est male audire cū benefeceris. Cū aliquādo orpheicis my
steriis iniciaret̄ diceretque sacerdos eiusmodi initiatos bonis plurimis apud īfe/
ros perfrui cur igit̄ ait ipse nō moreris? Probro sibi dabat̄ aliquādo ꝙ non esset
ex duobus liberis genitus. Neque inquit ex duobus luctatoribus: & tamē lucta/
tor sum. Interrogatus cur paucos haberet discipulos: ꝙ inquit argentea illos uir/
ga eiicio. Rogatus itē cur in discipulos acriter inueheretur: & medici inquit in lā
guidos. Cum uidisset aliquādo fugientē mœchum. O inquit infœlix quantum
periculi uno obolo uitare potuisti. Præstare dicebat ut hecaton ait: necessitate ur
gente in coruos q̄ assentatores incidere. Illos quippe mortuos: istos uiuentes de/
uorare. Rogatus quidnam apud homines esset beatius. Fœlicem inquit mori.
Familiari quodam apud se deplorante ꝙ perdidisset commentaria: oportebat in
quit ista animo potius q̄ chartis inscribere. Sicuti rubigo ferrū: ita inuidiā īuidos
consumere aiebat. Eos qui cuperent īmortales esse: oportere dicebat pie uiuere
ac iuste. Ciuitates tunc īterire ait cum bonos discernere nequeunt a malis.
Cum aliquando a malis laudaretur: magna inquit anxietudine maceror: ne for/

te mali quidpiā feceri. Fratꝝ qui eēnt cōcordes cōuictum oī pariete dixit eē for/
tiorē. Ea dicebat panda uiatica quæ cū naufrago ſimul enatarēt. Probro ſibi da
batur aliquādo ꝙ cōgrederet̃ malis: at medici, īquit īter infirmos uerſantur ne/
que tamē febricitant. Abſurdum eē dicebat triticū purgare lolio: bellūque inu
tili milite: rem uero pub. inuidis nō exhaurire. Rogatus quidnā ex philoſophia
lucratus eēt: mecū ait colloqui poſſe. Cuidā ſibi ī conuiuio dicēti: cane: tu mihi ī/
quit tibias infla. Diogeni tunicā petenti: palliū explicare iuſſit. Interrogatus q̄nā
eēt diſciplina magis neceſſaria: mala inqt dediſcere. Eos hortabat̃ qui maledictis
inceſſerentur tolerare magis q̄ ſi lapidibus ſe quiſpiā ageret. Platonē īſimulabat
ut faſtu turgidū. Cū ergo fieret pōpa īſpiciens hinniētem frementēque equū ad
Platonē cōuerſus: tu īquit iudicio meo præclarus fuiſſes equus. Venerat aliquan
do ad eū mala ualitudine affectū: & cū uas cerneret ubi Plato uomuerat: cholen
inquit hic uideo: faſtū uero nō uideo. Athenienſibus cōſulebat aſinos ut equos
decernerent: quod cū illi irrationabile dicerent: at inquit duces apud uos fiunt:
qui nihil didicerunt: ſolūque deſignati ſunt. Dicēti ſibi cuidam: multi te laudāt:
quid enī ait mali feci. Cū pallii diſciſſam ꝑtē cōuerſam ī cōſpectū dediſſet: intui/
tus Socrates uideo inquit ꝑ palliū tuā uanitatē. Interrogatus a quodā ut ait Pha
nias ī libro de ſocraticis: quidnā faciendo bonus & honeſtus euaderet. Si mala ī/
quit quæ habes a ſcientibus didiceris eē fugienda. Cuidam delicias laudanti: ini/
mici ait delicate uiuāt. Adoleſcēti quiſe fictori ſuo cōformabat: dic ait ſi uocem
æs accipet: quanam ī re gloriaret̃: illo dicente ī pulchritudine: nō īquit erubeſcis
ꝗ cū inanimis gloriaris? Pontico adoleſcēte pollicente illū ſibi fore curæ: ſi nauis
applicaret qua ſalſa uehebantur: ſumpto illo & uaſe nouo abiit ad eam quæ fa/
rinā uenūdabat & onerās ꝓficiſcebat̃: Illa uero preciū petente: hic inquit adole/
ſcens dabit: ſi ſalſoꝝ ipſius nauis applicauerit. Ipſe & Anyto exilii & Melito mor
tis auctor fuiſſe uidet̃: Nāque pōticis iuuenibus ob Socratis gloriam aduenieti/
bus congreſſus eos ad Anytum abduxit dicens illū moribus ſapientiorem eē q̄
Socratem: qua ex re īdignatos circūſtantes efugaſſe illū. Sicubi uero ornatā of/
fendiſſet mulierem ad domū illius proficiſcebatur: iubebatque uirū eius equū
ꝓferre & arma ut ſiquidē hæc illi eēnt: deliciis uacare ſineret: his enī ulciſci: ſin
alias cultū illū amoueret. Quæ autem illi placuere iſta ſunt. Docibilē eē uirtutē:
Eoſdem eſſe nobiles ac uirtutis ſtudioſos. Sufficere uirtutem ad beatam uitam
nullo indigentem niſi ſocraticis uiribus. Virtutem quoque operum eſſe neque
uerbis plurimis neque diſciplinis indigentem: ſapientēque ſibi ipſi ſufficere. Sua
quippe eē quæ aliorum ſunt omnia. Gloriæ priuationē bonū eē labori ſimile.
ſapientē nō ſecundum cōſtitutas leges uicturum: ſed iuxta uirtutis normā: du/
cturūque uxorē ꝓcreandoꝝ liberoꝝ cā: formoſiſſimiſque cōgreſſurum mulie
ribus atque amatoꝝ: Solum quippe ſcire ſapientē quænā ſit amanda. Inſcribit il
li Diocles & iſta. Sapiēti enī ꝑegrinū aut nouum nihil: neque īdignus ē qui ame
tur uir bonus. Studioſi amici ſunt facere ꝗ aīoſi una & iuſti ſūt. Virtutē arma eē
quæ tolli nō poſſint. Preſtat cum paucis bonis aduerſus malos oēs: q̄ cum mul
tis malis aduerſus paucos pugnare. Sollicite obſeruare inimicos: primi enim

peccata sentiũt. Iustũ uirũ pluris faciendũ q̃ ꝓpinquũ. Viri ac mulieris uirtus ea/
dem. Bona pulchra: mala eẽ turpia. Iniqua oĩa aliena puta atq; peregrina. Muꝝ
tutissimum prudentiam eẽ: neq; enĩ decidere neq; ꝑdi. Mœnia struenda in no/
stris ĩuiolabilibus cogitationibus. Disserebat aũt in gymnasio q; cynosarges ap/
pellatur non longe a ianuis. Vnde quidam cynicam sectã appellatam uolũt: ipse
q; cognoĩabat Haplocyon: ac primus palliũ ut ait Diocles duplicauit: ipsoq; solo
utebat: baculũq; sumpsit ac perã. Primus aũt & Neanthes tradit simplicis quoq;
pallii usum habuisse. Porro Sosicrates ĩ successionũ tertio Diodoꝝ aspendium:
& barbã dimisisse: & baculo & pera usum eẽ ait. Hunc solũ ex oĩbus Socraticis
Theopõpus laudat dicẽs fuisse acutissimũ & ex suauitate colloquii quẽlibet ca/
pere ac traducere quo uellet. Liquet id aũt ex libris suis: atq; ex illo Xenophõtis
symposio: uideturq; & uirilis secte stoicæ princeps fuisse. Quocirca & Athenæ/
us poeta epigrãmatũ sic de illis ait. O stoicaꝝ rerũ piti: o qui præclara dogmata
sacris paginis ĩposuistis uirtutem unicũ animæ bonũ. Hæc enĩ sola uiroꝝ & ui
tam liberauit & urbes. Carnis aũt amicã uoluptatẽ finẽ uiris aliis una memoriæ
pegit eiliaꝝ: Hic & Diogeni tranqllitatis: & Crati ꝯtinentiæ: & Zenoni tolleran
tiæ dux & auctor fuit ipse q̃ ciuitati fundamenta subiecit: Enĩuero Xenophõ sua
uissimũ in colloquio fuisse ait: atq; in rebus aliis continentissimũ. Ferunt & ipsi
us scripta tomi decem. Primus in quo de dictiõe siue de figuris. Aiax siue aiacis
oratio. Vlyxes siue de ulyxe. Orestis defensio. de causidicis. Isographe siue desias
siue Isocrates. Aduersus Isocratis. αμαρτυρον. In secũdo tomo de aĩalium natu
ra. de procreatione filioꝝ: siue de nuptiis: siue amatorius: de sophistis. φυσιογ/
νωμονικοσ. Exhortatorius primus: secũdus: tertius: de Theognide. v. Tomus
tertius. In quo de bono. de iustitia. de fortitudine. de lege: siue de repu. de lege: si/
ue honesto & iusto. de libertate & seruitute. de fide & curatore. de interrogatiõe.
de uictoria. œconomicus. In quarto tomo Cyrus. Hercules maior: siue de forti/
tudine. In quĩto tomo Cyrus: siue de regno aspasia. In sexto tomo ueritas. de dis
serendo. αντιλογικοσ. Sathon de contradictione. iii. de locutiõe. In septimo to/
mo de disciplina: siue de noĩbus. v. de moriendo. de uita & morte. de his quæ sũt
apud ĩferos. de usu nominũ: siue cõtentiosus. de ĩterrogatione & responsione. de
opinione & scĩa qnattuor. de natura duo. Interrogatio de natura duo. Opiniões:
siue cẽtentiosus. de adiscẽdo ꝓblemata. In octauo tomo de musica. de exposito
ribus. de Homero: de iniustitia & impietate. de Calchante. de exploratore. de uo
luptate. In nono tomo de odyssea. de uirga Mineruæ: siue de Telemacho. de He
lena & Penelope. de Proteo: cyclops: siue de Vlyxe. de uini usu: siue de ebrietate:
siue de cyclope. de Circe. de Amphiarao. de Vlixe & Penolope. de cane. In dcimo
tomo Hercules: siue Midas. Hercules: siue de prudentia: siue de fortitudine. Do
minus: siue amans. Dominus: siue exploratores. Menexenus siue de imperio. Al
cybiades. Archelaus siue de regno. Atque ista quidem scripsit. Timõ autem ob
multitudinem eoꝝ quæ scripsit ĩcrepans illũ ĩgeniosum nugatorem eum dixit
Obiit morbo quo tempore Diogenes ingressus ad illũ dixit. Num amico opus
est? Aliquãdo item intrauerat siccam habens ad quem ille cum diceret: quis me

doloribus absoluet? Ille ostensa sicca hæc inquit:& ille doloribus dixi nõ uita:ui
debatur enim ferme mollius præferre morbum præ amore uite.

Est tibi uita canis mordaci natus in ore:
Non tamen ut rabido pectora dente petas.
Phthisicus extinctus:forsan quis dicere posset:
Conuenit ad stygium flumen habere ducẽ.

Fuerũt aũt & alii Antisthenes tres. Vnus de schola Heracliti. Alius ephesius. Tertius rhodius quidã historicus. Quoniã uero eos q ab Aristippo fluxere ac phædone transegimus:age nunc illos qui ab Antisthene uenerũt: cynicos ac stoicos hoc ordine adiiciamus.

Diogenes.

Diogenes Icesii mẽsarii filius synopeus fuit:fugisse illũ cũ pater eius publice mensam haberet ac falso pecuniam signaret. Diocles auctor ẽ. Porro Eubulides ĩ libro de Diogene diogenem ipsum hoc fecisse ait:atq cũ patre una pulsum fuisse. Ipse quoque ĩ pordalo de se ipso ait falso signare monetam. Quidã uero eũ cũ curator effectus esset psuasum ab opificibus aiũt uenisse delphos atq delũ in p̃riam Apollis:pcontatũq eẽ an id ageret quod ei suaderet:quod cũ sibi pmissum eẽt de ciuili moneta æs adulterasse:deprehensũq ut quidã uolunt:exilio dãnatum eẽ:ut aũt alii putant:metu pterritũ sponte patriã liqsse. Sunt q dicant illũ a p̃re acceptã pecuniã adulterasse:atque illũ quidẽ in carcere diem obisse:hũc ãt effugisse:pfectumq delphos sciscitatum eẽ non utrũ pecuniã falso signaret: uerũ qd faciens clarissimus futurus eẽt:atq ita hoc oraculũ cepisse. Cũ uero athenas cõcessisset:conuenit Antisthenẽ. Eũ ille cũ repelleret:quippe ex cõstituto suo nemine recipiebat:uicit pseuerantia sua. Illo siquidẽ aliquãdo intẽtante baculũ:subiecto capite:cæde inqt. Non enim ita durũ baculũ reperies:q me abs te q̃diu aliquid dixeris arcere possit. Hic iã auditor illius factus ẽ ac ueluti pfugus ex patria se ad uictũ simplicẽ cõtulit:conspecto ut Theophrastus ait in megarico mure discurrẽte:qui neq cubiculũ ingreret:neq tenebras reuereret:neq aliquid eorum quæ ad uescendũ idonea uiderent appeteret:unde & casus suos cõsolatus ẽ. Pallium ut quidã uolũt:primus duplicem in usu habuit:ob necessariũ usum:utq illo se dormiens obuolueret:perãq tulit ĩ qua & cibos ferebat:oĩq ad oĩa utebat loco & prandens & dormiens & loquens. Quocirca & athenienses aiebat Iouis porticũ ostendẽs sibi cõdidisse habitaculũ. Ac baculo quidẽ primũ innitebat:cũ infirmus esset:deinceps aũt eũ semper ferebat:non quidẽ in urbe:sed iter agens: ipsumq ac perã ut refert Athenodorus atheniensium prĩceps & Polyeuctus rhetor & Lysanias æschrionis filius. Cum aũt ad quendã scripsisset ut sibi paret cellulã:& ille tardius id exequeret:doliũ quod ĩ metroo erat p domo habuit:sicut & ipse in epistolis scribit:atq æstate q̃dẽ sese ĩ feruida arena uolutabat:hieme uero statuas niue pfusas cõplectebat:oĩ ex pte seipsum ad laborũ tolerantiam exercens. Acer itẽ erat in despiciendis aliis. Vnde & Euclidis scholã alludẽs ad nomẽ cholẽ idest bilẽ appellabat:& Platonis auditoriũ cõsumptionẽ:& Dionisiaca certamina magna miracula stultorũ dicebat:oratoresq turbæ ministros. Dicebat

aūt cum intueretur ī uita gu bernatores medicos atq; philosophos: aīaliū oīum sapientissimū hoīem eē. Cum aūt inspiceret somnioꝝ īterpretes coīectores uates uel huiusmodi cæteros: uel qui gloriæ aut diuitiis addicti essent: tunc demū nihil se ianius existimare hoīe aiebat: arbitrari se ī uita sæpius pandum uerbum q̄ laqueum. Intuitus aliquādo Platonē in cōuiuio magnifico: gustantē oleas: qd ī quit sapiēs uir in siciliā huiusmodi mensaꝝ gratia profectus appositis modo nō frueris? Et ille at Hercules inqt Diogenes & illic oleis & reliqs eiusmodi pluribus uescebar. Et ille qd inquit syracusas nauigare oportebat? an tunc attica oleas nō ferebat? Fauorinus in omnimoda historia Aristippū hoc dixisse tradit: aliasque caricas comedēs obuiauit illi dixitq;: licet tibi degustare: qui cū acceptas edisset: degustare dixi: nō deuorare. Calcans ipsius aliquādo stratū præsentibus Dionysii amicis quos ille inuitarat dixit. Calco Platonis inane studiū: ad quem Plato: quāto iqt o Diogenes fastu tumes: dū superbiā te calcare putas. Alii Diogenem hoc dixisse ferunt. Calco Platonis fastū: illūq; respōdisse: at fastu alio Diogenes. Porro Sotion in quarto refert hoc illi dixisse Platonem cynicum. Vinū aliquando postularat ab eo Diogenes atq; caricas. At ille lagenam integrā misit. Ad quē diogenes īquit: si quidē rogatus fueris duo & duo quot sunt: respondes uiginti: ita neq; secūdum ea quæ posceris das: neq; ad quæ rogaris respondes: obiurgabat aūt illum ut uerbosum. Interrogatus ubinā græciæ uiros uidisset bonos: uiros quidem ait nusquā: sed lacedæmone pueros uidi. Cū serio quādoq; loqueretur: nemoq; sibi ītenderet: sese ad sonū musicū contulit. Congregatis autem ad se plurimis exprobrauit ut q ad inepta studiose concurrerēt: ad ea uero quæ grauia eēnt & utilia negligenter cōuenirent. Dicebatq; de foliendo & calcitrādo certare hoīes: ut aūt boni & probi fierent curare neminē. Grāmaticos admirabat̄ q; cū Vlyxis mala reqrerent: sua ignorarent. Musicos itidem in ius uocabat: q; cum lyræ cordas congrue aptarent: animi mores incōcinos haberent. Sed & mathematicos carpebat: q; solē & lunā & sydera ītuentes: que ante pedes essēt negocia negligerēt. Oratores etiam agebat q; studerent iusta dicere: non aūt & facere. Cupidos quoq; q; pecuniā uituparent: ac sūme diligerēt. Reprehēdebat eos q iustos q; pecunias cōtēnerent laudabant: pecuniosos autem imitari satagebāt. Stomachabatur eis qui pro bona ualitudine sacra facerent: inter sacrificia contra sanitatem cœnarēt. Seruos admirabatur qui cum edaces homines cernerent: nihil diriperent ciboꝝ. Laudabat qui uxores ducturi fuissent & non ducerent: & qui nauigaturi nō nauigarent: quiq; accessuri ad rēpu. minime accederent: & q pueros hituri in delitiis se continerent: & qui se componerent ad conuiuendum regibus: neque tamen accederent. Dicebat manus ad amicos nō cōplicatis digitis extendi oportere. Refert Hermippus ī uenditione Diogenis: q; captus ac uenditus: cum rogaretur quid sciret agere respōderit: scire se uiris īperare: atq; ad præconē prædica inqt quisnā sibi dominū emere uult. Sedere ꝓhibitus nihil inquit refert: nā & pisces quomōlibet iaceant emi. Mirari dicebat cū ollā quidē ac opculum nō sine tactu ac tīnitu emamus: solo ī hoīe emēdo aspectu cōtēti sumus.

Dicebat Xeniadæ emptori suo: ipsum sibi quãuis esset seruus obtemperare oportere. Nã & medicus & gubernator si seruus sit: utiq; sibi paret. Eusebulus uero in libro qui ĩscribit Diogenis uenditio ita filios Xeniadœ ĩstituisse ait post disciplinas reliquas equitare: arcus ĩtendere: fundas rotare atq; iaculari. Deinde in palestra nõ pmittebat pedrotiuæ eos in morẽ athletaꝝ exercere: sed id roboris tãtũ & bonæ ualitudinis grã. Tenebant uero pueri poetaꝝ ac scriptoꝝ alioꝝ ipsiusq; Diogenis plura memoriter: oẽmq; illis doctrinæ rõnẽ ut facile memoria tenerentur: breuiter collectã ĩsinuabat. Domi quoq; ministrare docebat cibo leui ac uili cõtentos & aqua: Tõderi ad cutẽ faciebat: incõpositosq; deducebat ac sine tunicis & calceis tacitos ac se tantũ in uia ĩtuentes. Educebatq; eos & ad uenationes. Ecõtra illi Diogenis curã habebãt: parẽtibusq; cõmẽdabãt. Senuisse ipm apud Xeniadẽ idẽ ipse auctor est: ac uita functũ a filiis eius fuisse sepultũ. Vbi pcontãte Xenia de quõ se sepeliri mallet: in faciẽ inqt: Illo cãm ĩterrogãte: quoniã ĩquit post modicũ ĩferiora cõuertẽda sunt. Dixit aũt hoc: qa macedones iam obtinerẽt: atq; ex humilibus sublimes fierẽt. Cũ se qspiã in domũ magnifico ĩstructã apparatu ĩduxisset: & spuere uetaret: posteaq̃ excreauit: in illius faciẽ sputa cõiecit: deteriorẽ locũ ubi spueret se nõ ĩuenisse dicẽs: alii Aristippo id applicãt. Cũ clamasset aliquãdo heus hoĩes: cõuenissentq; plurimi: uirga illos agebat dicẽs: hoĩes nõ purgamẽta uocaui. Ait hoc hecato in primo de usu. Alexãdrũ dixisse ferũt: q nisi alexander esset Diogenẽ se esse uoluisset. Debiles dicebat nõ surdos aut cæcos sed iperitos uel qui perã nõ haberẽt. Ingressus aliquãdo semitonso capite cõuiuiũ iuuenũ plagas retulit. Postea noĩa illoꝝ qui se ceciderãt ĩscribẽs circuibat ea præseferens. Ita illis uicẽ cõtumeliæ reddidit: dũ rephendẽdos & obiurgãdos oĩbus exposuit. Dicebat se canẽ esse laudabiliũ: sed laudatoꝝ neminẽ secũ ad uenãdũ exire præsumere. Dicẽte quodã uiros se in pythia uincere: uiros equidẽ inqt: sed tu mãcipia. Cũ diceret sibi senex es: iam qesce a labore. quid enim ait si in stadio currerẽ: ad finẽ oporteret cursum remittere: & nõ magis intẽdere? Vocatus ad cœnã affutuꝝ se negauit: neq; enim sibi priore die grãm decreuisse. Nudis pedibus calcabat niuẽ: & alia quæ prædicta sunt: crudas itẽ carnes edere conatus est: sed in eo nõ pstitit. Offendit aliquãdo Demosthenẽ oratorẽ in diuersorio prandentẽ. Illo aũt cedẽte: tãto inqt magis in diuersorio futurus es. Peregrinis aliquãdo Demosthenẽ uidere cupiẽtibus mediũ ĩtendẽs digitũ: hic ait uobis est atheniensiũ orator. Panẽ eiiciẽte quodã & resumere erubescẽte: corripere illũ uolens: urcei collũ per figuli trahebat officinã. Imitari se dicebat chori magistros. Illos enim tonũ excedere: ut reliqui cõgruũ tonũ arriperent. Plurimos aiebat ĩsanire præter digitũ Si quis igit mediũ digitũ ptẽdẽs pgat: ĩsanire uidebit: sin aũt indicẽ nõ ita. Quæ sunt præciosissima ea minimo uenire & ecõtra: Deniq; statuam tribus milibus emi: farinæ uero choenicẽ duobus æreis. Ei qui se emerat Xenaidæ dixit: Age ut quod præcipitur facias: dicente illo super flumina pgunt fontes: At si medicum ait æger emisses: nõ illi obtẽpasses: sed diceres super flumina pmeant fontes. Volebat quispiã apud se philosophari: cui ille pnã dedit: ac seq se iussit. Vt aũt ille præ uerecundia abiecto quod ferebat abscessit: post aliquantulum temporis: occur/

rens illi ridẽs ait. Tuam & meam amicitiam perna dissoluit. Enimuero Diocles eam rem ita describit. Dixerat illi quidã iube nobis Diogenes: At ille ei abducto casei frustũ ferendũ dedit: illo renuẽte: meã inquit ac tuã amicitiã modicũ casei rupit. Intuitus aliquãdo puerũ concaua bibentẽ manu: cotylã pera pductã abiecit dicẽs: puer me uilitate superauit: proiecit & catinũ eodẽ studio cum uidisset puerũ uasculo perfracto concauo pane lenticulã suscipientẽ. Ratiocinabat aũt in hunc modũ. Omnia deorũ sunt: diis aũt amici sapiẽtes sunt. Sũt aũt amicorũ cũcta cõmunia: omnia igit sapientũ sunt. Inspexerat mulierẽ inhonestius diis pcidentẽ. Eius igit superstitionẽ auferre uolens: ut Zoilus pergæus ait: accurrit dicens. Non uereris mulier ne forte stante post tergũ deo: cuncta enim plena ipso sunt: ĩhoneste te habeas. Asclepio percussorẽ sacrauit qui pcumbentes in faciẽ accurrẽs cõtereret. Solebat enim dicere ĩprecationes tragicas sibi occurrisse esse enim sine domo: sine ciuitate: priuatũ patria: pauperẽ: pallantẽ: uitã in dies habẽtem. Aiebat se obiicere fortunæ quidẽ cõfidẽtiã: naturã legi: perturbationi rõnẽ. Ad solem sedenti sibi assistẽs Alexãder ait: pete a me quod uis: at ille noli inquit mihi umbrã facere. Legerat quidẽ diutissime: cũq ad finem libri nihil ultra scriptũ esse ostẽderet: bono ĩquit este animo uiri terrã ĩtueor. Ratiocinãti cuidã & cõcludenti illũ habere cornua manu frontẽ palpans: equidẽ ĩquit illa nõ uideo. Similiter & dicẽte sibi quodã non esse motũ: exurgens ambulabat. Ad eum qui de cælestibus disserebat: quando ĩquit de cælo uenisti? Spadone quodã stolido domui suæ ĩscribẽte nihil ĩgrediat malũ: dominus ait domus ubinã ingrediet? Vnguẽto ĩungens pedes dixit: a capite quidẽ in aerẽ ascẽdere unguentũ: sed a pedibus in olfatũ ire. Rogãtibus atheniẽsibus ut iniciaret: atq dicẽtibus nũ apud ĩferos hi qui iniciati sunt: præsidẽt? perridiculũ est ĩquit si quidem Agesilaus & Epaminondas in cæno degent: uiles aũt quiq initiati in beatorũ ĩsulis erũt. Muribus ad ipsius mẽsam subrepẽtibus: ecce ĩquit & Diogenes parasitos nutrit. Platone canẽ ipm appellãte: sane ĩquit: nã equidẽ ad uenditores remeaui. E balneis exiẽs percõtanti an multi hoĩes lauarẽt negauit: adiicienti num turba multa? cõfessus est. Platone ita diffiniẽte: homo est animal bipes sine pẽnis: cũ placeret ista eius diffinitio: nudatũ pẽnis ac pluma gallũ gallinaciũ in eius inuexit scholã dicens: hic Platonis homo est: unde adiectũ est diffinitioni latis unguibus. Interrogãti quanã hora prãdere oporteret: si diues inquit est quãdo uult: si pauper cum põt. Apud megarẽses ĩtuitus oues pellibus tectas: illorũ aũt filios nudos ait: præstat megarẽsis arietẽ esse q̃ filiũ. Ad eũ qui se trabe cõcusserat: ac postmodũ dicebat caue: num ĩquit iterũ me ferire uis? Aiebat oratores quidem plebis ministros: coronas aũt gloriæ bullas. Lucernã ĩterdiu accẽdẽs: hoĩem aiebat quæro. Stabat aliquãdo manãtibus pfusus undis: his uero qui circũstabãt illũ miserantibus: Plato nã & is aderat: si uultis ĩquit illũ miserari habite: gloriæ illius cupiditatẽ ĩsinuãs. Colaphũ a quopiã accipiẽs hercules ĩquit cuiusmodi me latebat res q operto pergerẽ capite. Midia quoq ipm colaphis agẽte ac dicẽte tria milia tibi in mẽsa posita sunt: postridie sumpto pugilũ cæstu cæsoq illi dixit tria milia tibi in mẽsa sunt posita. Lysia pharmacopola sciscitãte an deos esse crederet: quõ

inquit non credo qui te diis inimicum puto. Alii Theodoꝛ hoc dixisse ferunt. Quendam intuitus se undis respergenté ait. O isœlix an ignoras quoniá ut grá/ matice peccatis: ita respergens minime eriperis: ita nec uitæ criminibus euades liber. Culpabat maxime si qui fortuná causarentur: dicens homines quæ sibi bo na uiderentur: non quæ re uera bona essent postulare: eis uero qui sequerentur somnia dicebat: ea quidé quæ agitis ni in somnis quidé ut corrigatis cogitare uul tis: que uero dormiétes cernitis ea curiose disqritis. In olympia buccinante præ cone: Dioxippus uiros uincit: hic ait mácipia: sed ego uiros. Amabatur auté & ab atheniésibus. Deniq; adolescéti cum doliumillius côtriuisset: plagas intulerunt illiq; aliud dederunt. Refert Dionysius stoicus illum post chæroniam deprehen sum abductum esse ad Philippum a quo quid esset interrogatus: explorator in/ quit insatiabilis auiditatis tuæ: ex quo admirationi habitus liber dimissus é. Mi serat aliquádo Alexáder epistolá athenas ad Antipatrú per athliam quendam. aderat Diogenes atq; ad uocabulú alludés quippe athlios insœlix dicit. Athlias i quit per athlium ad athlium. perdica côminánte nisi ad se pergeret illú se occisuꝝ: nihil inquit magnum facies. Nam & cantharus & phalangium id facerent. Illud ut potius intentaret monebat: quod si & absq; se uiueret: fœliciter uicturus esset. clamabat aút sæpius dicens hominú uitam facilé a diis dari: ueꝝ occultari illam quærentibus mulsum unguenta & his similia. Vnde & ei qui a famulo calciabat nondum ait beatus es: nisi te etiam abstergat. hoc aút erit si mancus fueris. Cum uidisset aliquando magistratus qui hieromnemones dicebantur: quendá ex æra rio phialá furatú adducétes: magni inquit fures paruú ducunt. Intuens aliquádo adulescentem lapides in crucem iacienté: euge inquit: scopo enim potieris. Circú stantibus se adolescentibus atq; dicétibus cauebimus ne mordeas nos: bono in/ quit estote animo filioli: canis betas minime máducat. Glorianti cuidá q; leonis pelle tegeret: desine inquit uirtutis straméta confundere. Beatus dicebatur Ca/ listhenes q; magnificis ab Alexádro apparatibus exciperetur. At ille isœlix inquit est qui tum prádet ac cœnat cum Alexádro uidetur. Cú pecuniis egeret eas se ab amicis repetere non petere dicebat. Quandoq; in foro manibus operans utinam aiebat liceret sic perficato uentre non esurire. Adolescenté intuitus cum satrapis ad cœnam abeuntem: abductum ad suos reuocauit: obseruariq; iussit. Côposito adolescenti quidpiá roganti non antea se dixit responsuꝝ q̃ aperte exploraret uir ne esset an mulier. Plaudéti lasciuius in balneo adolescenti: quáto inquit melius: tanto deterius. Inter cœnamdum ossa illi quidá ut cani iactabant: at ille propius accedens iuxta illos mingebat ut canis. Oratores atq; omnes in dicendo gloriam quærentes ter homines pro eo quod est ter insœlices appellabat. Diuité indoctú ouem aureo uellere dicebat. Cum uidisset luxuriosi cuiuspiam domui inscriptú uenalis: sciebá íquit quia uini crapula obsessa facile dominú euomeres. Causanti adulescenti perturbantium se multitudinem: desiste inquit & tu perturbationis indicia proferre. Ingressus sordidum balneum qui hic se lauant ait ubi lauantur. Cum rudem pingueq; citharœdú omnes causarentur: solus ipse laudabat. Roga tus q̃obrem: ait q; talis cum sit: cithara se non latrociniis exerceret. Citharœdum

qui semper ab auditoribus deserebatur ita salutabat Salue galle: illo autem dicē/
te cur ita: quia inquit canens omnes excitas. Cū adulescentē plurimi inspicerēt:
ille sinum lupinis complens se incuruabat: multitudine in eum cōuersa mirari
se dixit quomodo illo dimisso se intuerentur. Dicente sibi quodam ualde super
stitioso uno ictu caput tibi perfringam: at ego inquit a sinistris adstans te treme
re faciam. Hegesia se deprecante ut sibi librorum aliquid exponeret: uanus in/
quit es hegesia: qui caricas quidem non scriptas eligis: sed ueras: uera autem ex/
ercitatione neglecta te ad scriptam confers. Ei qui sibi exilium exprobrabat: at
huius inquit miser causa philosophatus sum. Alio rursus dicente sinopei te exi/
lii arguunt: & ego illos inquit moræ. Intuitus aliquando olympionicem oues
pascentem q̄ cito inquit ab olimpiis ad nemea te contulisti. Rogatus cuius rei
gratia athletæ insensibiles sunt: quia inquit suillis ac bubulis carnibus instructi
sunt. Petebat aliquando statuam: rogatus cur hoc faceret: ut me inquit non poti
ri assuefaciam: Cum postularet quempiam: quippe & hoc primum agebat pro
pter inopiam: dicebat si quidem & alii dedisti & mihi da: si uero nemini a me in
cipe. Interrogatus aliquando a tyranno cuiusmodi ære præstaret statuam scul/
pere: quo inquit Harmodius & Aristogiton fusi sunt. Rogatus quomodo Dio
nysius amicis uteretur: ut uasculis ait: dum plena euacuat: & abiicit uacua. In/
scripserat quidam domui suæ uxore nuper ducta. Iouis filius Callinicus hercu/
les hic habitat: nihil ingrediatur mali: inscripsit ipse: post bellum societas. Cupi
ditatem arcem omnium malorum dixit. Luxuriosum intuitus oleas in diuerso
rio edentem: si sic prandisses ait: non ita cœnares. Bonos uiros effigies deorum
esse: amorem uacantium occupationem. Rogatus quidnam esset in uita mise/
rum: senex ait egens. Quænam perniciosissime morderet bellua: ex feris inquit
obtrectator: ex mitioribus autem adulator. Intuitus aliquando centauros duos
pessime pictos ait: quis horum deterior est? Sermonem ad gratiam instructum
melleum esse laqueum dixit. Ventrem uite carybdim appellabat. Audiens Di/
dymonem mæchum fuisse comprehensum: dignus est inquit ex ipso nomine
suspendi. Rogatus cur pallens esset aurum: quia multos habet insidiatores. Mu
lierem in lectica intuens non secundum feram ait esse caueam. Fugitiuum seruū
ad puteum sedentem uidens caue inquit adulescens ne incidas. Cernens uesti/
mentorum furem in balneis: num inquit ad unguentum: an uero ad aliud ue/
stimentum? Cum uidisset aliquando mulieres ex oliuæ arbore pendere suffoca
tas: utinam inquit arbores cæteræ fructum huiusmodi tulissent. Intuitus sepul
chrorū uiolatorē: quid hic ait tibi uis optime: aut quē prædari paras defunctorꝫ
uirorum. Rogatus num seruulum aut ancillam haberet: negauit. dicenti si ergo
mortē obieris: qsnā te ad sepulchrū efferet? qui domo iq̄t idiget. Cum aīaduerte
ret formosū adulescētē passī & sine custodia obdormiētē manu pulsās excitauit
dicēs: πητισ σοι ευδοντι μεταφρενωεν δορυ πηξη. Ne qs tibi qescēti pilū ī reni
bus figat. ad eū q̄ pciosa parabat obsonia cito īquit morieris fili. Platone de ideis
differente et nominante mensalitatem & cyathitatem. Equidem inquit o Pla/

58

to mensam & cytathũ uideo: mensalitatem uero cyathitatẽq; non uideo. Et ille recte ĩquit: quibus enĩ cyathus mensaq; conspicit᷑ oculos habes: quo aũt mensalitas & cyathitas intelligit᷑ aĩum non habes. Interroganti cuidam qualis sibi uideretur Socrates: furens respondit. Rogatus a quodã quo tpe ducẽda sit uxor: iuuenibus inqt nondũ: senibus uero nunquã. Interrogatus quidnam uellet ut colaphũ acciperet: galeam inqt. Adolescentem intuens se cõponentẽ si quidem ĩqt ad uiros frustra: sin aũt ad mulieres neqter. Videns adolescentulũ rubore pfusũ: cõfide ait fili: huiusmodi est uirtutis color. Cum duos aliquando audisset legispitos: ambos dãnauit dicens: alte℞ quidem furatũ eẽ: alterum uero non perisse. Rogatus cuiusmodi uinũ libentius biberet: alienum inqt. Dicente sibi quodam plures te irrident: at ego inqt nõ irrideor. Dicenti malũ eẽ uiuere: non inqt uiuere malũ ẽ: sed male uiuere. Consulentibus ut fugitiuum requireret seruũ: ridiculum ĩquit ẽ si manes absq; Diogene uiuat: Diogenes absque mane nõ possit. Prãdebat oleas: ĩuectam uero ĩter prandendũ placentã ꝓiecit dicens: o hospes hinc cito ꝓficiscere. Rogatus qualis eẽt canis: esuriens ĩquit blãdus: satiatus uero molossicus. Hos ꝑmulti laudãt: neq; tamẽ ob laborem audẽt cũ eis una ad uenationẽ egredi: ita ne mihi quidẽ ob dolo℞ metũ congredi atq; una uiuere. Rogatus an sapientes placẽtis uescerent᷑: oĩbus ĩquit sicut & homĩes cæteri. Interrogatus cur mẽdicis ĩpenderent: nõ aũt philosophis: quia claudi inqt ac cæci fieri potius: q̃ philosophos euadere sperant. poscebat quiddã a cupido: tardãte illo: ad cibum ĩquit hõ᷑te postulo: non ad sepulch℞. Exprobrantem sibi cur aliquando falso pecuniã signasset: tẽpus inqt fuit cũ talis erã qualis tu mõ: qualis aũt ego modo sũ nunq̃ tu eris. Alteri sibi idẽ exprobranti: nãq; inqt emingebã tũ celerius: sed modo nõ. Myndum ꝓfectus cũ uideret magnificas portas & urbẽ modicã: uiri ĩqt myndi portas claudite ne urbs uestra egrediat᷑. Cũ uidisset aliquãdo hoĩem in purpuræ furto deprehensum: Accepit te inqt purpureus obitus fataq; maligna. Cratero deprecãte ad se illũ ꝓficisci: at malo inquit sal athenis lingere: q̃ penes te frui magnifice ĩstructa mensa. Anaximenẽ cõueniẽs pingui aq̃liculo rhetorem: imptire ĩquit & nobis pauperibus uẽtrẽ: quippe & ipse leuigaberis: & nobis emolumento eris. Disserente illo aliquãdo ꝑnam prætendens auditores in se cõuertit. Indignante illo: disputationem ĩquit Anaximenis oboli præciũ dissoluit. Cũ sibi ꝓbro dare᷑ q᷑ in foro manducaret: ĩ foro enĩ ait esurio. Quidã & illud huius eẽ aiũt: q᷑ intuitus illum Plato lauantẽ olera: accedens silenter illi dixerit: Si Dyonysio obsecutus eẽs: olera ꝓfecto nõ lauisses: illũq; ad aurem item respondisse. Et tu si lauares olera: Dionysio nõ esses obsecutus. Dicenti cuidã cõplures te irrident: & illos ĩquit forte asini: sed nõ illi asinos curãt subdidit ille: neq; ego illos respondit. Conspecto adolescentulo philosophãte: Heia ĩquit amatores corporis ad aĩæ pulchritudinẽ traducis. Admirante quodã ea quæ in samothracia sunt donaria: longe ait plura eẽnt: si & qui seruati non sunt: ea deuouissent. Alii Diogoræ medo hoc assignant. Formoso adolescenti ad cõuiuium eũti deterior inquit remeabis: illo redeũte & postridie sibi dicente: & perrexi: & deterior effectus nõ sum deterior ĩpuit quo? Postulabat ab Eurytio difficile quiddam: illo

dicēte si mihi psuaseris:equidē inqt si psuadere possim:suasissem utiq3 uti te sus socares.Reuertebat ex lacedæmone athenas:i terrogatus quo & unde:a uiris i quit ad mulieres.Rediens ab olympiis cū rogaret an multa ibi turba fuerit:tur ba iqt multa:sed hoies pauci.Luxuriosos dicebat similes ficubus quæ p præcipi tia nascunt:quaꝝ fructus hō nō gustat:corui aūt & uultures comedunt. Phry ne scortum uenerē aureā delphis obtulit:eā ille ita iscripsit.Ex græcoꝝ intēpe rantia.Alexandro quādoq3 illi assistente ac dicente sibi.Ego sum Alexander ma gnus rex:at ego ait sum Diogenes canis.Rogatus quidnā faciēs canis uocaretur: q eis iquit blādior qui dant:i eos uero qui nō dant oblatro:malos aūt mordeo. Ex ficu quadā poma legebat:custode dicēte huic ante paucos dies hō suspensus ē:ego inqt illā purgabo.Olympionicen ituens in scortū frequēter itēdentē: en i quit aries martius a puella uulgari p collū captus abducit.Formosa scorta letali mulso similia dicebat.Prandēti i platea q circūstabant iugiter dicebant:canis ca nis.At ille uos ait canes estis:qui prandētem circūstetistis.Cū duo molles se ipsi subducerent:nolite iquit uereri:canis betā nō comedit.De puero stuprato unde eēt rogatus tegeates iquit.Cū uidisset ignauū luctatorē medicinā psitentē:quid hoc iquit:num ut eos q te aliquādo uicerunt:nūc ipse deiicias?Cū scorti filium iturbas iactantē lapides cerneret:caue ait ne patrē ferias. Puero ostentanti sibi gladium quē ab amatore accepat:gladius iquit pulcher est:sed capulus fædus. Laudantibus quibusdam eum qui sibi erogauerat:me aūt nō laudatis qui acci pere merui.Cum a quodā palliū exigeret:si quid ait donasti habeo:sin aūt egui sti utor.Subornato quodā dicēte sibi auꝝ habet i pallio:ita sane inqt:idcirco illo obuolutus obdormio.Rogatus qd ex philosophia lucratus fuisset:etsi nihil ali ud inqt uel hoc ipsum q ad oēm fortunā præparatus sū.Interrogatus unde eēt: mundanus ait.Sacrificantibus qbusdam ut filium accipent:ut iquit bonū acci piatis nō imolatis.Cū stipem aliquādo posceret ait egrotanti:alios expolia: sed ab Hectore contine manus.Scorta dicebat regū eē reginas:petere enim quod cūque eis uideret.Atheniēsibus Alexandrum libeꝝ patrē decernētibus:& me i quit serapin facite.Exprobranti sibi q loca imunda introiret:& sol iquit i secel sibus abit:neq3 iqnat.In fano cœnās iter panes sordidos appositos sublatos abie cit dicēs:in sacꝝ nihil oportere sordidū ingredi.Dicēte sibi quodā cur nihil sci ens philosopharet:etsi iquit philosophiam simulo hoc ipsum philosophari est. Laudabat puer ad illum adductus q igenio excelleret:essetq3 optimis moribus: quid ergo iqt me indiget? Qui recta dicerent nec facerent eos cytharæ similes aiebat:& hanc enī nihil audire neq3 sentire.Theatrū ingrediebat ex aduerso ex euntium.Rogatus cur ita faceret:hoc ait in omni uita facere studeo.Videns ali quando adolescentulū effœiari:nō pudet ait deterius q̄ naturam ipsam de te ipo statuere:Illa enim te uiꝝ fecit:tu te cogis mulierem fieri.Intuens isipientem ap tare psalterium:non erubescis iquit qui sonos ligno aptes:animum ad uitā nō componas.Dicenti sibi cuidam idoneus ad philosophiam non sum: quid ergo inquit uiuis si ut bene uiuas nulla tibi cura est?Contēnente quodam patrē:non pudet ait istum contēnere:qui tibi ut magnum sapias est auctor.Videns decoꝝ

adolescēté indecēter loquenté: nō erubescis ait ex eburnea uagina ꝑ lūbeū edu/
cens gladium. Cū probro sibi daret̃ ꝙ in caupona biberet: & in tonstrina tonde
or īquit. Exprobrabat̃ sibi ꝙ ab Antipatro accepisset palliolū: tū ille reiicienda ī
quit nō sunt præclara deū munera. Pulsante se quodam trabe: ac dicēte caue: uir
ga illū cædens ait caue. Supplicante quodā meretrici: quid ait uis miser ꝙ præ/
stet frustrari. Vnguētis delibuto uide ait ne fragrantia capitis fætorem uitæ præ
stet. Seruos qdē dominis: malos aūt cupiditatibus seruire dicebat. Rogatus cur
mancipia andropoda sint appellata: quia pedes īquit habēt uiroꝝ: animum au/
tem quem tu modo habes qui hoc interrogas. A luxurioso petebat minā: a quo
dum rogaretur cur ab aliis obolum: ab se peteret minā: quia inqt ab aliis oībus
denuo me accepturum spero: abs te uero an rursus accepturus sim in deorum
gremio situm est. Cum exprobraretur cur Platone non petente ipse peteret: & il
le īquit petit: sed ꝓpius admoto capite ne discant alii. Sagittarium ītuitus ignauū
iuxta scopon consedit dicens ne forte me feriat: Eos q ad uoluptatem aspicerent
falli ac frustrari dixit. Interrogatus an mala eēt mors: quonam īquit modo ma/
la: quā præsentem nō sentimus. Alexandro stante atꝗ interrogante num me ti/
mes? qd enim īquit es bonum an malū? dicente bonum: qs ergo ait bonum ti/
met? Disciplinam iuuenibus quidem sobrietaté: senioribus solatiū: pauperibus
diuitias: diuitibus ornatum eē dixit. Didymoni mœcho curanti aliquando pu/
ellæ oculum uide inquit ne uirginis oculum curans puellam corrūpas. Dicente
quodam amicos illi īsidiari: & quid ait agere oportet: si amicis & inimicis æque
utendum erit? Rogatus quid eē ī hominibus optimum: fiducia īquit. Ingressus
aliquádo scholá cū uideret musas multas paucosꝗ discipulos: cū diis īquit ma/
gister multos hēs discipulos. Solebat aūt omnia ante oīum oculos facere & quæ
ad cereré & quæ ad ueneré ꝑtinent: atꝗ huiusmodi cōclusiunculis utebatur. Si
prandere nihil mali est: neque ī foro prádere malum ē: nō est aūt malum práde
re: nec in foro quidem prádere malum est. Cumꝗ ante ora oīum iugiter opera
ret̃: utinam liceret aiebat perfricato uentre a fame conquiescere. Referuntur in
eum & alia quæ cū sint multa ꝓlixum eēt & oīa ꝓsequi. Dicebat autem duplicé
eē exercitationé: alterá enim eē animi: alteram corporis: hanc. s. secūdum quam
in exercitio perpetuæ quæ fiunt fantasiæ præstát ad uirtutis opera quædam ad
minicula. Porro alteram sine altera esse imꝑfectam: nihilominus bona habitudi
ne & robore īter ea quæ competunt dinumeratis: quippe quæ ueluti circa cor/
pus ita & circa aīam sint. Adiiciebatque argumentum quod ad uirtutem facile
exercitio ꝓficiat̃. Cernere enim se in artibus mechanicis & aliis opifices ex cōsue
tudine operis non minimam operandi celeritatem fuisse consecutos. Athletas
item & tibicines utrosꝗ eminere plurimum quáto maiore studio & labore uer
sati iugiter fuerunt. Atꝗ ita istos si quidem exercitationem ad animum transtu
lissent: nequaꝗ̄ īutiliter aut īperfecte laborarent. Nihil dicebat in uita oīno absꝗ
exercitatione ꝓfici: eam uero oīa exuperare posse. Cum igitur repudiatis inutili
bus laboribus naturales inseq ac uiuere beate debeamus: per summam demen
tiam infœlices sumus. Náque ipsius quoꝗ contēptus uoluptatis si nos assuefece

rimus:iocūdissimus sit:& sicut hi q cōsueuerunt uoluptuose uiuere:moleste in de se auelli patiuntur: ita q se aliter exercitati sunt:gratissime ipsas contēnunt uoluptates.Talia docebat atq; in actū pducebat uere consuetudines antiquas: monetas uero resculpens:nihilq; minus naturalibus q̄ legitimis deferens: eandem uitæ formā quā Hercules se uiuere affirmās nihil libertati præferens: oīaque sapientum esse dicens:eiusmodi rationibus quas supra allegauimus utens.Oīa īquiens deo℞ sunt. Amici autem sunt sapientibus dii. Sunt autem amicorum cūcta coīa: oīa igitur sapentiū sunt.Ac de lege q; sine ipsa geri remp.possibile nō sit. Nā sine ciuitate nihil eē utile:urbs uero ciuitas ē:lex uero absque ciuitate ad nihilum utilis:est igitur urbana lex.Nobilitatem uero & gloriam & huiusmodi cætera ridebat:dicens maliciæ esse uelamenta:Solamq; rectā esse rēpu. quæ esset habenda in honore.Dicebat & uxores cōmunes esse oportere:nuptias nihil appellans:Sed qui suaderet ei quam induxisset congredi: communesq; iccirco filios fieri.Nihil eē iniquum ducens ex templo quidpiā accipere:aut aliquod gustare aīalium:ne iniustum quidem esse humanis uesci carnibus:idq; ex aliarū gentium consuetudine liquere:atq; hac recta ratione omnia in oībus & per oīa esse dicens.Nanq; & in pane carnes esse:& in olere panem:cum panis & corpora reliqua in omnibus per occultos quosdam meatus ac tumores ingerantur:atque una euaporent.Sicut in thieste manifestum est:siquidem ipsius sunt tragœdiæ & non æginitæ ipsius familiaris siue Pasiphontis duciam:quem scribit Fauorinus in omnimoda historia post obitum eius scripsisse.Musicæ uero & geometriæ & astrologiæ cæterorumque similium fuisse negligentem ueluti inutilium & quæ minime essent necessaria.Fuit autem promptissimus ad obuiandum his quæ dicerentur:ut ex superioribus liquet.Venditionēque sui fortissime pertulit. Nam cum in æginam nauigaret:atque piratis fuisset comprehensus:quorum princeps erat Scirpalus:cretāque deductus uenditus esset: precone interrogante qd sciret facere respondit:scire se hoībus dominari.Cum repēte aspexit corinthū quendam hītu ingenuo prætereuntem Xeniadem quē prædiximus hunc digito denotans:huic inqt me uende: hic enim domino indiget. Emit igitur illū Xeniades corinthumque secum adducens: & filiis præceptorē dedit:& omni domui præfecit.Is uero ita se gessit in omnibus : ut superstes ille diceret:bonus dæmon domum meam introiuit.Refert cleomenes ī libro qui pedagogus inscribit̄:necessarios suos illū redimere uoluisse:illum uero eos fatuos dixisse.Neque enim leones seruos eē nutrientiū:sed ecōuerso illos seruire leonibus.Nam serui timere ē:feras uero hoībus terrori esse.Erat aūt uiro mirabilis persuadendi uis:adeo ut quenlibet oratione facile caperet. Fertur denique Onesicratus quidam æginensis athenas misisse alterum ex duobus liberis suis Androsthenem nomine eumque cum audisset Diogenem illic perstitisse:misisse itidem quem prædixeramus Philiscum qui erat maior natu:ipsumque similiter detentum fuisse.Tertius uero ipse aduenisse:atque una cum filiis philosophatus esse : tanta Diogenis sermonibus suauitas inerat. Audiuit ipsum & Phocion qui cognominatus est bonus : & Stilpo megarensis:& complures alii

ciuiles uiri. Fertur nonagīta ferme annorū obisse diē. Porro de ipsius morte ua ria habetur opinio. Sunt enī qui dicāt illū cum bouis pedem crudū comedisset bilem incurrisse: atq̃ ex ea fuisse defunctum: Alii uero cōtinuisse spiritū: atq̃ ita expirasse: ex quibus ē Cercidas megalopolita siue cretēsis in meliambis sic.

Quidem finit non ante sinopeus ille
Gerens bacillum duplicis uestis lator.
Pascens in æthere dentibns labra admouens.
Et spiritum mordens qui obiit erat uere
Iouis Diogenes stirps: canisq̃ cælestis.

Alii dicunt cū polipū canibus ptiri uoluisset: morsum in cruris neruo accepisse: ac ex eo defuctum esse: ipsius tamen necessarii ut in successionibus ait Antisthe nes: id potius approbant q̃ spiritum cōtinēdo animā exhalauerit. Degebat eni i cranio: id autem erat gymnasium ante corinthum. Cū uero ex more familiares sui adenissent. pallioq̃ obuolutum deprehenderēt: non illum dormire arbitra ti: erat qppe minime sōnolentus: sed ex instituto suo durare peruigil consuetus reuellato pallio animam eflasse iuenerūt: suspicatiq̃ sūt illum hoc fecisse deside rio migrandi ex uita. Hinc ut aiunt inter eos quis eū sepeliret oborta seditio fe re ad cōferendas eos pduxit manus. Aduenietibus autē patribus illorū atq̃ pri matibus ita sedata discordia sepultum esse tradūt iuxta portā que i isthmū fert. Erigētes autē super illius tumulū columnā: canē desuper ex lapide pario sculpse rūt. Postmodū & ipsius ciues æreis illum statuis honorarunt ita inscribentes. Se nescet tēpore qdem hoc æs: sed tua sane Diogenes gloria non obolescet oibus sæ culis. Nam uitæ gloria mortales illustrasti: facileq̃ uiuēdi uiā prætulisti. Est idē de eo tale epigramma carmine proceleumatico

Diogenes age loquere rogo ego quæ te mors
Excepit in acherontis domum: canis acerbitas mordicus.

Aiunt qdā illū dum moreref mādasse isepultū proiici cadauer: ut omnes bestiæ participes ipsius essent: siue in foueam superiecto modico puluere iniiceret. Alii autem in elissum se imitti uoluisse tradunt: ut esset fratribus utilis. Demetrius autē i æquiuocis ait eadem die Alexādrū babyloniæ: Diogenēq̃ corīthi uita fū ctos esse. Erat autē senex Olymphiade. cxiii. Feruntur eius ista uolumina. Dialo gi capitulo℞. Ichthyas: cornix: pardus: plebs: atheniēsiū respu. ars moralis: de di uitiis: amatorius: Theodorus: Hypsias. Aristarchus: de morte. Epistolæ. Tragoe diæ. vii. Helēa: Thyestes: Hercules: Achilles: Medea: Chrysippus. Oedippus. Por ro socrates in primo successionū: & satyrus in quarto de uitis nihil esse Dioge nis affirmant. Tragœdiolas aūt ait satyrus Philisci æginēsis eē diogenis discipu li. Sotion autē i septimo hæc sola diogenis esse ait: De uirtute. de bono. Amato rium pauperē. Tholomæum. Pardum. Cassandrum. Cephalionē. Philiscū. Ari starchum. Sisyphum. Canymedē. de usu. Epistolas. Fuerunt autē quīque dioge nes. Primus apolloniates physicus. Eius autem scriptorum istud initium fuit. Quodcūq̃ dicere aggrediēti operæ precium esse uidetur initiū irrefragabile po nere. Secūdus sicyonius qui pelopōnesiaca scripsit: Tertius hic ipse. Quartus stoi

cus ex seleucia:appellatus est autē babylonius ob uicinitatē. Quintus tarsensis q de quæstiōibus poeticis scripsit:quas etiā soluere nitit̄. Húc uero philosophū Athenodorus ī qnto deābulationū ait ꝙ ungi solitus sit:lucidū semp eē uisum.

Mominus syracusanus.

MOminus syracusanus Diogenis quidē discipulus:famulus uero men sarii cuiusdam corinthii fuit:ut Socrates tradit. Ad eū Xeniades qui diogenē emerat:frequens pergebat:uirtutēq; ipsius operum atq; ī di cēdo uim prædicans. Mominum in uiri pellexit amorem. Ille eni cō tinuo simulata uesania abiicere monetam omnēq; mensæ pecuniam cœpit:do nec a domino repudiatus cōtinuo se ad Diogenem contulit. Assecutus ē autem & Cratē cynicum sæpius cæterosq; id genus studiose consectatus. Qua ex re fa ctum est ut eum dominus suus adhuc magis insanire putarit. Fuit autē uir elo quens & doctus:adeo ut Menāder comicus ipsius mentionem fecerit in quadā comœdia sic de eo dicens: Mominus uir quidā fuit oiphilo sapiēs ignobilis mo dico qui peram gessit:peras ergo tres: Sed & imaginis uerbo edixit simile nihil ei esse p Iouē quod dictū est:nosce te ipsum:neq; his quæ sunt in laude:sed super hæc oīa mendicus ille & sordidus. Nam quod reliquū est omne fastum esse ait. Adeo uero grauis tantaq; cōstātia fuit:ut cōtempta gloria solam ueritatem ap petet. Scripsit āt ludrica sētētiis seriis pmixta:de appetitōibus duo:& exhorta torium.

Onesicritus.

ONesicritū alii quidē æginensem tradūt. Porro Demetrius magne sius astipalensem fuisse ait:& hic ex Diogenis ludo pbatissimus. Videt̄ autē quiddam habere simile cū Xenophōte. Ille quippe cum Cyro:hic cū Alexādro militauit. ille cyri pædian:hic alexādri scri psit initia. Ille cyri:hic alexādri pseqtur laudes. Est āt & stilus utri usq; simillimus:nisi inquātum ꝙ transcribitur secūdū ab exēplari est. Fuit & Me nander diogenis discipulus cognomento. Drymus homeri admirator:& Hegē sæus sinopæus Cloeos cognominatus:& Philiscus æginensis quem prediximus.

Crates thebanus

CRates Ascondii filius thebanus ipse quoq; inter sapiētissimos Dio genis discipulos fuit. Cæterū Hippobotus non Diogenis ipsū fuis se discipulū ait:sed bryronis achiui ista ferūtur ludicra. Pera quedā ciuitas est in medio nigro typho pulchra & pīguis circunfusa nihil habens:ad quam nemo uir nauigat:neq; qui stultus parasitusq; sit neq; auidus meretricis:obscenisq; exultans operibus:sed animū atq; allia fert & ficus & panes:de quibus īuicē non certāt:neq; sumūt arma pecuniæ aut gloriæ gratia. Est & Ephemeris hæc habens illa uulgatissima. Apponit coquo minas decē:medico dragmam:assentatori talenta quīque:consiliario fumum:meretri ci talentum:philosopho triobolum. Vocabatur aūt & thyrepa noectes ꝙ ī oēm ingrederetur domū:& corriperet. Est eius & illud:hæc habeo quæ didici:& quæ q; curaui:atq; me diuæ docuerunt munera musæ:q̄ꝙ ex philosophia fuisset ad reptus lupinorum chænicem:& nullius rei curā. Fertur eius & illud. Amorem se

dat famés: sin minus tẽpus: eis uero si uti nõ uales: laqueus. Floruit maxime cir/ca cẽtesimã & tertiãdecimam olympiadẽ. Hunc ait Antisthenes ĩ successionibus cũ ĩ tragœdia quadam cerneret Telephum sportulã tenentem aliasq; opulentũ: ad cynicã philosophiam prexisse: illumq; patrimonio uendito: erat quippe uir nobilis: cum aggregasset plus q̃ ducẽta talẽta: ciuibus ea dimisisse: adeoq; constanter philosophatũ esse: ut & Philemon comicus ipsius mẽtionem fecerit: Ait nẽ/pe æstate quippe habuit palliũ crassum ut se cõtineret: hieme autẽ pãnum. Re/fert aũt Diocles persuasisse sibi Diogenẽ ut peculium dimitteret: ac si quid pecuniæ haberet iactaret ĩ mare. Atq; Cratis quidem domus ab Alexãdro: hippchiæ uero a Philippo: Quosdã ex ppĩqs ad se uenĩẽtes atq; auertere ab ĩstituto moliẽtes sæpenũero baculo persequebať cõstãsq; pdurabat. Porro Demetrius magnesius ait deposuisse illũ pecuniã ad trãpezitam: ea cõdictione ut si quidem filii idiotæ eẽnt: eam illis redderet: sin autẽ philosophi: plebi distribueret: nihilo quippe egere philosophos: Erathostenes autẽ refert: cũ ex hippchia de q̃ dicemus: natus sibi esset filius Pasicles noĩe: eum iã adultum ad ancillæ adduxisse domum ac di/xisse: hoc ei paternum esse matrimonium. Cæterum mœchorũ exilia & cædes tragicorũ esse præmiũ: eos uero qui scortis cõgrederentur comicorũ: quippe ex luxu & ebrietate insaniam gigni. Huius frater Pasicles fuit Euclidis discipulus: eius facetum quidpiã fauorinus in secũdo cõmentariorum refert. Ait enim pro quodam deprecans gymnasii principem eius ilia tetigit. illo indignante: quid enĩ ait nõne & ista tua sũt. sicut & genua? Dicebatq; possibile nõ eẽ ĩueniri qui lapsus non sit: sed ueluti in malo punico granum etiam aliquod putridum esse. Cum Nicodromũ cytharœdũ irritasset: cæsus ĩ faciẽ est. Cartulam itaq; ĩponens frõti ĩscripsit. Nicodromus fecit. Scorta ex ĩdustria ĩsectabať maledictis: una & se ipsũ exercẽs ad pferenda cõuicia. Demetrio phalereo qui sibi panes ac uinũ miserat exprobrabat dicẽs: utinam & fõtes panes ferrẽt. Cõstat igitur aquã bibisse. Ab atheniensibus ciuilis iuris peritis arguebatur cur sindone amiciretur: qbus ille Theophrastum inquit ostẽdam uobis opertũ sindone: non credẽtibus ĩduxit illos in tõstrinã ubi ille tondebatur: ostẽditq; lino coopertũ. Cũ thebis a prĩcipe gymnasii flagris cæsus eẽt: siue secũdũ alios corĩthi ab Eutycrate: ac pede traherẽť: ridebat dicẽs: Me pede diuino extendens protrahe uelo. Diocles autem pertractũ eũ a Menedemo eretrĩẽsi testatur: Nam cũ esset decorus & Asclepiadi phliasio usui esse uideretur: tetigit Crates illius coxas dicẽs ĩtus Asclepiades: qua ex re ĩdignatũ Menedemũ traxisse illũ: idq; eũ dixisse. Zeno uero cittieus ĩ libris de usu pellẽ ouis quoq; ĩsuisse palliũ refert: ut eẽt ĩformior. erat autem & facie turpis: & cũ se exerceret ridebatur. Solebat autẽ sublatis manibus dicere confide Crates pro oculis & corpore reliquo. Hos autẽ uidebis irrisores iamiam ex morbo contra/hi te beatum dicere: se autẽ ociositatis arguere. Dicebat autẽ tamdiu philosophãdum esse quoad uideantur duces nobiles esse asinarii. Desertos dicebat qui cum assentatoribus essent: non secus ac uituli cum ĩter lupos sunt: neq; enim cum il/lis propinquos: neq; cum his esse: sed insidiatores. Cum aũt sẽtiret se morti pro/ximũ: ĩspiciebat seipsũ dicens: perge iam amice perge ad ĩferni sedes statu ob seni

um curue. Erat quippe ex senectute curuatus: Alexādro rogante num uellet restitui ac refici patriam suam: quid ait opus est? rursus enim fortassis Alexander eā alius diruet. Habere se patriā cōteptū gloriæ & paupertatem fortuna nunq̄ casura bona: diogenisq̄ ciuem esse inuidiæ insidias non metuētis. Meminit ipsius & Menander i geminis dicēs. Mecū eni ābulabis pallio amicta: sicuti cū Crate cynico quandoq̄ cōiunx: & filiā tradebat illis ut ip se a it: ꝓbationi triginta īductis diebus discipuli eius. Metrocles.

Metrocles Hipparchiæ frater cum prius audiret Theophrastum peripatheticum adeo corruptus erat: ut cum sæpe inter disserendū crepitum uentris emitteret: præ angore animi domi inclusus moraretur continere uolens: Hoc agnito Crates ingressus est ad eum consolaturus: ac lupinis ex industria uoratis persuasit quidem illi primum uerbis nihil mali fecisse: fore quippe prodigium si nō & secundū naturam flatum emitteret. Tum uero & ipse in huiusmodi crepitū erumpēs illum ex similitudine operis erexit. Hic ipsius iam auditor fuit: euasitq̄ uir in philosophia eminēs: Hic libros suos ut ait Hecaton in primo usuum cōbussit dicēs. Sunt ista somniorum phantasmata ueluti deliramenta. Sunt qui Teophrasti cōmētaria quæ ex illius ore percepat: cōbusisse ferant: ac dixisse. Vulcane celer age: nihil hic tui indiget thetis. Res docebat parti emi pecunia ut domum: partim tēpore & diligentia ut disciplinas liberales: diuitias nocere nisi qs eis digne utatur. Obiit senex a seipso suffocatus. Porro discipuli eius fuere Theombrotus atq̄ Cleomenes. Theombroti auditor fuit Demetrius alexādrinus: Cleomenis aūt Timarchus alexādrinus & Echecles ephesius: q & ipse Theombrotū audiuit: a quo Menedemus: de quo postea dicemus. Fuit iter illos īsignis & Menippus sinopeus. Incidit aūt ī illorū retia Metroclis quoq̄ soror Hipparchia. Hipparchia

Hipparchia Metroclis soror: erant autē maronite ambo. Amabatur ro & Cratis uitam atq̄ uerba: neque ulla oīno procorum excellentia potuit auelli: nō opibus: non nobilitate: nō pulchritudine: sed hæc omnia sibi Crates erat: parentibusque minebatur seipsam nisi huic traderet necaturā. Cum igitur Crates a parētibus puellæ rogaretur: uti ab hoc illā ꝓposito auerteret: Postq̄ ægit oīa nec persuasit: exurgens oī sua supellectile āte illius oculos exposita: hic ait spōsus: hæc eius possessio ē: ad hæc dlibera. Neq̄.n.eē nr̄i cōsors poteris: nisi eadē studia attigeris. Elegit cōtinuo puella: sūptoq̄ illius hītu una cū uiro circuibat: & cōgrediebat̄ ī apto: atq̄ ad cœnas ꝓficiscebat̄. Quo tpe & ad lysimachū ad cōuiuiūuenerūt: ubi & Theodorū īpiū coarguit sophisma huiusmodi obiiciēs. Quod faciēs Theodorus iiuste agere nō diceret̄: id Hippchia si faciat: facere iiuste nō dicet̄. Theodorus āt seipm feriens iniuste non agit: ne Hipparchia quidem Theodorum cædens iniuste agit. Tum ille ad id quidem mīme respondit: sed illius pallium traxit. Sed neq̄ territa neq̄ perturbata Hipparchia ut mulier est: Verum & dicente sibi illo. hæc est q̄ textrini reliqt radios. Sum equidē inqt theodore: sed nū tibi male d̄ meipa statuisse uideor: si tps qd̄ i textrio cōsūptura erā disciplinæ potius īpēdi? Hæc & alia īnumera de philosophāte fœmina dicūtur: Fertur & Cratis epistolarum liber in

quibus præclare philosophatur. Stilus ipse sæpe Platoni similis uidetur. Scripsit & tragœdias altissimo philosophiæ stilo: quale illud est: Non una patriæ mihi turris non una tecta: sed terræ omnis & ciuitas & domus parata nobis: modo uiuere detur. Obiit uetulus: atque in boetia sepultus est.

Menippus phœnix.

m Enippus & ipse cynicus patria quidé phœnix: cõditiõe seruus fuit: ut ait Achaicus in ethicis. Diocles autem dominũ ipsius & põticũ fuisse: batonemque uocatum tradit. Cũ uero præ cupiditate importunius peteret: thebanus fieri ualuit. Edidit qdé dignũ memoria nihil. Porro ipsius libri multo risu referti sunt: non secus atque Meleagri qui tempore suo fuit. Refert Hermippus diurnum fœneratorem fuisse: uocatũq; Hemerodanisté. Nãq; nautica usura fœnerari conarique ut pecunias complures cogeret: Tandem ĩsidias perpessum oĩbus priuatum eé: ac præ mœrore laqueo sibi uitã extorsisse. Et nos lusimus in ipsum.

Est canis in creta quanuis sit patria phœnix
Tristia qui tota fœnera luce dabat
Istum nouisti sed uos fortasse Menippum
Nam canis hic solũ nomine notus erat.
Omnibus hic nocuit thebis ut fossa fuisset
Penderet laqueis si bene nota canis.

Quidam eius libros nõ ipsius eé sed Dionysii & Zophiri colophonio℞ tradũt: qui iocãdi causa conscribentes ei ut disponere idoneo dederunt. Fuerunt auté Menippi sex. Primus qui de lydis scripsit: Xantũque breuiauit. Secũdus hic ipe. Tertius stratonicus sophista. Quartus sculptor. Quĩtus & sextus pictores: utrosque memorat apollodorus. Cynici autem uolumina tredecim sunt. Neniæ: testamenta: epistolæ cõpositæ ex deorum persona ad physicos & mathematicos grãmaticosque: & epicuri fœtus: & eas: quæ ab ipsis religiose coluntur imagines: & alia.

Menedemus.

m Enedemus Coloti lãpsaceni discipulus fuit. Hic ut ait Hippobotus in tantũ ꝓdigiosæ supstitiõis uenerat ut sumpto hĩtu furiæ circũiret: dicés speculatoré se ex ĩferno uenisse peccãtiũ: ut iterato descẽdens hæc ibi dæmonibus renũciaret quæ uidisset. Vestis hæc erat pulla tunica talaris: astricta pũiceo balteo: pilleus arcadicus capiti ĩpositus hẽns ĩtexta elemẽta. xii. cothurni tragici: barba ꝓlixa: uirga ĩ manu fraxĩea. Atq; istæ qdé uitæ sũt singuli cuiusq; cynico℞. Subiiciẽda nũc & quæ cõmuniter illis uisa sũt: siqdé & sectam hãc philosophiæ eé iudicamus: nõ ut qdã uolũt cõstãtiã uitæ. Placet ergo illis rõnalé naturaléq; philosophiã tolli oportere ab Aristone chio nõ discedẽtibus: moraliq; soli ĩtendi: qđq; pleriq; Socrati: hoc Diocles Diogeni ĩscribit: hũc asserés dixisse inquirendum quid nobis boni mali que domi sit. Repudiant & disciplinas liberales: Denique neque discendas litteras dixit Antisthenes ne frugi effecti peruerterentur alienis. Tollunt & geometriam & musicam: & cætera id genus. Nempe enim & Diogenes cuidam

ostendenti sibi horoscopium: utile sane iuentum ait ne priuemur cæna: ad eũ uero qui musicam sibi præferebat ait: Nam uirorum sententiis bene se habent urbes atque domus non cantibus nec pulsibus. Placet eis & finem eẽ secũdum uirtutem uiuere: ut Antisthenes ait in Hercule: similiter ut stoicis. Nam societas quædam est inter has duas sectas: unde & cynisinum dixere breuem uiam: atq; ita uixit & Zeno cittiæus. Placet item eis simplex & parabilis uictus: quippe qui sobriis cibariis utunt & solis palliis: diuitias gloriam nobilitatemq; contẽnunt. Itaq; plerũque herbis & aqua tantũ frigida utunt: operimentisq; fortuitis & doliis: sicuti Diogenes: qui dicebat deo℞ eẽ ꝓprium nihil indigere: eo℞ uero qui diis essent similes minimis egere. Virtutem dicunt esse docibilem: ut i herculem ait Antisthenes: esseq; minime reiiciendũ: sed studiose colendum: ac sine peccato sapientem & simili amicũ. fortunæ quoq; nihil permittendũ. Quæ uero inter uirtutem & uitia sunt æque: ut Aristochius indifferentia appellant: & isti quidem cynici fuere. Veniendum iam ad stoicos: quorum priceps fuit Zeno Cratis discipulus.

Diogenis Laertii de uitis philosodhorum Liber septimus.

Heno Cittiæus.

Eno Mnasiei siue Demei filius cittiæus ex cypro græca ciuitate phœnicibus frequenter accolis: collo fuit in alteram partem ĩclinatiore: ut refert Timotheus atheniẽsis in libro de uitis. Apollonius aũt tyrius gracili corpore statu procero & atra cute fuisse illũ auctor ẽ. Vnde illum quidam ut Chrysippus ĩ quito ꝓuerbio℞ ait: ægyptium palmitẽ dixit. Crura habuit turgida & imbecilla & ĩfirma. Idcirco & Perseus in cõmentariis cõuiualibus ipsum refert cõplures cœnas declinasse. Vescebat perlibenter ficubus recentibus atq; ad solẽ passis: Auditorq; ut dictum ẽ Cratis fuit. Deinde Stilponem etiã audisse & Xenocratem decẽnio perpetuo non desunt qui affirment: sicuti Timotheus in dione: Polemonis itidem frequentasse auditorium. Porro Hecaton & Apollonius tyrius in primo de Zenone libro scribit: cũ oraculũ cõsuluisset: quo pacto uiuere optime posset respõdisse deũ: si mortuis colore concors eẽt. Quod ille cũ intellexisset: se ad legendos antiquorum libros magno contulisse studio. Denique Cratis hoc modo familiaritate usus est. Purpuram ex phœnice mercatus aduectans ad piræũ naufragium fecit. Ea iactura subtristior factus athenas ascendit annos triginta natus: seditq; penes librorum uenditorem. Legente autem illo secundum Xenophontis commentario℞ delectatus ille & iã lætior sciscitari pergit: ubinam eiusmodi uiri morarentur. Opportune tunc prætereunte Crate: digito illum bibliopola ostendẽs hũc inquit sequere. Ex eo iam cratis auditor erat. Alias quidem aptissimus ad philosophiam: ue℞ uerecũdior q̃ ut se ad impudentiam cynicam conferre posset. Id ubi animaduertit Crates: curare etiam in hoc illum studens ollam lenticula refertam dedit: ut per ceramicum ferret. Cum autem

uideret pudescere illũ atq; uerecũdari: baculo ictã pfregit ollã. Illo fugiente & lenticula p crura defluente: quid ĩquit fugis puniceolũ: nihil mali passus es. Aliquã diu igit audiuit Cratem: quo tẽpore cum scripsisset de repub. quidã iocantes aiebant ĩ cauda canis illũ scripsisse. Præterea scripsit & ista. De uita secũdum naturã. de appetitu: siue de hõis natura. de perturbatiõibus: uel de uitiis. de officio. de lege. de græca peritia. de aspectu. de toto. de signis: siue d̃ notis: Pythagorica uniuersalia. de dictionibus. Problematũ homericoꝝ. v. de poetica auditione. Est ipsius item & ars & solutiones & argumenta. ii. cõmẽtaria Cratis moralia. Atq; isti quidem libri eius sunt. Postremo discessit: & quos prædiximus audiuit ad uigĩti annos: ubi & illũ dixisse ferunt. Tunc secũdis uentis nauigaui quando naufragium feci. Alii sub Crate hoc dixisse aiũt: Quam bene fortuna fecit: quæ nos philosophiæ applicauit. Alii dũ athenis diuersaret audito naufragio dixisse illũ ferũt: Recte sane ægit fortuna quæ nos ad philosophiam ĩpulit. Quidam deposito athenis onere sic demũ ad philosophiam fuisse conuersum. Vertens igit se ad porticum uariã quæ & pesianacta appellabat: ex uaria & multæ scientiæ pictura polygnoti orationẽ formabat uolens & locũ illũ stabilẽ facere: nullisq; seditionibus ultra uiolabilẽ. Nãq; ad mille quadrigentos trigita ciues ibi fuerãt necati. Eo igit ad illũ audiendũ discipuli iã cõfluebant: atq; ideo stoici uocati sunt etiam qui ab ipso antea zenonii appellabãt: ut epicurus ĩ epistolis ait. Siqdem & ante illũ stoici q ĩ illa morabant: poetæ dicti erãt: ut ait Eratosthenes ĩ octauo de antiqua comœdia: a qbus multũ incremẽti ea appellatio accepit. Enimuero sũmo in honore apud athenienses habebat Zeno: adeo ut urbis ac mœniũ apud illũ claues deponerent: coronaq; aurea & ærea imagine honorarent. Hoc aũt & ciues ipsius fecisse ferunt magno sibi ornamento fore uiri imaginem existimantes. Amplectebant illũ & sydonii cittiæi. Suscipiebat illũ & Antigonus: & si quãdo athenas cõtendisset: auditor eius erat: multũq; orabat ut se ad eũ cõferret. Id ille quidẽ facere renuit. Cæterũ Perseum unũ ex familiaribus misit Demetrii filiũ genere cittiæũ: qque olympiade. cxxx. florebat: Zenone iã sene. Est aũt hic textus æpistolæ Antigoni: ut refert Apollonius tyrius in his quæ de Zenone scripsit.

Rex Antigonus Zenoni philosopho salutem.

EGo fortuna me quidẽ & gloria uitã tuam anteire existimo. Cæterũ disciplinis studiisque liberalibꝰ & pfecta fælicitate quam tute possides: longe abs te præcelli sentio. Quocirca te orare statui uti ad me pficiscaris: id mihi psuadens te preces meas minime irritas fieri passuꝝ. Tu igit modis oĩbus enitere ut tuo cõtubernio fruamur: hoc p certo hẽns: te nõ mei tantũ: sed oĩum simul macedonũ eruditorẽ fore. Nã q macedõiæ regẽ erudit: atque ad uirtutẽ ĩbuit: eũ & subditos quosque ĩstruere ad fortitudinẽ & pbitatẽ certũ ẽ. Nam cuiusmodi fuerit dux: tales utplurimum subditos fieri necesse est. Vale. Ad hæc Zeno ita respõdit

Cuiusmodi fuerit dux talis et plurimum subditos fieri necesse

Zeno Antigono regi salutem.

AMplector tuũ maxime discendi studium: q; ueram: utilem atque necessariam: nõ popularẽ: & quæ ad puertendos mores tẽdit: eru

ditionē apprehēdere instituis. Qui enim philosophiæ amore ac studio tenetur: declinatque celebrē illā & uulgarem uoluptatem: quæ quorundam adulescentulorum aios effœminat: eū nō natura mō nobilitatē tueri: uerum quidē uirtutis quoque īstituto manifestū est. Porro liberali ac nobili ingenio si adiiciat modica exercitatio: neque desit præceptoris copia: mature ad pfectā uirtutis euadit frugē. Equidem nisi senectus mihi obsisteret: sum enī octogenarius: corpusque præterea inualidū: ipse ad te pgerem: ut iubes. quia uero id nō datur: quosdam ex contubernalibus meis ad te mitto: qui aī bonis me minime inferiores sunt: & corporis etiā cōmodis exuperant. His si tu studiose cōgrediare: nihil quod ad ueram ptinet beatitudiuem desiderabis. Vale. Misit aūt perseum quē prædiximus thebanūque Philonidam. Vtriusque horum Epicurus mētionem facit ī epistola ad Aristobulū fratrem: cōgressosque Antigono memorat. Placuit atheniēsiū quoque de illo decretū: quoniam ē memorabile subnectere. Est aūt huiusmodi decretum. Arrenida principe acamādis tribus quinto magistratu memacterionis decima magistratus tertiadecima præsidētiū concio rata decreuit Hippio crati stotelis Xypeteō & cæteri primarii. Thraso thrasonis filius anaclicus dixit. Quoniam Zeno Mnasei filius cittiæus cōplures annos ī ciuitate philosophe uersatus ē: atque ī omnibus uir bonus eē perstitit: ac iuuenes qui ad illum disciplinæ causa conuenerunt ad uirtutem & frugalitatē exhortando: ad ea quæ sunt optima incendit: uitam suam uerbis ac doctrinæ suæ consentaneā exēplar omnibus proponens: bona fortuna uisum est plebi laudare Zenonem Mnasei filiū cittiæum & aurea corona coronare secundum legem uirtutis ac tēpantiæ gratia: prætereaque construere illi sepulturam in ceramico. Publicæ coronæ autem faciēdæ exædificandique tumuli plebem iam quinque uiros ex atheniensibus eligere qui curam habeant. Decretumque hoc scribam Plebis inscribere columnis duabus: licereque sibi alteram in academia: alteram ī lycio ponere. Sumptus uero columnarum distribuere eum qui negociis præest. Vt omnes intelligāt athe niensium plebem bonos uiros & uiuos & defunctos honorare. Ad huiusmodi autem structuram electi sunt Thraso anacieus: Philocles piræeus: Phædrus anaphlystius: Melon acharneus & Micythus sypalleteus. hoc exemplar decreti fuit. Refert autem Antigonus carystius ipsum se non negare cittiæum. Nam cum unus eorum e numero fuerit atque in columna descriptus sit: qui ad lauacri structuram contulere in statua Zenonis philosophi: ut etiam cittiæus adiiceretur orauit. Cum uero fecisset aliquando uasculo cauum operculum: circunferebat pecuniam: ut Crates præceptor promptum haberet ac paratum necessarium uictum. Aiunt illum plusquam mille talenta habuisse cum uenit in græciam: eaque nautice fœnerari solutum. Edebatque modice panem: & mel: & suauis uini paululum bibebat. Pueris semel fere aut bis usus est: & ancillula quadam ne sexum odisse uideretur. Eandem quoque domum ipse: & perseus una habuit. Is cum aliquando tibicinam mulierem ad eum induxisset: ab se raptam ad perseum abduxit: eratque ad illū aditus facilis: neque ipe difficile quoque quisque uellet circūducebat adeo ut sæpe apud eū Antigonus cænaret rex: atque ad

Aristoclen cytharœdum ad conuiuium cum illo una pergeret. Sensim tamẽ id euitasse traditur: ac declinasse ne nimis esset popularis: adeo ut in sũmo gradu cõsideret: deuitãs uel alteram pturbationis partem: neq; uero cũ pluribus q̃ du obus uel tribus ãbulabat. Quibu idã uero ut Cleãthes ait in libro de ære iube/ bat æs dare circũstantes: uti ne sibi molesti essent. Pluribusq; circũstãtibus ostẽ dens in porticu in sũmo ligneã aræ circũferentiam: hec ait aliquãdo in medio erat exposita: qa uero impedimẽto erat: seorsum posita ẽ: & uos igitur uosmet ex medio tollentes minus molestiarum nobis adibebitis. Demochare autẽ La/ chetis filio salutante illum ac dicente si qd opus hẽret: dicturũ se ac scripturum Antigono præbituro oĩa: indignatus cõtra illi congressus nõ est. Fertur autem post Zenonis mortem Antigonum dixisse: quale spectaculum perdidi. Vnde & atheniẽsibus per Thrasonem legatum ut in ceramico illi sepulturã facerẽt pe tiit. Interrogatus aũt cur illũ adeo admirare͂t: quia ĩquit cũ illi a me multa & ma gna sæpe data sint: nunq̃ emollitus est: neq; humilis apparuit. Erat aũt & ad ĩqui rendũ solers: subtilisq; in oĩbus ac diligens ĩ disserendo. Vnde & Timon in sillis ait. Et phœnicẽ uidi auiculã in adũbrato fastu cunctoꝝ auidã. Fluebat autẽ eius sensim semẽ: mentẽq; cælo habuit minorẽ. Diligẽter aũt & accurate cũ Philone dialectico se exercebat: atq; una uacabat. Vnde nõ minori admirationi apud iu/ niorẽ Zenonẽ est habitus q̃ Diodorus præceptor eius. Erãt cũ ipso & nudi qdã & sordidi hoĩes ut ait Timon: ubi paupeꝝ cõgessit nubẽ qui oĩum erãt egentissi mi leuissimiq; ciuiũ uiri. Enimuero gestus ipsius subtristior grauisq; & acer fuit. Vnde & rugabat frõtẽ & ora contrahebat. Vili præterea ualde apparatu erat: & q barbaricã tenuitatẽ redoleret: idq; sub prætextu frugalitatis faciebat. Si quẽ ob/ iurgasset: circũcise id ac breuiter: neq; nimiũ: sed ueluti ex longĩquo faciebat: ut exẽpli grã de eo qui se nimio studio cõponeret aliquãdo ait. Cũ enĩ ille uehiculũ quoddã lẽte segniterq; trãscẽderet: merito inqt suspectũ habet lutũ: neq;.n. se in illo ueluti in speculo ĩtueri põt. Cũ uero cynicus qspiã oleũ se in uasculo non hr̃e diceret: atq; ab eo postularet: se minime datuꝝ asseuerauit: abeuntem uero ani/ maduertere iussit: uter esset ĩpudẽtior. Amatorie aũt chremonidæ affectus ipso & Cleãthe assidẽtibus surrexit: cũq; admirare͂t cleãthes ait & medicos optimos audio dicẽtes: præclaꝝ esse ad tumores quosq; remediũ quietẽ. Duobus in cõui uio iuxta se recũbentibus cum is qui sibi adiacebat inferiorem socium pulsaret pede: ipse hunc pulsauit genu: Conuerso illi qd ergo ait illũ abs te pati arbitraris qui sub te est? Ad eum q pueros amabat: neq; magistros habere sensum ait si sẽ/ per inter pueros uersentur: neque illos. Dicebat autem eruditorum sermones & imperfectos alexandrinæ pecuniæ esse similes. Nã gratos quidem oculis ac pictos monetæ ĩstar: nihilo tamẽ idcirco esse meliores. Eos uero qui secus eẽnt: tetradrachmis atticis assimilabat: temere qdem ac rustice ĩcisis: sed qui pictã orõ nẽ superare possint. Aristone aũt discipulo non satis uaniter multa: quædam eti am temere audaciterq; disserente: possibile non esset inquit ita dicere: nisi ebri/ us te genuisset pater. Vnde ipsum etiam loquacẽ appellabat. Breuis ipse in loqn do & circũcisus. Edaci cuidã nihil obsonioꝝ sotiis ĩtercõuiuãdũ reliquẽti apposi

tum ingentē piscem sustulit: solusq; comedere agressus est. Cū ille in eum intue-
retur: quid ergo ait socios quotidie tolerare arbitraris: si tu meam edacitaté fer-
re non uales? Adolescētem instantius q̄ per ætatem conueniret: quiddam īqui-
renté admoto speculo iussit īspicere. rogauit deinde num sibi uideretur ei faciei
cōgruere tales quæstiones. Dicēte sibi quodā Antisthenis sibi cōplura minime
placere adducto in mediū Sophoclis testimonio: rogauit num sibi bona quædā
etiam habere uidet. Illo se nescire dicente: non piget īquit si quid ab Antisthene
male dictū sit: hoc indagare & memoriter tenere. si quid uero boni negligere ne
q; meminisse uelle? Cuidā breuia esse philosophoꝝ dicta asserenti: uera inquit
loqueris: oportet népe si fieri possit breues esse illorū & syllabas. Dicēte sibi quo
dam de Polemone q alia pponeret: & alia loqueretur: substomachās quāti enī
inqt faciebat quæ dabant. Operepreciū eé dicebat eū q disputaret ī moré histri-
onū uoce uiribusq; magnū esse: os tamen aperire nō immodice: quod ii faciunt
qui plurima loquūtur quidé: sed ea bene dicere non possūt: his qui bene dicerét
locū minīe relinquendū ueluti præclaris opificibus ad dispiciendū: Cōtra uero
auditorem sic eis que dicūtur intentū eé oportere ut nō uacet illi ad notas faciē
das. Adolescenti loqcioriaures īquit tuæ ī linguā confluxere. Formoso cuidam
dicenti non uideri sibi amaturū sapienté: nihil ait uobis formosis esset īfœlicius
Dicebat & philosophorū plurimos multis in rebus esse insipientes: in puis for-
tuitisq; imperitos. Adiiciebatq; Caphesii illud qui cū aīaduerteret quendam ex
discipulis iflatū atq; turgidū percutiens dixit: non si magnus fueris: bonus eris:
sed si bonus magnus. Adolescēte quodā audacius loquēte: dicere inquit non po
sum adolescés quæ occurrunt mihi. Rhodio cuidam formoso atq; diuiti: alias
uero nihil idoneo cū uellet aperire ad philosophiam aditum primo quidé super
gradus concisos sedere illū fecit: ut chlamidé fœdaret: postmodū uero in paupe
rū locū introduxit: ut inter pannos eorū uersaret: postremo recessit adolescens.
Nihil fastu eé indecentius dicebat: idq; cū in cæteris: tum in iuuenibus maxime.
Monebat non circa uoces & uocabula memoriam sed circa ītelligentiam mētē
exercere oportere. Vti ne ueluti lixaturā quandā assumamus. Conuenire maxi
me iuuenibus dicebat in oībus uti summa honestate: habitu: īcessu: amictu: ha-
bebatq; séper ī ore Euripidis de napeo uersus: q opes quidem illi fuerint: sed opi
bus elatus non incesserit: neq; plus fastus habuerit q̄ egens uir. Dicebat ad perce-
ptionem disciplinarū nihil esse alienius poetica nullius ꝑ nos rei maiorem īopiā
perpeti q̄ temporis. Interrogatus quis esset amicus: alter inquit ego. Seruum in
furto ui aiunt deprehensum uerberabat: cumq; ille diceret: fatale mihi erat fura
ri: & cædi inquit: Pulchritudiné dixit uocis florem esse: alii uero pulchritudinis
uocé. Cum familiarium cuiusdā paruulū liuenté aspexisset: uideo inquit ad illū
tui furoris uestigia. Cuidā unguentis delibuto quis ait mulierem olet? Dionysio
cuidam quærenti cur se solum non corrigeret: quia inquit tibi minus credo. In
epta plurima loquēti adulescētulo idcirco inquit aures habemus duas & os unū
ut plura audiamus: loquamur pauca. In conuiuio tacitus sedebat: percontanti
causam: nūtia īquit regi adesse quendam qui tacere sciat. Qui autē interrogabat

legati a Ptolomæo aduenerāt:& discere cupiebāt quid de illo regi nunciarent. Interrogatus quonam eēt animo aduersus maledicta: dixit ueluti si legatus absq; responso remittatur. Refert Apollonius tyrius q̧ cum Crates eum per pallium a stilpone retraheret: dixerit o Crates aptissima philosophorum capturaē quæ fit per aures: persuadens igitur trahe: quod si per uim egeris: corpus quidē apud te sed animus apud stilponē erit. Versatū illum & cum diodoro Hippobotus auctor est: penes quē & dialecticæ studuit. Iā uero proficiēs atq; prouectus Polemonis frequētabat auditoriū calcādi fastus causa. Deniq; illum dixisse ferunt. Non latet nos Zeno te per orti ianuas irripere furariq; dogmata: eaq; phœnicum tibi more circūdare. Fertur cum dialecticus sibi septē species dialectices θεριζον τι.i. sermone demonstrasset: īterrogasse quidnam sibi mercedis dari uellet: poscētiq; centū ducentos dedisse: tanto discendi amore tenebatur. Aiunt illum primū καθηκον.i. officium uocasse librūq; de illo scripsisse. Hesiodi item uersus mutare solitū in hāc sententiam. Optimus ille quidē qui paret rite docenti. Clarus & ille quidē est qui ipse cuncta dinoscit. Præstantiorē enim eum esse qui bene quod dicitur audire possit atq; eo uti: q̄ qui per seipsum omnia assequitur: huic enī solā adesse intelligētiam: qui uero obtēperet inesse præterea & actum. Rogatus cur seuerus cū esset: in conuiuio tamen hilaresceret: & lupini ait cum sint amari: perfusi tamen aqua dulcescunt. Porro Hecaton scribit in.ii. chriarum eiusmodi consortia non libenter admittere solitū: ac dicere melius esse pedibus q̄ lingua labi: bene paulatī fieri non tamē paꝝ eē. hoc alii Socratis dicunt. Erat autem patientissimus & simplicissimi uictus: crudisq; tātū cibis utebatur & tenui pallio: ita ut de illo diceretur: q̧ eū neque sæua hiems: nec gelidus imber: nō dura uis morbi domuerit: neq; torridus sol: non ut his quæ uulgo placent raperet: sed studiis altis: quibus solis intentus uigilaret die noctuq;. Comici tamen imprudentes hūc dum uituperant laudant. Nāq; Philemon sic comœdia philosophis ait panis caricæ obsonio: & potui aqua philosophiæ nouum hoc inuexit genus. Esuriē docet: & discipulos capit: Alii Posidippum putant. Iam uero ferme & in puerbium transiit: dicebatur deniq; in ipso philosopho cōtinentior zenone: Sed & posidippus in translatis itaq; diebus decē Zenone continentius. Re enim uera oēs transcēdebat ea specie & honestate magnaq; fœlicitate. Quippe nonagesimo octauo ætatis suæ anno uita excessit incolumis atq; integer ac sine morbo. Persæus autē in scholis moralibus septuaginta duorum annorum migrasse tradit ex uita. Athenas quippe concessisse ætatis āno.xxii. Quīquagīta uero & octo ānos scholæ præfuisse Apollonius auctor est. Sic autē obiit. Cum abiret e schola offendit digitūque pfregit. Manu uero terram feriēs dixit illud ex niobe uenio: quid me uocas: continuoq; se strangulans interiit. Athenienses autem illum in ceramico sepelierunt: decretisq; ut prædiximus honorauerunt: uirtutis illi testimonium reddentes. Diximus quēadmodum mortuus ē Zeno: & nos ī pametro hoc mō.

Citticus hic patriæ Zeno gratus adiuit olimpū.
Non ope fessa sua pelion ossa tulit.
Herculis & numerum certamina dura subiuit.

In cælum íuenit dulce modestus iter.
Et Antipatrus sidonius sic fecit.
Citticus extinctus Zeno: longa ætate solutum
Fama refert: alii sed periisse fame.
Alter q̃ terram feriens: quid me petis? ultro
Vado ego: sunt hæc de funere nota suo.
Zenodotus stoicus Zenonis discipulus aliud sic fecit.
Tu Zeno diuitiis uoluisti uiuere spretis:
Quod tibi sat essent tempora crura gerens
Pugnasti ingenio: inuenisti mascula uerba:
Et tibi libertas dulcis amica fuit.
Si phœnix patria est Cadmo quo grecia seruat
Scripturam tabulam quæso quid inuidiæ.
Communiter autem de omnibus stoicis Athenæus epigrammatum scriptor sic dixit.
Stoicidæ menti solum æui fertis honestum.
O q̃ dogma bonum uestra tabella tenet.
Hoc etenim solum uita est seruata uirorum.
Mœnia & hostilia tuta fuere manu.
Meta uiris aliis dulcis sit passio carnis
Vna uiris dixit filia mnemosines.

Refert d̃metrius magnesius í æquocis Mnaseã huius patrẽ sepe q̃ppe mercatorẽ athẽas aduẽtãtẽ cõplures socraticos libros Zenõi adhuc puero ide aduexisse. Iã q̃ tũc í p̃ria philosophiæ d̃siderio flagrãtẽ athẽas prexisse: Cratiq̃ cõgressũ eẽ. Videt ãt iq̃t & ip̃e circa negatões errãtiũ finẽ statuisse. Sed & p̃ cappari fert d̃ierasse sicuti & Socrates p̃ canẽ. Quidã tamẽ ex q̃bus ẽ Cassius sceptius í pluris zenonẽ accusãt. Prĩo q̃dẽ cur discipl̃ias liberales íutiles denũciet í p̃cipio suæ reip. Secũdo cur inimicos & hostes & seruos & aliẽos sibi íuicẽ dicat oẽs q̃ p̃bitati nõ studeãt & p̃entes filiorũ & f̃res fratrũ & p̃piquos p̃piquorũ. Rursusq̃ í repu. cõmẽdat ciues & amicos & p̃piquos ac liberos solos eẽ q̃ sint studiosi. Stoicis itaque p̃entes ac liberi inimici sũt: nõ. n. sũt sapiẽtes: uxoresq̃ cões itidẽ í repu. statuat: ac secũdum ducẽtos neque sacra neque iudicia neque gymnasia í urbibus cõstrui p̃mittat: atq̃ ita de moneta scribat. Nummũ uero neq̃ cõmutandi gratia neq̃ peregrinationis cã parari arbitrandũ est: eandẽque uestem uiros ac mulieres índui præcipiat nullamq̃ corporis nudare partem. Porro hanc eius esse rempu. & Chrysippus in libro de repu. scribit. de amatoriis item disseruit in principio libri qui inscribitur ars amatoria. Similia idẽtidem scribit í diatribis. Huiusmodi quædam sunt apud Cassium: itẽque apud Hesiodum rhetorẽ p̃gamenũ q̃ ẽt abscissa ex libris quæ male sentirẽt ac dicerent stoici tradit ab Athenodoro stoico custode bibliotecæ p̃gameneæ: deĩde re íserta eẽ deprehẽso ac p̃iclitãte Athenodoro. hactenus de his. Fuerunt autem octo Zenones. Primus elates de quo dicemus. Secundus hic ipse. Tertius rhodius qui locorum scripsit historiam.

Quartus historicus q Pyrrhi in italia gesta cõscripsit: epitomeq romanaꝝ & car
thaginẽsium reꝝ. Quintus Chrysippi discipulus: qui libros quidẽ scripsit ꝑpau
cos: sed cõplures discipulos reliqt. Sextus medicus herophileus intelligẽtiæ acu
mine potius q̃ scriptura mirabilis. Septimus grãmaticus cuius iter cætera etiam
epigrãmata ferunt. Octauus sidonius genere philosophus epicureus sẽsu & elo/
cutione clarus atq aptus. Zenonis uero discipuli fuere q̃plures: hi tamẽ nobilio
res Perseus Demetrii filius cittieus. Hunc alii qdẽ necessariũ: alii uero famulũ il/
lius tradũt: unũq ex his q ad scribendos libros missi sibi ab Antigono fuerant:
cuius & filii alcyonei nutritor fuerit. Eius igit experimentũ cũ aliquãdo capere
Antigonus uellet: falso sibi nũciari fecit prædia sua ab hostibus fuisse direpta: &
cũ tristior effectus eẽt: uides inqt diuitias nõ eẽ ĩdifferẽtes. Ferunt eius ista uolu/
mina. De regno laconica respu. de nuptiis. de ĩpietate Thyestes: de amoribus. Ex
hortatorii λιατριβωνχρειων. iiii. Cõmentaria ĩ platonis leges. vii. Aristo miltia
des chius q αλιαφοριαν ĩdifferẽtiam ĩuexit. Herillus calcedonius q finẽ dixit eẽ
sciam. Dionysius q in uoluptatẽ trãstulit: Nã ob uehementem lippitudinem pi/
guit iã dolorẽ dicere ĩdifferentem. Fuit aũt Heracleotes. phaerus bosphoranus.
Cleanthes phanii filius asius q illi ĩ scholæ successit regimine. Hũc ille cereis du
rioribus tabulis cõpare solebat: quæ uix quidẽ & cũ difficultate scribũt: sed quæ
inscripta fuerint seruãt diutius. Porro sphaerus post Zenonis mortẽ Cleanthis
item auditor fuit: dicemusq de illo cũ ad Cleãthem uenerimus. Erant aũt & isti
discipuli Zenonis: ut Hippobotus ait: Athenodorus solensis Philonides theba
nus Calippus corĩthius Possidonius alexandrinus Zeno sidonius. Cõiter uero
de dogmatibus stoicis oĩbus in Zenonis uita mihi dicendũ putaui: q is eius se/
cte auctor fuerit. Sunt qdem eius & quos prædiximus libri ĩ qbus ita locutus est
ut stoicoꝝ nemo. Porro dogmata siue decreta sunt ista cõiter. Dicemus autem
summatim: ut in aliis consueuimus facere. Triptitam eẽ dicunt philosophiæ ra
tionẽ: aliã quippe physicen: ethicẽ aliam: tertiam logicen dici. Sic aũt primus di/
uisit Zeno cittieus in libro de oratione. Chrysippusq ĩ primo de oratione: atq
ĩ primo physicoꝝ: Apollodorus item ephilus ĩ primo introductionũ ad dogma
ta: Eudroniusq in morali ĩstitutione: Diogenesq babylonius possidonius. Has
uero ꝑtes apollodorus qdem locos uocat: Chrysippus uero atq Eudronius spe
cies: alii genera. Eniuero philosophiam aĩanti similem dicunt: ossibus ac neruis
logicen: carnibus ethicen: animæ physicen assimilãtes. Siue rursus ouo: eẽ qppe
oui supficiem logicen: sequẽtia ethicen: intima & penitus abstrusa physicen: seu
agro frugifero: quippe circũiectã sepẽ logicẽ: fructũ ethicen: humum siue arbo/
res physicen. Siue ciuitati muris optimis septæ rõnabiliterq administratæ.
Neutrã uero ꝑtem præferri alteri: sicut quidam eoꝝ mixtas arbitrant: easq cõ
fuseac ꝑmixte tradũt. Alii uero logicen primã: secundam physicen: tertiã ethicẽ
statuũt. Ex quibus est Zeno ĩ libro de orone & chrysippus & archidemus & eu
dronius. Ptolemacensis uero Diogenes ab ethicis ĩchoat. Apollodorus aũt ethi
cã secundo in loco cõstituit. Porro Panætius & Possidonius a physicis initia su/
mũt: ut phanius ĩquit possidonii necessarius in principio possidonii q de scholis

inscribit. Cæterum cleanthes sex philosophiæ ptes ait: dialecticã: oratoriã: moralẽ: ciuilẽ: naturalem theologicã. Alii has ptis nõ rõnis uerum philosophiæ ipsius tradunt: ut zeno tarsensis. At logicam partẽ in binas disciplinas diuidi plerique autumant: rhetoricam atque dialecticã. Quidam uero & indiffinitã spẽm quæ de regulis ẽ atque iudiciis. Alii diffinitam ipsam diuidũt: nam de regulis atque iudiciis partem assumunt ad inueniendam ueritatem. in ipsa enim phantasiarum differentias dirigũt. Eandẽ itidẽ diffinitiuam ad agnitionẽ ueritatis qppe p notiores res accipiunt. Porro rhetoricen quæ ars ẽ bene dicendi circa orationẽ ad persuadendũ idonam. Dialecticã uero recte disserendi sciam circa orationem quæ i interrogatione & responsione consistit: uersari dicũt. Quocirca ipsam ita diffiniũt sciam ueri falsique & neutrius: ac rhetoricẽ quidem ipsam triptitam eẽ dicunt: aliam quippe deliberatiuam: aliam iudicialẽ: tertiã demonstratiuã. Diuidi aũt i inuentionem & elocutionem dispositionẽ & actionem: Orationem aũt rhetoricam i exordiũ & narrationẽ & cõfutationẽ & epilogũ: Cæterum dialecticam diuidi in figurã eorum quæ significant: & uocis locũ: & locũ quidem eorum quæ significant diuidi in figurã eorum quæque fingũtur: atque eis quæ subsistũt: ex iis enũciationibus atque ex se pfectis & prædicamentis & similibus rectisque atque supinis generibus atque spẽbus: similiter & ex orationibus ex modis atque syllogismis. ex eis item quæ præter uocem & res sunt sophismatibus: ut sunt sermões falsi atque ueri & negantes soritasque & his similes deficientes & ambigui & cõcludentes & obscuri cornuti & utides nihil iportantes metẽtes. Esse aũt dialecticæ locũ pprium quẽ prædiximus de uoce ipsa: in quo ostenditur littera uox & quædam orationis ptes. ac de soloecismo & barbarismo & poematibus & amphiboliis: & de cãora uoce & de musica & de terminis secũdum quosdam diuisionibusque & dictionibus. Aiunt aũt utilissimam eẽ syllogismorum intelligentiã ac subtilitatẽ: qppe demõstratiuum ostendere: idque multũ ad emendationem dogmatũ cõferre: ordinẽque & memoriã doctũ assumptum iudicare: eẽ autem hanc orationem & ad cogendum & ad concludendum idoneam: porro syllogismum orationem ratiocinantẽ ex his cõstare demõstrationem orationem eẽ per ea quæ magis cõprehendunt id qđ minus cõprehenditur de oĩbus colligẽtem: phantasiam uero ipressam in aĩo noĩs figuram pprie trãslatio figuris quæ i cæra p anulum fiũt. Verum phantasiã aliã eẽ cõprehendere: aliã uero cõprehendere nõ posse: cõprehẽdere quidẽ eã quam rerum eẽ iudicium dicũt: quæ fiat ab existẽte secundũ ipsũ existens insigni tã atque ipressã altius: nõ cõprehendi uero eã quæ aut nõ ab existente aut ab existẽte qdẽ non aũt secundũ ipsũ existẽs pficisca tur. Ipsam uero dialecticã esse necessariã: uirtutem que i specie uirtutes continentem απροπτωσιαν. sciam. s. qua docemur quando consentire oporteat: & qn do retinere consensum. Porro ανεικαιοτητα. orationẽ ad id quod decet: ne in ptinenti argumento cedamus itidem ανελεγξιαν. quã dicunt uim esse oratõis ne ab ipsa in contrarium abducamur: quam autem appellant. αματαιοτητα habitum esse aduersus futile argumentum: intellectum ad rectam rationem referentem: Ipsamque scientiam dicunt aut certam comprehensionem siue ha

bitum in itellectum susceptione nihil a rõne deuiátem. Cæterœ absq dialecticæ speculatione sapientem in orõne sine lapsu nõ futurœ. Quippe ex illa dinosci uerœ atq falsum, pbabileq & quod ambigue dicaƭ itelligi. Ea remota fas non eẽ rite iterrogare atq respondere: sed ptingere eã quæ ĩ negationibus est temeritaté: ad ea etiam quæ fiunt adeo ut in absurditatem ac uanitaté uertanƭ qui phantasias minime exercitatas habent. Neq aliter acutum & ingeniosum cautumq oĩo in dicendo & fore & uisum iri sapienté. Eiusdé eni eẽ recte & loqui recteq cogitare: eiusdéq ad ea quæ pponanƭ disserere: & ad ea quæ iterroganƭ respõdere: quæ sint oĩa uiri dialecticæ piti. Hæc igiƭ ĩ eis quæ rõne colliguntƭ summati illis uisa sunt: atq ut etiá pticularia nõ omittamus: & ista quæ secũdum illos ad instituti onis arté tendunt adiiciamus: q̃ ipsa ad uerbũ diocles magnesius ĩ excursiõe philosophorœ ponit dicens ita. Placet stoicis orationé de intellectu ac sensu præponere in ordine ueluti iudiciũ quoddam quo rerœ ueritas nosciƭ secũdũ genus phã tasia ẽ: & secũdum quod oratio de cõsensione & comprehensione & intelligẽtia præcedens. Cætera nõ absq phantasia constant: ea qppe præcidit. Deinde mens cuius officium sit enũciare quod a phãtasia patiƭ exprimit uerbo. Differt aũt phã tasia a phantasmate: phantasma enĩ uisum animi ẽ cuiusmodi ĩ somniis fit: phã tasia uero est formæ in aĩo ĩpressio. i. imitatio: sicut Chrysippus ĩ. xii. cõmendat. neq enĩ suscipiendũ ẽ formationé huiusmodi eẽ ueluti sigilli formam. Nam pos sibile nõ est figuras plurimas eodem ĩ loco simul fieri. Intelligiƭ aũt phantasia ea eẽ quæ ab existente secũdum existens ĩpressa formata atq insignita ẽ: qualis pfe cto nõ fieret a non existente. Enimuero phantasiarœ iuxta illos aliæ sensibiles sũt: aliæ non. Sensibiles quidé quæ per sensus siue sensum accipiunƭ. Non sensibiles aũt illæ sunt quæ pcipiũtur animo ueluti incorporaliũ rerœ & eorœ quæ rõne tã tum accipiũtur. Porro sensibiles ab his quæ exiſtũt cũ cessione & cõsensione fiunt. Sunt aũt phantasiarum etiam euidentiæ quæ ab existẽtibus rebus quomo do libet fiunt. Præterea phantasiarœ aliæ sunt rõnales: aliæ irrationales: rõnales quidé rõnalium animalium: irrationales irrationalium sunt. Rõnales igiƭ intel ligentiæ sunt: irrationales nomen hactenus nõ hént. Et aliæ quidem artificiales sunt: aliæ aũt in artem nõ cadũt: aliter quidem ab artifice spectatur imago: aliter ab artis ĩperito. At uero sensus secũdum stoicos dicitur spiritus a pricipali ad sẽ sum ptingens & quæ per illos fit cõprehensio: sensuũq ipsorœ opificũ secundum quod pleriq fiunt debiles: Actioque ipsa sensus appellatur. Cæterœ cõprehensio secũdum illos fit sẽsu quidem: ut albi & nigri lenis & asperi. Rõne uero eorœ quæ ex demõstratione colligunƭ: puta deos esse: eosq humanis rebus puidere: Nam quæ itelligunƭ ptim p icidentiam: partim per similitudinem: alia p rõem: alia p compositionem: quædam per contrarietatem itellecta & animaduersa sũt: Per incidentiam quidem sensibilia intel lecta sunt: per similitudinem uero quæ ab adiacente aliqua re: ut socrates ex imagine: per rõnem autem ex incremento qui dem ut titius ac cyclops: ex detrimento autem ut pygmæus. Sed ad cẽtrum terræ ex pportione intellectum est a minoribus orbibus. Per translationem uero

ut in pectore oculi: per cōpositionem autem hippocentaurus intelligitur:& per aduersationem mors. Nonnulla item per transitionem intelliguntur: ut quæ dicta sunt & locus. Naturaliter autem iustum quidpiam & bonum noscit & per priuationem ut mancus. Hec sunt quæ illi de phantasia & sensu & intelligentia tradunt decreta. Astruunt ueritatis eē iudiciū cōprehensibilem phantasiam:eā .s. quæ ab existente ꝑficiscit:ut Chrysippus in.xii.physicoꝝ tradit:& Antipater & Apollodorus. Nam boethus quidam complura iudicia reliquit mentem sensum appetitionem & sciam. Sed enim Chrysippus ab illo dissentiens ī primo de oratione iudicium dicit eē sensum & anticipationem. Est autem anticipatio naturalis intelligentia earum rerum quæ uniuersaliter sunt. Alii uero quidam ex antiquioribus stoicis rectam rōnem iudicium tradunt:ut Possidonius ait in libro de iudicio. Verum enim dialecticæ speculationis concorditer uidetur plurimis incipienda a uocis loco disputatio. Est autem uox aer ictus siue auditus sēsibile proprium ut ait Diogenes babylonius in arte quam de uoce scripsit. Animalis quidem uox est aer ex impetu percussus:hominis autem uox est articulata uox:& quæ ex mente proficiscitur:ut ait Diogenes:quæ a.xiiii.ætatis anno consumatur. Sed & corpus est uox secundum stoicos:ut ait Archademus in libro de uoce:& diogenes & antipater & chrysippus in.ii.naturalium. Omne enī quod facit aliquid corpus est:facit autem uox quæ a loquentibus ad auditores pertendit. Dictio autem secundum stoicos ut diogenes ait:uox litterata ē:ut dies est. Oratio autem uox significatiua quæ ex mente proficiscitur. Loquutio est dictio expressa iuxta gentium uarietatem:ut græce.ημερα: latine dies: Dictionis uero elementa.xxiiii.litteræ sunt apud græcos. Dicitur autem littera tripliciter elementum scilicet figura & nomen:puta.a. Porro quinque sunt uocalia elementa.s.a.e.i.o.u. Mutæ sex.b.c.d.g.p.t. Differt autem uox a dictione. Nam uox quidem & sonus est:fit enim dictio nihil significans:ut blytiri: non sic autem oratio. Differunt item dicere ac pronunciare. Nam proferuntur uoces:dicuntur autem res quæ dici possunt. Orationis uero quinque sunt partes. ut ait Diogenes in libro de uoce:Chrysippusque:nomē:appellatio:uerbū:coiunctio: articulus. Antipater medium adiecit in libris de dictione & de his quæ dicūtur. Est autem appellatio secundum Diogenem pars orationis significans communem qualitatem:utputa homo equus. Nomen uero est pars orationis significans propriam qualitatem ut puta diogenes socrates: Verbum est pars orationis significans incompositum prædicatum ut diogenes:uel sicut quidam uolūt elementum orationis sine casu significans aliquid cōstructum de aliquo uel aliquibus ut lego scribo. Coniunctio autem pars orationis est sine casu connectēs orationis partes. Porro articulus elementum est orationis casuale distinguens nominum genera & numeros:ut hic homo hæ arbores. Virtutes orationis quique sunt græcitas.euidentia.breuitas.decentia.cōpositio. Est igit græcitas recta secūdum artem locutio uulgarē cōsuetudinē penitus repudians. Euidentia ē dictio nota mentis īterpres qua id quod ītelligimus aperte loqmur. Breuitas est

dictio ipsa tantũ quæ sunt necessaria cõtinés ad significationẽ rei quã molimur. Decentia dictio est cuiq; rei ꝓprie accõmodata. Cõpositio dictio est qua rusticitas in dicẽdo deuitatur. Porro ex uitiis barbarismus dictio est præter consuetudinem fœlicium græcorũ. Soleocismus autem est oratio incongrue constructa. Poema item est ut ait Possidonius in ea ĩtroductione quam de dictione scripsit. Dictio numerosa seu metrica siue aptissime iuncta atq; operosæ oratiõis speciẽ excedẽs: ut maxima tellus & Iouis æther. Poesis autẽ significatiuum est poema diuinarũ humanarumq; rerum imitationẽ complectens. Diffinitio est ut ait Antipater ĩ primo de diffinitionibus oratio per solutionẽ perficiẽdo enũciata: siue ut Crysippus ait in libro de diffinitionibus assignatio. Descriptio autẽ oratio est figurate ad res inducens: siue diffinitio diffinitionis uim simplicius & liqdius exprimẽs. Genus est pluriũ ac manentiũ notionũ cõceptio: ut cũ dico aĩal: hoc .n. cũcta per spẽs cõprehendit aĩalia: Intelligẽtia est phantasma mẽtis neq; aliqd existens neq; aliquid faciens: sed ueluti aliquid existẽs: & ueluti aliquid faciẽs: utputa cũ cogitatur equus etiã nõ præsens. Species est quæ sub genere cõtinet: sicuti sub animalis nomine cõtinetur homo. Est aũt maxime generalis quæ cũ sit genus: genus nõ habet. Est propria maxime quæ cũ sit species non hẽt speciem: sicuti Socrates. Est autem generis diuisio scissio in cõtinentes species: puta animalium sũt alia rationalia: alia irrationalia. Contraria diuisio est generis in speciem scissio per cõtrariũ: uelut per negationẽ: ut entiũ quædã sunt bona: quædã uero non bona. Subdiuisio est diuisio sub diuisione: ut illud existentiũ alia bona sunt alia nõ bona: eorũ autem quæ bona non sũt: alia mala sũt: alia ĩdifferentia. Partitio aũt est generis in locos ordinatio: ut Crinis ait: puta bonoꝝ alia qdem circa animũ: alia circa corpus sũt. Amphibologia dictio est duas aut plures res significãs per orationẽ ac proprie & secũdum eandẽ cõsuetudinẽ: ut plura simul in eadem dictiõe capiantur: ueluti cũ dicimus αυλητρισ cecidit: significatur enim eadẽ uoce nũc aliquid tale: aula ter cecidit: & nũc tale: tibicĩa cecidit: ĩcertũ .n. est de muliere an de domo dicamus. Dialectica est ut ait Possidonius uerorũ falsorũq; neutrorũq; scia. Versat̃ ãt ipsa: ut Chrysippus ait circa significantia & significata. Hæc igitur atq; huiusmodi stoici de speculatione uocis differunt. Porro ĩ loco q de rebus significatis ẽ cõstruitur oratio de his q̃ dici possunt & perfectis enunciatis ac sillogismis: itẽq; de deficientibus & prædicamentis rectisq; ac supinis. Aiũt aũt illud dici posse qđ scđm rõnalẽ subsistat phãtasiã. Eorum uero alia dicũt esse perfecta: alia deficiẽtia: ac deficientia qdem sunt quæ ĩperfectã habent enũciatiõem: ut cũ dicimus scribit: queritur enim quis. Perfecta uero sunt quæ plenã habent enũciationẽ: ueluti cũ dicimus. Socrates scribit. Itaq; deficiẽtibus qdẽ prædicamenta: ꝑfectis uero enũciata: syllogismi: interrogatiões respõsiõesq; applicantur. Est ãt ꝑdicatũ quod de aliquo enũciat̃ aut res de aliquo aliqbus ue cõposita: ut Apollodorus ait: siue dicendum deficiens constructum recto casu ad enũciati generationẽ. Prædicatorũ aũt alia qdẽ sũt accidentia ut nauigare ꝑ scopulos: atq; alia quidẽ prædicata recta sũt: alia supina: alia neutra. Recta quidem sunt quæ construuntur cum aliquo ex casibus obliquis ad prædicati genera-

tionem ut eſt audit uidet loquitur. Supina uero ſunt que cum particula paſſiua conſtruuntur: ut eſt audior uideor. Neutra ſunt quæ neutro ſe habent modo: ut eſt ſapere ambulare. Reciproca in agendo & patiendo uero ſunt quæ in ſupinis ſupina non ſunt. Sunt autem actiones cuiuſmodi eſt tondetur ſe enim qui ton/detur complectitur. Obliqui uero caſus ſunt genitiuus: datiuus: accuſatiuus: ab/latiuus. Enunciatũ uero id eſt quod aut uerum aut falſum eſt: aut pfecta res ne/gans quãtũ ĩ ſeipa: ut chryſippus ĩ dialecticis diſſõibus dixit. Enũciatũ ẽ aut negãs aut affirmãs q̃tum in ſeipo puta dies eſt plato ambulat. Appellatum autẽ ẽ græce αξιωμα quod affirmet uel neget: nam qui dicit dies eſt: uidetur affirmare diẽ eẽ: ſi enim dies ſit uerum eſt quod proponitur enunciatum: ſi uero non: falſũ. Dif/fert autem enunciatum & interrogatio & percontatio & imperatiuum & iurãs & ſubſtãtiuum & appellatiuũ & enunciatio ſimilem. Enunciatum quippe ẽ qđ dicentes edicimus: id autem uerũ aut falſum eſt. Interrogatio res eſt perfecta q/dem ſicut enunciatum: ſed quæ reſponſionẽ requirat: ut eſt an dies eſt? hoc neq; uerum neq; falſum eſt. Itaq; dum dicimus dies eſt enunciatum eſt: dum uero dicimus putas dies eſt? interrogatio. Percontatio uero res ẽ ad quam ſignãter re ſpondere non poſſumus ita ſicut in interrogatione: ſed dicere in hoc loco habi/tat. Imperatiuum autẽ res eſt quam dicentes imperamus: ut eſt illud: ad Inachi fluenta uade. Iurans eſt res quam ſi dicat quiſpiã profecto: ut illud ẽ apud home/rum ατρειδη κυδιϛε αναξ ανδρωναγα μεμνων. Eſt aũt ſimile pronũciato id quod enũcianti prolationem habens ex quadam parte pleonaſmos ſeu uitium extra genus enunciatorum cadit: ut illud: pulcherque thalamus quam priami/dibus ſmilis bubulcus. Eſt & ambigua res quædam ab enunciato differens: quã ſi dicat quiſpiam ambigat. Ergo ne ſimile aliquid eſt dolor atque uita. Neque enim ueræ neque falſæ ſunt interrogationes & percõtatiões & his ſimilia. Cum pronunciata aut uera ſint aut falſa. Enũciatorum alia ſimplicia ſunt: alia nõ ſim plicia: ut ait chryſippus & archedemus & athenodorus & ãtipater & crinis. Sim plicia quidem ſunt quæ conſtant ex enũciato non ambiguo: uel ex enunciatis ue luti dies eſt. Nõ ſimplicia ãt ſũt quæ cõſtãt ex enũciato ãbiguo: uel ex enũciatis: ex enũciato qdẽ ãbiguo ueluti ſi dies ẽ: ex enũciatis uero ſi dies ẽ lux ẽ. In ſimplicibus uero pronũciatis eſt & enunciatiuũ & negatiuũ & priuatiuum & predicatiuũ & infinitum. In his autem quæ ſimplicia non ſunt: eſt connexum & ſolutum & im plicitum & diſiũctũ & cauſale & quod explicat id quod maius ẽ: quodq; id qđ minus eſt: & pronũciati ut puta non dies eſt. Eſt autem huius ſpecies quæ ſuper/enunciatiua dicitur: ea uero eſt enunciatiui enunciatiuũ: ut non dies eſt: ponit ãt dies eſt: Negatiuũ nero eſt quod cõſtat ex negatiua particula & predicato: ut puta nullus amat: nullus ambulat. Priuatiuum uero genus eſt ex priuãte particula & enunciato conſiſtens ſecundũ uim: ut ĩhumanus eſt hic. Prædicatiuum autẽ eſt quod conſtat ex recto caſu & prædicato: ut hic ambulat. Indiffinitum ẽ quod ex indiffinita particula: ſiue ex indiffinitis particulis conſtat: ut qui ambulat ille mo uetur. Porro non ſimpliciũ enunciatorum cõiũctũ quidem eſt: ut Chryſippus in dialecticis & Diogenes in arte dialecticæ tradunt: quod conſtat per ſi coniun/

ctionem coniunctiuam. Pollicetur autem iſta coniunctio ſecundum ſequi poſt primū:ut ſi dies eſt lux eſt. Adiunctū uero eſt ut Crinis ait in arte dialectica:enū/ciatū quod a cōiunctione quoniā depēdet īcipiens a ꝓnunciato & in enunciatū deſinens:puta quoniā dies eſt lux eſt. Spōdet aūt cōiunctio iſta ſecundū itē ſequi poſt primū:primūq; ſubſiſtere. Cōplexū uero enunciatum eſt quod cōplexiuis quibuſdā cōiunctionibus conſtat:ut & dies eſt & lux eſt. Diſiunctū aūt eſt quod ſiue cōiunctio diſiuncta diſiungit:ut ſiue dies eſt ſiue nox eſt. Denunciat aūt iſta cōiunctio alteꝝ enunciatū falſum eſſe. Cauſale aūt eſt enunciatū quod per quia cōnectitur:puta quia dies eſt lux eſt. Quaſi enim cauſa eſt ſecundi primū. Decla/rans aūt magis quod dicitur enunciatū eſt quod cōſtruitur per eam cōiunctionē quæ magis declarat & media enunciatoꝝ ponit̃ ut magis dies eſt q̃ nox eſt. De/clarans uero minus pronunciatū eſt ſuperiori contrariū:ut minus dies eſt q̃ nox eſt. Præterea enūciata illa ſecundū ueritatē & mēdacium ſibi īuicē oppoſita ſunt: quoꝝ alteꝝ negat̃ ab altero:ut dies eſt:& dies nō eſt. Cōiunctū ergo ueꝝ eſt cu/ius oppoſitū pricipali ītentioni dicētis reſiſtit:puta ſi dies eſt lux eſt. Hoc ueꝝ eſt nā non lux quod dicitur oppoſitū deſinenti repugnat ei quod dicitur dies eſt. Cō iunctū aūt falſum eſt cuius oppoſitū antecedēti non reluctatur:ut ſi dies eſt:dion ambulat:nā non dion ambulat non repugnat ei quod dicitur dies eſt. Adiunctū aūt ueꝝ eſt quod a uero īchoans in conſequēs deſinit puta quoniā dies eſt:ſol eſt ſupra terrā. Falſum autem a falſo incipit:aut non in cōſequens deſinit:ut quoni am nox eſt:dion ambulat:ſi dicatur id de die. Cauſale autē uerum eſt quod a ue ro incipiēs in cōſequens deſinit:non tamen habet deſinenti initium cōſequens puta quia dies eſt lux eſt. Ei enim quod dicitur dies eſt:ſequitur neceſſario lux ē ſed quod dicimus lux ē:non ſeqtur dies ē. Cauſale uero falſū eſt quod ſiue a fal ſo incipit:ſiue non:ī conſequēs deſinit:aut habet initiū deſinēti non reſpondens: ut quia nox eſt dion ambulat:Probabile pronunciatū eſt quod ad conſenſionē inducit:ut ſi quid aliqua peperit:eius illa mater eſt. Eſt autem id falſum:neq;.n. auis oui eſt mater. Præterea ſunt alia poſſibilia:alia impoſſibilia:alia itē neceſſa/ria alia non neceſſaria. Poſſibile quidem eſt quod ꝓbat uerum eſſe his quæ ſunt exterius nō aduerſantibus ne uerum ſit:ut uiuit Diocles. Impoſſibile autem eſt quod uerum eſſe probari non poteſt:ut terra uolat:Neceſſarium eſt quod cum ueꝝ ſit falſum eſſe non pōt:ſiue poteſt quidē:ſed quæ extriſecus ſunt falſum eſſe cōtradicūt:ut uirtus utilis eſt. Nō neceſſariū aūt eſt quod & ueꝝ eſt:& falſum ta/men eſſe pōt:ſi exteriora nō repugnēt:ut ambulat Socrates. Rōnabile ꝓnūciatū eſt:quod plures ut ueꝝ ſit occaſiones habet:ut uiuemus cras. Sūt itē aliæ ꝓnun/ciatoꝝ differētiæ:ipſorūq; ex īuicem in falſa & cōuerſa īcidētiæ:de quibus latius dicemus. Oratio eſt ut crinis ait quæ conſtat ex maxima uel maximis & aſſum/ptione & cōcluſione. Eſt aūt huiuſmodi. ſi dies eſt:lux eſt. dies aūt eſt:concluſio lux ergo eſt. Nā maxima eſt:ſi dies eſt lux eſt:dies aūt eſt aſſumptio:cōcluſio lux ergo eſt. Modus aūt eſt quaſi orōnis figura huiuſmodi. ſi primus & ſecūdus:atq primus eſt:eſt ergo ſecūdus. Logotropos aūt eſt quod ex utriſq; cōponit̃:ut ſi ui/uit plato:ſpirat plato:atqui primum eſt:ergo & ſecundum. Inuectum eſt autem

id genus ne in prolixioribus uerbo℞ structuris necesse esset assumptionem lon gam conclusionemq; dicere:sed tantūmodo īferre:primū autem est:ergo & secundum.Orationum uero aliæ quidem conclusionem admittunt:aliæ nō recipiunt.Non recipiunt quibus oppositum conclusionis reluctatur maxima℞ con nexioni:cuiusmodi est hoc:si dies est lux est:dies autem est:ambulat ergo socrates.Quæ uero conclusionem admittunt partim quidem æquiuoce id genus cō clusiue:partim syllogistice.Syllogistice quidem sunt quæ siue absq; demonstratione sunt:siue ad eas quæ sunt huiusmodi adducunt secundum aliquam uel aliquas positiones:sunt autem huiusmodi:si ambulat dion:mouetˀ ergo dion.Cōclusiuæ autem sunt specialiter quæ colligunt non syllogistice:ut falsum est:dies est & nox est:dies autem est:non ergo nox est. Præter syllogismos aūt sunt quæ probabiliter quidem syllogisticis adiacent:non autem cōcludunt:ut si equus est dion:animal est dion:non ergo animal est dion . Orationū item aliæ ueræ sunt aliæ falsæ.Veræ quidem sunt quæ ex ueris colligunt:ut si uirtus prodest:uitium nocet.Falsæ autem sunt quæ falsum aliquid in assumptionibus habent siue nō concludunt:ut si dies est lux est:dies autem est:uiuit ergo dion.Sunt quoq; possibiles orationes & impossibiles:necessariæq; & non necessariæ.Sunt etiam quæ ꝗ demonstratione non egeant αποδεικτικαι dicuntur. Aliæ quidē apud alios. Cætera apud Chrysippum quinq; ex quibus omnis oratio texitur:accipiunturq; in cōcludētibus & syllogismis & in tropicis.Prima est huiusmodi in qua omnis oratio texitur: & ex coniuncto antecedente a quo inchoat coniunctum quidpiā & desinens infert:ut si primus secundus:atqui primus:ergo secundus. Secunda est quæ per coniunctum & oppositum consequentis oppositam habet antecedētis conclusionē:ut si dies est:lux est:atqui nox est:non ergo dies est.Fit enim assūptio ex opposito consequenti:conclusioq; ex opposito antecedenti.Tertia demōstratiua est:quæ per negantem complexionem & unum aliquod eorum quæ in complexione sunt:infert oppositum reliqui:ut illud:non est mortuus plato & uiuit plato:atqui mortuus est plato:non ergo uiuit plato.Quarta est quæ per disiūctum & unum eorum quæ sunt in disiuncto oppositam habet conclusionem reliqui:ut siue primum siue secundum: atqui primum est:non est ergo secūdum. Quinta est in qua oīs oratio construitur ex disiuncto & uno opposito eo℞ quæ in disiuncto sunt:infertq; reliquum:ut siue dies est siue nox est:non est autē nox: dies ergo est.Nam in uero ue℞ sequitur secūdum stoicos ut dies est:lux est.In fal so falsum:ut nox est falso tenebræ sunt: & in falso ue℞:ut uolare terram esse terram.Vero tamen falsum non īfertur.Nam dum dicimus esse terrā:nō sequitˀ ut uolet terra.Sunt item ambiguæ quædā orōnes obscuræ ac latentes & soritæ & ceratides & utides.Est autem obscura & inuoluta oratio huiusmodi.Non duo quidē pauca sunt:non etiam tria:non autem ista quidem:non aūt & quattuor: atq; ita usq; decem:duo autem pauca sunt:& decē igitˀ.Si aūt ē oratio cōiunctiua ex īfinito & finito constans:assumptionem uero & conclusionem habens:ut si qs est hic:non est ille rhodi:Ac huiusmodi sunt i logicis stoici:ut maxime asserāt dialecticū solū esse sapiētem.Omnis enim res per eā quæ in sermonibus est;

ſpeculationẽ cerni quæq̃ ad naturam ptinent:& quæ ad mores logicæ egere ad miniculo. Quid dicere oportet de rectitudine nominũ: quo pacto ſtatuerũt leges i operibus non poſſem dicere. Porro cũ duæ ſint conſuetudines quæ uirtuti ſubícidunt: alia qdem quid quodq̃ entiũ ſit iſpicit: alia uero qd uocet̃: atq̃ i hũc modũ de rõnali philoſophiæ pte diſſerunt. Enimuero moralẽ philoſophiæ ptẽ i ſubiectos diuidũt locos: uidelicet de appetitione: de bonis & malis: de pturbationibus: de uirtute: de fine: deq̃ prima æſtimatione: & de actibus ac de officiis: de adhortationibus & hortationibus. In hũc aũt modũ ſubdiſtingũt Chryſippus archedemus Zeno tarſenſis Apollodorus Diogenes Antipater & Poſſidõius. Nã cittieus Zeno & cleanthes ut antiqores ſimplicius ita tractarunt. At hi & rõnalem naturalẽq̃ philoſophiæ ptem diuiſerũt. Primã aũt hanc aĩantis appetitionẽ fuiſſe dicũt ſeipſum tuendi atq̃ ſeruandi: natura ſibi ipſum ab initio ita cõciliante: ut chryſippus ait i primo de finibus: primũ ꝓprium cuiq̃ aĩanti dicẽs ſui ipſius fuiſſe cõmendationẽ huiuſq̃ notionẽ. Neq̃ eni fas erat aĩal ipſum: uel ab ſe alienũ fieri: uel oĩo id fieri: uel nõ ſibi maxime ꝓpinquũ fieri. Reſtat ut dicamus hanc ipſum ſibi maxima cõcordia & caritate deuixiſſe. Ita eni & noxia ꝓpellit: & quæ ad ſui cõſtantiã ſunt utilia ſuſcipit. Quod aũt dicũt quidã primam appetitionẽ aĩantibus ad uoluptatẽ fieri falſum ꝓfecto ẽ. Acceſſionẽ enim dicũt ſi quid ſit uoluptatem eẽ: cũ ipſam p ſe natura inqſierit: & quæ cõmẽdationi ſuæ ſunt accomodata pcepit: quẽadmodũ exhilareſcũt aĩalia uireſcũtq̃ arbores: Nihilq̃ aiunt differt natura i arboribus & aĩalibus quãdo de illis abſq̃ motu uolũtatis ac ſenſu diſponit: & in nobis quædã eadem rõne fiunt. Cũ uero ex ſupfluo appetitio aĩantibus acceſſerit: qua utentes pagant quæ ſua ſunt: i eis quidem naturali cõſtantia appetitionẽ illam diſponi. Cæteꝝ cũ rõnalibus pfectiore præcepto data ſit rõ ſecũdũ eã uiuere. ſ. recte fieri his quæ ſecundum naturam ſunt ea qppe artifex accidit moderatrixq̃ appetitionis. Quocirca primus Zeno in libro de natura hoĩs finẽ ait cõſentanee ſecũdum naturam uiuere. Id aũt eſt ſecũdum uirtutem uiuere. Ad eam quippe natura nos duci. Similiter & Cleanthes i libro de uoluptate: & Poſſidonius & Hecato in libro de finibus. Rurſus ſecũdum uirtutem uiuere idem eſt quod ſecũdum pitiam eoꝝ quæ ſecũdum naturam accidũt uiuere: ut chryſippus i primo de finibus ait. Partes eni naturæ uniuerſi ſũt naturæ noſtræ. Idcirco finis efficĩt cõſentanee ſecũdum naturam uiuere ſecũdũ ſuam oĩumq̃ naturam: nihil eoꝝ faciendo quæ a cõi lege ꝓhibent̃: quæ ẽ recta ratio in omnes permeans: eademq̃ in ioue hoc principe gubernatiõis omnium quæcũque ſunt exiſtente. Eſſe autem hoc ipſum fœlicis hominis uirtutẽ & copiam uitæ: cum omnia geruntur ſecũdum concordiam cuiuſque genii ꝓ uoluntate gubernatoris omnium. Diogenes igitur finem diffinite dixit rationi rite obtemperare in eis eligẽdis quæ ſecũdum naturam ſunt: Archedemus aũt nihil officiorum omittendo uiuere. Naturam autẽ chryſippus quidem eã cui cõſẽtanee oporteat uiuere: & cõem intelligit & ꝓpriã humanitatis. At uero Cleanthes cõmunẽ tãtũmõ naturã ſuſcipit: quã ſeq oporteat nõ ẽt particularẽ uirtutẽque affectionẽ eſſe cõſentientẽ: & ipſam ꝓpter ſeipſam eẽ uirtutem: non ob metum ali-

quem aut spē aut aliquid eorꝫ quæ sunt exterius:inq; ipsa cōstitutā eē beatā uitā. Quippe cū sit aīe insita ad cōsensionē totius uitæ. Peruerti aūt rōnale aīal plerū/ q; exterioribus negociis inductū & quasi rōnaliter persuasum: aliquādo aūt ob præsentium instructionem. Natura enim occasiōes dat minime peruersas. Est aūt uirtus alia qdem cōiter oībus perfectio quædam ueluti statuæ: alia inuisibi lis ueluti sanitas:& alia speculatiua uel itelligibilis ut est prudentia. Ait enim Hecato ī primo de uirtutibus sciam quidem & speculatiuas quæ ex speculationi/ bus cōstantiam habeant: uirtutes tueri: ut prudentiam atque iustitiam. Specu/ latione autem uacantes eas quæ ita ferme p extensionē inspiciātur: ut illæ quæ ex speculationibus cōstant: ueluti sanitatē & robustitatem. Quippe & insipienti am quæ ī speculationis parte est sequi cōtingit ac pferri sanitatem non secus ac fornicis structuræ robur accedere. appellant aūt αθεωρητοι. quia consensiones non habent: sed accedunt:& circa ignauos sunt ut sanitas & uires. Argumētum uero quod substantialis uirtutis sit: ait possidonius in primo moralis oratiōis q; in pfectu fuerint Socrates Diogenes & Antisthenes. Esse aūt & uitiū subsistēs quia uirtuti opponat̄. Docibilem uero eē uirtutem & chrysippus in primo de fine dixit:& cleanthes & possidonius ī exhortationibus:& Hecato: q; aūt docibi lis sit ex eo cōstat q; boni ex malis fiant. Panætius quidē duas posuit uirtutes: cō tēplatiuam & actiuam. Alii tres: rōnalem: naturalem:& moralē. Quatuor possi donius: plures cleanthes chrysippus & antipater. Nēpe enim Apolophanes unā dicit uirtutem prudētiam. Porro uirtutum alias quidem primas: alias uero eis subiectas: primas quidem ac ueluti principes prudentiam fortitudinem iustici am tēperantiam: harꝫ aūt ī specie magnanimitatem continētiam tolerantiam: ingenium consilium. Ac prudentiam quidem sciam eē bonorꝫ ac malorꝫ ac me diorꝫ. Iusticiam uero sciam eorum quæ eligenda sunt: quæq; fugienda: queq; sunt media. Cæterꝫ magnanimitatem sciam quæ habitum faciat cælsiorem oī bus quæ cōtingere possint æqualiter bonorꝫ ac malorꝫ. Continentiam uero af/ fectionem īuiolabilem recte rōnis: siue habitum uoluptatibus insupabilē. Por/ ro tolerantiam sciam siue habitum earum rerꝫ quibus insistendum sit: uel nō atque mediarꝫ. Ingenium aūt hītum celerem officii īuentorem. Consilium ue/ ro sciam inspiciendi quænam & quo pacto gerentes utiliter operemur. Cōsen/ taneum est aūt uitiorum quoque alia prima: alia his esse subiecta. Puta īprudē/ tiam. formidinē. iniusticiam. intēperantiam: incontinentiāque & hebitudihem & pessimum consilium his esse subiecta. Esse autem earꝫ rerꝫ ignorantiam uiti/ um: quarꝫ scia uirtus sit. Bonum uero cōiter quidem id esse quod sit utile: pro/ prie uero siue idem: siue ab utilitate nō alienum. Quocirca ipsam quoque uir/ tutem & pticeps ipsius bonum ita tripliciter dici: cuiusmodi sit bonum: ex quo contigit ueluti uirtutis actum. A quo aūt ueluti studiosū uirtutis pticipē. Aliter ita pprie diffiniūt bonū quod sit pfectū secūdū naturā rōnalis uel q̄si rōalis. Hu iusmodi uero eē uirtutē: ut q pticipent sui actus uirtutis ac pbos eē. Accessiōes uero ipsius gaudium eē & læt tiā & similia. Eodem modo & in malis aliud qui dem eē īprudentiā. formidinē. iniusticiam & his similia: quæ aūt pticipent ui/

tiosos eē actus & malos hoies:hoꝝ eē accessiones mœrorē & angorem & cæte/
ra ĩ hũc modum.Præterea bona alia eē circa aĩum:alia extrinsecus:alia neqꝫ cir/
ca aĩum neqꝫ extra:& ea qdem quæ sint circa aĩum uirtutes eē:uirtutisqꝫ actio/
nes.Quæ uero extrinsecus:sunt:nobilem hēre patriam & amicũ caꝝ atqꝫ ꝓbũ.
Harũqꝫ reꝝ comitē fœlicitatē:quæ uero neqꝫ extrinsecus neqꝫ ĩ aĩo sunt:quenqꝫ
ipsum sibi ipsi eē bonũ ac fœlicē.Rursus aũt mala ꝑtim eē circa aĩum ipsa.s.uitia
actusqꝫ uitiosos:ꝑtim extrĩsecus ut stultam hēre patriā & stolidũ amicũ:& quæ
ista consequunt̃ infœlicitatē:ꝑtim neqꝫ extrinsecus eē neqꝫ circa aĩum:ut ipsum
sibiipsi eē malũ atqꝫ infœlicē.Itēqꝫ bona alia uersari circa fines:& dici finalia:alia
in effectu cõsistere:& dici efficientia:alia utrũqꝫ simul eē:amicũ quidē & quæ ab
ipso nobis ꝓueniunt cõmoda efficiētia eē bona.Porro confidentiam & magni/
tudinem aĩ & libertatem & oblectationē & lætitiam & trãqlitatē oēmqꝫ uirtu/
tis actum finis ĩ parte eē:eũdem uero utrũqꝫ simul esse.Nam ex eo qdem ꝙ per
ficiũt fœlicitatem effectiua sunt bona:ex eo uero ꝙ illam ueluti ꝑtes ipsius ĩplēt
ad finē ꝑtinent.Pari rõne malorũ quoque alia eē finalia:alia effectiua:alia in utrũ
que modũ se hēntia. Inimicũ nēpe & quæ ab ipso exoriunt̃ incõmoda effectiua
eē.Stupiditatē aũt & humilitatē & seruitutē & molestiam & mœrorem ac tri/
sticiam oēmqꝫ actũ maliciæ ad finem ꝑtinere.Ea uero se utroque mõ hēnt. Nã
& ex eo quod ĩferunt ĩfœlicitatē effectiua sunt:& ex eo ꝙ eā utpote ipsius partes
ĩplent ad finē ꝑtinent.Præterea bonoꝝ aĩ alia hĩtus sunt:alia affectiões:alia neu/
trũ.Affectiones qdē uirtutes sunt:hĩtus aũt studia. Porro actiones neque hĩtus
neque affectiões sunt. Communiter aũt bona sunt mixta:ut fœcunditas ꝓlis &
quieta senectus. Simplex uero bonum est scientia: ac semper quidem præsen/
tia bona uirtutes:non semper autem: ut gaudium deambulatio. Bonum autē
omne cõducens & opportunũ & cõmodũ & utile & aptũ & pulchꝝ & iuuans
& optabile & iustũ eē.Cõferens qdē ꝙ ea cõferat qbus cõtingentibus emolumē
tũ capimus:opportunũ quod ea quæ oportet contineat cõmodũ quod ad id ac
cõmodatũ sit ut excedat emolumēto extrĩsecus cõtracta cõmercia. Vtile quod
usum præstet utilitatis. Aptũ uero quod laudabilē conuenientiam oꝑetur. Pul
chꝝ quod uenustũ sui usum præbeat.Iuuãs quod tale sit ut iuuare possit.Opta
bile quod eiusmodi sit ut optõe præposita merito id eligamus.Iustũ uero quod
iuri ac legi cõcordet efficiatque societates.Honestũ aũt quod sit ꝑfectũ dicũt bo
num quod oēs a natura quesitos hēat numeros:sitque ꝑfecte moderatũ.Eius q̃
tuor spēs tradunt:iusticiam fortitudinē tẽꝑantiā & sciam. Porro his honestas
actiones cõsumari.Eadē itidē rõne turpe quod est in spēs q̃tuor scindunt ĩ iniu
stitiam formidinē intēperantiam & ĩsipientiā. Dici aũt honestum unice quidē
quod possessores sui laudabiles facit:bonũ dignum laude:aliter aũt bene & apte
ad opus suũ natũ esse:aliter uero quod ornat cũ dicimus solum sapiētē bonũ ho
nestũque esse.Dicunt aũt qđ honestũ sit id solum esse bonũ:ut hecato in primo
de bonis ait:& chrysippus ĩ libro de honesto.Id aũt eē uirtutem & quod sit uir
tutis ꝑticeps cui æq̃le illud ē bonũ oē quod sit id honestũ eē: honestũque ac bo/
nũ tãtundē ualere.Id aũt huic simile ē.Nã quia bonũ ē honestũ ē:est aũt hone/

ſtū bonū ergo ē:putāt & oīa bona eē pia: bonūque oē ſummope eſſe appetendū:
idque nec augmentū ſuſcipe nec detrimentū. Eorꝶ aūt que ſunt aiunt alia bōa:
mala alia:alia neutra: bona qdem uirtutes eē prudentiā iuſtitiam fortitudinem
tēpantiā & cætera id genus. Mala uero his oppoſita uitia īprudentiam iniuſtici
am & cætera. Neutra uero quæ neque ꝓſunt neque obſunt ut ē uita. ſanitas. pul
chritudo. uoluptas. robuſtitas. opes. gloria. nobilitas:& q̄ his oppoſita ſūt mors.
egritudo. dolor. turpitudo. īfirmitas. īopia. obſcuritas atque ignobilitas & his ſi
milia:ut ait hecato ī ſeptimo de fine:& apollodorus in ethice & chryſippus. Nō
enī eē iſta bona:ſed īdifferentia p ſpēm ꝓducta:ſicut. n. caloris ꝓpriū ē calefacere:
nō refrigerare:ita & boni ꝓpriū ꝓdeſſe ē & nō nocere. Nō aūt magis ꝓſunt q̄ no
ceāt opes atque ſanitas. Quo aūt bene uti & male poſſumus:id bonū nō ē:diui/
tiis aūt & ſanitate bene & male uti poſſumus. Nō eſt igiť bonū opulentia & ſani
tas. Poſſidonius tamen iſta quoque bona eē dixit. Sed neque uoluptatem bonū
dicūt:& hecato in nono de bonis:& chryſippus in libris de uoluptate. Eſſe enim
& fædas uoluptates:nihil uero fædū eē bonū. Prodeſſe aūt ē mouere aut habe/
re ſecūdū uirtutē. Cōtra uero nocere ē mouere aut hēre ſecūdū uitiū. Duobus āt
modis dici īdifferētia. Vno qdē ea quæ neqꝫ ad fœlicitatē neque ad īfœlicitatē cō/
ferunt:ut ſunt diuitiæ ſanitas uires gloria & cætera id genus. Nā & ſine his poſſi
bile ē fœlicē eē cū earꝶ uſus uel rectus fœlicitatis uel prauus infœlicitatis auctor
ſit. Aliter aūt dicuntur īdifferentia quæ neque appetitū neque occaſionē mouēt:
ut eſt uel pes in capite hēre capillos uel impes:uel extendere uel cōtrahere digitū.
Priora. n. q̄ diximus īdifferentia nō ita ſe hēnt. Illa qppe & appetitū & occaſionē
mouent. Idcirco alia quidē ex eis eligunť:cū cætera æqua rōne uel eligenda ſint
uel fugiēda. Porro indifferentiū alia qdē ꝓducta ſunt:q̄ προηγμενα dicunt: Alia
abducta quæ αποπροηγμενα uocant. ꝓducta quidē q̄ hēant exiſtimationē:ſe
quentia uero q̄ exiſtimatione careāt. Exiſtimationē uero aliā qdē cōferre aliqd
ad cōſentaneā uitā:q̄ circa oē bonū eſt. Aliam uero mediā quādā uim aut uſum
cōferre ad eā uitā q̄ ſit ſecūdum naturam:cuiuſmodi dicere poſſumus opes at/
que ſanitatē ſi qd afferāt ad naturalem uitā. Aliā uero eē nunq̄ ſapientē ſed caue
re. Cupiditati uoluptatem contrariam dicūt quæ ſit appetitio rōnabilis:quēad/
modū igitur ſub prioribus ꝑturbationibus quædā adiungunť:ita & ſub primis
affectionibus. Nāque uolūtati adiungi beniuolentiam. placiditatē. lenitatē. dile/
ctionē. Cautioni aūt uerecundiā. caſtitatē & cætera id genus. Gaudio iocundita
tem læticiam æquanimitatē. Aiūt aūt & ſapientē ſemper qetū eſſe:ac ꝑturbatio
nibus uacuū. Eſſe itē & aliū ſine paſſione malū. ſ. quod tantūdē ualet ac ſi dicať
durus & ad uirtutis actiones īmobilis. Faſtu itidē uacare ſapiētē:qppe tātidē ho
norem & gloriam exiſtiare q̄ti dedecus & ignominiā eē:& ꝑditū quēlibet ſine
faſtu. Quippe qui æque mouenť ad decus & ad ignominiā. Seueros itē aiūt eſſe
ſapiētes oēs:qꝛ neque ipſi loquanť ad uoluptatē:neque ab aliis ad uoluptātē di/
cta admittāt:eē aūt & alios ſeueros:q ad rōnem acrioris uini ſeueri dicanť: quo
ad medicamenta potius q̄ ad ꝓportionē utunť. Sīceros item eē ſapientes obſer/
uareque & cauere ſolicite ne quid de ſe melius q̄ ſit cōmendare putentur fuco

seu arte aliqua mala occultante:& bona quæ insunt appere faciente ac circucide re uocis oēm fictioné:esse itidé specie a negotiis remotos. Cauere.n.ne quid præter officium faciát:ac uinum quidem bibere:non aút inebriari. Nunq̃ ité sanitate mentis excidere. Incidere tamen aliquando in phantasias monstruosas ꝓpter atræ bilis redúdantiam:siue ob delirationem non quidé deuiatõe rõnis:uerū ex imbecillitate naturæ. Neq; dolore capiendú sapienté q̃ is ægritudo sit animi rõne aduersáte cõtractio. sic apollodorus ait in moralibus:diuinos quoq; esse:q̃ i seipsis quasi habeát deum. Malú uero & ipsú sine deo esse:quod duplici rõne accipitur:siue q̃ deo contrarius dicatur:siue q̃ aspernetur deum. Id tamen malis oibus non couenire. Pios aút & religiosos esse sapientes:peritos.n.esse diuini iuris omnes. Porro pietatem scientiá esse diuini cultus:diis ité eos sacrificia facturos castosq; futuros:Quippe ea quæ in deos admittútur peccata detestari:diisq; caros ac gratos fore:q̃ sactiq; iustiq; i rebus diuinis sint. solos uero sacerdotes eé sapiétes:consulere quippe ac decernere uero cum errore fiút:ut mutilare seipsú substantiamq; proiicere eadé rõne & de his quæ præter officium sunt. Præterea officiorú alia quidé semper efficiéda sunt:alia uero non semper: & semp sane ut est iterrogare atq; respõdere & ambulare & eius generis omnia. Eadem & in his quæ sunt præter officiú ratio est. Est etiam in mediis officiú aliquod :ut est pueros obtéperare pedagogis. Aiunt autem animam octo in ptes esse diuisam. Esse auté has illius partis quinq; sensus uocaléq; particulam & cogitabilem: quæ est ipsa mens & generandi uim. Enimuero ex falsis accedere mentis peruersionem ex eaq; complures pullulare perturbationes atq; incõstantiæ causas. Est autem secundú zenoné ipsa perturbatio irrõnabilis ac præter naturam animi motus siue appetitio abundans. Porro perturbationú supremarum ut ait hecato in secundo de perturbationibus:ac zeno in eo quem scripsit itidem de perturbationibus libro:quatuor esse genera:dolorem metú concupiscentiam uoluptatem. Putant auté perturbationes:iudicia esse:ut chrysippus in libro de perturbationibus ait. Quippe auariciam opinionem esse inherentem de pecunia q̃ honesta sit:ebrietatemq; itidem & intemperantiam & cætera similia. Ac dolorem quidem irrationabilé animi contractioné esse. Eius auté species misericordiam:iuidiam:æmulationem:zelotypiá:angorem:conturbationem.tristiciam.mœroré confusionem. Misericordiam igitur egritudinem esse ex alterius miseria iiuria laborantis. Inuidiam uero dolorem esse in alienis bonis:æmulationem doloré esse ex eo q̃ alius eo potiatur quod quisq; cupierit. Zelotyphiam ægritudinem esse ex eo uenientem q̃ adsit alteri quod ipse quisq; habeat. Angorem uero egritudiné eé præmenté: Cõturbationé ægritudiné eé angustanté difficultatéq; præstantem. Tristitiá ægritudiné permanenté altius insitam animo atq; crescentem. Mœrorem ægritudiné laboriosam. Confusioné ægritudinem esse irrationabilé mordenté & præsentia cõspici ꝓhibenté. Timorem aút eé metú impendétis mali. Porro ad timorem & ista referunt:metú pigriciam pudorem terroré tumultum anxietaté. Esse auté metú timoré trepidationem facientem. Pudoré metú esse ignominiæ. Pigriciá metum futuri laboris. Terrorem metum ex insuetæ rei

imagine proficiſcentem. Tumultum metum eſſe cum adhæſione uocis. Concu-
piſcentiá uero irrationabilé eſſe appetitũ cui & iſta ſubícidãt. Indigentia. odiũ. cõ-
tentio. ira. amor. iracundia. excandeſcentia. Eſt aũt idigentia cupiditas quædam
cũ eo non potimur quod cupimus: ac ueluti a re ipa ſeparata fruſtra uero ad illã
nitẽs. Odiũ uero eſt cupiditas qua male cuipiã optamus cum profectu aliquo &
icremento. Contentio cupiditas quædá eſt ab electione profecta. Ira libido puni-
endi eius eſt qui læſiſſe uideatur iniuria. Amor aũt eſt concupiſcentia quædá in
præſtanti igenio uiros non cadens: eſt enim iſidiatrix iduſtriæ & ſtudii per aper-
tam ac ſe igerenté pulchritudiné. Iracundia eſt ira iueterata & plena odii ulciſcen
di tempus obſeruans: quod hiſce uerbis oſtenditur. Porro excandeſcentia eſt ira
naſcens & modico exiſtens. Cæteꝝ uoluptas eſt irrationabilis eius rei appetitus
quæ uideatur expetenda. Eius partes ſunt delectatio. gaudiũ. in malis oblectatio.
effuſio. Eſt aũt delectatio uoluptas ſuauitate auditus animũ deliniens. Inſultatio
aũt uoluptas in malis alienis. Oblectatio quædá eſt iductio animiqꝫ inclinatio ad
uoluptaté emolliés. Effuſio uero uirtutis diſſolutio eſt atqꝫ remiſſio. Sicut aũt in
corpore ſunt ægrotationes quædá ueluti podagræ & articuloꝝ dolores: ita & in
animo gloriæ appetitio imodica & mulieroſitas & cætera eiuſdé generis. Eſt aũt
ægrotatio morbus cũ ibecillitate. Morbus auté opinatio uehemés eius rei quæ
uideatur expetéda: & ſicut i corpore caſu gignuntũr egritudíes quas καταρρουσ
γκαι διαρροια dicunt puta bilis & pituita: ita & in aío ſunt quædam procliui-
tates ut inuidentiæ. cõtentiones ac ſimilia. Eſſe autem & bonas affectiones aiunt
tres. gaudium. cautioné. uoluntatem: eſſe uero gaudiũ placidũ & cõſtans contra
rium dolori: rõnabilemqꝫ uoluptatem. Cautioné uero malorũ declinationé cũ
rõne timori cõtrariam quæ eſt declinatio ſine rõne. Nam metuere exiſtiatiõem
probati uiciſſitudiné quancũqꝫ ſtatuerit pitus rerum ut uerbi gratia cõmutare
cũ hordeo triticũ. Eſſe igitur producta quæ & exiſtimationé habent: ut i eis qdẽ
quæ ad aíum pertinent igeniũ: artem: profectũ & his ſimilia. In corporalibus ãt
uitam. ſanitaté. robur. bonam habitudiné. integritaté. pulchritudinem. In eis ue
ro quæ ſũt exterius diuitias. gloriam. nobilitaté & his ſimilia. Cõtraria aũt ſupe-
rioribus in his qdem quæ ad aíum pertinent obtuſionem hebitudiné iertiam
& his ſimilia. Porro i corporalibus mortem. morbum. imbecillitatem. mallam
habitudiné. debilitatem. turpitudiné & his ſimilia. In exterioribus aũt pauperta
tem. obſcuritatem. ignobilitatem & cerera inhunc modũ. Neqꝫ uero producta
ſunt neqꝫ non producta: quæ neutro ſe habent mõ. Præterea productorũ alia q-
dé per ſe ipſa ꝑducta ſũt. alia uero propter alia. alia & ꝓpter ſeipſa & ꝓpter alia.
per ſeipſa quidem ut ingenium. ꝑfectus & ſimilia: per alia uero ut diuitiæ: no-
bilitas & cætera id genus. ob ſeipſa uero & alia. ut ualentia uiuacitas ſenſuũ inco-
lumitas. per ſeipſa quidem quia per naturam ſũt: per alia uero quia non modico
uſui ſunt: eodem ſe modo habet abductũ cõtraria rõne. Officium auté id eſſe di
cunt: quod cur factũ ſit ꝓbabilis ratio reddi põt. pertingere autem id ad arbores
etiam & animantes. Notari náqꝫ & in his officia. Cæterũ & a zenone primo το
καθηκον ita appellatum officium ex eo ꝙ ꝑ quoſdam ueniat appellatiõe ſũpta

esse autem id actionem quandam naturalibus apparatibus propriã. Nam ex his
quæ secundũ appetitũ gerunt̃:alia qdẽ esse officia:alia præter officiũ. Ea uero offi
cia ĩtelligẽda quæ ratio faciẽda suaserit: ut parentes honorare:fratresq́ ac p̃riam
tueri:amicos parare:illisq́ adesse. Præter officiũ sunt quæ ratio fugiẽda suggesse/
rit:ut est parẽtes negligere:fratrꝝ omittere curã:amicis nõ cõsentire:p̃riamq́ asp
nari:& cætera in hunc modũ:quæq́ aũt ratio fieri neq́ uetat:ea neq́ officiũ esse:
neq́ præterofficiũ:ut est festucã tollere:tenere stilũ:urceũ & cætera id genus. At/
q́ alia q̃dẽ officia esse absq́ errore:alia cũ errore. Sine errore qdẽ ut se sensusq́ tue/
ri & similia. Quæ de sacrificiis:tẽploꝝ ĩstructionibus:lustratõibusq́ cæteris quæ
sunt diis gratissima. Colẽdos itẽ parẽtes ac fratres post deos monẽt. aiũt aũt affe/
ctũ & ĩdulgẽtiã in filios ipsis esse naturalẽ malisq́ ĩesse negãt. Peccata itẽ paria exi
stimãt:ut chrysippus ait in q̃rto naturaliũ quæstionũ p̄seusq́ & zeno. Nã si ueꝝ
uero maius nõ est:nec falsũ falso maius erit:ita nec fraus fraude:nec peccato pec/
catũ. Nã & qui cẽtũ stadiis abest a canopo & q uno:æque in canopo nõ sunt. Itaq́
& qui minus peccat & qui amplius:æque in recto ope nõ sunt. Heraclides tamẽ
tarsensis antipatri tarsẽsis necessarius:atq́ athenodorus ĩparia peccata dicũt. Ac/
cessuꝝ itẽ sapiẽtẽ ad rẽpu. nisi q̄d ĩpediat:ut chrysippus in primo de uitis ait. nãq́
& uitia ꝓpulsatuꝝ:& ad uirtutẽ excitatuꝝ ciues suos. Vxorẽ itẽ ductuꝝ ꝓcreã/
doꝝ liberoꝝ cã:ut zeno ait ĩ rep. Sapiẽtẽ præterea nõ opinatuꝝ. i. mẽdacio nõ ac/
cessuꝝ neq́ assensuꝝ cuiq̃:cynicãq́ sectã amplexuꝝ:esse. n. illã ualidã ac celerẽ ad
uirtutẽ uiã:ut apollodorus in moralibus fatet̃. Gustatuꝝ ĩsup humanas carnes
si ita casu obuenerit: Solũq́ sapiẽtẽ eẽ libeꝝ:malos aũt seruos:esse. n. libertatẽ po/
testatẽ operãdi qua stulti & mali oĩno careãt:eẽ aũt & seruitutẽ al͛ã quæ in subie
ctione cõsistat:& tertiã quæ in cõditõe ac subiectõe sit:cui opponit̃ dominatio &
ĩpa mala. Nõ mõ aũt liberos eẽ sapiẽtes ueꝝ & reges. Cũ sit regnũ ĩperiũ nemini
obnoxiũ:quod de sapiẽtibus solis asserit̃:ut chrysippus ait in libro q̄ zeno ꝓprie
sit usus noĩbus. Statuere. n. ait oportere prĩcipem de bonis ac malis:hæc aũt ma/
loꝝ scire nemineẽ. Simil̃r ad magistratus & iudicia & oratoriã solos illos idoneos
nemineẽq́ maloꝝ. Esse itidẽ & ĩpeccãtes q̄ in peccata ĩcidere nõ possint:esseq́ ĩno
cuos:nã neq́ aliis nocere neq́ sibi:misericordesq́ nõ eẽ:neq́ ueniã alicui h̃re:neq́
. n. præuaricaturos cõstitutos a lege cruciatus:nã cedere misericordiaq́ & mãsue
tudo ĩpa nulla ĩest aĩe aduersus cruciatus simulatiõe benignitatis:neq́ illos arbi/
trari duriores. Sapiẽtẽ nihil eoꝝ admirari quæ uideãtur mirabilia & ĩsperata ut
charonia fluxusq́ maris ac reflexus & fontes calentiũ aquaꝝ atq́ igniũ euapora
tiones. Enimuero neq́ solitarius ĩquiũt sapiẽs uiuet. Est enim socialis per naturã
atq́ actõe gaudet:exercitationemq́ suscipiet firmãdi ac roborãdi corporis causa:
orabitq́ ĩquiũt sapiẽs ac uota faciet bona a diis postulãs:ut possidonius ĩ primo
de officiis:& hecato in tertio de paradoxis aiũt. Dicũtq́ itẽ amicitiã solos ĩter bo/
nos quos sibi ĩuicẽ studioꝝ similitudo cõciliet:posse cõsistere. Porro amicitiam
ipsã societatẽ quãdã esse dicũt oĩum quæ sunt ad uitã necessaria:cũ amicis ut no/
bis ipsis utamur:obq́ id amicũ eligendũ ꝓnunciãt:amicorũq́ multitudinẽ ĩter
expetẽda ponũt:ĩter malos cõstare nõ posse amiciciã:cũ nemine stultoꝝ esse liti/

gandum:omnesq; stultos insanire:neq; enim prudentes esse:uerum per insaniæ æqualé stultitiá oia gerere. Sapiété oibus benefacere sicuti & ismeniá dicimus ti/ biis oibus bene cecinisse. Sapienté quoq; esse oia. Quippe perfectá illi potestaté a lege præstitá. Cæteꝝ maloꝝ ac stultoꝝ quædá esse quéadmodũ & iniquoꝝ ali/ ter quidé ciuitatis:aliter utétiũ dicimus. Virtutes sibi iuicé ita esse connexas:ut q uná habuerit oés habeat:esse qppe illaꝝ cões speculatões ut chrysippus in primo de uirtutibus & Apollodorus in physice secũdũ antiquũ moré:& hecato in ter tio de uirtutibus aiũt:qui.n. ꝓbus sit ea dispicere & agere quæ sint agenda:quæ uero faciéda sint ea & eligéda esse & sustinéda & distribuéda & perseuerádá. Se/ quunť aũt prudentiá quádá cõsilioꝝ maturitas & itelligétia:téperantiá uero or/ dinis cõstátia & ornatus. Iustitiá aũt æquitas & gratitudo:fortitudinéq; cõstátia atq; ualétia. Placet aũt eis nullũ iter uirtuté & uitiũ esse mediũ. Peripateticis ecõ/ tra iter uirtuté & uitiũ ꝓfectũ facientibus:quéadmodũ.n. lignũ aut distortũ aut rectũ oportere esse aiũt:ita iustũ uel iniustũ:neq; uero iustius neq; iniustius:at in cæteris similiter. At uirtuté chrysippus quidé amitti posse:cleãthes uero nõ pos se ait:ille posse amitti per ebrietaté & atrá bilé:ille nõ posse ob firmas ac stabiles cõprehésiones:ipsá uero eé eligédá. Erubescimus deniq; i his quæ male agimus: adeo quod sit honestũ id solũ scimus esse bonũ:ipsamq; sibi sufficere ad bene bea teq; uiuédũ:ut ait zeno & chrysippus in libro de uirtutibus:& hecato in secũdo de bonis. Si.n. inqt magnitudo animi sola sufficit:qua oibus fastigio métis tran/ scendamus:ipsaq; pars uirtutis est. Profecto & uirtus sola sufficit ad beatá uitá:ea quoq; cõténés quæ molesta uidetur. Panætius tamen & possidonius uirtuté mi nime sufficere dicũt. Veꝝ opus est bona ualitudine & affluétia reꝝ & robore. Pla cet ité eis uirtute semꝑ uti:sicuti cleãthes ait. Amitti.n. nõ põt:semꝑq; ꝑfecto aĩo utet sapiés. Natura quoq; ius nõ positõe constare:sicuti & legé & rectá rõnem:ut chrysippus in libro de honesto ait. Videť aũt eis ne dissonátiá qdé a philosophia discedere. Hac enim rõne prius defecturá oém uitá q̃ defuturam philosophiá:ut possidonius in exhortatiõibus ait. Liberales quoque disciplinas esse magno usui sapiéti chrysippus auctor est. Placet ité illis nullũ nobis ad animantes cæteras ius esse ob naturæ dissimilitudiné:ut chrysippus in primo de iustitia:& possidonius in primo de officiis tradunt. Amatuꝝ quoque sapienté eos iuuenes qui præsefe/ rãt spém ĩdolis:ígeniũque ad uirtuté aptissimũ:ut zeno in libro de repu. & chry sippus in libro de uitis primo:& apollodorus in libro de moralibus aiunt. Amo rem uero adminiculũ beneficétiæ ꝓpter apparenté uenustaté:neque cõgressus est ueꝝ amicitiæ. Népe enim thrasonidé & quidé cum haberet in potestate ama tam:abstinuisse ab ea:ne odireť. Esse igitur amoré amicitiæ nodũ:ut chrysippus in libro de amore ait:neque esse eum in uitio. pulchritudinem item uirtutis esse floré:& cum triplex uitæ genus sit:speculatiuũ:actiuũ:& rationale:tertium istud eligendum dicunt. Quippe effectum a natura rationale animal ad speculationẽ & actionem. Rationabiliterque aiunt sapientem seipsum educturum ex uita & patriæ & amicorum causa:siue inter acerrimos doloris aculeos:siue membroꝝ mutilationes:aut incurabiles morbos illi occumbendũ sit. Placet ité illis uxores

quoq; cões eẽ oportere apud sapientes: ut qlibet illi congrediat: quæ sibi prior oc currerit: ut ait zeno i repu. & chrysippus in libro itẽ de repu. diogene itidem cy/ nico ac platone huius cõitatis auctoribus. Oẽs enim patrum instar æqua carita te diligemus: tolleturq; adulterii suspicio & zelotypia. Eam uero rẽpu. esse opti/ mam quæ sit mixta ex regno & populari dominatu optimatũq; potentia: atq; in moralibus quidem decretis huiusmodi sunt: pluraq; huiusmodi tradũt non iprobabili rõne subnixi. Veꝝ ista summati ac ueluti per capitula & elementa te tigisse sufficiat. Cæteꝝ physicam rõnem diuidũt in locũ de corporibus & de pri cipis & elementis & diis & finibus & loco & inani. Et ista quidem p species diui dunt. generaliter aũt in locos tres: de mũdo: de elementis: tertiũq; de causis. De mundo locũ in duas distingui partes dicunt. Vna enim consideratione in ipsius asscisci societatem & mathematicos: p quã de fixis uagisq; syderibus disputant: puta si sol tantus sit: quantus uidetur: & lunæ itidem quanta sit magnitudo: & de ortu occasuq; sydeꝝ: atq; cæteris huiusmodi quæstionibus. Alteram eius cõ siderationem eẽ quæ solis congruat physicis: q̃si quæ sit illius substantia quæri/ tur: ac de sole utrum genitus an ingenitus sit: & utrum aĩatus sit an uero inani/ mis: corruptibilis ne an incorruptus: & ꝓuidentia agatur: nec ne: ac in hunc mo dum de reliquis. Causalem quoq; rõnem & ipsam eẽ biptitam. Eius alterã specu lationem medicoꝝ eẽ cõmunem quæstionem: qua inquirũt de principali ani/ mæ: & de his que fiunt in animo & de seminibus atq; eius generis cæteris. Reli/ quum uero mathematicos quoq; sibi usurpare: quomodo scilicet uidemus: & quæ sit causa perspicacis phantasiæ: qua rõne cõstent nubes tonitruaq; & irides & areæ & cometæ & his similia. Videtur autem illis duo eẽ reꝝ omnium princi pia: faciens uidelicet ac patiens: quod igitur patitur sine qualitate eẽ substãtiam materiam: quod aũt faciat uerbũ deũ esse: quod in ipsa sit. Hũc enim quippe sẽ/ piternum per ipsam oẽm singula creare. Ponit aũt hoc decretum Zeno cittieus in libro de essentia: Cleanthes quoque in libro de atomis: & Chrisippus in pri/ mo physicoꝝ in fine: Archedemus quoque in libro de elementis: & Possidoni/ us in secũdo naturalis rõnis. Differre autem aiunt principia & elementa: nam il la quidem ingenita eẽ & corrumpi non posse: elementa uero per igneam euapo/ rationem corrũpi: sed & incorporea eẽ principia: & ipsa informia: hæc uero for/ mata. Corpus aũt appellat Apollodorus in physica: quod secetur in tria in longi tudinem latitudinem & altitudinem. Id autem & solidum corpus appellat. Por ro superficies ẽ corporis finis: siue corpus longitudinem solam habens ac latitu dinem sed carens altitudine. Hanc aũt Possidonius in quinto de celæstibus & se cũdum intelligentiam & secũdum substantiam reliquit. Linea planiciei finis est siue longitudo absque latitudine: siue corpus solam habens longitudinem. Pun ctus aũt est lineæ finis notaque minima. Vnũ quoque deũ eẽ: ipsumque & men tem & fatum & Iouem multisque aliis appellari nominibus. Pricipio igitur illum cũ eẽt apud se substantiã oẽm per aerem in aquam cõuertisse: & queadmodum in fœtu semen continetur: ita & hanc serendi rõnem in humore talem residisse: materia ad operandum aptissime parata ex qua cætera post hæc gignerent. Tũ

genuisse primũ elementa quatuor: ignẽ aquam aerem terrã. Differit ista zeno i libro de uniuerso: Chrysippusq; in primo physicorũ: & Archedemus in quodã de elementis. Est aũt elementum ex quo primo ꝓdeũt quæ fiunt & in quod extremũ soluuntur. Esse aũt quatuor elementa simul infectam seu incõpositã substantiam materiã. Esse aũt ignem calidũ: aquam humidam: aerem frigidũ: terramq; aridam. Nõ solum sed etiam adhuc in aere inesse eandem partem. Sũmo igitur i loco ignem eẽ: quem æthera dici oportet. In quo primũ imobiliũ astrorum orbẽ eẽ natũ. Deinde errantiũ. post hunc aera. Tum aquam. Extremũ aũt oium terram: quam mediã oium eẽ. Mundũ uero tripliciter dicũt ipsumq; deum: quem ex oi substantia dicunt ꝓpriam qualitatem: qui & incorruptibilis & ingenitus sit opifex tanti operis cõponendi: ut quot annis orbes suos pagat sol i se ipsum oẽm substantiam cõsumẽs ac eam rursus ex se ipso gignens: ipsumque ornatũ cæli mundũ eẽ dicũt. Tertiũ qui sit ex utrisq; cõpositus: & est mũdus ꝓprie qualitas uniuersorũ substantiæ: siue ut ait Possidonius in metheoricis præceptis: qui constat ex cælo & terra & terrenis cælestibusq; naturis: siue qui constat ex diis & hoibus eisq; rebus quæ horũ grã conditæ sunt. Cælũ aũt est extrema circũferentia in qua diuinũ oẽ fixum ac locatum ẽ. Mundum quoq; regi ac disponi secũdum mentẽ ac prouidentiam: ut Chrysippus ait in qnto de ꝓuidẽtia: & Possidonius in tertiodecimo de diis: mente per omnes illius ptes pertigẽte: sicut & in nostra aĩa cõtigit: sed ꝑ alias magis: ꝑ alias minus: Per alias eni uelu ti habitus recessit ut per ossa ac neruos: per alias ueluti mens ut per principale. Sic igiť & mũdum totũ qui animal est & aĩatus ac rõnalis habere principale suum æthera: ut ait Antipater tyrius in octauo de mũdo. Chrysipus aũt in primo de prouidentia & Possidonius in libro de diis: cœlum aiunt principale eẽ mũdi. Cleantes uero solẽ: Chrysippus aũt rursus a se dissidens in eodẽ purissimum dixit ac liquidissimũ æthera: quem etiã primũ asserunt eẽ deum sensibiliter uelu ti infusum esse per aeria omnia: cunctasq; animantes & arbores: per terrã autem ipsam secũdum habitũ. Vnũ eẽ mundum & hunc finitum rotũda globosaq; figura. Nanq; ad motum eẽ huiusmodi orbem aptissimũ: ut ait Possidonius i qnto de rõne physica: & Antipater in libris de mundo. Extra ipsum aũt circũfusũ eẽ uacuum imensum: quod sit incorporeũ. Incorporeum autem id eẽ quod a corporibus contineri queat: nõ aũt contineať. Porro nihil in mũdo esse uacuũ: sed inter se mirabili eẽ unitate deuinctum. Id enim cogere cælestium ad terrenã concordiam & cõgruentiam. De uacuo aũt differit Chrysippus in libro de iani & in primo naturaliũ artiũ & Apollophanes in physica: Apollidorusq; & possidonius i secũdo rõnis naturalis. Esse aũt incorporea ista similia. Tẽpusq; præterea esse incorporeũ: quod interuallũ sit mũdani motus. huic præteritum quidẽ eẽ infinitũ ac futurum: præsens aũt finitum. Placet autem eis corruptibilem eẽ mundũ: quippe genitum eorũ rõne quæ per sensus intelliguntur. Cuius & ptes sunt corruptibiles & totum. Partes aũt mundi corruptibiles sunt. In se. n. inuicẽ mutanť: Est igiť corruptibilis mundus: ac quicquid mutari in deterius põt corruptibile ẽ: & mũdus aũt huic mutationi & corruptioni obnoxius est. Nãque &

ficcatur & in humorem soluit. Mūdū uero fieri cū ex igne substantia p aerē uersa in humorem fuerit. Deinde crassior ipsius pars effecta fuerit: terra porro subtilior in aerem cesserit: Eadēq; magis ac magis extenuata in ignē euaserit. Tum ex his permixtis exortas eē aīantes: & arbores & alia genera mūdanæ creaturæ. De generatione igit & corruptione mundi & Zeno in libro qui de toto inscribit disputat: & Chrysippus in primo physico℞: & possidonius ī primo de mūdo: Cleanthesq; & antipater in decimo de mūdo. Porro Panætins corruptibilem asserit mundum. q aūt sit aīal mundus & rōnale & aīatum: & iutelligibile & Chrysippus in primo de ꝓuidentia differit & Apollodorus ī physica & possidonius. Sic aūt animal quod sit substantia animata sensibilis. Animal.n.eo quod nō sit animal præstantius ē: Nihil aūt mūdo præstantius ē. Est ergo aīal mundus. Porro aīatum eē inde manifestum ē: q aīa nostra inde ueluti auulsa sit: Boethus aūt ait nō eē aīal mundū. Vnum aūt eē & zeno in libro de toto: & Chrysippus & Apollodorus ī naturalibus & Possidonius in primo naturalis rōnis tradunt: omne autem dicit ut ait Apollodorus Mundusq; & secūdum alte℞ modū id quod ex mundo & exteriore uacuo constat. Mundus igitur finitus ē. Sed inane illud infinitum. Cæterum Sydera illa quidem quæ fixa sunt cum cælo toto una circūferri. Errantia aūt suis motibus agi. Porro Solem obliquum iter peragere per signiferum orbem: Lunamq; similiter nunc plenam eē: nunc cornibus fulgere: Esse autem Solem quidem purissimū ignem: ut ait possidonius ī decimoseptimo de cælestibus. Ac terræ molem sua magnitudine uincere: ut idem ait in decimosexto naturalis rōnis. Esse item orbicularem ad mundi rationem idem ipse auctor ē. Ignem ergo eē quod oīa ignis peragat munera: maiorem aūt terre globo quod oīs ab illo illustret. Neq; ipsa modo sed ēt cælum. Id & quod Terra coni instar umbram faciat maiorem eē significat. Oībus autem ex partibus cerni ꝓpter magnitudinem. Lunam uero plus hēre de terra quippe quæ illi propior est. Nutriri aūt hæc ignea & astra cætera. Solem quidem ex mari magno quod sit intellectualis uapor. Lunam uero ex potabilibus undis quod sit permixta aeri: ac uicina terræ ut possidonius in sexto de rōe naturæ ait: ex terra cætera. Putāt & sydera globosa eē & īmobilem terram. Lunāque proprio carere lumine: Sed id a sole mutuari. Deficere aūt solē quidē cū ante illū ex ea pte qua terras respicit se apposuerit luna: ut in libro de toto scribit Zeno. Apparet.n. quando ex concursione mutua illum occulit: rursumque restituit. Notatur id maxime per uas æreū patens in quo sit aqua: lunam uero cū in terræ īciderit umbram: quocirca tunc solum hoc defectu laborare cum plena fuerit. Et quidem cum p diametrum soli mensibus singulis obiecta sit. Nam cum obliquo motu contra solem moueatur. Latitudine differt: cum uel ad australem uel ad septentrionalem uergit plagam: cū tamen illius latitudo ad solis & eam quæ media interiacet latitudinem uenerit. Deinde fuerit emensa solem: tunc deficit. Mouetur autē eius latitudo p ea quæ media sūt in chelis & scorpio & ariete & thauro: ut ait Posidonius. Deū uero esse aīal immortale: rōnale: pfectum siue intellectuale: beatū: a malo omni remotissimū: ꝓuidentia sua mundum & quæ sūt in mundo disponens oīa:

non tamen inesse illi humanæ formæ lineamēta. Cæterū esse quidē opificē im
mensi huius operis: sicuti & patrē oium. Cōiter aūt & ipius partem: quæ per oia
penetret: eāque multis appellari nōibus iuxta ꝓprietates suas. Nāq; iouē dici qđ
omnes iuuet: eumq; græce. Δια appellari: quod per ipsum sint oia. Eūdem ζηνα
uocari: quod uite oium sit auctor. αθηναν aūt qđ ī æthere distentū sit pricipa
le eius ipsum. ηραν uero quod ī aere. ηφαιςον. quod in artificiali igne. και ποσει
δωνα quoque quod ī humore. δημητραν que quod in terra. Similiter & ap-
pellationes alias ꝓbabili quadam rōne interprætati sunt de diuina substātia. Ze
no ait mūdū totum atque cælū. Chrysippus quoque ī primo de diis: & Possido
nius in primo de diis: & Antipater in septimo de mūdo: aeriā ipsius substātiā tra
dunt. Boethus aūt in libro de natura dei substantiā fixorū syderum dixit: natu-
rā uero aliquando quidem exponūt quæ cōtinet mūdum. Aliquādo uero quæ
germinare humū facit: nascique super terrā oia. Est aūt natura habitus ex seipo
motum accipiens iuxta seminalē rationalē: efficiēsq; & cōtinēs quæq; ex ipso sūt
statutis diffinitisque tēporibus: eaque faciens a quibus discreta per naturam est.
Hanc aūt & uoluptati præferre cōmodum: quod ex hominis cōstat opificio. Fa
to aūt fieri oia Chrysippus in libris de fato: & possidonius in secundo de fato: &
Zeno: Boethus quoq; in primo de fato tradūt. Est autem fatum connexa rerū
series siue rō per quam mūdus administratur. Diuinationem itē omnem aiunt
subsistere: siue etiam esse prouidentiam. Ipsamque per ascensus quosdam ar-
tem diffiniunt: ut ait Zeno & Chrisippus in secundo de diuinatione: Atheno-
dorusque & posidonius in duodecimo de ratione naturæ: & in quinto de diui
natiōe. Panætius autem hanc non subsistere dixit. Enimuero rerum oium sub-
stantiam primam materiam dicunt: ut & chrysipus in primo rerum naturali-
um & Zeno. Est autem materia ex qua quodlibet fit. Appellaturq; dupliciter
materia scilicet atquæ substantia siue illa omnium siue rerum singularum. Ac
ueluti particularium causa. Ac omnium quidem materia neque maior neque
minor efficitur. Est autem alia eorum quæ in parte sunt. Corpus autem eē sub
stantiam diffiniunt: idque finitum ut antipater ait in secundo de substantia: &
appollodorus ī physica. passibilisque est ut idem ait. Nam si esset immutabilis
nulla ratione quæ fiunt ex ea fieri possent. Hinc & illius sectio in infinitum
tenditur: quam infinitum chrysippus ait. Nihil enim infinitum est: in quod se
ctio cadit. Verum finita est. Concretiones item fieri per totum: ut Chrysippus
in tertio naturalium ait: & non per circunscriptionem & appositionem: quippe
uini modicum pelago iniectum aliquamdiu dorso se æquoris intendens oblu
ctabitur: postmodum defluet atquæ una corrumpetur. Quosdam item esse
dæmones dicunt: quibus insit hominum miseratio: inspectores humanarum
rerum: heroas quoq; solutas corporibus sapientum animas. Porro ex his quæ
manant ab aere: hyemē quidē esse aiūt aerē super terrā algidum ob solis in ante
riora ꝓcessū. Ver autem tēperiē aeris quādo suo ad nos cursu sol agit. Aestatem
uero eminētē terræ aerē cōfotū: & calefactū solis ad septētrionē cursu. Autūnū

quoq; fieri recurſu ſolis a nobis ad ea loca a quibus fluunt.cæterum eiuſcemodi tẽpeſtatũ gignẽdaꝝ auctorẽ eſſe ſolẽ nubes euaporãtẽ.Irim uero reflexos eſſe ab humidis nubibus radios:ſiue ut ait Poſſidonius in cæleſtibus declaratio ſciſſu-ræ ſolis ſiue lunæ in nube roſcida cõcaua atq; cõtinua ad imaginationẽ ueluti in ſpeculo cõſpicans magni orbis circũferentiã.Cometas aũt & pogonias & faculas ignes eẽ ſubſiſtẽtes quãdo craſſior aer ad ætherea loca ꝑuehiť. Iubar aũt repẽtini ignis ĩcendiũ quod cito per aerẽ ferť.Lõgitudiniſq; phãtaſiã ĩſinuat. Pluuiã uero cõuerſionẽ ex nubibus in aquã cũ ſiue ex terra ſiue ex mari ui ſolis ſurſum elatus humor effectu caruerit.Eã uero cõgelatã pruinã dici.Grãdinẽ uero cõcretã nubẽ a uẽto cõminutã.Niuẽ aũt humorẽ ex cõcreta excuſſum nube:ut ait Poſidonius in octauo de rõne naturæ.Coruſcationẽ accenſionẽ nubiũ quæ a uẽto illidantur atq; rũpanť:ut Zeno ait in libro de toto.Tonitruũ uero fragorẽ eſſe:qui ex nu-biũ colliſione ꝑficiť.Fulmẽ aũt ĩcenſionẽ ualidã uehemẽti cum ĩpetu terris irru entẽ:cũ inuicẽ ui uẽtoꝝ colliduntť nubes atq; ꝑrũpunť.Alii conuerſionẽ ignei ac flãmantis aeris uiolẽter delapſã.Typhonẽ uero fulmẽ uiolẽtũ magna ui ſpiritus demiſſũ:ſiue fumantẽ ſpiritũ rupta nube dilapſum: preſterẽ nubẽ igni circũfu-ſam cũ flatu in terræ cõcaua ſiue cõcluſo & coartato ſpiritu in terrã:ut ait in octa uo poſſidonius.Eſſe aũt illius plura genera.ſ.terræmotus:hiatus:illuuies ebulli-tiones.Placet aũt eis & ordinẽ ita ſe hr̃e:Terrã mediã cẽtri rõnem obtinere:poſt quã globoſam aquã & ipſam idẽ habere centꝝ cũ terra.Ita in aqua terrã eſſe.Poſt aquã rotundã aerẽ ſphæræ ĩſtar.Eſſe aũt in cælo circulos qnq;. Ex his primũ ſe-ptentrionalẽ qui ſemper appareat.Secundũ tropicũ æſtiuũ.Tertiũ æquinoctialẽ. Quartũ hyemalẽ tropicũ.Quintũ antarticũ qui non appareat. Dicunť aũt para lelli:quia nõ in ſe ĩuicẽ cõueniũt.Deſcribunť tamẽ circa idẽ centꝝ.Porro Zodia cus ideſt ſignifer circulus obliquus eſt:quippe paralellos luſtrãs.Quinq; aũt ſunt Zonæ ſuper terrã.Prima auſtralis ſuper arcticũ circulũ rigore frigoris ĩhabitabi lis.Secũda tẽperata.Tertia nimia ui æſtus ĩhabitabilis:quæ torrida diciť.Quar-ta tẽperata.Quĩta ſeptẽtrionalis itidẽ frigore ĩhabitabilis. Opinanť item naturã ignẽ eſſe artificialẽ ſuo itinere ad generationẽ tendere ideſt ſpiritũ ignis ſpẽm ar-tiſq; præſeferentẽ.Animã uero ſenſibilẽ eãq; eſſe nobis ĩſitum & ĩgenitũ ſpiritũ. ideo & corpus eſſe ac durare poſt mortẽ:eſſe tamẽ obnoxiũ corruptioni. Cæte-rum mundi animã eſſe ĩcorruptibilẽ cuius partes ſint animantiũ animæ. Zeno aũt cittieus & antipater in libris de anima:& poſſidonius animã ſpiritũ calidũ di cunt.Hoc enim ſpirare nos atq; ab ipſo moueri.Cleanthes quidẽ omnes perdu-rare quas hic ſpiritus candor attigerit. Chryſippus ſolas ſapientiũ perpetuat ani-mas:partes aũt animæ octo eſſe dicunt:quinq; ſenſus & quæ nobis ĩſunt ſemina les rationes:uocalẽq; & rationalẽ partẽ.uidere aũt cum id quod ĩter uiſum ſub-iectũq; lumen eſt in coni ĩtenditur ſpẽm:ut chryſippus in ſecundo naturaliũ ait. Apollodoruſq; equidẽ aeris illã partẽ quæ coni ſpeciẽ habet prope uiſum: Baſin uero prope id quod cernitur fieri:quaſi igitur per uirgã intento aere quod uide atur renunciari.Porro audire cum is qui medius inter loquentẽ & audientẽ eſt: aer uerberatur orbiculariter.Deinde agitatus auribus influit: quemadmodum

& cisternæ aqua per orbes iniecto agiratur lapide. Somnum uero fieri cum uis sensibilis circa principale soluitur nostrũ. Causas uero perturbationum reddũt eas: quæ circa spiritũ fiunt cõuersiones. Semen aũt esse dicunt: quod eiusmodi gignere potest a quibus quoq; ipsum discretũ sit. Porro hominis semẽ quod emittit homo una cum humido animæ cõmisceri partibus pro cõmixtione maioris rationis. Id aũt chrysippus in secundo naturaliũ ait spiritum esse secundũ substãtiam: idq; ex iactis in humũ seminibus constare: quæ cum antiquata fuerint nõ iam nascuntur: quod scilicet spirauerit illoꝝ uirtus. Atq; ex omnibus corporis partibus defluere id ait sphærus. Omnes ergo gignere corporis partes. Porro fœminæ semen infœcundũ esse aiunt: ibecillumq; ac modicũ: & aqueũ ut sphærus ait: Principalẽ uero potissimã ac propriã esse animæ partẽ: in qua phantasiæ appetitusq; gignãtur: atq; unde sermo emittatur. Id aũt in corde esse: sed enim ista secundũ illos de rebus naturalibus q̃tum sufficere ad præsentis operis cõpendiũ arbitrati sumus hactenus sunt dicta. Quænã uero sint in quibus illoꝝ sententiæ differant breuiter adnotandũ. Aristochius phalanthusq; cognomẽto siren finẽ esse dicũt ad aliquid iter uirtutes ac uitia ĩdifferẽter uiuere nullã quãlibet modicã uarietatẽ relinquẽdo: sed æque se in oĩbus habẽdo. Esse aũt sapientẽ præclaro histrioni similẽ qui siue thersitæ siue agamẽnonis personã fingat: utrũque decẽtissimo gestu imitat̃. Naturalẽ item ac rationalẽ locũ sustulit: dicens aliũ quidẽ esse supra nos: aliũ nihil ad nos. Solã aũt quæ mores ĩstituat partẽ ad nos pertinere. Similes aũt esse orationes dialecticas dicebat araneaꝝ telis: quæ & si quid artificiosum ĩdicare uideant̃ ĩutiles sunt. Virtutes quoq; neque plurimas inuexit: ut zeno: neque unã quæ multis appellat̃ noĩbus: ut megarici. Sed & id quoq; quod ad aliqd hr̃e dicit̃. In hũc aũt modũ philosophãs atq; in synosarge disserẽs ferme obtinuit: ut sectæ ꝑpriæ ĩuẽtor diceret̃. Milciades denique & diphylus aristonii appellabant̃. Erat aũt illi magna ꝑsuadẽdi uis: plebique se maxime accommodabat. Vnde & de illo Timon ait: Et si qs aristonis de stirpe populum attrahẽs. Cõgressus aũt polemoni ut diocles ait Magnesius. Cũ zeno longũ ĩcurrisset morbũ sentẽtia decessit: maxime aũt stoico dogmati ille ĩtendit animũ quo dicũt sapientẽ esse opinabilẽ. Cui ꝑsæus reluctatos geminos fratres induxit: ut alter ex his illi depositũ daret. Alter deĩde reciperet atq; ita hærentẽ coarguit. Exercebat aũt aduersus arcesilaũ inimicitias. Vnde cũ uidisset thauꝝ mõstrosum m̃rĩcẽ habentẽ me miseꝝ inqt. Datũ est Arcesilao epichirema aduersus euidentiã. Academico cuidã qcq̃ã se cõprehẽdere negãti: Ergo ne inqt hũc iuxta te sedentẽ non uides? Negãte illo quis ergo te inquit excecauit: quis ipsa lumina abstulit? Ferũtur eius ista uolumina. Exhortationũ libri duo: de zenonis dogmatibus dialogi: de scholis sex: de sapiẽtiæ exercitatiõe septẽ. Amatoriæ exercitationes: cõmẽtaria: de iani gloria cõmẽtaria qndecim: cõmẽtarii tres: de usu undecim: aduersus oratores: aduersus alexim rescripta: aduersus dialecticos tres. Ad cleãthem epistolaꝝ libri q̃ttuor. Panætius aũt & sosicrates solas epistolas ipsius esse dicũt: Cætera pipatetici aristonis. Hũc fama est cum caluus esset æstũ solis excepisse capite: atque ita uita functum esse: lusimus autem & in ipsum hoc modo.

77

Quid dum ſenex eſſes ariſton & caluus
Soli caput ſummum dediſti coquendum:
Quærens calorem nempe pluſq̃ oporteret
Ditem neque uolens reperiſti frigidum.

Fuit autem & alius ariſto iulietes peripateticus: alius item muſicus athenienſis. Quartus tragicus poeta. Quintus alæenſis qui artes oratorias ſcripſit. Sextus alexandrinus peripateticus. Herillus autem Chalcedonienſis finem ſcietiam dixit: quod eſt ſemper uiuere: cuncta referendo ad uiuendum cum ſcientia: ne in ignorantiam deiiciamur. Eſſe autem ſcientiam habitum in phantaſiarum acceptione non uerbis explicabilem. Aliquando dicebat nullum eſſe finem. Sed ſecundũ caſus uarios & res immutari ipſum: ut ſi idem æs & alexandri fiat ſtatua & ſocratis. Differre autem finem & eam quã dicit υποτελίδα ideſt fini ſubiectam. Hãc enim & eos qui ſapientes non ſunt conſpicari: illum neminem niſi ſolum ſapientem. quæ autem inter uirtutem & uitium ſint indifferentia. Sunt eius libri breues quidem ſed ſucci ac ſenſus pleni: continentque contradictiones aduerſus Zenonem. Fertur eum puerum complures adamaſſe quos zeno cum uellet auertere tonderi coegit herillum: illoſq; ab eo auertit. Sunt autem eius libri de exercitatione: de perturbationibus: de opinatione: Legifer μαιευτικος antipheron magiſter: parans: dirigens: mercurius: medea: dialogi quæſtionum moralium. Dionyſius uero finem dixit uoluptatem. Eum in oculorum dolorem icidiſſe: eo enim cruciatus acriter dolorem dicere noluit indifferentem. Erat autem diophãto patre natus: & ciuitate heraclia: atque ut ait Diocles: primo quidẽ audiuit heraclidem ciuem ſuum. Deinde alexinum: poſtremo Zenonem. prĩcipio quidem ſtudioſus admodum omnigenis ſe poematibus addixerat. Aratũ tamen carius amplectabatur: quem & imitari ſatagebat. Demũ cum diſceſſiſſet a zenone ſeſe ad cyrenaicos contulit: ac palam luſtra ingrediebatur. Cæteraq; ſub omnium gerebat oculis quæ ad uoluptatem pertinerent. Cumque ad octogeſimum uitæ annum perueniſſet: inedia conſumptus interiit. Feruntur autem eius libri: de ſedatione perturbationum duo: de exercitatione duo: de uoluptate quattuor: de diuitiis & gratia & cruciatu: de hominum uſu: de fœlicitate: de antiquis legibus: de his quæ laudantur: de barbaricis conſuetudinibus. Et iſti quidem a ſtoicis decretis deuiauerunt. Succeſſit autem zenoni cleanthes de quo dicendum nunc eſt.

Cleanthes.

CLeanthes Phanii filius Aſſius: ut antiſtenes ait in ſucceſſionibus: primum quidem pugil fuit: profectus autem athenas cum drachmis quattuor: ut quidam aiunt: congreſſuſq; zenoni ſtudioſiſſime philoſophatus eſt: inq; eiſdem decretis perſtitit. Memoriæ proditum eſt ipſum laborioſiſſimum fuiſſe: adeo ut inopia cogente ſe mercenarium faceret ac noctu quidem in hortis hauriret aquas. Interdiu autem operam ſtudiis liberalibus daret: ut & phreantles ideſt exhauriens puteos appellareur. Aiũt illum cum pertractus eſſet ad iudicium redditurus rationẽ: Vnde adeo obuſtus ac tam boni habitus uiueret: hortulano apud quem id muneris imple

bat:ac muliere penes quam farinas pinsabat testibus uictus sui usum absolutum esse. Areopagitasq3 admiratos decem illi minas dari censuisse: zenonem autem accipere illum uetuisse. Aiunt autem & antigonum sibi tria milia dedisse. Itē cum ad spectaculum quoddam puberes duceret uenti flatu pene denudatum esse ac sine tunica apparuisse. Qua ex re plausu exceptum atq3 ab atheniensibus fuisse honoratum: ut ait demetrius magnesius in æquiuocis. admirationi igitur ob eā quoq3 rem habitus est. Aiūt antigonum auditorem illius cum rogaret cuius rei gratia hauriret: audisse num solum haurio? nunquid non effodio & rigo & cætera facio philosophiæ causa? Nempe enim & Zeno illū ad id exercebat: iubebatq3 obolum sibi ex labore afferre. Coactam aliquādo stipem in medium familiariū intulit dicens: Cleanthes quidem cleanthem alium posset nutrire si uellet. Qui uero unde nutriantur affatim habent ab aliis quærunt quæ sunt ad usum uitæ necessaria & quidem remissius philosophantes. Ea igitur ex causa secundus hercules cleanthes dicebatur. Erat illi quidem eximium studium: cæterum ingeniū obtusum atque tardissimum: eam tamen tarditatem ingenii labore studio ac diligentia uincebat. Vnde & de ipso sic Timon ait. Quis est iste aries uirorum qui circuit orbem uerborum parcus & cætera. Cūque a condiscipulis obiurgaretur tolerabat: & cum diceretur asinus non abnuebat dicens solum se ferre posse zenonis sarcinā: & cum aliquando probro sibi daretur quod esset timidus: At ideo iquit parum pecco. Suam uero inopiam diuitum opibus præferens dicebat dū illi pila ludunt: ego duram infructuosamque humum exerceo. Sæpe cum foderet seipsum increpabat. Quem audiens aristoteles: quem inquit obiurgas? Et ille ridens senem inquit canum quidem sed excordem & amentem. Cum diceret quidam arcesilaū uitæ officia negligere: quiesce inquit neque uituperes. Ille enim & si uerbis officium tollit: operibus tamen commendat. Ad quem arcesilaus nō inquit adulationes admitto. & cleāthes. At equidem ait tibi adulor: qui dixi alia te facere: alia dicere. Rogante quodam quidnam filio crebro ingerere deberet: illud ait electre sile sile tenue uestigium. Lacone quodam dicente laborem esse bonum gestiens ait sanguine præclaro es dulcis nate. Dicit autem Ecato in usibus: eum cum adolescens quidam formosus dixisset si pulsans uētrem uentrizat nū & pulsans coxas coxizet: dixisse habeas tu adolescens coxizationes: uoces proportionales: proportionales res omnino non significant. Adolescenti cuidam disserens an sentiret rogauit: annuēte illo cur iquit ego te sentire non sentio? Sositheo poeta in theatro coram se dicente quos cleanthis insania uastat: eodem uultu & habitu perstitit. Qua ex re permoti auditores huic applaudentes sositheum abiecerunt. Agenti penitentiam quod illum hoc maledicto incessisset respondit dicens. indecens esse liberum patrem atque herculem a poetis illudi: nec irasci: se aūt leui maledicto idignari. dicebat peripateticos idē ferme pati quod lyræ quæ cū bene sonēt: seipsas tamen nō audiunt. Fertur cum diceret secūdum Zenonē ex specie comphendi posse mores: adolescētes quosdam scurras adduxisse ad illū libidinosū rusticum callis duratum: & illum ut de more eius sententiam ferret rogasse: illum cum aliquandiu hæsisset iussisse abire hominem: Vt uero

abire cœpit gestu illum agnoscẽs hẽo illũ inqt cleanthes. mollis est. Cuidã soli se cum loquenti homini inquit loqueris nõ malo. exprobrãte sibi quodam senectutem & ego ĩquit abire uolo. Cũ uero me sanũ oĩa expte considero scribentẽ ꝙ ac legẽtem rursus maneo. Aiunt illũ quæ a zenone audierat testæ boumque ossibus ĩscribere solitum: cũ pecuniis careret quibus chartas emere posset. hoc uite instituto clarus obtinuit ut zenoni succederet. Et quidẽ cũ plures essent illius mẽorabiles discipuli zenonis. Reliquit aũt pulcherrimos libros de tempore: & physiologia. zenonis. ii. eracliti expositionum libri quatuor: de sẽsu: de arte: aduersus Democritum: aduersus aristarchum: aduersus herillum: de appetitione ii. antiquitatũ: de diis: de gigantibus: de hymenæo: de poeta: de officio. iii. de consilio: de gratia: exhortatorius: de uirtutibus: ars amatoria: de honore: de gloria: de ĩgenio: de gorgipo: de inuidẽtia: de amore: de libertate: politicus: de cõsilio: de legibus: de iudicando: de instituto: de oratione. iii. de fine: de hõestis: de actibus: de scientia: de regno: de amicitia: de symposiis: quod eadem sit uirtus uiri & fœminæ: quod sapiens sophista: de usu duo. Διατριβῶν. de uoluptate: de propriis ambiguis: de dialectica: de modis: de prædicamentis. Hæc ab illo scripta sũt. Moritur aũt hoc modo. Tumuit illi ac putruit gingiua: medicis autẽ interdicẽtibus biduum toto cibo abstinuit atque in tantum cõualuit ut medici illi omnes consueta permitterent. Ea illum licentia minime usũ fuisse: sed & contra sine cibo pstitisse dicentem iter iã sibi cõfectum eẽ: atque ita inedia consumptũ exhalasse animam. Cum ut quidam uoluit zenonis æquasset ãnos audissetque illum annos. xviiii. lusimus & nos ad hunc sic.

Laudo cleanthem: sed magis laudo ditem.
Non est enim passus senem cum uidisset.

Post hac remissionem habere cum tantum hausisset in mortalibus uitæ tẽpus ut prædixissimus post zenonẽ audiuit & sphærus bosporanus qui cũ in liberalibus studiis multũ ꝓfecisset alexãdriã ad ptolemæũ philopatera se contulit. Orto aũt sermone aliquãdo de opinatione sapientis: Sphæroque illum negãte opinari: uolẽs illũ rex arguere mala punica cærea iussit appõi. Sphæro aũt decepto exclamauit rex fallaci illum dicens cõsensisse phantasiæ. Ad quẽ sphærus ꝓmpte ac parate sic respondẽs ait cõsensisse se nõ esse ea mala punica: sed probabile eẽ mala punica eẽ. Differre aũt cõprehensibilem phãtasiam a probabili. Mnesistrato se accusanti cur ptolemæũ nõ dixit regem esse. At inquit eiusmodi cum sit regem quoque esse ptolemæum dico. Scripsit aũt ista uolumina: de mũdo duo: de elementis seminis: de fortuna: de minimis aduersus atomos: & simulacra: de sensibus: de heracliti. v. diatribis: de morali ĩstituto: de officio: de appetitione: de perturbationibus duo: de regno: de lacõica re. p. de lygurgo & socrate tres: de lege: de diuinatiõe: dialogos amatorios: de eretriacis philosophis: de similibus: de diffinitionibus: de habitu: de his quibus contradicitur. iii. de oratione: de diuitiis: de gloria: de morte: artis dialecticæ. ii. de prædicamentis: de amphiboloiis: Epistolas.

Chrysippus.

CHrysippus appolonii filius solēsis siue tarsensis: ut alexander ī successionibus ait: discipulus cleāthis fuit. prius hic lōga exercitatione emēsa Zenonis siue cleāthis: ut diocles & plurimi tradūt: auditor fuit: a quo adhuc uiuēte recessit: nec in philosophia mediocris: fuit uir ingeniosus ac acutissimus in oī genere orōnis adeo ut ī plerisque dissentiret a Zenone atque a cleanthe ipso: cui sæpenumero dicebat solius se dogmatum doctrinæ indigere. Nam probationes se reptuꝝ. Quotiens uero aduersus illum differēdo egisset: penitentia tanta ducebatur: ut crebro diceret: Equidem alias uir sum fortunatus preterq̄ in cleāthē: In hoc fœlix nō sū. Adeo aūt in dialectica īsignis fuit: tātæque apud oēs gloriæ ut plerique dicerent si apud deos usus eēt dialecticæ: non futurā aliā q̄ chrysippeam. Cæteꝝ cum eēt reꝝ fœcūdissimus nō usqueadeo dictione clarus fuit: laborisque patientissimus ultra omnes fuit: quod ex eius uoluminibus cōstat: quæ sūt numero septingenta quinq;. Ea uero tam multa conscripsit: quod de eadem re sæpe scribere aggrederetur: omneq; quod incideret mandaret litteris: ac sæpe emendaret magnaque testimonioꝝ nube uteretur. Adeo uero id in consuetudine habuit: ut cum in quibusdam opusculis euripidis medeam totam inseruisset: & quidā habens librum in manibus interrogaret: quid nam id esset: Chrysippi īquit medea ē. Apollodorus quoque atheniensis in collectione dogmatū cū uellet assere re: quæ epicurus uiribus suis fretus cōscripsisset absque cuiuspiam adminiculo: essentq; icōpabiliter plura q̄ chrysippi opa: sic ad uerbū dixit. Nā si quis tollat de chrysippi libris quæq; aliena sunt apposita: uacua illi charta relinquetur. Ita ferme appollodorus. cæteꝝ anus quædā quæ illi assidebat: auctore diocle: dicebat quīgentos illū uersus quottidie scribere solitum. Hecato aūt uenisse eū ad philosophiam dixit: cū illius patrimonium in regiū usum inuectū eēt. Erat autē imbecillo tenuique corpusculo: ut ex eius imagine: quæ in ceramico ē: uidere licet quæ ferme ꝑximo equite occulitur. Quocirca illū carneades chrysippum uocabat. Et cū ꝓbro daretur: cur apud aristonē cū plurimis nō se exerceret. Equidem inquit si inter plurimos intēderem: nunq̄ philosopharer. Ad dialecticum Cleanthi īminentē eique callidas cōclusiunculas tendētē: Desine īquit grandem natu a grauibus rebus abducere. Nobis autem iunioribus ista propone. Rursus illū quidam seorsum nescio quid quærens modeste alloquebatur. Vbi uero cōspexit accedentē turbam: contendere cœperat: ad quem ille: Hei mihi frater obtutus perturbatur tuus. Sed cito pone rabiem recteque senti. In potationibus autem agebat quietem crura tātum agitans: ita ut ancilla diceret chrysippi sola inebriari crura. Adeo aūt alta de se sētiebat ut cū rogaret a quodā cui cōmēdaret filiū dixerit mihi: Nā si quēpiā mihi excellere putarē: ipse apud eū philosopharer: unde de ipō dictū eē aiunt. solus sapit: cæteri umbre agitant. Et nisi Chrysippus fuisset porticus nō eēt. Tādem uero arcesilao & lacide: ut Sotion in. viii. ait: ī academiā aduenietibus se ad philosophādum cōiunxit. Quā ob cām & cōtra consuetudinē & ꝓ ipā disseruit & de magnitudinibus ac multitudinibus academicoꝝ argumētis utēs. Hūc in cātandi ludo philosophātē hermippus ait: a disci

pulis ad sacrificiũ uocatũ fuisse:ibiq̃ cũ oblatũ dulce meꝝ hausisset angustiis spi ritus fatigari cœpisse atq̃ ita demũ quĩta die defũctũ eē:cũ septuagita & tres uixis set ãnos:olympiade ut ait apollodorus ĩ chrõicis.cxliii.Et ĩ hũc ẽ nr̃m epigrãma.

Chrysippus nimio suffusus munere bachi
Obscura & uertigine captus:
Nunq̃ porticibus p̃riæq̃ animæque pepercit.
Persephones sed tecta subiuit.

Sũt q dicãt risu cõprehẽsũ expirasse. Nã cũ asinus mãducaret ficus:aniculæ dixis se uinũ asino sorbendũ daret:nimioque risu detẽtũ exhalasse aiam. Videt̃ ãt asp nator ĩmodice fuisse: q cũ tam multa scipserit regũ nemině nũq̃ laudauerit. So la ãt anicula cõtentus erat:ut ẽt demetrius ĩ homonymis ait. Denique cũ Ptolo mæus Cleãtẽ lr̃is orasset:ut uel ip̃e ad eũ pgeret:uel quẽpiã ex suis mitteret:sphæ rus quidẽ pfectus est. Chrysippus ãt renuit. Accersitis aũt sororis filiis aristocre onte & philocrate coactis discipulis primus ausus ẽ sub diuo scolã ĩ lycio hr̃e: ut pdictus demetrius scribit. Fuit ãt & alius chrysippus gnidius medicus a quo He rasistratus testat̃ multa didicisse: Alterque huius filius Prolomæi medicus q ca lũniã passus flagris cæssus ac supplicio affectus ẽ. Alius itẽ herasistrati discipulus. Quartusque poeta georgicoꝝ scriptor. Porro hic ip̃e phũs qbusdã ĩ hũc modũ ĩ terrogatiũculis uti solebat. Qui mysteria pphanis dicit ipius ẽ. Dicit ãt myste ria pphanis hiærophãta. Est ergo ipius hiærophãta. Itẽ ẽ qddã caput. id ãt non hẽs. Est ãt caput aliquod:nõ ergo hẽs caput. Itẽ quod ẽ ĩ urbe:id ẽt ĩ domo ẽ. Nõ est ãt puteus ĩ urbe:ne in domo igr̃. Aliud q megaris ẽ:athenis nõ ẽ. Est ãt hõ me garis:nõ igr̃ est homo athenis. Aliud qđ loq̃ris:id p os tuũ transit: currũ ãt loq̃ ris:currus ergo p os tuũ transit: Itẽ si quid nõ amisisti hoc hẽs:cornua ãt nõ ami sisti:hẽs ergo cornua. Alii eubulidis hoc eẽ aiũt. Nõ desũt q & chrysippũ lacerent dicẽtes:illũ cõplura turpiter obsceneque scripsisse. Nã in eo ope quod de antiqs physiologis scripsit fœda de Iunone fingit ac Ioue ea dicẽs sexcẽtis fere uersibus quæ nemo nisi illoto ore dixisset. Turpissimã.n.aiũt hãc fingit historiã:& si ut na turalẽ laudat lustris magis cõuenientẽ q̃ diis.x.præterea & q̃ apud eos qui de ta bulis uel pugillaribus scripserũt sepata .neq̃.n.apud polemonẽ neq̃ apđ Ipsicra tẽ esse:sed ne apud antigonũ quidẽ ab illo ficta eẽ. In libro ãt de repu.matribꝫ cõ gredi & filiabus & filiis. Eadẽ ĩ libro de his quæ p se ipsa nõ sunt appetenda stati in prĩcipio loquit̃. In tertio aũt de iure ad mille uersus defunctos etiã uorare iu bẽs. In secũdo aũt de subſtãtia & copia puidere dicẽs quo pacto sapiẽti quæstus sectandus sit & cuius rei gr̃a sectandus. Nã siquidẽ ut iuuat uiuere ĩdifferens est: Quod si ut fruat̃ uoluptate & ipsa indifferens ẽ. Si aũt uirtutis cã sufficit ipsa ad beatam uitã. Sunt aũt perridiculi & quæstus huiuscemodi. Quippe si a rege sup peditent̃: cedẽdũ illi erit necessario. Si aũt ab amicitia pficiscant̃ uenalis & quæ stuosa erit amicitia: Sin uero a sapiã: mercenaria erit sapia. Atque ista quidem sunt illius crimina: Quoniam uero clarissimi sunt illius libri uisum est hoc ĩ lo co eos per spẽs distinguere. Sũt aũt isti logici loci quæstiones:logica:philosophi. Cõtẽplationũ terminoꝝ dialecticorũ ad metrodoꝝ vi. de his quæ sunt ĩ diale

ctica noibus aduersus Zenonẽ:idest ars dialectica.ad Aristogoram unũ:cõiũcto rum ꝓbabiliũ ad dioscoridem.iiii. Logici mõi eius circa res est.Constitutio.i.de ꝓloqis.i.de nõ simplicibus ꝓloquiis.i.de cõplicato uel connexo ad Athenadẽ.ii. de his quæ negant ad Aristagorã.iii. de prædicabilibus ad athenodoꝝ.i. de his quæ dicunt p priuationẽ ad theatꝝ.i. de optimis ꝓloquiis ad dionẽ.iii. de differentia indiffinitoꝝ.iiii.de his quæ secũdum tẽpora dicunt duo:de pfectis ꝓloquis duo.Cõpositio secũda:de uero disiũcto ad gorgippidem unũ.de uero coniuncto ad gorgippidẽ quattuor. ærefis ad gorgippidẽ unũ:ad id quod de consequẽtibus est unũ. de eo quod ẽ ꝓpter tria ad gorgippidẽ.i. de possibilibus ad clitum quattuor. ad id quod est de significationibus philonis unum:quæ nam sint falsa.i.Cõpositio tertia de præceptis.ii.De iterrogatione.ii.De responsione quattuor.Epitome de interrogationibus:& epitome de responsionibus unũ.questiõis ii.de respõsione.iiii.q̃rta cõpõ de prædicamẽtis ad metrodoꝝ.x.de rectis & obliquis ad philarchũ unũ.de corporibus siue cõiunctiõibus:ad apollonidẽ:ad pasylum:de prædicamẽtis q̃tuor:qnta series de qnq; casibus.i. de enũciatis secundũ subiectũ diffinitis.i.de appellatiuis.ii.de subisinuatiõe ad thesagorã.ii.logice locũ circa dictões & quæ ex eis cõstat orõnẽ.Compõ prima de gẽtilibus ac pluralibus enũciatõibus.vi.de dictõibus ad sosigenẽ & alexãdrũ qnq;:de iequalitate dictionum ad dionẽ.iiii.de soritis ad uoces orõnibus.iii.de soloecismis.i.de soloecisãtibus oratõibus ad dionysiũ.i.orõnes præter cõsuetudĩes.i.dictiões ad dionysiũ.i.cõstructio secũda de elemẽtis orõnis.v.de constructione eoꝝ quæ dicunt.iiii. de cõstructione & elemẽtis eoꝝ quæ dicunt ad philippũ.iii.de elemẽtis orõnis ad niciã.i.de eo quod ad alia dicit.i.cõpõ tertia aduersus eos q nõ diuidunt.ii.de ambiguis ad apollã.iiii.de tropicis ambiguis.i.de cõnexis tropicæ amphiboliæ ii.ad id quod scripsit pãthodus de ambiguis.ii.de introductione ad ambigua.v. Epitome ambiguoꝝ ad epicratẽ.i.cõiũcta ad ĩtroductionẽ amb guoꝝ.ii.logici loci ad orõnes ac tropos.Cõpositio prima ars orõnum & modoꝝ ad dioscoridem.v.de sermonibus.iii.de modoꝝ cõstantia ad tesagorã.ii.cõpatio tropicoꝝ ꝓloquioꝝ.i.de cõuertentibus orõnibus atque cõiũctis.i.ad agathonẽ siue de sequentibus ꝓblematibus.i.de cõclusionibus ad aristagoram.i.quod eadem orõ pluribus modis ordinet.i.ad ea qbus cõtradicit.i.q; eadẽ orõ & collecto & non collecto cõstruat mõ.ii.ad ea que obiiciunt syllogismoꝝ solutionibus.iii.aduersus id quod scripsit philo de tropis ad timostratũ.i.logica cõiuncta ad timocratem & philomathẽ:de orõnibus & tropis.i.Compõ secũda de concludentibus orõnibus ad zenonem.i. de primis & demonstratione carentibus syllogismis ad zenonem:de solutione syllogismoꝝ.i. de fallacibus orõnibus ad pasylum.i. de speculationibus syllogismoꝝ.i.de ĩductis syllogismis aduersus zenonem.iii. de syllogismis secũdum falsas figuras quique.orationes syllogisticæ p resolutionẽ ĩ his q̃ demõstratiõe carẽt.i.tropice qõnes ad zenonẽ & philomathẽ.i.hic falso uidet scriptus.Cõpositio tertia de ĩcidẽtibus orõnibꝰ ad athenadẽ.i.falso ĩscriptus orões ĩcidẽtes ad mesoteta.iii.falso ĩscriptæ aduersus disiunctões amenii.i. Quarta cõpositio de ciuilibus qõnibus ad meleagꝝ.iii.sermones hypothetici in

leges ad meleagrum:ideſt orationes hypotheticæ ad introductionem.ii.oratio-
nes hypotheticæ ſpeculationum.ii.ſolutio hypotheticoꝝ alexandri falſo inſcri-
pta de expoſitionibus ad lodamantem.ii.Quinta compoſitio de introductione
ad falſum ad ariſtocreontem.i.falſæ or̄ones ad ĩtroductionem.i.de fallaci ad ari
ſtocreontem.vi.Sexta compoſitio aduerſus eos qui putant & falſa & uera eſſe.i.
aduerſus eos qui per ſectionem ſoluunt fallacem or̄onem ad ariſtocreontem.ii.
Demonſtrationes quod ĩfinita ſcindi non oporteat.i.ad ea quæ obiiciuntur his
quæ contra ſectionem ĩfinitoꝝ ſcripſit ad paſylum.Solutio ſecundum antiquos
ad dioſcoridem.i.de fallaci ſolutiõe ad ariſtocreontẽ.iii.Solutio hedili hypothe-
ticoꝝ ad ariſtocreontem & appellam unum.Septima compoſitio ad eos qui di-
cunt maximas falſam habere fallacẽ or̄onem unũ. de negante ad ariſtocreõtem
duo:or̄ones negãtes ad exercitationẽ unum:de paruula or̄one ad teſagoꝝ.ii.de
or̄onibus aduerſus opinationes & de qeſcentibus ad onetorẽ duo:de operto uel
obſcuro ad ariſtobulũ duo:de latente ad athenadẽ duo.Octaua cõpoſitio de iuti-
de ad menocratem octo:de or̄onibus quæ ex ĩfinito de finito conſtãt ad paſylũ
duo:de utide oratio ad epicratẽ unũ.Nona conſtructio de ſophiſmatibus ad he-
raclidẽ & polidẽ duo:de ambiguis dialecticis or̄onibꝫ ad dioſcoridẽ qnqꝫ:aduer
ſus arceſilai artẽ ad ſphæꝝ unũ.Decima cõſtructio cõtra cõſuetudinẽ ad metro-
doꝝ qnqꝫ:de cõſuetudine ad gorgippidẽ ſeptem:logici loci quæ extra prædictas
quattuor differentias ſunt quæſtioneſqꝫ logicas ſparſim cõtinent non connexas
& in corpus redactas:de numeratis quæſtionibus.xxxix.Sunt omnia ſimul logi
cæ partis uolumina.cccxi.Ethicæ r̄onis quæ ad emendationẽ moraliũ notionũ
cõpoſitio prima.Deſcriptio or̄onis ad theoſpoꝝ.i.morales quæſtiones.i.ꝓba-
biles maxime ad dogmata ad philomathem.iii.Diffinitionũ urbani ad metrodo
rum.ii.Diffinitionũ ruſtici ad metrodoꝝ.ii.Diffinitionũ mediaꝝ ad metrodoꝝ
ii.Diffinitionũ ad metrodoꝝ per genera.vii.Diffinitionũ ſecũdum alias artes ad
metrodoꝝ.ii.Ordo ſecũdus de ſimilibus ad ariſtoclẽ.iii.de diffinitõibus ad me-
trodoꝝ.vii.ordinatio.iii.de his quæ nõ recte diffinitõibus obiiciunt̃ ad laodamã
tem ſeptẽ.ꝓbabilia ad diffinitões ad dioſcoridẽ.ii.de ſpẽbus & generibus ad gor-
gippidẽ.ii.de diuiſionibus.i.de cõtrariis ad dionyſiũ.ii.ꝓbabilia ad diuiſiones &
genera & ſpẽs & de cõtrariis.i.Quarta ſeries etymologiis ad dioclem.vii.etymo-
logicẽ ad dioclẽ.iiii.Quĩta ſeries de ꝓuerbiis ad zenodotũ.ii.de poematibus ad
philomathẽ.i.quo mõ oporteat audire poemata duo: aduerſus criticos ad dio-
doꝝ unũ.Moralis loci circa cõem or̄onẽ & eas quæ ex ĩpo cõſtant artes & uirtu
tes.primus ordo aduerſus reſcriptiões ad timonactẽ.i.quo mõ ſingula dicimus
& cogitamus unũ:de notionibus ad laodamantem duo.de opinatione ad pito-
nactẽ tres.Probatio contra id quod dicit̃ nõ opinatuꝝ eſſe ſapientẽ unũ:de cõ-
prehẽſione & ſcĩa & ignorãtia q̃ttuor:de or̄one duo.de ſermonis uſu ad leptinã.
Ordo ſecundus quod recte antiq dialecticã iudicẽt cũ ꝓbatõibus ad zenonem
duo:de dialectica ad ariſtocreontem quatuor:de his quæ contradicuntur diale
cticis tres: de rethorica ad dioſcoridem q̃ttuor.Ordo tertius de habitudine ad
cleonẽ tres:de arte & iertia ad ariſtocreõtẽ q̃ttuor:de dr̃ia uirtutum ad diodoꝝ

quatuor. quod uirtutes æquales sint unum: de uirtutibus ad polidem duo: morales loci de bonis & malis. Series prima de honesto & uoluptate ad aristocreontem. x. probatio quod non sit uoluptas finis quattuor. probatio quod uoluptas bonum non sit quattuor de dictis super.

Laertii Diogenis de uitis philosophorum Liber octauus.

Actenus de ionica philosophia quæ a thalete milesio initiũ accepit: ac de uiris qui in ea memorabiles fuere. Age uero iã & de ea quæ italica cognominata est: loq̃ pgamus. eius uero princeps fuit pythagoras mnesarchi anulorũ sculptoris filius. ut hermippus ait samius: siue ut aristoxenus tradit: tyrrhenus ex una ĩsularũ: q̃s eiectis tyrrhenis atheniẽses possederũt. Sunt qui marmacũ illius p̃rem: auũ hippasũ & enthyphronẽ atauũ cleonyũq; abauũ qui phliunte pfugerit dicãt: habitasseq; marmacũ sami atq; ideo pythagorã samiũ dici: ide migrasse lesbũ: ibiq; & a zoilo patruo pherecydi syro cõmẽdatũ: tres subinde argẽteolos calices fuisse fabricatũ: eosq; singulis i ægypto sacerdotibus dono dedisse. Habuit & fratres maiorẽ q̃dẽ natu eunomũ mediũ tyrrheniũ seruũq; zamolẽ cui gætæ sacrificant saturnũ ut herodotus ait existimãtes. hic ut prædiximus pricipio q̃dẽ pherecydẽ audiuit syrũ. Post eius uero obitũ pfectus samũ hermodamãti iã seni creophyli nepoti se in disciplinã dedit. Cũ aũt eẽt iuuenis ac discẽdi studiosissimus p̃riam liquẽs cũctis fere barbaris græcisq; mysteriis iniciatus est. Deniq; ægyptũ petiit quo tpe policrates amasidi p epistolã illũ cõmẽdauit: illorũq; linguã ut antipho tradit in eo libro quẽ de his q in uirtute pricipes fuere scripsit: edidicit atq; apud chaldæos cõgressus ẽ magis. Deĩde apud cretã una cũ epimenide descẽdit in idæũ antrũ: In ægypto quoq; adyta igressus est: ibiq; de aliis in arcano edoctus est. deĩde rediit samũ: offendẽsq; p̃riam a tyrãno policrate ĩcubari: Crotonẽ in italiã prexit: ibiq; leges italis dedit atq; cũ discipulis clarus habitus est: qui ferme trecẽti rẽpu. præclare administrabãt: adeo ut merito aristocratia optimorũ. s. dominatus uideret. Refert heraclides põticus hũc de se dicere solitũ quod fuisset aliquãdo æthalides: mercuriiq; filius putatus eẽt: mercuriũq; monuisse illũ: ut peteret præter ĩmortalitatẽ: quod uellet: petiisse igit ut uiuẽs & uita functus oium quæ cõtingerẽt: memoriã hr̃et Itaq; in uita meminisse oium. Eãdẽq; memoriã & post mortẽ reseruasse. Lõgoq; post tpe in euphorbũ uenisse atq; a menelao fuisse uulneratũ. Euphorbus aũt dixit se aliquãdo æthalidẽ fuisse atq; a mercurio p munere hoc accepisse: ut aĩa illius iugi circuitõe uagaret: & in quas uellet arbores uel animãtes cõmigraret: & quæq; in ĩferno aĩa ppessa eẽt: ac cæteræ ãnimæ quæ nã patiant. Postea uero q̃ euphorbus diẽ obiit: igressã in hermotimũ ipsius aĩam: qui & ipse cũ fidẽ uellet facere: brãchidas petiit: ĩgressus apollinis phanũ ostendit clipeũ: quẽ illic menelaus affixerat. ait. n. illũ cũ ex troia remeasset apollini sacrasse scutũ iã putrefactũ solãq;

perdurare eburneam faciem. Vbi autem & hermotimus uita fūctus est: Rursus in pyrrhū deliū piscatorē migrasse: illūq; oia memorasse ut. s. primū aethalides fuerit: postea euphorbus: deīde hermotimus: ac postmodū pyrrhus effectus sit: ac deinceps post pyrrhū factū esse pythagorā: oīumq; meminisse: quæ prædiximus. Plæriq; pythagorā nihil scripsisse tradūt: sed id stolide putāt. Deniq; heraclitus physicus aptissime de illo ita loquit. Pythagoras mnesarchi filius se in historia rerum exercuit ultra oēs hoīes: seligensq; hæc scripta suæ sapiētiæ multæq; peritiæ & artis documentū dedit. Sic aūt locutus est quod cū de natura Pythagoras scribere adorsus esset ita in pricipio dixerit. Nō per aerē quē spiro: nō p aquā quā bibo nō admittā huius sermonis uituperationē. Scripsit aūt pythagoras tria uolumina: de īstructōe: de ciuilitate: de natura: quod aūt ueluti pythagoræ legit: lysidis tarētini pythagorici est: qui cū thebas profugisset epaminōdæ præceptor fuit. Refert heraclides serapionis filius in sotionis epitome scripsisse illum uersus & de toto secūdū itē sacrū sermonē cuius est initiū. O iuuenes hæc oīa cū quiete colite: tertiū de aīa: qrtū de pietate: qntū elothalē epicarmi coi partē: sextū crotonē & alios. Porro mysticū sermonē aiūt hippasi fuisse: qui in iniuriā pythagoræ scripserit: plura itē ab astone crotoniate scripta pythagoræ īscripta eē. Ait aūt aristoxenus cōplura moraliū dogmatū accepisse pythagorā a themistoclea sorore. Ion aūt chius & triaginis ait ipm cū poema quoddā scripsisset orphei titulū adnotauisse. Scopiadas itidē ipsius esse aiūt: cuius operis initiū est. Nullius rex egēs esto. Sosicrates aūt in successionibus ait ipm rogatū a leonte phliasiorum tyranno: qs nā esset: dixisse philosophus. præsentēq; uitā dicebat celebritati esse simillimā. Quēadmodū. n. ad hāc alii certaturi: alii negociaturi: alii optimi futuri spectatores ueniūt: ita & in uitā alios qdē gloriæ mācipia nasci & cupiditatis aucupes: alios uero ueritatis studiosos: & ista qdē sic se habēt. Sed. n. in tribus illis pythagoræ opusculis: quæ diximus ferūtur ista in uniuersum. non pmittit quēq; pro se orare: quod ignoret qd sibi expediat. ebrietatē seorsum pniciē uocat: omneq; nimiū reprobat dicēs: nō debere quēpiā neq; laborum neq; ciborum transgredi modū. Ac de uenereis sic ait. uenerea hyeme nō æstate faciēda. autūno ac uere leuius. Omni aūt tpe esse grauia: & ad sanitatē minime idonea. Rogatus itē quādo esset cōcubēdū: tūc inqt cū te ipso īfirmior fieri uis. humanā ætatē ita distiguit puer. xx. annos īplet: Adulescēs. xx. Iuuenis. xx. senexq;. xx. Sunt aūt ætates istæ & anni tpibus accōmodatæ ueri puer: æstati adolescēs: autūno Iuuenis: & hyemi senex. Adolescētē ītelligit puberē: Iuuenē uirum. Primus itē Timæo auctore amicorum oīa coia dixit: amicitiāq; æqlitatē. ipsius quoq; discipuli facultates oēs in unū deponebant: cōesq; faciebāt. qnquēniū itē totū silebant solū qui dicerent audientes: ac donec probarent nunq̄ pythagorā uidētes. Hinc iā ad domū ipsius aspectūq; admittebant. Abstinebant aūt aceruo cypressino: quod īde sceptrum iouis factū eēt ut hermippus ait in secūdo de pythagora. Nēpe & uenustissimæ formæ fuisse tradit adeo: ut illum discipuli opinarent apollinē: qui ex hipboreis uenisset. Nudatū aliquādo illius femur aureū apparuisse fama est: nessūq; amnē cū trāsiret ab eo fuisse appellatū nō desuere qui dicerēt. Timæus quoq; in. x. historiarum ait dixisse illum: quæ cum uiris

habitarent eas deorũ nomine censeri:coras quippe ac nymphas & deinceps matres appellari. Hũc & geometriã pfecisse:cũ antea mœeris initio elementorũ eius inuenisset anticlides auctor est in.ii.de alexandro:maximeq̃ uacasse pythagorã circa spẽm ipsius arithmeticã ac regulã quæ ex una corda est reppisse.ne medicinã quidem neglexit. Refert autem apollodorus supputator hecatombẽ illũ imolasse: cum inuenisset trianguli orthogonii subiectum latus tantũdem ualere quãtum quæ illum continerent. Et est epigramma sic se habens.

Clarum fecit opus pythagoras:nouam
Tradens ingenio pectore lineam
Propter quam iouis ara centeno maduit boue.

Fert & primus athletas nutrisse carnibus.antea ut in.iii.cõmẽtariorũ ait fauorinus caricis siccis & molli caseo & tritico solitos corpora nutrire:uti ait idẽ fauorinus in.viii.oĩmodæ historiæ:alii uero pythagorã aliũ quẽdã aliptẽ athletas ita solitũ enutrire dicũt:nõ hũc: Quo.n.pacto:cũ hic & necare uetuerit:ne dũ gustare aĩalia:quæ cõe nobiscũ ius habeãt animæ:& istud qdẽ fabulosũ est. Nã re uera aĩatis abstinere iussit exercẽs atq̃ assuefaciẽs mortales ad faciliorẽ uictũ:ut cibos semp parabiles haberẽt:qbus igne ad coquẽdũ opus nõ eẽt:quiq̃ aquã simplicẽ biberẽt. Hinc & sanitatẽ corpori & ĩgenii acumen acqri. Deniq̃ & arã delii tantũ apollinis genitoris:quæ post ceratinũ est adorare:frumẽtaq̃ & hordeũ & placẽtas illi absq̃ usu ignis ĩponere solitũ:cæterũ nulla iecinora ut aristoteles in deliorũ repu.testat. Primũq̃ hũc sensisse aiũt aĩam circũ necessitatis ĩmutantẽ aliis alias obligari aĩantibus:primũq̃ græcis põdera mẽsurasq̃ ĩuexisse:ut aristoxenus ait musicus. Primũ itẽ uesperũ atq̃ luciferũ idẽ sydus dixisse auctore pmenide. Adeo uero admiratõi oĩbus fuit:ut dicerẽt familiares eius dei oĩgenas uoces. Ipse quoq̃ scribẽs ait post ducẽtos &.vii.annos ex ĩferis se ad hoĩes uenire. Itaq̃ cũ illo pdurabãt atq̃ adibãt illũ disciplinæ studiorũque cã & lucani & picentes messapiiq̃ & romani.erat aũt ignotũ pythagoricũ dogma usque ad philolai tpa. Hic.n.tres illos libros præclaros disseminauit:quos plato cẽtũ minis sibi emi p lr̃as orauit. neque uero pauciores sexcẽtis erãt:q noctu ad illũ audiẽdũ cõfluebãt. Ac si q præsentia illius frui meruissẽt scribebãt suis tãq̃ magnũ qddã ac præclarũ se adeptos. Metapõtini nẽpe illius domũ cereris delubrũ uocabãt:uicũque sacratũ musis:ut fauorinus in oĩmodis historiis tradit:dicebãtque pythagorici alii nõ eẽ oĩbus pãdẽda oĩa ut aristoxenus ait ĩ.x.ĩstituẽtiũ legũ:ubi & xenophilũ pythagoricũ interrogatũ quo pacto optime filii erudirent dixisse ait:si ex bene ĩstituta ciuitate nati eẽnt:& alios igitur plurimos p italiã pfecit bonos & doctos uiros: zaleucũ quoque & charõdã legũ latores. Erat præterea cõciliãdæ amiciciæ ĩprimis studiosissimus maximãque in ea re hẽbat uim:ac si quẽ didicisset symbolis suis coĩcasse: eũ cõtinuo sociũ amicũque cõsciscebat. Erãt aũt ista illius symbola. ignẽ gladio nõ fodiendũ. Staterã nõ trãsiliẽdã. sup chœnice nõ sedẽdũ. cor nõ edẽdum. onus una tollendũ:nõ adiiciendũ. stramenta semper hẽndũ colligata. dei imaginem ĩ anulo minime circũferendã: ollæ uestigiũ in cinere cõfundendũ. oleo sedẽ non tergẽdã. cõuerso ad solẽ uultu nõ loquendum. extra publicã uiam non eundum

nō facile dexterā iniiciendā.sub eodē tecto hirūdines nō habēdas.quæ sunt un/guibus recuruis aues nō nutriendas.unguiū capillorūq; ptibus supfluis resectis nō imigendū neq; insistendū.gladiū acutū deuitandū.In finibus peregre peregrinanti nō redeundū. Erat aūt hic sensus eius.ignē gladio nō fodiēdum.potentiū iram tumentiūq; idignationē nō cōmouendam.In chœnice nō sedendum.æq; & futuri faciendam curā.Chœnix.n.diurna esca ē.Stateram nō transiliendam: hoc est æquum & iustū nō trāsgrediendū.cor non edendū.aīum angoribus doloribusq; nō excruciandū.Per id aūt quod peregre pficiscenti minime redeūdū: admonebat ne q uita excessissent:eos uitæ cupiditate teneri non oportere: neq; uoluptatibus uitæ præsentis manus dare.Ad hæc & alia iā exponēda sūt ne qd prætenisse uideamur.Super oīa erythino & sepia uesci phibebat:corde itidē ac fabis.addit aristoteles & uuluā & trigliā.solo plerūq; melle siue fauo aut pane cōtentum uixisse quidā autumant.uinūque quotidie nō gustare solitum.obsoniū illi erat ut plurimū cruda uel elixa olera:marinis raro utebaē.stola illi candida sē per ac munda:stramētaq; itē candida ex lana.Lineorꝝ qppe usus nec dū ad illa loca penetrarat.Nūq̄ uero deprehēsus ē siue saturitati siue uenereis rebꝫ siue ebrietati operam dare.Risu abstinebat & facetiis & iocis: onerosisque narratiōibus. irascens n unq̄ uel seruū uel liberꝝ cædebat.diuinatione ea sola utebaē:que fit p auguria & uaticinia.Minimū uero ea quæ fit per ignē thure tantū excepto:sacrificiisque utebaē inanimis. Sunt q dicant solis gallis gallinaciis & hædis ēt lactolis quos teneros dicunt:Agnis aūt minime.cæterꝝ aristoxenus cūcta illū aīata in cibum permisisse ait Boue aratore:& ariete exceptis.Dogmataque ab ea quæ in delphis ē temistoclea accepisse refert hieronymus:descendisse illum ad inferos atque hesiodi quidē aīam columnæ æreæ uinculis adstrictam: stridentēque uidde.Homeri aūt ex arbore pēdentē serpentesq; illam circūdantes p his quæ de diis dixere:eos item cruciari notauisse:qui suis uxoribus congredi nollent:eiusq; rei gratia a crotoniatis honoratum.Aristippus aūt cyrenæus in libro physiologorꝝ ait illū pythagorā iccirco appellatū:quod uera pythio nō minus loqueretur.Ferē discipulos admonere solitus:ut ista quotidie cū domum ingrederēē dicerent.Vbi nā excidi? quid feci? Quid ex his que facere debui omisi? Cruētas hostias diis offerri phibebat:solāq; arā q̄ esset sine sanguine monebat adorandam. deierare itidem per deos uetabat.Quēq;.n.id studiose curare oportere:ut ex uitæ merito sibi fides habereē.seniores honorandos: quodque tempore præcederet:id honorabilius existimandū:sicuti occasu ortū.In seculo principiū fine.In uita aūt generationē corruptione.Ac deos quidem semideis ī honore preferēdos: hoībus aūt heroas:parētes uero hoībus cæteris:iuicem ea rōne conuersandum: uti ne ex amicis inimicos:uerꝝ ex inimicis amicos faciamus: ppriūq; nihil arbitrandū.legibus opem ferendā.iniqtatē debellandam:mitē arborem nō uiolandam nec lædendā.Aīal itidē quod minime hoībus noceat.uerecūdiam & pietatem eē colendā.Risui æq; ac tristitiæ nō dandas manus.fugiendā carnis superfluam pinguedinē.Itinerationibus remisse intēteq; utendum.exercendam memoriam.In ira nihil aut dicendū aut faciendum.diuinationem oēm honorandam.

cantibus ad lirã utendũ:laudeque deoꝶ uiroꝛũq; præſtantiũ:hẽndam rõnabilẽ
grãm.Porro fabaꝶ interdicebat uſum:quod uento eẽnt plenæ atq; aĩato maxi
me conuenirent.Ad hæc niſi ſumanť leuiores ac pudiciores fieri uentres:atque
adeo quæ in ſõnis cõtingunt imagines leues ac pturbatione uacuas perfici.Re-
fert aũt alexander in ſucceſſionibus philoſophoꝶ & iſta ſe in pythagoricis com
mentariis notaſſe:principiũ quidem oĩum eẽ monadẽ.Porro ex monade ĩdiffi-
nitam dualitatẽ ueluti materiã auctori monadi ſubieciſſe.Ex mõade uero ac ĩ-
termĩata dualitate numeros gigni:ex numeris puncta:ex punctis lineas ſurgere:
ex quibus planæ figuræ cõſtẽt.Ex planis aũt ſolidas figuras:ex quibus item ſoli-
da conſiſtere corpora:quoꝶ & quatuor elementa eẽ ignẽ aquã terrã aerẽ:quæ p
oĩa ſe mutẽt ac uertant:ex qbus fieri mundũ aĩatum intelligibilẽ rotundũ medĩ
am terrã cõtinentem.quã & ipſam rotũdã eẽ & globoſam ac circũhabitari. Eſſe
aũt antipodas nobiſq; obuerſa ueſtigia præmere.Aequis ẽt partibus mũdo ĩeſſe
lucẽ ac tenebras: calidũq; & frigidũ & ſiccũ & humidũ: ex eis dũ calor obtinet:
æſtatẽ:dũ frigus.hiemẽ fieri.Ea dũ æquis partibus ſunt optima anni tpa confi-
ci.Nãq; uireſcens ẽ ueris grata ſalubriſq; tẽperies.Occidens uero autũni infirma
fœcũditas.Diei quoque uireſcere auroram: ueſperã dilabi:quocirca infirmiorẽ
eſſe eũ.itẽ qui terrã cõplectiť:aera ĩmotum ac morbidũ &quæque in illo ſũt oĩa
eſſe mortalia.Porro ſummũ æthera ſemper moueri & eſſe liquidiſſimum ac ſa
luberrimũ & quæ in eo ſunt ĩmortalia oĩa atq; iccirco diuina.Solem item & lu-
nam & reliqua ſydera deos eſſe:quippe in illis ſuperare calorẽ q ſit uitæ auctor.
Lunã quoq; a ſole illuſtrari:hoĩbuſq; eſſe cũ diis cognationẽ:quod & hõ caloris
pticeps ſit.Vnde & deũ nr̃i puidentiam gerere: ſatũ quoq; oĩum & eoꝶ quæ ſũt
p partes adminiſtrandoꝶ cãm eẽ:penetrare itẽ a ſole radiũ p æthera frigidum &
corpulentũ.Vocãt aũt aerẽ quidẽ frigidũ æthera. Mare aũt & humorẽ craſſum
æthera.Hũc uero radiũ ẽt profũda penetrare:atq; iõ uiuificare oĩa. Viuere item
oĩa quæq; colori pticipent:atq; iõ & arbores eẽ aĩantes:aĩam tamẽ nõ hẽre oẽs:
aĩam uero auulſionem ætheris eẽ & calidi & frigidi eo quod ſit particeps frigidi
ætheris.Differre aũt a uita aĩam:eſſeq; illã ĩmortalem quando quidẽ & id a quo
auulſa ẽ ĩmortale ſit.Porro aĩalia & inuicem naſci ſeminali rõne: quæ uero e ter
ra fiat:generationem nõ poſſe ſubſiſtere. Semen aũt eſſe cerebri ſtillam:quæ ĩ ſe
calidũ contineat uaporem.Hãc uero dum infunditur uuluæ ex cerebro ſaniem
& humorem ſanguinẽq; profluere:Ex quibus caro.nerui.oſſa.pili totũque con
ſiſtat corpus.ex eo aũt uapore ſenſum atque animam conſtare.Formari autem
primo quidem concretũ & cõpactum intra dies.xl.Iuxta uero rõnem harmõĩæ
intra ſeptem aut nouem aut decẽ ut plurimũ menſes cõſumatũ atque perfectũ
infantẽ gigni.Habere aũt in ſe oẽs uitæ rõnes:quibus ſua ſerie cõnexis contineri
iuxta congruentiæ rõnem.cũ ſingula ſtatutis tẽporibus accedũt.Senſum quoq;
cõiter oẽm ac per ſpeciem uiſum uaporem eẽ quẽdam nimis calidũ:atq; ideo ui
ſua aerem aquãq; penetrare:affigi enĩ calidum in frigido. Nã ſi eẽt frigidus ĩ ocu
lis uapor:diſtaret profecto aduerſus aerẽ ſimilem.Sed.n.in pleriſq; oculos ſolis
ianuas appellat.eadem & de auditu decreuit ac ſenſibus reliquis.Porro humanã

aĩam trifariã diuidit in sensum & mentẽ & irã. Sensus igiť & iræ cæteras quoq; aĩantes eẽ pticipes. Mentẽ uero ad solũ ptinere hoĩem: Esse aũt principatũ aĩæ a corde usq; ad cerebrũ: & eã qdem q̃ sit ĩ corde ipsius partẽ concupiscentiã eẽ. Mẽtem uero atq; aĩum in cerebro constare. Guttas aũt nosse: ab his manarẽt sensus ac partẽ quidẽ prudentiæ capacem eẽ ĩmortalem: Cætera uero mortalia: nutririq; ex sanguine aĩam: eiusq; rões uentos eẽ. Ipsam uero unam cũ suis rõibus eẽ inuisibilẽ quod æther quoq; sit ĩuisibilis. Cæteꝝ aĩe uincla uenas eẽ & arterias & neruos. Vbi uero inualuerit & secũ fuerit quiescere: uinculaque ipsius fieri rões atq; opera: eiectãque eã in terrã in aere uagari corpori similem. Porro mercuriũ aĩarum questorẽ eẽ atque iõ emissarium dici. Ianitoremq; ac terrenũ: quod is ex corporibus & ex terra & ex mari aĩas ĩmittat. & puras quidem atque purgatas in excelsum duci. Impuras uero illis ne appropinquare quidem: neq; inuicẽ sibi ipsis: cæteꝝ uinciri a furiis fortissimis nexibus. Cunctũ itẽ aera plenũ eẽ aĩabus: easq; & dæmones & heroas existimari: atque ab his hoĩbus ĩmitti & sõnia & signa atq; morbos: nec mõ hoĩbus uerum & pecudibus ac iumentis reliquis: atque ad hos referri lustrationes & expiationes: diuĩationẽque oẽm & uaticinia & cætera id genus. Maximũ uero eoꝝ quæ in hominibus dixit aĩam eẽ siue ad bonum induceret siue ad malũ. Fœlicesq; ac beatos eẽ hoĩes: quibus bona aĩa aduenerit. Eam uero nunq̃ quiescere neque ipsius fluxum obtinere. Ius item uim habere iuramenti: atque ideo & iouem iuratorẽ dici. uirtutem & harmoniã eẽ & sanitatem: bonumq; oẽ atq; deũ: iõque ea congruentia constare oĩa. amicitiã itidẽ eẽ æquabilẽ cõgruentiã. honores diis exhibẽdos. heroas itẽ haud tamẽ æquo honore deducendos. Cæteꝝ diis semp quidẽ cũ laudibus amictuq; candido & casto corpore honores adhibendos. Heroibus uero ex dimidio diei. eã uero mũditiã expiationibus lauacrisq; atq; asperginibus fieri uacãdo a funere & cubili & ĩqnamẽto oĩ: morticiniisq; abstinẽdo & carnib⁊: triglisq; ac sepiis: ouisq;: & quæ ex ouis nascũtur aĩalibus: fabis quoque & cæteris q̃ ii monẽt: q quidẽ ĩ tẽplis mysteria ritusque consumant. Ait aũt aristoteles ĩ libro de fabis iõ admonuisse illũ fabis abstinendũ siue quod pudendis similes sunt: siue q; ĩferni ianuis. Sunt. n. ĩfœcũdæ solæ: siue quod corrũpant: siue quod naturæ uniuersi similes sint: siue quod paucoꝝ dominatu gaudent. Denique magistratus ipsis eliguntˀ: q̃ uero ceciderint nõ tollenda: ut assuescatur nõ nisi castigate edere. Porro aristophanes heroũ ait ea eẽ quæ cadũt dicẽs ĩ heroicis ne gustato qdẽ q̃que ĩtra mensem deciderint. Gallo plumis albis abstinendũ: quod ioui sacer sit atque supplex. Mẽsi quoque sacratus ẽ. Nã & horas significat. Pisces itẽ nõ gustandos eos qui sacri sũt. Neque. n. fas eẽ eadẽ diis & hoĩbus apponi sicuti nec seruis & liberis: & candidũ quidem quod ẽ ad bõi ptinere naturã: atrũ uero ad mali. panẽ nõ frangendũ. Nãque ĩ unũ ueteres amici coibãt. queãdmodũ nũc etiã barbari: neque diuidẽdũ quod illos cogit. Alii id ad iudiciũ referũt: quod apud iferos sit. Alii quod in bello formidinem faciat. Alii quod ab hoc incipiat totum: solidarũque figurarũ omniũ pulcherrima sphæra. planaꝝ uero circulus sit. senectutẽ & oẽ detrimento obnoxium pari rõne teneri. Iuuentutem itidẽ & quicqd incrementa suscipit idem eẽ.

ſanitatem ſpeciei eē conſtantiam.morbum contra huius eē uiolationem.De ſa/
le apponendo neceſſario iccirco ſtatuit:quod iuſtitiæ admonent. Hoc enī quic/
quid occupauerit ſeruat:& ex liquidiſſimis rebus aqua & mari fit.Hec alexāder
in pythagoricis reperiſſe cōmentariis tradit.eadē ferme ariſtoteles . Enimuero
pythagoræ ipſius grauitatem ac modeſtiā:& timō in ſillis:cū illū carpere inſti/
tuiſſet nō omiſit in hanc ſnīam loquēs. Pythagoram quoque magia inſignem
opinione gloriæ grauitatiſque celebrē.quod aūt alius idem alias fuerit xenopha
nes in elegia teſtatur:cuius eſt initium.nunc alia dicere aggrediar:quod uero de
illo dixit ſic ſe hēt:cū uidiſſet aliquando canē cædi miſeratus ait deſine hūc cæ/
dere.Eſt.n.cari ſodalis aīa quā eius ex uerbis agnoui:atque ita xenophanes ſugil
lat illū.cratinus in pythagoricis atque in tarentinis in hunc modū hæc inqt. eis
conſuetudo ē ſi quem ſimplicem undecūque nacti fuerint ingreſſum experimē
tūque cœpturum q̄tum illi dicendi uiribus præſtent:pturbare illū obiectioni/
buſque uerſare.concluſionibus.inæqualitatibus.fallaciis.magnitudinibus non
inde emergeret.Mneſimachus alcmæoni pythagoreo more ſoli īmolamus ani
matum nil oīno cōmedentes.Ariſtophon in pythagoreo inſtituto ait.quod cū
deſcendiſſet in dietam qui apud inferos ſunt uidiſſe ſingulos.Pythagoricos ue/
ro multum oīno a mortuis differre.His quippe ſolis conueſci plutonem ob pie
tatem dixit.Facilem ais deum ſi plenis ſorde cibis adeē gaudet.Item in eodē co/
medunt olera:& aquam in potu ſumunt: pediculos & pallium atque ſqualorē
nemo ex aliis perferre poſſet. Moritur autem pythagoras hoc modo.cōſederat
in domo milonis cum ſociis. Eam uero domum quiſpiam ex his quos ille ad/
mittere noluerat:per inuidiam incendit.Sunt qui crotoniatas ipſos tyrannidis
ſuſpicione ac metu hoc perpetraſſe dicant.Pythagoram igitur incendii incom/
moda uitantem cum egrederetur comprehenſum eſſe & agro cuidam fabis ple
no ppinquātem ibi cōſtitiſſe ac dixiſſe capi præſtat q̄ has dare peſſum : cædique
ſatius eſt q̄ quicq̄ loqui:atque ita iugulum perſecutoribus nudaſſe:cōpluresque
ex diſcipulis.nā ſecū ad.xl.erāt:fuiſſe iteremptos:paucoſque effugiſſe ex quibus
archytas tarētinus fuerit & lyſis ille quem ſupra memorauimus.Porro dicæar
chus pythagoram in delubrum muſaꝝ:quod metapōtiē:confugiſſe:ibique cū
quadraginta dies abſque cibo pſtitiſſet:defeciſſe ait.heraclides uero in epitome
uitaꝝ ſatyri illū poſtq̄ deli pherecydi iuſta pſoluerat:rediſſe in italiā:& cū ī do/
mo milonis crotoniatæ celebritatē offendiſſet ſubinde metapontū perrexiſſe:
ibique cū uiuere ulterius nollet iedia uitam finiſſe. Hermippus aūt ait bello in/
ter agrigentios atque ſyracuſanos exorto pythagorā exiſſe cū ſociis agrigentinis
opem latuꝝ.Verſis aūt in fugā illū fabaꝝ cāpū circuiſſe:ibique a ſyracuſanis fū/
iſſe interfectum. Reliquos uero ad trigintaquinque tarenti fuiſſe crematos cū
primariis ciuitatis contraire uellent:atque ab eis in reipub.adminiſtratione diſ
ſentirēt.Aliud item quiddam huiuſmodi de pythagora hermippus refert:Ait
enim illum cum in italiam ueniſſet ſubterraneam feciſſe domum: matrique
mandaſſe quæque contingerent tabulis inſcriberet tempuſque adnotaret: de/
inde in illam deſcendiſſe : ac dum rediret ; id matrem feciſſe : Anno autem

exacto ascendisse pythagoram ex effossa domo squalidum ac macie confectũ ad/
uocataq; contione dixisse ex ĩferis se ascẽdere:atq; ut sibi fidẽ faceret recitasse qc/
quid euenisset.Eos uero his quæ dicebãtur affectos in lachrymas eiulatusq; p/
rupisse pythagorãq; iã diuini qdpiã hr̃e existimãtes:uxores suas illi in disciplinã
certatim dedisse:ut quidpiã ex illo addiscerẽt:easq; pythagoricas uocatas eẽ.Hæc
hermippus.Erat aũt pythagoræ & uxor theano noĩe brontini crotoniatæ filia:
hãc alii brontini uxorẽ:pythagoræq; discipulã tradũt.Erat illi & filia damo ut ly
sis in epistola ad hipparchũ ait de pythagora in hũc modũ loquẽs.Aiunt aũt plu
rimi publice te id quod pythagoras semp ĩhibuerat philosophari.qui cũ damo
ni filiæ cõmentaria sua cõmendaret iussit ne cui extra domũ ea traderet.Ea uero
cum ĩgenti pecunia posset illa distrahere oĩno noluit.Inopiã quippe patrisq; mo
nita auro præciosiora cẽsuit.Idq; cum esset mulier.Fuit aũt illi & filius telauges:
qui etiã patri successit:ac secundũ quosdã Empedoclis præceptor fuit.hippobo
tus aũt empedoclẽ dixisse ait telauges clara theane proles pythagoræq;.telauges
quidẽ nihil scripsisse fertur:at ipsius mater nonnulla.rogata quando mulier a ui
ro munda sit:dixisse ferunt a suo quidẽ continuo:ab alienis uero nunq̃. Ei uero
quæ ad uirũ pergeret in mandatis dabat uti cũ ueste & uerecundiã poneret.Exur
gensque denuo cum ipsis illã una resumeret.Rogata quænã hæc inquit per quæ
mulier uocor.Igitur pythagoras quidem iuxta heraclidẽ serapionis filium.lxxx.
ætatis anno moritur secũdum propriam ætatũ descriptionem.Iuxta plurimos
autem nonagesimo.Extant autem & quæ in hunc lusimus sic se habentia.

Non refugis solus:sed nos animata uetamus.
Vinibla pythagoræ fercula nullus edit.
Ast ubi lixatum uel coctum siue salitum
Tunc edimus:quoniam spiritus omnis abit.

Aliud

Pythagoras sapiens habitus q; tangere carnes
Nollet:ut iniustum:pauit at ille uiros.
Hunc admiror ego:iusta non tangere dixi:
Afficit ast alios forsitan obprobrio.

Aliud

Aspice in euphorbi radiantia scuta:renati
Pythagoræ mentem noscere quisquis aues:
Ante ego dicit eram mortalis:nec sinit unq̃
Siue erat haud uel erat dicere semper eram.

Et aliud ut mortuus est.

Heu heu quid tantum proprio auditore seorsum
Pythagoras sabas perueneratus obis.
Ne loca fabarum pedibus calcaret iniquis
Agrigentino mortuus in triuio est.

Floruit aũt olympiade sexagesima:ipsiusque schola durauit usque ad nonã siue
decimam generationem.Postremi enim Pythagoreorum fuere quos & aristo/

xenus uidit zænophilus chalcidēsis ex thracia:& phanto phliasius:& echetrates & diocles & polimnastus phliasii & ipsi. Erant aūt auditores philolai & euriti tarētinoꝝ. Fuerunt aūt pythagoræ quattuor eodē fere tpe nec multum ab se iuicē distātes. Vnus quidē crotoniata tyrānicus uir:alter phliasius corpoꝝ exercitator aliptes:ut quidā aiunt. Tertius zacynthius cuius aiunt illud esse philosophiæ arcanū magisteriū in quo & illud ait ꝓuerbiū in mundū ueni. Sūt qui & aliū sculptorē rheginū fuisse dicāt pythagorā ꝙ primus uisus sit numeroꝝ ac modoꝝ repertor fuisse. Aliū itē sculptorē samiū:& aliū oratorē nō bonū:& aliū medicum qui de cela scripserit:ac de homero quædā cōposuerit. Aliū itē qui dionysio dorice scripserit auctore. Porro hūc eratosthenes:quē & fauorinus in oīmoda historia sequit̃ in libro octauo primū fuisse tradit qui.xlviii.olīpiade ꝑitus ac probus pugil effulserit:comatū atq; purpuratū selectūq; ex pueroꝝ ludo atq; irrisū cōtinuo uiros petisse ac uicisse. Simplex & huic epigramma quod fecit theætetus.

Sydera pythagoram quendam crinita canentem
Pythagoram samium si hospes amice teges:
Pytbagoras ego sum:peteres si dogmata nostra
Eleidem:dices hic mihi mira refert.

Hūc fauorinus ait diffinitionibus ob mathematicā usum materiā:ampliasse uero illā socratē & qui ab illo fluxere. Postmodū autē aristotelē ac stoicos:primoq; cælū appellasse mundū terrāq; rotūdā. Id aūt theophrastus parmenidi:zeno hesiodo assignant. huic aiūt restitisse cydonē:sicut antidicū socrati. at uero philosophi epistola legit̃ in hūc modū pugnās ad olympia cum pueris ephæbis uenit pythagoras crotonias. philosophus aūt taliter scripsit pythagoras anaximeni at tu uiroꝝ optime si nihil pythagora & genere & gloria præstātior eēs ꝓfecto ad nos iā ex mileto migrasses:nūc uero te cōtinuit paterna & auita gloria:quæ & me cōtinuisset si essem anaximeni similis. Cæteꝝ uos si augurio urbes deseretis:eis quidē ornatus adimit̃:mediq; illis ïfestius ïstabūt. Neque uero semꝑ cōuenit astroꝝ ac cæli uestigare rōnes. præstat ïterdū ad p̄riam curas cogitatiōesque cōuertere: & ego nō semꝑ meis uaco fabulis:ueꝝ & bellis ïtersum ꝗbus in se inuicē itali sæuiūt. Quoniā uero dc pythagoria diximus:dicendū iam de pythagoricis illustribus uiris:post quos dicendū erit de his qui sparsim a plerisque referuntur. Tum deinceps adnectemus successionis seriē memorabiliū uiroꝝ usque ad epicuꝝ:sicuti supra promisimus:de theana quidē & thelauge iam diximus dicēdū modo de empedocle primum:nam secundum quosdam pythagoræ auditor fuit:

Empedocles.

EMpedocli ut ait hippodotus:meto pater:auus empedocles agrigentinus fuit. idē & timæus refert in.xv.historiaꝝ libro ïsignem fuisse uiꝝ empedoclē poetæ auū. hermippus eadem ferme ait:heraclides itidē in libro de morbis clara ex familia fuisse auū equosque nutrisse tradit:dicit & eratosthenes in olympionicis.lxxi.olympiadem uicisse metōis p̄rem aristotelis utens testimonio. Apollodorus aūt grāmaticus in chronicis metōis ꝗdē filiū fuisse ait. cæteꝝ ad thurios nuꝑ oīno conditos uenisse

glaucus ait:deĩde post pauca.qui uero inquit domo profugum uenisse syracusas & cum illis aduersus athenienses bellasse aiunt prorsus id mihi ignorare uident̃. Aut enim iã defecerat:aut oĩno ualde senex erat:id quod minime ꝓbat̃.Nãq; & aristoteles ipm̃ & heraclitũ.lx.ætatis anno uita excessisse ait:qui uero.lxx.& primã olympiadẽ uicerat eques eodẽ censebatur nomine.Ita & tẽpus ab apollodoro significat̃:satyrus aũt in uitis empedoclẽ ait filiũ fuisse exaneti.Reliquisse aũt & illũ filium exanetũ:eadẽq; olympiade ipsum quidẽ equestri certamine uicisse: filiũ uero illius lucta siue ut ait heraclides in epitome cursu.Ueꝝ enim ego in fauorini cõmẽtariis repperi empedoclẽ & bouẽ mactasse spectatoribus ex melle & farina:fratrẽq; habuisse callicratidẽ.Telauges aũt pythagoræ filius in epistola ad philolaum empedoclẽ ait archinomi fuisse filiũ.Quod aũt agrigentinus ex sicilia fuerit ipse in prĩcipio lustrationũ refert.hactenus de genere ipsius.audisse aũt illũ pythagorã Timæus auctor est in nono historiaꝝ dicens:deprehẽsum quod orationẽ furatus esset sicuti & plato:atq; ideo ad cõsortiũ sermonũ admitti ꝓhibitũ:ipm̃q; meminisse Pythagoræ dũ illũ ĩsignẽ doctrina uiꝝ appellat:qui maxima nosset animiq; excelleret opibus.Sũt qui ista de parmenide dixisse putant. Refert neãthes pythagoricos usq; ad philolaũ & empedoclẽ ad sermonũ cõmunionẽ admitti solitos. Vbi uero ipse poemata illa uulgare cœpit:latã esse legẽ uti uersificator oĩs ĩde arceret̃.Idẽ & platonẽ pertulisse aiunt.quippe & hũc fuisse ꝓhibitũ.quẽ tamẽ illoꝝ audiuerit empedocles nõ dixit.Eã enim quæ telaugis fert̃ epistolã quod hippasum ac brontinũ audierit:non usquequaq; ꝓbari:enimuero theophrastus parmenidẽ illũ imitatũ dixit:ipsiusq; æmulũ & in poematibus fuisse:quippe & illum uersu physicæ rõnis apparuisse.Hermippus aũt nõ parmenidis ueꝝ zenophanis fuisse imitatorẽ tradidit:qui cum diu uersatus eiusq; carmẽ imitatus sit:postmodũ pythagoricis cõgressũ esse.Alcidamas uero in physico refert eodẽ tp̃e zenonẽ & empedoclẽ una audiuisse. parmenidẽ demũ ab se discessisse ac zenonẽ q̃dẽ seorsũ phĩlosophatum esse.Hũc uero anaxagorã & pythagorã audisse atq; alterius cõstantiã & grauitatẽ uitæ atq; habitus alterius de natura rõnes fuisse imitatũ.Aristoteles uero in sophista primũ empedoclẽ oratoriæ ĩuẽtorẽ ait: zenonẽq; dialecticæ.in libro autẽ de poetis asserit homericũ empedoclẽ acutũq; in dicẽdo fuisse:trãslationibus itẽ ac cæteris poeticis figuris usum.Atq; ideo cũ & alia poemata scripsisset & xerxis trãsitũ & in apollinẽ ꝓhœmiũ:ea postmodum ignibus tradidit soror quædã ipsius siue filia:ut hieronymus meminit:ꝓhœmium quidẽ ĩprudẽs.Persica aũt prudẽs ac sciẽs quod ea ĩperfecta essent.Tragœdias illũ præterea scripsisse refert ac politica.Ueꝝ heraclides serapionis filius tragœdias alterius fuisse memorat.Hieronymus uero quadragita tria illius opuscula se legisse asserit.Neãthes aũt ad hũc iuuenẽ scripsisse & ipm̃ tragœdias:in quas se postea ĩcidisse.Porro satyrus in uitis refert & medicũ illum fuisse oratorẽq; optimum:gorgiãq; leontinũ ipsius fuisse discipulũ:uiꝝ.s.in oratoria ĩsignẽ:qui & artem rhetoricã scripserit:quẽ tradit apollodorus in chronicis centũ & nouẽ ætatis ĩplesse annos.hunc ait satyrus dicere solitũ affuisse se empedocli magiã exercẽti:ipsumq; in poematibus id profiteri & cõplura alia:inter quæ profitetur phar-

macha:quibus & morbi & senectus arceantur:& uentorum uel noxii pellantur flatus:uel salubres ac læti adhibeant:mortuiq; itē reuiuiscant.Multis aūt modis eū uiꝝ admirationi habitū timæus in.xviii.historiaꝝ auctor est.Nāq; etesiis ple rūq; uehemēter flātibus adeo ut fruges corrūperēt excoriari asinos iussit:factisq; utribus eos collibus & mōtiū uerticibus admoueri ad cōpellēdos flatus:cessan/ tibusq; uētis ab euētu rei,colysanemā uocatū eē.Heraclides quoq; i libro de mor bis ait ipm pausaniæ dictasse q̄ de apno ille scripsit.Erat āt pausanias:ut satyrus & aristippus ait:amator eius:cui & de natura libros cōpositos ita declamauit.

Pausania sapiens anchiti percipe fili:

Sed & epigramma in eum fecit.

Pausaniæ medico anchito cognomine nato

Asclipiadeo patria clara gela est:

Qui languescentes uario plerosq; labore

Sæpe acherunteum linquere fecit iter.

την γουν απνουν.Heraclitus tale quiddam esse ait quod.xxx.dies corpus absq; spiritu integrum incorruptumq; seruaret.Vnde illum & medicū & uatem dixit ut ex eius uersibus patet:quibus icolas ampli agrigenti saluere iubet:a quibus & deum se credi uult:diuinosq; sibi petit honores.Amplū uero agrigentum dixisse ferunt q; in illa octigenta hominū milia inhabitarent.Vnde & empedoclem illis delitiis uacantibus dixisse agrigentini delitiis quidem ita quotidie se dedunt:ac si postridie morituri:domos uero ita ædificant q̄si ꝑpetuo uicturi.eas uero ipsas expiationes in unum corpus coegisse fertur cleomenes compactor:quēadmodū & fauorinus in cōmemorationibus ait.fuisse uero eum ipimis liberum atq; ab omni pricipandi fastu remotissimum aristoteles tradit.siquidem & regnum cū sibi offerretur:constanter renuit:sicuti xanthus in illius laudibus meminit sim/ plicitatē uitæ.s.q̄ regū delitias carius amplectens.eadē & timæus refert causam simul adiiciens cur ita popularis fuerit.Inuitatus enim fuerat a quodam ex prin/ cipibus ac procedente conuiuio cœna non inferebatur.Tacentibus aliis indigne ille ferens inferri iussit.Qui uero illum inuitarat præstolari se curiæ ministrum dixit.Vbi uero ille aduenit conuiuii princeps constitutus est:id eo agente qui illū uocauerat.tum ille tyrānidis initia haud obscura præ se ferens iubebat aut bibe/ re aut in caput effundi merum.Tunc igitur empedocles tacuit.Postridie uero co acto iudicio damnauit utrūq;:ac peremit inuitatorem.s.& conuiuii principem. istud enim eius reipublicæ tractādæ initiū fuit.rursus acrone medico locum si/ bi ad construendū paternū monumentū a senatu postulante quod iter medicos arte præcipue excelleret:in mediū surrexit empedocles ac fieri ꝓhibuit:atq; iter cætera quæ de æqualitate disseruit ita illū rogare cœpit:cuiusmodi monumēto icidemus elogiū?Num hoc?summū te medicū summi patris in summo uerti/ ce summe patriæ cōditū?quidā aūt secundū uersum ita ꝓnūciāt.sublimis uerti/ cis tumulus sublimis cōtinet.Hoc quidā simonidis esse tradiderunt.Postmodū uero empedocles & mille hominū cætū antiquit constituto triēnii magſatu:ut non solū esset diuitū ueꝝ & mediocrium ac populariter sentientium.Denique

& timæus i primo & secũdo libro:ipsius.n.sæpe mentionem facit: contrariam
reipublicæ tradit putatũ eũ habuisse sententiã: quãdoquidẽ iactantia & amore
sui ferebat̃ imodice.quippe q in carmine se deum dixerit:quãdo item olympia
adisset:in se cunctoꝝ uertebat ora:ut nullius inter loquendũ tanta quãta empe/
doclis fieret mentio.Postremo tamẽ cũ agrigentũ condereẗ:obstiterunt illius in
stituto inimicoꝝ nepotes:quo ille mœrore accepto in pelopõnesum secessit:ibi
q̃ diẽ obiit.Timon aũt ne hũc quidẽ prætermisit:sed ipsũ mordet dicens.& em
pedocles forensium formator uerboꝝ q̃tum ualuit tantũ cæpit iperans qui di/
sposuit magistratus indigentes aliis.De illius uero obitu uaria ferẗ opinio.Hera
clides.n.cũ enarrasset de apno ut.s.empedocles maximã ex eo gloriam consecu/
tus eẽt:q mulierem defunctam uiuã dimisisset.ait illũ sacrificiũ ad pisianactis
agrum fecisse: cõuocatis plerisque ex amicis inter quos & pausanias erat.Vbi ue
ro conuiuio pacto alii quidẽ loco paululum digressi:alii sub arboribus uillæ se
ad quiescendũ cõposuerunt:alii quocũque uisum ẽ in loco quieuerũt:ipse ubi ac
cũbuerat pmansit.Mãne aũt facto e sõno excitis cæteris solus ipse reptus non ẽ.
Facta aũt diligenti inq̃sitione seruis q rogabãtur unus affuit:qui diceret se nocte
media ingentẽ audisse uocẽ empedoclẽ uocantẽ:Tũ uero ubi surrexisset cælestẽ
uidisse lucẽ & splendorẽ tædaꝝ nihilque aliud.Illis uero i eo quod cõtigerat stu
pentibus descendit pausanias:ut mitteret qui quærerent.Postmodũ uero prohi
bitus est ulterius quærere dicens uoti rẽ i primis cõtigisse:sibique ueluti deo ho
stias offerri oportere.Hermippus aũt illum cũ pãtheã quãdam agrigentinã de/
speratã a medicis curasset hostias ob id litasse.Qui uero inuitati erant ad.lxxx.
ferme fuisse. Hippobotus uero illum ait ubi exurrexerat ætnam petisse quo cũ
peruenisset i ignis crateres se iniecisse:ibique dum fidem cupit facere famãque ad
struere quod deus effectus sit ignibus consumptũ eẽ : postea ut sese res haberet
agnitum & exploratum esse una ex illius crepidis ui flãmæ ex intimis ad exterio
ra reiecta.quippe calciari solebat ære.huic famæ pausanias reluctabaẗ.Cæterum
diodorus ephesius de anaximãdro scribens ait illum huius æmulum fuisse imi
tãdo tragicã grãdiloquentiam uestisque grauitatẽ.Enimuero dũ selenuntios ex
adiacẽtis fluuii fetore pestis iuasisset adeo ut & ipsi perirẽt & uxores partu peri/
clitarẽtur:excogitasse empedoclẽ duos quosdã ex uicinis amnibus proprio sum
ptu in flumẽ illud imittere:ut ex ea cõmixtiõe aquæ dulcescerent. Hoc ordine
sedata peste epulantibus selenũtiis empedoclẽ apparuisse: illi eo cõspecto surre/
xerũt:eique ueluti d̄o dĩnos honores detulerũt.Eã de se opionẽ firmare uolentẽ
se i ignes cõiecisse.Veꝝ hisce timæus r̃fragaẗ apte asserens illũ ubi i pelopõnesũ se
recepit:nũq̃ oĩno redisse atque iõ illius incertũ eẽ obitũ.Heraclidi uero noĩe illũ
denotãs apte cõtradicit pisianacta syracusanũ dicẽs:neque uillã agrigenti hũisse.
Veꝝ a pausania factũ amico monumẽtũ.Is.n.hmõi uulgata fama siue breuẽ sta
tuã illi:qppe diues erat:siue arã q̃si deo cõdidit:quonã ergo pacto iq̃t se i crateras
iiecit:quoꝝ nullã unq̃ fecit mẽtionẽ:& qdẽ cũ ppe eẽnt.Mortuus igiẗ ẽ i pelopõ
neso:q si illius sepultura nõ cerniẗ:nihil ẽ cur admiremur.Nãque & alioꝝ mul
toꝝ sepulchra ignorãẗ:Ista & hmõi timæus refert.ueꝝ sp heraclidi consuetudo

est miracula ista cõfingere: q & ex luna cecidisse hoiem dicit. Porro hippobotus ait statuam empedoclis optam agrigenti primum stetisse. Postea uero ante romanorum curiá constitutá fuisse romanis eá illuc trásferentibus aptam: picte qdé & nunc eiusmodi quædam inueniunt. Neanthes uero cyzicenus q & de pythagoricis scripsit: refert menone uita functo tyrannidis pullulare exordia cæpisse. Tum uero empedoclé agrigentinos induxisse: uti seditionibus omissis æqlitaté ciuilé amplecterent: multas itidé ciuiũ quæ sine dote erát ex relictis sibi opibus adiecta dote uiris tradidisse: atq iõ & purpurá se induisse: & strophiũ aureũ circũdedisse fauorinus i cõmentariis auctor é. crepidas ité aereas & delphicá sumpsisse coroná. Coma ité illi plixa fuit: & pueri se deducentes & ipse grauis semp atq in uno seueritatis habitu pstitit. Eiusmodi igit pgrediebat ut ciuibus sibi occursantibus ac p magno id munere habétibus specimé quoddam & insigne regiũ præ se ferre uideret. Postremo uero dum celebritatis cuiusdam cá messaná curru inuectus pgeret cecidisse: coxáq fregisse. Quo ét ex morbo defunctũ esse ætatis anno. lxxvii. eé ité sepulchrum eius megaris: de ætate uero ab aristotele dissétit. Ille. n. lxv. annorum defecisse ait: alii centum & nouem uixisse annos contendũt Floruit aũt circa. lxxx. & quartam olympiadé. Democritus aũt troezenius in libro contra sophistas refert illum iuxta homerum informis letinodũ sibi pcera ex corno ĩfauste nexuisse. In ea uero quá prediximus telaugis epistola fertur illũ ex senio in mare plapsum extinctũq eé. Hæc de ipsius morte. fertur & nostrum in hunc pámetro mordax quidam.

Empedocles rapida purgasti corpora flamma
Aeternos ignes fortiter ore trahens:
Vltroneum taceam: te incédia sæua petisse
Incidis inuitus delituisse uolans.

Et aliud.

Cruribus empedocles confractis dicitur esse
Mortuus: e curru cũ cecidisset humi.
Si se flagrantem uicturus iecit in ætnam.
Quomodo nunc megaris structa sepulchra uides?

Timõ uero ne ab eo qdé lacessendo abstinuit dicens empedoclesq forensiũ opifex carminũ & cætera. Hæc aũt illi uisa sunt. elementa eé quatuor igné. aquam. aeré. terrá. amicitiáq qua fœderant & discordiam qua dissideant. Ait aũt sic iupiter ac iuno regia & aidoneus & uenerãda nestis. Ioué igné: iunoné terrá: aidoneum aeré: nestin aquá dicens: & hæc ait assiduas uersare uices: desinere nusq. est qppe æternus iuxta illũ hic rerum ordo: deniq ĩfert. Náq alias cõnectit amor hæc oia simul: sæpe etiá disiũcta iubet cõtentio ferri. solé ait ignis igenté massam: lunaq maioré: luná disci habere similitudinem. Cælũ ipsum cristalli obtinere specié & aiam oigenum aialium atq arborum species ĩdui. Ait népe se aliquádo fuisse puerum atq puellam arboré & aué atque piscem. Quæ igitur ille de natura deque expiationibus scripsit: ad quinque milia uersuũ ptingunt: quæ uero de medicina ad sexcentos. De tragœdiis supra iam diximus.

Epicharmus cous.

EPicharmus elothalis filius cous & ipse pythagoræ auditor fuit. Trimeniensis uero cũ eẽt e sicilia ꝑfectus peruenit megara. inde contendit syracusas: ut & ipse ĩ suis testat̃ libris. Eius statuæ istiusmodi carmen ĩscriptũ ẽ: quo dicat̃ tãto excellere doctis oĩbus & claris uiris q̃nto uel syderibus sol cæteris uel mare ãnibꝫ cũctis ãtecellat.

Quam superat phæton ingentis sydera cæli:
Quãto uis pelago maior inest fluuiis:
Tantũ ego iam dico sophia præstare epicharmũ
Cui dedit hæc patria florida serta comis.

Cõmentaria iste reliquit ĩ quibus de natura reꝝ: de sententiis: de medicina disseruit. Notasq́ꝫ breues cõmentarioꝝ locis apposuit: quibus aperte indicat ab se elaborata opuscula. Obiit anno ætatis nonagesimo.

Archytas tarentinus.

ARchytas mnesagoræ siue ut aristoxenus ait estiæi filius tarẽtinus Pythagoricus nobilissimus fuit. Hic platonem: cũ a dionysio necãdus eẽt: per epistolam eripuit. admirationi sũmæ apud plurimos habitus est in oĩ uirtutis genere. Nempe enim septies ciuibus præfectus ẽ: cũ cæteri plusq̃ annũ ĩperare lege ꝓhiberentur. Ad hunc plato scribit epistolas: quod is ad eũ prior scripsisset: ita archytas platoni scilicet. facis tu quidem recte quod nobis te conualuisse ex ægritudine significasti. de damisco item nuntians. De cõmentariis aũt curauimus: uenimusq́ꝫ ad lucanos: ibiq́ꝫ conuenimus occeli nepotes. Quæ igitur de regno legibus iustitia oĩumq́ꝫ generatione: & ipsi habemus & ex his quædam misimus: reliqua mõ repiri nõ possunt. cũ inuenta fuerit ad te deferentur. ĩ hunc modũ archytas. Plato aũt ita rescripsit. Plato archytæ salutẽ. Quæ abs te nobis allata sunt cõmentaria: dici non potest: q̃ libenter accepimus: quiq́ꝫ illa scripsit ĩ primis admirati sumus. ostendit enim ꝑfecto uir ille dignũ se maioribus illis suis antiquissimis atq́ꝫ optimis uiris. Feruntur ãt ĩsti uiri mœrei fuisse. Hi aũt ex illis fuere troianis: q cum laomedonte migrarũt uiri boni: ut de illis tradita fabula significat. quæ apud me sunt commentaria de quibus scripsisti nondũ satis lucubrata sunt: neq́ꝫ unq̃ satis erunt. ea tamen misi. De custodia uero ambo concorditer sentimus. Nihil itaque adhortatione opus est. uale. in hũc modum illi ad se inuicem scripserũt. Porro archytæ quatuor fuere: primus hic ipse: secũdus mytilenæus musicus: tertius qui de agricultura scripsit: quartus poeta epigrãmatũ: quintũ plæriq́ꝫ addũt architectũ: cuius proserũt librum de machina: cuius istud initium ẽ. hæc de teucro charchedonio audiui. de musico dicitur quod cũ probro sibi daretur quod nõ exaudiret̃: dixerit. organum enim pro me pugnans loquitur. Pythagoricũ uero aristoxenus refert cũ exercitui præesset nũq̃ fuisse superatum. Semel autem dum inuidiæ cederet sese imperio abdicasse: moxque exercitũ ĩ ius hostium cõcessisse. primus hic mechanica mechanicis prĩcipiis usus exposuit: primusq́ꝫ motum organicum descriptioni geometricæ admouit ex dimidii cylindri sectione duas medias secundum ꝑ

portionem sumere querens ad cubi duplicationem: & in geometria cubum pri mus: ut plato in repub. testatur inuenit.

Alcmæon crotoniata.

a Lcmæon crotoniates & ipse pythagoræ auditor fuit: ut plurimũ uero ĩ medicina uersatur. plerũq; itẽ de natura disputat dicẽs multas humanarũ rerũ causas. Videtur aũt primus de naturæ rõne scripsisse: ut fauorinus in oĩmoda tradit historia: lunãq; hanc sempiternã habere naturam dixit. Fuit aũt perithi filius sicut & ipse in principio sui operis testatur. Alcmæon crotoniates hæc ait pithi filius brontino & leoni & bathyllo. de iuisibilibus de ĩmortalibus rebus manifestam quidem sciam habent dii: quã tum uero coniicere hoĩbus licet & cætera. Animam uero immortalem dixit: moueri que iugiter instar solis.

Hippasus metapontinus.

HIppasus metapontinus & ipse pythagoricus fuit. ait aũt diffinitũ esse tempus mũdanæ mutationis: finitũq; hoc totum esse ac semper moueri. Demetrius aũt ĩ homonymis refert illũ nullum opus reliquisse. Fuerunt autẽ hipasi duo hic. s. & qui laconum rempublicam quique libris comprehẽdit. Erat autepm & ipse lacon

Philolaus.

PHilolaus crotoniatæ filius pythagoricus & ipse fuit. ab hoc pythagoricos libros emẽdos ut curaret: dioni scribit plato. moritur autẽ suspectus quod tyrãnidem inuadere moliret. & nr̃m ẽ in ipsũ sic.

Suspitio dico. cunctis est usq; cauenda.
Nil agis: infœlix cũ uidearis: agis:
Patria sic croton philolaum sustulit olim
Regnum affectantes credula habere manus.

Opinatur aũt oĩa harmonia ac necessitate fieri: terrãq; secũdum primum circulum moueri dixit. Alii Icetã syracusanum id sensisse affirmant. Scripsit autem librũ ĩ quo hermippus quẽpiã scriptorẽ dixisse refert platonem philosophũ cũ ĩ siciliã ad dionysiũ ꝓfectus esset emisse a philolai consanguineis argẽti minas alexandrinas. xl. atq; ĩde trãscripsisse. Timæũ alii platonẽ dicũt hæc a dionysio accepisse reluctantẽ licet abductũ ex carcere adolescentẽ & philolai discipulis. Refert demetrius ĩ homonymis pythagorica de natura rerũ hũc primũ edisse: quorũ ẽ initiũ. primo ĩ mundo natura coacta ẽ ex infinitis ac finitis mundusque totus & que sunt in ipso omnia.

Eudoxus.

EVdoxus æschini filius Cnidius astrologus. geometra. medicus ac legifer fuit. ac geometriã quidẽ ab archyta didicit. In medicia uero phi listiõe siculo præceptore usus ẽ: ut callimachus ĩ tabulis ait. Porro soctiõ ĩ successiõibꝰ platõis quoq; auditorẽ fuisse scribit. Nã cũ ãnũ. xxiii tæatis ageret: sũmoque ĩter pauptatis ãgustias discẽdi studio flagraret socraticorũ gloria ꝑcitũ athẽas cõtẽdisse cũ theõedõte medico: a quo & nutriri solitũ. nec desuerũt q̃ dicerẽt ipius pædicã fuisse. Deuectus ãt ĩ piræũ athẽas quotidie ascen

debat ibique cum sophistas audisset ad portum regrediebatur. Duos autem ibi menses remoratus domum reuertit. Vnde rursus amicorum largitate suffultus in ægyptum cum chrysippo medico profectus est commendatitias ab agesilao litteras ad nectabim ferens: a quo & sacerdotibus intente commendatus est: Ibi annum unum & menses quattuor remoratus mento atonso atque supercilio. viii. annorum historiam secundum quosdam conscripsit: inde iã cizici atque in propontide phãtus mausolum itidem uisere uoluit. Tum uero athenas rediit habens secum discipulos plurimos contristandi: ut quidam uolunt platonis gratia: q̃ is ab initio illum ab se dimiserat. sunt qui dicant conuiuium platoni celebranti ipsum adstantibus plurimis hemicyclium accubitũ introduxisse. Enimuero nicomachus aristotelis filius illum ait uoluptatem bonũ dicere. Exceptus autem in patria magno cum honore est: cuius rei indicio est honorificum de illo factum decretum. Apud græcos quoque clarissimus fuit: ciuibusque suis leges conscripsit: ut hermippus in quarto de. vii. sapientibus libro refert. scripsit item de astrologia & de geometria & de aliis quibusdam insignia opuscula. Tres autem habuit filias hactidem: philtidem: delphidem. Refert heratosthenes in libris ad hecatonem ipsum & cynicoꝝ dialogos composuisse: alii ægyptios quidem lingua sua illos conscripsisse. Hunc uero traductos græcis edidisse tradunt. eius chrysippus erinei filius Cnidius auditor fuit in his quæ de diis: de mundo: de cælestibus docentur. In medicina uero philistione siculo præceptore usus est. Reliquit autem & commentaria pulcherrima & eruditionis plena. huius filius aristagoras fuit: cuius chrysippus ethlii filius discipulus fuit: cuius feruntur modi illi ad uidendas speculatiões naturales: quæ in animam eius uenerant accommodati. Fuerunt autem eudoxi tres. primus hic ipse. Secundus rhodius historiarum scriptor. Tertius siculus. Agathoclis filius poeta comicus: qui ter urbana uicit certamina: quinquiesq̧ lenaica ut apollodorus in chronicis ait. Inuenimus & alium medicum Cnidium: quem ait eudoxus in terræ ambitu semper admonere solitum articulos iugi agitatione exercendos sensusque similiter. Idem uero refert eudoxum Cnidium circa centesimam & tertiam olympiadem claruisse atque lineas curuas repperisse. Moritur autem tertium & quinquagesimũ agens annum. Cum uero adhuc in ægypto moraretur cum ichenophi heliopolitano apis illius pallium lingere uisus est. Celebrem ergo illum fore nec longæuum ex eo ostento sacerdotes dixere: ut fauorinus in commentariis refert. est & nostrũ in hunc.

A boue cornuto propriam prædiscere sortem
Eudoxum fama est quondam memphitis in urbe.
At quia sermonem uitulo natura negauit:
Nil dixit: stolam lingens obliquus aperte
Hoc docuit moriere cito: non otius alter.
Illi igitur celeri uenit mors horrida passu
Annos intuito ter denos trisque uiginti.
Eudoxum ob famæ claritatem gloriamque appellabant.

Diogenis Laertii de uitis philosophorum Liber nonus.

Heraclitus ephesius.

QVoniã ergo de nobilibus pythagoricis diximus: nũc iã sparsim: ut aiũt: de claris qbusdã philosophis loq/mur: ac primũ de heraclito dicẽdũ. Heraclitus bli/sonis siue ut qdã uolunt herationtis filius ephesius circa. lxix. olympiadẽ clarus est habitus. Fuit aũt ul tra cæteros alto aĩo & contẽnẽte oẽs: ut ex ipso eius opere ostẽdit: ubi ait multa peritia mentẽ nõ docet Hesiodũ siqdẽ docuit & pythagorã: rursusq; xeno/phanẽ atq; hecatæũ. Nã licere unũ scire sapientẽ sen tẽtiã qua gubernent oĩa per oĩa: homerũq; dicebat dignũ qui ex certaminibus eiiceret: colaphisq; cæ/deret: archilochũq; similiter. Dicebat aũt & iniuriã extĩguere oportet magis q̃ ardẽtẽ rogũ: plebẽq; pro lege nõ secus ac p muro pugnare. Acriter aũt ephesios carpit quod amicũ suum hermodorũ eiecerãt dicẽs. merent ephesii oẽs adulti mori: impuberibusq; urbẽ derelĩquere: quoniã hermodorũ sui præstãtissimũ expulerũt dicẽtes: nostrũ ne/mo ĩæq̃lis sit: quod si qs erit talis: alibiq; & cũ aliis. Cũ aũt rogaret a ciuibus ut le ges eis poneret: facere contẽpsit: q; iã ciuitas pessima cõsuetudine ĩbuta esset. Sece dẽs uero ad phanũ dianæ cũ filiis talo ludebat. Circũstãtibus aũt se ephesiis quid inqt miramini o pditi: nõne præstat istuc facere q̃ uobiscũ ultra rẽ administrare? tãdẽ hoĩum odio parcitus exiit: uitãq; in montibus ducebat olera comedẽs. eius rei grã morbo aquæ ĩtercutis arreptus ad urbẽ descẽdit: medicosq; per ænigma/ta sciscitabat an possent ex ĩbre siccitatẽ facere. Illis nõ ĩtelligẽtibus seipm boum stabulo ĩcludẽs & fimo bubalino obruẽs eo calore arbitrabat noxiũ ac exũdan/tẽ humorem exhaurire posse. Vbi uero ne sic quidem aliquid proficere conspe/xerat moritur. lx. ætatis agens annum: & est in ipsum nostrum sic.

Sæpe ego miratus quondam quonammodo posset
Hæraclitus uitæ uiuere difficilis.
Est tamen extinctus: cum corpora namq; rigasset
Lympha: diem extinxit: attulit & tenebras.

Hermippus aũt refert illũ medicis dixisse. Nũ potestis præssis ĩtestinis humorẽ exhaurire? negãtibus se ipm solis obiecisse radiis ac iussisse pueris boum fimo se oblinere: eo calore maceratũ postridie obiisse diẽ: sepultũq; in foro fuisse. Nean/thes uero cyzicenus ait illũ fimo bubulo cũ se eximere nõ posset ita pstitisse atq; ob eã mutationẽ ignoratũ a canibus discerptũ esse. Fuit aũt a puero mirabilis: & cũ esset iuuenis nihil se dicebat scire. Vbi uero ad uirilitatis annos euaserat nihil ignorare. neminẽ qdẽ audiuit: uerũ semet ĩuestigandæ ueritati dedisse: oĩaq; ex se metipso didicisse ait. Sotion aũt quosdã dixisse refert xenophanis illũ frequẽtas/se auditoriũ: aristonẽq; ĩ libro de heraclito dicere aquæ ĩtercutis illũ curatũ ægri tudine: morbo alio uitã finisse. ei opinioni & hippobotus accedit. Eius uero qui

legitur liber generaliter quidem de natura est:cæterū tris ī partes scinditur.Nāq;
& de uniuerso.& de republica.& de theologia differit.Illū uero ī tēplo dianæ de/
posuit:ut qdā putāt:de īdustria obscurius scriptū:ut soli eruditi illū legerēt:ne si
a uulgo passim legeret̃ cōtēptibilis eēt.Hūc uero & timon descripsit appellās ma
ledicū & turbæ īfestū.Theophrastus illū atra bile laborātem alia semipfecta:alia
alias aliter scripsisse refert.eius alti animi signū antisthenes in successionibus id
asserit:quod fratri cōcesserit regnū.Tātū uero gloriæ ꝓmeruit ipsius liber ut se/
ctatores habuerit:qui appellarent̃ heracliti.Sūt aūt ista quæ illi sūmatim uisa sūt
Ex igne cūcta constare in eūq; resolui oīa:fato oīa fieri:& ex conuersione cōtraria
quæ sint oīa cōgruere & coaptari.Aīarū itē & dæmonū plena esse oīa dixit:& de
his quæ in mūdo cōtingūt passionibus oībus.Solis eā esse magnitudinē quæ cer
nit̃ oculis.Dicit̃ & id de animæ sensisse natura.Nūq̄ illā reperiri posse q̄talibet qs
uiæ cōficiat spacia:adeo ꝓfundā eius eē rōnē.elationē siue æstimationē sacrū mor
bū appellabat:aspectūq; mentiri.Lucide qdē īterdū & apte in suo opere loquit̃ &
ut tardissimo cuiq; facilis ad ītelligēdū sit.Breuitas quoq; & īterp̄tationis graui/
tas incōparabilis est.Iā uero per partes digerēda sunt eius decreta.Ignē elementū
esse dicit.Ignisq; uicissitudine tū raritate: tū dēsitate cōstare quæ fiūt oīa.Aperte
uero nihil explicat:fieriq; oīa per contrarietatē & fluminis in morē uniuersa de/
currere:finitūq; esse hoc omne:& unū esse mūdū:eūq; ex igne nasci:& rursus per
quosdā ambitus per uices hoc omne seculū ignescere.Id aūt fato fieri.Ex his ue/
ro quæ cōtraria sunt id qdē quod ad generationē adducat uocari bellū & contē/
tionē:quod aūt ad īcensionē cōcordiā & pacē.Mutationē quoq; uiā eē supra īfra/
q; ducentē secundū quā fieri mundū.Densatum qppe ignē liquescere:cōstantēq;
aquā fieri:cōcretā uero aquā in humū uerti eāq; iter īferiora esse.humū ipsā de/
nuo effundi atq; ex ea fieri humorē.Ex eo aūt reliqua ferme oīa ad euaporationē
eā referēs quæ ex mari fit:ipsāq; ad superiora uiā esse.Porro euaporatōes ex terra
fieri & mari:alias qdē ꝑspicuas & liqdas:alias uero tenebrosas.a liqdioribus ignē.
a reliqs humorē īcremēta capere.Aerē uero cuiusmodi sit nō significat:eē tamē
scaphas per cōcauū ad nos cōuersas:in qbus cōuenīētes euaporatōes liqdas ꝑfer/
re flāmas:quæ sint sydera dicit.Esse autē lucidissimā candidissimāq; solis flāmā:
nāq; astra cætera remotiora esse:neq; adeo terræ ꝓxima.Atq; ideo minus lucere
minusq; calefacere:lunā quæ terræ uicinior sit:nō per liqdū locū apparere.solē in
suo splēdore nulli admixtioni obnoxiū durare certis a nobis spaciis mēsurisq; di
stantē.Ex eo igit̃ magis calescere atq; illustrare.Deficere itē solē ac lunā cum sca/
phæ ad superiora uertunt̃:mēstruasq; figuras lunæ fieri:dū in illā sensim uertit̃
scapha.Diē itē ac noctē & mēses & annos anniq; statuta tēpora pluuiasq; & uētos
atq; his similia secūdū euaporatōes uarias fieri.Nā liqdā euaporationē in solis cir
culo īflāmatā diē facere.Cōtrariā uero ubi obtinuerit efficere noctē:atq; ex lumi
ne calorē augeri æstatēq; ꝑficere:ex tenebris humorē abūdare:unde hyems oria
tur.in hūc modū & de causis cæteris disputat.Enīuero terrā cuiusmodi sit peni/
tus tacet:ac de scaphis itidē.ista eius dogmata fuere.Porro quod ad socratē atti/
net quænā eius de illo sñia fuerit cū eius legisset librū euripide sibi deferēte ut ari

ſton ait diximus:cum de ſocrate loqueremur.Seleucus tamen grammaticus ait crotoniatē quēdā in eo quē catacolymbitē iſcripſit libro tradere cratē quēdā hūc librū primo græcis iuexiſſe:ac dixiſſe librū ipm delio aliquo idigere natatore:q i illo nō ſuffocaret.iſcribūt illū plærıqꝫ muſas:alii de natura.diodotus uero guber naculū diligēs ad librā uitæ:qdā ſniam moꝝ unius oim iſtituti ornamētū.Aiūt illū cū rogaret cur taceret dixiſſe:ut uos loqmini.Eius frui cōtubernio & darius optauit:ſcripſitqꝫ ad illū ita.Rex darius hyſtaſpis filius heraclitū epheſiū ſapiētē uiꝝ ſalutat.librū de natura ſcripſiſti obſcuꝝ ad itelligēdū:difficileqꝫ ad exponen dū i plærıſqꝫ.deniqꝫ ſi ad uerbū exponat:uim quādā ſpeculatiōis cōtinere uidet. mūdi qdē totius & quæ in eo fiūt oium quæ ſūt i diuino motu cōſtituta:i qbus plurimi hæſerūt:aſſenſūqꝫ cōtinere:adeo ut & q cōplura legerūt ambigant:cū re cta abs te rō cōſcripta uideat.Rex igit darius hyſtaſpis filius auditor eē tuus cu/ pit pticepſqꝫ græce eruditiōis fieri.Venias itaqꝫ q̄primū ad cōſpectū meū ac regiā domū.Græci.n.ut plurimū ſapientibus uiris obſeruādis minus dediti aſpnant quæ ab his recte fuerit oſtēſa ſtudioſe & audiēda & diſcēda.Apud me aūt aderit tibi oīs honor:primatuſqꝫ oīs:quotidieqꝫ ſollicita obſeruatio & grata allocutio: uitaqꝫ tuis monitis ꝓbabilis. Vale.his ille ita reſpondit.Heraclitus epheſius regi dario hyſtaſpis filio ſalu.Quiqꝫ mortales in terris ſunt a ueritate ac iuſtitia ſe lon gius remouēt:auaritiæ aūt & iani gloriæ iexplebiliter itendunt perditæ demen/ tiæ cā.Ego aūt oīs imemor neqtiæ faſtidiūqꝫ deuitās oīs iuidiæ domeſticæ:ſup/ biæ itē nunq̄ in pſaꝝ ſolū aduenirē paucis cōtētus:quæ ſūt ſecūdū meā ſniam.hu iuſmodi ille & aduerſus regē fuit.Demetrius aūt in æquocis ipm & athenienſes aſpnatū ait:apud quos magna de illo erat opinio:& cū epheſiis eēt cōtēptui nuſq̄ alibi maluiſſe cōuerſari:meminit illius demetrius quoqꝫ phalerius i ſocratis de/ fēſione plurimiqꝫ fuere q illius exponerēt librū:qppe & antiſthenes & heraclides pōticus & ſphærus ſtoicus.Pauſanias præterea q heracliſtes appellatus eſt.Ni/ comedes quoqꝫ ac dionſyius:& ex grāmaticis diodorus:q opus illud nō de natu ra ſed de repu.dixit differere.Nā quæ de natura differit in exēpli ſpēm iſerta illic eſſe.Hieronymus aūt ſcythinū quēdā iāboꝝ poetā in illius librū metro iocari:il/ lūqꝫ euertere dixit.multa aūt epigrammata in ipſum feruntur.ſed & hoc.

Heraclitus ego.quid me uexatis iniqui?
    Non uos:ſed doctos tam graue quærit opus.
Eſt mihi ſolus homo triginta milia:plures:
    Nullus homo ſtygiis hæc quoqꝫ narro deis.

Item aliud.

Noli heraclitum rapido percurrere paſſu
    Eſt uia difficilis:luce papyrus eget:
In ſua ſi doctus te duxerit atria uates:
    Cuncta uidebuntur lucidiora die.

Quinque autem heracliti fuere:primus hic ipſe:ſecūdus poeta lyricus:cuius eſt illa duodecim deorum laus:tertius elegiæ poeta alicarnaſſeus:in quem callima/ chus fecit ſic.

Heraclite mihi quidam tua funera dixit
Et subito lachrymis immaduere genæ.
Venit & in mentem quotiens accessimus ambo
Ad solem: ut nobis mutua uerba forent.
Puluis es exiguus nunc hospes: sed tua musa
Viuit. plutonis non timet atq; manus.
Quartus lesbius qui macedonum scripsit historiam. quintus ex industria ridiculus qui ex citharæ pulsu transiuit ad speciem.

Xenophanes.

X Enophanes dexii siue ut apollodorus ait orthomẽis filius colophonius a timone laudatur: deniq; ait xenophanẽ moderatũ ac sine faustu fuisse. pulsus aũt patria in zacla siciliæ moratus ẽ atq; catina. Sũt qui neminem audisse dicant: neq; desunt qui botonis atheniensis auditorẽ fuisse asseuerẽt. Alii archelaũ audisse atq; ut sotion ait anaximãdri ætate uixit. Scripsit aũt uersu elegias & iãbos contra hesiodũ atq; homerum quæ de diis dixere illis exprobrãs. ipse quoq; sua resarciebat poemata. Thaletis ac pythagoræ opinionibus cõtraria sensisse fertur: epimenidẽq; sugilasse. Fuit aũt & lõgæuus maxime sicuti & ipse quodã in loco testat̃ dicens sexagita & septem annos se a patria peregrinatũ eẽ cũ tunc. xxv. esset annoꝝ. Ait aũt quatuor eẽ oĩum reꝝ elemẽta: infinitosq; mundos neq; uariabiles: nubes consistere cũ solis uapor sursum fert̃: easq; ĩ aerẽ cogit: dei substantiam rotundam eẽ & globosam: nihilq; cũ hoĩbus habere cõe. totũ cernere totũq; audire: nõ tamen respirare: simulq; eẽ oĩa mẽtem. prudentiam. æternitatem. primusq; dixit oẽ quod fiat corruptioni obnoxiũ eẽ. Aĩamq; eẽ spiritum ait: & plurima deteriora mente eẽ. Tyrãnis cõgrediendũ aut minime aut suauissime. Empedocle aũt dicẽte sibi difficile ĩueniri iuuenẽ posse sapientẽ recte inqt. Nã sapiens sit necesse ẽ q norit explorare sapientẽ. Oĩa incõprehensibilia eẽ primũ hũc dixisse sotion auctor ẽ: sed fallitur. Scripsit aũt de colophonis conditione & de italica in eleã colonia uersus ad duo milia. claruit sexagesima fere olympiade. Refert uero demetrius phalereus in libro de senectute: panætiusq; stoicus in libro de trãquillitate filios illũ suos ꝓpriis sepelisse manibus sicuti & anaxagoram. Videtur aũt a pythagoricis parmenisco & orestade: ut fauorinus ĩ primo cõmentarioꝝ ait defecisse. Fuit aũt & alius xenophanes poeta iambicus ex lesbo atq; hi quidem sparsim.

Parmenides.

PArmenides eius auditor fuit: piretusq; eleathes. eũ theophrastus ĩ epitome anaximandrum audisse tradit. licet aũt zenophanis auditor fuerit: secutus tamẽ illũ nõ ẽ: sotius itẽ adiũctus ẽ & ameniæ & diochetæ pythagorico: ut sotion ait paupi illi quidẽ sed honesto sane uiro ac bono: quẽ ẽt potius secutus ẽ: ac uita functo sacellũ ædificauit. Cũ & genere & opibus illustris eẽt atq; ab amenia nõ a xenophane ad qetã uitã iductus ẽ. primus hic terrã globosã dixit ac rotundã & in medio sitã. Duoq; eẽ elemẽta ignẽ. & humũ. illũ opificis: hãc materiæ tenere ordinẽ. Generationẽ

itē hoium ex sole primū eē ortā: solē ipsum calidū esse atq frigidū: ex quibus cō stant oia. aiam ac mentē idē eē: sicuti & theophrastus i physicis meminit: cū fere oium opiniones exponeret: philosophiā quoq eē duplicem: aliā secūdum ueritatem: aliam iuxta opinionem. philosophiam & ipse carmine expressit quemadmodū hesiodus: & zenophanes atq empedocles. iudicium rōis eē dixit: sensusq minus esse exactos & idoneos ad iudicandum. floruit aūt olympiade sexagesima nona: primusq animaduertisse uidetur eundē esse uespeꝝ atq luciferum: ut fauorinus in quinto cōmentarioꝝ ait. alii pythagoram dicūt. Negat callimachus: ipsius poema esse fertur: Ciuibus quoq suis scripsisse leges: ut speusippus i libro de philosophis ait. huius nomine plato dialogū inscripsit: uocauitq parmenidem siue de ideis. Primus item sermone interrogasse achillem: ut fauorinus ait in oimoda historia. Fuit autem & alius parmenides orator qui artem scripsit oratoriam.

Melissus.

MElissus Ithegenis filius samius parmenidis auditor fuit: & cū heraclito itē collocutus ē: quo tempore illū ēt ignorantib⁹ cōmēdauit ephesiis: sicuti democritū hippocrates abderitis antea cōmendarat. Fuit aūt & ciuilis imprimis uir ciuibusq maxime acceptus atq carus. Vnde & præfectus classis electus magna uirtutis documenta dedit. Videbatur aūt sibi hoc omne infinitū eē: & imutabile atq imobile: & unum sibi ipsi simile ac plenum: motumq nō esse: uerum uideri eē. De diis nihil diffiniendum dicebat. neque enim illorum certam esse notionē. fuisse hunc circa. lxxxiiii. olympiadem apollodorus refert.

Zeno.

z Eno eleates pireti ut apollodorus ait in chronicis filius. parmenidem uero natura quidem teleutagoræ: adoptione uero parmenidis filium dixit. De hoc atq melisso timō hæc ait.

Magnum robur non molle zenonis plato reprehensoris.
Melissi multas phantasias supra: paucas infra.

Platonē sūpsisse plurima: maximasq ad phādū uires comparasse. enimuero zeno parmenidis auditor ac pædica fuit. Fuit aūt procera statura quēadmodū plato i parmenide notat: idēq in sophista ipsum eleaticum parmenidē uocat. iuentorē aūt dialecticæ sicuti & empedoclem rhætoricæ fuisse aristoteles auctor est. Fuit & i philosophia & i repu. uir sane nobilissimus. Ferunt nēpe ipsius uolumina sapiæ plenissima. Is cū nearchū tyrannū siue diomedontē deiicere ac ꝓfligare uoluisset cōprehensus ē: ut in satyri epitome ait heraclides quo tpe cū de consciis & armis quæ in liparis habuit iquireretur: uolens ipsum desertū destiturūq ostendere: oēs illius aicos coniurationis eē conscios dixit: deinde cū de quibusdā dixisset quiddā sibi ad aurē loqui uelle significauit: eāq mordicus apprehēsam nō ante dimisit quā hanc dentibus perforaret. Idem passus quod aristogitō tyrānicida. demetrius uero in æquiuocis nasū ei abscidisse ait. porro antisthenes i successionibus illū cū aicos nūtiasset rogatū a tyrāno eēt ne alius quispiā dixisse: tu ciuitatis ꝑnicies: atq adstātibus ita locutū eē. admiror equidē uřam uecordiā si hoꝝ grā quæ nūc ego tolero tyrāno seruire decernitis. Demū precisam liguā i

ora tyrãni cõspuisse:ciuesq̃ cõtinuo facto ĩpetu lapidibus tyrãnũ obruisse: hæc oẽs ferme ita tradiderũt.cæterũ hermippus illum in cauum lapidem iniectũ cõtusumq̃ fuisse ait.& in hunc nos sic diximus.

Tu bona quæsisti crudelis cæde tyranni:
 Eleus ut populus libera turba foret.
Fractus es ast inter mortaria sæua tyranni
 Non ego te zeno.sed tua membra cano.

Præclarus & ĩ cæteris fuit zeno maiorũq̃ nõ secus atq̃ heraclitus q̃dã animi altitudine cõtẽptor.Nã & ipse prius quidẽ hylẽ:postmodũ uero eleã phocensium coloniã suãq̃ p̃riam ciuitatẽ humilẽ bonosq̃ tantũ uiros nutrire solita dilexit: magis q̃ atheniensiũ magnificentiã ad quos p̃gebat raro domi assidue commorans.Hic & achillẽ prius oronem cõpellauit:quis fauorinus parmenidẽ & alios cõpluris p̃fert. Placet ãt illi mũdos eẽ plures:uacuũq̃ nõ eẽ:naturã oĩum rerũ ex calido & frigido aridoq̃ & humido fuisse p̃fectã:cũ ista ĩ alterutrũ cõmutẽtur: generationẽ hoĩum e terra eẽ.aĩamq̃ ita ex his oĩbus cõmixtã quæ prædiximus ut a nullo eorũ plusq̃ a cæteris obtineatur.Hũc aiũt cũ maledictis ageret indignari solitũ:causantibusq̃ q̃busdã dixisse:si maledicta æquo aĩo admittã: ne laudes q̃dẽ sentiã.Octo uero fuisse zenones cũ de cittieo loqueremur diximus.Floruit aũt olympiade.lxx.

Leucippus.

Leucippus eleates siue secũdum quosdã abderites:aut iuxta alios milesius zenõis auditor fuit.Placebat illi ĩfinita eẽ oĩa:& ĩ se ipa cõmutari:omneq̃ istud inane eẽ:plenũq̃ corporibus:mundosq̃ fieri corporibus ĩ hoc ĩane ĩcidẽtibus:&ĩuicẽ ĩplicatis atq̃ ex motu secũdũ illorũ ĩcremẽta naturã syderũ fieri.Solẽ ĩ circo maiori scd̃m lunã ferre:terrã uehi ac circa mediũ uerti:figurãq̃ illius tympano similẽ.primus hic atomos pricipia subiecit.sũmatim ista illi uisa sunt:sed sunt explicãda p̃ partes.Oẽ q̃dẽ ut diximus ĩfinitũ ait.huius p̃tẽ plenã eẽ p̃tem inanẽ & elementa ait:mũdosq̃ ex eis ĩfinitos eẽ:& ĩ ea dilabi atq̃ dissolui. Sic aũt fieri mundos ex ĩfinito p̃ abscisionẽ multa corpora figuris oĩgena ĩ magnũ uacuũ ferri:eaq̃ in unũ coacta unã uertiginẽ efficere:secũdum quã offendere ac circuiri modis oĩbus atq̃ ita discerni:ut seorsum similia quæ sunt sui similia petant. Cæterũ æq̃libra cũ ob multitudinẽ mĩme iã circũferri possint:exilia q̃dẽ ad exterius uacuũ cõtendere sic ordinante natura:cætera sub sydere & ĩnexa atq̃ ĩ se ĩplicata ĩuicẽ cõcurrere:atq̃ ea cõcursione prius quãdã cõcretionẽ efficere rotũdã.Hãc aũt ueluti mẽbranã subsistere cõtinentẽ ĩ se oĩgena corpora:quæ dũ secundũ medii reluctationẽ circũuoluunt tenuẽ p̃ gyrũ mẽbranulã fieri iuxta uertiginis attactũ corporibus p̃petuis sẽp cõfluẽtibꝰ:atq̃ ita fieri terrã:cõmanẽtibus quæ semel ĩ mediũ iniecta erant:ipsũq̃ rursus cõtinẽtẽ mẽbranæ ĩstar augeri iuxta extremorũ effluẽtiã corporũ & dum uertigie fert̃ q̃cũq̃ attigerit ea acq̃rere.Ex his q̃dã cõplicata cõcretionẽ facere.Primo q̃dẽ hũidã ac luteã ex siccata.s.& circũacta cũ totius uertigĩe:deĩde ĩcensa & ignita syderũ efficere naturã.eẽq̃ solis circulũ extimũ.Lunæ uero terræ p̃ximũ: cæteris ĩ medio istorũ locatis:ac sydera q̃dẽ oĩa ob celeritatẽ motus ignescere.So

lé uero iflámari a fyderibꝫ:lunã folũmõ ignis pаꝶ ad cõioné admitti:folé lunãq̃ deficere:quod terra ad meridié uergat:quæ uero ad feptẽtrioné fũt niuibꝫ fp ur geri & pruinis algere:i glacieq̃ cõcrefcere:ac folé qdé raro deficere:lunã uero ppe tuis icremẽtis ac detrimentis affici q̃ fint iparibꝫ circulis. Eníuero ut generatio: ita & icremẽta mũdi eé & diminutões & corruptões fecũdum quãdã neceffita/ tem:quæ cuiufmodi fit ipfe exponit ac differit.

Democritus.

Democritus hegefiftrati fiue fecũdũ alios athẽonocriti uel certe dama fippi fecũdum quofdã filius abderites fiue ut alii putãt milefius fuit. Magos aũt quofdã & chaldæos audiuit xerxe rege pñi illius præcepto res quãdo apud illũ hofpitatus é relíquẽte:ut ẽt refert herodotus:a q bus & theologiã & aftrologiã didicit:cũ adhuc puer eẽt. Poftmodum uero leucippũ cõuenit & fecũdũ quofdã anaxagorã:cum annis.xxx.iunior q̃ ille eẽt. Refert fauorinus i oĩmoda hiftoria democritũ de anaxagora dixiffe nõ illi/ us eé q̃s fcripferit de fole ac luna opiniões:ueꝶ illo ãtiqores:ipfũq̃ fibi eas furatũ eé.derogaffe ité his quæ ille de mũdi cõpofitiõe & mẽte dixiffet ifefto aduerfus illũ aĩo. Cũ ergo illũ iprobarit quo pacto ille eius auditor fuit? Demetrius aũt in æquocis & antifthenes i fucceffionibꝫ tradũt:illũ i ægyptũ cõtẽdiffe ad facerdo/ tes geometriã acceptuꝶ:& i pfidé ad chaldeos atq̃ ad rubꝶ mare. non defuere q dicerent & gymnofophiftis in idia cõgreffũ eé atq̃ i æthiopiã ueniffe. Cũq̃ terti us eẽt frater:diuififfe fubftãtiã minoréq̃ portioné:quæ erat i pecunia fibi elegif fe:qua illi pegre pficifcẽti opus erat.hoc & illis dolo factũ arbitrantibus. Deme/ trius ipfius pté cẽtũ talẽta exceffiffe auctor é:eũq̃ illa breui cõfumpfiffe. Adeo ue ro ftudiofum fuiffe:ut ex uicino hortulo fibi cellulã feligeret ibiq̃ feipfum iclu deret:& cũ aliquãdo ipfius pater boué ad imolandum adduxiffet:ibiq̃ alligaffet tã diu hoc ab illo nõ fuiffe cognitum: quoad hũc ille facrificii obtẽtu excitauit ac bouis admonuit. Cõftat iqt illũ athenas ueniffe:atq̃ ob defpectũ gloriæ agnofci noluiffe. Et cũ agnouiffet focraté ipfũ a focrate fuiffe ignoratũ. Veni eni athenas iqt & me nemo cognouit. Siqdem platõis illic riuales funt ait thrafylus hic pro fecto obfcurus ac fine noĩe ueniffet:q de œnopidis & anaxagoræ eẽt familia:cũ alter i collocutione focratem de philofophia alloquať:cui & dixit philofophum quinq̃ certaminum uictori effe fimilé. Et erat re uera i philofophia pẽtathlũfi .i. quinq̃ certaminũ. Nãq̃ naturalia moralia mathematica liberalium difcipli/ narum rõnes artiumq̃ oẽm pitiã callebat. huius illud eft fermo opis ũbra. por ro demetrius phalereus in focratis defenfiõe ne ueniffe quidé illũ athenas dixit. Id autem profecto maius é.fiquidé tãtam contẽpfit ciuitatem:nõ ex loco gloriã aucupari uolens:uerum loco gloriam imponere. Conftat autem ex fcriptis eius cuiufmodi fuerit. Videtur autem ut ait thrafylus: pythagoreorum fuiffe imita tor. Ipfius enim pythagoræ meminit illum fingulari admiratione uenerans in æquiuoco opere. Adeo autem cernitur ab illo accepiffe omnia:ut nifi tem/ porum ratio obfifteret: illum etiam audiffe putaretur. pythagoreorum ta/ men quempiam audiffe glaucus rheginus æqualis fuus indubitanter affirmat.

Refert autem & apollodorus cyzicenus philolao illum ĩ notitiam uenisse: illoq́ʒ familiariter usum fuisse. Curabat aũt ut ait antisthenes etiam uarie probare phã/tasias: sæpe solitarius uiuens: atq́ʒ etiam sepulchra incolens. regressum ex peregri/natione humillime uixisse. Ait quippe qui omnem substantiam consumpserat: atq́ʒ a damaso fratre per summam inopiam nutritũ fuisse. Vbi uero futura quæ/dam prædixerat sequensq́ʒ rerũ euentus fidẽ prædictionibus fecerat diuiuis iam honoribus dignus a plærisq́ʒ iudicatus est. Cum uero lege cautum esset: ut qui pa trimonium cõsumpserat: sepulchro patrio non dignaretur: Eo cognito ut ait an tisthenes ne inuidorũ & detrahentium pateret calumniæ: legisse illi constat ma/gnum diacosmum: quod cunctis illius operibus facile excellit: quingentisq́ʒ talen tis honoratus est: neq́ʒ id solum uerũ & æreis imaginibus: uitæq́ʒ functus publice sepultus est: cum uixisset ultra centum annos. Cæterũ demetrius propĩquos eius magnum illud opus recitasse refert: solisq́ʒ centum talẽtis fuisse honoratos. Hæc & hippobotus ait. porro aristoxenus in naturalibus commẽtariis platonem de/mocriti commentaria quæq́ʒ colligere potuit uoluisse comburere. Verũ ab amy cla & clinia pythagoricis fuisse prohibitum nihil id referre dicentibus. Iam enim eos libros apud plærosq́ʒ seruari. Quod item ex eo colligitur: quod cum ãtiquos ferme omnis memorauerit sapiẽtes: plato democriti nusquam mentionem ullã fecerit: ne in eis quidem locis ubi illi quidpiam contradicẽdum erat sciens & pru dens: ut intelligi datur: ne contra optimum philosophorũ certamen inisse uide/retur: quem & timon laudat illum cæteris præferens & auidissime legẽdum mo nens. Erat autem ut ipse in paruo diacosmo refert iuuenis quo tempore iam se/nior uiuebat anaxagoras illo minor natu annis. xl. Paruum uero illum diascomũ ab se compositum refert anno post troiæ excidiũ. dcc. xxx. fuit uero ut ait apollo dorus in chronicis olympiade. lxxx. ut autem thrasylus in eo libro qui inscribit de legendis democriti libris memorat. lxxvii. anno maior natu quã socrates: æta te. s. archelai anaxagoræ discipuli atq́ʒ œnopicie. Nãq́ʒ & huius mentionem facit. Meminit item & opinionis parmenidis ac zenonis. De uno ut maxime sua æta/te claro & abderite protagoræ qui omniũ consensu socratis æqualis fuit. Refert aũt athenodorus in. viii. deambulationũ libro: cum ad illũ hippocrates uenisset: iussisse eum afferri lac: ĩspectoq́ʒ lacte dixisse & capellæ primi partus & nigræ est. Vnde maximũ diligentiæ suæ miraculũ hippocrati fecisse. sed & puellã hippocra tis comitẽ primo die ita salutasse. Salue uirgo. postridie uero. salue mulier. Fuerat enim puella nocte illa uitiata. Moritur aũt democritus iuxta hermippũ in hunc modũ. cum iam ex senio deficeret: & propĩquus uideretur occubitus. mœrentẽ sororem quod illo in celebritate cereali morituro ipsa deæ uota exoluere nequi/ret: bono animo esse iussit: panesq́ʒ calidos sibi quotidie afferre. eos igitur naribus admouens uiuum se dum ea transiret celebritas seruauit. Vbi uero dies illi tran sierunt: tres autem erant: quieto fine conclusit uitam: ut hipparchus ait centesi/mo & nono ætatis anno. nos sic lusimus in pammetro.

Dixit opus sapiens unquam quis tale peregit
Fecit quale sciens omnia democrytus.

Qui per tres tenuit præsentia funera soles
In calidis panum hospes anhelitibus.

Hæc uiri uita:hic occasus fuit.Sunt aũt quæ ille opinatus est ista.principia oĩum esse atomos atq₃ inane:cætera omnia legitimũ esse opinari. infinitos esse mũdos generationi & corruptiõi obnoxios.Nihil ex eo quod nõ sit fieri:neq₃ in id quod haud quaq̃ sit corrumpi.atomos præterea & magnitudine & numerositate esse infinitos:ferriq₃ in hoc toto ac rotari:atq₃ ita concretiones omnes gignere:ignẽ: aquã:aerem:terrã.Quippe & hæc ex atomis quibusdã constare:esseq₃ passioni & ĩmutationi ob firmitatẽ ac soliditatẽ minime obnoxia.Solẽ item ac lunã ex huiusmodi uertiginibus tumorũq₃ circũferentiis esse compositã:animãq₃ similiter quã idẽ esse quod mentẽ dicit ĩtueri nos ĩcidentibus in obtutus nostros rerũ imaginibus:cũctaq₃ secundũ necessitatẽ fieri:cũ sit uertigo causa generationis oĩum quã necessitatẽ dicit.Finẽ uero esse rectũ quietũq₃ animi statũ:quẽ euthymiã dicit quæ nõ ut qdã male ĩtelligẽtes dixere idẽ sit qđ uoluptas: uerũ secundum quẽ animus magna trãqllitate cõstãtiaq₃ beatus est: dum nullo metu nulla superstitione aut alia q̃uis ꝑturbatõe agitatur.Eundẽ uero & ευεστω apellat a bonitate constãtiæ cõpluribusq₃ noĩbus aliis:quæ uero fiãt eẽ legitima:natura uero ĩdiuidua atq₃ inane.Ita ille opinatus ẽ.Ceterũ ipsius libros & thrasylus notauit atq₃ in ordinẽ digessit secũdũ platonis quadriptitũ sermonẽ.Sunt autẽ isti morales pythagoras.de affectu sapientis.de his quæ sunt apud inferos.tritogenia.i. qđ ex ea tria fiant quæ humana cũcta cõtineãt:de probitate amaltheæ cornu:de sedatiõe animi:cõmentariorũ uel domorũ.Nã is quẽ appellauit euesto non ĩuenit.atq₃ isti quidẽ morales.Porro naturales hi.magnus diacosmus:quẽ theophrastus leucippi eẽ ait.paruus diacosmus:mũdana descriptio:de syderibus uagis:de natura primus.de natura hoĩs siue de carne.ii.de mẽte:de sensibus:Hos quidã simul scribẽtes:de aĩa inscribunt:de liquoribus:de coloribus:de differẽtibus fragoribus περι αμει ψιρρυσ μιῶν κρατυντηρια hoc ẽ iudicium ferẽtia:de supradictis:de imagine siue de ꝓuidentia.de pestibus norma.iii.ambiguorũ.Et isti quidẽ naturales Porro ĩcompositi sunt isti cælestes causæ:aeriæ causæ:planæ causæ:de igne & his quæ sunt ĩ igne causæ:causæ de uocibus :cause de semĩbus:arboribus:fructibus: causæ de animalibus.iii.promiscue causæ de lapide.isti ĩcompositi.Mathematici uero hi sunt:de sententiæ differentiis siue de cõtractu circuli & sphæræ:de geometria:geometricorũ numeri:de mutis ac solidis lineis.ii.explicationes:magnus annus:siue astronomia παραπηγματα:certamẽ:clepsydræ:cæli descriptio: terræ descriptio:poli descriptio:radiorũ descriptio. Hactenus de mathematica:de musica hi sunt de rhymis & harmonia: de poesi:de carminis uenustate:de cõsonis & dissonis rebus:de homero siue uersuũ rectitudine & lĩguis:de carmine:de uerbis & de noĩbus.Hæc ille de musica.de medicina & de his quæ sub artem cadũt ista scripsit.prænotio de regimine uictus siue medicinæ sñĩa:causæ intẽpestiuis & tempestiuis:de agricultura siue geometricis:de pictura:de re militari & armis ad pugnandũ necessariis:de his hactenus.Sunt qui seorsũ & cõmentariis ista cõstituãt:de sacris in babylone lr̃is:de his quæ sunt in meroe oceani nauigatio:de

93

historia chaldaica:ratio:de febre & de his quæ ex morbo tussi agitantur:legales causæ:chernica siue ꝓblemata.Cætera quæ ad illũ quidã referũt partim ex eius opusculis decerpta:partim omnino aliena cõsensu omniũ sunt.Hæc de illius uo luminibus.Sex aũt fuere democriti.primus hic ipse:secũdus chius musicus:eo/ dem auté tempore ambo uitam agebãt:tertius sculptor:cuius antigonus memi nit:quartus qui de templo dianæ ephesiæ scripsit:quintus epigrammatum poe/ ta clarus & floridus:sextus pergamenus orator clarus.

Protagoras.

PRotagoras artemonis siue ut apollodorus & dion in persicis ait:mæ/ andri filius abderites fuit:ut heraclides põticus in libris de legibus tra didit:qui illũ & thuriis leges dedisse ait.Vt aũt eupolis ĩ tragœdia quæ ĩscribiť colaces refert:teius fuit.ait.n.nãq; est in intimis ꝓtagoras teius.Hic & ꝓ/ dicus ceus libros prælegẽtes ĩde emolumẽta capiebãt.Plato deniq; in protagora graui uoce fuisse prodicũ ait.Audiuit aũt protagoras democritũ:uocabaturq; sa piẽtia:ut fauorinus in omnimoda historia refert:primusq; dixit duas oĩum reꝝ esse rõnes ĩuicem cõtrarias:quibus etiam ĩterrogãdo utebatur.primus hoc agẽs atq; in hũc ferme cœpit modũ:oĩum reꝝ modus & mensura homo est eaꝝ qui dem quæ sunt ut sunt.Quæ uero non sunt ut non sunt:dicebatq; nihil esse ani/ mam citra sensus:sicut & plato refert in theæteto:omniaq; esse uera.Alio aũt in loco in hũc cœpit modũ.De diis quidẽ statuere nequeo:neq; an sint:neq; utrũ nõ sint.sunt enĩ plurima quæ id scire ꝓhibeãt.quippe & sũma rei obscuritas:& bre uis hominis uita.Ob hoc aũt ille principiũ operis pulsus ab atheniensibus est.li/ briq; illius in foro cremati sunt:sub præconis uoce a singulis:qui illos habebant requisiti.Hic primus mercedis gratia minas cẽtum exegit:primusq; tẽporis par/ tes diffiniuit:ac tẽporis uires exposuit:orationumq; certamina fecit:& sophisma his qui contentionis studio delectantur ĩduxit:& omissa mente de nomine disse ruit:ac superficiale & apertũ illud contentionis genus:quod modo in usu est ge/ nuit.Vnde & ipsum timon mixtũ contentiosumq; appellauit.Hic & socraticũ di cendi genus primus mouit:antisthenisq; rationẽ qua demonstrare nititur con/ tradicere nõ esse:ut plato in euthydemo loquitur:primus iste uersauit.primusq; ut ait artemidorus dialecticus in libro aduersus chrysippum:argumẽta ad quæ/ stiones docuit:ac primus quã nuncupauit τυλην in qua onera portant inuenit: ut aristoteles in libro de disciplina ait.Erat enim uasifer ut memorat sane epicu/ rus:atq; aduersus democritũ hunc in modum elatus est:cum ligna dedisse uisus esset.Diuisit aũt orationẽ primus in quattuor:præcationẽ:interrogationẽ:respõ sionem:præceptũ:alii septẽ in partes distinxisse aiunt:narrationẽ:rogationẽ:re/ sponsionẽ:præceptũ:promissionẽ:præcationẽ:uocationẽ:quas etiã fundamenta orationis dixit.Porro alcidamas orationis quattuor partes dixit:dictionem:pro nunciationẽ:interrogationẽ:appellationẽ.primũ uero libroꝝ suoꝝ de diis recita uit eum:cuius initiũ supra posuimus.Recitauit autẽ athenis in euripidis:siue ut quidã uolũt:in megaclidis domo.Alii in lycio dicũt archagora theodoti filio sub discipuli persona recitãte.Accusauit autem pithodorus polizeli filius ad quadrin

gentos.aristoteles euathlum accusasse ait.Sunt autem qui seruantur eius libri hi ars contētionis:de lucta:de disciplinis:de republica:de libertate:de uirtutibus:de prisco statu:de his quæ sunt apud iferos:de his quæ non recte ab hominibus ge/ rūtur:de præcepto:de causa:de mercede:contradictionū.ii.Et ii quidē habentur eius libri.Scripsit aūt & plato dialogū in eum.Refert philochorus eo nauigāte in siciliā nauim qua ferebatur submersam fuisse.Idq; euripidē in Ixione significare. quidā illū in uia defecisse iter agentē cum ad nonagesimū ætatis peruenisset an/ nū.siue ut ait apollodorus.lxx. Porro in studiis philosophiæ uersatū annis.lx.ac circa.lxxx.&.iiii.olympiadē claruisse.Est & in hūc nostrū ita se habens epigrāma.

Te quoq; protagoram redeuntem fertur athenis
  Nigra senem media regna petisse uia.
Cicropis urbs potuit:potuisti palladis urbem
  Linquere:non potuit styx uiolenta fugi.

Fertur cū mercedē aliquādo exigeret:euathlusq; illius discipulus diceret:ac nedū uici dixisse.At equidē si uicero quodcūq; uicero accipiā necesse est.sin uero tu ui/ ceris id in tuum ius necessario cōcedet.Fuit aūt & alius protagoras astrologus:in quem & euphorion epicedium scripsit:tertiusq; stoicus philosophus.

Diogenes apolloniates.

DIogenes apollothemidis filius apolloniates fuit uir physicus:& elo quētia & sapiētia iprimis clarus. Anaximenis auditorē fuisse anti/ sthenes tradit.fuit aūt anaxagore tēporibus.Hūc ait phalereus de/ metrius in socratis defensione athenis magna iuidia lacessitum:ac ferme periclitatū.opinatus est ista.Elementū esse aerē:mūdos isfini tos:& iane isfinitum:dēsumq; aerē ac rarescentē mūdos gignere.nihil ex eo quod nō sit fieri:neq; i id quod mīme sit corrūpi. Terram eē rotūdam atq; in medio sitā:eāq; cœpisse constantiā secundū illā quæ ex calido est circūferentiā:ex frigido cōcretionem ac soliditatem accepisse.Est aūt initium opis sui. Qui docere aliqd īstituit:ei mea quidē snīa opæpreciū est certum & indubitatum præstare princi pium orationeq; simplici atq; pudica uti.

Anaxarchus.

ANaxarchus abderites diomenis smyrnei auditor fuit: alii metro/ dori chii auditorē tradūt.Hic se ne id qdē scire dicebat:q; nihil sci/ ret.Porro metrodoꝝ alii nesum chiū:alii democritum audisse tra dūt.Anaxarchus igit̃ alexādro etiā cōgressus ē.Floruitq; circa cēte/ simam & decimā olympiadē.Inimicū aūt habuit nicocreontem cypri tyrānū.& cū illū alexāder aliquādo in cōuiuio rogasset qdnā de cœna illa sentiret dixisse fe/ rūt cūcta ꝑmagnifice o rex:ueꝝ oportebat iā caput satrapæ cuiusdā apponi nico creōtē ītuēs.Hoc ille audito īdignatus post mortē regis cum naui ferret̃ anaxar chus īuitusq; applicuisset cypꝝ:cōprehēsū eū i saxū cōcauū iniecit:iussitq; ferreis malleis cædi.Illū pœnæ suæ negligētē celebre id dictū īgeminasse aiūt. tūde tūde anaxarchi uasculū.Nā anaxarchū nihil teris.Iubēte uero illo ipsius præcidi liguā: famā ē præcisā mordicus ī eius faciē cōspuisse.& ē nr̄m in ipsum sic.

Tundite nicrocreon cælla est panaria: rursus
Tundite: anaxarchus sydera cælsa petit
Et te transmittens hæc uerbula nubila dicet.
O male percussor tartara nigra subi

Hic ob animi cõstantiam & facilem uictũ fortunatus appellabatur: hẽbatq; ad emẽdandũ maximã auctoritatẽ. alexandrum deniq; deũ se eẽ arbitrantẽ cum ex ictu quodã sanguinẽ illi fluere uidisset: digito ostendẽs ita affatus est. Hic nempe diuinus sanguis nõ ẽ. plutarchus alexandꝝ ipsum amicis hoc dixisse refert. alias itẽ anaxarchũ illi cũ præbibisset: ostẽdisse calicẽ & dixisse feriet deũ quispiam humana manu.

Pyrrho heliensis.

Pyrrho heliẽsis plistarchum habuit pr̃em: quod ẽt diocles tradit. Is ut apollodorus ait ĩ chronicis pictor fuit primũ: atq; ut alexander in successiõibus scribit: drisonẽ stilpõis filiũ audiuit. Deinde anaxarchum illi ubiq; adhærẽs: ita ut & gymnosophistas in indiã adierit: magisq; cõgressus sit. Vnde & nobilissime phãtus uidet̃: ĩcõprehẽsus assensusq; retinendi specie inuecta: ut ascanius abderites auctor ẽ. Negabat. n. qcq̃ aut turpe eẽ: aut honestũ iustumue uel iniustũ. eadẽ rõe & ĩ oĩbus qcq̃ uere eẽ: cæterꝝ lege atq; cõsuetudine cũcta hoĩes facere. Neq;. n. esse qcq̃ istud potius q̃ illud. cõsequens ad hæc illi & uita erat. Nihil qppe declinans: nihil q; deuitans sustiebat oĩa: currus si forte occurrissent & prærupta & canes & quæq; talia nihil oĩno sensibꝫ pmittens. curari ĩde: ut carystius antigonus refert: a sequẽtibus se necessariis. Porro ænesidemus ipsum de assensu qdẽ retinẽdo phãtũ eẽ tradit: nõ tamẽ ĩprudenter gessisse singula. Vixit aũt ad annos ferme nonaginta. cæterꝝ antigonus carystius ĩ libro quẽ de pyrrhõe scripsit: hæc de illo memorat: ipsum prĩcipio quidẽ obscurꝝ & pauperẽ pictorẽq; fuisse. seruariq; eũ ĩ helide in gymnasio atq; egredi solitũ: & solitariũ uiuere: raroq; redire domũ. Hoc ãt iccirco facere: q̃ audisset indũ quendã anaxarcho exprobrantẽ: quod nullũ doceret uirꝝ bonũ fieri: cũ ipe regias aulas frequẽs tereret: & regibus obsequeret̃: semperq; eodẽ pseuerasse uultu atq; habitu: ut & si qspiã illũ inter dicendũ desereret ipse tamẽ quod cœpat pageret: & qdẽ cũ in adolescentia mobilis fuerit: sæpe iq̃t pegre pficiscebat̃: nemini quo pgeret prædicẽs: & quibus uolebat cõgrediebat̃: & cũ aliquando anaxarchus in scrobẽ ĩcidisset: ille ptrãsiit nihil ei opẽ ferẽs: idq; cũ plæriq; culparent: anaxarchus ipse laudabat ut ĩdifferẽter ac sine affectu se habentẽ. cũ secũ loq aliquãdo deprehensus eẽt: rogatus cur id faceret: meditor inq̃t bonus eẽ. in qõibus a nemine cõtẽnebat̃: q̃ celeriter soluq; ad ĩterrogata diceret. qua ex re factũ ẽ ut nausiphanes adhuc adolescentulus ĩ eius retia ueniret. Aiebat deniq; oportere affectus qdẽ eẽ pyrrhõis: sui ipsius ãt uerboꝝ: dicebatq; sæpenumero epicurꝝ cõuersationẽ ĩstitutũq; pyrrhõis admirãtẽ ipm de se pcõtari iugiter solitũ. Tãto ãt ĩ honore p̃riæ fuit: ut ipsũ põtificem cõstituerit atq; illius gr̃a phõs publico d̃creto oĩs ĩmũitate dõauerit: cõplurs itẽ hũit ĩstituti sui æmulos. ãplectit̃ hũc mirifice timõ ĩ pythõe & ĩ sillis & ĩ dalmis q̃ liber euaserit oĩbꝫ pturbatõibꝫ supstitõeq; & uãitate & captõe sophistica: ac d̃i ĩstar ĩter hoĩes regnarit.

Fare senex pyrrho quonãmodo liber abisti,
Vtq sophistarũ soluisti uincula uanæ
Mentis: quæ suadet: quæ sentit plurima falsa:
Nec tibi iam curæ fuit hoc exquirere: cuius
Aura nunc tellus græcorum tota tenetur:
Vndeq & aut in quid mũdi sunt singula firma.
Et rursus in dalmis.
Quid facias pyrrho cupit hoc audire meum cor.
Quod solus populis facili cum pace ministres
Imperium: tanq̃ mundi si iuppiter esses.

Hũc aũt athenienses ẽt ciuitate honorauerũt: ut refert diocles: quod cotyn thracium iteremisset. Pie uero & cũ sorore sua obstetrice uixit: ut eratosthenes ĩ libro de diuitiis & pauptate refert: quo tẽpore ipse si opus eẽt publice aues quasq porcellosq uenũdabat: domique ĩdifferens mũditia erat. fertur ob eiusmodi indifferentiam & scrofã lauare solitus. & cum sorori quandoq succensuisset: philista aũt uocabat: argueretq illum q̃spiã ut ĩmemorem ĩstituti sui: nõ inqt muliercula documentũ erit nr̃æ indifferentiæ. Rursum cũ se ĩuadentẽ canẽ repulisset: cãnti cuidã graue ĩquit est & pdifficile hoĩem penitus exuere. Certandum uero ꝓ uiribus primũ quidẽ opibus. Sin aũt uel rõne. Aduersum res aiunt illũ & medicamẽta putria & sectiones & ustiones sibi ulceris cuiusdam gr̃a ĩuectas tãta tulisse cõstãtia: ut ora ne cõtraxerit quidẽ. eius hanc dispõnem & timon ĩ his quæ scripsit ad pythonẽ prosequit. philo quoq atheniẽsis ipsius necessarius illum democriti maxime fuisse studiosum tum etiam homeri dixit illos eius uersiculos iugiter ꝓnuntiare solitum.

Quale genus folium: tale est genus atq uirorum.

Amplectiq q hoĩes muscis & auibus cõpararet. Illos itẽ ꝑlibenter & sæpe proferre sicut & cætera illius quibus ĩfirmitas & ĩania studia atq pueriles hominũ motus indicant. Possidonius aũt de illo tale quiddã retulit. naui aliquãdo ferebatur: & cũ socii tẽpestate acti mœstiores eẽnt: ipse tranqllo aĩo ꝑdurans porcellum ĩ naui edentẽ attendebat dicens: oportere sapientẽ hanc illius imitari securitatem: solus hũc numenius dogma ẽt edisse ait. Huius præterea mẽorabiles isti fuere discipuli eurylochus: cuius id notatur uitiũ. Aiunt illũ aliquãdo ita furore ĩstigatum: ut sumpto ueru cum carnibus cocũ in forũ usq ꝑsequeret: & ĩ helide qõnibus discipulorũ fatigatũ abiecto pallio alphæũ tranasse fluuiũ. Erat autẽ sophistis ĩfestissimus: sicuti & timõ refert. philo aũt in disputationibus erat frequentior. Vnde sic & de illo ait. Hecatæus præterea abderites & timõ phliasius poeta sillorũ scriptor de quo dicemus: Nausiphanes quoq teius: Cuius plæriq epicurũ auditorẽ fuisse tradunt: eius discipuli fuerunt. hi oẽs a magr̃o qdem pyrrhonii: cæterũ a dogmate aporetici & sceptici: prætereaq & ephectici & zetetici appellabantur. Est. n. zetetica philosophia sic dicta: q semper ĩ ueritatis inquisitione uersetur. Porro sceptica quod semp q̃rat & nunq̃ ĩueniat. Ephectica autẽ dicit ab euẽtu quod. s. post inquisitionẽ cõtineat assẽsio. Aporetica uero q eius

sectatores semp addubitet.atq a pyrrhone pyrrhonii ut diximus denoiati sunt. Enimuero Theodorus i scepticis capitulis scepticã pyrrhoniã minime appellari oportere ait.Nã si qdem motus & agitatio mentis alterius cõprehẽdi a nobis nõ põt: pfecto pyrrhonis affectũ ignorabimus. At si illũ ignoremus pyrrhonii quo pacto dicemur? præterq̃ quod neq pyrrho primus sceptices inuentor fuerit: neq ea dogma aliquod habeat. Rectius aũt diceretur pyrrhonis moribus similis. eius sectæ principẽ homerũ fuisse plæriq autumant: q is in suis scriptis de rebus eisdem præter cæteros alias aliter loqtur: neq diffinite qcq̃ dogmatis in morem aut ex snia asserit. Deniq & septẽ sapiẽtes in hoc genere fuisse uersatos: quorum illa sint. nihil nimis: & sponsioni adiacet dãnũ: quo significetur qui firmiter ac sciens fideiussor existat: illũ e uestigio incõmoda subseq. Archilochũ item & euripidem id genus exercuisse: ubi archilochus dicit.

Leptime fili talis hominibus glauca mens
Mortalibus: qualem in dies facit iuppiter.

Item euripides.

Sentire quid dicunt miseros hos mortales?
Suspensi enim sumus facimusq exta
Qualicũq uelis forte tu libenter.

Sed & xenophanes & zeno eleates ac democritus secũdum eos sceptici sunt: ex qbus xenophanes qdem ait: atq qdnã manifestũ sit nullus uirorũ nouit: neq erit quispiã qui sciat. Zeno aũt motũ tollit dicẽs: oẽ quod mouet neq i quo ẽ mouetur loco: neq i quo nõ ẽ. Porro democritus exclusis qualitatibus aut ait lege calidũ & lege frigidũ. Est aũt cã atomi & uacuũ: ac rursũ cã quidẽ nihil nouimus. Nã ueritas i pfundo ẽ. plato itẽ id quidẽ quod uerũ sit diis deorũq filiis cõcedit. cæterũ rõnem pbabilem pquirit. Euripides quoq dubitat an uiuere sit emori: moriq uiuere mortales putent. ẽpedocles itẽ quedã uix dici posse: alia neq auditũ pcipi neq mẽte cõprehendi ait: idq solũ probari quod quisq putarit. Heraclitus itidẽ de rebus maximis quicq̃ cõiectandũ adstruẽdũq temere negat. Hippocrates pari rõne ambigue atq humano more loquit atq longe antea homerus uersatilẽ ait mortaliũ linguã: multosq sermones ingentẽq eẽ uerborũ legẽ: & q̃ quispiã dixerit. Eadẽ & auditurũ: æqs uerborũ uires: obiectionesq significans. Itaq huiusmodi sceptici sectarũ oĩum dogmata euertere pstabãt nihil ipsi dogmatis rõne afferentes: atq ad cæterorũ tantũ enũcianda dogmata atq enarranda pcedentes nihil diffiniẽdo neq hoc ipsum quidẽ: ita & ipsum quoq nihil diffinire tollebant dicentes puta nihil diffinimus. Nã pfecto diffinirent: cæterũ snias aliorũ pferimus nræ isirmitatis indiciũ. Itaq & si annuentes hoc indicare possibile eẽt: at uoce diffinimus nihil. ex eo igit quod dicũt nihil diffinimus: morbus q αρρεψιαν dicit: q neutrã i partẽ snia ppensius iclinet insinuat: ac p id similiter quod pferunt nihil magis: atq ob id oi rõni rõ obiecta reperit & similia. Dicitur aũt nihil magis ẽt positiẽ de qbusdã q̃si similia sint: puta nihil magis pirata malus ẽ q̃ mẽdax. uerũ ab hmõi scepticis nõ positiẽ sed negãdo dr sicuti ab iprobãte cũ dr: nõ magis scilla fuit q̃ chimæra. Ipsũ uero magis aliquãdo p cõpatione pnũ

ciaꝛ ut cũ dicimus magis dulce mel q̃ uuã eẽ:aliquãdo itẽ, positie ac ꝑ negationẽ
ut cũ dixerius magis ꝓdest uirtus q̃ obẽ.significamus.n.uirtutẽ ꝓdesse nõ obeẽ.
Veꝝ & ipsã uocẽ nihil magis eiusmõi hoies tollũt:sicuti.n.nõ magis ẽ prouidẽ
tia q̃ nõ ẽ:ita & nihil magis ẽ q̃ nõ ẽ.significat igiꝛ ea uox sicut & timõ ĩ pythone
ait:nihil diffinire:ueꝝ hærere ãbiguũ.Porro quæ uerbis oĩbus ĩest uox:ea quoq̧
cogit assensus detentionẽ.Nã si quidẽ dissidentibus rebus uerba tãtũdẽ ualeant:
ueritatis ignoratio sequiꝛ:ne huic quidem rõi deest rõ q̃ aduerseꝛ . Quæ & ipsa
cũ tulerit reliq̃s a se metipsa sublata ꝑibit nõ secus atq̧ medicamẽta q̃ ubi epota
prius materiã exhauserint & ipsa egeruntꝛ ac ꝑeũt.Aiũt aũt dogmatici se nõ mõ
nõ tollere ueꝝ & asserere rõnẽ.Solũ itaq̧ ministris utebanꝛ rõibus.neque enim
fas erat rõe rõem nõ tolli:queadmodũ dicere cõsueuimus locũ nõ eẽ:& locũ oĩ/
no dicere oportet:& si nõ dogmatis at demõstrationis rõne.nihilq̧ secũdũ ne/
cessitatẽ fieri:& tamẽ necessitatẽ dicere oportet.tali quodã interpraetationis mõ
utebanꝛ.res nõ eiusmõi ꝑ naturã eẽ:quales uiderẽtur:sed uideri tantũ atq̧ ea ig/
rere dicebãt nõ q̃ ĩtelligerẽt.quod.n.ĩtelligiꝛ liquet:sed quoꝝ ꝑticipationẽ sensi/
bus traderẽt. Est igiꝛ pyrrhõis rõ memoria q̃dã eaꝝ reꝝ que uidenꝛ siue q̃uoli
bet ĩtelliguntꝛ secũdũ quã oĩa oĩbꝫ cõferũꝛ: eaq̧ cõꝑata lõge ĩutilia pleaq̧ ꝑturba
tõis eẽ cernunꝛ. Sicut ait ænesidemus ĩ introductõe ad pyrrhõia.Porro ad eas q̃
ĩ speculationibꝫ sũt:oppositiones cũ prius ostẽderint quibꝫ modis res quæq̧ ꝑ/
suadeãt:eisdẽ mõis illaꝝ fidẽ tollũt.Nã ꝑsuadere q̃dẽ ea quæ scd̃m sẽsus cõcordi
ter se hẽnt & quæ nũq̃ uel raro certe ĩcidũt.Cõsueta itẽ & quæ legibꝫ uisa sũt: ob
lectãtia quoq̧ atq̧ admirationi patẽtia.Demõstrabant itaq̧ ex his quæ cõtraria
sũt ꝑsuasiões æq̃s eẽ ꝑsuadẽtibꝫ.porro ambigua scd̃m cõcordiã eaꝝ reꝝ quæ uel
aspectui uel ĩtelligẽtiæ subiecta sũt.x.mõis tradebãt:q̃bꝫ subiecta differre uidebã
tur.Ex his primus ẽ q̃ cõstat ex aĩaliũ differẽtiis ad uoluptatẽ & dolorẽ:cõmoda
q̧ & ĩcõmoda.Ex eo ãt colligiꝛ nõ easdẽ ab eisdẽ phãtasias ĩcidere.quodq̧ eã pu
gnã necessario seq̃ꝛ assẽsũ cõtinere:q̃ppe aĩaliũ alia absq̧ coitu gigni:ut sũt quæ ĩ
igni uiuũt pyribiaq̧ uocanꝛ:phænixq̧ arabicus atq̧ teredies:alia itẽ ex cõgressu
ut sũt hoies & cætera:atq̧ alia sic:alia sic cõꝑata sũt.Quocirca ẽt sẽsibus differũt
puta aq̃la acutissĩe uidet:canis sagacissĩe olfacit.Est igiꝛ ualde rõi cõsẽtaneũ:quæ
differẽter oculis ĩcidũt:eoꝝ itidẽ differre phãtasmata:atq̧ capræ q̃dẽ uirgulta ali
mẽto eẽ: hõi aũt amaritudinẽ gignere.Cicutã quoq̧ coturnici nutrimentũ:hoĩ
ĩferre ꝑnitiẽ.Suẽ itẽ fimũ edere:quẽ mĩme equus attĩgat:Secũdus ex hoium ĩge
niis ꝑgẽtes cõꝑationeſ ꝫ colligiꝛ.deniq̧ demophoon mẽsis præfectus alexan/
dri ad ũbrã calefiebat:soleq̧ rigebat:ãdron itẽ argiuus ut ait aristoteles ꝑ arida
libye loca absq̧ potu iter agebat:alius itẽ medicinæ: agriculturæ alius:alius mer
caturæ studiosus ẽ.atq̧ ista quidẽ aliis prosunt aliis obsũt:q̃ ex re cõtinẽdus assẽ
sus ẽ.Tertius ex differẽtibus sensuũ poris accipiꝛ.nãq̧ malũ aspectui quidẽ palli
dũ:gustui dulce:tactui lene:olfactuiq̧ fragrantia odoris gratissimum incidit:ea
demq̧ forma pro speculorum uarietate non eadem cernitur. Consequens igiꝛ
est:q̃d appet nõ magis id esse q̃ aliud.Quartus circa effectus cõiter uicissitudineſ
q̧ uersatur:puta sãnitatẽ:morbũ:sõnũ:euigilationẽ:gaudiũ:tristitiã; iuuentam:

senectam:audaciam:metum:indigentiam:copiam:amicitiam:odium:calorem: frigus:spirare:spiritusq; meatus itercludi:alia itaq; uident quæ icidũt præter dis positiones q̃slibet.Neq;.n.qui uesani sũt præter naturã se habẽt.Quid.n.illi ma gis q̃ nos.nãq; & nos solẽ ueluti stãtẽ ituemur.Theon aũt tithoreus stoicus dor/ miẽs in somnis ambulabat:periclisq; seruus in summo tecto.Quĩtus circa leges atq; istituta fabulosasq; ꝓbatões atq; artificialia fœdera dogmaticasq; opiniones uertit.In eo cõtinent quæ de honestis ac turpibus:uerisq; & falsis:deq; sũmo bo no:de diis & generatiõibus & corruptione oium quæ apparẽt:disputant:deniq; quod apud alios iustũ:apud alios iniustũ est.Ideq; aliis bonũ: aliis malũ putat. Nã psis qdẽ filiabus misceri legitimũ est:Id uero græcis nefarium existimat: atq; massagetæ:ut eudoxus qdẽ in prima piodo refert:uxores habẽt cões:græci eam coione detestant.cilices itẽ ieiuniis gaudẽt:græci nõ sic.de diis quoq; alii aliter sẽ tiũt.qppe illoꝝ ꝓuidẽtiã alii cõfitent:alii negãt:ægyptii quoq; condiẽtes sepeliũt corpora:romani uero icendẽtes:pæonesq; in stãgna ꝓiiciẽtes.Vnde circa ueri ꝓ/ fessionẽ cõtinet assensio.Sextus in cõgressionibus societatibusq; cõsistit:secũdũ quẽ liqde nihil per se & itegre apparet.sed cũ aere ac lumine liqdo ac solido calo/ re:frigore:motu:euaporatõe:ac uiribus aliis.Nẽpe.n.purpura colorẽ sui uarium præfert ad solẽ ac lunã & lucernæ igniculũ.Color item noster diuersus sub meri diẽ apparet:& sol itidẽ:lapis itẽ qui a duobus in aerẽ tollit in aqua facile trãsfert. Siue.n.grauis existẽs ab humore leuigat:siue lenis ab aere grauatur.Ignoramus igit qd seorsũ sit:ueluti in unguẽto oleum.Septimus circa recessiones & positões q̃sdã & loca & ea quæ in locis sũt uersat:per eũ quæ uident magna eẽ:modica ap parẽt:q̃drata:rotũda:plana:tumulis plena:recta:pfracta:pallida coloris alterius. Sol deniq; lõginqus q̃ sit abesse uidet.mõtesq; de lõge aerei ac lenes:e uicino aspe ri esse cernunt ac prærupti.Sol itidẽ oriẽs qdẽ alius uidet:alius cũ medio cælo se fuderit.Atq; idẽ corpus in nemore aliud:aliud in patulis cãpis apparet:effigiesq; præter ꝓpriã positionẽ & colũbæ collũ in conuersione uidet.Quoniã igit extra loca & positiões ista cõsiderari nequeũt:illoꝝ quoq; natura ignorat.Octauus in q̃titate eaꝝ reꝝ siue calore uel frigore uel uelocitate uel tarditate siue pallore siue calore imutato consistit.Nãq; uinũ modice sumptũ firmat ac roborat:imodice statũ mẽtis euertit.idẽ & de cibo & similibus.Nonus est qui præter solẽnẽ natu/ ræ morẽ uel nouũ uel raꝝ contigit.deniq; terræmotus apud quos crebro cõtin gũt admirationi nõ sunt.sol itidẽ quia quotidie cernit.Decimus ex alterna colla tione cõstat:puta graue ad leue:forte ad ibecillũ:maius ad minus:superius ad ife rius:dextrũ.n.nõ per naturã dextrũ est:ueꝝ ex sinistri collatiõe itelligit.nã si tol/ lat sinistrũ:dextrũ nõ erit.Eadẽ rõne & pater & frater q̃si ad aliqd dicunt:& dies uelutiad solẽ:atq; oia ueluti ad mentẽ.quæ igit ad aliqd dicunt per se ipsa icogni ta sũt.Atq; hi qdẽ.x.modi sunt quos prædiximus.Cæteꝝ agrippa his qnq; alios iuexit:eũ qui ex dissonãtia colligit:& qui in ifinitũ ꝓgredit:& eũ qui ad aliquid dicit:quiq; ex tanq̃ ꝓbato:& qui per iuicẽ cõficit.Qui igit ex dissonãtia:quæstio nẽ quæcũq; fuerit apud philosophos ꝓposita:ex consuetudine igentis pugnæ & perturbationis indicat plenã.qui uero in ifinitum procedit quicquid quæsitum

fuerit affirmari minime permittit:quod aliud ab alio fidem capiat atqꝫ ita in in/
finitū res ꝓdeat.Qui aūt ad aliquid nihil percipi ſecundū oīa dicit:ſed cū alterō:
quocirca & ignota eſſe.Porro tanq̃ ex ꝓbato cōſtat modus:cum putāt quidē ex
ſe ipſis prīcipia reꝝ oportere ꝑcipi quaſi ꝓbabilia:neqꝫ ulterius inq̄ri quod futile
atqꝫ iane eſt.Cōtrariū.n.quiſpiā ſubiiciet.per īuicē aūt modus cōſiſtit cum quod
quæſitā rem firmare debuit:ip̄m opus habet ab eo quod quærit̄ fidē capere:pu/
ta ſi poros qſpiā iccirco eſſe aſſeueret quod uapores fiant:ip̄m ad affirmationē ſu/
mit:quod minime debuit.Tollūt aūt iſti oēm demonſtrationē:omneqꝫ īdiciū &
ſignū & cauſā & motū atqꝫ diſcentiā & generationē:& quod natura q̄ppiā aut bo
nū aut malū ſit.Oīs.n.aiūt demōſtratio aut ex demōſtratis rebus conſtat:aut ex
nō demōſtratis.Si igit̄ ex demōſtratis & illa demōſtratione aliqua egebunt:atqꝫ
ita in īfinitū perget̄.Sin uero ex nō demōſtratis ſiue oīa ſiue quædā ſiue unū etiā
ſolū diſſideat totū etiā demonſtratione carere:quod ſi uident̄ īquiūt quædā eſſe
quæ demōſtratione nō egeāt:mira illoꝝ ſnīa eſt.Si non ītelligūt hoc ip̄m īprimis
quod fidē habeat ex eis ꝓbatiōe īdigere.Neqꝫ.n.q̄ttuor eſſe elemēta īde aſtruēdū
eſt:ꝙ q̄ttuor ſint elemēta.præterea ſi negētur particulares demōſtrationes:gene/
ralē quoqꝫ demōſtrationē tolli neceſſe eſt.Vt aūt ſciamus demōſtrationē eſſe:iu/
diciū erit neceſſariū.Itidē ut iudicium eſſe nouerimus:demōſtratione opus erit.
Vnde utraqꝫ cum ad inuicē referant̄ īcomp̄hēſibilia ſunt:quonā ergo modo ꝑci/
piant̄ quæ manifeſta ſunt:ſi ignoret̄ demōſtratio?Quærit̄ aūt nō an talia appa/
reant:ueꝝ an per ſubſtantiā ita ſe habeāt.ſtultos uero dogmaticos dicebāt.quod
enim ex tanq̃ ꝓbato cōcludit̄:nō contēplationis ueꝝ poſitionis rōnē habet.Por/
ro eiuſce rōne etiā in poſſibilibus argumētari licet.cæteꝝ qui arbitrent̄ minime
oportere ex iis quæ ſecundū circūſtantiā ſunt ueꝝ iudicare:neqꝫ ex his quæ ſecū
dū naturā ſunt leges ferre:eos dicebāt modos reꝝ oīum ſibi diffinire nequaq̃ in/
tuētes quod appareat:omne id ſecundū reluctationē affectūqꝫ apparere.Siue igit̄
uera oīa eſſe ſiue falſa oīa dicendū eſt.Sin aūt quædā uera ſunt:quonā ea diſcer/
nemus modo?Neqꝫ.n.ſenſu quæ ſecūdū ſenſum ſunt:cū oīa ſibi uideant̄ æq̄lia.
neqꝫ ītelligētia ob eandē cām.His aūt exploſis iudicibus nulla iudicandi uis reliq̄
cernit̄.Qui igit̄ aiūt de aliqua ſiue ſenſibili ſiue ītelligibili re aſtruit:prius quæ de
ea re ſunt opiniones cōſtituere debet:alii enim iſta:alii iſta abſtulerūt.Neceſſe eſt
aūt uel ſenſu uel ītelligētia iudicari:cæteꝝ de utriſqꝫ contētio eſt.Nō igit̄ poſſibi/
le eſt opiniones de rebus ſenſibilibus ītelligibilibuſqꝫ iudicare:ſiue ꝓpter eā quæ
eſt in ītelligētiis pugnā:oībus renūciandū eſt:tollet̄ mēſura:qua cūcta diligenter
exacta uident̄.omnia igit̄ æqualia arbitrabunt̄.Ad hæc aiūt qui nobiſcū īquirit
quod apparet ꝓbabile ſit nec ne:ſi quidē ꝓbabile eſt nihil aduerſus illū dicere po
terit:cui cōtra uidet̄.Sicut enim ipſe ꝓbabilis eſt qui apparere dicit:ita & aduer/
ſarius.Sin aūt nō ꝓbabilis neqꝫ ipſi credet̄ qui apparere dicit:quod aūt ꝑſuadet:
ueꝝ eſſe arbitrādum non eſt.Neqꝫ enim idē omnibus perſuadet:neqꝫ eiſdē iugi/
ter.Fit aūt perſuaſio etiā præter id quod extrinſecus eſt:ſiue præter dicentis opi/
nionē:ſiue præter curā:ſiue præter ſuauitatē:ſiue præter conſuetudinē:ſiue præ/
ter id quod gratum eſt.Tollebat autem & iudicium iſta ratione.Siue iudicatum

eſt iudicium ſiue iniudicatum. At ſi quidem iniudicatum eſt improbatum con/
ſiſtit: exciditq; a ueri falſiq; iudicio. Sin uero: iudicatum unum erit eoꝝ quæ per
partes iudicantur. Itaq; ſi idē eſt & iudicare & iudicari: id quoq; quod iudiciū iu/
dicauit ab altero iudicabitur. Illudq; rurſus ab alio: atq; in īſinitū procedet: præ/
ter q̄ quod de iudicio ſententia concors non eſt: aliis hominē iudiciū eſſe dicenti/
bus: aliis ſenſum: aliis rationē: quibuſdā item perceptibilē phātaſiam: atq; homo
quidē & ſecū & cum aliis diſſidet: quod ex legū cōſuetudinūq; differētiis conſtat.
Porro ſenſus falſa renunciant. ratio aūt diſcordat: perceptibiliſq; phātaſia ab ani/
mo iudicatur: animuſq; ipſe uariis motibus uertitur. hac ergo ratione ignotū eſt
iudiciū: ac per id ueritas quoq; ignoratur. Signū item eſſe negant. nam ſi quidē ſi
gnum eſt īquiunt: aut ſenſibile ſit neceſſe eſt aut ītelligibile. at ſenſibile non eſt. nā
ſenſibile cōmune: ſignū uero propriū eſt: ac ſenſibile quidē ſecūdum differentiā:
ſignum uero eoꝝ quæ ad aliquid dicuntur eſt. ītelligibile itidē non eſt. Nam ītel
ligibile non eſt ſiue quod appareat ex eo quod uidetur: ſiue quod nō appareat ex
eo quod non uidetur: ſiue quod non uidet̄ ex eo quod apparet: ſiue quod uidet̄
ex eo quod non apparet & apparet. ſignū ergo non eſt. Nam nullus iſtoꝝ ſignum
eſſe poteſt. Ex eo aūt ſequitur nihil incertū comprehēdi poſſe. Nam per ſigna di/
cūtur obſcura comprehēdi. Cauſam itidē hac ratiocinatione tollunt. cauſa eoꝝ
quæ ad aliquid dicuntur eſt. quippe ad cauſale eſt. Quæ uero ad aliquid dicūtur
ſolūmodo intelliguntur: non aūt exiſtunt. & cauſa igitur tantū intelligitur. Nam
ſi quidē cauſa eſt: illi deeſſe non debet cuius dicitur cauſa: alioquin cauſa non erit.
At ſicuti pater niſi adſit is ad quē pater dicitur: nequaq̄ pater eſt: ita & cauſa. Non
aūt adeſt ad quod cauſa ītelligitur: neq; enim generatione neq; corruptione neq;
aliud quippiā. non ergo cauſa eſt. Atqui ſiquidē cauſa eſt ſiue corpus corporis eſt
cauſa: ſiue īcorporale īcorporalis. Nihil eſt aūt hoꝝ. non igitur eſt cauſa. nā utraq;
eandē habēt naturā: & ſi alteꝝ dicitur cauſa inq̄tū corpus eſt & reliquū corpus cū
ſit efficietur cauſa. At ſi cōmuniter ambo cauſæ erūt nihil erit patiēs. Porro īcor/
poreū īcorporei nequaq̄ cauſa erit. ob eandē rationē īcorporeū itē corporis cauſa
non erit: quia nihil īcorporeū corpus facit. corpus itidē incorporei cauſa non eſt:
quia quod fit ex patiēte ſubiecta materia eſſe debet. Nihil aūt patiēs ex eo q̄ īcor/
poreū ſit: nec ab aliquo quidem fit. non eſt igitur cauſa: atq; ita colligitur minime
ſubſiſtere prīcipia reꝝ. Aliquid enim ſit neceſſe eſt quod facit atq; operatur. Enī/
uero neq; motus eſt. nā quod mouet̄ uel in loco ubi eſt: uel in eo ubi nō eſt mo/
uetur. in quo aūt non eſt neq; mouetur. Non eſt igitur motus. Diſciplinā itē hoc
modo auferebāt. Si quid aiebāt docetur ſiue quod eſt eo ipſo quod eſt: ſiue quod
non eſt eo ipſo quod non eſt docetur. neq; uero quod eſt eo ipſo quod eſt docet̄.
Nāq; natura omniū quæ ſunt: oībus patet atq; cognoſcitur. neq; id quod non eſt
eo quod non eſt. Ei aūt quod non eſt: nihil contigit: ita ne doceri quidē: ne gene/
ratio quidē īquiunt eſt. Neq;. n. fit quod eſt: eſt quippe. neq; quod non eſt: neq;. n.
ſubſiſtit. quod aūt non ſubſiſtit: neq; eſt: neq; fieri quidem meruit. Natura quoq;
bonū aliquid aut malū eſſe ita negāt. ſi quid aiūt natura bonū aut malū eſt: omni
bus bonū aut malū eſſe debuit: quēadmodū & nix omnibus æq; frigida eſt. nihil

est autem bonum aut malum quod sit commune omnium.non igitur est natu
ra bonū aut malū.Aut.n.omne quod a quopiā putatur bonū dicendū est:aut nō
omne.At omne quidē dicendū non est:nāq; idē ab aliquo putat̃ bonū:sicuti uo/
luptas ab epicuro:ab aliquo ecōuerso malū.Contigit igit̃ id quod fieri nō potest
idē & bonū esse & malū:quod si non oē quod ab aliquo putat̃:bonū dixerimus:
necesse erit nos discernere opiniones:q̄ p parē rōnū uim possibile nō est.Ignorat̃
itaq; qd sit natura bonū.Licet aūt totū cōclusionis illoꝝ modū ex his:quæ reliq/
re monumētis aīaduertere.At.n.pyrrho qdē ipse nullū reliqt opus:ueꝝ discipu/
li & necessarii sui.Timon & ænesidemus numeni usq; atq; nausiphanes atq; alii
huiusmodi cōtradicētes dogmatici aiūt illos & cōphēdere & dogmata afferre.
nā in eo quod arguere:& cæteros euertere conant̃ ꝑfecto cōprehēdūt:atq; in eo
ipō & asserūt & dogmata īferūt.Nā cū se nihil diffinire aiūt:oīq; rōni cōtrariā ob/
iectā esse rōnē:ea ipsa & diffiniūt & dogmata ꝓferūt cōtra quos illi respōdēt.Atq
ea quæ patimur ut hoīes fatemur:nā & quod dies sit:quodq; sit generatio:quod
q; uiuamus & cætera in hūc modū quæ in uita nr̃a manifesta sūt scimus.cæteꝝ
in his quæ dogmatici asserūt ea se rōne cōprehēdere dicētes:ueluti in certis cōti/
nemus assensum.solas uero passiones agnoscimus.Nāq; & nos uidere cōfitemur
nosq; id ītelligere scimus:ueꝝ quo pacto uideamus aut ītelligamus ignoramus:
quodq; hoc albū uideat̃ narrādo dicimus:nō asserēdo an uere ita sit.Porro de ea
uoce:qua nihil nos diffinire dicimus atq; similibus quæ dicunt̃ nō dogmatibus:
neq;.n.similia sunt his quæ illi asserūt puta globosus sphæræ istar sit mūdus:nā
id qdē īcertū est.hæ uero certæ cōsensiones sunt in eo.itaq; q̄ nihil diffinire dici/
mus:neq; hoc ipm̄ diffinimus.rursus illos dogmatici uitā etiā tollere asserūt:dū
oīa ex qbus uita cōstat euertūt.cōtra eos illi mētiri arguūt.nō.n.uisum se auferre
sed quomodo se habeat uis uidendi ignorare se dicunt.Atq; quod apparet poni/
mus non q̄ tale quale cernit̃ sit.ignis itē incēdia sentimus:ueꝝ an habeat icēdēdi
naturā assensum cōtinemus:quodq; moueat̃ quispiā & quod intereat uidemus:
Veꝝ ista quo pacto fiāt ignoramus.Eis igit̃ aiūt solū reluctamur:quæ conspicuis
rebus ꝓxime assistūt īcerta.Nāq; dum effigiē eminētias hr̃e dicimus quod uidet̃
exponimus.cū uero non habere eminētias asserimus:nō iā quod cernit̃ sed aliud
dicimus:Vnde & timon in pythone ait nō excessisse cōsuetudinē:atq; in dalmis
ita dicit.at quod uidet̃ omni robore quocūq; ꝑuenerit:atq; i libro de sensibus q̄
īquit.istud dulce sit non aio:quod aūt uideat̃ assentior.ænesidemus quoq; in pri
mo de pyrrhonis rōnibus nihil ait ꝑ modū dogmatis diffinire pyrrhonē ꝓpter
cōtradictionē:ueꝝ quæ sūt cōspicua seq.eadē ferme ait i libro cōtra philosophiā:
& in libro de quæstione.Zeuxis itidē ænesidemi necessarius in libro de duplici/
bus rōnibus:antiochusq; laodicenus & appellas in agrippa ea solū ponūt quæ ui
dent̃.Est igit̃ iudiciū secūdum eiusmodi scepticos qđ uidet̃.sicuti & ænesidemus
ait.i ea sniā & epicurus fuit.Porro democritus nihil se nosse ait eoꝝ quæ uident̃.
Quædā uero ex his ne eē qdē.Aduersus huiusmodi iudicium dogmatici aiūt ab
eis ipsis uarias phantasias incidere quēadmodū a turre uel rotūda uel quadrata.
Scepticus si neutrū præfert sine effectu erit.sin uero alterā sequit̃:non iam inqui/

unt æquas uires his quæ uident reddet: Ad quos aiũt sceptici: quãdo uariæ incidẽt phantasiæ ueras uideri dicemus: atq̃ iõ uisibilia ponere quia uident: postremo aũt sceptici assensus cõtinentiam eã asserunt q̃ sequat: umbre in morem aĩ tranqllitate atq̃ cõstãtia: ut ait & timon & ænesidemus. neq̃. n. ista aut fugeremus aut eligeremus quæ in nobis sunt: quæ uero ĩ nobis nõ sunt sed p necessitatem uitare nõ possumus ut ẽ scepticos esurire & sitire & dolere. neq̃. n. ista rõne auferri possunt. dicẽtibus uero dogmaticis posse uiuere scepticos nõ detractãdo si iubeãt ẽt prẽm necare: respondent illi de dogmaticis quõ uiuere poterit & abstinere qõnibus nõ de mũdanis & obseruãdis: Itaq̃ & eligimus aliqd ex cõsuetudine & fugimus & legibus utimur. Sunt aũt q dicant scepticos finẽ dixisse trãquillũ animi statum. Sunt item qui mansuetudinem.

Timon nicæus.

TImon appolloniates nicæus: de quo in. i. cõmentarioꝝ ĩ sillos libro diximus: q opus suũ ille tiberio cæsari dedicauit: timonẽ asserit patre timarcho genere phliasiũ fuisse: iuuenẽq̃ saltatiõi opã dedisse: choreasq̃ duxisse. postmodũ uero choreis repudiatis megara se ad stilponẽ cõtulisse: q cũ diutius cõmoratũ rursus ĩ prĩam redisse: uxorẽq̃ duxisse. Tũ in elidẽ uenisse cũ uxore ad pyrrhonẽ: ibiq̃ moratum eẽ: quoad illi filii nati eẽnt: quoꝝ q maior natu erat: xanthũ uocasse: medicinãq̃ docuisse: uiteq̃ & instituti sui successorem reliqsse. Erat aũt sicut & sotiõ ĩ. xi. eloquentia & sapia insignis: cũ tamẽ egeret alimentis in hellespõtum ꝓpõtidẽq̃ cõcessit: atq̃ ĩ chalcedone philosophiã & oratoriã exercens multũ admirationis emeruit. Hinc iã locupletior factus athenas ꝓfectus ẽ: atq̃ illic ad obitum usq̃ ꝑseuerauit cũ breue tẽpus thebis egisset: antigono itẽ regi & ptolemæo philadelpho cognitus & carus fuit: sicut ipse ĩ iãbis illi attestat. Erat aũt inqt antigonus & potationis studiosus atq̃ philosophis ĩterdũ uacabat. Nãq̃ & poemata cõscripsit & uersus & tragœdias & satyras & comœdias. xxx. tragœdias uero. lx. sillos itẽ & cinædos. ferũt eius & libri uarii ad. xx. uersuum milia tendẽtes: quoꝝ & antigonus carystius meminit: qui uitã ipsius conscripsit. silloꝝ uero li. iii. sunt in quibus utpote scepticus in dogmaticos oĩs maledicta atq̃ cõuitia ĩtorquet. ex his primus planã atq̃ ꝑspicuam hẽt interpretationẽ enarrationis in modũ. porro secũdus & tertius dialogi spẽm tenẽt. Videt aũt zenophanem colophoniũq̃ de singulis inquirere. Illeq̃ sibi respondere. atq̃ in. ii. quidem de antiquioribus. In. iii. autem de posterioribus agit. Vnde illum quidam epilogũ inscripsere. primus aũt eadẽ cõtinet preterq̃ q poesis illa ex ꝑsona sua ẽ. Hoc aũt illius fuit initium. Mortuus est autem annoꝝ ferme. lxxx. ut ait antigonus & sotiõ in. xi. Hũc ego luscum didici. nam & ipse cyclopẽ se appellabat. Fuit & alter timõ hoĩes ĩprimis exosus. Fuit aũt philosophus timõ hortoꝝ studiosus maxime ac solitudinis amãs queadmodũ & antigonus refert. Fert hieronymus ꝑipateticus de illo dixisse. sicut apud scythas & qui fugiũt & q ꝑsecunt: sagittas ĩtorquẽt: ita & apud philosophos alii ꝑsequẽdo discipulos capiũt alii fugiẽdo: queadmodũ & timõ. Erat aũt acri ingenio atq̃ ad irridẽdũ ꝓmptus & uehemẽs: lrãtorq̃ illustris: & poetis fabulas scribere aptissimus

& poemata cōponere.alexandrum uero & homerꝝ tragœdiarꝝ socios accersere gaudebat.& cū uel ab ancillis uel a canibus pturbaretur uersificare solitus erat.nihil æq̃ studēs atq̃ tranqllā uitā apprehēdere. aiūt aratū ab illo quæsisse quo pacto quispiā homeri poema sine menda conseq posset:illūq̃ dixisse:si antiqua legat exēplaria non ea que nuper emendata sunt:neglecta quoq̃ apud illum poemata iacebant aliquādo & corrosa adeo ut cū & zopyreo oratori quiddā recitaret euolueretq̃ uolumē & qđ occurrerat legeret:ī medio ferme operis pricipiū notarit auulsum loco eatenus ignorans.Adeo uero indifferens ac facilis in uictu erat ut nullū prandii tēpus obseruaret.aiūt aūt ipsum cū uidisset arcesilaum assētatorꝝ īcedentē mediū dixisse quid huc tu uenisti ubi nos liberi sumus: assidueq̃ dicere solitus erat ad eos qui sensus cū animi attestatione diiudicāt cōuenit at tagasq̃ & numēius.cōsueuerat & ista ludere.Deniq̃ ad eū qui cūcta mirabaẗ ait. quid aūt nō miraris:quia.iii.cū simus.iiii.hēmus oculos? Erat aūt ipse luscus & dioscorides discipulus eius.Rogatus aūt aliquādo ab arcesilao cur ex thebis adesset:ait ut uos in aperto intuens rideam.arcesilaū tamen cū in sillis carperet:laudauit illum in eo libro:qui inscribitur arcesilai de cænis.huius successor ut menodotus refert nemo fuit:sed eiusce defecit institutum:donec illud ptolemæus cyreneus īstaurauit. Porro hippobotus & sotiō ipsius auditores fuisse tradūt dioscoridē cypriū & nicolochū rhodiū euphranorēq̃ seleutiū:& praylū a troade: qui adeo cōstāti aīo fuit ut tradit philarchus historicus:ut patereẗ se iniuste ueluti proditorē cruciari ciues ne uerbo qdē supplici exorans. euphranorem autē eubulus alexandrinus audiuit.eubuli uero ptolemæus auditor fuit.Eū uero sarpedō & heraclides audiere.Porro heraclidē ænesidemus gnosius audiuit:q pyrrhoniarꝝ rōm.viii.cōscripsit libros. ænesidemū zeutippus polites:zeutippū uero zeucis q goniopus dictus ē.Hūc antiochus laodicenus ex lyco:quē rursus menodotus nicomedensis medicus empericus & theodas laodicenus audiere.menedotum aūt herodotus ariei filius tarsensis.Herodotum uero sextus empericus audiuit:cuius sunt decem illa uolumina. Aliaq̃ pulcherrima. Porro sextū saturnius audiuit cognomento cythinas & ipse empericus.

Epicurus Neoclis & chærestratæ filius patria atheniensis:pago chargettius ex philidarꝝ familia:ut methrodorus ī libro de igēuitate refert:fuit.Sunt q illum dicant & in primis heraclitus in sotionis breuiatione:cū athenienses samū sortiti eēnt : illic nutritū eē:ac demū. viii.x. agentē ætatis annū rursus athenas cōcessisse:quo tēpore xenocrates in academia:aristoteles chalcide scholā hēbant. Defuncto autē alexandro macedonæ rege & atheniensiū sub pdica afflictis rebus colophonē se ad patrem cōtulisse.Vbi cū aliq̄diu cōmoratus eēt:cōgregasset que discipulos:athenas iterꝝ redisse sub anaxicrate:ibiq̃ aliquatenus cum cæteris cōiter phātū eē:Deide

ſeorſum ſectam a ſe uocatã conſtituiſſe.quartodecimo uero ætatis anno philo/
ſophiæ dare operã cœpiſſe ipſemet teſtis ẽ.Apollodorus aũt epicureus ĩ prio de
uita epicuri refert illũ ad philoſophiam ſe cõtuliſſe:grãmaticos arguentẽ:q; pcõ
tãti ſibi qdnã eẽt apud heſiodũ chaos:exponere non potuiſſent.grãmaticã uero
illũ docuiſſe primũ ac demũ lectis democriti libris philoſophiæ dediſſe manus
hermippus auctor eſt.Idq; timonẽ de illo dixiſſe:Vltimus rurſus phyſicoꝝ &ex
tremus ex ſamo uenit:lrãꝝ præceptiuus & inductiuus uiuentiũ.adiecti ſunt au
tem illi ad philoſophandũ ipſo hortãte tres ĩpius fratres:neocles.ſ.chæredemus
& ariſtobulus:ut ait philodemus epicureus ĩ.x.de philoſophoꝝ cõpoſitiõe. Ser
uus itẽ illius mus noĩe:ut myronianus refert ĩ legibus hiſtoricis capitulis.Eni/
uero diotimus ſtoicus ĩfeſto aduerſus illum aĩo acerrĩe illũ ĩſectatus ẽ qnquagi/
ta ferẽs impudicas & laſciuas ueluti ab epicuro ſcriptas epiſtolas:eaſq; quæ chry
ſippi ferunt̃:ueluti ſub eius noĩe cõponens.Poſſidonius itẽ ſtoicus & nicolaus &
ſotion in.xii.eoꝝ quæ ĩſcribũtur dioclis argumẽta.Sũt aũt fere.xxiiii.& diony/
ſius alicarnaſeus una cũ mr̃e ædiculas circuiſſe purgamẽta legentẽ: lr̃aſq; cũ pr̃e
docuiſſe mercedis exiguæ ſtipe tradũt.Vnus quoq; ex fratribus lenocinatũ eſſe:
ipſũq; leontiæ meretrici cõgredi ſolitũ. Democriti quoq; de atomis ariſtippiq;
de uoluptate libros ut ſuos aſſeruiſſe:neq; fuiſſe legitimũ ciuẽ:ut timocrates ait
& herodotus ĩ libro de pubertate epicuri:mithroq; lyſimachi diſpenſatori per
epiſtolas fæde adulatũ eẽ pæanẽ illũ ac regẽ appellando.Idomeneũ itidẽ & hero
dotũ atq; timocratẽ:qui ſe eatenus obſcuꝝ:ſuaq; dogmata illuſtrarent p epiſto
las laudare:eiſq; ob hoc ipſum aſſentari.Scribẽs ad leõtiã qdẽ in hũc modũ.pæ/
an rex o mea leõtariũ cuiuſmodi me ĩpleuit plauſu tuã epiſtolã legẽtẽ.ad themi
ſtam itẽ leõtis uxorem.Quotus.n.inqt ego ſũ niſi uos ad me pficiſcamini? pm/
ptus ipſe quocũq; uos ac themiſta me arceſſatis irruere.Ad pythoclem uero for
moſũ adoleſcentẽ:cõſumor inqt atq; deficio:amabilẽ tuũ atq; diuinũ ĩgreſſum
ſuſtinẽs.Rurſumq; ad themiſtã ſcribẽs:monere ipſam arbitrat̃:ut theodorus ĩ
q̃rto aduerſus epicuꝝ libro ait:aliis itẽ cõpluribus meretricibus ſcribit & leon/
tiæ ĩ primis quã & methrodorus amarit.In libro quoq; de finibus ſic loquit̃.Nã
equidẽ nihil hẽo:quod bonũ ĩtelligã:ſi ſapoꝝ uoluptates:& quæ ex uenereis cõ/
ſtant:& quæ auribus pcipiuntur: quæq; ex formæ uenuſtate blandiunt̃ oculis
auferã.Scribit itẽ ĩ epiſtola ad pythodẽ. oẽm aũt diſciplinã o fortunate fuge. Epi
ctetus quoq; ut laſciuius loquentẽ ſugillat maximiſq; probris lacerat & maledi
ctis ĩceſſit.Timocrates item ĩ his quæ ĩſcribunt̃ de læticia.Metrodori frater ipſi
uſq; diſcipulus eius relicta ſchola bis illũ diebus ſingulis uomere ſolitũ: & nimi/
is d̃litiis ſolutũ refert: ſeq; ipſũ narrat uix effugere potuiſſe nocturnã illã philoſo
phiã myſticũq; ĩſtitutũ.Epicuꝝ quoq; multa ĩ orõne peccare atq; ĩ uita lõge plu
ra:corporeq; adeo miſerabiliter affectũ:ut cõplures ãnos cõſurgere e ſella neque
rit:minãq; quottidie ĩ cibos cõſumere:ut ipſe ĩ epiſtola ad Leontiã ſcribit: atq; ĩ
eis q̃s ad mitylenẽſes philoſophos ſcripſit:Cõgrediq; ſibi ac Metrodoro & ſcor/
ta alia Marmariũ & Hædeã & Erotiũ & Nicidiũ:ĩ eis quoq; uoluminibus quæ
de natura ſcripſit.xxxvii.numero cõplura huiuſmodi inſerere.Cõtrariaq; ĩ ipis

ac cæteris libris Nausiphani plurima scribere:ita fere ad uerbiũ dicens:Sed hẽc: habuit enĩ ille mœrẽs oris gloriã sophisticã:quẽadmodum & alii complures ex mãcipiorũ numero.Ipsumq; Epicurũ in epistolis ista de Nausiphane dicere.Adduxit illũ hoc ĩ eiusmodi excessũ uti ne maledictis ĩpeteretur:magistrũq; inuocaret:platonẽ quoq; ipsum ac deceptorem & scortũ ac sine lr̃is uocabat.Platonis item sectatores Dionysii assentatores.platonẽ quoq; ipsum aureũ:& Aristotelẽ prodigũ:q paterna substãtia cõsumpta militasset:& uenena uendidisset:appellabat.Baiulũ Protagorã:& librariũ Democritũ:q ĩ cõmæssationibus uixisset litterasq; docuisset.Heraclitũ quoq; Cicetẽ merobibũ.Demoritũ mutata prima lr̃a Lemocritũ & Antidorũ Sannidorũ:Cyzicenos inimicos græciæ & dialecticos nimiũ inuidos:Pyrrhonẽ quoq; rusticũ & ĩperitũ appellabat: Sed hi profecto ĩsaniunt.Nãq; uiri huius ad oẽm incredibilẽ gratitudinẽ ꝑmulti testantur.patria itẽ quæ statuis æreis illũ honorauit.amici quoq; tã multi ut eos ne urbes quidẽ integre capere sufficiãt.Sotiiq; oẽs ac discipuli quos illius dogmaticæ Sirenes occuparunt: præter unũ Metrodorũ stratonicensem:qui ab illo se ad Carneadẽ cõtulit:cui forte grauis erat uiri ineffabilis & imensa bonitas: illiusq; scholæ iugis ꝑpetuaq; successio.quæ cæteris ferme oĩbus deficientibus sola persistit ꝑpetuis uicibus discipulis illius inuicẽ succedentibus.Summa præterea in parentes pietas:atq; præcipua in fratres beneficientia:mansuetudoq; in seruos:sicut & ex eius testamẽtis liquet.& q̃ secũ illi una philosophati sunt:ex quibus tamen clarissimus fuit is quẽ prædiximus Mus.eximiaq; eius in oẽs humanitas.Nã quid de cultu ad deos & de amicicia ad pr̃iã dicã:quã cõstãtissime usq; ad finẽ tenuit: quippe per summam modestiam ad remp.accedere noluit.Et cum difficillima tempora tunc græciam premerent semper ibi perseuerauit.bis aut ter solummodo ad Ioniæ loca profectus ad amicos qui ad illum undique innumerosissimi conueniebant:secumque in horto uiuebant:ut ait etiam Apollodorus:quẽ & octoginta minas compararat.Porro Diocles in tertio incursionis libro illos ait uilissimis & simplicissimis cibis uitam egisse.parcissimo enim inquit uini poculo contenti erant:omnisque aqua illis ad potum cedebat.nolebat autem Epicurus sectatores suos in commune substantias deponere ueluti Pythagoras:qui communia omnia amicorum dicebat.Id quippe insidorum esse non amicorũ dicens.Ipse quoque in epistolis aqua tantum & cibario pane se contentum esse testatur:& mitte inquit mihi casei cythridi paululum : ut cum epulari præciosius uoluero possim. Huiusmodi illius uita fuit:qui uoluptatem finem asserit Eum Athenæus ita suo laudauit Epigrammate.

In peiora trahat uos non explebile lucrum.
Præbeat & rixas sæuaq; bella uiri.
Census habet nimium non tempora longa superbus.
Iudicium finis nullus inane petit.
Hoc Epicurus ait quod musis audiit olim:
Aut phæbi tripodes edocuere sacræ.

Sciemus id manifestius in sequẽtibus & dogmatibus & ex uerbis eius. Maxime uero auctore Diocle ex antiquis amplectebat Anaxagorã: & si in quibusdã illi cõ tradixerit. Archelaum quoq Socratis magistrũ. exercebatq ĩquit discipulos: ut etiã memoriter illius tenerẽt libros. Hũc apollodorus in chronicis Nausiphanẽ & Praxiphanẽ audisse tradit. Verũ hoc ille de se nõ dixit. Extat eius ad Eurydotũ epistola: Sed neq Leucippũ aliquẽ philosophum fuisse ait: neq ipse neq Hermachus quẽ Democriti fuisse præceptorẽ cum alii tradũt: tum etiã apollodorus Epicuræus. Cæterũ demetrius magnesius Xenocrates eũ quoq auditorẽ fuisse asserit. Vtit aũt in rebus uocabulis ꝓpriis: quæ quoniam simplicissima sunt: Aristophanes grãmaticus culpat. Adeo aũt apertus dictione fuit ut in libro de oratoria nihil aliud q̃ perspicuitatẽ orõnis ĩquirendũ ac persequẽdũ moneret: Atq in epistolis ubi cæteri scribebãt χαίρειν: ipse ponebat ευπραττειν: honeste uiuere præclarũ est. Alii tradũt in uita Epicuri normã illũ scripsisse de Nausiphanis tripode. cuius fuisse auditorẽ uolũt. Pamphiliq platonici apud Samũ. philosophariq cœpisse duodecimũ agentẽ ætatis annũ: scholãq tenere trigesimo secũdo ætatis anno. Nascit aũt ĩquit Apollodorus in chronicis cẽtesimæ nonæ olympiadis anno tertio sub Sosigene prĩcipe mẽse gamelione. vii. mensis: septẽ annis post platonis obitũ. Cum uero trigĩta duorũ esset annorũ primũ mitylenæ & Lampsaci scholã ĩstituit annis qnq: demum ĩde Athenas migranit: ubi diem obiit anno secundo. Cxxvii. olympiadis sub Pytharato: cũ septuagĩta & duos uitæ ĩplesset annos. Successit illi in regimine scholæ Hermachus Agemarchi filius mitylenæus. Obiisse calculo urinæ exitũ ĩpediẽte Hermachus in epistolis ait: morbo quatuordecim diebus fatigatum. Quo etiam tempore tradit Hermippus descendisse illum in peluim æream aquis calentibus plenam: petisseq sibi merum ad sorbendum dari: atq monentem amicos meminisse dogmatum inter uerba defecisse.

Hoc moriens caris Epicurus dixit amicis:
  Dogmatis o memores usq ualete mei.
Et calidam ingressus peluim: prædulce falernum
  Hausit: & est stygias inde retractus aquas.

Hæc uiri uita: hic finis fuit. Testamentũ quoq ipsius legimus: Mea oĩa Amynomacho Philocratis filio Bathitæ do: Timocratiq Demetrii filio Potamio secundum eam: quæ in metroo scripta est: utriq factã donationẽ: ea cõditione: ut hortum quidẽ & quæ in illo sunt Hermacho Agemarchi filio mitylenæo assignent: eisq qui cũ illo una philosophant: & quibuscũq philosophiæ successoribus illũ reliquærit Hermachus: ut in eo philosophiæ dare operã possint. Vtq semper hi qui a nostro nomine philosophi appellant perdurẽt. Amynomacho & Timocrati eam: quæ in horto est scholã depositi iure cõmẽdo: ipsorũq posteris. Cauebũt aũt ipsi mãdabũtq hæredibus hortũ illũ seruẽt quẽadmodũ & ipsi: tradãtq philosophãtibus ex nostro nomine. Porro domũ quæ est in melite: dabũt Amynomachus & Timocrates Hermacho ĩhabitandã: Vnaq his qui secũ philosophant q̃diu Hermachus uixerit. Ex earũ autẽ rerũ redditibus: quæ a nobis legatæ sunt Amynomacho & Timocrati: q̃tum possibile est cũ Hermacho curẽt: ut natalis

dies parentibus & fratribus ac nobis quotanis solēniter agatur intra diē decimā gamelionis: ut etiā in conuētu solēni eoꝝ qui nobiscū philosophant̄ cuiusq; mē/sis uicesima die in nostrā & Metrodori ordinationē. Curēt quoq; diē fratrū Posideonis. Isuper curæ habeant diē Poliæni Metagitnione sicuti & nos facimus. Cu/ræ autē sit Amynomacho & Timocrati Metrodori filiū Epicuꝝ: filiūq; Poliæni educare: dum philosophant̄ & cum Hermacho degūt. Similiter & Metrodori filiæ curā habeāt. & cū ad ætatē peruenerit: tradāt eā uiro: quēcūq; elegerit Hermachus ex his qui secū philosophant̄: sitq; illa obtēperās & pareat Hermacho: Dent aūt Amynomachus & Timocrates ex redditibus nostris in cibū his annis singu/lis quodcūq; cōmode fieri posse uidebit̄ id cū Hermacho deliberātibus. faciāt itē secū redditūū dominū Hermachū: ut ex eius cōcilio qui nobiscū cōsenuit in philosophia pricepsq; relictus est scholæ nostræ fiāt singula. Dotē uero puellæ cum ad annos nubiles uenerit: dare curabūt Amynomachus & Timocrates ex substātia nostra: q̄tum eis satis esse uidebit̄: deducto cum hermacho cōsilio. curā itē habeāt Nicanoris quēadmodum & nos hactenus: ut quicūq; nobiscū philosophati sunt. atq; res suas in cōmunē usum cōtulerūt oēmq; alacritatem ostendētes no/biscū in philosophiæ studiis cōsenuerūt: pro uiribus & modo facultatū nostraꝝ nullius rei quæ ad uictū necessaria est: egētes sint. libros aūt oīs nostros Herma/cho tradāt. Quod si quid humanū hermacho cōtigerit priusq̄ metrodori liberi ad ætatē perueniāt: curæ sit Amynomacho & Timocrati: ut liberaliter illi educē/tur: accipiātq; ex facultatibus nostris quæcūq; illis erūt necessaria, curāq; cætera/rum reꝝ ut a nobis īstitutū est agāt: ut singula pro uiribus fiāt. Ex seruis aūt liberos dimitto: Murē: Niciā: & Lyconē. Phædrā itē dimitto liberā. Iā uero moriens scribit ad Idomeneū epistolā huiusmodi. Cum ageremus uitæ beatū & eundē supremū diē: scribebamus hæc. Tāti aūt morbi aderāt uesicæ & uisceꝝ: ut nihil ad eoꝝ magnitudinē posset accedere. Cōpensabat̄ tamē cū his oībus animi læticia: quā capiebā memoria rōnū inuentorūq; nostroꝝ. Sed tu ut dignum est tua erga me & erga philosophiā uolūtate ab adolescētulo suscepta: fac ut Metrodori tuea/re liberos. hæc illius extrema dispositio fuit. Fuerūt aūt illi discipuli plurimi egregii & sapiētissimi Metrodorus Atheniēsis: Timocrates & Sandes Lampsacenus: qui & ex quo agnouit uiꝝ ab eo nunq̄ discessit: nisi tātū sex mēses quibus domū ꝑfectus denuo ad illū reuersus est. Fuit autē uir per oīa bonus quemadmodū & Epicurus in præcipuis scribit. Attestat̄ aūt in tertio & Timocrati. huiusmodi aūt cum esset sororē etiā Batidē idomeneo tradidit uxorē. Leontiāq; atticā meretri/cem assumens pelicē habuit. erat aūt ītrepidus aduersus turbationes omnis atq; mortē: sicut Epicurus in primo metrodoro tradit. Aiunt illū septem annis ante Epicuꝝ obisse diē q̄nquagesimū & tertiū agentē ætatis annum. Et ipse aūt Epicurus in iis quæ recitauimus testamētis ipsius ut uita functi filioꝝ curā haberi mā/dat: habuit aūt & prædictum familiarē quendā Metrodi fratrē Timocratē. Por/ro Metrodorus hos scripsit libros ad Medicos tres: ad Timocratem de sensu: de magnificentia: de īfirmitate Epicuri aduersus dialecticos: aduersus Sophistas. ix. de itinere ad sapientiam: de mutatione: de diuitiis: Aduersus Democritum de

nobilitate. Fuit & Polyænus Athenodori filius Lampsacenus modestus & ama-bilis ut Philodemus ait. Successor item eius Hermachus Agemachi filius Mytilenæus uir insignis. patre quidem paupere. pricipio autem oratoriæ operam dedit. Ferūtur & huius pulcherrima ista monumēta. De Empedocle epistolæ. xxii. de disciplinis aduersus platonem: aduersus aristotelem. Moritur autem apud Lysiam uir sane ut diximus illustris. Leonteus itidem Lampsacenus eiusq; coniunx Themista ad quam etiam scribit Epicurus. Colotes quoq; & Idomeneus & ipsi Lampsaceni: atq; isti quidē nobiliores ex Epicuri ludo fuere: adiecto & Polystrato successore hermachi: cui successit dionysius: cui Basilides Apollodorus quoq; qui Cepotyrannus dictus est: clarus fuit. qui ultra quadringenta uolumina conscripsit. Duo quoq; Alexandrini Ptolæmei Melas atq; Leucus. Zeno quoq; Sidonius Apollodori auditor: qui infinita scripsit. Demetrius etiam cognomento Lacon. Diogenesq; tarsensis qui lectas conscripsit scholas: Orion item & alii quos hi qui germani Epicuri sunt sophistas appellant. erant aūt & alii Epicurei tres: Teleontei filius & Themistæ: alter magnesius: quartus Oplomachus. Scripsit autem Epicurus infinita uolumina: adeo ut illoꝝ multitudine cunctos superarit. Nāq; Cylindri quidem ad trecentos sunt: in quibus nullum extrinsecus quæsitum testimonium est. solisq; referti sunt Epicuri sententiis. Emulatus est illum Chrysippus in scribendo multa: sicuti Carneades etiam refert: parasitum illum librorum dicens. Nam si quid Epicurus scriberet: tantūdem scribere & Chrysippus contēdebat: atq; ideo sæpius eadem scripsit. Vnde & ex tempore scribere ac paꝝ emendate illi ex festinatione contingebat. totq; testimonia inserit ut eis solis libri pleni esse uideantur: quemadmodum & apud Zenonem & apud Aristotelem inueniri in promptu est. Tam multa & tam præclara sūt Epicuri uolumina. Ex quibus ista uel optima sunt de natura. xxxvii. de atomis & uacuo: de amore: epitome eorum quæ aduersus physicos scripta sunt: Aduersus megarenses dubitationes. Ratæ opiniones: De sectis: de plantis: de fine: de iudicio: siue regula: Chæredemus: de diis: de sanctitate: Hegesinax: de uitis quattuor: de iusto opere: neocles: Ad Themistam. Symposium. Eurylochus: Ad Metrodorum: de uidendo: de angulo: atomi: de tactu: de fato: de perturbationibus opiniones: Ad Timocratem Pronosticon: Exhortatorius: de imaginibus: de phantasia: Aristobulus: de musica: de iustitia: de uirtutibus aliis: de donis & gratia: Polymedes. Timocrates. iii. Metrodorus quinq;: Antidorus duo: De austris opiniones: Ad Mithrē. Callistolas: De regno: Anaximenes: Epistolæ: Vnam autem ipsarum in ipsis conabor exponere: tribus eius appositis epistolis: in quibus omnem philosophiam suam breuiter collegit. Ponemus autem & κυριασ αυτου δοξασ ratas scilicet ipsius opiniones. & siquid uisum est eloqui electione dignum: ut omni ex parte cuiusmodi uir fuerit addiscas: Si tamen ego ad hæc iudicanda idoneus sum. Primam igitur epistolam scribit ad Herodotum Breuiarium rerum omnium naturalium: Secundam uero ad Pythoclem: quæ de cælestibus corporibus est: Tertiam ad Menæceum: Cōtinet autem ipsa de uitis. Oriendum autem uidetur a prima: cum prius pauca diximus de diuisione philosophiæ iuxta ipsum. Tris igitur in partes & ipse phi-

losophiam diuisit Canonicam scilicet Physicam: Ethicam: Canonica igit illa uel regularis accessum habet ad opus. Agitur de illa in libro qui inscribitur Canon. Porro physica naturæ totam speculationem cõtinet: de qua in libris naturalium triginta septem atque in epistolis per elementa differitur. Ethica uero de electio/ne & fuga differit: quæ in uoluminibus de uitis & epistolis ac libro de fine tracta/tur. Consueuerunt autem Canonicam naturali coniungere: appellantque illam de iudicio & principio siue ĩtroductione. Naturalem uero de generatione & cor/ruptione & de natura. Cæterum moralem de his quæ eligi uel uitari debent: & de uitis: & de fine dicũt. Enimuero dialecticam ut deuios agentem : improbam/que repudiant. Posse enim physicos abunde simplicibus & propriis rerum uoca bulis agere. Ait igitur Epicurus in Canone sensus iudicia esse ueritatis & antici/pationes & passiones: Epicurei præterea phantasticos intuitus mentis adiiciunt. Dicit autem & in ea quam ad Herodotum scripsit Epitome: atque in certis illis opinionibus. omnis enim inquit sensus irrationabilis est: nulliusque memoriæ capax: Neque enim a seipso mouetur: neque ab altero motus ĩpotens est aliquid adiicere siue auferre: nec est quod ipsos possit arguere. Nam neque similis sensus similem potest: quod par sit utriusq; uis: neque dissimilis dissimilem. quippe qui non earundem rerum iudices sint: ne ratio quidem. Namque omnis ratio a sen/sibus ducta est: neque alter alterum: omnibus enim intendimus eoque asseritur sensuum ueritas: ꝙ quæ sensu uigent ea subsistant. Porro & uidere nos & audire non secus ac dolere subsistit. Quocirca & de incertis oportet ab his quæ appare/ant signa colligere: Namque & cognitiones omnes a sensibus manant secundum incidentiam & proportionem & similitudinem & compositionem cooperante aliquid etiam ratione ipsa. Insanorumque uisa etiam in somnis uera sæpe sunt. Mouent enim: non autem mouet quod non est. Cæterum dicunt ueluti com/prehensionem siue opinionem ratam siue cogitationem siue uniuersalem intel/ligentiam insitam: id est memoriam eius rei: quæ sæpe extrinsecus apparuit: pu/ta eiusmodi homo est. simul enim atque homo nominatur: continuo per anti/cipationem forma etiam illius intelligitur: præcedentibus: ac ducibus sensibus. prorsus igitur quod prius omnibus nominibus ordinatum est: manifestum est: Neque enim profecto quæreremus quod inquirimus: nisi prius illud nouisse/mus. Verbi gratia quod longe est: equus ne an bos est: oportet enim antea per an ticipationem agnouisse bouis & equi formam: Neque enim aliquid nominare/mus nisi prius per anticipationem illius forma per oculos animo impressa esset: Euidentes sunt igitur anticipationes: quodque opinabile est a priore certo ali/quo pendet: ad quod illud referimus: quod opinamur: puta unde nouimus: an sit istud homo: hanc enim opinionem appellant siue opinationem & ueram esse & falsam dicunt. Nam si quidem pro testimonio sumatur: pro illa siue contra il lam agendũ sit falsam esse. Vnde etiã introductũ est. προσμενεν. idest pseuerare: & prope turri accedere: & discere q̃lis ꝓpe uideat. Perturbationes aũt eẽ duas di/cũt uoluptatẽ & dolorẽ: quæ in omne aĩal cadãt. Ex his alterã ꝓpriã, alteram alie/

nam eẽ:per quæ eas iudicari electiones & euitationes. Quæstionum quoq; alias esse de rebus:alias circa simplicẽ uersari uocem: Atq; ista de diuisione ac iudicio summatim dicta sunt: Redeundũ iam ad epistolam quam diximus.

Epicurus Herodoto salutem.

His q nequeũt o Herodote singula quæ a nobis de natura scripta sũt ad puꝝ intelligere:neq; maiores de his rebus editos libros pscrutari:cõpendiũ totius opis feci qtũ satis eẽ putaui:ut ĩtegerrimaꝝ opinionũ memoriã facile tenerent:quo p singula tẽpora ĩ his quæ sũt rata illis opẽ ferre possint:inqtum arripuerit naturæ speculationẽ Quin eos ẽt q iam in cõtẽplatione oĩum formã & ueluti fundamẽta totius operis iecerunt huiusce cõpendio adiutũ iri spero ad facile reminiscendum. Nã fũdamentis rei crebro indigemus : mẽbris nõ ita.pergendum igiť ad illa est:faciẽdusq; ex iugi memoriæ excercitatione habitus:ex quo & ratus maxime ualidus q ad res intuitus nobis obueniet:omnisq; pticulariũ reꝝ diligens notio reperietur:cũ formæ plenissimæ animo uersanť memoriaq; teneneť. Nã ea summa totius diligentiæ isq; effectus ẽ:huiusce ĩtuitu uti celeriter posse ad simplicia elementa atq; ad conclusionũ uoces. Neq; enim fas ẽ cõdensationem ppetuæ reꝝ circuitionis eẽ: nisi possit paucis uocibus totũ ĩ seipso cõplecti illud: quod ẽt p partes diligenter explicatũ fuerit. Vnde cũ oĩbus putilis sit qui sint illi familiarius dediti naturæ ratio:huiusmodi uiæ cõtinuationẽ fieri moneo ĩ physiologia eã: quæ maxime tranqllitatẽ afferat uitæ:& eiusce cõpendiũ ac ueluti summã opinionũ oĩum tenere memoriter. Primum igitur o Herodote quæ subiecta sũt uocibus oportet cõprehendere:ut ea quæ opinamur:siue quærimus siue de quibus ambigimus ad ea referentes diiudicare possimus. At ne indiscreta sint oĩa nobis in infinitum demonstrantibus siue inanes uoces habeamus:necesse quidem ẽ primã notionẽ p unãquãq; dispici uocẽ:nihilq; pbatione ĩdigere. Siqdem habebimus quæsitũ uel dubitatũ uel opinatũ ad quod referamus: Siue secundũ sensus obseruare oĩa oportet ac simpliciter præsentes intuitus siue mentis siue cuiuslibet iudicioꝝ. Eadẽ uero rõne ẽt pturbationes quæ adsunt ut & pseuerans illud & incertum habeamus: qbus notare possimus:hæc aũt ubi perceperimus:de ĩcertis iam conspicari opus est. Primum quidem q nihil fit ex eo quod non est: omnia enim ex omnibus fierent seminibus nihil indigentia. Sed & si quid deflu it interiret in id quod non est:omnia iandudum interissent:cum ea non essent: in quæ dissoluerentur. Atqui & omne semper huiusmodi fuit: quale nunc est: semperque tale erit:nihilq; est in quod mutari posset. Nam præter ipsum omne nihil est:quod in id ingressum mutationem operetur. Enimuero istud quoque etiam in maiore compendio statim a principio dixit: In primo item de natura ipsum omne est. Corpora nanque ista ut sese habeant : sensus ipse testatur in omnibus: secundum quem necesse est incertum cogitationum coniicere: quemadmodum antea dixi:nisi enim esset quod inane & locum : & quæ tangi non potest naturam nominamus:nequaq̃ haberent ubinam essent corpora:ne que per quod mouerentur: quæ pfecto moueri perspicuum est. At præter ista

nihil neq; cogitatione cōpræhendi potest: neq; per modū compræhēsionis: neq; secūdum cōpræhensibilium ꝓportionē. quippe quæ ꝑ oēs naturas accipiunt: neq; ueluti hoꝝ euentus accidentiaue dicūtur. eadem ferme i primo de natura & i xiiii. & xv. atq; in maiore cōpendio. Corpora alia qdē sūt concretiones: alia uero ex quibus cōcretiones factæ sunt. At ista idiuidua sunt & imutabilia: nisi oīa i id quod nō est: interitura sunt: Cæteꝝ i dissolutione cōcretionū plena ꝑ naturā sustinere ualent. Cum nō habeant quorsum aut quo pacto solui possint. Itaq; principia necesse ē: indiuiduas eē corpoꝝ naturas. Præterea & omne istud infinitū ē. Nam quod finitum ē: extremū habet. extremū aūt præter aliud quidpiā inspicitur. Itaq; quod extremū nō habet nec finem quidem. Quod autem finē nō habet: infinitum sit necesse est: nō finitum. Atqui & multitudine corporū & uacui magnitudine omne istud infinitum est: Siue enim esset infinitū uacuū & corpora finita: nusq̄ manerent corpora: sed ferent per infinitum inane dispersa: cū nō haberent quo se figerent atq; cohiberent: siue uacuū finitū eē: nō haberent infinita corpora: ubinam subsisterent? Ad hæc uero indiuidua corporum ac plena ex quibus & concretiones fiunt & in quæ dissoluuntur: incōpræhensibilia sūt figurarum differentiis. Neque enim possibile ē ex eisdem figuris compræhensis tot factas esse differentias: at per unanq; figurationem simpliciter infinitæ sunt similes. Porro differentiis nō simpliciter infinitæ: sed tantūmodo incōpræhensibiles sunt: Neq;. n. ait interius in infinita sectionem esse. Dicit autem quandoquidem qualitates immutantur: si quis eas non etiam magnitudinibus simpliciter in imensum emissurus sit: mouenturq; iugiter Atomi: Ait. n. iterius & æq celeritate motus illos agitari uacuo similē motū exhibēte ꝑpetuo grauissime atq; leuissime. Atq; illæ quidem longe a se inuicem distātes. Aliæ uero agitationē ipsam continent cū fuerint complexione inclinatæ siue ipsis cōplexionibus sustentatæ fuerit. Quippe uacui natura quæ illos singulos dirimit: hoc efficit: q̄n doquidem firmitatē siue affixionem facere ipsa nō pōt: Solidūq; quod i illis inest ꝑ collisionē agitationē facit: inq̄tum cōplexio illa ex collisione restitutionem dat. hoꝝ aūt initiū nō est cū atomi & inanæ causæ sint. Ait aūt intrīsecus neque ullā circa atomos inesse qualitatem præter figuram & magnitudinē & grauitatem. Immutari aūt colorem circa positionem atomoꝝ in duodecim Institutionibus ait: omnemq; magnitudinē circa illas non esse. Deniq; nūq̄ atomus sensu uisa est: hæc autem uox cum ista oīa memorantur figuram idoneam amittit in tentionibus seu compræhensiōibus naturæ reꝝ. mundi item infiniti sunt: quiq; huic similes & qui dissimiles sunt. Atomi nāq; cum infinitæ sint ut modo demonstratum est: etiam longissime feruntur: Neq; enim consumūtur eiusce atomi ex quibus fiat mundus: siue a quibus effectus sit: neq; in unum neq; in infinitos: neq; in similibus: neq; in differētibus. Nihil igit ē quod huiusmodi mundoꝝ infinitatē ipediat: Immo & formæ similiū figuraꝝ solidis tenuitatibus longe ab apparentibus distāt: Neq; eni eiusce recessiones in aere fieri nō possunt: neq; aptitudines per efficiētiā cōcauoꝝ atq; tenuiū: neq; uapores cōsequentem positionē atq; incessum obseruantes eā scilicet quam in solidioribus habebāt. has autem

formas species siue imagines uocamus. Motus itē q per uacuū fit nullo contra i/
cidentiū occursu fit: oēm longitudinē cōpræhensibilē in incompræhensibili cō/
sumat tempore. Quippe tarditatis ac claritatis incisio aduersa nec aduersa simi/
litudinē accipit: neq3 tamē simul secūdum tempora quæ per rōem speculamur:
iuxta id quod agitur: corpus ad loca plura penetrat: &.n. cogitari nō pōt. Et hoc
sensibili in tēpore simul adueniens undecūq3 īfiniti nō ex quocūq3 cōplectamur
motū loco: recedens erit. Simile enim contrariæ illi īcisioni erit etiam si tam diu
celeritatem motus nō intersecādum relinquamus. perutile est aūt & hoc tenere
elementū: Deniq3 quoniam simulacra tenuitatibus summis utunť. Nihil ex ap/
parentibus contra testať. Quocirca & celeritates hēnt insuperabiles meatū oēm
modicū habentia. Vti ne qd illoꝝ infinitatē uel minimū intersecet: plurimas āt
& īfinitas cōtinuo aliquid refringat. Ad hæc uero quoniā imaginū generatio si/
mul atq3 cogitať contingit: Nanq3 fluxus a corporibus eius q fit in multa angu/
stia notationi ꝑspicuus nō ē ob contrariā repletionē seruās diutius solidi positio
nē ordinēq3 atomoꝝ: & si aliquādo cōfunditur celeresq3 in aere conuentus sunt:
quod minime oporteat altius repletionē recedere. Sūt aūt & alii modi a quibus
naturæ huiusmodi gignanť. Nihil enim hoꝝ contra sensus attestatur: si recipiat
aliqs quodāmodo actiones: ut ab exterioribus ad nos cōueniētiā referāt: & illud
aūt existimandū ē: cū aliqd extrinsecus subrepit: Formas nos ītueri atq3 cogitare
neq3 enī ꝑfecto resignarēt quæ exteriora sunt: naturā suā coloris scilicet atq3 for/
mæ ꝑ aerē: qui inter nos & illā medius ē: neq3 ꝑ radios aut qualescūq3 fluxus: qui
a nobis ad illa manarint: ita ueluti formis quibusdam a rebus ipsis ad nos pene
trantibus: quæ a coloribus formæq3 similitudine nō differant: iuxta modū con/
gruæ magnitudinis ī aciem aut mentē celeri utentibus motu. deinde hac ex cau
sa eo ꝙ unū & ꝑpetuū ē phantasiam consensionemq3 reddens a seruante subie/
cto secūdum eam quæ inde proficiscitur: æqualē ī altioribus affixionem in soli/
do fictionis atomoꝝ & quā animo siue sensibus phantasiā irruentē accepimus
seu formæ seu accidentiū: forma hæc ē solidi quæ fit iuxta subsequentē densita
tem siue ex imaginū cōpræhēsione. Porro in eo quod opinamur mēdaciū semꝑ
ac falsum asseri: siue nō refelli potest. Sin uero minus asseratur per immobilem
nobis ipsis cōnexum imaginalem intuitū ꝑceptione preditū: per quā mendaciū
fit. Quippe similitudo uisoꝝ quæ ueluti ī imagine accipiunť siue illa ī somnis fi
ant siue per alios ītuitus mentis aut iudicioꝝ reliquoꝝ nequaq̄ in his esset quæ
q3 sunt: & uera appellanť: nisi essent aliqua & hæc ad quæ iaculamur intuitum.
falsum uero nō esset nisi accepissemus & alium aliquem motum in nobis ipsis
coniunctum quidem cæterum perceptione præditum. Secundum hūc autem
coniunctum phantastico iactui perceptionemq3 habentem: si quidem non asse
ratur: siue refellatur fieri ut mendatium sit: si autem asseratur aut non refella/
tur uerum. Et hæc igitur operæprecium est: ut opinio fortiter teneat: ut neq3 iu
dicia tollantur actionum neq3 falsum dum æque firmatur cuncta perturbet. At
qui & auditus fit: dū flatus aliquis fertur siue a uocante siue a sonante siue a stre
pente aut quomodolibet audiendi passionem inferente. Porro fluxus hic inæq̄

lium partium tumores una diffunditur quandam adinuicem seruantes consen
sionem atq; unitatem ꝓpriam ad id quod emisit:atq; ad sensum pertingentem
qui in illo ut plurimum facit. Sin uero minus uel quod extrinsecus est tantum
manifestat.Nam absq; consensione aliqua inde adueniente nunq̃ profecto fieret
huiusmodi sensus.Non igitur existimandum est aerem ipsum a procedente uo
ce formari:Siue ab his quæ nõ dissimilis generis sunt. Multum enim ei deesset
si hoc ab illa pateretur:sed eum ictum qui fit in nobis simul ac uocem emiseri-
mus huiusmodi facere ex quibusdam tumoribus: qui uentosum efficiant flu-
xum:deinde nobis passionem audiendi insinuent. hoc ipsum de odoratu item
sentiẽdum quod de auditu diximus : nunq̃ scilicet ullam efficere passionem pos
se:nisi sint tumores quidam:qui a re ipsa ad hũc mouendum sensum debita mẽ
sura ferantur:dum partim quidem perturbati atq; alieni sunt:partim uero quie
ti & conuenientes.Nẽpe enim & atomos existimandum est nullam qualitatem
eorum quæ uidentur:admittere præter figuram & grauitatem : & magnitudi-
nem & quæq; necessario figuram contingunt.quippe qualitas omnis immuta
tur:atomi uero nihil mutanť.Oportet enim semper in dissolutionibus concre
tionum aliquid solidum atq; insolubile subsistere:quod mutatiões in id quod
non est nõ faciat:neq; ex eo quod non est:sed secundum transmutationes ĩ plu
rimis:quorũdam uero accessus etiam ac recessus:Quocirca necesse ẽ:ut ea quæ
non transmutantur:incorruptibilia sint:& ab eius quod mutatur natura pror-
sus aliena:uerum tumores habere:ac formationes suas:hoc enim subsistere ne-
cessarium est.Nam in his quæ apud nos transformantur secũdum ablationem
figura accipitur ĩfinita.Enĩuero qualitates cum in eo quod mutatur:insitæ non
sint:secus atq; illud relinquuntur ex corpore toto pereuntes.Sufficiũt igitur ista
quæ relinquuntur efficere concretionum differentias. Quippe aliqua necesse ẽ
relinquantur:atq; in id quod nõ est defluant.Sed ne semper omnem quidem ĩ
atomis magnitudinem esse putandum est:ne ea quæ apparent reluctentur.Cæ
terum mutationes quasdam eẽ magnitudinum existimandum.præstat id ꝗp-
pe.hoc ãt si adsit:& q̃ scd̃m passiões & quæ secũdũ sẽsus fiũt reddẽtur.Oĩs ãt sub
sistens magnitudo neq; utilis ẽ ad qualitatum differentias. Nam & ad nos ueni-
unt uisibiles atomi.Quod cum fit:minime cernitur:neq; quo pacto fiat uisibi-
lis atomus agnoscere possumus.Ad hæc putandum non est in corpore finito tu
mores infinitos esse: neq; qualescunq;:Itaq; non modo eam sectionem quæ in
finitum fit ad id quod minus est:tollere oportet:ne omnia infirma faciamus:
cogamurq; complexionibus repentinorum ea quæ sunt:in id quod non est:te-
rendo consumere:uerum ne transmutationem quidem in his quæ finita sunt:
in infinitum:neque in minus fieri existimandum:Neque enim ubi semel quis
piam dixerit tumores in plærisque infinitos esse: quales etiam sint intelligere
potest.præterea ne id quidem quomodo finita sit ista magnitudo: Quales enĩ
quidam sunt constat:Nam si quidem tumores illi infiniti sunt:& hi ex quibus
qualescũq; hi fuerint:ĩfinita profecto eẽt etiam magnitudo:extremitateq; fini-
tam habentes perceptibilem;nisi & ꝑ se ipsum inspiciendum nõ est:ne & quod

104

deinceps sequitur:huiusmodi intelligamus:atq; ita per consequens in anteriora tédédo in ifinitũ contigat cogitatione ꝓcedere:minimũq; illud quod in sensu est cõsiderandũ est:ut neq; sit huiusmodi cuiusmodi id quod habet trãsmutatiões: neq; tamẽ oĩno dissimile:sed habeat cõmune cũ trãsmutationibus aliqd. Cæterũ perceptione partiũ careat:aliasq; ꝓpter cois illius similitudinẽ aliqd ipsius nõ ꝑcepisse arbitramur partim ad hæc:partim ad illa æqlitatẽ nobis oportet occurrere: ex qua istą cõspicimus.a primo ĩchoãtes:non in eodẽ:neq; in partibus partiũ:sed in ꝓprietate sua metiẽdo magnitudines:quæ maiores sunt magis:& quæ minores minus.hac ꝓportione arbitrãdũ & quod in atomo minimũ est uti.Cõstat.n. differre illud paruitate ab eo quod secũdũ sensus aspicit:eadẽ uero ꝓportiõe uti. Nãq; & quã magnitudinẽ habeat atomus secũdũ hãc ꝓportionẽ prædicauimus modice solã excludẽdo lõgitudinẽ.præterea minimos atq; ĩmixtos fines esse putãdũ est:lõgitudinũ dimẽsionẽ:& ex ipsis primis:maioribus ac minoribus parãdo rõnis speculatione in his quæ sunt ĩuisibilia.Nã cõmune illud quod eis est ad ĩmutabilia sufficit:qd hactenus est ꝑficere. Collationẽ aũt ex his quæ motum habẽt:fieri possibile nõ est:Nẽpe & ĩfiniti quod supremũ aut ĩfimũ sit prædicãdum nõ est:supra uel ĩfra esse.Nã quod supra caput sit:undecũq; stemus:ducere in ĩfinitũ:nunq̃ nobis istuc uisum iri.Ita & quod ĩfra id quod ĩtellectũ est:æqua rõne euadere in ĩfinitũ:supra esse atq; ĩfra iuxta idẽ.hæc enim ĩtelligi possibile non est. itaq; licet unã accipere superiorẽ ĩtelligibilẽ loci mutationẽ in ĩfinitũ unãq; ĩferiorẽ:& si milies ad superiorũ pedes id quod a nobis fert̃ ad ea quæ supra caput nostrũ sũt loca pertigat:aut ad ĩferiorum caput quod a nobis fert̃ ĩferius.Nãq; motus uniuersus nihilominus uterq; utriq; oppositus in ĩfinitũ ĩtelligit̃.Verũ enim & æqua celeritate atomos esse necesse est:cum per ĩane ĩuehunt̃ nullo reluctãte: neq; enim grauia paruis ac leuibus celerius ferrent̃:quandoquidẽ nihil occurrit eis:neq; parua ĩtidẽ magnis:cũ motũ oĩa habeãt cõmẽsum:ubi ne illis qdẽ aliqd obluctat̃ neq; sup̃nus neq; obliquus per collisiones motus:neq; ĩferior per ꝓpria põdera:In q̃tũ enim utraq; cõtinẽt in tantũ una ĩtelligendo habebit motũ:quod aut extrĩsecus aut ex põdere ꝓprio reluctetur aduersus feriẽtis uim.Sed enim & per cõcretiones altera celerius q̃ altera dicet̃:quando atomorũ æqua celeritas sit: atq; in unũ ferant̃ locũ atomi quæ in cõuẽtibus sunt:& cõtra minima perpetuo tpe:nisi in unũ secundũ tẽpora quæ rõne cernunt̃:sed fræquẽter obluctent̃:q̃diu sub sensu motus assiduitas fiat.quod.n.de inuisibili opinamur.quod.s.tpa quæ rõne cernunt̃ ꝑpetuũ motũ habitura sint in huiusmodi uerũ nõ est.Nam omne quod cernit̃:aut animo per ĩtuitũ ꝑcipit̃:uerũ est.post hæc ĩspiciẽdũ est ad sensus passionesq; referendo.Ita enim erit firmissima ꝓbatio q̃ aĩa sit corpus tenuibus partibus per totã congregationem seminatũ.Cæterũ spiritui simillimum calori quoddã tẽperamentũ habẽti atq; huic alicubi simile alicubi illi.Est aũt pars quæ multã accepit ĩmutationẽ exilitate partiũ atq; horũ etiã ipsorũ.Cõsentit aũt huic magis ex reliquo cætui.At istud omne cõstat uires esse animi & ꝑturbatões agilitatesq; motus & cogitationes & cætera qbus priuati morimur. Enimuero & id oportet tenere q̃ habeat aĩa sensus plurimã causam. Non tamen istã accepisset:

nisi a conuentu reliquo ferme roboraretur. Porro reliquus ipse conuentus cum ille hanc parauerit causam & ipse subinde huiusmodi casus ab illa particeps sit: nō tamen omniū quæ illa possidet: iccirco discedente anima sensu caret. Neq; enim ipsum in seipso possidebat hanc uim: sed alteri quod simul factum fuerat: parabat: quod per consummatam circa ipsum uirtutem secundum uertiginem sibi ipsi continuo sensibilem incidentiam persiciens & illi per communem fluxū atq; consensum ut dixi: reddebat. Iccirco igitur & insita anima nunq̄ alia aliqua parte discedente priuatio sensuum fieret. Sed cum illa una periret soluto eo: quod continebat: siue toto siue etiam parte aliqua siquidem sensus animæ uigore persisteret. Porro conuentus reliquus permanens & totus & per partes non habet sensū illo abscedēte: quātalibet sit quæ se intendat atomorum multitudo in animæ naturam. uerū enim & soluto conuentu toto disseminatur anima: neq; iam easdem uires habet neq; mouetur. Itaq; ne sensum quidem habet. Neq; enim intelligi potest sentire aliquid: nisi in conuentu isto atq; in his motibus utatur sensu quando ea quæ roborant: & quæ continent huiusmodi non sint in quibus nunc existens tales motus habet. Atqui & hoc in aliis dicit & ex leuissimis atomis atq; rotūdissimis illam esse compositam multum ab illis differentibus: quæ igneæ sunt. pars tamen eius quæ ratione caret: corpori quoq; reliquo connexa est. rationalem aūt partem in thorace sedem habere: ut ex metu & gaudio manifestum est: somnūq; animæ partium fieri: quæ per omnem concretionem disseminatæ sunt: aut continentur: aut euacuantur: deinde poris īcidunt: Semen præterea ex omnibus corporibus fieri intelligendum est. Dicit enim per plurimam nominis familiaritatem in eo quod per se intelligitur: incorporeum autem per se intelligere non possumus: præter uacuum: Porro uacuū ne facere aliquid: neq; pati potest: Sed motum tantum per se corporibus præbet. Itaq; qui incorpoream dicūt esse animā: uani sunt. Nihil enim aut facere posset aut pati si esset huiusmodi. At nunc euidēter hæc utraq; in anima esse casus manifestant. has igitur de anima rationes si qs ad perturbationes sensusq; referens memoria teneat: quæ principio diximus satis intelliget ea quæ figuris comprehensa sunt in id quod particulare est: ex his firmiter ac diligenter exposita. Verum enim & figuræ & colores & magnitudines & pondera & quæq; alia de corpore prædicantur: utq; per seipsa tendant siue ad omnia seu ad uisibilia & ea quæ per sensum cognita neq; per seipsas naturas esse opinādum. non enim possibile est id scire: neq; omnino ut non sunt: ut neq; alia quæ præexistunt huic incorporea: neq; ut huius particulæ: sed ut corpus totum quod uniuersaliter quidem horum omnium quæ sua sunt: naturam sempiternam habeat: possibile nō est esse collatum. Sicuti cum ex ipsis tumoribus maior constiterit conuentus siue priorum siue uniuersi magnitudinum aliquo autem minorum. Sed ut dixi ex his omnibus solis perpetua habēs suam naturam. Atq; intuitus quidem priores habent hæc omnia & perceptiones. Cæterū consequente multitudine subita & nusq̄ scissionem admittente: sed iuxta subitam agnitionem corporis prædicamentum percipiente. Quinimmo & corporibus contigit sæpe ut ea sequatur: & quod sempiternum non est neq; in inuisibilibus neque in

corporeis:Ita secundum motum plurimum hoc nomine utentes manifeste col/ligimus casus:neq3 uniuersi habere naturā:quā assumētes secundū repentinū corpus appellamus:neq3 item consequentiū sempiternoꝝ sine quibus corpus cogi/tare non possumus. per ītuitus aūt quosdā subsequente repētino singula appella/rent. Cæteꝝ quādocūq3 contigentia singula inspiciunt:non sempiternis casibus subsequētibus. Neq3 hæc actio expellenda ex eo quod est:quia naturā non habet uniuersi:quod contingit quod ꝑfecto etiā corpus appellamus:neq3 itē sempiter/noꝝ subsequētiū:neq3 rursus per se existimandū. Neq3 enim hoc uel in his uel in sempiternis contigentibus ītelligēdū. sed id quod etiā apparet casus oēs corpora existimandū:etiā si non sempiternæ subsequant. neq3 per se rursus naturæ ordi/nem habeāt. Cæteꝝ quēadmodū sensus ipse ꝓprietatē īspici faciunt. Sed enim & hoc uehemēter præterea cōsiderare opus est. Nāq3 tēpus minime quærendū est: sicut & reliqua quæ in subiecto quærimus:referentes ad eas quæ apud nos ipsos īspiciūtur anticipationes:sed ipsam euidentiā per quā tps aut multū aut modicū uocamus:hoc familiari quadā ꝓpīquitate circūferētes reputādū:neq3 locutiones quasi meliores ꝑsequendū:sed his quæ sunt ad manus in ea re utendū:neq3 aliud aliquid per seipm prædicandū:quasi eandē quā ꝓprietas hæc substantiā habeat. Quod quidē faciūt quidā:sed solū quo ꝓprietatē connectimus. hoc etiā subme/timur maxime animaduertendū. Nam hoc demonstratione non īdiget:sed ani/maduersione. Quippe diebus ac noctibus horūq3 partibus connectimus. Simili/ter & perturbationibus ac trāquillitate & motibus & statibus ꝓpriū aliquē præterea casum. Rursus hoc ipm cogitātes secundū quod tempus nominamus. Ait aūt hoc & in secūdo de natura libro:& in magna epitome atq3 in his quæ prædi/ximus. Mūdos & oēm finitā concretionē similē his quæ īspiciūtur speciē frequē/ter habentē:existimandū est ex īfinito hoꝝ oīum prodisse ex conuersationibus propriis discretis maioribus atq3 minoribus:rursumq3 dissolui oīa celerius alia: alia tardius:cum alia hoc ab his alia ab illis patiant. Constat igit & mūdos illū di/xisse īterire:cum partes mutent:& in aliis ꝙ terra aeri superuehatur:præterea & mūdos neq3 ex necessitate arbitrari oportet unā habere figurā:imo & differētes eos in duodecimo de mundo esse ait. alios nāq3 sphæræ:alios oui præferre spēm: aliosq3 aliā itidem formā:non tamen oēm formā admittere:neq3 animantes esse ab īfinito discretas. Neq3 enim probaret quispiā ut in eo qui sit huiusmodi:com/prehensa non sint efficientia semina:ex quibus & aīalia & arbores & cætera quæ īspiciūtur constant. In huiusmodi uero non potuisset:eadē aūt ratione etiā inu/triri. Pari modo & de terra existimandū:sed & naturā quoq3 opinandū est pluri/ma & uaria ex rebus ipsis edoctā fuisse atq3 coactam:porro rationē quæ ab eo cre dita fuissent:ea postmodū diligentius explicuisse atq3 adiuenisse. præterea in qui/busdā celerius:in aliis tardius:& quibusdā euolutionibus atq3 temporibus ab his quæ ex īfinito:in quibusdā uero secūdū minores. Quocirca & nomina ab initio non positione facta:sed ipsa hominū īgenia per singulas rationes propriis affectas perturbationibus ac propria percipiētes uisa. proprie aerem īmittere īmissum a perturbationibus singulis ac uisis: Vt esset quādoq3 etiam gentium per loca diffe

rentia. Postmodum autem communiter per gentes singulas fuisse imposita propria: ut significationes minus ambiguæ fierét ad inuicem: breuiusq; significarét. quasdam insuper res etiam: quæ non conspiciantur inferendo: ut eos qui essent conscii monerent in sonos quosdam erúpere coactos: illos uero ratione duce plurimis ex causis ita interpretatos esse. enimuero in meteoris motum & conuersionem ac defectum: ortumq; & occasum & his similia: neq; ministerio cuiusq; facta existimandum est. Verum illius ordinatione & imperio qui omnem simul beatitudinem & ímortalitatem habeat: Neq; enim beatitati conueniunt negocia & curæ & iræ aut gratiæ sed infirmitate ac timore & indigentia opis proximorum ista fiunt. Neq; rursus cum ignis simul sit conuersus in se: quæ beatitudiné possident secundum uoluntatem hos motus accipere. ueꝝ omnem seruare decentiã per omnia nomina quæ in huiusmodi feruntur notionibus: si neq; cõtrariæ honesto ex his opiniones fiant. Alioquin maximã in animabus perturbationé huiusmodi cõtrarietas faciet. Quocirca & eas quæ ab initio sunt huiusmodi cõuersionũ perceptiones in mundi generatione oportet opinari: necessitatemq; hác & ambitũ perfici. Sed enim causam eoꝝ quæ sunt maxime propria diligẽter exponere Physiologiæ opus esse putandum est: beatitudinemq; in scientia de cælestibus corporibus huc cecidisse: & in eo q naturæ quædam sunt quæ inspectæ secũdum huiusmodi meteora & quæq; his propinqua sunt ad huius rei exactam diligentiam conferunt. præterea non in huiusmodi ipm multipliciter esse: ac ipm se circa illa pro uiribus & alias quomodolibet habere: sed simpliciter non esse in corruptibili: ac beata natura eoꝝ quæ discretionem suggerunt: aut perturbationem ullam & hoc mente comprehédere simpliciter est esse. Porro quod in notitiam cadit de occasu & ortu & de cõuersione ac defectu & quæq; his similia sunt nihil amplius ad beatitudinem scientiæ conferre. Sed similiter habere metus eos qui ista considerant. quænam uero naturæ sint: nesciunt: & quænã causæ nel maxime ratæ: & nisi ista difficilia nouissent: fortasse plurimi cum timor ex consideratione horum solutionem capere nequeat: ac dispositionem eoꝝ quæ sunt maxime propria. Iccirco & plures inuenimus causas conuersionum & occasus & ortus defectus & huiusmodi talium: sicut & in his quæ particulatim fiunt: Aut existimandum non est horum usum diligentiã non accepisse: quanta possit ad tranquillitatem nostram beatitudinemq; conferre: Itaq; quasi per transitum intuentes quod apud nos similitudo sit de rõne cælestiũ oĩsq; icerti differendũ est eos aspernãdo: qui ne id quidé sciũt quod uno modo se habet aut fit neq; quod multis contigat modis: imaginationemq; ex recessibus reddũt: ignorantq; præterea quænã sunt quæ perturbationé non igerát. Si tamen arbitramur eo modo susceptũ id fieri posse: & in quibus similiter perturbatione uacamus ipm quod multis fiat modis non ignorãtes: quéadmodũ si quod ita se habeat nouerimus: perturbatione carebimus. Ad hæc oĩa illud oĩno oportet intelligere q perturbatio humanis animis ꝑprie oĩno fit in eo: q hæc & beata opinent: & icorruptibilia & una contrarias his uolũtates habeãt: & actiones & causas: & in futura uita diꝝ esse aliquid secundum fabulas & sperent & suspicentur: siue hanc priuationem

ſenſus quæ ĩ morte ẽ metuãt:quaſi poſt mortem aliqd pati:& ĩ eo quod nõ opi/
nionibus iſta patiant̃:Ve℞ rõne & cõmendatione quadã.Vnde cũ nõ diffiniant
malũ æquam ſiue etiam maioré ꝑturbationẽ capere:ꝙ ſi hæc opinarent̃ tãtum.
Porro huiuſmodi ꝑturbationis uacatio ẽ his oĩbus euadere libe℞ & abſolutum
ꝑpetuãq; oĩum & eo℞ quæ ſunt plane propriam uerſare memoriam.Quocir/
ca oĩbus utendũ eſt præſentibus ac ſenſibus:cõi quidem rõe cõibus:propria ue/
ro propriis:ac preſenti omni per ſingula iudicia euidentia.Si enim hiſce intende
rimus:id unde perturbatio metuſq; fiebat excludemus habita recta rõne:atque
ſoluemus:deq; cæleſtibus ac reliquis quæ ſemper incidũt:quæq; ſumme terrẽt
reliquos:cãs afferemus.Iſta tibi o Herodote de natura oĩum ſummatĩ pſtrinxi/
mus. Quæ tu ſi diligenter ꝓ uiribus tenere ſtudueris arbitror:& ſi non ad oĩa
ſemper per partes diligenter explicata ſufficiẽt:ĩcomparabilẽ tamẽ ex eis firmita
tem atq; cõſtantiã aduerſus hoĩes cæteros perceptu℞.Nã te ex teipſo ꝓmouebis
plurimũ ad ea etiam quæ in toto de natura opere ſunt dicta ꝑ partes exponẽda:
Atq; hæc ipſa mandata memoriæ:perpetuo emolumẽto erunt.Sunt enim hu/
iuſmodi:ut hi ẽt q iã particularia ſatis aut etiã perfecte digeſſerunt:ad huiuſce ta
men ĩtuitus plurimos haberent:plurimũ iuuari ex his poſſint ĩ his quæ de tota
natura diſſerunt̃.Quæq; aũt non penitus cadũt in ea quæ conficiũtur.ex his ãt
ſecũdum eũ morem q caret ĩuidia:ſimulatq; intelligit̃ ambitus eo℞ quæ ſunt ĩ
primis rata ad tranqllitatem animi faciunt.& iſta quidẽ de naturalibus eius epi/
ſtola.Seqt̃ de meteoris alia.Epicurus Pythocli ſalutẽ. Reddidit mihi Cleon abs
te epiſtolã:ĩ qua nos fouere atq; diligere perſiſtis:digne ꝓ noſtro in te ſtudio:ne/
q; ignauiter ea℞ meminiſſe niteris:quæ ad beatam uitam ducũt rationũ. Præ/
cariſq; ut tibi de meteoris breuẽ mittam facilẽq; tractatũ:quo facilius admonea
ris.ea quippe quæ in aliis ſcripſimus:difficilime teneri memoria:q̃uis ea ut ais qs
cõtinue ferat.Nos aũt perlibenter præces admiſimus tuas:magnaq; de te ac io/
cũda ſpe fruimur.Cum igitur cætera iam abſoluerimus oĩa:agimus quæ poſtu
laſti plurimis & aliis emolumento futura ĩuenta hæc:& his maxime qui rudes
adhuc ueram nuper naturæ rõnem deguſtarũt:his item qui alicuius diſciplina/
rum liberaliũ ſunt grauioribus curis impliciti.Ea igitur rite percipe:mandataq;
memoriæ iugiter uolue:cũ cæteris quæ in breui epitome ad Herodotum miſi
mus.Primũ igitur alium aliquẽ finẽ ex cæleſtiũ corpo℞ ſcientia ſiue per conne/
xionem:ſiue abſolute dicant̃:putandũ non eſt ꝙ perturbationis uacationem ac
probationem certã ſicuti & in reliquis:neq; quod ſit impoſſibile per uim aggre
di:neq; ſpeculationem habere per omnia ſimilẽ aut his libris quos de uitis ſcri/
pſimus:ſiue de his quos de aliis naturalium quæſtionum purgatiõibus: puta ꝙ
omne corpus ĩpalpabilis naturæ ſit:ꝙ ĩdiuiſibilia elementa & omnia huiuſmo
di: aut quæq; unicã his quæ uidentur: concordiã habent:quod in meteoris nõ
eſt.Ve℞ iſta quidem multiplicẽ habẽt generationiscauſam ſubſtantiæq; prædi
camentũ ſenſibus conſonum.Neq; enim ſecũdum proloquio℞ uanitatem legiſ
q; ſanctionem de natura diſſerendum:ſed ſicut ea quæ uidentur hortant̃.Non
enim iã uita noſtra aut ſtulticia aut gloriæ uanitate opus habet:ſed ſolum tran/

quille ac secure uiuere: oĩa q̃dem imobili ac stabili rõne fiunt p oĩa: ex his dũtaxat quæ multiplici mõ his q̃ apparẽt: cõcorditer incidũt: cũ quis quod ꝓbabiliter de his dicit̃: cõgruẽter omiserit. Cũ uero quispiã hoc q̃dẽ omittit: hoc ãt eiicit quod æque ei quod uidet̃ consonũ ẽ: eũ ꝓfecto cõstat oĩ naturæ excidisse rõne: atq̃ ad fabulas eẽ deuolutũ. Signa uero quædã eoꝝ quæ ĩ sup̃nis cõsumantur fere quædã ex his quæ nobis apparent & quæ inspiciũt̃ aut sũt: nõ ea quæ in sup̃nis apparent. hæc enĩ multis modis fieri possunt: cuiusq̃ tamẽ uisum obseruandũ ẽ: atq̃ ĩ ea quæ illi adiũgunt̃ diuidendũ. Quippe nõ contendit̃ plurimis modis ꝑfici ut ea quæ sũt apud nos. Mundus ẽ cæli quædã continẽtia: stellas & terrã: & quæ uident̃ oĩa continẽs: abscissione mq̃ ex infinito hẽns atq̃ ifinem desinẽs: siue rarũ siue densũ: quo soluto quæ ĩ illo sũt: oĩa cõfusionẽ acciperent: & desinens aut in eo quod circũagit̃: aut ĩstantiã habet: & rotundã aut triãgularẽ aut quãcũq̃ circũscriptionẽ: oĩbus q̃ppe modis fieri possibile ẽ: quando eoꝝ q̃ uidet̃ nihil obsistit mũdo huic: ĩ quo finẽ cõprehẽdere neq̃mus. Quod aũt & huiusce mũdi sint ĩfiniti multitudĩe colligi põt: & quoniã talis fieri mũdus põt. & in mũdo & intermũdio: quod interuallũ dicimus inter mũdos ĩ loco uacui pleno & nõ in magno puro & uacuo: quẽadmodũ aiunt quædã idoneorum quorũdã seminũ quæ ab uno mũdo siue intermũdio fluxerint: siue etiã a pluribus sensim. Abiectionesq̃ & cõpositiones atq̃ migrationes faciẽtibus ĩ locũ aliũ si sic cõtigerit: & irrogatiões ex his quæ opportune eas suggerũt quoad cõsument̃ accipiãtq̃ cõstãtiã: in quo ẽt subiecta fundamenta susceptiões huiusmodi efficere possint. Non enim cõuentũ fieri oportet solũ neq̃ uertiginẽ ĩ eo uacuo ĩ quo fieri ẽ possibile mũdũ secũdum quod ex necessitate putat̃: Augeriq̃ tãdiu quo ad alteꝝ offendat: ut ait q̃spiã ex his q̃ Physici uocant̃. hoc enĩ his quæ uident̃ repugnãs ẽ. Sol itẽ & luna & sidera cætera seorsum facta postmodum a mũdo cõprehensa sunt: quæq̃ præterea cõstantiam seruant: Continuo effecta sũt: atq̃ incremẽtum ꝑceperũt pari rõe & terra & mare p cõparationes & uertigines quarũdã tenuitate partiũ constãtiũ naturaꝝ siue spiritualiũ siue ignis præferentiũ speciẽ siue utrũq̃ simul & hæc enĩ ita suggerit sensus. Porro solis cæteroꝝq̃ sideꝝ magnitudo q̃tum ipsi sapimus: ea ẽ quæ uidet̃. hæc ĩ undecimo de natura dixit. Nã si inq̃t magnitudinẽ interualli rõne amisisset lõge profecto magis colorẽ. Alia nãq̃ huic rõnabilior distãtia nulla ẽ. cæteꝝ secũdũ id quod p ipsum ẽ: siue maior fit q̃ uideat̃ siue paulo minor: siue tãtus nõ simul. Ita enĩ & apud nos lumina quæ ex ĩteruallo cernunt̃: p sensum cõspiciũtur: & oĩs aũt in hãc partẽ instãtia soluet̃ facile: si q̃s rebus certis intẽdat: quod ĩ libris de natura mõstrauimus: ortus & occubitus Solis ac Lunæ siderũq̃ cæterorũ & p incensionẽ & extinctionẽ fieri posse: cũ talis sit circũstãtia etiã p alia loca: ut ea quæ prædiximus ꝑficiant̃. Nihil. n. eoꝝ quæ uidet̃ obluctat̃. p euidẽtiã quoq̃ sup terrã & præterea p adiectionẽ quod prædiximus confici posset. Neq̃. n. refragat̃ aliq̃d eoꝝ: quæ cernũtur: Ipsoꝝ quoq̃ motus nõ quidẽ fieri ĩpossibile sc̃dm uertiginẽ totius cæli siue secundũ ipsius quidẽ statum. horum uero uertiginem iuxta eam quæ ab initio ĩ generatiõe mũdi genita sunt ĩ eoꝝ

necessitatem. Deinde calore per quandam ignis distributioné semp ad áterio/ra loca tendentis cõuersiones Solis ac Lunæ fieri qdé possibile é p obliquũ cæ/li ita tépoꝝ necessitate coacti. Similiter & secũdum aeris obsistétiá: siue ét materiæ aptæ quæ semp adiaceat atq̃ íflámet. Partim uero deserétis: siue etiá ab initio uertigo huiuscemõi istis sit distributa syderibus ut í gyꝝ moueant. Cũcta eni huiusmõi atq̃ his similia í nullo euidétiæ rõe dissentiũt. si qs semp í huius/modi partibus possibili adhærés: hoꝝ singula ad eoꝝ quæ uident cõsonantiá possit adducere nihil metués seruiles astrologoꝝ artes: euacuationesq̃ Lunæ ac rursus ípletiões euersionéq̃ huiusce corpis. fieri ení ꝑfecto posset & p figu/rationes Aeris similiter: Atq̃ & quæ secũdũ appositiões & oés alios modos p quos & ea quæ apud nos apparét: euocant ad huiusce specié reddendá: nisi forte qs unico illo mõ cõtétus reliquos nequicq̃ repudiet. Neq̃ speculatiuæ possibile é aliqd hõi aspicere: & aliqd ípossibile: atq̃ ideo ípossibilia íspicere cupiés: præterea possibile é luná ex seipsa habere lumen. possibile ité & a Sole mutua/ri: Et ení apud nos plæraq̃ cernunt: quæ plura ex seipsis habeát: plura ité ab aliis: nihilq̃ ípedit eoꝝ quæ í celestibus uidét: si qs multiplicis mõi semp memoriam habeat: cõsequétesq̃ ipsis una suppositiões & cás simul aspiciat: & ne aspiciés í ea quæ nõ consequunt hoc ipsum defluere alias aliter í illũ unicũ modũ. Porro faciei manifestatio fieri quidem í ipsis põt & per ímutationes partium: & p cumulatá adiectioné. modisq̃ oíbus quotquot cernũt cũ his quæ appent cõcordiá hére. Naq̃ í oíbus meteoris huiusmodi uestigare nequaq̃ adnitendũ est. Si.n. aliqbus repugnare euidentiis cõtigat: nũq̃ uera tranqllitate poterimus frui. Solis ac Lunæ defectus põt quidé fieri & p extinctioné: quemadmodũ & apud nos plæraq̃ fieri uidemus. iamq̃ p íterpositioné quorundá alioꝝ aut terræ siue cæli siue cuiuslibet alterius eiusmodi. sicq̃ ꝑprios adiuicé modos con/spiciendũ: & q̃ cõiunctas concretiones fieri ípossibile nõ est. Porro in duodeci/mo de natura dicit obumbráte Luna Solé: luná uero terræ umbra se opponente deficere. ueꝝ secũdũ recessũ. hoc & Epicureus Diogenes í prio electaꝝ opi/nionũ tradit. Præterea circuitionis ordo sic accipiat: sicuti & quædá apd nos fiunt diuíaq̃ ad hæc natura nusq̃ admoueat. sed ímunis a ministerio í oí sua plenissima beatitate seruet. Sin míus aũt hoc fiat: oís de cælestibus íanis erit cõ/tradictio: sicuti iá qbusdá fuit: q̃ non modũ attigere possibilé: ueꝝ í uanitaté deciderũt: dũ uno tãtũ mõ arbitrant hæc fieri aliosq̃ oés possibiles excludũt: qq̃ & ad id quod ítelligi nequeat: & ad ea quæ appareant ferát. Quæ uero signa suscipere oportet: cũ nõ possimus ualere sinamus: q̃ noctiũ ac dieꝝ ꝑlixitates in/mutant. præter id quod solis motus celeres fiũt: rursũq̃ tardiores sup terrá p locoꝝ lõgitudíe ímutát: & loca quædá celerius pagũt siue tardius: sicuti & ap/ud nos quædá cõspiciunt: qbus cõsona de meteoris dicendũ. Qui auté unũ assuméres his quæ apparét reluctant: eo etiá exciderũt: quod ínspicere hoí possibile é. Náq̃ significatiões fieri possunt ét p collatiões tépoꝝ: sicuti & í his quæ apud nos uidétur animátibus & í aliis sicutiaeris & mutatiõis: hæc ení utraq̃ his quæ uidétur nõ repugnát. Qualitatibus præterea si ab hoc aut ab illo fit

causa: Neq; ualet aspici: qua fieri atq; cōstare pōt & cōcretiones aeris ipressionesq; uentorꝝ atq; iplicationes se inuicē tenentiū atomorꝝ. & eorꝝ quæ ad hoc agendū idonea sunt: fluxūq; ex terra aquisq; cōuentū atq; modis aliis plurimis huiusmo di cōstantias fieri ipossibile non ē. Iam uero i his partim se collidentibus: partim uero mutātibus aquas persici: & uentos item ꝑ relationē ex locis idoneis. Dūq; ꝑ aerē mouent ubi inundatio uehemētior ex quibusdā ad huiusmodi imissio/ nes idoneis cōuentibus facta fuerit tonitruus fieri posse: ac ꝑ spūs i concauis nu/ biū euolutionē sicuti in uasis nostris cōtingit: Atq; ex igne ispirato sonitū in ipsis fieri & fractiones itē nubiū atq; dissidentias ac confricationes nubium atq; ordi nes quæ concretionem Crystalli instar acceperint. Et totum ad hanc partem ut multis modis fieri dicere possumus: quæ uident inducūt. Coruscationes itē ea/ dem rōne modis plurimis fieri. Nam per confricationem collisionemq; nubiū figurā illā ignis effectricē elabentē coruscationē gignere: flatūq; ex nubibus taliū corporꝝ quæ hūc splendorē efficiant. & ꝑ pressurā aut collisionē nubiū fit: siue ab se iuicem siue a uentis & per cōplexionē ea quæ a Sideribus manat se inserēte lu/ ce: siue a motu nubiū uentorūq; compulsa: & ꝑ nubes decidente siue per collati onem tenuissimi nubiū luminis aut ex igne coactas nubes efficere tonitrus & ꝑ huius motū & per ignis euaporationem quæ fiat per constantiam motus: uolu bilitatisq; uehementiā. Fractiones quoq; nubium a uentis casum esse efficientiū ignis atomorum coruscationisq; speciem peragentium. Aliis itē modis pluribus facile erit inspicere ei qui & quæ apparent teneat: hisq; similia queat conspicari: præcedit aūt coruscatio tonitruū i huiusmodi circūstantia nubium: & quod si/ mul atq; flatus irruerit: emittat figura coruscationis efficiens. Postmodum uero spiritus inuolutus huiusmodi efficiat sonitū: & per utrorumq; incidentiam Co ruscatio maiore ad nos celeritate utatur. Postremo aūt uenire tonitruum: sicu/ ti in quibusdā quæ ex interuallo inspiciunt: ictusq; quosdam efficiunt. Fulmina fieri possunt: ac secundum plurimos uentorum conuentus & euolutiones uali damque euaporationem & fractionem partis eiusque uehementiorem ad infe/ riora loca descensum: fragore illo contingente: quod consequentia loca densio/ ra sunt ob implicitas nubes. per hunc item inuoluti ignis lapsum sicuti fieri pos sibile est. Tonitruum quoque cum ignis amplior fuerit inspiratusque uehemē/ tius perruperit nubem: quod in anteriore procedere nequeat: idcirco quod hu iusmodi concretio fiat plurimum quidem ad excælsum aliquem montem ubi maxime fulmina cadunt adinuicem semper: Et aliis item modis plurimis ful/ mina fieri possunt: modo longe absit fabula: aberit autem si quis rite ea quæ ap parent sequens de his quæ sunt occultiora ad eam normam iudicarit. Presteres quoq; & per positionem nubis ad inferiora loca aliena specie a repentino impul sæ flatu fieri possunt: & per flatum qui una & feratur uehemens & nubem ad proxima impellat loca exterior flatus. Præterea & per circunstantiam spiritus cum in circulū aer quidam superne compellit: uehemensq; uentorꝝ collisio fit: neq; ualet i trāsuersa diffluere ꝑpter eam quæ circa est aeris dēsitatem: atque ad

terram quidem usq; Prestere descendente strobili fiunt:ut generatio secundum motũ spiritus fiat. Porro usq; ad mare uertigines fiunt. Terræmotus aũt & cum se in terrã recipit uentus: fieri possunt: & cum hæc paruis tumoribus perpetuoq; motu se obiicit: quãdo agitationẽ terræ parat hic uẽtus: aut exteriore ex parte cõplectitur: dum in fundamenta ruit: aut in abstrusa speluncæ in morẽ terræ loca dẽsatus a uẽtis aer. propter hanc aũt distributionẽ motus ex lapsibus fundamentoꝝ plurimoꝝ: itẽq; redditionẽ ubi condẽsationibus uehemẽtioribus terræ obuiarit: terræmotus perfici possibile est: & aliis item modis pluribus has terræ agitationes fieri. Porro uẽtos in tẽpore fieri contigit: cũ semper fiat sensumq; subrepat alienatio quædã & per collectionem aquæ copiosæ. Venti aũt reliqui fiũt: & cum pauci in concaua irruerint multa: hoꝝ dum diuisio fit. Grando perficitur & per concretionẽ uehementiorẽ. Vndiq; aũt uentosoꝝ circũstantiã quorũdam ac partitionẽ & concretionẽ & moderationẽ quorũdam pariter Aquæ præferẽtium speciẽ eruptionẽ simul atq; cõpulsionẽ ipsoꝝ facientẽ: ac disruptionẽ ad id constare quod secundũ partes cõcretas sit: & secundũ soliditatẽ: Veꝝ etiã circũferentiã fieri ĩpossibile nõ est: extremis undiq; conueniẽtibus & in constãtia omni ex parte ut dictũ est & partes & plane siue aquosis quibusdã seu uẽtosis circũstantibus. Niuẽ autẽ perfici fas est & cum aqua tenuis ex nubibus funditur uariis cõmensionis & præssuræ ex nubibus idoneis & ex seminis monumento: Deĩde dũ fertur concretionẽ accipiente propter uehementiorẽ quandam in locis inferioribus nubium congelationis circũstantiam. Sed per cõcretionem huiusmodi lenem habens in nubibus raritatẽ: emissio hæc ex nubibus fit dum se inuicem collidunt: quæ aquæ speciẽ præferunt: & quæq; his una adiacent: quæ dum ueluti cõpulsione se feriunt grandinẽ faciunt: quod maxime in aere fit: & per huiusmodi collusionẽ nubiũ: quæ coagmentum acceperũt: fit ut desiliat niuis iste congestus: & aliis item modis nix confici potest. Ros aũt efficitur & per conuentũ ad inuicem ex aere taliũ: quæ sint huiusce humoris efficiẽtia. Sed enim & per loci mutationẽ aut ex humentibus locis aut aquas habentibus maxime perficitur ros. Deĩde cum hæc in idipm̃ conuenere: humiditatẽ peregerunt: motũq; rursus ad ĩferiora loca quẽadmodũ fieri & apud nos plæraq; huiusmodi cernimus: ubi humores hi rosidi concretionẽ quandã suæ qualitatis acceperunt: ob circũstantem frigidũ aerem efficitur glacies: & per detritionẽ quidẽ globosæ formationis ac rotũdæ ex aqua cõpulsionẽq; scalenoꝝ & acutoꝝ anguloꝝ: qui in aqua sunt: & per eam quæ extrĩsecus fit taliũ collisionẽ: quæ cõpulsa ut aqua in concretionẽ transiret effecerunt: de tritis rotundoꝝ quantitatibus. Iris fit dum Sol aquosum aera sua luce perstringit: siue per aeris propriã naturã: quæ lucis & aeris propria est: ex qua coloꝝ huiusce proprietates fiunt siue oẽs: siue unico modo ex ea item effulgente propĩquiora quæq; aeris eum percipient colorẽ: quo partes has circũferentiæ fulgere conspicimus. Fit aũt huiusmodi uisum quod par omni ex parte interuallum luminibus pateat: siue quod cum huiusce compulsionẽ accipiant sectiones quæ uel in aere uel in nubibus sunt & ex eodem aere se ingerente dum ad Lunam referuntur atomi circũferentia quædam in hanc concretionem demitta

tur. Area circa Lunam fit: dum omni ex parte aer ad Lunam refertur: deĩde qui
ex ipſa manant fluxus leniter eatenus coercentes: quoad in gyro circa ipſam nu-
bes conſiſtat hæc: & non omnino diuidat: ſiue eum qui in circuitu eſt aerem ipſa
undiq cogẽte æquabiliter ad circũferentiã ſuam craſſioréq conſtituente: quod
fit per partes quaſdã: ſiue extrĩſecus fluxu aliquo impulſo ſiue calore idoneos po
ros ad id efficiendũ nãciſcente. Cometæ ſtellæ fiunt ſiue igne plæriſq in locis tẽ-
poribus ſuis in cæleſtibus coaleſcente: cum efficitur caſus circũſtantia: ſiue quod
propriũ quendã motũ in tẽpore cælũ ſupra nos habeat ut huiuſmodi appareant
ſtellæ: ſiue ipſe tẽporibus quibuſdã per quendã moueãtur caſum: atq ad loca no
ſtra deriuent & manifeſtæ oĩbus fiant: harum item defectus fieri propter his oppo
ſitas cauſas: quod contĩgit non modo quod pars mundi huius ſtet circũ quã uer
ſentur reliqua ut quidam aiunt: ſed quod aeris uertigo circularis ipſam circũſtet:
quæ ĩpedimento ſit uti ne circũeant ſicut & ſtellæ reliquæ: ſiue etiam quod dein
ceps materia illis congrua non ſit. Porro hoc in loco ubi conſtitutæ cernunt etiã
aliis pluribus modis hoc fieri poteſt: ſi quis colligere ſtudeat ex eorum quæ cernun
tur congruentia: ut uaga quædã Sydera ferri contĩgat: ſi ſic motibus ſuis utũtur:
quædã uero ĩmota durare. poſſibile eſt quidem ea ab his quoq quæ in circuitu
ſunt: ita ab initio moueri coacta eſſe ut alia quidẽ ſecũdum eandẽ ferantur uerti-
ginẽ: quæ lenis ſit: Alia uero ſecundũ eam quæ ſimul in æqualitatibus quibuſdã
ũtatur: fieri aũt poteſt ut quibus feruntur locis non ĩtentiones aeris eſſe planio-
res: quæ in idipſum deinceps compellant: leniterq ac plane ĩtendant neq ita inæ-
qualiter ut & quæ uidentur: ĩmutationes fiant. Enimuero unã iſtarum rerum cauſam
aſſignare: cum multiplicẽ ea quæ ĩconſpectu ſunt præbeant: ĩſanũ eſt: & minime
congrue ab his fit: qui uanã aſtrologiã profitentur: inaniterq quorũdam cauſas
reddunt: quandoquidẽ diuinã naturã nunq̃ huiuſce abſoluũt miniſteriis. Syde-
ra quædã aliis minora conſpici contĩget: tardioreq motu circũferri: cum eundẽ
orbẽ circũeant: contrarioq ferantur motu ab eadem abducta uertigine: & q cir
cũferantur alia maiore loco: minore alia: cum eandem uertiginẽ ambiant. Porro
ſimpliciter de hiſce diffinire illis conuenit: qui prodigia cõfingere apud plæroſq
uolũt. Quæ aũt cadere dicũtur ſtellæ & ex parte & ex colliſione ſua fieri poſſunt
& quod illic excidant quocũq expiratio fuerit: Sicuti & de corruſcationibus dixi-
mus. ex concurſu quoq atomorum ignis efficientiũ conſenſu ĩcidente ut hoc fiat:
ac ſecundũ motũ quocũq ĩpetus a prĩcipio ſecũdum concurſum fuerit. Ex col-
lectione item uenti in condenſationibus quibuſdã nebulæ præferentibus ſpẽm
ſecundũ euaporationẽ horum per ĩuolutionẽ ſiue eruptionẽ continentiũ & in quẽ
cũq locũ ĩpetus fuerit: motu quoq in eum ſubſequente. Sũt & alii modi quibus
hoc fiat: ĩnumerabiles porro ſignificationes: quæ in plæriſq animalibus fiũt per
auctoritatẽ tẽporis fiũt. non enim quæuis animalia neceſſitatẽ aliquã ĩuehũt ut
hyems fiat: neq ſedet aliqua natura diuina: quæ horum animaliũ obſeruet exitus:
ac deinde huiuſmodi efficiat ſigna: Neq enim in animal quodlibet modo id ſit
modico gratius huiuſmodi fatuitas cadet: nedũ in id quod pleniſſimam obtinet
fœlicitatem. Hæc igitur omnia Pythocles memoriter tene. longe enim euades

109

fabulam:&quæq; his propinqua & similia discernere poteris. Maxime autem te ipm dede ad speculáda pricipia:& ifinitaté:& his quæ similia sunt. Iudicia præterea & perturbationes & cuius rei gratia ista colligimus. hæc enim iprimis considerata:causas quoq; particulariũ rex cognitu faciles faciét. Qui uero istis uel maxime conteti non fuere:ne ista quidẽ ipsa rite conspexerunt. Neq; cuius rei gratia illa conspiciéda erãt consecuti sunt. Ista ille & de cælestibus corporibus opinatus est. Cæterx de his quæ ad uitæ moderationé pertinent:quonã modo eligéda sint alia:& alia repudianda sic scribit. Primũ itaq; quid de sapiéte opinet exponamus. Detriméta quæ ex hoibus siue odii siue iuidiæ siue conteptus gratia fiũt Sapiété autumat rõne superare. eum ité qui semel fuerit sapiens:in contrariũ habitũ transire non posse:neq; perturbationibus cedédo errare. Immo continendũ ne quod ad sapientiã ipedimentũ patiat:neq; tamen ex omni quidé corporis habitu:neq; in omni genere fieri sapienté:siue aũt crucietur excarnificeturq; sapiés futux nihilominus fœlicé:gratiáq; solũ amicis præsentibus æq; & absentibus habitux sapienté perq; uiá. Cũ tamen cruciatur & igemiscet:& eiulabit. Mulieri ité non congressux sapiété: quá leges iterdicãt:ut diogenes in epitome epicuri dogmatũ moraliũ ait:neq; cruciatu affectux seruos:uex misertux:ueniáq; habitux:probos quoq; amatux sapienté negat:neq; sepulturæ curã habitux:neq; a deo amorem imitti:Diogenes refert. Neq; ité oratoriæ datux operá:dicés illã nihil quidẽ unq̃ profuisse:plurimũ uero etiã obfuisse. uxoré tamen ductux:ac liberos pcreatux sapienté:ut epicurus in ambiguis & in libris de natura:cætex pro uitæ iterdum conditione ductux uxoré : auersurũq; aliquos: neq; obseruatux in ebrietate:ut epicurus in symposio:neq; accessux ad rẽpublicã:ut in primo de uitis:neq; tyrãnidem quæsitux:neq; dominatũ ut in secũdo de uitis:neq; unquá pauperé futurum. cætex & si illi eruantur oculi uitæ participatione fruitux:ut in eodem ait. Mœrore ité non conficiendũ sapienté:ut ait Diogenes in decimoquito electox: nõ litigatux. libros atq; monumenta relictux:non aũt celebritatibus datux operam:acquirendi curã ac futuri prouidentiá non habitux:fortunæq; reluctatux: amicũq; neminé acquisitux. gloriæ hactenus curã habitux quoad conteptui nõ habeatur. plus aũt aliis lætitia in speculationibus afficiédũ. Peccata esse iæqualia: sanitaté quibusdá conducere:plærisq; idifferenté esse. fortitudiné per naturã nõ contigere:sed rõne cõmodiq; notatõe. Amicitiá usus gratia necessitatisq; ieundá: a nobis tamé ichoandá. quippe & terrã serimus. Cõstare illá uoluptataté consortio ac societate:fœlicitaté bifariá itelligi supremã illã:quæ in deo est:quæ icremẽtum non admittat adiectionẽq; & ablationẽ uoluptatũ. Imagines quoq; positux si habeat idifferenter plane accipies. solũq; sapienté recte de musica & poetica uerba factux. pangenda non fingéda poemata dixit. Non mouetur si alter altero dicatur fuisse sapientior:sed ex sapiétia sola si affluat rite appellandũ sapienté putat: pricipé in tépore obsequio delinitux gratulaturũq; cuilibet resipiscenti. scholam item habitux:non sane ut turbas faciat:recitaturũq; in multitudine sed non spõte. Dogmata quoq; illatux & non dubitatux. In somnis quoq; similẽ futux ac pro amico quandoq; moritux. Ista illi opinantur. transeundum iam ad epistolã

est. Epicurus menœci salutem. Neq iuuenis quispiam dum ē: philosophari ne gligat: neq senex existēs philosophando fatiget. Neq enim intēpestiuus ullus est: neq ad animæ sanitatem tempus nō habet idoneum. Qui autem dicit aut nōdum philosophādi tempus esse aut tempus præterisse: ei similis ē: qui dicit ad beatam uitam aut nō adesse tempus aut nō iam esse. Philosophandū igitur & iuueni & seni: illi quidē ut senescens in uirtutibus uigeat præteritorū gratia: huic ut iuuenis una & uetulus sit quod futurorū careat metu. Meditādū ergo quæ faciant beatam uitam. Siquidē si adsit illa: omnia suppetunt. Sin aūt absit: agimus omnia ut illam habeamus. Quæ aūt assidue te admonebā: ea & age & meditare bene uiuendi elemēta hæc esse arbitrās. primū quidē deū esse animal īmortale ac beatū: puta sicuti cōmunis de deo dictat ītelligentia nihil illi aut ab imortalitate alienū aut a beatiudine applicās. Ceterū omne quod illius cū īmor talitate beatitudinē seruare possit de eo opinare. dii nempe sunt ut certa ē illorū notio: non aūt eiusmodi sunt cuiusmodi eos pleriq arbitrātur. neq enim eos quales putant obseruāt. Impius aūt est nō qui tollit multitudinis deos: sed qui diis opiniones multitudinis applicat. Non enī sunt anticipationes: sed opina-tiones falsæ: quæ plurimi de diis sentiūt: hinc detrimēta maxima pessimis qui busq a diis īferunt & cōmoda itē probis. Quippe uirtutibus p oīa delectati si-miles amplectunt: ac fouēt omne quod huiusmodi nō est alienū existimantes. Consuesce aūt putare nihil ad nos esse mortē. Bonū enim omne ac malū ī sen-su est. sensus autem priuatio mors ē. Vnde recta cognitio: quod nihil ad nos sit mors: id efficit ut mortale quod est: fruat uita: nō ambiguū adiiciens tēpus: sed īmortalitatis desideriū auferēs. Nihil enim ī uita malū est ei qui uere cōprehen dit nihil esse in uitæ priuatiōe mali. Vanus ergo ē qui mortē se timere dicit: nō quia præsens mœrore cōficiat: sed expectata & futura contristet: Nā quod præ sens nihil perturbat expectatū nequicq cōficit. Itaq quod acerbissimū malorū ē & omnino pauendū mors nihil ad nos: quoniā cum nos sumus: mors nō est: cum uero mors adest: nos iā non sumus. Neq igitur ad uiuentes: neq ad mor tuos est. Nam his qui sunt illa nō est: quibus uero adest iam illi nō sunt. Atqui plurimi mortē aliquando ut malorū maximū fugiūt: aliquādo uero uti requiē eorū quæ ī uita sunt tristium cupiunt. Neq igitur nō uiuere metuit: nec enim illi uiuendi amor īperat: neque opinatur mali aliquid esse non uiuere. Quem-admodum uero cibus non qui plurimus: sed qui suauissimus ē eligitur: ita & tempus nō longissimum sed suauissimum cupitur. Porro qui iuuenem bene uiuere senem bene exuita discedere admonet fatuus est: nō modo ob amorem uitæ ac studium: uerum etiam quod eadem sit meditatio bene uiuēdi ac bene moriendi. Longe autem deterius qui dicit: bonum quidem nō natura esse Na tū uero q̄ celerrime ītrare inferi ianuas. Nā si quod ita crederet: hoc dixit: quo modo nō discedebat ex uita. Id quippe illi in promptu erat. siquidem hæc illi fuisset rata sententia. Sin autem inuehens uanus dum ī his quæ ratione carent inuersatur. Memoria uero tenēdum ut quod futurū est neq nostrum sit neq omnino nō nostrū uti ne tāq futurū ꝓrsus expectemus: neq itē quasi nō futu-

rum desperemus. Reputandũ præterea cõcupiscentias ptim esse naturales par
tim ianes:atq; naturaliũ alias qdẽ necessarias:alias uero tãtum eẽ naturales. Ne
cessariæ uero q̃ sũt pti ad fœlicitatẽ:pti ad corpis tráqllitatẽ: pti ad uitã ipam
eẽ necessarias. Hoꝝ qppe sine errore speculatio est ut nouerimus qd eligẽdum
qdue fugiẽdũ sit ad bonã corporis tuẽdã ualitudinẽ corporisq; qetẽ. hic. n. finis
ẽ bene beateq; uiuẽdi. Huius. n. gr̃a oĩa gerimus ut neq; doleamus neq; pturbe
mur. Vbi uero id penitus consecuti erimus soluit oĩs tẽpestas aĩ:cũ non possit
aĩal tẽdere q̃si ad minus aliqd: & aliud quærere quo animi corpisq; cõsumet
bonũ. Tũc uoluptate nobis opus ẽ cũ illã nõ adesse dolemus:nõ ẽt uoluptate ĩ
digemus. Quocirca uoluptatẽ finẽ dicimus ac principiũ beatæ uitæ. Hãc enĩ
primũ bonũ atq; ĩgenitũ nouimus:atq; ab hac electionẽ oẽm ac deuitationẽ:ĩ
choamus:adq; hãc occurrimus pturbatiõe tãq̃ norma bonũ discernẽtes. Quo
niã uero primũ istuc & insitũ bonũ ẽ. Iccirco nõ oẽm uoluptatẽ eligimus: ueꝝ
sæpe plærasq; trãsgredimur:quãdo ex his maior molestia seqtur: doloresq; nõ
nullos uoluptatibus præstare arbitramur:quãdo scilicet ex diutina toleratione
doloꝝ maior nos uoluptas seqtur. oĩs itaq; uoluptas eo q naturam propriam
habet bonũ est:nõ tamen eligẽda oĩs. sicuti & dolor malũ est:nõ tamẽ oĩs repu
diãdus ẽ dolor. Cõmensione itaq; & utiliũ inutiliũq; discretiõe diligẽti hæc oĩa
iudicare cõuenit. Vtimur. n. bono p tpa q̃dã ut malo:ita rursus malo tanq̃ bo
no. frugalitatẽ præterea magnũ existimamus bonũ:nõ ut semp utamur modi
cis: sed nisi multa hẽamus utamur paucis:credẽtes uerissime illos magnificen
tia frui suauissime:q illa nimiũ indigẽt:quodq; naturale sit oẽ eẽ parabile:noua
uero difficile parari posse. Sapores itẽ simplices æquam magnifico luxui ferre
uoluptatem:quãdo oẽ quod dolet per inediã sublatũ sit:& panis ergo cibarius
& aqua summã uoluptatẽ afferũt:cũ egẽs qs illa ĩ cibũ sumit:itaq; simplicibus
& nõ magnifice paratis cibis cõsuescere & salubritatis efficiẽs ẽ:& hoiem ad ui
tæ usus necessarios ĩpigrũ reddit:magnificentioribusq; si p ĩterualla sumãtur:
nos cõmodius aptat atq; aduersus fortunã ĩterritos facit. Cũ itaq; dicamus uo
luptatẽ finẽ eẽ nõ luxuriosoꝝ uoluptates easq; q̃ ĩ gustu sũt positæ ut qdã igno
rãtes aut a nr̃a sn̄ia dissentiẽtes:aut male accipiẽtes arbitrant:sed nõ dolere cor
pore aĩoq; tranqllũ eẽ:& perturbatiõe uacare dicimus. Nõ enim conuiuia & cõ
messatiões nõ pueroꝝ mulierũq; cõgressus:nõ pisciũ usus & cæteroꝝ quæ af
fert preciosior mensa suauẽ gignit uitã:ueꝝ rõ sobria:causasq; pscrutans:cur q̃
q; uel eligẽda uel fugiẽda sũt:opionesq; expellẽs p q̃s aĩos utplurimũ occupat
tumultus. hoꝝ oĩum ĩitiũ maximũq; bonũ prudẽtia ẽ. Quocirca philosophiã
quoq; prudẽtia æstimatione antecellit. ex q̃ reliquæ uirtutes oẽs oriunt docẽ
tes ut nõ sit iocũde uiuere:nisi prudenter honeste iusteq; uiuat. qppe uirtutes
suaui ac iocũdæ uitæ cõiunctæ sũt:iocũdaq; uita separi a uirtutibus neqt. Nã
quẽ tu arbitraris eo præstãtiorẽ eẽ:q & pie de diis opinat mortẽq; semp ĩterri
tus sustinet finẽq; naturæ rectæ estimat:finẽq; bonoꝝ ut facilis ad ĩplẽdũ pa
rabilisq; sit cõpræhendit. Maloꝝ uero finẽ:ut aut tẽpus aut dolorem breuẽ ha
beat:dominamq; omnium ut a plærisq; ĩducitur nũciat:ptim uero a fortuna

partim a nobis quod necessitas obnoxia non sit istabilisq; fortuna. Quod autem a nobis est: dominatu caret: quod querimonia & contrarietas solet euestigio sub sequi. præstat enim fabulam quæ de diis traditur sequi q̃ naturaliũ seruire fato: illa enim spem excusationis obtendit honorẽ deoꝝ: Hæc ineuitabilem necessi/tatẽ habet: fortunam uero neq; deã: ut plures suspicant̃ putat. Nihil enim deus agit temere: neq; instabile. cãm nempe arbitratur bonũ siue malũ: ex hac ad bea te uiuendũ hoĩbus dari principia: tamẽ magnoꝝ bonoꝝ aut maloꝝ ab ista do/nari: præstat enim rõnabiliter esse infœlicẽ q̃ absq; rõe fœlicẽ. Melius est. n. ĩ acti bus quod bene iudicatũ ẽ p eã digeri. Hæc igit̃ atq; his similia tecũ si die noctuq; meditere nũq̃ p sõnia ĩsomniaue pturbatione ulla capi poteris: ue ꝝ quasi deus ĩ/ter hoĩes uiues. Nihil enĩ similis ẽ mortali aĩanti animal hõ ĩmortalibus bonis ĩnuersatus. Diuinationem aũt oẽm ĩ aliis tollit sicuti & ĩ parua epitome: dicens eã carere substantia: & si ĩnqt substantialis sit: nihil ad nos existimes ptinere quæ fiunt. Ista & de his quæ uitã ĩformant: pluraq; his aliis ẽt in locis disserit. Dissen/tit aũt a Cyrenaicis de uoluptate. Illi enĩ non eã quæ in statu ẽ: sed eam solũ quæ in motu sit admittũt. Hic aũt utrãq;: animi scilicet corporisq; cõplectit̃: ut in li/bro de electionibus & fuga ait & in libro de fine & ĩ primo de uitis & in epistola ad Mitylenẽses amicos: similiter & Diogenes in. xvi. electoꝝ & metrodorus ĩ Ti mocrate dicũt ita ĩtelligi uoluptatẽ & q̃ ĩ motu sit & ĩ statu. At epicurus ĩ libro đ hæresib9 ita dicit. Nã q; pturbatiõis dolorisq; uacatio cõstantes sunt uoluptates. Gaudiũ uero ac lætitia actio secũdum motũ uident̃. Itẽ aduersus Cyrenaicos: Illi . n. corporis dolores q̃ animi deteriores arbitrant̃. Corpore deniq; peccantes cru/ciari: Hic aũt animi dolores. Carnẽ. n. præsenti tãtũmodo dolore affici: animum uero & præterito & præsenti & futuro. Ea ergo rõne maiores quoq; animi q̃ cor poris esse uoluptates. Demonstratione uero utitur: q; sit uoluptas finis: q; aĩalia simulatq; nata sunt ista deliniri: offendi illo naturaliter absq; rõnis adminiculo cernimus. Nostra ergo spõte dolorẽ fugimus: sicuti & hercules ab tunica dũ con sumeret̃: clamat mordẽs atq; eiulãs: Saxa circũgemũt locorũq; mõtani uertices: & Euboeæ ꝓmõtoria. Voluptatis uero cã uirtutes quoq; eligi nõ ꝑptet se sicuti & medicinã ꝑpter sanitatẽ ut ait & Diogenes. in. xx. electoꝝ: At uero Epicurus ĩ/sepabilẽ quoq; dixit eẽ a uoluptate uirtutẽ solã: cætera uero separi: qppe morta/lia. agedũ igit̃ nũc uerticẽ apponamus: ut ita dixerim: & scriptorũ oĩum & uitæ philosopi ratas ipsius opiniones adiiciẽtes: hisq; omne hoc opus nr̃um cõcludẽ/tes fine illo utẽtes q fœlicitatis ac beatitudinis initiũ sit. Quod beatũ atq; ĩmor/tale ẽ: neq; ipsũ negotia hẽt: neq; alii præbet. Itaq; ne ira qdẽ neq; gratia tangitur quippe huiusmodi oĩa infirmitatis indicia sunt. In aliis uero ait deos rõne cõspi ci alios quidẽ numero subsistentẽ: Alios uero secũdũ spẽi similitudinẽ ex perpe tuo similiũ imaginũ fluxu q̃ in id ipsũ pfectæ sint hũana spẽ. Mors nihil ad nos. Quod. n. dissoluit̃: sẽsu priuat̃: qđ aũt sensu caret nihil ad nos. Terminus magni tudinis uoluptatũ oĩs qđ doleat sublatio est. Vbicunq; uero fuerit id qđ delectat: q̃diu ibi est: nihil est qđ doleat: aut afficiat mœrore aut utrũq; simul. Nõ morat̃ diutius in carne qđ dolet: sed sũmus dolor minimũ tpis adest: Quod aũt nimiũ

delectat:solũ secũdũ carnẽ nõ multos dies durare contingit. At diuturni morbi
plus hẽnt ĩ carne qđ oblectet q̃ qđ doleat.nõ põt iocũde uiui:nisi prudẽter ac ho
neste ac iuste uiuat:neq3 prudẽter hõeste ac iuste nisi iocũde.Quoto ãt cuiq3 hoc
nõ cõtingit:is nõ uiuit prudẽter atq3 hõeste:& cui iuste nõ euenit:nõ ẽ hũc iocũ-
de uiuere:eo q cõfidat hoĩb3 aut scđm naturã prĩcipatus regniq3 bonũ ex qbus-
cũq3 potuerit hoc parari.Gloriosi atq3 cõspicui qdã eẽ cupierũt ita se ut ab hoĩb3
tuti sint adepturos existimãtes.Itaq3 si qdẽ tuta sit taliũ uita naturæ bonũ recepe
rũt:sin minus:nihil hẽnt cuius rei grã principio scđm naturæ ꝓprietatẽ appetie
rũt.nulla ꝑ se uoluptas malũ ẽ.sed efficiẽtia q̃rũdã uoluptatũ multiplices ĩgerũt
uoluptatũ ꝑturbatões.Si cumularet uoluptas oĩs & tpe & ãbitu ꝯgregatio fieret:
aut maxĩe prĩcipales naturæ ꝑtes nequaq̃ a se ĩuicẽ differẽt uoluptates si efficiẽtia
uoluptatũ luxuriosoꝝ metus aĩ soluerẽt q & đ cælestib3 & đ morte & đ dolori-
bus sũt:prætereaq3 uoluptatũ doceret finẽ:nihil hẽremus quo eos culpare posse
mus undiq3 uoluptatib3 hauriẽdis ĩstãtes:nullaq3 ex ꝑte neq3 qđ doleret neq3 cõ
ficeret hẽntes.Quod ꝑfecto malũ ẽ:si nihil nos celæstiũ suspitiões ꝑturbarẽt ne
q3 mortis opĩone forte sit aliqd ad nos.Adhuc cogitare audeo doloꝝ ac uolupta
tũ fines.Nõ ĩdigeremus physiologia nec liceret de his q̃ maxĩe rata sũt metuentẽ
soluer:nisi plane nouisset quæ sit totius natura:sed fabulosũ aliqd suspicaret.nõ
itaq3 licẽt absq3 physiologia accipe sinceras uoluptates:neq3 ꝓdesset aliqd hũanã
sibi parare securitatẽ:cũ & sup̃na & q̃ sub terra sũt suspecta eẽnt:ac simpliciter q̃
sũt ĩ ĩfinito cũ hũana securitas fuerit usq3 ad aliqd uirtusq3 ĩnixa & purissĩa fœcũ
ditas sit:quæ ex qete & quæ a multis recedẽdo securitas ꝓuenit.Naturæ & opes
diffinitæ & parabiles sũt.Porro ianiũ opĩonẽ diuitiæ ĩ ĩfinitũ excidũt.Breuis sapi
enti fortũa subicidit.Quæ uero sũt maxĩa & ĩprimis rata disposuit rõ:& ꝑpetuo
uitæ tpe dispõit atq3 dispõet.iustus a ꝑturbatõe r̃motissimus.Iniustus uero ꝑtur
batõe plẽus ẽ. Nõ crescit ĩ carne uoluptas cũ semel qđ ꝑ ĩdigẽtiã dolebat:ablatũ ẽ
sed solũ uariat.Porro mẽtis finis finẽ q scđm uoluptatẽ ẽ:gẽuit:horũq3 ipsoꝝ &
eoꝝ quæ his ꝓpinq̃ sũt:electio q̃cũq3 maxĩos metus aĩo parat. In ĩfinitũ tp̃s ac fi
nitũ æquã hẽt uoluptatẽ si qs uoluptatis ip̃ius fines rõe metiat.Quippe caro uo
luptatis fines accepit ĩfinitos:ĩfinitũq3 ipsã efficit tp̃s.Porro mẽs carnis finẽ ac ter
minũ rõe ꝑtractãs:æternisq3 exuta timorib3 uitã oĩ ex ꝑte ꝯsũatã fecit. Nihilq3 iã
ĩfinito tpe opus hũimus:sed neq3 uoluptatẽ qdẽ effugit:ne tũ qdẽ cũ exitũ ex ui-
ta molestie nũciarẽt:q̃si aliqd beatæ uitæ đficiat:ĩ q̃ uitæ termĩos noscẽs nõ igno
rat q̃ sit parabile:id quod ĩdigẽtiæ dolorẽ tollat:oẽmq3 uitã ꝑfectã cõstituat.Itaq3
nihil negotiis opus ẽ:q̃ certamĩa hẽnt subsistẽtẽ finẽ uersare aĩo oportet oẽm eui
dẽtiã ad quã ea q̃ opĩamur referamus.Aliogn oĩa rõnẽ iudicii đsiderabũt:tumul
tuq3 plẽa erũt:si sẽsib3 oĩb3 repugnes:nõ hẽbis:neq3 quoslibet ip̃oꝝ mẽtiri dixe-
ris quo pacto iudices:aut ad qđ te r̃feras:si quẽ sĩpliciter eiicias sẽsũ:neq3 diuidas
qđ opĩaris iuxta id qđ accessit qđq3 iã ꝑ sẽsũ præsẽs ẽ.Affectus ĩsup & oẽm imagi
nalẽ mẽtis ĩtuitũ ꝯfũdẽs ac sẽsus reliquos opĩone iani:ut q iudiciũ eiicias oẽ:por
ro si & qđ expectat oẽ ĩopĩabilib3 notiõib3 firmes:idq3 qđ attestationẽ nõ admit
tit:ut qđ falsũ sit nõ dimiseris:eris q̃si oẽ certamẽ obseruãs:oẽq3 iudiciũ rectũ si-

ue nõ rectũ:nisi p oẽ tp̃s q̃ gerunt singula ad naturæ referas finem:sed ãtea euer/tes siue fugã siue isectationẽ i aliud aliqd faciẽs nõ erũt uerbis ꝯsẽtãeæ tibi actio/nes uoluptatũ:q̃q ad dolorẽ nõ reducũt nisi ipletæ fuerit nõ sunt necessariæ:sed appetitũ hñt minus lætũ quotiẽs paratu difficiles auctoresq detrimẽti eẽ cõsti/terit:q̃s ad totius uitæ beatitudinẽ sapia parat. longe maximũ ẽ aicitiæ acq̃sitio: eadẽ snia cõsidẽtiã parit.q diꝶ nihil sit æternũ neq diuturnũ.& ea q̃ i ipsis diffi nitis ẽaicitiæ securitas ꝯsumata maxĩe ꝯfert.Voluptatũ aliæ naturales & necessa/rie sũt:aliæ naturales & non necessariæ:aliæ uero neq naturales neq necessariæ sũt.Sed circa inanẽ opionẽ uersant.Naturales & necessarias existiat epicurus eas quæ dolores sedãt:ut ẽ i siti potus.Naturales uero nõ necessarias : quæ uolupta tes solũ uariãt:nõ ãt dolorẽ tollũt:ut sũt præciosi cibi.Neq naturales ãt neq ne/cessarias putat:ut sũt statuaꝶ collocatões.Naturaliũ uoluptatũ q dolorẽ nõ ise/rãt:nisi cõsumatæ fuerit fit uehemẽs circa iané opinionẽ studiũ:neq circa natu/rã suã diffundũt:sed circa iané opinionẽ hoĩs naturæ ius utilitatis ẽ signũ:ut neq se iuicẽ lædãt neq lædant.Quæq aĩantes eo fœdere iũgi nõ possunt:ut neq læ dãt mutuo neq lædãt i his ius nullũ aut iiuria ẽ.Eadẽ ẽ i gẽtibꝫ rõ quæ aut no/lũt aut neq̃unt ita fœderari:ut neq lædãt neq lædant.Iustitia nihil p se eẽt:ueꝶ i ꝯtractibꝫ mutuis q̃buslibet locis id fœdus init:ut nõ lædamus neq lædamur. Iniuria p se malũ nõ ẽ:ueꝶ i suspitõis metu id malũ situ ẽ:nisi lateat q huiusmo di sũt iniustitiæ iudices.Nõ credat eos q clã aliqd facit cõtra id qđ iter se cõstitue rũt hoĩes ne lædant aut lædãt se latere posse:& similes ipræsẽtiaꝶ lateat: ad finẽ tamẽ icertũ ẽ an latere possit.Cõiter qdẽ oĩbꝫ ius idẽ ẽ.Vtilitatis.n.aliqd cõfert i mutua societate:priuati uero agri & q̃rũcũq cãꝶ nõ oĩbꝫ idẽ cõseq̃t ius eẽ.Ali/ud qdẽ oĩm attestatiõe firmatũ:quod expediat i usu mutuæ societatis eoꝶ quæ iusta putant eẽ.ius dr̃ siue idẽ sit oĩbꝫ siue nõ idẽ:porro si ponat tãtũ q̃spiam:nõ aũt ꝓueniat cõmoditas mutuæ societatis: nõ iã hoc iuris naturã hẽt ẽt si iterci dat cõmodũ iuris:qddã aũt tp̃is ad anticipationẽ congruit. Nihilominus id tp̃s iustũ erat his q nõ ianibꝫ uocibꝫ semet cõfundũt:sed res plurias cernũt.Vbi ue/ro cũ uariæ fuerit circũstãtes res nõ cõgruere ad ãticipationẽ uisa sũt:quæ puta/bant iusta.i ipsis rebꝫ ea iusta nõ erãt.Vbi uero uanescẽtibꝫ circũstãtibꝫ rebꝫ ui/sa sũt nõ cõguere ad ãticipatõem quæ existiata sũt iusta. Vbi uero uanescentibꝫ rebꝫ iã nõ utilia erãt ea clã posita iura. Hic ãt tũ qdẽ iusta fuere quãdo erãt utilia societati mutuæ simul cõuersãtiũ. Postea uero nõ iã fuerũt iusta q̃ndo neq uti/lia erãt.Quibꝫ rebꝫ externis mĩme cõfidere præclare ꝯstituit. Hic ea qdẽ q sunt possibilia ꝓpiqua & familiaria efficit.Quæ uero hmõi nõ sũt nõ aliẽa sane.Quæ aũt nõ poterat:eis se studuit nõ imiscere: exclusitq oĩa quæ agere nõ cõducebat q̃cũq ui accepũt ut se ex eis maxĩe ad ꝯfidẽdũ pararẽt: q sũt ꝓpiq̃ & finitima:Hi ẽt ad iuicẽ uixere suauissimã uitã firmissimã hñtes:fidẽ ac ꝓbationẽ certissimã q ꝓpiq̃tatẽ adsumẽtes lamẽtis ꝓsecuti nõ sũt desũcti celeriorẽ obitum.

Impressum fuit Venetiis impensis nobilis uiri Octauiani Scoti ciuis Modoe tiẽsis.M.CCCC.LXXXX.Decimoquinto kalendas Ianuarias.

Registrum

a b c d e f g h i k l m n o Oẽs sunt quaterni.

Esemplare completo.
Cc. 112 con numerazione manoscritta,
più una guardia in principio.

Novembre 1921 [monogram]